

Förteckning öfver hos Stadsfullmäktige diariiförda,
den 31 December 1884 oafgjorda ärenden.

Tiden då ärendet inkom.	Ärendets beskaffenhet.	På hvad ärendet beror.
1875. Jan. 25.	Frågan om nytt tull- och packhus.	Beroende på frågan om nytt proviantmagasin för ryska militären.
Febr. 9.	Om återvinnande af till staden donerad jord.	Beroende på införskaffandet af särskilda handlingar, i hvilket afseende ett utskott nedsattes den 2 Januari 1876, bestående af hrr Calamnius, Rudbäck och Bergelund.
1876. Dec. 22.	Angående utarbetande af en plankarta i stor skola öfver staden och dess omgifningar.	Eger sammanhang med frågan om särskilda förändringar i stadsplanen.
April 25.	Sundhetsnämndens framställning om de brister, som vidlåda de af den arbetande befolkningen bebodda lokaler i denna stad	
1877. Jan. 23.	Angående plan för bebyggande af stadens mark utmed östra chausseen.	Beror på föredragning hos stadsfullmäktige.
Okt. 17.	Om uppförande af ett hus för realskolan	Den 22 April 1884 beslöto Stadsfullmäktige att ett eget hus för realskolan skulle uppföras, och återremitterades ärendet till Drätselkammaren i och för detaljerad granskning af ritningarne.

1878		
Sept. 3.	Angående gatuhållningens öfvertagande af staden.	Den 23 November 1880 föredrogs ett skriftligt utskottsbetänkande, hvarvid Stadsfullmäktige beslöto att låta med ärendet bero intill dess den nya brandordningen blifvit antagen.
Sept. 20.	Angående kajbyggnaden å skatuden och nedläggande af ett jernvägsspår till denna stadsdel.	Remitteradt den 29 Januari 1884 till ett utskott, bestående af hrr Sveasson, Frosterus, Krogius, Wasenius och Wasastjerna.
1879.		
Mars 18.	Om inrättande af en realskola med finskt undervisningsspråk.	Den 1 April 1879 remitterades ärendet till skolrådet för svenska realskolan.
April 19.	Om utarbetande af ny byggnadsordning för staden.	Remitterades den 10 Oktober 1882 till ett utskott bestående af hrr Th. Höijer, Grönqvist, Bergroth, Sohlman och Heimberger.
Maj 20.	Om planering af platsen emellan Kasern-, Ulrikasborgs-, Högbergs- och södra Röddälds gatorna	Eger sammanhang med frågan om särskilda förändringar i stadsplanen.
Okt. 11.	Om föreskrifter beträffande inrättandet af slaskbrunnar.	Eger sammanhang med frågan om ny byggnadsordning.
Dec. 19.	Om inrättandet af ett allmänt afträde.	Den 19 December 1879 anmodades Drätselkammaren att inom år 1880 inkomma med ritningar och kostnadsförslag.
1880.		
Mars 10.	Om uppförande af ett proviantmagasin för ryska militären.	Den 25 September 1883 godkände stadsfullmäktige ett entreprenad- anbud.
Sept. 3.	Angående förändring i sättet för gatornas i staden underhåll.	Beror på handläggning af ett den 14 September 1880 nedsatt utskott bestående af hrr Eneberg, Wasenius, Grönqvist, v. Christierson och Ehrström.
Dec. 28.	Om ändring af sättet för ombesörjande af stenläggning af stadens gator.	Uti skrifvelse för den 28 December 1880 anmodades Drätselkammaren att taga frågan i öfvervägande och med förslag deri till Stadsfullmäktige inkomma.

1881.		
Jan. 28.	Djurskyddsföreningens framställning om tillägg till stadens byggnadsordning äsyftande att bereda mera utrymme och ljus i stall och fähus.	Bordlagdt att föredragas i sammanhang med förslaget till ny byggnadsordning.
1882.		
Jan. 30.	Frågan om utvidgande af judiska begravningsplatsen.	Beror på inbegärdat utlåtande af judiske rabbinen.
Febr. 28.	Särskilda stadsbetjenters anhållan att undfå uniformsbeklädnad på kommunens bekostnad.	Anstår till framdeles skeende allmän reglering af lönerna för stadens tjänstemän.
Mars 13.	Om afdelande af mindre tomter i stadens utkanter för den fattigare befolkningens behof.	Eger sammanhang med frågan om särskilda förändringar i stadsplanen.
Okt. 16.	Angående tillämpning af stadens byggnadsordning på bygguader i Brunnsparken.	Remitteradt den 24 Oktober 1882 till byggnadsordningsutskottet.
1883.		
Febr. 10.	Börsmäklar A. G. Laurells förslag till beredande af större bekvämlighet för handeln och sjöfarten i staden.	Eger sammanhang med frågan om planering af Skatudden.
Febr. 12.	Angående förändring uti stadens uppbördsväsende beträffande debitering af tolags afgifter m. m.	Remitterades senast den 13 Maj till Drätselkammaren.
Mars 6.	Frågan om ordnande af renhållningsväsendet i staden.	Öfverlemnades till beredning af ett utskott bestående utaf hrr Tallqvist, Brummer, E. Qvist, Wasastjerna och Asp.
Sept. 5.	Samfäldta Rådstufvurättens skrifvelse angående de yngre rådmansstjänsterne vid Rådstufvurätten, aflönande.	Lemnats beroende af frågan om fastställande af ny aflöningsstat för samtliga stadens löntagare.
Okt. 9.	Frågan om Brunnsparkens öfvertagande af staden.	Den 25 November 1884 beslöto Förstärkte Stadsfullmäktige till Brunnsparkens inlösen, derå ärendet öfverlemnades till ordinarie Fullmäktiges vidare behandling. Den 9 December återremitterades frågan till Drätselkammaren, som anmodades bl. a. inkomma med förslag till de förändringar i byggnadsordningen, som kunde

1883.		framkallas af Brunnsparkens införlifvande uti stadsplanen.
Nov. 30.	Projekt till stadsplan för Kampmalmen samt villorna sandnäs, Arkadia, Fjelldal och Berga.	Den 29 Januari 1884 remitterades ärendet till ett utskott bestående af hrr Tallqvist, Brummer, Nyström, Moring och C. Qvist.
Dec. 28.	Frågan om ersättning åt ledamöterna i Magistraten och Rådstufvurätten i händelse de afstå från dem nu tillfallande boupp-tecknings och arfskiftesprocenter, samt i sammanhang dermed om ny fullständig stat för nämnda verk.	Drätselkammarens senaste betänkande i frågan bordlagdt vid sammanträdet den 29 December 1884.
Dec. 29.	Frågan om uppförande af saluhallar.	Remitteradt till ett utskott bestående af hrr Hiort af Ornäs, Schildt, Hacklin, Sanmark och O. Höijer.
1884.		
Juni 25.	Angående särskilda stadsbetjenters anhållan om löneförhöjning.	Eger sammanhang med frågan om ny fullständig stat för Magistraten och Rådstufvurätten.
Okt. 6.	Projekt till särskilda förändringar i stadsplanen.	Remitterades den 7 Oktober till ett utskott bestående af hrr Tallqvist, Brummer, Nyström, Moring och C. Qvist.
Nov. 8.	Om anställande af en fattigsakförare i denna stad.	Remitterades den 11 November till ett utskott bestående af hrr Borenus, Elving och J. A. Nordman.
Nov. 10.	Om lönetillskott för yngre stadsbokhållaren härstädes.	Bordlagdt att behandlas i sammanhang med frågan om ny stat för Magistratens och Rådstufvurättens tjenstemän samt öfriga stadens löntagare.
Nov. 24.	Särskilda villaegares uti Ulrikasborgs vestra område anhållan att få till ego inlösa deras innehafvande arrendelotter.	Remitteradt den 9 December till Drätselkammaren.
Dec. 1.	Om reglering af platsen för ett nytt kirurgiskt sjukhus.	D:o, d:o.
Dec. 1.	Angående flyttning utaf afstjelpningsplatsen invid Sörnäs straff-fängelse.	D:o, d:o.

1884.		
Dec. 7.	Angående politieborgmästaren Palmgrens besvär i anledning af honom gifvet vederlag för bouptecknings och arfskiftesprocent.	Remitteradt den 9 December till ett utskott bestående af Hrr. Borenius, Nybom och Kullhem.
Dec. 15.	Kejs. Senatens utslag på Stadsfullmäktiges besvär öfver Guvernörens i länet resolution beträffande ordnande af torghandeln.	Bordlades den 29 December.
Dec. 29.	Nykterhetsföreningen Eos' ansökan att erhålla en tomt för uppförande af en samlingslokal.	D:o, d:o.
Dec. 29.	Om utarrendering af tomten N:o 22 vid Eriksgatan.	D:o, d:o.
Dec. 29.	Om utarrendering af en bostadstomt å lägenheten Ås.	D:o, d:o.

Helsingfors, den 31 December 1884.

Karl Langenskiöld.

Redogörelse för af stadsfullmäktige tillsatta särskilda utskotts verksamhet under år 1884.

Vid ingången af år 1884 funnos 6 af Stadsfullmäktige tillsatta särskilda utskott, hvilka icke afslutat sina arbeten. Under året tillkommo, förutom allmänna beredningsutskottet, 17 nya utskott, hvadan utskottens antal utgjort 23.

Af dessa hafva 19 under året varit i verksamhet, bland hvilka 15 slutfört sitt uppdrag samt 1 afgifvit preliminärt yttrande. Vid årets utgång kvarstodo således 8 utskott.

Sammanträdenas antal under året uppgår till omkring 50 (mot 80 under år 1883 och 60 under 1882).

Af utskotten hafva afgifvits 5 tryckta och 21 skriftliga utlåtanden eller inalles 26 yttranden (mot 36 under nästföregående år och 32 under år 1882).

De till år 1885 kvarstående utskotten äro följande:

1:o) För frågan om återvinnande af till staden donerad jord — tillsatt $\frac{1}{2}$ 1876 — bestående af hrr J. Rudbäck, S. Calamnius och Th. Bergelund (ärendet beror numera blott på justering af utskottets betänkande)

2:o) För frågan om gatuunderhållets öfvertagande af staden — tillsatt $\frac{14}{9}$ 1880 — bestående af hrr A. F. Wasenius, W. Eneberg, F. W. Grönqvist, O. Ehrström och G. von Christierson.

3:o) För granskning af förslagen till ny byggnadsordning — tillsatt $\frac{10}{10}$ 1882 — bestående af hrr Th. Höijer, F. W. Grönqvist, R. Heimberger, E. Bergroth och J. G. Sohlman.

4:o) För afgifvande af förslag till renhållningsväsendets ordnande — tillsatt $\frac{30}{3}$ 1883 — bestående af hrr Th. Tallqvist, W. Brummer, E. Qvist, G. Asp och E. Wasastjerna.

5:o) För granskning af förslagen till skatuddens reglering — tillsatt $\frac{19}{1}$ 1884 — bestående af hrr A. F. Wasenius, L. Krogus, M. W. Svensson, Th. Frosterus och C. E. Holmberg.

6:o) För frågan om saluhallars inrättande — tillsatt $\frac{29}{1}$ 1884 — bestående af hrr C. G. Hjort af Ornäs, J. E. Hacklin, Hj. Schildt, C. G. Sanmark och O. Höijer.

7:o) För frågan om anställande af fattigsakförare — tillsatt $^{11}/_{11}$ 1884 — bestående af hrr R. Elving, H. Borenius och J. A. Nordman.

8:o) För afgifvande af förklaring i anledning af Borgmästaren Palmgrens besvär rörande honom tillhörande vederlag för bouppteckningsprocenter — tillsatt $^9/_{12}$ 1884 — bestående af hrr H. Borenius, F. K. Nybom och S. Kullhem.

Helsingfors, den 31 December 1884.

Alfred Norrmén.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1885.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 12 Dec. 1884.

N:o 270.

Handlingar rörande ny aflöningsstat för stadens alla löntagare.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Vid behandlingen af det utaf Drätselkammaren jemte skrifvelse den 9 sistlidne Maj till Stadsfullmäktige insända förslag till ny aflöningsstat för Magistratens och Rådstufvurättens ordförande och ledamöter beslöto Fullmäktige den 23 påföljande September att till Kammaren återremittera ärendet, med uppmaning till Kammaren att uppgöra förslag till en alla stadens löntagare omfattande definitiv stat med iakttagande dervid af att de delar noga särskildes, i hvilka densamma borde underställas Kejslerliga Senaten, samt att i denna nya stat uttryckligen framhölles att de derstädes för borgmästare och rådmän ingående löneförmåner gälde endast de ifrågavarande tjänstemän, hvilka efter den 1 Januari 1884 redan blifvit eller framdeles blefve till sagda embeten utnämnde. Tillika anmodade Fullmäktige Kammaren att i sammanhang härmed till Fullmäktige inkomma med yttrande huruvida ett anslag kunde af Fullmäktige beviljas och i den nya staten upptagas till aflönande under sommarmånaderna af vikarier vid Magistraten och Rådstufvurätten, på det derigenom ledamöterna och notarierna vid sagda arbetsverk skulle kunna beredas någon ledighet under sommaren.

Emellertid torde, vid fråga om särskiljande af dem utaf stadens löntagare, hvilkas löner skola underställas Kejslerliga Senatens fastställelse, olika meningar kunna hysas beträffande en del af dem. De redan från längre tid tillbaka härstammande författningarna i ämnet kunna nemligen numera, såvidt Drätselkammaren känner dem, icke anses med tillräcklig bestämdhet gifva vid handen vid hvilka tjänster städerna sjelfva äga bestämma lönerna och vid hvilka de blott få hos regeringen föreslå dem.

Sedan äldre tid har hos oss staten ansett sig förpligtad att antaga sig vårdnaden om att äfven städernas tjänstemän blefve på ett sätt, som gjorde dem oberoende af godtycket, försäkrade om en för deras utkomst tillräcklig lön. Sålunda innehöll redan stadgan om städernas administration af den 26 December 1619 att „på det enhvar må dess bättre kunna utstå det besväret, som hans kall med sig förer och gifva så mycket bättre akt på sin ombetrodda tjänst“, ville Kongl. Majestät „låta göra en förordning öfver hvar stads embetsmän, öfver deras löner och besoldning, efter stadens förmåga och inkomst, hvilka dem riktigt och årligen — — — erläggas skall. Derefter stadgades bland annat i Kongl. resolutionen på städernas besvär af den 13 Juli 1719: „Städerna tillåtas att — — projektera staten för Magistraternes och Städernes betjentes

afföningar — — hafvandes städerna, sedan vederbörande Collegier blifvit deröfver hörde, — — Kongl. Majestäts utslag att förvänta.“ Såsom regel gälde således, att städernas afföningsstater skulle i allo öfverlemnas till regeringens stadfästelse. Men sedermera hafva förhållandena väsentligt förändrats genom att städerna tillerkänts rätt till sjelfstyrelse. Enligt kommunalförordningen den 8 December 1873 äga numera stadskommunerna att sjelfve vårda sina ordnings- och hushållsangelägenheter, „såvidt desamma ej, enligt gällande författningar, på offentlig embetsmyndighets handläggning ankomma“, samt att för verkställighet och förvaltning tillsätta särskilda nämnder, styrelser eller personer. Tjenstemännen i städerna äro alltså numera dels sådane, som beklåda ett offentligt embete eller utöfva ett offentligt sysslande, dels ock sådane, som hafva till uppgift att vårda eller ombesörja kommunens egna, enskilda angelägenheter, hvarjemte under städernas till hvardera af dessa kategorier hörande särskilda verk lyda betjente, och uppenbart torde vara, att de äldre stadganden, enligt hvilka giltigheten af städernas bestämmanden rörande deras tjenstemäns afföningar gjorts beroende af regeringens fastställelse, icke kunde äga tillämplighet å de stadstjenster och sysslor, som höra till den senare kategorin. Men äfven med fastställande häraf lära dock, såsom redan ofvanföre anmärktes, i saknad af uttryckliga bestämningar i ämnet åsigtarna blifva delade beträffande åtskilliga befattningar, huruvida de äro att hänföras till det ena eller det andra slaget, särskildt beträffande notarierna vid Magistraten och Rådstufvurätten, stadsbetjente och exekutionspersonalen. Drätselkammaren har för sin del i förevarande hänseende trott sig närmast träffa det rätta genom att tillämpa en med ofvan framhållna betraktelsesätt i hufvudsak sammanstående grundsats, som på den senare tiden gjort sig gällande i Sverige, der nämligen Kongl. Majestät under den 10 Mars 1865 i ett särskildt fall*) förklarar, att afföningsstat för städernas tjenstemän och betjente borde blifva föremål för nådig pröfning och stadfästelse endast i afseende å tjenstbefattningar, hvilka kunde anses vara af vigt för lagskipningen och kronans uppbörd eller eljest af mera allmän betydelse, hvarföre lönestat fastställdes för borgmästare och rådmän, magistratssekreterare, stadsfiskal, kassör för kronouppbördsverket, mantalskommisarie och mantalsskrifvare samt polismästare och poliskommisarie (polisfiskal).

I öfverensstämmelse med ofvan berörda grundsats har Drätselkammaren nu i den för insändande till Kejsrerliga Senaten afsedda staten upptagit löneförmånerna för Magistratens och Rådstufvurättens ordförande och ledamöter, magistratssekreteraren, stadsfiskalerna, stadskamreraren och stadskassören, hvilka begge hafva befattning jemväl med uppbörden och redovisningen af kronomedlen, äfvensom stadsläkaren. Deremot hafva poliskammarens tjenstemän och betjente utelemnats, emedan staten för detta verk redan är genom Kejsrerliga kungörelsen den 29 Juni 1876 fastställd och någon förändring i de der ingående lönebeloppen icke synes påkallad samt den derutöfver under sistlidet år ytterligare tillkomna polispersonalens stat ej synes behöfva regeringens

*) Kongl. br. till Kgl. M:ts Bef:de i Göteborgs och Bohus län d. 10 Mars 1865 (infördt i „Samling af Kongl. bref och resolutioner rörande tillämpningen af de nya kommunalförordningarna“ af W. Wallén, Shlm 1886).

fastställelse. Härmed äger nemligen det förhållande rum, att sedan Stadsfullmäktige den 21 November 1882 hade godkänt ett förslag till tillägg till den genom åberopade kungörelse för polisnrättningen fastställda stat, hvilket tillägg slutade sig å 18,120 mark, tillerkändes staden genom nådiga reskriptet den 18 Juli 1883 i och för polisstyrkans förstärkande en tillökning med 7,720 mark om året för tiden från den 1 Januari 1883 till samma dag år 1893 till det genom berörda kungörelse staden tillförsäkrade bidrag till polisnrättningens underhåll, „emot skyldighet för staden att erlægga alla derutöfver för polisväsendets behöriga vidmakthållande under nämnda tid „erforderliga kostnader“. Reskriptet lemnar således, enligt Drätselkammarens tanke, staden frihet att bestämma om antalet af den utöfver 1876 års stat behöfiga polispersonal och om dess löner, endast med skyldighet för staden att dervid iakttaga, det polisväsendet behörigen uppehålls.

Förutom förberörda aflöningsstat, som skulle befordras till högyvederbörlig fastställelse, har Drätselkammaren äfven uppgjort en allmän sådan, hvilken för fullständighetens skull upptager också de i den förstnämnda staten uppförda tjänstemän eller således stadens samtliga löntagare. Härvid har för öfrigt iakttagits, att utaf de utgiftsposter, som belasta budgeten för särskilda stadens verk, de utelemnats, hvilka äro dels af den natur, att de ansetts icke böra ingå i en aflöningsstat, dels ock eljes äro sådana, att de, ehuru tillsvidare årligen återkommande, icke borde få en konstant eller stadigvarande karaktär. — Sålunda hafva expensanslagen för de skilda verken icke upptagits, emedan desamma lämpligare regleras genom de årliga budgetsförslagen i mån af förefallande behof. — Utaf de nu i budgeten ingående fyra arvoden för biträdande stadsfogdar, hafva tre bortlemnats, emedan, ehuru alla dessa stadsfogdar väl ännu tillsvidare torde komma att behövas, arvodena för tvenne ansetts, så länge detta förhållande fortfar, så mycket hellre böra beviljas endast för ett år i gången, som frågan om förändringar i uppbördsväsendet för såvidt angår tolags-, trafik- och mätningsavgifterna ännu är oafgjord; i stället för den fjerdre biträdande stadsfogden har deremot en ordinarie stadsfogde ansetts böra tillkomma; till följd hvaraf de ordinarie föreslagits att blifva fyra till antalet. För hamnkonstaplarna i Sörnäs hafva några arvoden icke uppförts, emedan dessa befattningar härintills icke varit besatta och äfven tillsvidare torde kunna undvaras. — Den yngre ingenjörsbefattningen vid byggnadskontoret, hvilken enligt Stadsfullmäktiges beslut af den 5 December 1882 inrättats för en tid af tre år eller till utgången af år 1885, torde väl äfven derefter komma att behövas i en eller annan form fortfara. Men Kammaren har trott det icke vara skäl att ställa denna tjänst på mera ordinarie fot, än den nu är, då de dit hörande göromålen kunna blifva af ganska varierande beskaffenhet och det derföre bör lemnas öppet att lämpa arvodesbeloppet såväl härefter som efter innehafvarens af tjänsten duglighet, hvarutom fråga äfven kan uppstå om att suppleras befattningen genom tillfälliga biträden. Ifrågarvarande tjänst har derföre från staten utlemnats. Till äldre biträdande ingenjören kommer Kammaren längre fram. — Vidare hafva också de tillskottsarvoden, som årligen beviljats ett antal äldre brandkonstaplar äfvensom ordningsmännen vid brandtor-

nen, uteslutits, emedan beloppen af dem icke varit konstanta. Det nuvarande anslaget till dessa arvoden har emellertid observerats i en anmärkning. — Arvodet för en qvinnlig läkare har likaledes utelemnats, emedan det torde få betraktas såsom personelt och derföre icke hafva sin rätta plats i en aflöningsstat. — Och slutligen hafva äfven de hyresmedel, som lärarene i realskolan åtnjuta, endast i en anmärkning observerats, enär Stadsfullmäktige genom beslut den 19 September 1876 förbehållit sig att årligen få bestämma deras belopp.

Vid uppgörandet af ifrågavarande aflöningsstat har vidare iakttagits, att för de tjänstemän, för hvilka sådant icke inverkar å förhållandet med begravningshjälp, pension eller ersättning åt vikarier och för hvilka bibehållandet af åtskillnaden emellan lön och arvode derföre ej är af nöden, eller således för dem, hvilkas aflöningar ej behöfva fastställas af regeringen, hafva i allmänhet de nu i budgeten under flera olika rubriker upptagna löneförmånerna sammanförts under en enda. Härifrån hafva blott de undantag gjorts, att för stadsingenjören särskildt upptagits hans resemedel, emedan det ansetts vara skäl att fortfarande betona, det en del af hans aflöning utgöres af dylika medel, på det att särskild ersättning åt honom för tjänsteresor ej må behöfva ifrågakomma; äfvensom vidare, att vågmästarenes arvoden för räkenskapernas behöriga aflemnande särskildt observerats med afseende å ändamålet med dessa arvoden, hvilket sjelfallet äfven iakttagits med hamnkaptens och hamnkontorsbokhållarens uppbrödsprocenter såsom icke varande till beloppen fixa.

De särskilda löneposterna äro till större delen desamma, som ingå i Kammarens förslag till nästkommande års budget; och går Kammaren nu att redogöra för de förändringar, som Kammaren funnit skäl att härutinnan föreslå.

Vidkommande lönebeloppen för borgmästare och rådmän hänvisar Drätselkammaren till de skäl, hvilka Kammaren redan förut i skrifvelse till Fullmäktige af den 9 sistlidne Maj framhållit. Endast den ändring i Kammarens då afgifna förslag har nemligen vidtagits, att löneförhöjningarna för fem och tio års tjänst med afseende å ofvanberörda synpunkter beträffande beräkandet af begravningshjälp, pension och vikariatsersättning uttryckligen rubricerats såsom arvode. I enlighet med Stadsfullmäktiges föreskrift har ock i en anmärkning framhållits, att ifrågavarande löneförmåner gälla allenast för de borgmästare och rådmän, hvilka efter den 1 Januari 1884 redan blifvit eller framdeles blifva till sina tjänster utnämnde. För beredande af semesterledighet åt Magistratens och Rådstufvurättens ledamöter och notarier hafva anslag uppförts, hvarom mera här nedanföre.

Enär enligt Kejsarliga förordningen den 29 December 1883 Rådstufvurättens och Magistratens samtliga expeditioner skola till parter, som sådant åstunda, utfärdas på finska språket, samt, i de fall då vederbörande tjänsteman icke åligger sådan expeditionsskyldighet, åtföljas af behörigen styrkta översättningar till sagda språk, komma translators i finska språket åligganden antagligen i den närmaste framtiden att väsentligen förökas, hvarför dennes arvode jemväl borde förhöjas, men emedan hvarje erfarenhet om förhållandet ännu saknas och det derföre synes lämpligast att den er-

sättning, som för nämnda translationer, hvilka härintills icke ålegat bemälda translatörer, skall utgå, tills vidare utbetalas efter räkning, har Kammaren upptagit ifrågasvarande arvode till oförändradt belopp.

Beträffande stadsbetjenterne, så hafva Stadsfullmäktige under den 9 innevarande December remitterat till Drätselkammaren en af stadsbetjenterne vid Rådstufvurättens andra och tredje eller brottmålsafdelningar hos Fullmäktige gjord ansökning om löneförbättring, hvilken ansökning Fullmäktige anmodat Drätselkammaren att handlägga i ett sammanhang med förevarande ärende. Då de skäl, hvilka sökandene framställt, synts Kammaren i allmänhet vara behjertansvärda samt då det, i betraktande af deras tjensteåliggandens beskaffenhet, måste erkännas ligga mycken vikt uppå att dessa platser försäkras om dugliga innehafvare, men deras nuvarande aflöning i förhållande till det dryga arbetet onekligen är alltför knapp, har Kammaren funnit sig böra föreslå, att stadsbetjenternes vid Rådstufvurättens andra och tredje afdelning löneförmåner, hvilka nu för enhvar utgöra sammanlagdt 828 mark 56 penni, ökas till 1,100 mark. Till samma belopp har Kammaren äfven ansett sig böra upptaga de nu till 1,028 mark 56 penni uppgående lönerna för stadsbetjenterne vid Magistratens kansli, hvilka i sina befattningar ej hafva att påräkna några nämnvärda sportler. För stadsbetjenterne vid Magistraten på afdelning och vid Rådstufvurättens första afdelning har Kammaren upptagit lönerna, som nu äro fastställda till 828 mark 56 penni för enhvar, till jemt 900 mark, men deremot ansett någon vidare förhöjning ej behöfva ifrågakomma, då desse stadsbetjenter åtnjuta sportler, hvilka tillfullo torde motsvara de 200 mark, som komme att utgöra skilnaden emellan desses och de förstnämndes löneförmåner.

Stadsfullmäktiges vaktmästare, som för det närvarande äfven innehar enahanda befattning i Kammaren, åtnjuter i förstnämnda syssla en lön af 800 mark och i den senare en sådan af 600 mark. Då sistsagda befattning emellertid är vida mera arbetsdryg än den andra, har Kammaren ansett dessa anslagsposter lämpligen kunna byta plats.

Notarietjensten vid Drätselkammaren, som på grund af Fullmäktiges beslut af den 4 April 1883 inrättats allenast för en tid af två år, anser Kammaren för framtiden icke kunna undvaras, emedan arbetet i Kammaren icke minskas utan tvärtom år för år ökas. Att dessutom lön för ett kanslibitråde, med hufvudsaklig uppgift att verkställa renskrifningen af Kammarens expeditioner, och, enligt hvad nyss nämndes, för en vaktmästare särskildt upptagits, innebär icke en tillökning i Kammarens stat. För kanslibitråde och vaktmästare hafva nemligen tillsammans 2,400 mark förut varit anslagna; och häraf skulle framdeles blott öfverskottet utöfver sammanlagda lönerna för kanslibitråde och vaktmästaren behöfvas för bestridande af de renskrifningsarbeten, som kanslibiträdet icke komme att medhinna, hvarföre beloppet af detsamma ansetts lämpligen böra för framtiden öfverflyttas under titeln expenser. — Vidkommande ledamöternes i Drätselkammaren arvoden, hvilka under Kammarens första år med afseende å de dåvarande organisationsarbetena utgingo med 1,200 mark för enhvar, så utgöra desamma nu 400 mark. Om — i betraktande af arten och omfattningen af Kammarens arbeten, den betydande tid de taga i anspråk och det penningeansvar, hvarmed

uppdraget är förenadt, — en afvikelse skall, i fråga om Drätselkammarens ledamöter, äga rum från den i afseende å andra kommunala nämnder iakttagna principen att ledamöterna äro oafionade, så synes ett arvode för de förre af 400 mark för året knappt förtjena detta namn, hvarutom arvodet oberoende af dess storlek lämpligen borde utgå med visst belopp för sammanträde. Jemte det Drätselkammaren ansett sig böra fästa Stadsfullmäktiges uppmärksamhet härpå, har Kammaren dock ej funnit det lämpligt att något förslag i antydt syfte skulle göras från Kammarens sida, utan har ifrågavarande post derföre bibehållits oförändrad.

För stadskamreraren har Drätselkammaren, med hänsyn till det dryga arbete och ansvar, hvarmed tjensten är förenad, och till förekommande af att duglige innehafvare af densamma droges bort till andra värf, ansett en förhöjning af löneförmånerna skälig, nemligen från det nuvarande beloppet 6,400 mark till sammanlagdt 7,500 mark. På sätt Kammaren förut hos Stadsfullmäktige framställt, har jemväl yngre stadsbokhållarens lön funnits böra ökas från 2,500 mark till det i hvarje fall temligen anspråklösa beloppet af 3,000 mark. Tillika har Kammaren trott det vara af synnerlig vikt att Drätselkontorets tjänstemäns aflöningar ställdes så att nämnde tjänstemän kunde å sina platser en längre tid bibehållas; och har Kammaren derföre för dem alla föreslagit successiv löneförhöjning, nemligen med tio procent af den ursprungliga lönen efter fem års och lika mycket efter ytterligare fem års tjänstgöring; detta för konformiténs skull äfven beträffande yngre bokhållaren, med frångående således af Kammarens förra förslag derom hos Fullmäktige. Naturligtvis skulle härvid dock den nuvarande äldre stadsbokhållarens rätt till den högre löneförhöjning, hvaraf han redan kommit i åtnjutande, lemnas oförkränt.

Tolagskontorets aflöningsstat har bibehållits oförändrad, blott med undantag af att aflöningen för de begge vaktmästarene derstädes föreslagits att höjas till 1,000 mark. Någon vidare förändring har så mycket mindre ansetts påkallad, som frågan om nytt uppördssätts införande beträffande tolags- och öfriga hithörande stadsafgifter samt om deraf beroende ombildning af tolagskontoret fortfarande står öppen.

Äldre och yngre vaktmästaren vid Hamnkontoret erhöilo genom Stadsfullmäktiges beslut af den 29 December 1883 löneförhöjning i form af personelt tillskott, den förre med 400 mark och den senare med 200 mark. Enligt Drätselkammarens tanke borde emellertid härefter hälften af dessa förhöjningar öfverflyttas uti de ordinarie lönerna vid dessa tjänster, hvarjemte på lika sätt borde förfaras med hela beloppen af de personela lönetillskott, som genom samma beslut äfven tillagts tvenne hamnkonstaplar med 100 mark åt hvardera, hvarföre Kammaren i öfverensstämmelse härmed utfört ifrågarande poster.

Vidkommande tjänsterna vid byggnadskontoret, så har äldre biträdande stadsingeniörens plats, hvilken enligt Fullmäktiges beslut af den 5 December 1882 är besatt blott för en tid af 3 år, ansetts böra såvidt möjligt förblifva stabil med afseende derå att handhafvandet af vattenledningsdetaljen är öfverlemnadt åt innehafvaren af denna plats; och har tjensten derföre uppförts i aflöningsstaten. Lönen vid den synnerligen

arbetsdryga bokhållarebefattningen har ansetts böra höjas till 3,000 mark, hvilken summa äfven den nuvarande innehafvaren nu faktiskt uppburit, enär ett arvode af 600 mark, som härefter deremot skulle bortfalla, varit åt honom anslaget såsom ersättning för den å honom ankommande debiteringen af vattenkonsumtionsafgifterna. Tillika har på enahanda skäl, som ofvanföre åberopats, vid fråga om Drätselkontorets tjänstemän och i enlighet med hvad på grund af Fullmäktiges beslut af den 15 Juni 1877, redan är fallet med stadsingenjören, en likadan successiv löneförhöjning, som stälts i fråga för nyssnämnde tjänstemän, föreslagits att tilldelas jemväl biträdande eller vattenledningsingenjören, bokhållaren och trädgårdsmästaren. För rörmästaren vid vattenledningen har lönen upptagits med ett från 2,400 till 2,700 mark förhöjdt belopp, i enlighet med hvad Kammarern i sitt förslag till nästkommande års budget föreslagit.

Poliskammarens stat har, på ofvanföre anförda skäl och enär det icke kan förutsättas att staden, hvars befolkning och bebodda område år ifrån år ansenligt tillväxa, framdeles skulle kunna komma till rätta med en mindre polisstyrka än den nuvarande, upptagits i enlighet med förhållandet i innevarande års budget.

För tvenne tillsyningsmän vid helsopolisen äro upptagna resp. 2,500 och 2,000 mark, i grund af Fullmäktiges beslut i ämnet af den 29 Juni innevarande år.

Då antalet af lärare och lärarinnor vid stadens folkskolor, hvilket antal enligt gällande folkskolereglemente varierar i mån af elevfrekvensen vid desamma, sjelffallet icke kan komma att minskas, har sagde personal observerats i enlighet med hvad i Kammarerns förslag till nästa års budget upptagits. Derjemte har en anmärkning tillagts derom, att nya tjänster inrättas samt biträdande lärare och lärarinnor antagas under de förutsättningar och med de lönevilkor, som nämnda reglemente gifver vid handen.

Uti alla de fall, då löneförhöjning för fem och tio års tjänstgöring enligt ifrågasvarande nya stat komme att äga rum, borde, enligt Drätselkammarens tanke, denna tjänstgöringstid beräknas från den dag, då vederbörande tjänstemän blifvit till sina befattningar utnämnde.

Slutligen har Drätselkammaren äfven af Stadsfullmäktige erhållit i uppdrag att utlåta sig, huruvida Fullmäktige, i och för beredande af tillfälle till semesterledighet för Magistratens och Rådstufvurättens ledamöter och notarier, kunde bevilja anslag till aflönande af vikarier under ledigheten.

Vid beräkande af beloppet utaf det för berörda ändamål erforderliga anslag har Kammarern kommit till det resultat, att för beredande af ledighet för enhvar af Rådstufvurättens ledamöter och notarier under en månad följande arvoden blefve behöfliga:

å första afdelningen:

arvode åt en t. f. yngre rådman för en månad	200 mark.
arvode åt en t. f. civilnotarie för en månad	200 „

å andra afdelningen:

arvode åt en t. f. yngre rådman för en månad	250 „
arvode åt en t. f. brottmålsnotarie för två månader à 250 mk.	500 „

å tredje afdelningen:

arvode åt en t. f. yngre rådman för en månad 250 mark.
 arvode åt en t. f. brottmålsnotarie för två månader å 250 mk. 500 „

eller således tillsammans 1,900 „

Härvid har förutsatts, att notarierna, för att få åtnjuta ifrågavarande ledighet, åtog sig, å första afdelningen att låta adjungera sig under en månad och då närvara vid hvardera veckosammanträdet med skyldighet dock att föra protokoll endast vid det ena, samt å andra och tredje afdelningarna att under två månader adjungeras vid det sammanträde, då dem åligger att föra protokollet, och under den ena af dessa månader äfven deltaga i de civila målens handläggning, men utan protokollsförings skyldighet vid dessa.

För beredande af enahanda ledighet för Magistatens ledamöter och notarier blefve ett arvode åt en t. f. notarie för 2 månader å 200 mark eller med tillsammans 400 mark af nöden. Det för ifrågavarande ändamål erforderliga anslag komme således att i sin helhet belöpa sig till 2,300 mark.

Drätselkammaren anser samma skäl, som föranledt semesterledighets medgifvande för andra offentliga tjenstemän, äfven tala för dylik anordnings genomförande vid Rådstufvurätten och Magistraten, helst sådant läte sig göra för en jemförelsevis ringa kostnad, och har fördenskull härför uppfört nyssberörda anslag.

Efter att sålunda hafva fullgjort sitt förevarande uppdrag får Drätselkammaren, jente återställande af Stadsfullmäktiges begge remisser i ärendet, härhos värdsamt insända såväl den uppgjorda nya aflöningsstaten för stadens samtliga tjenstemän och betjente, som ock det derifrån särskilda förslag, hvilket är afsedt att underställas Kejserliga Senatens fastställelse, hvarjemte Kammaren tillåter sig hemställa, det Fullmäktige ville godkänna sagde stat till den del sådant å Fullmäktige ankommer samt å den öfriga delen deraf utverka nämnda fastställelse.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Aflöningsstat för Helsingfors stad.

	<i>Fmy.</i>	<i>pi.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>pi.</i>
Magistraten:				
En politieborgmästare, lön	7,000	—		
arvode	5,000	—	12,000	—
En justitierådman, lön	5,000	—		
arvode	2,000	—		
för inseende öfver exekutionsverket	1,000	—	8,000	—
Två Politierådmän, lön	4,000	—		
arvode	2,000	—	12,000	—
Två notarier å	1,600	—	3,200	—
För beredande af semesterledighet åt Magistratens ledamöter och notarier	—	—	400	—
<p><i>Anm.</i> Det för justitierådsmannen bestämda arvode ökas, då han innehaft sin befattning i fem år, med tio procent och efter andra fem år med ytterligare tio procent af den för tjensten anslagna ordinarie lön.</p> <p style="text-align: center;">— <i>Fmy.</i> 35,600: —</p>				
Rådstufvurätten:				
En justitieborgmästare, lön	7,000	—		
arvode	5,000	—	12,000	—
Fem äldre justitierådmän, lön	5,000	—		
arvode	2,000	—	35,000	—
Tre yngre justitierådmän, lön	4,000	—	12,000	—
Arvode för två afdelningsordförande	1,000	—	2,000	—
En notarie för civilprotokollet	—	—	1,600	—
Fyra notarier för kriminalprotokollet	3,000	—	12,000	—
För beredande af semesterledighet åt rådstufvurättens ledamöter och notarier	—	—	1,900	—
<p style="text-align: center;">— <i>Fmy.</i> 76,500: —</p> <p><i>Anm.</i> Det för de äldre justitierådmännen bestämda arvode ökas, då de innehaft sin befattning i fem år, med tio och efter andra fem år, med yttermera tio procent af den för tjensten anslagna ordinarie lön.</p>				

Magistratens och rådstufvurättens gemensamma biträden och betjening:			
En magistratssekreterare och notarius publicus, lön	—	—	1,600
En aktuarie	—	—	2,500
En kanslist	—	—	1,200
En translator för finska språket	—	—	400
En d:o ” ryska ”	—	—	1,000
Two stadsfiskaler, lön	2,000	—	—
arvode	500	—	—
Fyra stadsfogdar	1,600	—	6,400
Tre exekutionsbetjenter	800	—	2,400
Sex stadsbetjenter, hvaraf två anstälde vid magistratens kansli och fyra vid rådstufvurättens brottmålsafdelning	1,100	—	6,600
Fyra stadsbetjenter, hvaraf två vid magistraten på afdelning och två vid rådstufvurättens första afdelning	900	—	3,600
En rådhusvaktmästare jemte fri bostad och ved	—	—	800
En rådhusdräng jemte fri bostad och ved	—	—	480
— <i>Fmy.</i> 31,980: —			
Stadsfullmäktiges kansli:			
En sekreterare	—	—	2,800
En notarie	—	—	2,800
En vaktmästare	—	—	600
— <i>Fmy.</i> 6,200: —			
Drättselkammaren.			
En ordförande	—	—	4,000
Fem ledamöter	400	—	2,000
En sekreterare	—	—	5,000
En notarie	—	—	2,400
Ett kanslibitråde	—	—	1,200
En vaktmästare	—	—	800
— <i>Fmy.</i> 15,400: —			
Drättselkontoret.			
En stadskamrerare, lön	5,000	—	—
arvode	2,500	—	—
En stads-kassör, lön	4,000	—	7,500
arvode	1,800	—	—
En äldre stadsbokhållare	—	—	4,000
En yngre d:o	—	—	3,000
En kontorsskrifvare	—	—	1,600
En vaktmästare	—	—	900
<i>Anm.</i> Det stads-kamreraren och stads-kassören tillagda arvode samt äldre oeh yngre bokhållarens äfvensom kontors-			

skrifvarens löneförmoner ökas, då de innehaft sin befattning i fem år, med tio och efter andra fem år med yttermera tio procent af den för tjänsten anslagna lön.

— *Tmf.* 22,800: —

Tolagskontoret.

En vågmästare för utrikes inkommande expeditioner	3,600	—	—
Arvode för räkenskapernas behöriga aflemnande	400	—	4,000
En vågmästare för utgående samt inrikes inkommande expeditioner	2,200	—	—
Arvode för räkenskapernas behöriga aflemnande	200	—	2,400
Ett vågmästarebiträde under sju månader	—	—	1,400
Två vaktmästare	1,000	—	2,000

— *Tmf.* 9,800: —

Hamnkontoret.

En hamnkaptén	—	—	3,000
En hamnmästare i Sörnäs	—	—	2,400
En hamnkontorsbokhållare	—	—	2,500
En äldre vaktmästare	—	—	1,200
En yngre d:o	—	—	1,000
Två hamnkonstaplar	850	—	1,700
Två d:o	750	—	1,500
Två packare och vräkare	480	—	960
En parmmätare ålderman	—	—	200

Anm. Hamnkapténen och hamnbokhållaren uppbära, utöver den dem ofvan tillagda lön, den förre 4% och den senare 2% af uppbörden.

— *Tmf.* 14,460: —

Byggnadskontoret.

En stadsingeniör, lön	7,000	—	—
resemedel	600	—	7,600
En biträdande ingeniör	—	—	4,800
En bokhållare	—	—	3,000
En trädgårdsmästare	—	—	3,000
En äldre skogsvakt jemte fri bostad och ved	—	—	900
En yngre d:o	—	—	720
En parkvakt jemte fri "bostad och ved"	—	—	720
En rörmästare	—	—	2,700
En maskinist vid vattenledningens pumpverk, jemte fri bostad och ved	—	—	2,100
Ett maskinistbiträde jemte fri bostad och ved	—	—	720
En filterförman	—	—	1,080

Anm. Stadsingeniörens, biträdande ingenjörens, bokhål-

larens och trädgårdsmästarens löneförmoner ökas, då de innehåft sin tjänst i fem års tid, med tio och efter andra fem års tid med yttermera tio procent af den med befattningen förenade lön.			
— <i>Fmf.</i> 27,340: —			
Gaskontrollen.			
En gaskontrollör	—	—	1,200
En besigtningssman	—	—	200
— <i>Fmf.</i> 1,400: —			
Brandverket.			
En brandmästare	—	—	3,800
En underbrandmästare	—	—	1,400
En sekreterare vid brandkommissionen	—	—	600
Två sprutmästare	1,000	—	2,000
En maskinist	—	—	300
Två kosthållerskor	240	—	480
Sextio brandkonstaplar	380	—	22,800
<i>Anm.</i> Särskildt tillskottsarvode åt äldre brandkonstaplar samt ordningsmännen vid brandtornen beviljas af Stadsfullmäktige, på förslag af brandkommissionen.			
— <i>Fmf.</i> 31,380: —			
Polisinrättningen.			
En polismästare, lön	6,000	—	
arvode	1,500	—	
underhåll af hästar och åkdon	1,500	—	9,000
En underpolismästare, lön	4,000	—	
hyresmedel	1,200	—	
underhåll af häst och åkdon	800	—	6,000
Två ledamöter i poliskammaren	600	—	1,200
En sekreterare	—	—	2,000
Två notarier	1,200	—	2,400
Två kanslisters	1,000	—	2,000
Ordningspolisen.			
Två kommissarier	2,400	—	4,800
Tio öfverkonstaplar	1,500	—	15,000
Trettiosex äldre konstaplar	1,100	—	39,600
Trettioåtta yngre konstaplar	1,000	—	38,000

Folkbiblioteket.				
En bibliotekarie	—	—	2,500	—
En vaktmästare jemte fria rum och ved	—	—	800	—
En gårdskarll jemte fria rum och ved	—	—	200	—
— <i>Fm.</i> 3,500: —				
Folkskolorna.				
En inspektor	—	—	6,000	—
En sekreterare i folkskoledirektionen	—	—	600	—
En ekonom	—	—	1,500	—
Aderton lärare	2,000	—	36,000	—
Aderton lärarinnor	1,500	—	27,000	—
Tjuguåtta d:o	1,200	—	33,600	—
En sånglärare	—	—	1,250	—
En d:o	—	—	875	—
En sånglärarinna	—	—	1,100	—
En d:o	—	—	700	—
Timlärarinnor och vikarier för det närvarande	—	—	7,200	—
En vaktmästare	—	—	1,000	—
Ett vaktmästarebiträde	—	—	200	—
<p><i>Anm. 1.</i> De för lärare och lärarinnor till resp. 2,000, 1,500 och 1,200 mark fastställda löner förhöjas efter hvart femte år med tio procent af det ursprungliga beloppet, intill dess tillökningen uppgår till femtio procent deraf.</p> <p><i>Anm. 2.</i> Då enligt §§ 3 och 6 af det för folkskolorna i Helsingfors den 25 Maj 1870 fastställda reglemente jemte de deri sedermera vidtagna förändringar, nya lärare- och lärarinnor jemte inrättas eller biträdande lärare eller lärarinnor antagas, utgår lönen för denna nytillkomne lärare- och lärarinnepersonal enligt samma grunder, som ofvan fastställts.</p> <p style="text-align: center;">— <i>Fm.</i> 117,025: —</p>				
Realskolan				
En vaktmästare	—	—	600	—
<p><i>Anm.</i> Lärarne vid realskolan åtnjuta, jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 19 September 1876 hyresmedel hvilkas belopp Fullmäktige förbehållit sig att få årligen bestämma.</p> <p style="text-align: center;">— <i>Fm.</i> 600: —</p>				

Aflöningsstat

för nedannämnde Helsingfors stads tjänstemän, hvilkas löner skola underställas Kejsrerliga Senatens fastställelse.

	Fråc.	7i.	Fråc.	7i.
En politieborgmästare, lön	7,000	—		
arvode	5,000	—	12,000	—
En justitierådman vid Magistraten, lön	5,000	—		
arvode	2,000	—		
för inseende öfver exekutionsverket	1,000	—	8,000	—
Två politierådmän, lön	4,000	—		
arvode	2,000	—	12,000	—
För beredande af en månads semesterledighet åt Magistratens ledamöter och notarier	—	—	400	—
En justitieborgmästare, lön	7,000	—		
arvode	5,000	—	12,000	—
Fem äldre justitierådmän, lön	5,000	—		
arvode	2,000	—	35,000	—
Tre yngre justitierådmän, lön	4,000	—	12,000	—
Arvode för två afdelningsordförande	1,000	—	2,000	—
För beredande af en månads semesterledighet åt Rådstufvurättens ledamöter och notarier	—	—	1,900	—
En magistratssekreterare, lön	—	—	1,600	—
Två stadsfiskaler, lön	2,000	—		
arvode	500	—	5,000	—
En stadskamrerare, lön	5,000	—		
arvode	2,500	—	7,500	—
En stadskassör, lön	4,000	—		
arvode	1,800	—	5,800	—
En stadsläkare, lön	5,400	—		
arvode	1,600	—	7,000	—

Anm. 1. Det för justitierådmanen i Magistraten, fem äldre justitierådmän, stads-kamreraren och stadskassören bestämda arvode ökas, då de innehafit sin befattning i fem års tid, med tio och, efter andra fem år, med yttermera tio procent af den för tjänsten ansagna ordinarie lön.

Ann. 2. Omstående för borgmästare och rådmän anslagna löneförmåner gälla endast för dem af desse tjenstemän, som efter den 1 Januari 1884 redan blifvit eller framdeles blifva till sina tjenester utnämnda.

Ann. 3. För polisinrättningen är aflöningsstat fastställd genom Kejsrerliga kungörelsen den 29 Juni 1876 och har det staden deri tillerkända statsbidrag af 73,280 mark om året till nämnda inrättnings underhåll derefter genom nådiga reskriptet den 18 Juli 1883 ökats till 81,000 mark för tiden från den 1 Januari 1883 till samma dag år 1893 emot skyldighet för staden att erlægga alla derutöfver för polisväsendets behöriga vidmakthållande under nämnda tid erforderliga kostnader.

Utskottsbetänkande angående förslagen till förändring och utvidgning af gällande stadsplan.

Sedan Drätselkammaren jemte skrifvelse för den 3 sistlidne Oktober till Stadsfullmäktige insändt ett af stadsingeniören Ehrström uppgjort förslag till omreglering af nu gällande stadsplan i särskilda nödig ansedda delar, öfverlemnade Stadsfullmäktige vid sammanträdet den 7 i samma månad ärendets beredning åt ett af undertecknade bestående utskott, som redan tidigare af Stadsfullmäktige fått i uppdrag att granska och afgifva utlåtande öfver ett af stadsingeniören Ehrström jemväl utarbetadt och af Drätselkammaren med skrifvelse af den 30 November 1883 till Stadsfullmäktige insändt förslag till det nordvest om staden belägna området intagande i stadsplanen, ehuru ärendet sedermera, jemlikt Stadsfullmäktiges den 12 nästlidne Maj på utskottets framställning fattade beslut, lemnats beroende tills äfven förstomförmälda förslag hunne till Stadsfullmäktige inkomma, hvarefter båda förslagen borde i ett sammanhang af utskottet pröfvas.

Ifrågavarande förslag, som blifvit uppgjorda till följd af Stadsfullmäktiges den 19 December 1879 derom meddelade uppdrag, sönderfalla i trenne afdelningar, hvaraf den första innefattar förändring af gällande stadsplan för första stadsdelen, den andra utgöres af förslaget till ny stadsplan för stadsdelarne N:ris 3, 4, 5, 6 och 7 samt den tredje afser den tillämnade utvidgningen af stadsplanen åt nordvest genom intagande deri af ett område, bestående af den återstående delen af Kampmalmen, Alkärr och Junkarskolans plantage, tomten för Handlanden G. Barkoffs benmjölsfabrik samt vilorna Sandnäs, Arkadia, Fjellidal och Berga. I öfverensstämmelse härmed har äfven utskottet behandlat ärendet under nedanstående trenne hufvudrubriker:

A. Förslag till förändring af gällande stadsplan för 1:sta stadsdelen.

Den projekterade omregleringen af stadsplanen för denna stadsdel, framställd å en höjd- och plankarta, innefattar, förutom indelning i tomter af förut odisponerade områden och deraf påkallade mindre förändringar af redan fastställda tomter inom kvarteren N:ris 22, 24 och 25, intagande i stadsplanen af det s. k. Broberget, hvaraf bildats de nya kvarteren N:ris 130 och 131, jemte det de för tvättinrättningen och ryska proviantmagasinet upplåtna områdena föreslagits att utgöra kvarteren N:ris 132a och 132b.

Ehuruväl tomtregleringen och indelningen i de två förstnämnda kvarteren förefalla rätt lämpliga, torde förslaget kunna utföras endast under den förutsättning, att egarene af tomlerna N:ris 1, 3, 4, 5 och 10 i kvarteret N:o 22 samt af tomlerna N:ris 6 och 17 i kvarteret N:o 24 befinnas villige att emot en skälig ersättning tillösa sig de för dessa tomter tillämnade utvidgningar, hvarför de innan frågans afgörande borde derom tillsörjas. I händelse af vägran från deras sida synes dock intet hinder möta att, oberoende häraf, indela öfverloppsmarken i förstsagde kvarter i en eller två nya tomter samt den disponibla marken i kvarteret N:o 24 likaledes i tvenne tomter. Utskottet får med afseende härå föreslå

att tomtindelningen i kvarteren N:ris 22 och 24 göres beroende af de förre tomtinnehafvarenes samtycke och förbindelse att inlösa de för dem afsedda tomtutvidgningar, men att i fall sådan inlösen icke kan ävägbringas, nytt förslag till tomtindelning med iakttagande af hvad ofvan framhållits, bör af stadsingenjören uppgöras.

Vidkommande regleringen af det s. k. Broberget anser utskottet att, enär icke allenast gatuplaneringen i och för ästadkommande af kvarteren N:ris 130 och 131 komme att kräfva relativt stora kostnader i förhållande till det ringa tomtutrymme, som derstädes kan vinnas, utan och användandet af ifrågavarande plats till kvarter och tomter för enskilda gårdar svårligen kan ifrågakomma i anseende till markens naturliga sluttning, som för såväl gator som tomter uppgår ända till 1 : 6, samt nödvändigheten att för platsens försättande i tillgängligt och för bebyggande något så när användbart skick bortspränga högst betydande bergmassor, uppgående enligt utskottets beräkningar till minst 18,000 kub. famnar, endast öfversta plattan af Broberget lämpar sig för anläggning af någon fristående publik byggnad af ett eller annat slag, men berget i sin helhet icke till indelning i stadsqvarter. I öfverensstämmelse härmed tillåter sig utskottet att föreslå

att kvarteren N:ris 130 och 131 uteslutas från planen jemte det Broberget reserveras för anläggning af någon publik byggnad, hvaraf behof framdeles kan yppas.

Hvad förslaget i öfrigt beträffar är utskottet icke allenast ense med Drätselkammaren derom att kajen eller strandskonungen kring Nylands bataljons kasernområde kan undvaras, emedan staden för sin del icke kan påräkna någon nytta deraf, men utskottet håller derjemte före att den s. k. Brobergskajen bör afslutas redan vid trappan midt emot gränslinien emellan tomlerna N:ris 5 och 6 vid Brobergsgatan och endast sjelfva nämnde gata fortsättas till Mauritzgatan, emedan byggandet af kajen å sträckan emellan berörde trappa och kasernområdet komme att taga i anspråk ganska betydande kostnader utan att vara till någon väsendtlig nytta, särskildt i fall det jernvägsspår, som projekterats att från bangården dragas till Skatudden, såsom förslaget afser, kommer att utläggas ytterom ifrågavarande kajdel. Utskottet får i anledning häraf hemställa

att den projekterade Brobergskajen icke drages längre fram än till en punkt midt emot gränsen emellan tomlerna N:ris 5 och 6 vid Brobergsgatan.

B. Förslag till förändring af gällande stadsplan för stadsdelarne N:ris 3, 4, 5, 6 och 7.

Såsom enhvar med lätthet kan öfvertyga sig om vid en blick på gällande stadsplan är den del deraf, som omfattar den s. k. Rödbergstrakten, d. v. s. hela sjetten och sjunde samt den närmast dertill gränsande andelen af tredje stadsdelen, behäftad med en mängd väsendtliga och i ögonen fallande oformligheter och brister. Bland sådana må här särskildt framhållas att ett oproportionerligt stort utrymme upptages af vidsträckta alléer och parker, hvilka icke allenast komma att blifva särdeles kostsamma att anlägga och underhålla, utan ock å denna högtbelägna bergiga trakt sakna allt berättigande; att kvarteren nästan utan undantag äro snedvinkliga och irreguliera samt ett stort antal af endast en tomts djuplek, hvarigenom gatuplaneringarne onödigtvis förökas på samma gång gatuunderhållet för tomtegarerne blir mera betungande; att samtliga gator och tomter äro projekterade utan tillräcklig hänsyn till markens lutningar och ojämnheter, hvarför om de förra icke blifva rent af omöjliga att planera och de senare att bebygga, sådant kan ske endast med dryga kostnader; att midt i den fastställda stadsplanen lemnats oregleradt ett stort område, som svårligen kan indelas och disponeras i öfverensstämmelse med omgivande delar samt slutligen att någon hänsyn icke tagits till stadens behof af tomter för industriella anläggningar, ehuru väl plats för sådana företrädesvis bordt upplåtas i stadens södra utkant vid hafsstranden, der å andra sidan vanliga byggnadstomter i anseende till frånvaron af allt skydd emot det öppna hafvet äro mindre väl belägna. Äfven till följd af markens ojämnhet, som svårligen tillåter dess regelbundna indelning och styckning i för byggnadstomter lämpliga mindre lotter, egnar sig ifrågavarande trakt bättre för en sådan indelning i större områden, som för fabriksanläggningar erfordras, då inom dessa områden gångstigar och körvägar med obunden frihet kunna ledas efter terrängens fordringar. Att industriella inrättningar med förkärlek söka sig till stränder ligger i sakens natur och bevisas äfven tillräckligt af förhållandet å denna ort, der alla mera betydande fabriker och verk äro anlagda vid stränderna af de staden omgivande vattendragen. Då det för industriella behof användbara utrymmet till följd deraf i det närmaste redan blifvit i anspråk taget, är en utvidgning deraf en trängande nödvändighet för så vidt nya industriella anläggningar skola kunna härstädes uppstå och utvecklas.

Det af stadsingeniören Ehrström uppgjorda förslag till ny stadsplan för de ifrågavarande stadsdelarne, åskådliggjordt genom tvenne kartor, hvaraf den ena är en höjd- och plankarta, samt den andra en kopia deraf, hvarifrån till förtydligande af tomtindelningen de höjdförhållandena angifvande linierna uteslutits, afse i främsta rummet att afhjelpa ofvan anmärkta brister i gällande stadsplan; och har stadsingeniören Ehrström enligt utskottets åsigt äfven lyckats att på ett synnerligen förtjenstfullt sätt lösa nämnda uppgift. Genom uteslutande af öfverflödiga planteringar har utrymme vunnits för en mängd nya tomter. Kvarteren äro till öfvervägande del rätvinkliga och symmetriska samt redan bebyggda sådana, så vidt möjligt, bibehållna oförändrade. Ga-

torna äro dragna efter terrängens fordringar med farbara lutningar medan planeringsarbetena inskränkts till det oundvikliga. Såsom en hufvudförtjenst hos förslaget måste betecknas reserverandet af hela det sydliga strandområdet för fabriksstomter och uppslagsplatser.

Jemte det utskottet i betraktande af de afgjorda företräden, som det nya förslaget sålunda eger framför nu gällande stadsplan, icke tvekat att i hufvudsak förorda dess godkännande, har utskottet dock beträffande några detaljer deri funnit en ändring vara påkallad. Utskottet har redan i det föregående haft anledning att framhålla behovet af lämpliga tomtplatser i stadens utkanter för industriela anläggningar. Detta behov är dock icke tillgodosedt dermed att för ändamålet finnes reserveradt ett större område, hvarifrån sedermera lämpliga mindre lotter kunna efter behag afskiljas, såframt icke tillika ifrågavarande lotter skola få till evärdelig ego inlösas. Ty endast under denna förutsättning kan man hysa förhoppning om att en kraftig industri derstädes skall uppspira och med trygghet utveckla sig, befriad från det hämmande inflytande, som den osäkra rätten till grunden utöfvar å de till arrendemarken hänvisade industriela inrättningarne. Emellertid synes äfven förevarande förslag åsyfta att bibehålla det för industriela ändamål afsedda området emellan Fiskare- och Fabriksgatorna, å ena, samt hafvet eller den namn saknande strandgatan å andra sidan, såsom arrendemark, enär någon indelning deraf i kvarter eller tomter icke egt rum, ehuru detta enligt lag torde vara nödvändigt för att marken skall kunna med full eganderätt abalieneras. Med afseende härå och då utskottet funnit det vara af största vigt att tillfälle beredas dem, som vilja anlägga fabriker, att under nyssanförda vilkor erhålla dertill lämpliga tomtplatser, anser utskottet att ifrågavarande område borde indelas på följande sätt. Jemte det en gata temmeligen i riktning från norr till söder, helst såsom en fortsättning af Skepparegatan, drages genom detta område ned till sjön, delas detsamma vidare genom en linie i riktning från öster till vester i tvenne i det närmaste lika breda bälten, det ena tillgängligt från Fabriksgatan, det andra från den föreslagna strandgatan, hvarefter hvardera bältena i tvärriktning indelas i sådana rutor att hvarje härigenom uppstående fabriksomt erhåller en storlek af sex till tio vanliga byggnadstomter. Det är visserligen antagligt att ifrågakomna tomter för en del industriela anläggningar skola blifva för små, för andra åter för stora, men sedan Regeringen genom fastställandet af en på omförmäldt sätt indelad stadplan, en gång för alla beviljat staden rättighet att försälja dylika fabriksstomter, torde omgångarne vid utverkandet af tillstånd till desammas sammanbyggande eller delning blifva vida mindre än om vid hvarje sådan försäljning anhållan hos regeringen måste göras om fastställelse å ny indelning af stadsplanen. Utskottets förslag komme antagligen äfven att medföra den fördelen att de första spekulanterne på ifrågavarande tomter skola afhålla sig från att, med öfverdrifvande af sina behof, söka slå under sig hela eller större delen af den för flere fabriksanläggningar fullt tillräckliga platsen.

I likhet med hvad som föreslagits för de nya fabriksstomterna borde jemväl det å Skeppsdockan upplåtne området, hvaraf staden icke för annat ändamål har behof, få af dess innehafvare till full ego inlösas.

Ehuru utskottet funnit sig föranlätet att i främsta rummet egna uppmärksamhet åt frågan om upplåtandet af lämpliga tomtplatser för den härtills i detta afseende öfverhöfvan misslottade industrins behof, har utskottet dock icke heller lemnat obeaktad nödvändigheten af att tillräcklig tillgång på byggnadstomter under den närmaste framtiden skall finnas.

Då en icke oväsentlig tillökning till de i förslaget upptagna tomterna kunde vinnas genom att den del af det för industriela anläggningar afsedda området, som faller öster om en från hörnet af Högbergs- och Bergmansgatorna i sydvestlig riktning med iakttagande af terrängens fordringar till hafsstranden ledd gata, indelas och disponeras till byggnadstomter, torde en förändring i sådant syfte kunna vidtagas, utan att öfverhöfvan inkräkta på utrymmet för fabriksanläggningar. Sammanfattande hvad i det föregående framhållits får utskottet således föreslå

att, sedan från det för fabriksanläggningar afsedda området blifvit afskild så stor del, som faller öster om en från hörnet af Högbergs- och Bergmansgatorna i sydvestlig riktning med tillbörligt afseende å terrängförhållandena till hafvet utdragen gata, hvilken plats upplåtes och på lämpligt sätt indelas till byggnadstomter, återstoden af området genom en gata i riktning ungefärligen från norr till söder afdelas i tvänne hälfter samt vidare genom en linie från öster till vester i två lika breda bälten, hvilka derefter indelas i lotter af sex till åtta vanliga byggnadstomters storlek; skolande dessa såtunda uppkomna tomter likasom äfven det för närvarande till Skeppsdockans begagnande upplåtna området få till evärdelig ego inlösas.

Vidkommande platsen för den tillämnade nya kyrkan, torde det vara nödigt, för att platsen skall erhålla ett någorlunda regelbundet utseende, att den del af tomten N:o 24 i kvarteret N:o 106 vid Högbergsgatan, som skjuter framom de platsen emot Skarpskyttegatan begränsande tomternas bakre linie, förenas med nämnde plats, medan återstoden tilldelas tomterna N:ris 5 och 7 vid sistsagde gata. Som staden dock icke vidare är egare till ifrågavarande tomt, kan densamma endast genom expropriation återvinnas, för den händelse att godvillig uppgörelse med egaren om dess afträdande icke kan träffas.

På grund häraf får utskottet föreslå

att staden utverkar sig rättighet att genom expropriation tillösa sig förenämnda tomt och gård för att på ofvan antydt sätt disponeras, såframt egaren icke kan förmås att densamma emot skäligen ersättning till staden afstå.

I afseende å tomtindelningen har utskottet trott sig böra erinra hurusom den dervid i allmänhet följda grundsatsen att undvika rubbning af redan bebyggda tomter der sådan af omständigheterna icke oundgängligen påkallats, i några fall blifvit öfvergifven utan att utskottet kunnat upptäcka någon annan anledning dertill, än sträfvandet att gifva alla tomter i ett kvarter så vidt möjligt samma form och storlek. Så har t. ex. gränslinien emellan tomterna N:ris 8 och 10 i kvarteret N:o 109 dragits tvärsöfver ett å sistnämnda tomt stående större boningshus, ehuru icke något hinder mött att draga

densamma något ostligare förbi huset. Ehuru ofvannämnda synpunkt äfven enligt utskottets åsigt förtjenar att i viss mån beaktas, torde dock billigheten fordra att en jemkning eger rum i sådana fall, der redan uppförda hus af större betydenhet genom den föreslagna indelningen komme att rubbas, hvarför utskottet trott sig böra förorda

att de i ofvanstående syfte erforderliga mindre jemkningarne skola i sammanhang med öfriga föreslagna ändringar vidtagas.

Regleringen i 5:te stadsdelen inskränker sig till att strandkajen emellan Rödbergs- och Boulevardsgatorna erhållit en något förändrad riktning samt utdragits till ett vattendjup af 10 å 15 fot, hvilket betingat en liten utvidgning af det utaf firman P. Sinebrychoff disponerade området. Derjemte är en hamnarm föreslagen att utbyggas från denna kaj åt nordvest i riktning emot en dylik från 4:de stadsdelen utskjutande hamnarm. Den föreslagna strandkajen finner utskottet i anseende till den nu rådande bristen på lämpliga landningsplatser i Sandviken vara högeligen af behovtet påkallad. Deremot torde det med skäl kunna ifrågasättas huruvida ofvannämnde hamnar, hvilkas nytta utskottet icke betviflar, böra nu redan upptagäs på den stadsplan, hvarå Regeringens fastställelse skall utverkas, då det synes vara mindre välbetänkt att på förhand långt innan de kunna komma till utförande binda händerna på sig beträffande desammas placering. När tiden för uppförandet af ifrågavarande hamnar är inne, torde äfven tillstånd till den derigenom förorsakade förändringen af stadsplanen utan svårighet kunna erhållas.

Utskottet får derfor föreslå

att de projekterade hamnarmarne i Sandviken tills vidare från stadsplanen utelämnas.

Vidkommande den föreslagna regleringen i 4:de stadsdelen har utskottet funnit det inkonsekvent att medels onödiga gator och planteringar stycka i ej mindre än sju delar det s. k. Eichingerska området, en redan förefintlig fabriksomt med färdiga industriela anläggningar, medan man samtidigt på annat håll försöker åstadkomma nya sådana af obegränsadt omfång. Detta styckningsförslag likasom också den tillämnade delningen af villan Alkärr, hvartill utskottet snart skall återkomma, utgöra slående exempel på den osäkerhet, som hänger öfver alla på arrendemarken i denna stad uppförda industriela inrättningar, samt på behöfligheten af en snar ändring i detta missförhållande. Emedan utskottet för sin del icke funnit någon giltig anledning till den ifrågasatta styckningen, anser utskottet sig böra tillstyrka

att det s. k. Eichingerska området emellan Wladimirsgatan och det föreslagna jernvägsspåret bibehålles som en enda af tvärgator ostyckad fabriksomt.

Den gamla s. k. Repslagaregatan bör enligt utskottets mening bibehållas icke allenast, på sätt Drätselkammaren föreslagit, emellan Eichingerska området och Arbetarebostäderna utan i hela dess nuvarande längd på det att icke de å nämnde område uppförda, till antalet icke så få arbetarebostäderna må förstöras endast för erhållande af en vackrare plan eller en i denna aflägsna del af staden öfverflödigt rätvinklighet i gatorna,

Utskottet föreslår således

att Repslagaregatan emellan Wladimirsgatan och gatan för det tillämnade jernvägsspåret bibehålles oförändrad.

Den föreslagna kajen längs stranden emellan Ryska begravningsplatsen och kajen i Sandvikshamnen i Boulevardsgatans riktning har utskottet icke kunnat finna vara af behovet påkallad, utan anser att stranden på denna sträcka lämpligast borde begränsas på enahanda sätt, som stranden utanför fabriksområdena i 6:te och 7:de stadsdelarne d. v. s. af en gata för jernvägsspåret. I öfverensstämmelse härmed får utskottet föreslå

att den projekterade kajen å ifrågavarande sträcka uteslutes.

C. Projekt till stadsplan för Kampmalmen samt villorna Sandnäs, Arkadia, Fjelldal och Berga.

Med åberopande af de i utskottets förut afgifna preliminära yttrande angående ifrågavarande projekt uttalade tvifvelsmål om hela det till omedelbart intagande i stadsplanen föreslagna områdets behöflighet och ändamålsenlighet för beredande af nya byggnadstomter, för hvilket ändamål detsamma såväl till följd af dess granskning till begravningsplatserna och slagtrinnet som ock med hänsyn till dess äfven i öfrigt ofördelaktiga sanitära läge, mindre väl lämpar sig, hvaremot detsamma åtminstone till stor del kommer att blifva behöfligt för en sannolikt ganska snart erforderlig utvidgning af jernvägsområdet, hyser utskottet den mening att icke hela ifrågavarande område utan endast den del deraf, som faller söder om en linie, dragen ifrån vestra chausséen tätt förbi byggnaderna å exercisplanen parallelt med Eriks- och Gräsviksgatorna emot den öppna platsen utanför gamla lutherska begravningsplatsen, för närvarande borde med stadsplanen förenas samt för bebyggande indelas, dervid den detta område begränsande yttre linien, som i det närmaste sammanfaller med den föreslagna Gustaf Vasa alléen, bör dragas parallelt med de i samma riktning gående gamla gatorna, icke konvergerande med dessa såsom förslaget utan att detta af terrängförhållandena påkallats, åsyftar genom hvilken ändring den fullkomligt omotiverade styckningen af det för villan Alkärr upplåtne området och förstörandet af anläggningarna derstädes, hvilka uti icke ringa grad bidraga till stadens trefnad, tillika undvikas.

I enlighet med ofvanstående får utskottet tillstyrka

att endast den del af nu ifrågavarande område, som faller söder om inre linien af den s. k. Gustaf Vasa alléen, sedan dennas riktning ändrats till parallel med Eriks- och Gräsviksgatorna, medels indelning i kvarter och tomter intages i stadsplanen.

I händelse de anmärkningar och förslag, som utskottet i det föregående framställt, vinna Stadsfullmäktiges godkännande, torde det vara nödigt

att ärendet återremitteras till Drätselkammaren med anmodan att låta stadsingenjören rätta och komplettera förslagen i anmärkta delar samt utarbeta sådana definitiva kartor, som kunna underställas regeringens fastställelse, dervid jemväl bör iakttagas att samtliga ny föreslagna kvarter, gator, öppna platser och kajer, som nu delvis sakna namn, förses med lämpliga dylika.

Helsingfors, den 31 December 1884.

Th. Tallqvist.

**W. Brummer.
C. Qvist.**

**K. G. Nyström.
K. Moring.**

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 3 Okt. 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

№ 226.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 19 December 1879 uppdrogo Stadsfullmäktige åt Kammaren att vidtaga åtgärd om uppgörande af förslag till omreglering af nu gällande stadsplan i de delar, der sådant vore nödigt.

Till följd häraf anmodade Drätselkammaren byggnadskontoret att utarbета det äskade förslaget; och sedan de för ändamålet erforderliga vidtomfattande förarbetena, bestående i mätningar, afvägningar och affattningar af ifrågavarande trakter, under de derpå följande åren af byggnadskontoret utförts, inlemnade Stadsingeniören Ehrström under sistlidne sommar till Drätselkammaren, jemte skrifvelse, tvenne på grund af dessa arbeten uppgjorda projekt i ärendet, af hvilka det ena innefattade, uti en karta, förslag till förändrad stadsplan för första stadsdelen, nemligen beträffande en del af den s. k. Kronohagen och Broberget, samt det andra, framställt i tvenne kartor — hvaraf den ena var höjdkarta och låg till grund för den andra — innehöll förslag till förändrad stadsplan för tredje, fjerde, femte, sjette och sjunde stadsdelarne, inbegripande de s. k. Sandviks- och Rödbergstrakterna. Dessa tre kartor jemte Stadsingeniörens skrifvelse får Drätselkammaren nu till Stadsfullmäktige insända.

De grundsatser, som, på sätt Stadsingeniören uttalat, blifvit följda vid utarbetandet af ifrågavarande förslag och med hvilka åsyftats att, jemte ändamålsenligt utvidgande af stadsplanen, så litet som möjligt eller blott der sådant af särskilda skäl varit påkalladt rubba det redan bestående, anser Drätselkammaren vara värda ett obetingadt gillande. Till dem har nemligen hört, att i stadsplanen intaga sådana områden, som förut ej ingå der, men ligga i den redan indelade stadsmarkens omedelbara granskap; att förändra de dispositioner i nu gällande stadsplan, hvilkas utförande för staden eller enskilde vore förenadt med större kostnader, utan motsvarande fördelar; att bibehålla redan bebyggda kvarter, som enligt nuvarande stadsplan borde omregleras, oförändrade, genom att, der sådant är möjligt, återgå till den äldre stadsindelningen; att uppdraga gatorna sålunda, att de för möjliggörande af byggnadstomternas torrläggande, följa vattnets naturliga afloppsvägar; att för de ifrågastående trakterna skapa bekväma trafikleder till andra stadsdelar och hamnarne; samt slutligen att bereda lämpliga platser för industriella inrättningar.

Vid den granskning, som Drätselkammaren egnat de uppgjorda förslagen, har Kammaren trots sig finna, att desamma öfverhufvud förverkliga de nu anförda grundsatserna. Men någon specialkritik har Kammaren icke underkastat dem, emedan Kammaren ansett det både lämpligt och nödigt, att sådant af Stadsfullmäktige uppdroges åt ett särskildt utskott. Kammaren inskränker sig därför nu till att, jemte framhållande af endast några väsentligare punkter i förslagen, särskildt uppgifva hvad Kammaren vid sin granskning funnit sig hafva att emot dem anmärka.

Beträffande således först planen för första stadsdelen — hvarom förslaget ej blifvit af Stadsingenjören särskildt motiveradt — torde följande böra nämnas. Enligt ett förut uppgjort, i sammanhang med frågan om Skatuddens reglering stående projekt skulle jernväg komma att ledas längs Brobergs- och Norra kajen, och denna jernväg finnes icke angifven å förevarande plan; men de här föreslagna dispositionerna äro emellertid sådana, att de tillåta förverkligandet af nämnda projekt. Innan denna fråga blifvit afgjord borde dock, enligt Drätselkammarens tanke, den å planen utmärkta strandskoning emellan Mauritzgatan och Elisabetstorg icke komma till utförande; utan skulle sådant ske endast i den händelse att jernvägen kommer till stånd, emedan strandskoningen i annat fall vore obehöfelig och dess anläggande således blott medförde en onödig utgift. — Uti kvarteren N:ris 22 och 24 förekomma mindre väsentliga, men likväl ändamålsenliga tomtregleringar, och i hvardera kvarteret erhålles dessutom en ny, större tomt. Likaså tillkommer i kvarteret N:o 25 en ny tomt. — Kvarteren N:ris 130 och 131 innefatta Broberget; och synes den föreslagna indelningen af detta område vara den i tekniskt hänseende mest antagliga, ehuru väl dess genomförande komme att kräfvä stora kostnader.

Vidkommande sedan förslaget till stadsplan för tredje till och med sjunde stadsdelarne, så ville äfven Drätselkammaren förorda, att till fabriksstomter, hvaraf behofvet gör sig mer och mer kämbart, reserverades det till sådana väl egnade, men till vanliga bostadstomter mindre lämliga strandområdet söderom den nyföreslagna, så kallade Fabriksgatan. Att en del af de förutsatta fabriksorna komme att blifva temligen nära Brunsparken torde få anses af mindre vigt, likasom ock att en gård inom det nuvarande kvarteret N:o 127 samt tre gårdar inom hvardera af kvarteren N:ris 131 och 132, hvilka gårdar blifvit bebygda i enlighet med nu gällande stadsplan, men innefatta endast arrendetomter, fölle inom fabriksområdet. Och intill dess detta komme att tagas i anspråk för sitt ändamål finge de å nämnda arrendetomter uppförda byggnader sjelfallet kvarstå, hvarhos delar af fabriksområdet tillsvidare borde disponeras till upplagsplatser för byggnadsmaterial m. m. Likaså borde, enligt Drätselkammarens tanke, hela strandremsan vester om Repslagaregatan ända intill Gräsviksgatan bestämmas till plats för fabriksanläggningar, sålunda att den å plankartan utmärkta plantering invid ändan af Wladimirsgatan skulle bortfalla samt Eriksgatan dragas vesterut endast till Repslagaregatan. — En annan ändring i förslaget måste Drätselkammaren i sammanhang härmed också anse vara påkallad. Emedan nemligen den plan, enligt hvilken „Arbetarenes i Helsingfors byggnadsaktiebolag“ bebyggt det åt bolaget upplåtne området

vid Gräsviksgatan, blifvit af Stadsfullmäktige fastställd, bör bolaget med fog kunna göra anspråk på att möjlighet beredes till utgång från sagda område till den vester derom belägna plats, der Eichingerska kakelfabriken nu befinner sig. För detta ändamål borde således på denna sida en gata dragas emellan Arbetare- och Gräsviksgatorna utmed bolagets område. Nämnda plats intill den mark, som äfven Drätselkammaren anser vara skäl att reservera för ett i framtiden möjligt jernvägsspår, borde, enligt Kammarens tanke, framdeles också lemnas öppen, ehuru väl kakelfabriken skulle få tills vidare der qvarstå. — De föreslagna parkerna och planteringarna, förutom den ofvan nämnda vid Wladimirsgatan, anser jemväl Drätselkammaren vara motiverade; likaså ock bortlemnandet af den s. k. Röddäldssqvären, emedan andra öppna platser finnas i närheten samt tvenne lämpliga byggnadstomter derigenom vinnas.

Hänvisande för öfrigt till Stadsingenjörens ofvan berörda skrifvelse och tilläggande, att ansökningar om arrendeområdets upplåtande tidt och ofta göras hos Drätselkammaren, hvarföre synnerligen önskligt vore att förevarande ärende kunde till slut befordras med all den skyndsamhet, som dess beskaffenhet tillåter, får Drätselkammaren nu, i öfverensstämmelse med hvad ofvanföre antydts, vördsamt föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta:

att åt ett särskildt utskott öfverlemnna att närmare granska byggnadskontorets uppgjorda förslag till en i vissa delar förändrad och utvidgad stadsplan för Helsingfors och i sammanhang dermed taga under ompröfning de af Drätselkammaren nu förordade afvikelser från sagda förslag, samt derefter med utlåtande i ärendet till Stadsfullmäktige inkomma.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Härmed har jag äran till Drätselkammaren insända förslag till förändring af gällande stadsplan för de s. k. Rödbergs- och Sandvikstrakterna, innefattande särskilda områden inom stadsdelarna n:ris 3, 4, 5, 6 och 7 samt för Kronohagen inbegripande Broberget och några förut obebygda berg inom kvarteren n:ris 22, 24 och 25 i 1:sta stadsdelen.

Förstnämnda förslag är framställt på tvenne kartor, af hvilka den ena, som tillika är en nivåkarta, anger huru gatorna samt indelningen uti kvarter, tomter, allmänna platser o. s. v. blifvit konstruerade med hänsyn till höjdförhållanden och vattenaflopp, den andra åter är endast en på kalkerpapper tagen kopia af den föregående hvarå sjelfva indelningen blifvit mera åskådligt framställd. På den förra är dessutom med olika beteckningar angifven indelningen enligt nu gällande stadsplan samt uti en del trakter den indelning, som legat till grund för deras bebyggande i äldre tider.

Vid utarbetandet af detta förslag har iakttagits, att uti stadsplan intaga sådana områden som förut ej ingå i densamma, men ligga uti dess omedelbara grannskap; att förändra i gällande stadsplan ingående dispositioner, hvars utförande för staden eller den enskilda tomtegaren vore förenadt med stora utgifter utan motsvarande fördelar; att bibehålla redan bebyggda kvarter oförändrade genom att, der sådant varit möjligt, återgå till den gamla stadsindelningen; att inlägga gatorna sålunda, att de följa vattnets naturliga afloppsvägar för att möjliggöra byggnadstomternas torrläggning; att genom dessa trakter åstadkomma några, såväl till sträckning som isynnerhet till lutningsförhållanden, beqväma gator för att upptaga till andra stadsdelar och hamnarne gående trafik samt slutligen att bereda plats för industriela inrättningar.

Så är området, som å gällande stadsplan omslutes af Jungfrustigen, Bergmans- och Skepparegatorna, stranden sydvest om kvarteren n:ris 122, 123 och 124, Munkholmen och terrängen mellan Gräsviken, Begravningsplatserna, Lappviks-, Gräsviks-, Repslagare- och Wladimirsgatorna, intagna uti det nya förslaget.

De dubbla, ställvis tre, ja tillochmed fyrdubbla, med alléer försedda gator och deremellan eller invid liggande planteringar, som skilja 3:e, 4:de och 6:te stadsdelarne från den 7:e och hvilka, utom en dryg anläggnings- och underhållskostnad, skulle nödvändiggjöra inlösen af 3 tomter vid Georgsgatan, äro reducerade till bygg-

nadstomter förutom tvenne parker och för trakten nödiga gator. Den ena parken är tillika tomtplats för den tillernade kyrkan. Planteringarne längs Jungfrustigen och Paulsgatan äro icke heller bibehållna, emedan terrängen består af kala berg.

Utän synlig orsak har Docks- och Kaptensgatorna äfvensom delar af Väfvare- och Båtsmansgatorna blifvit förändrade och uti nu gällande stadsplan dragna genom bebyggda kvarter, hvarföre jag återgått till den äldre indelningen och härigenom i det närmaste kunnat bibehålla existerande tomter.

Gator, som, med frångående af en sträng symmetri, erhållit sin riktning eller delvis olika bredd, för att bereda vattnet aflopp längs desamma äro t. ex. Fabriks- gatan i trakten af Docks- och Styrmansgatorna, Munkholmsgatans östra del, Skepparegatan och Högbergsgatan mellan Bergmans- och Fabriksgatorna; likaså är i kvarteret n:o 128 invid Bergmansgatan den plats, som nu upptages af Gardesbataljone- nens vedgård, disponerad till plantering eller för någon ensamstående byggnad, eme- dan vattnet från högre liggande trakter endast genom denna kan få sitt utlopp och terrängen sålunda är olämplig till byggnadstomter.

De gator som äro afsedda att bilda större bekvämare trafikleder äro Fabriks- och Skepparegatorna. Den förra mynnar åt öster ut vid öppna platsen invid katolska kyrkan, hvilken plats genom Badhusgatan har god kommunikation med Salutorget och Södra hamnen; åt vester står Fabriksgatan, genom Docksgatan, i förbindelse med Sandvikshamnen och kan hela denna gatusträcka från Salutorget till nämnda hamn erhålla synnerligen för trafiken fördelaktiga lutningsförhållanden. Skepparegatan, som leder öfver slättmark, utgör åter en förgrening af Fabriksgatan, hvilken närmast genom Fredriks- och Annegatorna förmedlar trafiken med stadens inre delar.

Till industriela inrättningar är strandremsan vesterom Repslagare- och söderom Fabriksgatan, intill Jungfrustigen, disponerad. I denna trakt finnas förut dylika in- rättningar, nemligen repslageri, kakelfabrik, mekanisk verkstad, ångsåg, ölbryggeri och en benmjölsfabrik; och torde densamma väl egna sig härtill då förbindelse med hamnarne och landets jernvägar lätt kan åstadkommas såsnart spår till Södra ham- nen, enligt tidigare förslag, blifvit utlagdt. Trakten söderom Fabriksgatan eignar sig ej heller till byggnadstomter, enär den består af kala, för hafsvindarne utsatta, mer eller mindre oländiga berg, der anläggning af byggnadsplatser och gator med dertill hörande under gatorna gående ledningar, blefve ytterst kostsamma. Tomter för fabri- ker kunna här försäljas eller utarrenderas till sådant omfång, som för olika ändamål är nödvändigt, och har staden endast att anlägga eller reservera plats för nedfarter från Fabriksgatan till stranden på ställen, som kunna befinnas lämpliga.

Det jernvägsspår, för hvilket mark redan förut blifvit reserverad å villan Lugnet, är utdraget öfver Sandvikshamnen, längs Docksgatan, södra hafsstranden, Park- och Badhusgatorna och torde det vara anledning att för ändamålet reservera det område som härför är nödigt, äfven om man för närvarande icke kan förutse den tidpunkt då spåret kommer till utförande, så mycket hellre som detta ej nu medför några kost- nader men deremot i framtiden, om terrängen bebygges, möjligen blir utförbart.

Anordningarne i Sandvikshamnen utvisa endast huru jernvägsspåret kan ledas öfver densamma och att medelst den dam, öfver hvilken spåret går, kan bildas en liten skyddad hamnbassin med djupt vatten, ett definitivt förslag till dispositioner i denna hamn kan svårligen uppgöras innan något program för det ändamål, hvartill hamnen i framtiden afses, blifvit uppgjordt.

Den s. k. Röddälds Esplanaden, emellan Högbergs-, Kasern- och Södra Röddäldsgatorna, som Drätselkammaren i protokollsutdrag af den 3 December 1880 förständigat Byggnadskontoret att i det nya förslaget till stadsplan upptaga som tomt för en ny finsk teater, ingår i föreliggande förslag som tvenne byggnadstomter, genom hvilken anordning staden förbehålles frihet att för detta eller annat ändamål disponera platsen.

De smärre förändringar, som förslaget i öfrigt afser, framgå genom de redan förut nämnda beteckningarne för de å olika tider på olika sätt fastställda begränsningarne för kvarter och tomter m. m.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 12 Juni 1884.

Otto Ehrström.

Anm. Handlingarne rörande projektet till stadsplan för Kampmalmen samt villorna Sandnäs, Arkadia, Fjellidal och Berga hafva blifvit tryckta under n:o 3 för år 1884.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1885.

Bilaga till utskottsbetänkandet angående förslagen till förändring och utvidgning af gällande stadsplan, innefattande utskottets preliminära yttrande om projektet till stadsplan för Kampmalmen samt villorna Sandnäs, Arkadia, Fjellidal och Berga.

Sedan Drätselkammaren jemte skrifvelse för den 30 November sistlidet år till Stadsfullmäktige öfverlemnat det af Stadsingeniören Ehrström uppgjorda förslag till stadsplan för området nordvest om staden, uppdrogo Stadsfullmäktige vid sammanträdet den 29 sistförlidne Januari åt undertecknade att såsom ett särskildt utskott afgifva yttrande angående berörde förslag.

Det förslag till utvidgning af Helsingfors' stadsplan, som sålunda föreligger till utskottets granskning, har blifvit utarbetadt på grund af Stadsfullmäktiges derom fattade beslut, meddeladt Drätselkammaren uti skrifvelse för den 19 December 1879, samt omfattar, förutom den del af Kampmalmen, som icke ingår i nu gällande stadsplan, områdena Alkärr och Junkarskolans plantage, tomten till Handlanden G. Barkoffs benmjölsfabrik samt villorna Sandnäs, Arkadia, Fjellidal och Berga. Af detta område är dock endast den del, som faller emellan lutherska begrafningsplatsen och den projekterade förlängningen af Fredriksgatan åt nordvest, benämnd Brahegatan, jemte de tvenne invid slagtinrättningen belägna kvarteren på norra sidan deraf af Drätselkammaren föreslagna att omedelbart intagas i stadsplanen, hvaremot frågan om dispositionen af det återstående området, som å projektkartan blifvit utmärkt med mattrodd färg, i anseende till markens olämplighet för indelande i regelbundna gator och kvarter tillsvidare skulle få bero.

Vid det utskottet till granskning förehaft omförmälda förslag, har utskottet främst trott sig böra till besvarande uppställa frågan huruvida behovet af nya byggnadstomter i sjelfva verket vore så trängande att ifrågavarande områdes förenande med statsplanen och upplåtande till bebyggande icke längre utan olägenhet kunde uppskjutas. För sin del har utskottet icke kunnat finna att ett slikt behof föreligger så länge en mängd tomter såväl i stadens inre som å dess utkanter ännu stå obebygda eller upptagas endast af oansenliga trädruckel. Enligt utskottets tanke bör det vida mer ligga i stadens intresse att koncentrera sig, der detta utan fara för att staden skall blifva för trångt bebyggd kan ske, än sträfva att utvidga sitt i förhållande till innevånareantalet redan här förinnan nog vidsträckta område, hvarigenom, då rättvisan fordrar att de nya stadsdelarne skola komma i åtnjutande af samma förmoner och anstalter, som de äldre, stadens administrationskostnader komme att öfverhöfvan förstoras. Då det område, som är afsedt att omedelbart intagas i stadsplanen, dessutom

i anseende till dess granskap till begravningsplatserna och slagtinrättningen samt äfven i öfrigt mindre fördelaktiga sanitära läge, icke väl synes lämpa sig för bebyggande med bostäder, men deremot, åtminstone till en betydlig del, kommer att blifva behöfligt för en i en sannolikt icke alltför aflägsen framtid förestående utvidgning af jernvägsområdet, har utskottet ansett sig så mycket mindre kunna tillstyrka att nämnde område nu skulle förenas med stadsplanen och disponeras i enlighet med Drätselkammarens förslag, som anledning finnes att antaga det behovet af sunda och väl belägna bostadstomter skall för en lång tid framåt blifva fullt tillgodosedt, sedan den sydligaste delen af stadsområdet, omfattande den s. k. Rödbergstrakten, blifvit reglerad och i kvarter indelad, hvartill förslag allaredan blifvit af Stadsingeniören utarbetadt och inom kort torde komma att Stadsfullmäktige föreläggas.

Utskottet, som vid sådant förhållande ansett öfverflödigt att ingå i granskning af projektets detaljer, får därför värdsamt föreslå det Stadsfullmäktige ville besluta

att företaga till pröfning frågan om fastställande af stadsplan för området nordvest om staden i sammanhang med den redan beslutna regleringen af stadens södra del.

Herr K. G. Nyström har af sjukdomsförfall varit förhindrad att delta i utskottets förhandlingar.

Helsingfors, den 12 Maj 1884.

Th. Tallqvist.

Wilh. Brummer.

C. Qvist.

K. Moring.

Ehuru icke närvarande vid utskottets sammanträde förenar sig om ofvanstående förslag

Gustaf Nyström.

Utskottsbetänkande angående enkefru A. Sinebrychoffs ansökan om rätt att inlösa ett område vid Sandviken.

Vid sammanträdet den 19 sistlidne Februari uppdrogo Stadsfullmäktige åt det för granskning af förslagen till förändrad stadsplan tillsatta utskott att inkomma med utlåtande i anledning af enkekommerserådinnan A. Sinebrychoffs nedanstående af Magistraten jemte skrifvelse för den 7 i sagde månad till Fullmäktige insända ansökan:

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Enligt mig lemnad upplysning, skola Stadsfullmäktige förklarar sig af gällande stadsplan vara hindrade att villfara min härförinnan framställda begäran att i sammanhang med mina tillstötande tomter invid Sandviken få disponera det område, som faller emellan den å bilagda planteckning utmärkta tomtgräns och gångbana. Då Stadsfullmäktige emellertid skola hafva beslutat att för vissa omregleringar, särskildt i denna del af staden, göra framställning om förändring i nu gällande stadsplan, anhåller jag att härigenom till Stadsfullmäktiges beprövande få vördsamt framställa, huruvida icke på samma gång en sådan förändring i stadsplanen kunde föreslås att jag derigenom blefve satt i tillfälle att tillösa mig eller disponera det område, som faller emellan mina tomter och den med blyerts på åberopade planteckning dragna röda linie emellan punkterna a. och u., af hvilket område jag för min fabriksverksamhet har särskildt behof. I händelse Stadsfullmäktige funne skäligen tillmötesgå denna min begäran, tillåter jag mig tillika, för undvikande af onyttiga kostnader för staden och olägenheter för mig, föreslå att den provisionella gångbana, som skall inrättas emellan Rödbergs- och Boulevardsgatorna, blefve byggd på yttre sidan om nyssnämnda i blyerts uppdragna linie. Den drygare kostnad staden för banans byggande derigenom skulle tillskyndas förklarar jag mig härigenom beredd att enligt byggnadskontorets uppskattning till stadskassan inbetala.

I sammanhang härmed och då vid anläggande af kajer omkring Sandviken dessa torde för erhållande af tillräckligt djup invid dem böra byggas så långt ut i sjön att åtminstone på de flesta ställen mer än tillräckligt öppen plats emellan dem och mina tomtgränser kommer att uppstå, har jag slutligen, för den händelse sådant kunde på den tillernade stadsplanens reglering inverka, trott mig böra nu redan anhålla att få mot lösen förena med mina tomter den mark som sålunda kan blifva för staden öfverflödig.

Anna Sinebrychoff.

En anhållan i liknande syfte har redan tidigare blifvit af sökanden framställd i sammanhang med frågan om beviljandet af anslag för utförandet under instundande sommar af en väg längs Sandviksstranden emellan Boulevardsgatorna. Med godkännande af budgetsutskottets afstyrkande utlåtande ansågo dock Stadsfullmäktige den af sökanden föreslagna förändrade sträckning

af berörde väg, hvarmed sökanden afsåg beredande af tillfälle för sig att med sina tomter förena det till vägens inre sida gränsande området, innefatta en afvikelse från den fastställda stadsplanen, och afslogo förty hennes ansökan. Den samma upprepas nu, ehuru i något förändrad form, och såsom skäl dertill angifves att Stadsfullmäktige hade under öfvervägande ett förslag till omreglering af gällande stadsplan, hvilket underlättade bifallandet af sökandens anhållan.

Hvad sistanförlorda omständighet beträffar, eger det visserligen sin riktighet att enligt det af Stadsingeniören utarbetade och till Stadsfullmäktiges granskning öfverlemnade förslag till reglering af stadsplanen för 5:te stadsdelen, inre linien af den projekterade strandkajen emellan Boulevards- och Rödbergsgatorna komme att sammanfalla med linien a u å den ifrågavarande ansökan åtföljande kartan; och synes föreslaget äfven afse, såsom utskottet i sitt deröfver afgifna betänkande anmärkt, att det genom berörde ändring af kajens riktning uppkommande triangelformiga området, hvars arealvidd af utskottet beräknats utgöra omkring 15,600 qv.fot, skulle förenas med angränsande, sökanden tillhöriga tomt. Men att nu redan, innan den projekterade strandkajen blifvit utförd, — hvilket, äfven om förslaget vinner öfverhetlig stadfästelse, antagligen icke kommer att ske i den allra närmaste framtiden, — och således innan man ännu kunnat inhemta erfarenhet om ifrågavarande strandområdes större eller mindre behöflighet och vigt för trafiken, afhända staden detsamma, vore, enligt utskottets mening, att handla i högsta måtto oklokt och utan all hänsyn till framtidens kraf. Under sådana omständigheter och då man med visshet kan förutse att såväl nyss berörda triangelformiga område som ock den smala landremsan emellan kajens fortsättning och sökandens tomtgränser ovilkorligen skola behöfvas åtminstone för uppläggande af byggnadsmaterial, då man skrider till kajens uppförande, har utskottet icke tvekat att afstyrka bifall till sökandens anhållan om rätt att inlösa dessa områden. Sökandens häraf beroende förslag om ofvannämnda gångbanas byggande i samma riktning som den tillämnade kajen torde vid sådant förhållande jemväl böra förfalla, helst genom godkännandet deraf utförandet af den för en obehindrad samfärdsel mellan fjerde och sjetten stadsdelarne ytterst viktiga gångbanan yttermera komme att uppskjutas.

På grund af det ofvan anförda får utskottet således vördsamt föreslå

att enkefru A. Sinebrychoffs ifrågavarande ansökan icke må föranleda till någon åtgärd af Stadsfullmäktige.

Helsingfors, den 10 Mars 1885.

Th. Tallqvist.

W. Brummer.

K. G. Nyström.

K. Moring.

Herr C. Qvist har icke deltagit i ärendets behandling.

Utskottsbetänkande angående upplåtande af byggnadstomt åt
nykterhetsföreningen „Eos“.

Sedan den härstädes inrättade nykterhetsföreningen „Eos“ genom för ändamålet utsedde fullmäktige hos Drätselkammaren anhållit att Kammaren ville jemte sitt förord till Stadsfullmäktige öfverlemna nedanintagne ansökan om upplåtande åt föreningen af i ansökan omförmälda område till tomtplats för en tillämnad samlingslokal, har Drätselkammaren den 12 December sistlidet år till Stadsfullmäktige aflåtit en så lydande framställning i saken:

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 12 December 1884.

№ 279.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Hos Drätselkammaren hafva Öfverläraren Viktor Heikel, Haudlanden Oskar Edvard Brander och Folkskoleläraren Petter Solstrand, i egenskap af för ändamålet utaf den härvarande nykterhetsföreningen „Eos“ utsedde fullmäktige, anhållit, att Kammaren måtte jemte sitt förord till Stadsfullmäktige frambefordra deras härhos bilagda, till Fullmäktige ställda ansökningsskrift. Uti denna begära de, att Stadsfullmäktige, med hänsyn till nämnda förenings syftemål att bekämpa dryckenskapslasten äfvensom dertill att åstadkommandet af en lokal åt föreningen för hållande af möten och föredrag vore ett af de nödvändigaste vilkoren för en fortgående och fruktbarande nykterhetsverksamhet, ville helst gratis, eller åtminstone på så förmånliga vilkor som möjligt, till föreningen upplåta, för uppförande af en samlingslokal, den nordvestra delen, nemligen ungefär hälften, af det odisponerade och oplanerade bergsområdet emellan kvarteren Trappen och Kråkan samt Stora Roberts- och Rödbergsgatorna.

Med anledning häraf har Drätselkammaren låtit syn och uppskattning af det ifrågakomna området förrättas af en ledamot i Kammaren och biträdande ingenjören vid byggnadskontoret C. Hausen. Förrättningsinstrumentet och den dertill hörande situationsplanen, hvilka nu närslutas, gifva vid handen, att synemännen ansett den å planen med litt. a. b. c. d. utmärkta plats, innehållande i areal omkring 15,100 kvadrat-

fot, kunna på arrende upplåtas emot en årlig afgäld af 380 mark, motsvarande i af-rundadt tal fem procent å markens kapitalvärde, då detta beräknats till 50 penni per kvadratfot och således skulle stiga till vidpass 7,500 mark. Vidare tillstyrkes i instrumentet att den emellan kvarteren Trappen och Kråkan löpande tvärgatan, hvars bredd nu utgör 30 fot, skulle, på sätt å situationsplanen blifvit utmärkt, utvidgas till en bredd af 50 fot, med förbehåll dock för staden att icke behöfva planera den sålunda tillkommande gatusträckan af 20 fots bredd innan sådant finnes för trafiken nödigt. Den i anförd måtto ifrågasatta nya tomten äfvensom utvidgningen af gatan borde slutligen ock i det nu under handläggning af Stadsfullmäktige varande förslaget till ny stadsplan intagas.

Vid det Öfverläraren Heikel till Drätselkammaren i och för vidare åtgärd inlemnad omordade syneinstrument har han yttermera muntligen framhållit de skäl, som enligt hans tanke borde tala för att det derstädes föreslagna arrendebeloppet för den tillämnade tomtplatsen åtminstone skulle i görligaste mån nedsättas. Framgången af ifrågavarande förenings sträfvanden borde neuligen så mycket mindre vara för kommunen likgiltig, som ju en nykter arbetarebefolkning, redan blott från ekonomisk synpunkt sedt, vore för kommunen af den största fördel. Och föreningen bestode hufvudsakligast endast af fattiga arbetare, som af entusiasm för saken och i hopp att på öfvertygelsens och exemplets väg kunna verka något godt för sina medbröder, vågat tänka på att, för möjliggörande af en dylik verksamhet, uppföra åt föreningen ett eget hus. Fördenskull och då man kunde säga att, i fråga om bränvinets förderfbringande verkningar, ett ångestrop redan låtit förnimma sig genom hela vårt folk, borde hufvudstaden icke underlåta att föregå det öfriga landet med godt föredöme i afseende å nykterhetsrörelsens befrämjande.

Vid öfvervägandet af detta ärende har Drätselkammaren väl funnit det ligga utom allt tvifvel, att de s. k. nykterhetsföreningarna åsyfta ett mycket godt ändamål och att deras verksamhet, der den går i riktiga banor, skall bära goda frukter. Men med allt erkännande häraf kan Kammaren dock lika litet i detta som öfverhufvud i andra fall tillstyrka, att stadens tomter skulle bortskänkas. — Angående det föreslagna årsarrendet för den af föreningen „Eos“ begärda tomtplatsen måste Kammaren, i betraktande af platsens läge och beskaffenhet samt med ledning af den erfarenhet, som vidkommande andra likadana inom staden belägna tomter vunnits, anse att detsamma är ganska billigt samt att platsen, om den i vanlig ordning utbjödes på auktion, skulle betinga sig ett betydligt högre arrende. Till belysande häraf åberopar Kammaren förhållandet med tomten N:o 22 vid Eriksgatan, om hvars upplåtande på arrende Kammaren i dag till Stadsfullmäktige aflåtit särskild hemställan och för hvilken arrendebeloppet, som hade uppskattats till 465 mark, vid auktionen steg till icke mindre än 1,315 mark; — utan att Kammaren dock vill hålla före, att differensen emellan uppskattnings- och utropsvärdena äfven i föreliggande fall nödvändigtvis komme att blifva lika stor. Med hänsyn å ena sidan till det nu anförda och å andra sidan till det goda ändamål, hvartill oftanämnda tomt begärts att få användas, har Kammaren nu funnit sig

kunna förorda dess upplåtande åt föreningen „Eos“ utan auktion emot den, såsom sagdt, temligen låga arrende afgäld, som vid syneförrättningen föreslagits för densamma; men längre har Kammaren trott sig icke böra gå, äfven med möjlig fara att beskyllas för en alltför nykter uppfattning af frågan.

I likhet med ofvan bemälda synemän anser ock Drättselkammaren att, i händelse förslaget om upplåtande af tomten litt. a. b. c. d. vid Stora Robertsgatan åt föreningen „Eos“ vinner Stadsfullmäktiges bifall, sagda tomt och den tillika föreslagna utvidgningen af tvärgatan emellan Stora Roberts- och Rödbergsgatorna borde intagas i den blifvande nya stadsplanen, hvarjemte Kammaren ville tillstyrka att detsamma skulle iakttagas med den i nämnda händelse äfven nytillkommande tomten c. d. e. f. vid Rödbergsgatan.

Drättselkammaren får således värdsamt föreslå, det Stadsfullmäktige ville i anledning af förevarande ansökning besluta:

såväl att åt Drättselkammaren uppdraga att till nykterhetsföreningen „Eos“, i och för uppförande af ett eget hus åt föreningen, upplåta på arrende det område om vidpass 15,100 qvadratfot vid Stora Robertsgatan emellan kvarteren Trappen och Kråkan, som å den till ärendet hörande situationsplan finnes utmärkt med litt. a. b. c. d., emot en årlig afgäld till stadskassan af 380 mark och på de för stadens arrendetomter gällande villkor;

som ock anmoda det utskott som Stadsfullmäktige tillsatt för handläggningen af förslaget till en i vissa delar förändrad stadsplan för Helsingfors stad, att i sammanhang härmed jemväl öfverväga och utlåta sig, huruvida nyssnämnda område och det derinvid liggande området litt. c. d. e. f. vid Rödbergsgatan må i sagda stadsplan såsom byggnadstomter intagas, samt jemväl tvärgatan emellan Stora Roberts och Rödbergsgatorna der införas såsom åt denna sida utvidgad till en bredd af inalles 50 fot.

På Drättselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Att dryckenskapslasten är en af de svåraste olyckor såväl för staten och kommunen som för den enskilde, hvilken deråt hemfallit, torde väl vara en obestridlig sanning. Redan från längre tider tillbaka har man också därför genom hvarjehanda lagbestämningar angående tillverkning och försäljning af berusande drycker sökt motarbeta denna last. Men om man också på denna väg i viss mån lyckats hämma det här antydde onda — hvilket gerna må erkännas — står detsamma dock, trots dessa åtgärder, i hufvudsak kvar ännu den dag som är, utgörande på samma gång en skamfläck och en tung börda för menskligheten. Att någon ny åtgärd skulle försökas till dryckenskapens bekämpande är därför icke mer än hvarje sann menskovän haft all anledning att önska. Redan för flere årtionden tillbaka ha också i andra länder stora skaror af ädelt sinnade män och kvinnor slutit sig tillsammans till s. k. nykterhetsföreningar för att sálunda med förenade krafter genom både lära och lif, i främsta rummet på öfvertygelsens väg, verka för dryckenskapens förminskande och om möjligt dess totala afskaffande bland den lidande menskligheten. Erfarenheten från England och Amerika samt på senaste tiden äfven från vårt gamla moderland Sverige vittnar, att dessa försök icke blifvit gjorda förgäfvade, och det är i orubblig förtröstan på en liknande framgång ett antal nykterhetsvänner äfven i vår hufvudstad — hvarest behovet af någon åtgärd emot dryckenskapen värtaligt bevittnas af den dagliga erfarenheten — sammanslutit sig till par nykterhetsföreningar, filialer till ett hela landet omfattande sällskap med samma syfte, och hvilka nu redan utöfvat en ungefär årslång verksamhet.

Det är visserligen för tidigt — både för inom och utom dessa föreningar stående — att redan nu på grund af erfarenhet från eget område uttala någonting bestämdt angående våra nykterhetssträfvandens framtid och blifvande frukter. De positiva nykterhetsvännerna våga dock äfven med stöd af sin lilla erfarenhet, men mer i fast förtröstan på sin goda sak, hoppas på en segerrik framtid för sina sträfvanden. Mången såsom ohjelpig ansedd drinkare har till följd af dessa sträfvanden stått upp ur sin förnedring och åtminstone redan bortåt ett års tid hederligen sträfvat att försörja och upphjelpa sin familj, den han förut störtat i namnlöst elände.

Ett af de nödvändigaste villkoren för en fortgående och fruktbarande nykterhetsverksamhet på en ort är en lokal för hållande af möten och föredrag. Men för närvarande utgör svårigheten att erhålla en lämplig sådan lokal ett af de största hindren för nykterhetsföreningarnas här i Helsingfors framgångsrika verksamhet.

Under sådana förhållanden våga undertecknade å den här existerande nykterhetsföreningens Eos vägnar hos Herrar Stadsfullmäktige ödmjukast anhålla, att nämnde förening måtte, helst gratis, men i annat fall på möjligast förmånliga villkor, för uppförande af en samlingslokal, sådan här ofvan antydts, få disponera nordvestra delen

(ungef. hälften) af det hittills odisponerade och fullkomligt oplanerade bergområde, som är beläget mellan kvartaren Trappen och Kråkan samt Stora Roberts- och Rödbergsgatorna i denna Helsingfors stad.

Helsingfors den 23 Oktober 1884.

Viktor Heikel,

Osk. Edv. Brander,

Petter Solstrand.

Då ärendet den 20 nästlidne Januari föredrogs för Stadsfullmäktige, uppdrogo Fullmäktige åt det för granskning af förslaget till särskilda ändringar i gällande stadsplan tillsätta utskott att inkomma till Fullmäktige med utlåtande i saken.

Vidkommande först lämpligheten af den ändring i gällande stadsplan, hvarom föreningen anhåller och som Drätselkammaren för sin del tillstyrkt, har utskottet icke funnit något hinder möta för upplåtandet af i frågavarande odisponerade bergsområde emellan kvarteren Trappen och Kråkan samt Stora Roberts- och Rödbergsgatorna till byggnadstomter i enlighet med Drätselkammarens framställning, jemte det utskottet likaledes ansett den af Drätselkammaren föreslagna utvidgningen af tvärgatan emellan nyssnämnda gator till 50 fots bredd vara lämplig. Och får utskottet därför värdsamt tillstyrka

att en förändring i oförmäldt syfte måtte vidtagas i det under Stadsfullmäktiges handläggning varande förslaget till förändrad stadsplan.

Äfven i fråga om de vilkor, på hvilka den ansökta byggnadstomten kunde åt föreningen upplåtas, instämmer utskottet i hufvudsak i Drätselkammarens framställning. Då utskottet emellertid trott det vara af vigt för bedömande af de skäl, som möjligen kunde tala för beviljande åt föreningen af ännu fördelaktigare vilkor, än dem Drätselkammaren föreslagit, att ega kännedom om hufvuddragen af föreningens organisation och verksamhet, har utskottet sökt skaffa sig upplysning angående dessa omständigheter och dervid inhemtat, att föreningen „Eos“ utgör en i denna stad inrättad filial af det större nykterhetssällskapet „Kohtuuden Ystävät“ och har till ändamål „att upphäfvä bruket af berusande drycker såsom närings- och njutningsmedel, verka för nykterhet befordrande seder, rädda i dryckenskap fallne och arbeta för aflägsnandet af de missförhållanden, som leda till denna last.“ För närvarande skall föreningen som består af dels absolutister dels måttlighetsvänner, räkna omkring 300 medlemmar. Till bestridande af föreningens gemensamma utgifter erlägger hvarje medlem, som icke på grund af medellöshet blifvit derifrån befriad, en viss afgift, hvilken endast uppbäres vid föreningens sammanträden. Denna afgift är icke i ordningsreglerna till beloppet bestämd, men torde utgöra 25 penni månadtligen med frihet för föreningens med-

lemmar att förbinda sig äfven till en större månadsafgift. Det är sålunda icke några stora materiela ressurser, som föreningen har till sitt förfogande.

Jemte meddelande af denna utredning, anser sig utskottet slutligen böra till de af Drätselkammaren föreslagna vilkor för ifrågavarande tomts upplåtande åt föreningen föreslå det tillägg att tomten, vid äfventyr af arrendets förverkande, icke får för annat än det uppgifna ändamålet af föreningen disponeras eller åt annan öfverlätas.

På grund af hvad i det föregående anförts får utskottet värdsamt

förorda bifall till Drätselkammarens framställning i frågan med det af utskottet ofvan föreslagna tillägg.

Remisshandlingarne återställas härjemte.

Helsingfors, den 10 Mars 1885.

Th. Tallqvist.

W. Brummer.

K. Moring.

K. G. Nyström.

Herr C. Qvist har icke deltagit i utskottets förhandlingar rörande denna fråga.

*Utskottsbetänkande med förslag till uppförande af en saluhall
å Kaserntorget.*

På framställning af Drätselkammaren beslöto Stadsfullmäktige vid fastställandet af 1883 års utgiftsstat att å platsen för de såkallade köttbodarne å Kaserntorget, hvilka, såsom i hög grad förfallna, borde nedrifvas, skulle uppföras en saluhall, inrymmande sjutton hufvudsakligen för matvaruhandel afsedda bodar, hvarjemte Stadsfullmäktige för ändamålet beviljade ett anslag af 50,000 mark, motsvarande de beräknade kostnaderna för företagens utförande enligt den af Drätselkammaren förordade plan. Sedan det emellertid befunnits nödigt att vidtaga särskilda ändringar i den ursprungliga planen, hvarigenom kostnadsförslaget ökats med 23,000 mark, beslöto Stadsfullmäktige vid sammanträdet den 29 December 1883 att med saluhallens uppförande tills vidare skulle få anstå jemte det Stadsfullmäktige uppdrogo åt ett af undertecknade bestående utskott att närmare undersöka hvar och huru dylika saluhallar borde uppföras för att bäst fylla sitt ändamål.

Det uppdrag, som utskottet sålunda erhållit, har gifvit utskottet en osökt anledning att taga under öfvervägande hvilka åtgärder i allmänhet borde vidtagas för en tidsenlig omgestaltning af torghandeln, hvillken, medan staden i så många andra hänseenden gått framåt, fortfarande befinner sig på den mest primitiva fot.

Frågan har väl redan tidigare vid särskilda tillfällen varit föremål för Stadsfullmäktiges uppmärksamhet, men tills vidare inskränka sig de i afseende å torghandelns ordnande vidtagna förbättringarne till reserverandet af fasta försäljningsplatser å Salutorget och Vestra Kajen för personer, som idka regelbunden torgförsäljning af lifsmedel, samt fastställandet af taxor för begagnandet af dessa platser. Dessa åtgärder, hvilka till följd af den kompetens konflikt beslutet derom framkallat emellan Stadsfullmäktige och de administrativa myndigheterna, ännu icke ens blifvit satta i verket, äro dock långt ifrån tillräckliga att fylla de anspråk, som man numera i alla större städer anser sig böra ställa på en rationellt ordnad torghandel. Då inrättandet af saluhallar för den fasta handeln med lifsmedel utgör en viktig och nödvändig förutsättning för en tidsenlig omgestaltning af torghandeln, utber sig utskottet att i korthet få antyda huru utskottet tänkt sig att ifrågavarande handel för framtiden lämpligast borde ordnas.

Såsom känt har den egentliga torghandeln med lifsförnödenheter till väsentlig del öfvergått till s. k. mellanhandlare, hvilka i parti uppköpa de landtmannaalster, som torgföras, och sedermera i minut föryttra desamma till konsumenterna. Långt ifrån att, såsom mången torde förmena, utgöra en olägenhet, anser utskottet denna

mellanhandel fastmer vara af största nytta och innefatta ett verkligt framsteg. Ty den ringa prisförhöjning, som köparene genom omförmälda förfarande få vidkännas, uppväges till fullo af dess fördelar, bland hvilka särskildt må framhållas tillgång till ett större och rikare urval, en efter varornas olika slag lämpad fördelning af handeln, vidsträcktare tillfälle för stadens innevånare att lätt och bekvämt fylla sina behof samt möjliggörandet af en verksammare kontroll öfver de till salu hållna lifsmedlens beskaffenhet. Utskottet tvekar därför icke att uttala såsom sin åsigt att den egentliga torghandelns fullständiga undanträngande af eller uppgående i omordade mellanhandel är ett önskningsmål, hvars förverkligande icke kan tillhöra en alltför aflägsen framtid.

Hvilken betydelse denna mellanhandel nu redan eger, derom vittnar äfven antalet af slik handel regelbundet idkande personer. Enligt den uppgift härom, som ingår i de tryckta handlingarne rörande fastställandet af taxor för fasta försäljningsplatser å stadens torg, uppgick den 3 April 1883 antalet försäljare, som begagnade sådana platser å Salutorget till 215, hvaraf 38 idkande grönsakshandel och 107 köttförsäljning, 52 smörhandlare, 10 ost och äggsäljare samt 8 säljare af örter och gryn. Dessutom funnos å strandtorget å Vestra Kajen 223 säljare af färdig tillredd mat, sten- och porslinskärl samt diverse hemslöjdsalster och småkram.

Oaktadt den betydelse ifrågavarande handel sålunda eger för tillgodoseendet af stadens dagliga lifsmedelsbehof, har, såsom redan i det föregående antyddes, nästan intet från stadens sida tillgjorts för ordnandet af denna viktiga angelägenhet på ett rationellt och ändamålsenligt sätt. Utskottet håller dock före att staden icke kan vara likgiltig för huruvida dess innevånare skola hafva ett lätt och bekvämt tillfälle att förse sig med friska, goda och sunda lifsmedel eller icke. Här föreligger sålunda efter utskottets mening ett viktigt kommunalt intresse, hvarpå staden icke bör underlåta att taga vara. I sådant afseende bör staden företrädesvis vinlägga sig om att undanröjda de olägenheter och missförhållanden, som för närvarande vidlåda den viktigaste delen af torghandeln d. v. s. den fasta handeln med lifsmedel. Bland sådana olägenheter torde den förnämsta vara saknaden af skyddade försäljningsplatser. För att öfvertyga sig härom behöfver man endast under pågående torghandel göra ett besök på stadens salutorg. Man blir då i tillfälle att åse huruledes födoämnen af den mest ömtåliga beskaffenhet såsom t. ex. kött, grönsaker, smör och dylikt äro utställda i fria luften, utan ringaste skydd emot vare sig solens brännande strålar eller regn och snö, för att icke tala om de från marken uppjagade damlvirflarne och dunsterna från hundratals hästar, hvilket allt i förening särskildt under den hetare årstiden, ofta nog göra födoämnen fullkomligt onjutbara. En del försäljare, särskildt sådana, som handla med färskt kött, hafva därför funnit sig nödsakade att genom inrättande af ett slags rörliga salustånd i någon mån minska anförda olägenheter. Men, utom att dessa stånd af de mest olika former och dimensioner icke hafva ett synnerligen tilltalande utseende, fylla de endast delvis sitt ändamål, hvarjemte ståndens transporterrande till och från torget samt anskaffandet af förvaringsplats för desamma under tiden emellan torghandeln äro förenade med icke obetydliga kostnader.

För undanrödjande af här omordade olägenheter har man derfor allmänt i utlandets större städer begynt inrätta s. k. saluhallar d. v. s. rymliga och luftiga byggnader, inneslutande en mängd salustånd, hvilka uthyras åt försäljare af lifsmedel. Dessa inrättningar skola, enligt hvad utskottet har sig bekant, öfverallt der sådana kommit till stånd, helsats med belåtenhet, och fördelarne deraf synes äfven ligga i så öppen dager att utskottet icke tvekat att tillstyrka uppförandet af dylika saluhallar jemväl härstädes för inrymmandet af den fasta torghandeln.

Af det anförda inses lätt att utskottet icke kunnat finna sig tillfredsstäld med den af Drätselkammaren föreslagna saluhall å Kaserntorget, då densamma är afsedd att innehålla endast sjutton eller enligt Drätselkammarens senare projekt högst tjugutre försäljningsbodas och således kan inrymma blott en obetydlig del af den fasta lifsmedels handeln. Emot förslaget kan dessutom anmärkas att det icke kan anses vara satt utom allt tvifvel huru vida företaget i en sådan begränsad form skall gestalta sig så ekonomiskt fördelaktigt, som Drätselkammaren antagit, såvida anläggningskostnaderna synas vara nog dryga i förhållande till företagens ringa omfattning. Utskottet anser det dessutom vara föga sannolikt att endast någon viss gren af matvaruhandeln skall kunna förmås att söka sig plats i de föreslagna bodarne, om den fasta torghandeln i öfrigt kommer att fortfarande blifva förlagd till Salutorget. Erfarenheten ådagalägger, nämligen, att handeln i allmänhet icke visat någon benägenhet att draga sig till omgifningarne af Kaserntorget, utan fastmer synes vilja undvika dessa. Anledningen härtill är icke heller svår att finna; uppenbarligen beror det anmärkta förhållandet derpå att platsen befinner sig på samma gång i allt för nära granskap till och dock på sidan af centrum för handeln, Salutorget.

Helt annorlunda skulle deremot förhållandet gestalta sig om icke allenast någon viss gren af den fasta torghandeln utan hela denna handel skulle inrymmas i en saluhall å Kaserntorget, hvilken plats enligt utskottets tanke synnerligen väl egnar sig för ändamålet såväl genom sitt centrala och dock något undanskymda läge, som ock genom närheten till hamnen och den rörliga torghandeln, hvilken tillsvidare komme att fortfarande få begagna sig af Salutorget, ehuru utskottet icke kan undertrycka den åsigt att Jernvägstorget vida bättre skulle lämpa sig derfor.

Några svårigheter i afseende å utverkande af tillstånd att för antydt ändamål disponera den dertill erforderliga andelen af Kaserntorget borde icke kunna möta, sedan uppförandet af den rymliga manegen för gardesbataljonen och den minskning betaljonens numerär genom värnepligtens införande undergått, gjort torget mindre behöfligt för militära ändamål.

Då utskottet på ofvan anförda skäl icke kunnat godkänna den af Drätselkammaren förordade plan till inrättandet af en saluhall å Kaserntorget, har utskottet, till fullgörandet af den utskottet förelagda uppgift att inkomma med utlåtande derom huru saluhallar lämpligast borde inrättas för att fylla sitt ändamål, uppdragit åt sin i byggnadsfacket förfarne ledamot, att med tillämpning af ofvan utvecklade grundsatser, uppgöra projekt till en saluhall å Kaserntorget, tillräckligt stor att inrymma hela den

fasta torghandeln med lifsmedel. Sedan den till följd häraf uppgjorda eskiss blifvit af utskottet granskad och några dervid framställda anmärkningar behörigen beaktade, har under ledning af samme ledamot utarbetats bilagde detaljerade projekt och kostnadsförslag, hvilka utskottet härjemte vördsamt får underställa Stadsfullmäktiges skärskådande. Till ritningens belysande och förklarande anhåller utskottet att få bifoga några upplysningar, i sammanhang hvarmed utskottet jemväl tillåter sig att i allmänna drag angifva huruledes utskottet tänkt sig att handeln i den föreslagna hallen lämpligast borde anordnas.

Såsom ifrågavarande ritning utvisar, komme den föreslagna saluhallen att utgöra en vidpass 260 fot lång och 80 fot bred byggnad af sten med en tilltalande hufvudfaçad åt Kaserntorget. Då byggnaden är afsedd att förläggas tätt invid torgets vstra sida, inkräktar densamma icke i nämnvärd grad å platsen, hvaraf ett för trafikens behof fullt tillräckligt fritt område emellan hallbyggnaden och den å torgets midt befintliga brunnen komme att återstå.

Till byggnaden, hvori dagsljuset inströmmar dels genom stora hvalfformiga fönster å väggarne dels genom en längs hela byggnaden löpande ljuslykta, leda fem vida ingångar, två från vardera gaffarne och en från façaden åt Kaserntorget. Den höga luftiga hallen innesluter icke mindre än 226 salustånd, hvaraf 66 större, 7 fot breda och lika djupa, äro placerade i tvenne rader längs väggarne samt 160 mindre af samma djup som de föregående, men endast 5 fot breda, äro anordnade i fyra grupper, enhvar innehållande 40 salustånd, samt omgifna af vidpass 10 fot breda gångar. Af de förstnämnda stånden komme dock fyra, ett i hvarje af byggnadens hörn, att tagas i anspråk till kamrar för de värmeapparater eller kalorifärer, som äro afsedda att uppställas i byggnaden.

Salustånden har utskottet tänkt sig uppförda med tunna mellanväggar och tak af träd, försedda med låsbara rulljalousier för att efter försäljningstidens slut fullständigt kunna afstängas samt i öfrigt så inrättade att tvenne stånd efter behag kunna förenas till ett.

En särskild inredning har utskottet föreslagit för tjugu stånd, som i främsta rummet borde upplåtas åt köttförsäljare. Väggarne i desamma äro nämligen afsedda att beklädas med hvita glacerade kakel, hvarjemte stånden komme att förseas med hvita marmordiskar och galvaniserade krokar för köttets upphängande. Genom en sådan anordning hoppas utskottet att den för ifrågavarande handel så ytterst nödiga renligheten och snyggheten med lätthet skola kunna bevaras.

Kostnadsförslaget, uppgjort under förutsättning att takkonstruktionen utföres af träd, uppgår till 175,000 mark, hvaraf å sjelfva byggnaden med fullständig inredning belöper sig 158,469 mark 50 penni, samt återstoden eller 16,530 mark 50 penni utgör kostnaderna för gas- och vattenledning samt värmeapparater.

Ehuru utskottet för sin del anser en takkonstruktion af träd böra föredragas på grund af dess billighet, har utskottet dock trott sig böra införskaffa uppgift äfven på kostnaden för en dylik konstruktion af jern. Enligt af Ingeniör John Stenberg be-

näget meddelad upplysning skulle en fullständig takstolskonstruktion med sido fönsterbågar och uppuren af 40 stycken gjutna pelare, elegant och väl utförd, betinga sig ett pris af cirka 116,000 mark under förutsättning att tullfri införsel af såväl plåt som vinkeljern beviljas. Under alla förhållanden skulle skilnaden i priset för en jernkonstruktion och den af utskottet förordade konstruktion af trä komma att uppgå till 75 å 80,000 mark.

På utskottets anmodan har Ingeniör R. Huber uppgjort förslag till hallens förseende med vatten- och aflöpsledning, för hvilka kostnaderna beräknats till 2,510 mark 50 penni. Enligt förslaget, som härjemte närslutes, skulle vattenledningen erfordras för trenne olika ändamål, nämligen för beredande af tillfälle åt slagtare och andra, som sådant önska, att rengöra sina salustånd, vidare för att dagligen engång bortskölja orenligheten i alla passager samt slutligen för att i händelse af behof genast kunna dämpa en möjligen utbrytande våld. Det första ändamålet torde lämpligen tillgodoses genom anbringandet af trenne aftappningsställen, hvaraf ett i mellersta tvärpassagen och ett vid hvardera gafvelväggarne; vid hvardera af dessa vattenposter inrättas äfven en större spol- och brandkran med nödiga attiraljer inom läst skåp. I och för spolningens verkställande borde alla passager erhålla en lindrig lutning mot mellersta tvärpassagen, der tre stycken murade och med galler försedda brunnar jemte kanal emottaga och afföra vattnet.

Då vattenledningen tillhör staden, har utskottet icke ansett nödigt att vid beräkandet af de årliga underhållskostnaderna för saluhallen upptaga någon ersättning för vattenförbrukningen.

För hallens upplysande under den mörka årstiden torde antingen gasledning eller elektriskt ljus böra införas. Då utskottet, i betraktande af den ringa erfarenhet man ännu eger om det elektriska ljusets lämplighet, icke velat afgöra hvilketdera af ofvannämnda belysningssätt borde tillerkännas företräde, har utskottet införskaffat utredning om kostnaderna för hvartdera. Enligt från gasverket erhållen uppgift, skulle anbringandet af 48 gaslågor, hvarmed byggnaden kunde tillräckligt upplysas, taga i anspråk en kostnad af 2,500 mark. Under förutsättning att hallen hålles upplyst årligen under 700 timmar, hvartill belysningstiden i medeltal af utskottet beräknats, i fall utskottets nedan framställda förslag beträffande tiden för hallens öppenhållande godkännes, skulle kostnaden för hallens belysande med gas, då priset för denna utgör åtta penni i timmen per låga, för 48 lågor uppgå till 2,688 mark.

Användes åter elektrisk belysning, som, enligt hvad Assessorn Wadén meddelat utskottet, kan åstadkommas genom anbringandet af fyra stora lampor, enhvar af 80 gaslågors styrka, skulle kostnaderna för inledningen komma att utgöra 1,000 mark samt utgifterna för belysningen tre mark i timmen eller för 700 belysningstimmar 2,100 mark. Dessa pris, som beräknats efter närvarande förhållanden, torde dock framdeles kunna betydligt nedgå.

Då det syntes utskottet önskvärdt att under den kallare årstiden temperaturen i hallen i någon mån må kunna uppvärmas och åtminstone hållas öfver fryspunkten, har ut-

skottet i kostnadsförslaget jemväl upptagit priset för anskaffandet och uppställandet af fyra kalorifärer med tillhoppa 11,520 mark. Enligt det utlåtande, som utskottet i detta afseende bekommit af Ingeniör G. E. Berggren, hvilken, såsom bekant, är specialist i hithörande frågor, skulle nämligen för uppvärmning af ifrågakarande saluhall, som innehåller circa 12,000 kubik meter, bäst lämpa sig fyra sådana värmeapparater, hvilka, på sätt bilagde eskiss utvisar, skulle erhålla plats uti byggnadens hörn uti hvar sin värmekammare. Till eldning af kalorifärerne användes stenkol eller cokes. Då ugnarne med en fyllning brinna 8 å 10 timmar, undvikes upplag af brännmaterial i byggnaden, hvarjemte högst ringa eftersyn och skötsel erfordras, enär ugnarne, engång fyllda och tända sköta sig sjelfva. Genom den lugna förbränning, som eger rum i dessa ugnar, och med här föreslagna brännmaterial förekommes nästan all gnistutströmning ur skorstenarne. De fyra kalorifärerne förbruka under kallaste vinterdagar $3\frac{1}{2}$ tunnor stenkol tillsammans, med en eldningstid af 6—7 timmar, hvilket motsvarar en kostnad af circa 15 mark per dag. Då emellertid under eldningperioden, 240 dagar, man för höst- och vår vinter beräknar mindre bränsle åtgång, utgör medelpriset under denna tid högst 13 mark per dag och för hela året ännu mindre, högst 9 mark per dag. Enligt denna beräkningsgrund skulle kostnaderna för hallarnes uppvärmning enligt ofvan föreslagna system komma att uppgå till cirka 3,300 mark.

Vidkommande sedan sättet och villkoren för upplåtandet af försäljningsplatser i den blifvande saluhallen, torde det till en början, då man ännu saknar erfarenhet om de särskilda saluståndens inbördes företräden med hänsigt till afsättningen och man vid sådant förhållande har svårt att bedöma huru eftersökta desamma skola blifva, vara lämpligast att stånden uthyras. emot en på förhand bestämd likformig afgift, som utskottet föreslår att skulle uppbäras förskottsvis med lika belopp för hvarje månad samt utgöra: för 160 mindre stånd 200 mark för hvarje, för 20 större till slagtarbutiker särskildt inredda stånd 400 mark för hvart och ett samt för 42 större stånd, utan sådan inredning 300 mark för hvarje, i hvilka afgifter jemväl inbegripes ersättning för vatten, belysning och värme. Sedan man vunnit nödig erfarenhet angående ofvan antydda omständigheter, borde saluståndens uthyrande ske förmedels årligen anställande auktion, dock med fastställandet af ett visst minimibelopp. Vid saluståndens upplåtande bör äfven iakttagas att en proportionerlig fördelning deraf eger rum emellan försäljare af olika slags lifsmedel eller varor samt att försäljare af enahanda alster sammanföras i en grupp. Några detaljbestämningar härom har utskottet icke velat föreslå utan ansett sådant lämpligen kunna öfverlemnas åt Drätselkammaren.

Då handeln i saluhallen icke vidare komme att blifva beroende af tiden för den rörliga torghandeln, anser utskottet att hallarne borde hållas öppna för allmänheten under hela dagens lopp hvarje söcknedag, nämligen under tiden från den 1 Maj till den 1 Oktober från klockan 6 om morgonen till kl. 9 e. m. samt öfriga tider på året från kl. 7 f. m. till kl. 8 e. m. om aftonen emot en helgdag ännu en timme längre.

För öfvervakandet af att hallen på bestämd tid öppnas och tillslutes för trafi-

ken samt för ombesörjandet af renhållningen derstädes borde anställas en uppsyningsman med nödigt biträde emot arvoden af tillsammans högst 2,400 mark årligen.

På grund af ofvan gjorda kostnadsberäkning och framställda förslag har utskottet uppgjort nedanstående sammandrag öfver de årliga utgifterna och inkomsterna af företaget:

Utgifter:

belysning.	Tmf.	2,688: — *)
värme	"	3,300: —
remont 2 %	"	3,500: —
afföning af en uppsyningsman med nödigt biträde	"	2,400: —
	S:a Tmf.	11,888: —

Inkomster:

hyra för 160 stånd å 200 mark	Tmf.	32,000: —
d:o " 20 " å 400 "	"	8,000: —
d:o " 42 " å 300 "	"	12,600: —
	S:a Tmf.	52,600: —

Inkomsterna öfverskjuta sålunda utgifterna med 40,712 mark, motsvarande omkring $23\frac{1}{4}\%$ å anläggningsskapitalet.

Företaget skulle under sådana förhållanden icke allenast fylla ett känt och erkänt behof utan dertill gestalta sig till en synnerligen vinstbringande affär för staden.

Utskottet förutser visserligen att man skall beskylla utskottet att hafva förfarit alltför sangviniskt vid beräkandet af inkomsterna af företaget. Men en sådan förbråelse torde icke hafva skäl för sig. Olägenheterna af det sätt, hvarpå den fasta torghandeln för närvarande bedrifves, äro nämligen för både säljare och köpare så stora, att säljarene ganska snart skola finna med sitt intresse förenadt att försäkra sig om plats i saluhallen. Detta bestyrkes jemväl af erfarenheten från andra länder. Då den nya saluhallen å Hötorget i Stockholm år 1882 öppnades uthyrdes efter den första annonsen 16 af 18 grönsaks-, 11 af 18 bröd- och 13 af 19 fiskplatser. Deremot inkommo 52 ansökningar till de 40 kött- samt 42 till de 14 smörplatserna. Hyran för dessa platser utgjorde dock 600 kronor för hörnplatserna i midtgången och 500 kronor för de öfriga. **)

Att resultatet äfven här skall blifva lika gynsam, håller utskottet med afseende å ofvan framhållna omständigheter för alldeles gifvet. Utskottet anser till och med framgången af företaget vara så säker att utskottet icke tvekar att tillstyrka det Stadsfullmäktige, i händelse ifrågavarande saluhall icke kommer att utföras för sta-

*) Ifall elektrisk belysning införes skulle denna post utgå med endast 2,100 mark.

**) Se Berättelse ang. Stockholms Kommunalförvaltning år 1882 pag. 105.

dens räkning, ville medgifva någon enskild person eller bolag, som kunde befinnas dertill hugadt, rättighet att inrätta denna saluhall med vilkor att densamma efter förloppet af någon viss tid t. ex. tjugu år, utan ersättning, skulle öfvergå till staden. Medgifves en koncession i antydt syfte är utskottet öfvertygad om att det icke skall dröja länge innan företaget på denna väg kommer till stånd. Sjelfallet, skulle sedan den föreslagna saluhallen å Kaserntorget blifvit färdig, icke vidare upplåtas fasta försäljningsplatser eller tillåtas uppställandet af bord och diskar å Salutorget, som uteslutande borde reserveras för den egentliga allmogehandeln.

Vidkommande slutligen sättet för anskaffandet af de medel, som, utöfver det redan för ändamålet anslagna beloppet af 50,000 mark erfordras för uppförandet af nu ifrågavarande saluhall, har utskottet velat öfverlemna denna fråga till Stadsfullmäktiges pröfning. Vare sig emellertid att för ändamålet användes uttaxerade medel, eller, hvilket synes utskottet vara både naturligare och lämpligare, upplånade medel, torde för ärendets afgörande böra utses förstärkta Stadsfullmäktige, då uppförandet af den föreslagna saluhallen måste anses utgöra ett sådant nytt företag, som i § 25 af Kejsrliga förordningen, angående kommunalförvaltning i stad, gifven den 8 December 1873 afses.

Vid behandlingen af förevarande ärende, har utskottet icke kunnat undgå att fästa uppmärksamhet jemväl vid den lifliga handelsrörelse, som äfven efter den egentliga torghandeln slut fortgår å Strandtorget vid Vestra Kajen vid bord och diskar samt i salustånd. Till någon del omfattar denna handel försäljning af färdig tillredd mat och enklare hemslöjdsalster, men denna rörelse är af ringa betydelse i förhållande till den lifliga handeln med inhemska och utländska fabrikstillverkningar, handtverkerialster samt kolonial- och manufakturvaror. Flere af stadens handlande och handtverkare hafva med Magistratens begifvande, här etablerat åt sig fullständiga filialbutiker, hvilka förmedla en icke ringa omsättning. Att denna utväxt å den lagbundna näringsfriheten icke har något stöd i gällande näringslag torde icke erfordra någon vidare utläggning. Utskottet tvekar därför icke att föreslå att Stadsfullmäktige, oberoende af frågan om inrättandet af den föreslagna saluhallen, ville uti skrifvelse anmoda Magistraten att fordersonast vidtaga åtgärd om att de salustånd, bord och diskar, som för närvarande dag och natt belamra Vestra Kajen undanskaffas, hvar efter åt handla med färdig tillredd mat kunde anvisas antingen den lediga platsen emellan förlängningen af hvardera Magasinsgatorna eller ännu hellre det trekantiga området invid uppfarten till kronomagasinets, derest detta område kan för ändamålet få disponeras. Att denna åtgärd äfven skall vinna understöd från polismyndigheternas sida, har meddelats utskottet af stadens polismästare, som inbjudits att öfvervara utskottets öfverläggningar rörande denna sak.

Slutligen har utskottet ännu trott sig böra egna några ord åt frågan huruledes den fasta lifsmedelsförsäljningen bör ordnas, då i en framtid den nu föreslagna hallen icke mer än tillräcklig att inrymma hela berörda handel. Enligt utskottets mening vore det icke lämpligt att i sådan händelse vidare centralisera denna handel

genom tillbyggande af saluhallen eller uppförande af en ny hall å samma plats. I betraktande af den stora utsträckning staden redan eger och som år för år ökas torde det vara till stor båtnad för stadens i dess aflägsnare delar boende innevånare om dessa sattes i tillfälle att på närmare håll fylla sina dagliga behof af lifsförnödenheter. För detta ändamål borde å särskilda dertill lämpliga öppna platser i stadens aflägsnare delar uppföras enkla mindre saluhallar eller saluskjul af träd, inrymande hvar och en circa 12 salustånd.

Sammanfattande hvad i det föregående anförts, får utskottet värdsamt föreslå:

att, å vestra sidan af Kaserntorget, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af utskottet förordade projekt, för stadens räkning uppföres en saluhall, inrymande 222 salustånd, hvilka uthyras åt försäljare af lifsmedel och andra, som begagna fasta försäljningsplatser å stadens torg; samt

att för uppförandet och inredandet af ifrågakomma saluhall af stadens medel anslås ett belopp af 175,000 mark.

Då såsom redan i det föregående blifvit antydt, ärendet i nyss anförda delar torde ankomma å förstärkta Stadsfullmäktiges behandling och afgörande, får utskottet värdsamt tillstyrka

att Stadsfullmäktige hos Magistraten anhålla om vidtagande af åtgärd för utseende af förstärkt antal Stadsfullmäktige, åt hvilka ärendets vidare behandling öfverlemnas

Derest Stadsfullmäktige till sålunda förstärkt antal bifalla till företagens utförande för stadens räkning,

torde åt Drätselkammaren uppdragas att, sedan vederbörligt tillstånd att för ifrågavarande ändamål disponera erforderlig andel af Kaserntorget utverkats, låta med ledning af ofvan omförmälda projekt utarbета fullständiga ritningar till den föreslagna saluhallen, ansöka om fastställelse å ritningarne, i vanlig ordning upplåta byggnadsarbetets utförande å entreprenad samt, efter dess afslutande, uthyra försäljningsplatserna deri i den ordning och på de vilkor, utskottet ofvan föreslagit.

Slutligen får utskottet värdsamt hemställa

att Stadsfullmäktige, i händelse den ifrågasatta saluhallen icke komme att uppföras för stadens räkning, ville medgifva någon enskild person eller bolag, som kunde befinnas dertill hugadt, rättighet att inrätta en dylik saluhall med vilkor att efter tjugu år utan ersättning afstå densamma till staden; samt

att Stadsfullmäktige ville anhålla hos Magistraten om vidtagande af åtgärd derhän att å Strandtorget vid Vestra Kajen, efter torghandelns slut, icke må bedrivas annan handel, än med färdig tillredd mat, för hvilken anvisas plats antingen emellan förlängningen af hvardera Magasinsgatorna eller å det trekantiga området invid uppfarten till kronomagasinets, samt att försäljning af andra varor, än landtmannaalster icke må tillåtas å stadens torg och öppna platser.

Helsingfors, den 16 April 1885.

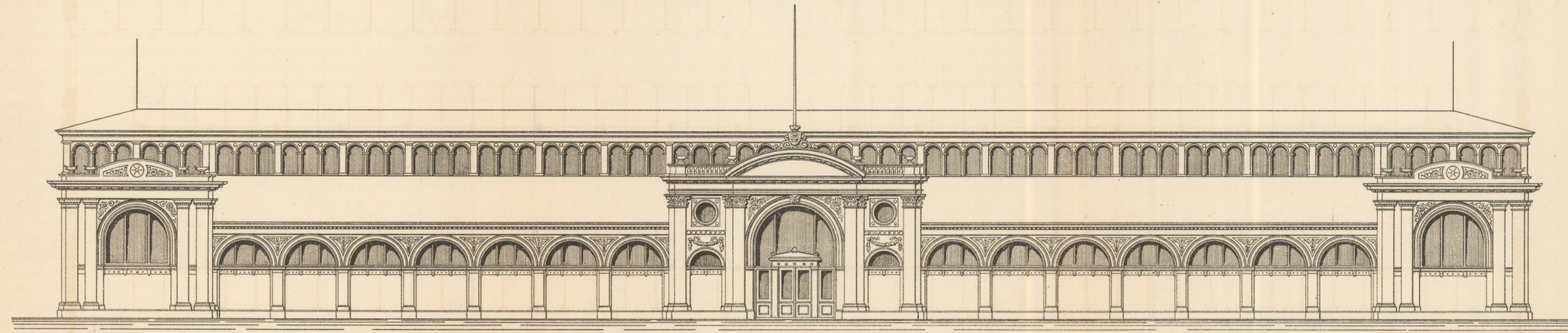
Otto Höijer.

J. E. Hacklin.
C. G. Sanmark.
(frånv. vid justeringen.)

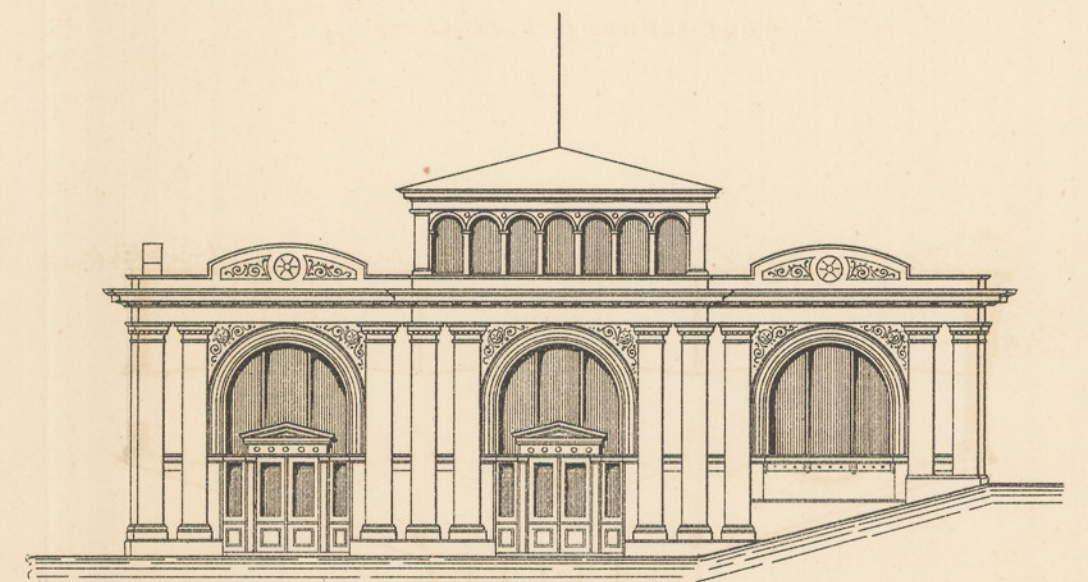
C. G. Hiort af Ornäs.
Hj. Schildt.

PROJEKT
TILL
SALUHALLAR Å KASERNTORGET.

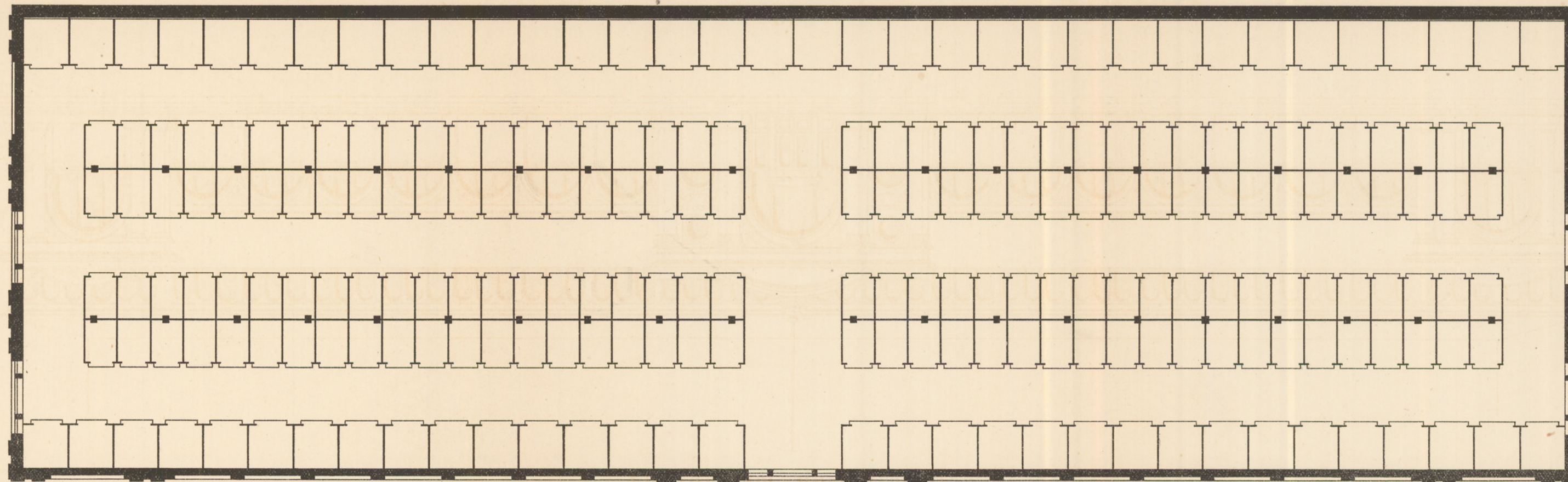
Façade mot Kaserntorget.

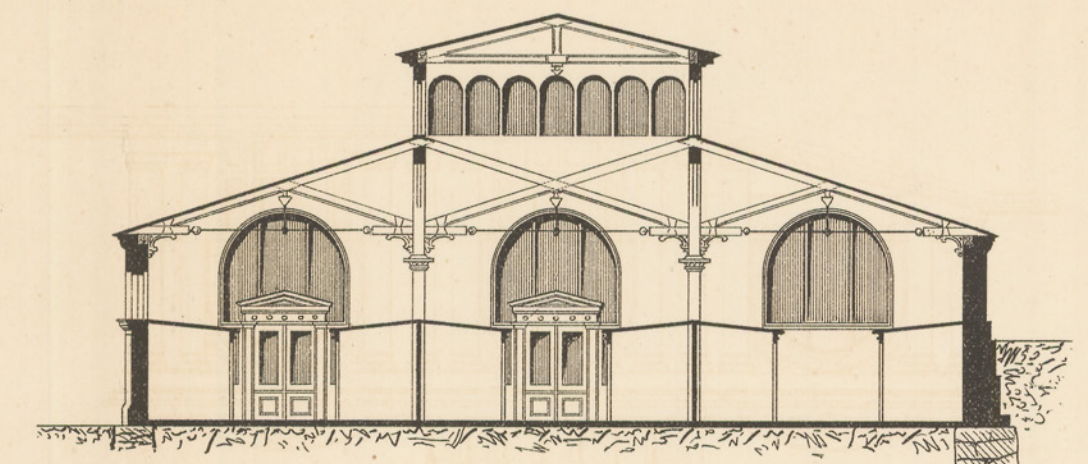
Sido - Façade.

Plan.

Genomskärning.

Helsingfors i Januari 1885.

SEB. GRIPENBERG.

10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 Fot.

PROJEKT

28/5

Berättelse öfver brandverkets i Helsingfors tillstånd och förvaltning under år 1884.

Brandkommissionen har under året haft 14 särskilda sammanträden. Vid dessa hafva förevarit, utom löpande ärenden och frågor af mindre betydelse, af Brandmästaren i staden framställt förslag ej mindre till omorganisation af den s. k. ordinarie brandkåren i staden i syfte att erhålla en elitkår af dugligt manskap än beträffande uppförande af ett eget hus för brandverket. På framställning af Brandkommissionen har Magistraten i staden fastställt ny taxa för sotarene, och äro sotningsavgifterna deri delvis nedsatta. För fel och försummelse i tjensten hafva 7 brandkonstaplar bötfälts till sammanlagdt 55 mark samt 3 konstaplar från tjensten skilts.

Brandkåren har under året alarmerats 53 gånger nemligen 29 gånger med anledning af verkliga eldsvådor eller tillbud till dylika, 10 gånger med anledning af soteldar, 3 gånger af missförstånd, 1 gång af okynne och 10 gånger till följd af felaktigheter i telegrafledningen. Af dessa 53 gånger har blott 12 gånger alarmsignaler från brandtornen gifvits. — Genom att införa hvilande ström i brandtelegrafan har man lyckats uppnå det resultat, att mot 65 alarmeringar under år 1883 till följd af felaktigheter i telegrafledningen endast 10 sådana förekommit under senaste år.

Af de verkliga eldtillbudena, som uppgått till omkring 60 % mer än föregående år, hafva 9 egt rum i 2:dra, 2 i 3:dje, 10 i 4:de, 2 i 5:te, 1 i 6:te, 1 i 8:de stadsdelen och 4 utom det egentliga brandområdet, samt 5 i boningshus af sten, 10 i boningshus af trä, 3 i uthus af trä, 2 i orangerier, 1 i teater, 1 i tryckeri, 2 i källare, 1 i magasin af sten, 1 i sockerbruk, 1 i badstuga af trä, 1 i virkesupplag och 1 i cellfängelse å Sörnäs. — 10 af eldtillbudena hafva inträffat emellan kl. 12—6 på dagen, 9 emellan kl. 6—12 på aftonen, 5 emellan kl. 12—6 på morgonen samt likaledes 5 emellan kl. 6—12 på dagen.

Orsaken till eldens löskomst har i 3 fall varit oaktsamhet med ljus, i 4 vårdslöshet vid eldning, i 3 felaktig eldstad eller rörledning, i 1 öfverhettning af ugn, i 1 aflossande af skjutvapen, i 1 upphettning af stenkol, i 1 mordbrand och i 1 fall explosion af lampa. I 14 fall har orsaken ej kunnat utredas.

Värdet eller försäkringsbeloppet af den egendom, som till större eller mindre grad af elden skadats, utgjorde:

för fast egendom	<i>My.</i>	541,600.	
" lösegendom	"	588,900.	1,130,500.

Skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp åter steg till:

för fast egendom	<i>My.</i>	60,142.	
" lösegendom	"	44,610.	104,752.

således 9,27% af den skadade egendomens värde eller försäkringsbelopp. År 1883 utgjorde procenten 10,19. — För öfrigt hänvisas till det tabellariska sammandrag öfver eldsvådor och tillbud till dylika, som finnes bifogadt denna berättelse.

Ett glädjande faktum är, att brandkåren under året, såsom ofvan framhållits, af okynne alarmerats endast 1 gång. Detta tyckes ådagalägga, att den af mången hysta farhågan, det brandklockorna genom sin lättåtkomlighet skulle locka till ständiga missbruk, lyckligtvis varit ogrundad. Med tacksamhet bör dock äfven erkännas det berömvärda nit polisen utvecklade i och för uppdragande och bestraffande af dem, som i oträngdt mål anlitat eller förgripit sig på brandklockorna, något som torde kraftigt bidragit till att freda klockorna mot okynnet.

Under året har på södra brandtornets tomt uppförts ett stighus i tre våningar för öfningar med hakstegar och räddningsredskap, och har härigenom ett trängande behof blifvit tillgodosedt.

Af stor praktisk betydelse för brandkåren är äfven den omständigheten, att tvenne manskapsvagnar, beräknade hvardera för 16 personer, anskaffats, ty härigenom kan åtminstone en del af manskapet snabbare än förut infinna sig vid brandstället och då genast med friska krafter börja sitt arbete. För frambefordrandet af den i norra tornet stationerade vagnen har man emellertid varit nödsakad att använda den häst, som ursprungligen varit afsedd för brandmästaren, hvadan denne lemnats att vid alarmeringar skaffa sig fram till brandstället bäst han kunnat. Om dagen, då hyrkuskar vanligen finnas att tillgå, möter detta visserligen ej stora svårigheter, om det också kan ifrågasättas huruvida brandmästaren är skyldig att sjelf bekosta sig häst hvarje gång brandkåren alarmeras; men om natten är det ofta alldeles omöjligt att anträffa någon hyrkusk, och är brandmästaren då hänvisad att till fots begifva sig till brandstället. Af den s. k. dejurhyrkusken har brandmästaren oftast ingen nytta, enär ju brandmästaren redan måste vara på väg till brandstället innan alarmsignaler från tornen gifvas och denne hyrkusk erfarit, att eldsvåda eger rum. Då det emellertid är af största vikt, att brandmästaren så fort som möjligt inträffar å brandstället, blir det förr eller senare en nödvändighet att till brandstället inköpa ytterligare en häst, och detta så mycket mer som för närvarande ingen reservhäst finnes att tillgå, hvarför man i händelse af sjukdoms förfall bland hästarna är tvungen att lemna ett af de vid första utryckningen nödvändiga redskapen hemma och kan först senare från brandstället efterskicka detsamma.

Med år 1884 har äfven den förändring inträdt, att brandkonstaplarna antagas medelst skriftliga kontrakt, i hvilka desse, bland annat, förbinda sig att genom brand-

mästaren kvartalsvis i stadens sparbank insätta minst en fjerdedel af sin lön. Dessa insättningar, utom att de bilda en beklädnadsfond och utgöra säkerhet för de plikter konstaplarna kunna af Brandkommissionen blifva ådömda, hafva äfven till ändamål att vänja manskapet vid sparsamhet och omtanke. Såsom dock var att förutse har endast en sjettedel af konstaplarna underskrifvit ett dylikt kontrakt på längre tid än 1 år, och kvarstår således allt ännu den stora olägenheten, att manskapet årligen till största delen ombytes. Sedan man fått manskapet något så när inöfvadt, blir man af med det och nödgas återigen börja från början, och detta just under en tid af året då väderleken sätter stort hinder i vägen för öfningar. Huru menligt detta måste verka på kårens duglighet är lätt att inse, och förhållandet kan ej blifva bättre innan manskapet så aflönas, att det finner sin fördel i att så länge som möjligt kvarstå i brandverkets tjänst.

Manskapets helsotillstånd har under året varit ännu mindre tillfredsställande än år 1883. 1 man har nemligen afidit, 7 varit på sjukhuset intagna under tillsammans 214 dagar, 4 en kortare tid vårdats hemma, hvarförutom brandkårens läkare polikliniskt behandlat 59 lindrigare sjukdomsfall.

Af brandverkets hästar har 1 utmönstrats och en annan i stället inköpts för 550 mark.

Den brandverket åliggande gatuspolningen har under sommaren verkstälts under 88 dagar, och har dertill användts 10 man och 4 hästar dagligen. Skötseln af brunnar och brandvakar har deremot kraft jämförelsevis mindre arbete än år 1883.

Till brandkårens bibliotek har af enskild person förärats 103 mark såsom uppmuntran för den „raskhet, hvarmed kåren infunnit sig vid ett hos nämnde person yppadt eldtillbud“. Med en del af dessa medel har prenumererats på 2 exx. af tidningarna „Uusi Suometar“ och „Folkvännen“ samt 2 exx. af tidskrifterna „Kyläkirkjaston Kuvalehti“ och „Arbetarens vän“; resten har användts till inköp af böcker till biblioteket, hvilket förnärvarande räknar 108 band, deraf 69 finska och 39 svenska.

Den staden tillhöriga lösegendom, som Brandkommissionen har i sin vård, har under året tillökts för ett värde af 4,958 mark, deraf 2,250 mark till ofvannämnda 2 manskapsvagnar och 575 mark till 1 vattenvärmningsapparat, hvaremot såsom utnött och obrukbar afskrifvits egendom för ett inköpspris af 1,910 mark, deribland 1 spruta, upptagen till 800 mark, 1 vattenvärmningsapparat 500 mark och 1 redskapsvagn 300 mark. Värdet af berörda lösegendom, med undantag af den nya brandtelegrafan, utgjorde den 1 Januari detta år 67,047 mark.

Helsingfors den 20 Mars 1885.

På Brandkommissionens vägnar:

Ab. Landén.

C. J. Timgren.

Tabellariskt sammandrag öfver eldsvåd

Tiden för eldens utbrott.		B r a n d s t ä l l e t .			Anledningen till eldens löskomst eller brandkårens utryckning.
Månad.	Dag.	Tid på dygnet.	Gata eller plats.	Lägenhet.	
Eldsvådor och tillbud					
Jan.	3	5 3/4 e. m.	Wladimirsg. 61.	Boningshus.	Ovarsamhet vid eldning.
"	4	5 1/2 f. m.	Regeringsg.	Riddarhuset.	Soteld.
"	19	9 e. m.	V. Kajen 6.	Källare.	Outredd.
"	30	8 1/4 e. m.	Anneg.	Nybygge.	_____
Febr.	12	9 1/2 f. m.	Arkadia.	Teater.	Pistolskott (sjelfmord).
"	"	10 1/2 e. m.	N. Esplanadg. 41.	Urbutik.	Mordbrand.
"	17	12 1/2 e. m.	Simonsg. 6.	Boningshus.	Felaktig rörledning.
"	21	10 1/2 e. m.	N. Esplanadg. 25.	D:o	Falskt alarm på gr. af missför
"	26	9 e. m.	Fabiansg. 20.	D:o	Soteld.
"	27	8 1/4 e. m.	Andrésg. 13.	D:o	Outredd.
Mars	3	10 3/4 e. m.	N. Esplanadg. 25.	D:o	Vårdslöshet med ljus.
"	15	3 1/2 e. m.	Bergg.	D:o	Falskt alarm på gr. af missför
"	25	2 1/2 f. m.	Rosa villa.	D:o	Outredd.
"	31	4 1/2 e. m.	D:o	_____	Falskt alarm på grund af okym
April	6	11 1/4 f. m.	Unionsg. 13.	Tryckeri.	Upphettning af stenkol.
"	11	7 e. m.	Alexandersg. 40.	Boningshus.	Soteld.
"	16	5 e. m.	Högbergsg. 28.	D:o	D:o
"	21	8 3/4 e. m.	Michaelsg. 17.	D:o	D:o
"	26	11 1/2 e. m.	Unionsg. 23.	Vårdshuslokal.	D:o
Maj	20	6 f. m.	Skatudden.	Magasin.	Outredd.
"	27	11 3/4 e. m.	Fiskareg. 2.	Vårdshus.	D:o
Juni	4	5 1/4 e. m.	Michaelsg. 2.	D:o	Vårdslöshet vid eldning.
"	11	8 e. m.	Michaelsg. 11.	Källare.	Falskt alarm af missförstånd.
Juli	6	3 3/4 e. m.	Platsen vid jernvägstorget.	Virkesupplag.	Outredd.
"	23	10 1/2 f. m.	Skilnaden 8.	Boningshus.	Vårdslöshet vid eldning.
"	25	12 1/2 e. m.	Alexandersg. 36.	Källare.	Outredd.
Sept.	16	6 e. m.	Villan Alkärr.	Boningsh. & orang.	D:o
"	23	6 e. m.	Brunnsg. 9.	Boningshus.	Ovars. umgående med petroleu
Okt.	7	1 e. m.	Fredriksg. 16.	D:o	Ovarsamhet vid eldning.
"	7	6 1/2 e. m.	Sockerbruket.	Sockerbruk.	Explosion af lampa.
Nov.	10	9 e. m.	Villan Arkadia.	Uthus.	Outredd.
"	12	5 1/4 e. m.	D:o	Boningshus.	D:o
"	13	4 e. m.	Unionsg. 28.	D:o	Soteld.
"	16	11 e. m.	Kyrkog. 7.	Badhus.	D:o
"	24	?	N. Esplanadg. 25.	Boningshus.	D:o
"	29	7 1/2 e. m.	Sörnäs.	Cellfångelse.	_____
"	30	6 1/2 f. m.	Villan Alkärr.	Orangeri.	Öfverhettning af värmledning
Dec.	4	11 1/2 f. m.	Regeringsg. 8.	Boningshus.	Bristfällig sotlucka.
"	5	9 e. m.	Högbergsg. 25.	D:o	Soteld.
"	14	12 1/2 f. m.	Nylandsg. 2.	Uthus.	Outredd.
"	18	2 1/2 f. m.	Malmg. 22.	D:o	D:o
"	23	2 1/2 e. m.	Villan Vilhelmsberg	Badstuga.	Öfverhettning af ugn.
"	31	1 3/4 f. m.	Glog. 8.	Hotel.	Vårdslöshet med ljus.
B. Eldtillbud, vid hvilka bran					
Jan.	26	?	N. Esplanadg. 13.	Hotel.	Vårdslöshet med ljus.
Aug.	27	?	Hesperia.	Vårdshus.	Outredd.
Nov.	25	?	S. Esplanadg. 2.	Boningshus.	Vårdslöshet med ljus.

St. A. B. == Städernas Allmänna Brandstodsbolag.
B. för L. == Brandstodsbolaget för Landet.

och tillbud till dylika i Helsingfors år 1884.

Värdet eller försäkringsbeloppet för den egendom, som till större eller mindre grad skadats.			Skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp.			Ersättningen eller skadan i % af försäkringsbeloppet eller värdet.	Försäkringsgifvaren.
Fast-egendom.	Lösegen-dom.	Summa.	Fast-egendom.	Lösegen-dom.	Summa.		
—	—	—	—	—	Obetydlig	—	—
—	—	—	—	—	Obetydlig	—	—
—	—	—	—	—	D:o	—	—
—	—	—	—	—	D:o	—	—
88,800	?	88,800	155	?	155	0,18	St. A. B. Fennia.
—	—	—	—	—	Obetydlig	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
94,000	12,000	106,000	9,000	10,000	19,000	17,92	St. A. B. Ryskt bol.
—	—	—	—	—	Obetydlig	—	—
40,000	Oförsäkradt	40,000	32,000	?	32,000	80	Skandia.
Skadans obetydlig.						Obetydlig	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
65,000	75,000	140,000	850	360	1,210	0,86	St. A. B. Skandia.
4,000	?	4,000	3,800	?	3,800	95	St. A. B.
51,500	5,000	56,500	20	50	70	0,12	St. A. B.
—	—	—	—	—	—	—	—
—	69,500	69,500	—	20,000	20,000	28,78	Dels i utländskt bol. dels oförsäkr.
—	—	—	—	—	Obetydlig	—	—
—	150,000	150,000	—	103	103	0,07	Fenix, Northern.
65,000	19,000	84,000	9,000	2,000	11,000	13,09	St. A. B. D:o löseg.
—	—	—	Skadan	obetydlig.	—	—	—
—	—	—	—	D:o	—	—	—
—	—	—	—	D:o	—	—	—
13,800	35,900	49,700	757	819	1,576	3,17	B. f. L., Ryskt bol.
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	Obetydlig	—	—
12,000	60,000	72,000	1,000	9,000	10,000	13,88	Oförsäkradt.
—	12,000	12,000	—	938	938	7,82	Northern.
—	—	—	—	—	—	—	—
72,500	21,000	93,500	3,000	900	3,900	4,17	St. A. B. Ryskt bol.
—	—	—	—	—	Obetydlig	—	—
25,000	—	25,000	380	—	380	1,52	Ryskt bolag.
—	27,500	27,500	—	285	285	1,04	Fennia.
kårens biträde icke påkallats.							
—	100,000	100,000	—	125	125	0,13	Utländskt bolag.
10,000	—	10,000	180	—	180	1,8	Skandia.
—	2,000	2,000	—	30	30	1,5	Ryskt bolag.
541,600	588,900	1,130,500	60,142	44,610	104,752	9,27	

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeriaktiebol:s tryckeri, 1885.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 10 April 1885.

N:o 100.

Handlingar rörande framtida dispositionen af arrendetomterna N:ris 18, 20 och 22, vid Högbergsgatan i kvarteret Sillen.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Den 20 Januari 1885 remitterade Stadsfullmäktige till Drätselkammaren en af Stadskassören J. A. Söderström och Vicehäradshöfdingen Frans Åhlström undertecknad till Fullmäktige stäld skrift, innefattande anhållan att de af dem innehafvande arrendetomterna N:ris 18 och 20 samt 22 vid Högbergsgatan i kvarteret 106 Sillen, hvilka tomter vore afsedda till plan omkring den nya kyrka, som å den bakom nämnda kvarter befintliga öppna platsen komme att af stadens svensk-finska församling uppföras, måtte få af sökandene fortfarande bibehållas; och anmodade Fullmäktige Kammaren att fordorsammast inkomma med yttrande i ärendet.

För att kunna afgifva detta yttrande fann Kammaren det vara nödigt att förskaffa sig närmare utredning om ej mindre utsträckningen af den plats, som blifvit upplåten för den nya kyrkan, än de villkor, som kunde hafva fästs vid platsens afstående för ändamålet, äfvensom huruvida något definitivt beslut i fråga om kyrkans placering å nämnda plats blifvit af den svensk-finska församlingen fattadt.

Hvad Kammaren rörande dessa omständigheter inhemtat ber Kammaren att här få i korthet relatera.

Sedan församlingen vid kyrkostämman den 17 September 1873 beslutit att en till uppbyggande för församlingens räkning föreslagen tredje kyrka skulle förläggas å en för ändamålet utsedd plats vid den s. k. Röddällden, invid södra ändan af Annegatan, samt nämnda plats jemväl blifvit uti det samtidigt utarbetade projektet till ny stadsplan reserverad för uppförande af en luthersk kyrka, har Magistraten, efter det stadens Äldste blifvit i saken hörde, den 29 December samma år funnit godt till församlingen afstå berörda plats till det omfång densamma å en af dåvarande t. f. stadsingenjören Reuter uppgjord karta innehade, utan annan ersättning än att församlingen, derest någon del af marken vore till annan person öfverlåten, åläge därför till denne utgifva godtgörelse. Verkställigheten af detta beslut lemnades dock beroende till dess erfaras finge huruvida den föreslagna nya stadsplanen blefve i nåder fastställd. Efter det sådant skett och Stadsfullmäktige, till hvilkas slutliga afgörande Magistraten derå hänskjutit ärendet, uti skrifvelse till Magistraten af den 10 September 1875 gifvit tillkänna att Fullmäktige icke funnit skäl till några påminnelser i ärendet förekomma, meddelade Magistraten uti skrifvelse till Kyrkorådet af den 2 Okto-

ber 1875 att den svensk-finska församlingen egde emot ofvan omförmälda godtgörelse genast taga platsen i besittning; och blef densamma jemväl under samma år, på Kyrkorådets anhållan och enligt Magistratens förordnande, af t. f. stadsingeniören Reuter utstakad.

Den 25 April 1876 beslöt Kyrkorådet, som af församlingen bemyndigats att vidtaga alla vidare åtgärder, som för den nya kyrkans uppförande blefve af nöden, att, med hänsyn dertill att en kyrka, såsom en monumental byggnad, borde stå på en fri plats, på alla sidor omgifven af gata, och icke inklämmas mellan privata gårdstomter, hvilkas uthusbyggnader och bakgårdar vore vända mot kyrkan, till Stadsfullmäktige ingå med anhållan att kvarteren N:ris 106 och 107 af den nya stadsplanen, eller alla de mellan den projekterade kyrkoplatsen samt Högbergs- och Skarpskyttegatorna upptagna tomter måtte med kyrkoplanen förenas och de på dem uppförda husen undanskaffas, hvarvid kyrkorådet förband sig att åt de personer, hvilka härigenom drabbades af kostnader för husens bortflyttning, hos församlingen föreslå skälig ersättning. I anledning af den framställning, som Pastorsembetet, på uppdrag af Kyrkorådet i nyssberördt syfte gjorde hos Stadsfullmäktige, förklarade desse uti skrifvelse till Magistraten af den 21 November 1876, efter att hafva genom ett för frågan tillsatt utskott införskaffat åtskillig utredning, som innehålles uti ett af utskottet afgifvet tryckt betänkande, sig icke kunna bifalla ansökningsen om utvidgande af platsen för den tredje lutherska kyrkan; men i afsigt att efter det kyrkans plats, form och arkitektur, särskildt med hänsyn till anbringandet af dörrarne blifvit bestämda, i händelse af behof bereda lämplig plats för en väg eller gata till kyrkan jemväl direkte från Högbergsgatan genom kvarteret N:o 106, beslöto Stadsfullmäktige att från tillämnad försäljning tills vidare finge undantagas arrendetomterna N:ris 22 och 24 (numera N:ris 20 och 22) adresserna N:ris 14 och 12 i sagde kvarter.

Uti det program, som den 15 April 1878 af Kyrkorådet antogs för att läggas till grund vid utlysandet af pristäffing för uppgörande af ritningar till kyrkobyggnaden, bestämdes att densamma skulle uppföras å den fria plats, som begränsas af kvarteren 106 och 107 samt södra Röddäldsgatan enligt nu gällande stadsplan, sålunda att dess längdaxel ställes i sydvest och nordost, parallelt med Sjömansgatan, och dess sydvestra ända sammanträffar med Annegatans linje. Såsom svar på Drätselkammarens i anledning af väckt fråga om försäljning af arrendetomterna i kvarteren 106 och 107, hvilken försäljning stadsingeniören ansett icke kunna ske innan kyrkobyggnadens läge blifvit definitivt bestämdt, uti skrifvelse till Kyrkorådet af den 6 December 1878 framställda begäran om upplysning huruvida någon eller några af nämnda arrendetomter komme att för gata till den tilltänkta kyrkan behöfvas samt i sådant fall hvilka tomter borde från försäljningen undantagas, meddelade Kyrkorådet att kyrkan komme att erhålla den uti ofvanberörda program angifna placering, äfvensom att Kyrkorådet ansett icke allenast arrendetomterna N:ris 20 och 22 (adr. N:ris 12 och 14) enligt nu gällande stadsplan i kvarteret N:o 106 hvilka Stadsfullmäktige från tillämnad försäljning tills vidare undantagit, utan äfven den obebyggda

tomten adr. N:o 16 böra för vinnande af fri passage till kyrkan reserveras. Dessa tomter hafva jemväl bibehållits osålda.

På denna punkt har frågan allt härintills befunnit sig. Ritningarne till kyrkan hafva emellertid blifvit utarbetade enligt ett derfor af församlingen godkändt projekt, uppgjort af svenske Arkitekten Melander, och äro enligt hvad Kammaren inhemtat, redan färdiga att befordras till fastställelse.

På grund af hvad sålunda anförts, har Drätselkammaren funnit det i ingen händelse numera kunna blifva fråga om att söka upprifva beslutet om kyrkans placering å ofvanomförmälda, redan af staden för densamma upplåtna öppna plats vid Rödälden. Hvad sökandene i sin skrift ordat rörande lämpligheten eller olämpligheten af kyrkans förläggande derstädes torde fördenskull icke böra komma i öfvervägande. Vid afgifvande af sitt yttrande i ärendet har Kammaren utgått från förutsättningen att definitivt beslut om kyrkans uppförande å sagda öppna plats förefinnes.

Under denna förutsättning skulle närmast föreligga att klargöra frågan om kyrkans förläggande å denna plats påkallar en utvidgning af det för kyrkan reserverade området eller några åtgärder från stadens sida i syfte att omkring kyrkan bereda en öppen plan, som kunde lända staden till prydnad, och huruvida, i händelse af ett dylikt „allmänt behof“, innehafvarene af de intill kyrkoplatsen gränsande arrendetomter kunna anses skyldige att för tillgodoseendet af detta behof vika från sina tomter.

Då Drätselkammaren erfor, att Kyrkorådet, ehuru, på sätt förut omnämnts, ritningarne till kyrkan redan äro färdiga, ännu icke närmare än uti det år 1878 uppgjorda programmet bestämt densammas läge å platsen i fråga, hade Kammaren en öfverläggning härom med några af kyrkorådet för ändamålet utsedde delegerade och företog derpå gemensamt med dessa och i närvaro af Stadsingeniören Ehrström en besigtning å stället. Dervid befanns att den lämpligaste placeringen för kyrkan, med bibehållande af dess riktning parallelt med Sjömansgatan och vester om Annegatans förlängning, på ett af byggnadens monumentala storlek betingadt afstånd från den sistnämnda, blefve den, som å bilagda, af stadsingeniören upprättade planteckning finnes angifven. Vid valet af denna placering har hänsyn måst tagas till platsens starka sluttning åt norr och vester samt nödvändigheten att göra kyrkan så lätt tillgänglig som möjligt. En oeftergiflig följd af denna placering blir dock, såsom man redan vid en flyktig blick på kartan kan finna, att icke allenast tomterne N:ris 18, 20 och 22 vid Högbergsgatan utan äfven den af staden härförinnan försålda tomten N:o 24 vid samma gata måste, för beredande af utrymme åt kyrkan, förenas med kyrkoplanen. Om nödvändigheten af denna åtgärd voro Kammarens ledamöter och Kyrkorådets delegerade, ense. Sedermera har äfven Kyrkorådet, enligt Kammaren meddeladt utdrag ur Kyrkorådets protokoll, för den 23 Mars, med godkännande af förslaget om upptagande för den blifvande kyrkoplanen af dessa fyra tomter, af hvilka N:o 24 i sådant fall borde af församlingen för ändamålet i laga ordning expropriaras, anhållit att Kammaren ville så begå att ännämnda tomter jemte den bakom dem

belägna öppna platsen måtte, i den utsträckning ofvanberörda plankarta utvisar, upptagas uti den nya stadsplan, som hos Stadsfullmäktige under den närmaste framtiden förekommer till behandling.

Genom dessa tomters disponerande till plan omkring kyrkan tillgodoses icke blott kyrkans behof af större utrymme, utan det ligger äfven i stadens intresse att på detta sätt bereda en öppen plats, som kan förhöja utseendet af denna stadsdel.

Beträffande skyldigheten för arrendetomternas innehafvare att vid förefallande behof afstå desamma åt staden har vid deras utarrendering stadgats, att dessa tomter finge af arrendatorerne begagnas så länge staden af dem ej hade annat behof, i hvilket fall de åter måste afträdas och alla å dem då befintliga hus af innehafvarene utan ersättning undanskaffas. Enahanda bestämning har äfven blifvit gjord vid utarrenderandet af de nu ifrågavarande tomterna vid Högborgsgatan. Det kan icke nekas att detta stadgande kunde, om staden annat än vid ytterst trängande behof begagnade sig deraf, leda till obillighet och betydligt minska efterfrågan på stadens arrendetomter, hvilka för närvarande visat sig vara högst begärliga och vid utarrendering betingat sig arrenden till ganska höga belopp. Men dels synes ett sådant trängande behof i förevarande fall vara för handen, dels minskas det obilliga, som annars kunde ligga uti en dylik åtgärd, i väsentlig grad derigenom att de ifrågavarande tomterna redan i flera tiotal år af arrendatorerne besuttits emot arrendeafgifter, hvilka utgöra blott en ringa bräddel af de, som under senare tider vid arrendetomters utgifvande blifvit betingade. Dessutom hafva innehafvarene af dessa tomter redan uti mer än 10 års tid fått bereda sig på denna eventualitet.

Om ock sökandenes skyldighet att, i följd af det nu genom kyrkans placering yppade behovet af en förändring i stadsplanen, vika från sina tomter, ej kan sättas i tvifvel, har Drätselkammaren dock, med afseende derå att staden har ett direkt intresse af att sådana undantag från arrendetomts innehafvarenes vanliga rätt att vara tryggade vid besittningen af sina tomter i regeln icke ske samt med hänsyn dertill att vid afståendet af plats till kyrkan från stadens sida uppstålts det förbehåll att den kyrkliga församlingen skulle sjelf vidkännas alla kostnader i anledning af kyrkans placering derstädes, ansett sig icke böra undandraga sig att medverka till att sökandene blefve af den kyrkliga församlingen ersatta för sina å tomterna befintliga byggnader. Af hvad ofvan anförts framgår att Kyrkorådet förut uttalat sin beredvillighet att söka åt de tomtinnehafvare, hvilka genom utvidgningen af kyrkoplanen skulle blifva lidande, utverka godtgörelse för dem genom husens bortflyttande tillskyndade kostnader, och vid öfverläggningen med Kyrkorådets delegerade har Kammararen trott sig finna att den kyrkliga församlingen icke heller nu skall vara obenägen att åt sökandene utgifva skälig ersättning. För att få någon grund för bedömande af denna ersättning, som sålunda kunde komma i fråga infordrade Drätselkammaren af sökandene uppgift å värdet af deras byggnader, jemte det Kammararen tillika uppdrog åt tvenne af sina ledamöter att verkställa en ungefärlig uppskattning af byggnaderna i det skick hvori de nu befinna sig och utan afseende å besittnings-

rätten till marken. Såsom svar å de hos dem gjorda förfrågningarna hafva sökandene i dag meddelat att de, utgående från de hyresbelopp som från gårdarne erhållits, värderat åbyggnaden å adress N:o 12 till 40,000 mark och å N:ris 14 & 16 till 30,909 mark, hvarvid dock innehafvaren af sistnämnda tomter Vicehäradshöfdingen Åhlström förklarar sig i händelse byggnaderne skulle få kvarstå till dess kyrkan blifvit uppförd och inredd, skola åtnöja sig med ersättning för desamma till belopp af 26,000 mark. De af Kammaren utsedde värderingsmännen hafva såsom resultat af sin uppskattning angifvit det approximativa värdet för åbyggnaden å N:o 12 till 19,000 samt å N:ris 14 & 16 till 8,000 mark.

Drätselkammaren får alltså värdsamt föreslå

att Stadsfullmäktige måtte förklara att Fullmäktige funnit sökandens förevarande framställning icke föranleda till annan åtgärd än att vid afståendet af tomterna N:ris 18, 20 och 22 (adr. N:ris 12—16) vid Högbergsgatan till plan kring den nya kyrka, som å platsen derinvid komme att uppföras, skulle från stadens sida fogas det vilkor att den kyrkliga församlingen till innehafvarene af dessa tomter utgåfve skülig ersättning för byggnaderna, om beloppet af hvilken ersättning församlingen egde med sökandene närmare öfverenskomma; äfvensom att Stadsfullmäktige tillika måtte för det till plats för kyrkan upplättna området fastställa de gränser, som å bifogade, af Stadsingeniören Ehrström uppgjorda plankarta finnas utmärkta, samt i sammanhang med granskningen af det projekt till förändring af stadsplanen, som snarligen torde hos Fullmäktige till handläggning förekomma, besluta angående sagda områdes upptagande i stadsplanen och indelning enligt berörda plankarta af den öfverskottsmark norr och vester om den blifvande kyrkoplanen, som sälunda skulle uppstå.

Remisshandlingarna äfvensom ofvanberörda plankarta och öfriga hos Drätselkammaren i ärendet tillkomna handlingar bifogas härjemte.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Edvard Loo,

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Då Herrar Stadsfullmäktige till behandling företaga ärendet, angående föreslagna ändringar i gällande stadsplan, bedja vi, såsom innehafvare af arrendetomterna N:ris 18 och 20 samt 22 vid Högbergsgatan i kvarteret Sillen, att få fästa Herrar Stadsfullmäktiges uppmärksamhet dervid att dessa tomter, på grund af stadens svensk-finska församlings kyrkoråds derom gjorda anhållan, äro afsedda att fränhändas oss och användas till plan för den å obebyggda platsen bakom berörda tomter tillernade tredje lutherska kyrkan, men som vår rätt till tomterna derigenom blefve kränkt och tillvägagäendet dervid stridande emot rätt och billighet, hemställa vi till Herrar Stadsfullmäktiges bepröfvande, huruvida icke änberörda af oss innehafvande tomter finge kvarstå och af oss fortfarande bibehållas; och få vi, till stöd för denna vår hemställan, anföra följande:

Då ifrågavarande tomter uti början af 1840-talet först å arrende upplätos till bebyggande, skedde det under, bland andra, det vilkor, att „desamma framgent samt så länge *staden* af dem ej komme i något angelägnare behof, finge af innehafvarene begagnas;“ den nu tillernade kyrkan är afsedd endast för stadens svensk-finska lutherska församling, men ej för staden i dess helhet och emedan dessa begrepp, nemligen staden och en dess kyrkliga församling icke äro liktydiga, böra desamma ej heller förväxlas, och kyrkans uppförande förty ej utgöra något skäl att fränhända oss vår arrenderätt till tomterna.

Under förutsättning att de af oss innehafvande tomter komme att användas till kyrkplan, komme stadskassan att gå miste om inlösen för desamma, hvarförutom kvarterets utseende blefve stympadt och osymmetriskt; men, enligt hvad vi erfarit, torde vederbörandes afsigt vara att afhjelpa detta sistnämnda genom att föreslå och genomdrifva att de öfriga inom kvarteret befintliga, nu redan till egna inlösta och med nya hus bebyggda tomterna eller åtminstone några af dem skola för den blifvande kyrkans räkning inlösas, hvilket allt komme att ganska kännbart betunga församlingens medlemmar, så mycket mera då de jemväl få vidkännas de, i och för den kuperade platsens planering och terassering, blifvande stora utgifter.

Om också vid tomters upplåtandé å arrende det vilkor dervid plär fästas, att desamma, vid behof, skola utan ersättning afträdas och byggnaderna undanskaffas, hafva arrendatorerne dock, i grund af det hos oss af gammalt gängse humana förfarandet dervid, ansett sig säkre i sitt arrende, hvilket bäst skönjes derigenom att i de nybyggda delarne af staden, såsom å kampen och stadens nordvestra delar, stora och dyrbara hus dagligen uppföras, utan att egarene till desamma ens komma att tänka,

att de genom någons påhitt att för stadens räkning använda deras tomter, blefve tvungna att en dag nedrifva och undanskaffa sina, i många fall med lånade medel uppförda byggnader samt sålunda i ett drag blifva ruinerade. Dessutom borde arrendatorerne kunna våga hoppas att vederbörande, vid bestämmande af plats för något allmänt byggnadsföretag, i främsta rummet och i öfverensstämmelse med allmän billighet, skulle utse sådana obebyggda platser, hvarest någon tomtinnehafvare ej blefve störd, då, såsom uti ifrågavarande fall, andra lämpliga platser, såsom vi också här nedan skola visa, finnas.

Beträffande den blifvande kyrkans nu afsedda läge kan man med skäl ifrågasätta, huruvida detta verkligen är så lämpligt, som påståtts, ty, då staden kan endast utvidga sig åt norr och nordvest, hade, enligt vårt tycke, rätta platsen för den blifvande kyrkan varit kampen, och torde det, med hänseende till den tillväxt i omfång och folkmängd staden har, ej töfva många år innan förslag om uppförande af kyrka i denna del af staden göres, då deremot stadens utsträckning åt söder är genom stranden begränsad och afståndet derifrån, då denna trakt i en framtid blifver fullt bebyggd, till Gamla Kyrkan ej är så stort att icke denna kyrka kunde med fördel användas för den i stadens södra del boende befolkningen; och vilja vi derjemte framhålla att, genom den gamla kyrkan omgivande öppna platsen, tillfälle förefinnes att förstora denna kyrka, ja att t. o. m. derstädes placera den nu ifrågavarande nya kyrkan. Skulle det dock anses nödigt att hafva en kyrka i södra delen af staden, så funnes lämplig plats för densamma, förutom invid de obebyggda delarne af Bergmansgatans vestliga ända, berget i vestra ändan af Stora Robertsgatan, emellan denna och Rödbergsgatan; och skulle dessa hvardera platser, utan att ens de för kyrkan redan uppgjorda ritningarne satte något hinder därför, hafva det företräde framför den nu afsedda platsen, att planeringen blefve billigare och alla företräden i öfrigt, som sistsagda plats påståtts ega, tillika jemväl förefinnas, såsom fast grund och beherrskande läge.

Slutligen måste man väl tilltro att den person, som utarbetade den senast fastställda och nu gällande plan för staden, hade tillräcklig insigt i saken, då han, efter anställda mätningar och beräkningar, ansåg kyrkan å dess afsedda plats hafva tillräcklig plan omkring sig, utan att, såsom Kyrkorådet föreslagit, de närgränsande gårdarne i sådant afseende skulle behöfva dertill tillgripas; dock vore vi, om så påyrkades, äfven tillgodosedde med den areal tomterna ursprungligen innehaft och hvilket allenast för de af undertecknad Åhlström innehafvande tomter med i det närmaste 10,000 qvadrat fot understiga den areal, som, enligt vordne Stadsingeniören Th. Tallqvists den 10 Oktober 1878 öfver desamma utfärdade mätebref tillagts dem, hvarjemte vi, förutseende att invändning kunde göras om det olämpliga uti kyrkans läge bakom våra uthusbyggnader, förklara oss såväl villige som skyldige att ersätta dem med façadbyggnader.

Skulle Herrar Stadsfullmäktige dock ej finna skäl att bifalla vår ifrågavarande anhållan, se vi oss, med hänseende till den stora förlust oss i ty fall drabbar, för-

anlätne att anhålla att de å våra tomter uppförda byggnader måtte af vederbörande inlösas och vi sålunda i någon mån godtgöras för den oss tillfogade förlust. Helsingfors den 27 December 1884.

J. Al. Söderström.
disponent öfver gården N:o 12
(adress.) vid Högbergsgatan.

Frans Åhlström.
Vicehäradshöfding, egare till gården N:o 18 & 20 (adress N:o 14 & 16) vid Högbergsgatan.

Utdrag ur protokollet, fördt vid Kyrkorådets i Helsingfors stads svensk-finska lutherska församlig sammanträde den 23 Mars 1885.

§ 1.

Den af Kyrkorådet vid senaste sammanträde den 13 dennes utsedde delegation afgaf för Kyrkorådet berättelse huruledes delegationen i samråd med ordföranden och ledamöterna i Stadens Drätselkammare, efter tagen kännedom derom att endast tomterna N:ris 18, 20 och 22 vid Högbergsgatan voro fortfarande såsom arrendetomter reserverade till plan för en tillernad tredje kyrka i församlingen, besigtigat platsen samt dervid funnit att icke allenast de sålunda reserverade tomterna, utan jemväl tomten N:o 24 vore nödvändiga för erhållande af tillräckligt utrymme för den blifvande kyrkan samt förty ansett sistnämnda tomt böra af församlingen exproprieras, äfvensom att Stadsingeniören O. Ehrström, som jemväl öfvervarade besigtningen, uppgjort en plankarta, upptagande förslagsvis kyrkans placering å den tillernade platsen, hvilken karta företeddes Kyrkorådet; derå Kyrkorådet, efter en stunds öfverläggning, beslöt att godkänna det af dess delegation i samråd med stadens Drätselkammare gjorda förslag om upptagande för den blifvande kyrkoplanen ej mindre af arrendetomterna N:ris 18, 20 och 22, än af tomten N:o 24, hvilken i sådant fall borde af församlingen för ändamålet i laga ordning exproprieras samt att härom genom utdrag ur protokollet meddela Drätselkammaren underrättelse, med anhållan att Drätselkammaren ville så begå att ofvanberörda fyra tomter jemte den bakom sagda tomter belägna öppna plassen måtte, — i den utsträckning oftanämnda plankarta utvisade, — upptagas uti den nya Stadsplan, som hos Stadsfullmäktige torde i närmaste framtid förekomma till behandling. Som ofvan.

In fidem.

Axel Tavaststjerna.

Då inga böcker finnas öfver kostnaderna för uppförandet af åbyggnaderne å arrendetomten N:o 12 (adr. N:o) vid Högbergsgatan i kvarteret Sillen och tiden varit för kort för uträknig af det material och arbete dertill möjligen kunnat användas, har jag ansett den säkraste värdemätaren för desamma vara de hyror, de inbringa, eller i det närmaste fyratusen Fmk, som kapitaliseradt efter 10 % eller den för stenhus brukliga, gifver i kapital fyratiotusen Fmk, som enligt min åsigt vore värdet för dessa åbyggnader. Helsingfors den 10 April 1885.

J. Al. Söderström.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Med anledning af hos mig gjord förfrågan om beloppet af den ersättning jag anser mig hafva skäl att påyrka för byggnaderna å tomterna adr. N:ris 14 & 16 vid Högbergsgatan i kvarteret Sillen, derest dessa tomter komma att intagas till plan för den tillernade nya kyrkan, får jag ödmjukast uppgifva att hyrorne från gården årligen uppgå till inalles 3,400 mark, beräknadt sålunda att hyran för smedjan jemte lilla byggnaden till höger om porten och nödiga uthus utgör 1,300 *Fmk.*
 Hyran för gårdsbyggnaden, bestående af 2 rum, bagarstuga, 2 stall, fähus samt vagnslider utgör 600 "
 förutom renhållning af latrin, gård och gata, motsvarande minst 200 "
 hvarjemte hyran för den af mig bebodda gatbyggnaden, bestående af 4 rum, tambur och kök bör beräknas åtminstone till 1,300 "
 Summa 3,400 *Fmk.*

Efter 11 procent, som torde böra beräknas för gårdar, bebyggda med trähus i denna del af staden, skulle gårdens värde, oafsedt dess läge, grund m. m. alltså utgöra 30,909 mark.

Skulle byggnaderna dock ersättas mig med 26,000 mk, samt gården derjemte få kvarstå intill dess kyrkan blifvit uppbyggd och inredd, kunde jag anse den mig genom tomternas frånhändande drabbade förlust i någon mån ersatt; och bör denna summa ej kunna anses för hög, då, enligt hvad känt är, för den s. k. Dahlströmska badstugubyggnaden å det blifvande ständerhusets område invid Observatorium betalas 20,000 mark i ersättning.

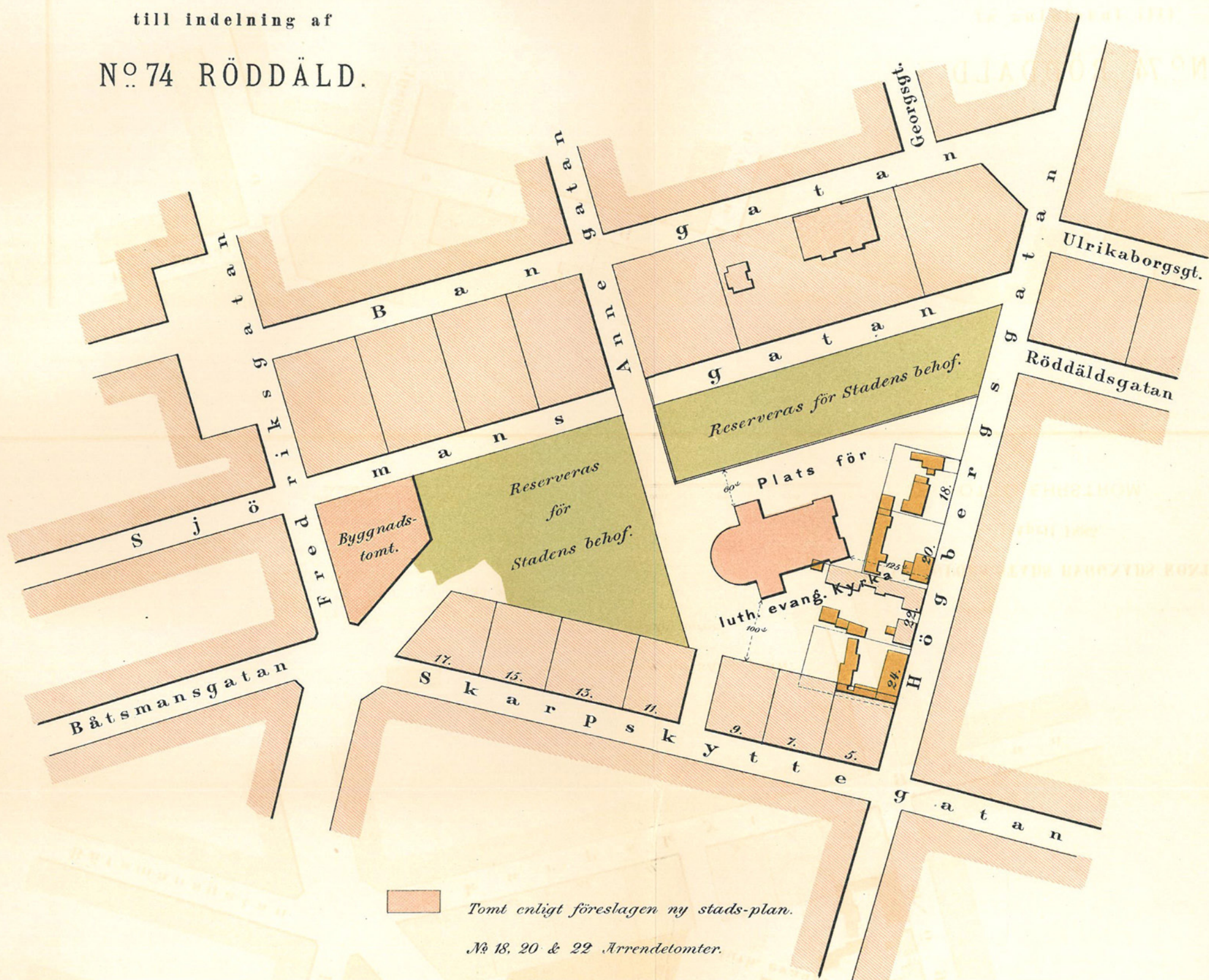
Tillika anser jag mig böra upplysa att gården blifvit år 1861 brandförsäkrad i Städernas Allmänna Brandstodsbolag till inalles 4,930 rubel silfver, motsvarande 19,720 mark, men att den sedan dess undergått betydliga förbättringar och förändringar, ity att de dåvarande trätaken ersatts å gatbyggnaden med plåt och å alla de öfriga med

asfaltfilt hvarjente två lider tillkommit, nya kakelugnar uppförts och rummen samt byggnaderna i öfrigt vidmakthållits.

Slutligen vill jag ödmjukast tillkännagifva att jag genom ofvanstående ej bör anses hafva frångått min tidigare gjorda anhållan om att fortfarande få bibehålla tomterna. Helsingfors den 10 April 1885.

Frans Åhlström.

FÖRSLAG
till indelning af
N°. 74 RÖDDÄLD.

Tomt enligt föreslagen ny stads-plan.
 N° 18, 20 & 22 Arrendetomter.
 N° 24 inlöst tomt.

100 50 0 100 200 300 400 500 600 700 Fot.

HELSINGFORS STADS BYGGNADS KONTOR

i April 1885.

OTTO EHRSTRÖM.

Bestyrelsens för Folkbiblioteket och Läsesalen i Helsingfors årsberättelse för 1884.

Biblioteket och läsesalen hafva under år 1884 varit öppna något mer än 9 månader och därunder dagligen (förutom några större helgdagar) för allmänheten hållits tillgängliga, biblioteket kl. 5—8 e. m., läsesalen kl. 5—9 e. m. Under största delen af Juni samt hela Juli och Augusti har inrättningen i och för reparationer varit stängd.

Vid utlåningen, som handhafs af bibliotekarien och tvänne biträden, har den förändring vidtagits, att af alla lånesökande fordrats ett af gårdsägare, arbetsförman eller lärare på färdig tryckta kort, hvarå prof bilägges, utfärdad legitimation, upptagande låntagarens namn och adress. Bestyrelsen har på försök vidtagit denna åtgärd i anledning däraf, att under föregående år ett opropotionerligt stort antal böcker, vidpass 200 årligen, oakadt kräfning ej kunnat återfås, då låntagarene ej anträffats enligt uppgifven adress. Och har Bestyrelsen tillfredsställelsen anteckna att den nya anordningen haft åsyftad verkan. Vid utgången af år 1884 voro nämligen endast 76 boklån utestående och af dessa hafva 29 blifvit återlemnade, sedan de försumliges namn blifvit i tidningarna införda.

Med ledsnad måste Bestyrelsen däremot omnämna att lånerörelsen under det förrflutna året betydligt nedgått. Mot 21,048 lån under 1883 har 1884 att uppvisa endast 14,857, och då läsesalen under 1883 varit besökt af 32,116 personer, har den 1884 besökts endast af 24,150.

Bestyrelsen har velat finna en af orsakerna till denna minskning i den omständighet, att den nybildade Helsingfors arbetarförening under året öppnat en läsesal och ett bibliotek, men då, enligt den tryckta redogörelsen däröfver, biblioteket hållits öppet endast från den 27 Sept. 1884 och boklånens antal icke stigit högre än till 575, så måste Bestyrelsen antaga att den betydande minskningen af trafiken — en minskning, som icke kan hänföras till de tillfälliga fluktuationerna — åtminstone i någon mån framkallats genom införandet af de ofvan nämnda legitimationskort. Ur synpunkten af att den lägre befolkningens läslust på allt sätt bör tillfredsställas vore således en återgång till det gamla oinskränkta lånesystemet att förorda. Då emellertid dessa legitimationskort visat sig befordra ordentlighet vid lånens återställande och då de utan svårighet torde kunna anskaffas af hvarje något så när ordentlig person samt man dessutom kan antaga, att obehaget för en eller annan af biblio-

tekets kunder, att underkasta sig den nya anordningen efterhand skall försvinna, så tror Bestyrelsen tillräckligt skäl finnas för deras bibehållande, åtminstone till vinnande af större erfarenhet.

Huru för öfrigt trafiken fördelat sig på de särskilda månaderna, medeltalen per dag m. m. synes af de bifogade tabellerna.

Helsingfors den 30 April 1885.

Fredr. Elfving.

Mauritz Mexmontan.

1884.

Tabell I. Utlåningen.

A. Summa besök.

Månad	Antal dagar	Abonnerade lån			Lån bet. för gång			Tillsammans.		
		Svenska	Finnska	Summa	Svenska	Finnska	Summa	Svenska	Finnska	Summa
Januari	29	339	231	570	688	542	1,230	1,027	773	1,800
Februari	29	263	264	527	800	672	1,472	1,063	936	1,999
Mars	31	293	228	521	952	679	1,631	1,245	907	2,152
April	27	230	104	334	731	411	1,142	961	515	1,476
Maj	29	178	83	261	573	260	833	751	343	1,094
Juni	2	23	10	33	80	18	98	103	28	131
Juli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Augusti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
September	30	177	61	238	528	277	805	705	338	1,043
Oktober	28	242	122	364	783	398	1,181	1,025	520	1,545
November	30	239	135	374	950	554	1,504	1,189	689	1,878
December	26	227	123	350	911	478	1,389	1,138	601	1,739
Summa	261	2,211	1,361	3,572	6,996	4,289	11,285	9,207	5,650	14,857
Däraf Söndagar	36	435	317	752	1,380	1,215	2,595	1,815	1,532	3,347
Öfriga dagar	225	1,776	1,044	2,820	5,616	3,074	8,690	7,492	4,118	11,510

Månad	B. Medeltal pr dag.									C. % af hela antalet								
	Abonn. lån			För gång			Summa			Abonn. lån			För gång			Summa		
	Svenska	Finnska	Summa	Svenska	Finnska	Summa	Svenska	Finnska	Summa	Svenska	Finnska	Summa	Svenska	Finnska	Summa	Svenska	Finnska	Summa
Januari	12	8	20	23	19	42	35	27	62	19	13	32	38	30	68	57	43	100
Februari	9	9	18	27	23	50	36	32	68	13	13	26	40	34	74	53	47	100
Mars	10	7	17	30	22	52	40	29	69	14	10	24	44	32	76	58	42	100
April	8	4	12	27	15	42	35	19	54	16	7	23	49	28	77	65	35	100
Maj	6	3	9	20	9	29	26	12	38	17	7	24	52	24	76	69	31	100
Juni	12	5	17	40	9	49	52	14	66	18	7	25	61	14	75	79	21	100
Juli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Augusti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
September	6	2	8	17	9	26	23	11	34	17	6	23	51	26	77	68	32	100
Oktober	9	4	13	28	14	42	37	18	55	16	8	24	50	26	76	66	34	100
November	8	5	13	32	18	50	40	23	63	13	7	20	50	30	80	63	37	100
December	8	5	13	35	18	53	43	23	66	13	7	20	52	28	80	65	35	100
Summa	8	5	13	27	16	43	35	21	56	15	9	24	47	29	76	62	38	100
Däraf Söndagar	12	9	21	38	34	72	50	43	93	3	2	5	9	8	17	12	10	100
Öfriga dagar	8	5	13	25	13	38	33	18	51	12	7	19	38	21	59	30	28	

1884.

Tabell 2. Besök i Läsesalen.

Månad	Antal dagar	Sön-dagar	Sum-ma besök	Däraf Sön-dagar	Antal pr. dag		Medeltal pr. dag		
					högsta	lägsta	Sön-dagar	Öfriga dagar	Allm. medeltal
Januari	29	3	3,264	609	224	64	203	102	113
Februari	29	4	3,443	831	261	63	208	104	119
Mars	31	5	2,828	768	176	56	153	79	91
April	27	3	1,608	322	123	24	107	49	53
Maj	29	4	1,412	372	117	30	93	39	49
Juni	5	—	70	—	24	8	—	14	14
Juli	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Augusti	—	—	—	—	—	—	—	—	—
September	30	4	1,998	518	171	27	129	26	40
Oktober	31	4	2,985	771	213	39	193	82	96
November	30	5	3,652	1,089	250	76	218	102	121
December	26	4	2,890	706	287	64	177	99	111
Summa	267	36	24,150	5,986	287	8	166	78	90

N:o.....

Innehafvaren häraf.....
 boende i gården N:o..... vid..... gatan
 rekommenderas af undertecknad till erhållande af boklån från sta-
 dens Folkbibliotek. Helsingfors den..... 18.....

.....
(Namm).....
(Stånd eller yrke)

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 17 Juni 1885.

N:o 168.

Handlingar angående revision af Helsingfors
stads räkenskaper för år 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Berättelse öfver senast verkställd revision af stadens räkenskaper för år 1884 äfvensom Drätselkammarens och Styrelsens för fattigvården med anledning deraf afgifna förklaringar får Magistraten, i det afseende 69 § i Kejslerliga förordningen, angående kommunalförvaltningen i stad af den 8 December 1873 föreskrifver, härmed äran till Herrar Stadsfullmäktige öfversända.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.

Frans Åhlström.

Enligt Magistratens beslut af denne dag sändes bilagda genomdragna och förseglade Revisionsberättelse, hvilken innehåller 26 skrifna folier, till Drätselkammaren i Helsingfors, som, efter tagen och öfriga vederbörande lemnad del af densamma, bör till sig infordra samt senast den 15 nästkommande Juni till Magistraten aflemna de förklaringar, hvartill berättelsen gifver anledning, hvarjemte dessa handlingar då skola återställas. Helsingfors Rådhus den 4 Maj 1885.

Ex officio:

K. G. Kollin.

Revisions-berättelse.

År 1884.

Sedan undertecknade, Helsingfors stads revisorer för 1884 års förvaltning, slutfört detta oss ombetrodda uppdrag, afgifva vi härjemte föreskrifven berättelse.

Drätselverkets böcker med tillhörande verifikationer, dess protokoller och bref jemte de af styrelserna för fattigvården, folkskolorna, folkbiblioteket, sundhets- och sjukvården samt af vederbörande redogörare för polis- och tolags-kamrarne, hamn- och byggnadskontoren afgifna redovisningar, hafva af oss granskats och hafva vi dervid jemväl iakttagit oss genom Magistraten delgifna Kejslerliga Senatens föreskrifter. Stadsfullmäktiges uttalade önsknningar, rörande hvad vid revisionen borde beaktas, hafva vi ansett vara af sådan beskaffenhet att de jemväl af oss i allo blifvit följda.

För att åskådliggöra förhållandet emellan stadens särskilda inkomster och utgifter under revisionsåret, intaga vi en af ordföranden sedvanligt sammanställd och af öfriga revisorerne med böckernas siffror jemförd öfversigtstablå. Denna är, för likformighet och underlättandet af jemförelse, uppställd i samma ordning, som vid årsbudgeten blifvit följd och angifver derjemte storleken af såväl öfverskridna anslagsposter, som gjorda besparingar. Tablåen åtföljes af ett för öfversigten nödvändigt sammandrag ur bilansen för året, afsedt för åskådliggörandet af ställningen vid årets slut.

Tablå.

	Enligt budgeten.		Enligt böckerna.	
	<i>Från.</i>	<i>til.</i>	<i>Från.</i>	<i>til.</i>
Inkomster.				
Beräknad och verklig behållning fr. 1883	—	—	26,148	41
I. Räntor.				
Å bankdepositioner och löpande räkning	4,000	—	30,683	99
” chaussée-obligationer	2,900	—	1,717	20
” outgifna obligationer af 1882 års lån	29,250	—	19,003	38
Dividend å aktier	6,000	—	6,720	—
Å arrendetomtlösen	5,000	—	3,744	66
Transport	47,150	—	88,017	64

	Transport	47,150	—	88,017	64
Diverse donerade fonders räntor (4 fonder)		4,819	15	4,842	—
Diverse räntor, ej upptagna i budgeten		—	—	1,469	41
II. Tomtlösen.					
För odisponerade tomter		12,000	—	27,164	45
III. Stadens fasta egendom.					
Räntor och arrenden för donerade hemman		12,000	—	13,800	22
Arrenden för byggnader, tomter m. m. inom stadens plan		25,000	—	30,598	06
D:o för jordlägenheter, villaområden m. m. utom stadens plan		70,000	—	57,496	26
Chausséearrenden		18,535	—	18,535	—
Hyra för lokaler i folkbiblioteket		3,500	—	4,368	32
” för andra staden tillhörande fastigheter		1,700	—	1,255	74
” för bodar och diskar		8,000	—	9,584	—
Simhusafgifter		400	—	453	—
Fiskevattnens afgifter		650	—	731	—
Hötägt		1,000	—	1,055	—
Muhlbetesafgift		500	—	371	—
Tillfälliga arrenden och planhyror		1,000	—	1,675	20
IV. Tomtören.					
		2,000	—	1,924	55
V. Inkomstgivande rättigheter.					
Tolag för till Helsingfors destinerade varor		65,000	—	69,374	02
D:o för till uppstad destinerade varor		6,000	—	3,545	16
Debetsedelsafgifter		400	—	506	—
Trafikafgifter		163,000	—	179,488	75
Mätningafgifter		4,000	—	2,688	27
Transito-magasinshyra		150	—	35	60
Hamnafgifter		65,000	—	87,100	41
Broafgifter		3,500	—	6,324	49
Ballastafgifter		400	—	601	40
Vägafgifter		1,500	—	2,505	48
Kokhusafgifter		200	—	255	55
Marknadsafgifter		900	—	914	40
Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast		600	—	981	—
Auktionsprovision		800	—	1,030	35
Stadskällarrättigheter		775	—	775	—
Afgifter för bord, stånd, eller disk å torg etc.		400	—	420	—
Mångleriafgifter		500	—	506	—
Biljardafgifter		416	—	384	—
<i>Bouppteckningsprocenter:</i>					
Magistratens och Rådstufvurättens andel		20,000	—	28,967	09
Fattiges andel		3,500	—		
	Transport	545,295	15	649,743	82

	Transport	545,295	15	649,743	82
Kollektmedel		200	—	254	97
Sakören: staden, kronan & fattige, tillfalla staden		3,500	—	2,288	46
Absentieböter för försummad betalning af kronoutskylder		1,200	—	1,649	86
Afgifter för i Ryssland vistande personer		2,000	—	1,950	36
Böter		—	—	270	—
Tolagsmedel, öfverbetalningar		—	—	96	89
VI. Diverse.					
Personel fattigafgift		12,000	—	17,267	50
För sjukvård å feberlasarettet (Legosängsavgifter)		500	—	680	70
Fattighjans arbeten		900	—	1,434	19
Jordafkastning		1,050	—	377	50
Ersättning för underhåll af fattige		2,700	—	5,849	63
Elevers i folkskolan afgifter		3,000	—	3,610	05
Elevers i folkskolan handarbeten		700	—	302	80
Boklån (F. D. Inkomster)		1,000	—	805	65
Hundskatt		3,000	—	3,268	04
Bidrag till Brandverket af Ryska teatern och ryska Alexanders-gymnasium		490	—	490	—
Förhöjning af vattenkonsumtionsavgifter		—	—	395	66
Afgifter för spillningsafstjelpning		—	—	810	20
Byggnadsstyrelsen för folkbiblioteket		—	—	328	72
Extra inkomster		—	—	15,656	19
VII. Statsbidrag.					
Till folkskolorna		26,000	—	32,000	—
” d:o d:o, tillskottsanslag af statsmedel årligen	*)	6,000	—		
” Polisinrättningen		73,280: 00	—		
” d:o tillägg		7,720: 00	—	81,000	—
Till gatubelysningen		12,000	—	12,000	—
” brandverket		8,210	—	8,210	—
Stadens andel af bränvinsskatten		7,180	53	6,187	51
VIII. Vattenledningen					
För vattenförsäljning		100,000	—	120,576	80
” kanalnätets utvidgning		40,000	—	—	—
1882 års nybyggnads- och regleringslån		—	—	1,550,000	—
Uttaxering:					
Utskylder		765,506	49	767,402	36
Debetsedelsavgifter				273	72
Summa <i>Fmy.</i>		1,623,432	17	3,285,181	58

*) Se Drätselkammarens protokoll för d. 15 Februari 1883.

Utgifter.	Anslag enligt budgeten.		Utgift enligt böckerna.		Besparing å årsanslaget.		Årsanslaget öfverskridet.	
	<i>Fr̄c.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fr̄c.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fr̄c.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fr̄c.</i>	<i>ni.</i>
I. Stadens skulder.								
1:o. Å lånet för stadens reglering, i amortering 2 % å 264,400 med	5,288	—	5,288	—	—	—	—	—
2:o. Å lånet för rådhusbyggnaden, i amortering 2 % å 125,714 med 2,516: —	2,915	36	2,915	36	—	—	—	—
4 % ränta å 9,984 399: 36	—	—	—	—	—	—	—	—
3:o. Å lånet för chausséerna, i amortering 3,236: 69	5,500	—	5,500	—	—	—	—	—
4 % ränta å 55,332: 85 2,213: 31	—	—	—	—	—	—	—	—
4:o. Å lånet för folkskolehuset vid Malmgatan i amortering 3,307: 50	6,000	—	6,000	—	—	—	—	—
5 % ränta å 53,850: — 2,692: 50	—	—	—	—	—	—	—	—
5:o. a) Å chausséobligationerna i amortering årligen . . . 2,610: —	7,650	—	7,650	—	—	—	—	—
i ränta å 3 3/5 % 5,040: —	—	—	—	—	—	—	—	—
b) till chausséobligationernas amorteringsfond ränta å 3 % å 23,209: — 696 27	—	—	—	—	—	—	—	—
6:o. Å vattenledningslånet ränta å 5 % 75,000	—	—	—	—	—	—	—	—
7:o. Å byggnads- och regleringslånet af 1882 <i>Fr̄c.</i> 1,550,000 å 4 1/2 % ränta 69,750	—	—	—	—	—	—	—	—
8:o. Å ett förutsatt kassakreditiv, ränta och provision, ej använt 6,000	—	—	—	—	6,000	—	—	—
— 178,799: 63 —	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Stadens embetsverk.								
<i>Magistraten:</i>								
Löner m. m. 1) 31,600	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Rådstufvurätten:</i>								
Löner, arvoden, ersättningar m. m. 56,900	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Magistratens och Rådstufvurättens</i>								
a) gemensamma biträden:	—	—	—	—	—	—	—	—
Löner m. m. 11,700	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>b) betjening:</i>								
Löner m. m. 2) 23,565 60	—	—	—	—	—	—	—	—
Transport	302,565	23	296,341	69	6,223	54	—	—

¹⁾ Härin ingår *Fr̄c.* 3,000, taffelpenningar åt Politieborgmästaren, enl. Stadsfullmäktiges beslut den 23/8 84.

²⁾ En vaktmästare och en dräng åtnjuta dessutom fri bostad och ved.

Transport	302,565 23	296,341 69	6,223 54	—	—
<i>c) expenser:</i>					
Diverse	6,000 —	7,719 23	—	—	1,719 23
Boupptecknings och arfskiftes pro- cents ersättningar	40,000 —	28,507 08	11,492 92	—	—
<i>d) pensioner:</i>					
Diverse personer	2,806 67	2,806 67	—	—	—
— 172,572: 27 —					
III. Kommunalförvaltningen.					
<i>Stadsfullmäktige:</i>					
Sekreteraren m. fl.	6,400 —	6,399 96	—	04	—
Expenser	3,600 —	3,577 36	22 64	—	—
<i>Drättselkammaren:</i>					
Löner, arvoden m. m.	15,800 —	15,200 —	600 —	—	—
Expenser	4,000 —	4,099 06	—	—	99 06
<i>Drättselkontoret:</i>					
Löner, arvoden m. m.	24,928 56	24,928 60	—	—	— 04
Expenser	2,400 —	2,701 21	—	—	301 21
<i>Tolagskontoret:</i>					
Löner, hyra, arvoden m. m.	21,307 12	20,979 96	327 16	—	—
Expenser	600 —	134 40	465 60	—	—
<i>Hamnkontoret:</i>					
Löner, procenter, arvoden m. m.	20,325 —	21,122 04	—	—	797 04
Expenser, ved och belysning	600 —	724 88	—	—	124 88
<i>Byggnadskontoret:</i>					
Löner, arvoden, hyra m. m.	23,340 —	22,269 96	1,070 04	—	—
Expenser	800 —	1,274 37	—	—	474 37
Material och handtlangare dagsver- ken vid mätningar	3,000 —	4,034 21	—	—	1,034 21
Ritarebiträde	2,000 —	927 —	1,073 —	—	—
Affattning af villaområden	1,000 —	42 20	957 80	—	—
— 130,100: 68 —					
IV. Gatubelysningen.					
<i>a) Gasbelysningen</i>	55,907 25	53,264 01	2,643 24	—	—
<i>b) Terpentin belysningen</i>	28,827 50	24,406 22	4,421 28	—	—
— 84,734: 75 —					
V. Brandverket.					
<i>a) Hyror</i>	6,900 —	6,900 —	—	—	—
<i>b) Eldnings- & lysningsämnen</i>	2,720 —	2,244 62	475 38	—	—
<i>c) Redskapens underhåll</i>	3,000 —	2,255 29	744 71	—	—
<i>d) Aflöningar och andra förmåner</i>	33,570 —	34,020 —	—	—	450 —
<i>e) Brandstallet</i>	6,072 80	5,629 08	443 72	—	—
Transport	618,470 13	592,509 10	30,961 07	5,000 04	

	Transport	618,470	13	592,509	10	30,961	07	5,000	04
f) Inköp af nya redskap		3,700	—	3,999	26	—	—	299	26
g) Diverse utgifter		2,850	—	2,172	47	677	53	—	—
— 58,812: 80 —									
VI. Polis- och Fångvården.									
Polisinrättningen	3)	141,020	—	140,659	72	360	28	—	—
Stadshäktet: aflöningar		5,520	—	5,970	—	—	—	450	—
förnödenheter		1,000	—	938	50	61	50	—	—
— 147,540: 00 —									
VII. Sundhets- och Sjukvård.									
Aflöningar, hyror, expenser	4)	22,900	—	22,895	29	4	71	—	—
Besigtningstation för lifsmedel och helsopolis		9,660	—	5,840	89	3,819	11	—	—
Feberlasarettet		10,638	—	7,976	42	2,661	58	—	—
— 43,198: 00 —									
VIII. Fattigvården.									
Aflöningar, arvoden m. m.		12,660	—	12,199	86	460	14	—	—
Hyra och städning		560	—	600	—	—	—	40	—
Understöd åt de fattige: ständiga .		45,000	—	46,722	93	—	—	1,722	93
tillfälliga		5,000	—	4,299	12	700	88	—	—
Beklädnad åt de fattige i fattiggården		4,600	—	4,475	06	124	94	—	—
Kost för de fattige å d:o		20,500	—	19,642	51	857	49	—	—
Sjukvård (incl. Lappvik och Sjählö)		12,000	—	9,666	63	2,333	37	—	—
Läkemedel		2,700	—	2,311	32	388	68	—	—
Inventarier		1,000	—	921	42	78	58	—	—
Ved		3,500	—	3,523	35	—	—	23	35
Foder åt 2 hästar (hö delvis från fattiggården)		900	—	288	40	611	60	—	—
Remontarbeten		3,200	—	3,298	87	—	—	98	87
Diverse utgifter		5,380	—	4,786	19	593	81	—	—
— 117,000: 00 —									
IX. Undervisningsväsendet.									
a) Navigationsskolan		2,870	—	2,718	60	151	40	—	—
b) Realskolan		12,350	—	13,535	18	—	—	1,185	18
c) Slöjdskolan		5,000	—	5,000	—	—	—	—	—
d) Handelsinstitutet		2,500	—	2,500	—	—	—	—	—
e) Folkskolorna	5)	152,860	—	152,230	09	629	91	—	—
f) Folkbiblioteket och Läsesalen .		13,880	—	11,361	48	2,518	52	—	—
— 189,460: 00 —									
	Transport	1,122,218	13	1,083,042	64	4,979	510	8,819	63

3) Här ingår ett extra anslag 500 *Frk*: enl. Stadsfullmäktiges beslut af den ²⁸/₁₀ 84.

4) " " ekonomens vid feberlasarettet lön *Frk*: 1,200: —.

5) Extra anslag enl. Stadsfullmäktiges beslut af den ²⁹/₁₂ 84 *Frk*: 1,000: —.

Transport	1,122,218	13	1,083,042	64	47,995	10	8,819	63	
X. Allmänna onera.									
a) Skjutshållning med 12 hästar	5,760	—	5,790	—	—	—	30	—	
b) Kronoutlagor	629	04	629	04	—	—	—	—	
— 6,389: 04 —									
XI. Vattenledningen.									
Förvaltning och drift	15,400	—	14,146	25	1,253	75	—	—	
Underhåll af byggnader	2,000	—	1,959	13	40	87	—	—	
Remont af filtrer bassinen	600	—	650	35	—	—	50	35	
Ändring af 10 brandposter	2,400	—	1,252	38	1,147	62	—	—	
Skyddande af 10 d:o	1,100	—	267	55	832	45	—	—	
Omläggning af röret under Sörnäs bibana	2,700	—	41	20	2,658	80	—	—	
Öfrigt underhåll	3,200	—	2,387	79	812	21	—	—	
<i>Utvidgningar:</i>									
13 st. afstängningskranar	1,900	—	2,091	77	—	—	191	77	
Anslutningar till gårdar	400	—	—	—	400	—	—	—	
Inköp och profning af vattenmätare	3,600	—	6,601	84	—	—	3,001	84	
<i>Utsträckning af rörmätet under:</i>									
Smedgatan till Sjömansgatan	4,800	—	4,979	86	—	—	179	86	
Sjömansgatan t. Timmermansgatan	6,200	—	6,432	32	—	—	232	32	
Sjömansgatan „ N:o 15 och 16	4,600	—	4,772	37	—	—	172	37	
d:o „ N:o 25	5,300	—	5,498	59	—	—	198	59	
d:o „ N:o 32	4,300	—	4,461	11	—	—	161	11	
Mauritsgatan „ Elisabetsgatan	4,300	—	2,912	78	1,387	22	—	—	
— 62,800: 00 —									
XII. Byggnader och Allmänna arbeten.									
<i>Underhåll af:</i>									
1:o. Stadens hus och byggnader	6)	12,000	—	21,363	71	—	—	3,863	71
		5,500	—						
2:o. Gator, kanaler, kajer	7)	25,000	—	29,681	56	2,718	44	—	—
		7,400	—						
Alexandersgatans påfyllning		26,460	—	24,853	44	1,606	56	—	—
Stenläggning af Mikaelsgatan d:o fr. Fredriks- till Röd- bergsgatan		3,500	—	3,074	87	425	13	—	—
Stenläggning af tvärgatan mel- lan Rödbergsgatan och St. Robertsgatan		5,700	—	5,676	46	23	54	—	—
		800	—	882	80	—	—	82	80
Transport		1,277,767	17	1,233,449	83	61,301	69	16,984	35

6) Häri ingår extra anslag *Fr.* 5,500 enl. Stadsfullmäktiges beslut den $\frac{28}{10}$ 84.

7) " " " " " " 7,400 " " " " " " $\frac{7}{10}$ 84.

	Transport	1,277,767 17	1,233,449 83	61,301 69	16,984 35
	Stenläggning af platsen vid Malmgatan	⁸⁾ 1,300 —	1,574 94	— —	274 94
	N. Kajarmens makadamisering	5,000 —	4,177 74	822 26	— —
3:o.	Brunnar m. m.	2,000 —	2,470 36	— —	470 36
4:o.	Stadens allmänna vägar m. m.	⁹⁾ 3,000 —	} 8,999 26	100 74	— —
	6,100 —				
5:o.	Stadens chausséer: Gångbanan längs vestra chausséen	7,800 —	7,106 74	693 26	— —
	Reparation af körbanan m. m.	11,000 —	13,135 66	— —	2,135 66
6:o.	Stadens planteringar: Planteringar, soffor, hägnader	17,460 —	18,805 16	— —	1,345 16
	Grusning af bollplanen i Kajsaniemi	2,000 —	2,016 30	— —	16 30
7:o.	Stadens hamnar: Utfyllning af sydliga delen af södra båthamnen för skjuls uppförande	30,000 —	— —	30,000 —	— —
	Ombyggnad af en lastningsbro i Sörnäs	18,500 —	19,546 79	— —	1,046 79
	Muddring i Södra hamnen	4,000 —	4,080 24	— —	80 24
8:o.	Latriner och pissoirer: Renhållning af desamma	2,400 —	2,273 60	126 40	— —
9:o.	Renhållning af allmänna platser	12,000 —	12,000 —	— —	— —
10:o.	Inköp af inventarier	4,000 —	2,593 33	1,406 67	— —
11:o.	Underhåll af d:o	10,000 —	9,647 80	352 20	— —
	<i>Nybyggnader.</i>				
1:o.	<i>Planering af gator och vägar:</i> Väg mellan tomterna å villan Ås	2,100 —	2,099 90	— 10	— —
2:o.	<i>Aflopskanaler under:</i>				
	Jernvägstorget	17,400 —	16,503 95	896 05	— —
	Berggatan	4,000 —	2,681 84	1,318 16	— —
	Katrinegatan	3,700 —	2,469 54	1,230 46	— —
	St. Roberts-gatan	10,200 —	4,569 95	5,630 05	— —
	Alexanders-, Glo- och Mikaelsgatorna	20,540 —	15,272 09	5,267 91	— —
	Mauritsgatan	5,600 —	3,714 25	1,885 75	— —
	Smeds- och Sjömansgatorna	17,400 —	18,358 87	— —	958 87
3:o.	<i>Husbyggnader:</i> Slutet varuskjul öfver sydliga ändan af södra båthamnen (förut 14,000 <i>Fr.</i>)	4,600 —	— —	4,600 —	— —
	Ändring af gamla packhuset	12,000 —	12,601 72	— —	601 72
	Partiel ändring af rådhuset	¹⁰⁾ 1,200 —	} 32,467 70	— —	3,267 70
	28,000 —				
	Transport	1,541,067 17	1,452,617 56	115,631 70	27,182 09

⁸⁾ Ifrån 1883 års budget.⁹⁾ " 1883 " stat.¹⁰⁾ Extra anslag, enl. Stadsfullmäktiges beslut den 10/7 84. *Fr.* 1,200.

Transport	1,541,067	17	1,452,617	56	115,631	70	27,182	09
XIII. Diverse.								
Taxerings- och pröfningsnämnden .	2,500	—	2,900	21	—	—	400	21
Revision af stadens räkenskaper .	2,100	—	2,100	—	—	—	—	—
Eldnings- och lysningsämnen . .	7,000	—	6,339	38	660	62	—	—
Anslag för signalering af middags- timmen och för stormvarnings- telegram	550	—	300	—	250	—	—	—
Brandstodsafgifter	3,000	—	1,686	04	1,313	96	—	—
Arvode till Mantalsskrifvaren . . .	100	—	100	—	—	—	—	—
Bidrag till ett Agrikultur och hand- delskemiskt laboratorium (1883/ 1885)	1,600	—	1,600	—	—	—	—	—
Bidrag till finska trädgårdsförening- en i Helsingfors (1882/1892) . .	1,000	—	1,000	—	—	—	—	—
Register till vallängden	900	—	900	—	—	—	—	—
Arvode för afsyning af hyrkuskar- nes droschkor och slädor	175	—	—	—	175	—	—	—
Afkortning å uttaxerade medel och andra utgifter	40,000	—	63,965	92	—	—	23,965	92
<i>För oförutsedda behof:</i>								
1883 års oliqviderade räkningar .			2,161	63	—	—	—	—
Hundskattens omkostnader			171	08	—	—	—	—
Restituerade kommunala utskylder.			52	—	—	—	—	—
Kostnader för Furuhjelmska tafvel- samlingen			84	65	—	—	—	—
Understöd enligt Stadsfullmäktiges beslut af den ²⁶ / ₂ 84 för Nygréns enka			2,500	—	—	—	—	—
Anslag för utskottet af den ²⁸ / ₁₂ 77.			500	—	—	—	—	—
Anslaget för mätaretunnor af den ⁸ / ₄ 84			642	30	—	—	—	—
Vakansbesparing till Civil-statens Enke- och Pupillkassa af den ³ / ₆ 84			26,866	60	—	—	—	—
Ränta för gammelstads qvarnen . .			788	56	—	—	—	—
Debetsedelafgifter			236	80	—	—	—	—
Anslaget för reseunderstöd af den ³ / ₆ 84			600	—	—	—	—	—
d:o för pension af den ²⁹ / ₁₂ 83			800	—	—	—	—	—
d:o för en dörr till Tullkamma- ren af den ²⁶ / ₂ 84			500	—	—	—	—	—
d:o för frivilliga brandkåren af den ²⁷ / ₅ 84			3,000	—	—	—	—	—
Eldsläckning i stadens skog			41	50	—	—	—	—
Anslaget för stighus af den ³ / ₇ 84 .			2,187	75	—	—	—	—
Transport	1,599,992	17	1,574,641	98	118,031	28	51,548	22

Transport	1,599,992	17	1,574,641	98	118,031	28	51,548	22
Anslaget för väg till villorna å Mej-								
lans			1,177	47	—	—	—	—
Restituerade Hamn- och Vågafgifter			79	20	—	—	—	—
Anslag för kolerafarsotens häm-	40,000	—	788	20	—	—	6,410	21
mande af den $\frac{16}{7}$ 84 . . .								
d:o för allarmringledning af den			500	—	—	—	—	—
$\frac{3}{6}$ 84								
Kostnader för dekorering vid vän-			43	—	—	—	—	—
tadt Kejsarbesök								
Senatstorgets stenläggning utanför			553	—	—	—	—	—
Universitetet								
Anslag för stängsel vid höstmärk-			150	—	—	—	—	—
nader								
d:o för pension af den $\frac{8}{4}$ 84 .			625	—	—	—	—	—
Restituerade trafikafgifter			26	47	—	—	—	—
Anslag för omtryckning af chaussée-			135	—	—	—	—	—
obligationer af den $\frac{27}{6}$ 84 .								
d:o för upprättande af fastig-			1,200	—	—	—	—	—
hetsbok af den $\frac{25}{9}$ 83								
Vattenkastare i mellersta esplanaden	¹¹⁾ 600	—	1,087	26	—	—	487	26
Vattenledningens utsträckning tiil								
villorna vid östra chausséen . . .	¹²⁾ 21,000	—	17,496	68	3,503	32	—	—
Stenläggning af Ulrikasgatan . . .	¹³⁾ 5,600	—	5,596	41	3	59	—	—
Planering af Kristiansgatan . . .	¹⁴⁾ 20,630	—	19,905	83	724	17	—	—
Öppna varuskjulet å Norra kajarmen								
i södra hamnen	¹⁵⁾ 14,541	44	16,027	14	—	—	1,485	70
Materialskjulet	¹⁶⁾ 3,000	—	3,126	46	—	—	126	46
Anslaget för prämar	¹⁷⁾ 34,000	—	28,381	87	5,618	13	—	—
Stenläggning af Badhusvägen . . .	¹⁸⁾ 5,900	—	6,874	50	—	—	974	50
Dårvårdsbyggnaden å Fattiggården	¹⁹⁾ 4,497	31	5,985	42	—	—	1,488	11
Diverse räntor	—	—	725	16	—	—	725	16
Kostnader för 1882 års lån	—	—	34,864	78	—	—	34,864	78
Behållning till år 1885	—	—	1,565,190	75	—	—	1,565,190	75
Summa <i>Fmk</i>	1,749,760	92	3,285,181	58	127,880	49	1,663,301	15

¹¹⁾ Enligt 1883 års budget.

¹²⁾ " Stadsfullmäktiges beslut af den $\frac{29}{6}$ 82.

¹³⁾ " 1883 års budget.

¹⁴⁾ " 1883 " d:o.

¹⁵⁾ { " 1883 " d:o 11,000: —
" Stadsfullmäktiges beslut d. $\frac{26}{2}$ 84 3,541: 44.

Fmk 14,541: 44.

¹⁶⁾ " 1883 års budget.

¹⁷⁾ " Stadsfullmäktiges beslut af $\frac{3}{6}$ 84 och $\frac{15}{5}$ 83.

¹⁸⁾ " 1883 års budget.

¹⁹⁾ Återstöd af tillskottsanslaget *Fmk* 4,500: —

Sammandrag af balans

Aktiva.		Fm.	nl.
Kassa	—	5,791	50
Föreningsbanken, depositions räkning	380,000	—	—
D:o , löpande räkning	126,194	27	—
Wasa Aktiebank, depositions räkning	200,000	—	—
D:o , löpande räkning	9,996	18	716,190
Chausséeobligationer	67,750	—	—
Donationsobligationer	1,000	—	—
Hypoteksförenings obligationer	40,000	—	108,750*)
<i>Förskotter emot redovisningsskyldighet:</i>			
Diverse nämnder och verk (9 olika poster)	—	3,195	44
Olyftade bidrag: för Inqvarteringen	149,267	72	—
" Folkskolorna	7,885	—	—
" Polisnrättningen	20,250	—	177,402
<i>Enskildes andel i gatulägningskostnader:</i>			
Stenläggning af 4 särskilda gatuandelar	—	3,418	13
Diverse fordringar: hos 33 olika personer	280,189	81	—
" Helsingfors söndagsskola	627	32	—
Arrendetomtlösen	56,571	71	—
hos gaslysnings aktiebolaget	842	—	—
" Civilstatens Enke- & pupill kassa	125	—	—
" Sandviks aktiebolag	975	57	—
byggnadsmaterial	44,802	94	384,134
<i>Utestående rester:</i>			
Enligt särskilda restlängder	—	165,103	16
<i>Ofulländade arbeten:</i>			
Under 12 olika konti	—	169,569	48
Propriebalanser (Skutnabb & Kuhlberg)	2,483	69	—
Förskotter från föregående år	821	80	3,305
Kapitalkonto, Netto gäld	—	3,363,414	66
Summa	—	5,100,275	38

*) Utöfver de i detta sammandrag under „Aktiva“ intagna värdepapper, finnas sådana, dels förvarade i Drätselkontorets, dels i Finlands banks kassahalf, tillhörande följande af Drätselkammaren förvaldade fonder:

Realskolans stipendiefond:

6 st. obligationer af 1882 års Nybyggnads och reglerings lån nom. Fm. 3,000: 00

Alexander II:s stipendiefond:

69 st. obligationer af Stats donations lån nom. " 25,037: 00
1 st. 1863 års thaler låns obligation à Thlr 1,100

kontot för år 1884.

Passiva.		<i>Fmg.</i>	<i>nd.</i>
Chaussée-obligationernas amorteringsfond	—	—	26,515 27
Oinlösta kuponger: Chaussée-kuponger	257 40	—	—
Vattenlednings- d:o	3,852 50	—	—
1882 års regleringslåne- d:o	3,645 —	—	7,754 90
Fattigvårdens fonder för bestämda ändamål	177 24	—	—
Helsingfors Söndagsskolor	313 66	—	—
Arrendemedel	2,071 87	—	—
Hyra för fastigheter	300 —	—	—
Hundskatt	960 —	—	—
Statsbidraget för folkskolorna	618 57	—	—
Bränvinsskatten	6,663 33	—	—
Förskotterade landtdagskostnader	1,205 16	—	—
Skuld till diverse personer (4 st.)	3,712 14	—	—
Uttaxerade inqvarteringsafgifter	22,491 88	—	—
Afbetalningar å stenläggningen af Alexandersgatan	726 —	—	—
Arvode åt mantalsskrifvaren	100 —	—	—
Anslag för pension	125 —	—	39,464 85
1884 års oliquiderade räkningar	—	—	97,934 95
<i>Af Finska Staten erhållna lån:</i>			
Lånet för stadens reglering af 1812 63,008: —	—	—	—
D:o ” rådhusbyggnaden 7,468: —	—	—	—
D:o ” chausséerna 52,046: 16	—	—	—
D:o ” folkskolehuset vid Malmgatan 50,542: 50	173,064 66	—	—
<i>Obligationslån:</i>			
Chaussée lånet 140,350: —	—	—	—
Vattenledningslånet 1,500,000: —	—	—	—
1883 års Nybyggnads- och regleringslån 1,550,000: —	3,190,350 —	—	3,363,414 66
Differenser emellan Utgifters och Inkomsters konto (be- hållning)	—	—	1,565,190 75
Summa	—	—	5,100,275 38

Arosinska fonden:

11 st. obligationer af 1882 års Nybyggnads och reglerings lån nom.	<i>Fmg.</i> 23,300: 00
96 st. d:o af stats donations lån nom.	” 28,100: 00
5 st. Aktier i Föreningsbanken nom.	” 500: 00
4 st. Obligationer af rysk-engl. 5 % Consols pounds 250.	
15 st. d:o af Statsv. Thlr lån Thlr 2,000.	

Donerade fonder N:o 1:

180 st. Aktier i Helsingfors Societetshus nom.	” 32,000: 00
2 st. Obligation af Statsv. donationslån nom.	” 1,000: 00
214 st. d:o ” d:o d:o nom.	” 107,600: 00

En granskning af förestående öfversigtstablå gifver vid handen att 1,719,990 mark 83 penni erfordrats för bestridandet af stadens samtliga utgifter år 1884, hvilket på en befolkning af 40,000 innevånare belöper sig till 43 mark per person. Stadens inkomster hafva i följande förhållande betäckt dess utgifter:

Ordinarie inkomster från stadens fasta egendom dess inkomstgifvande rättigheter och de i tablå upptagna smärre regelbundna inkomster circa . . .	34,5	procent.
Försåldt vattenledningsvatten circa	7,0	„
Statens bidrag till polisen, dess afgifter för gatubelysning, brandverket och stadens andel i bränvinsskatten circa	8,0	„
Tidigare årsanslag, använda 1884 jemte räntor af obligationer och depositioner circa	6,0	„
Uttaxerade medel	44,5	„
	<u>Summa</u>	100 procent.

Utgifterna stå i följande förhållande till hvarandra:

Stadens embetsverk, kommunala förvaltning, taxeringsnämnder och revision circa	17,58	procent.
Gatubelysning, brandverket, polisen och allmänna onera circa	<u>16,79</u>	34,37 %
Undervisningsväsendet, fattig- och sundhetsvården circa	19,59	
Diverse utgifter	2,82	22,41 %
Vattenledningens underhåll, utvidgning och ränta å lånet circa	8,84	%
Byggnader och allmänna arbeten jemte ränta och amortering circa	28,62	
Afskrifningar å uppdebiterade medel och kursskilnad å 1882 års byggnadslån circa	<u>5,76</u>	34,38 %
	<u>Summa</u>	100 %.

Bland annat framgår här af att stadens ordinarie inkomster från fastigheter och inkomstgifvande rättigheter m. m. betäcka alla dess utgifter för embetsverken, förvaltningen, gatubelysningen, brandverket, polisen och allmänna onera, utan att för dessa ändamål någon uttaxering behöfves. Lika mycket som hela förvaltningen, rättsskipningen, ordningsmakten, brandverk och belysning eller mer än tredjedelen af alla stadens inkomster, hafva byggnader och allmänna arbeten samt kursafskrifning å byggnadslånet jemte öfriga afskrifningar uppslukat. Undervisningen, fattig- och sjukvården hafva kostat nära femtedelen af alla inkomster och tillsammans med diverse mer eller mindre oförutsedda utgifter circa hälften af den uttaxerade kommunalskatten. Vattenlednin-

Donerade fonder N:o 2:

94 st. obligationer af statsv. donationslån nom.	<i>Frå.</i>	71,600: 00
2 st. Hypoteksföreningens obligationer nom.	„	2,000: 00
4 st. Hypoteksföreningens obligationer nom. Thlr 900.		
1 st. Premieobligation nom. Thlr 10.		

Donerade fonder N:o 3:

1 st. Skuldsedel af A. F. Girsén	„	14,000: 00
62 st. Obligationer af statsv. donationslån	„	42,300: 00

gens afkastning har städse varit i stigande och förhåller sig årets inkomster från inrättningen till de utgifter staden för denna fått vidkännas, som circa 7,00 till 8,84. Anslagsligt är derföre att inkomsterna från vattenledningen vid den tid 1887, då amorteringen af vattenledningslånet begynner, komma att betäcka såväl dess underhåll som årliga räntor, nödiga utvidgningar och amortering.

Det kommunens medlemmar påförda skattebeloppet för 1884 utgjorde, såsom tablån visar, 767,676 mark 8 penni. Beräknadt var att 40,000 mark skulle afgå „för afkortning af uttaxerade medel och andra afgifter“. Härei låg en misskalkyl, ity att afskrifningarna å uppdebiterade medel stigit till 63,965 mark 92 penni. Influtna inkomstposten af uppdebiterade medel bör derför icke uppskattas till mer än 703,710 mark 16 penni. Här af har till ränta och amortering å stadens skulder för byggnadsföretag åtgått 172,799 mark 63 penni eller 24,56 procent af hela det influtna taxeringsbeloppet. Sedan 1876 har staden ökat sina skulder med 3,110,000 mark. Å 3,050,000 mark af denna stora skuld tillökning har lyckligtvis ännu icke någon amortering behöft erläggas men med året 1886 vidtager betydande amorteringar. Tyngden af skulderna, redan stor nog, kommer derför framdeles att blifva vida större, äfven om ifvern för nya låns upptagande skulle svalna.

Rörande de lån staden upptagit mot förbindelser i form af obligationer, torde obligationsinnehafvarenes intresse fordra att vi konstatera kupongernas regelbundna inlösning och lånens kontraktensliga amortering.

Chaussée obligationslånet, stort 140,000 mark, hvilket 1865 upptogs, har under året amorterats med 2,610 mark och till dess obligationers amorteringsfond, 23,209 mark, har lagts ränta å 3 % med 696 mark 27 penni.

Den 1 Januari 1884 funnos kuponger till ett värde af finska mark, oinlösta 180: —

under året förföll	5,040: —	5,220: 00
Inlösta blefvo 1884 för finska mark	4,962: 60	
Oinlösta kvarstod " "	257: 40	5,220: 00

Förutom sistnämnda outlösta kuponger hafva följande ehuru inlösta, icke kunnat afföras uti chaussée-kupongernas nummerregister, till följd deraf att deras nummer vid makuleringen blifvit utplånad:

8 st. kuponger af ser. D. 100 marks obligation	å 3,60 =	28:80
2 " " " " D. 50 " d:o	å 1,80 =	3:60
1 " " " " C. 50 " d:o	å 1,80 =	1:80
		<u>S:ma 34:20</u>

Amorteringen af vattenledningslånet 1,500,000 mark begynner först 1887. Af detta låns förfallna obligationskuponger voro:

den 1 Januari outlösta för	<i>Imf.</i> 6,535:00	
under året förföllo "	<i>Imf.</i> 75,000:00	81,535:00
Inlösta blefvo under året för	" 77,682:50	
den 31 December 1884 utestod oinlösta för	" 3,852:50	81,535:00

• En inlöst till detta lån hörande kupong å 12 mark 50 penni, har icke kunnat afföras i kupongernas nummerregister, emedan man icke lyckats utröna, hvilken dess oigenkänneliga nummer är.

Nybyggnads- och regleringslånet af 1882, nominelt 1,550,000 mark, har slutemitterats under 1884. Obligationernas emissionskurs har obetydligt öfverstigit 97,75 procent. Kursskilnaden är bokförd med omkostnadssumman 34,864 mark 78 penni. Måhända får resultatet anses fördelaktigt för staden i betraktande deraf att dylika lånetransaktioner med 4 1/2 % papper icke sällan betinga större kursdifferens.

Af lånets förfallna obligationskuponger utevar den 1 Januari 1884 oinlösta för	<i>Imf.</i> 3,993: 75	
Under året förföllo för	" 69,750: 00	73,743: 75
Inlöstes under året "	" 63,011: 25	
Stadens egna „detacherade kuponger“ för	" 7,087: 50	
Oinlösta vid årets slut voro	" 3,645: —	73,743: 75

Samtliga under året inlösta eller „detacherade“ och makulerade kuponger, hörande till dessa trenne obligationslån, blefvo af oss uppräknade samt befunnos till antal och sammanlagdt värde-belopp öfverensstämma med uppgifterna i böckerna. Till särskilda lån hörande kuponger insattes i skilda paketer, hvilka af oss förseglades och förseddes med innehålls påskrift samt våra namnteckningar. I sådana paketer återlemnades de till Drätselkammaren, för att der förvaras.

Stadens revisorer hafva under en följd af år framhållit skatternas betydande restbelopp vid bokslutet och de stora summor, som årligen måste afskrifvas från restlängderna. Följderna af detta revisorernas ihärdiga anmärkande om samma sak, hafva också alltid blifvit enahanda. Drätselverket svarar vanligen att restlängderna på bestämd tid efter uppboärsstämman blifvit uppgjorda och öfverlemnade till exekutionsverket. Vidare skyldigheter och befogenheter har Drätselverket också icke i detta afseende. Magistraten, som årligen till indrifning får emottaga restlängder, upptagande tusende personer, har såvidt det varit möjligt med de utvägar och resurser den för ändamålet disponerar öfver, sökt indrifva resterna. En mängd extra stadsfogdar har anställts, utan att deras ökade antal i önskad grad minskat afskrifningarne eller enskildes för dem ansvarige, magistratspersoners förluster. Vi anse oss, allt detta oakadt, åtminstone böra omnämna att utaf uppdebiterade under året afskrifna medel 63,965 mark 92 penni utgöra 60,379 mark 98 penni icke influtna kommunala- och fattig-utskylder samt hundskatt, till icke ringa del af personer, som varit „obefintliga“. Ur såväl afkortnings- som restlängderna hafva vi exempelvis utplockat ett antal sådana „obefintliga“, hvilka vi trott kunna blifva befintliga och lemnat en förteckning öfver dessa till Drätselverket.

Afkortningarne å tolagsmedlen uppgå detta år endast till 257 mark 96 penni Åtskilliga smärre missdebiteringar, hvilka insmugit sig vid uppdebiteringen af tolagsafgifter för utrikes inkommande gods, blefvo under revisionstiden rättade och uppdebiteringen i tolagsräkenskaperna af oss kontrollerad.

Anmärkningsvärdt synes det förhållande vara, att tolagsafgifterna för sjöledes inkommande varor, destinerade till uppstad, äro i starkt nedgående.

De vöro i jemna mark:

år 1882	år 1883	och år 1884
<i>Smk</i> 8,816	<i>Smk</i> 4,453	<i>Smk</i> 3,545

Den omständigheten att tolagsafgiften 1883 endast utgjorde 2 % af tullen och således var en tredjedel mindre än 1882, hade bort öka transitotraffiken öfver Helsingfors, om förhållandena i öfrigt varit gynsamma för en dylik trafik häröfver. Emellertid kunde denna trafik icke ens bibehålla sig vid hvad den varit, ty i så fall hade år 1883 bordt gifva en tolagsinkomst för transitogods, stor 5,877 mark. Detta tolags ytterligare nedgående under 1884 med 908 mark äfvensom dess ringa belopp tyckes tyda på, att de stora industriella inrättningarne in i landet icke anlita Helsingfors för sina transito varor och att landsortsstäderna, genom förbättrade kommunikationer med andra sjöstäder, numera icke hafva intresse vid att taga varor transito Helsingfors.

Om äfven trafiken med genomgående gods är ringa och aftynande synes deremot öfrig trafik vara i starkt stigande. Bland annat framgår detta deraf, att trafik- och hamnafgifterna, som år 1879 utgjorde i jemna mark 189,329, år 1883 vöro 236,058. Under denna fem års period hade stadens handel således stigit med 24,68 procent. Medtages trafik- och hamnafgifterna för år 1884 då de vöro 266,589 mark blifver procentförhöjningen för sex års perioden 1879/1884 circa 42,9 procent.

Inlösen af staden tillhörande tomter för bebyggande borde kunna gifva en ungefärlig föreställning om stadens tillväxt och huruvida behovet af boningslokaler är i till- eller aftagande. Utom arrendetomter, hvilka staden fyra års perioden 1879/1882 förtyttade till ett sammanlagdt värde af 255,321 mark, försåldes tomter i staden under denna period för ett medelvärde af 28,295 mark per år. Under åren 1883 och 1884 utgör tomtlösen per år i medeltal endast 12,282 mark, oaktadt några arrendetomter under dessa år icke blifvit sålda.

Stadens Auktionskammare är en inkomstgifvande inrättning, som blott inbringar en mindre del af den hyra dess lokal måste värderas till. Efter att år 1882 hafva blifvit 972 mark gaf den 1883 660 mark och 1884 1,030 mark. Revisorerna hafva icke blifvit anförtrodda granskningen af dess räkenskaper.

Personella fattigafgifterna, hvilka under tre föregående år i medeltal per år utgjort i jemna mark 16,615, hafva för året 1884 stigit till 17,267 mark 50 penni. Men afkortningarne å fattigafgifter för 1884 uppgå till 3,438 mark 25 penni. Den förmodan ligger nära till hands att taxeringsmännen påfört personer, som icke kunna och ej böra betala dylika afgifter, sådan och att de därför nödvändigtvis måste få försvinna genom de vanliga i restlängdernas anteckningskolumn för sådana fall begagnade uttrycken „fattig“ eller „obefintlig“.

Medan årliga kostnaderna för embetsverken och den kommunala förvaltningen kunna förblifva mer eller mindre bestående, är detta deremot icke fallet med kostnaderna för polis, gatubelysning, brandverk, fattig- och sjukvård samt allmänna byggnader. I städer som äro i framåtskridande ökas kostnaderna för de senare år för år och Helsingfors gör häri icke något undantag. Kostnaderna för stadens polis och fångvård, hvilka gemensamt bestridas af staden och statsverket, hafva från 125,242 mark för 1878, årligen blifvit ökade och utgjorde 147,568 mark år 1884. Under sistnämnde år har statsverket härtill gifvit circa 54,9 och staden resten med 45,1 procent.

De vexande kostnaderna för gatubelysningen och brandverket framgå ur följande uppgifter, der dessa kostnader angifvas under tvenne treårs perioder i medeltal per år i jemna mark:

	<i>Gatubelysning.</i>	<i>Brandverket.</i>
1879/1881	66,044	51,948.
1882/1884	78,640	56,812.

Fördelas nuvarande kostnader på 40,000 innevånare, blifva utgifterna för gatubelysningen 1 mark 96 penni och för brandverket 1 mark 42 penni per hvarje innevånare.

De summor fattigvården årligen uppslukar äro jämförelsevis stora i förhållande till folkmängdens tillväxt.

I jemna mark voro utgifterna för fattigvården under fem års perioden 1880/1884:

År	1880	1881	1882	1883	1884
<i>Fmg.</i>	91,153.	104,207.	102,839.	109,194.	112,735.

Häraf framgår att utgifterna 1884 voro 21,582 mark eller 23,97 procent större än 1880.

Anmärkningsvärd är tillväxten å posten „ständiga understöd“ åt fattige. Under samma fem års period, hade sådana understöd utgifvits:

År	1880	1881	1882	1883	1884
<i>Fmg.</i>	37,090.	42,091.	40,316.	43,631.	46,723.

De hafva sålunda under perioden tillväxt med 9,633 mark eller 25,97 procent.

Alldenstund öfligt varit att i den tablå vi årligen afgifva, anteckna hvilka anslagsposter i budgeten blifvit öfverskridna och å hvilka besparingar kunnat göras, anse vi oss böra påpeka, att dylika uppgifter i fattigvårdens budget blifva af underordnad betydelse, om fattigvårdsstyrelsen, såsom under minst tvenne år fallet varit, ansöker och erhåller rättighet att, med ändring af årsbudgeten, få tillgodose ett ökad behof i en anslagspost genom användandet af inbesparingar å andra. Konsekvensen häraf blefve afskaffandet af hvarje detaljerad budget och anvisandet af en summa för att användas efter behag i fattigvårdens syfte.

Antagligt har fattigvårdens sjuk- och dårdvårds inrättning i icke så liten mån bidragit till att minska lidandet och nöden ibland kommunens hjälpbehöfvande och i sådant afseende fyllt sitt ändamål. Men kostnaderna för utackorderade bräcklige och svagsinte, hafva deremot icke i nämnvärd mån nedgått, såsom jemväl beräknadt var, när denna vårdanstalt anlades å fattiggården.

Under år 1884 har staden fått emottaga tvenne fullkomligt likartade donationer till förmån för fattige. Drätselverket har öfvertagit förvaltningen af den ena, mam-sell Anna Sara Arosins fond, 65,146 mark 62 penni, hvars räntor disponeras af Magistraten och Kyrkoherden, och Fattigvårdsstyrelsen den andra, fröken Maria Bergmans å 10,000 mark, hvars räntor denna styrelse disponerar. Att Fattigvårdsstyrelsen öfvertagit förvaltningen af sistnämnde fond öfverensstämmer med gifvarens föreskrift, men strider emot § 19 i reglementet för fattigvården och § 1 i reglementet för Drätselkammaren.

I följd af uppmaningar i tidningsannonser hade Fattigvårdsstyrelsen af åtskil-liga spekulanter fått emottaga skriftliga anbud på leverans af bland annat kött och smör till fattiggården. Anbudena hade gjorts i den förmodan att här gälde erhållandet af en leverans och icke blott en anställd kapplöpning för utrönandet af ett pris, hvil- ket det faktiskt blef. Leveransen gafs åt en person, som icke ens besvärat sig med inlemmandet af något anbud och ej heller levererade varan för billigare pris. Såsom medlem i Fattigvårdsstyrelsen och otvifvelaktigt dess största kännare af köttvärde, hade denne leverantör kunnat vara till stort gagn vid leveransens bedömande och köttets granskning.

Året 1884 kostade stadens undervisningsväsende inalles 187,345 mark 35 penni d. ä. 26,6 procent af influtna, uttaxerade kommunala utskylder. Häraf bortgafs som understöd åt en privat handelsskola och en dylik slöjdskola *Små:* 7,500: — och användes för bidrag till navigations- och realskolan samt

folkbibliotekets underhåll „ 27,615: — 35,115: —

På 1,253 mark när motsvaras dessa utgifter af statsbidraget 32,000 mark till folkskolorna och hyror från folkbibliotekshuset 4,368 mark.

Utgifterna för folkskolorna belöpte sig till 152,230 mark. Kostnaden kan synas hög i förhållande till befolkningens storlek, om man jemför den med motsvarande för-

hållanden i Tyskland, men blifver det icke vid jämförelsen med Nord-Amerikas, Belgiens, Englands och de Skandinaviska ländernas enahanda kostnader. Hvarhelst man vill frihet, skys icke kostnaden för folkbildning.

Erfarenhet från länder, som hafva statistik i sådant afseende, visar hvilka stora ekonomiska fördelar tillskyndas stat och kommun genom ökad folkkupplysning. Genom minskade utgifter för fängelser och fattigvård återgäldas dessa utgifter t. ex. i England uti följande förhållanden:

	år 1850 och 1877.	
Skolbarn i förhållande till folkmängden	12 %	„ 17 % ökning 42 %.
Straffade per million innevånare	1,150	„ 488 minskning 56 %.
Fattiga per 1,000 innevånare.	53	„ 33 d:o 39 %.

Folkskolornas antal och storlek härstädes måste fortfarande komma att betydligt ökas, emedan ännu icke samtliga här befintliga barn i skolåldern frekventera skolan och arbetarene i allt vidare kretsar komma till insigt derom, att den som icke eger några kunskaper icke kommer att stå jemlik invid en yrkesbroder, som är i besittning deraf. Ju djupare ned i folkets leder sträfvandet för frihet och jemlikhet tränger, i desto högre grad plägar äfven folkskolan taga formen af allmän bottenskola för mångahanda specialskolor för vidare bildning och kräfver då, med den större betydelse folkskolan sålunda erhåller, icke sällan jemväl ökade kostnader. Helsingfors kommun måste därför vara beredd uppå årligt ökade uppoffringar för folkskolan och det kan därför vara skäl att se huru dessa utgifter härintills gestaltat sig.

I årligt stigande utgjorde de i medeltal per år under tre års perioderna i jemna mark:

	1878/1880	1881/1883
<i>Fmk.</i>	89,461	<i>Fmk.</i> 124,028.

År 1884 uppgick kostnaderna, som redan nämnt är, till 152,230 mark. Från 1878, då de voro 83,119 mark, hafva de vuxit med 69,111 mark, d. ä. circa 83,1 procent.

Härförutom har folkskoledirektionen förfogat öfver afkastningen från åtskilliga donationer, gifna till förmån för folkskolan och af testatorerna ställda under direktions förvaltning. Fonderna bokföras af direktionen i särskilda böcker, der enhvar fond för sig konto-föres. Hvilka dessa fonder äro, synes af en efter berättelsen vidfogad tabell öfver donerade fonder. Fondernas valutor utgöras af säkra skuldsedlar och värdepapper, till ett sammanlagdt nominelt värde af 118,122 mark 71 penni, hvilka förvaras i Finlands banks kassahalf. Vid granskningen befunnos dessa valutor till beskaffenhet och värde i allo öfverensstämmande med uppgifterna i bilansen för den 31 December 1884.

Afkastningen från fonderna har gifvits åt eleverna. För 2,007 mark har utdelats klädespersedlar åt skolbarn, som varit i behof deraf. Ett antal af etthundra-sextiofyra (164) skolelever har belönats med stipendier, hvilka blifvit insatta i kapital- och lifränsteanstalt med 30 mark för enhvar, till sammanlagdt belopp af 4,920 mark, och för tolf elever har i sparbank insatts 1,600 mark, för att der växa med ränta på

ränta samt lyftas vid 25 års ålder, såframt gåfvans innehafvare derintills fört ett he-
drande lefnadssätt. Fyra skolfickor hafva belönats med 500 mark enhvar eller sam-
manlagdt 2,000 mark i form af hemgiftsbref, hvilka löpa med 4 % och af Direktionen
utbetalas mot hemgiftsbrevet vid äktenskaps ingående, i händelse lefnadssättet derin-
tills varit ärbart. Direktionen står därför som gäldenär till hemgiftsbrefvens innehaf-
vare. Summan af oinlösta hemgiftsbref utgjorde vid 1884 års slut 28,357 mark 25
penni. Öfriga fonder har Direktionen kunnat godtgöra 6,42 % ränta.

Sedan många år tillbaka har folkskolans donerade fonder en oreglerad post
å 57 mark med Drätselverket. Obetydlig i och för sig, blefve det en fördel för bok-
föringen, om detta minne från förgångna tider, finge försvinna genom likvid eller afskrifning.

Från och med 1883 har en särskild bokföring blifvit uppställd för de till staden
donerade fonder, som förvaltas af Drätselkammaren. Det härvid inslagna bokförings-
sättet, visserligen bättre än det tidigare följda, synes oss likväl ännu otillfredsställande.

Dessa fonder till antalet minst 41 st., äro bokförda i endast sex särskilda konti.
Af dessa 41 st. fonder, hafva blott 3 st. enhvar sitt skilda konto. Alla öfriga ingå i
återstående 3 konti sålunda att i ett konto „Donerade fonder N:o 3, hvars räntor
lägges till kapitalet“ ingå 3 till namn och belopp angifna fonder, i ett annat konto
„Donerade fonder N:o 2, hvars räntor årligen utbetalas“, uppräknas till namn och
belopp 11 st. särskilda fonder och i det tredje kontot „donerade fonder N:o 1, hvaraf
staden uppbär räntan“, angifves deremot hvarken namn eller belopp å de skilda fon-
der, som bildat detta konto. Håri ligger en inkonsequens, som kunnat lemnas oan-
märkt, om den ej vore af sådan beskaffenhet att fortfarande andra inkonsequen-
ser, svårigheter vid de särskilda fondernas kontrollering och vid fullgörande af gäl-
lande föreskrifter samt obilligheter och missnöjen, häraf lätt föranledas. Oss synes
några svårigheter icke möta för frågans lösning på ett tillfredsställande sätt. Vi ville
derför föreslå:

*Att drätselkammaren jemte de stadens särskilda styrelser, som en-
ligt donatorernas bestämmanden kunna anses berättigade att disponera
en eller flera donerade fonders afkastning, gemensamt, med strängt iakt-
tagande af donationernas syften och detalj bestämningarne deri, engång
för alla, ville öfverenskomma om lämpligaste sättet för fondernas fram-
tida bokföring, förvaltning och dispositionen af deras afkastning.*

En närmare redogörelse för de motiver, som föranledt oss till ett dylikt för-
slag torde här vara af nöden.

Som exempel uppå inkonsequenser må här framhållas det förhållande, som
framgår ur drätselkontorets årliga till Fattigvårdsstyrelsen ställda redovisningar öfver
till fattigvården donerade fonder. I denna redovisning, hvilken icke borde få vara an-
nat än ett kontokurant utdrag ur böckerna, utvisande förhållande till uppgifter och
siffror motsvarande dylika i böckerna, upptages emellertid fonder och deras afkastning-

gar, hvilka fonder, hvarken till namn, kapital eller afkastning finnas direkt angifna i böckerna. Så är fallet med Nikolai I fond å 22,857 mark, Elgs fond för fattigskola 34,046 mark m. fl. Likaså talar budgeten om fonder för feberlasaret, en å 10,000 och en annan (Soltikoffs) å 2,400 mark, utan att några sådana ens omnämnas i böckerna. Det följdstridiga häri talar utan vidare nog för sig sjelf.

I kontot „Donerade fonder N:o 1 hvaraf staden uppbär räntan“, antagna sätt att icke särskildt specificera dithörande fonder jemte det förhållande att donationsbref eller urkundshandlingar för icke mindre än tretton stycken af dessa fonder saknas bland de donationshandlingar, som förvaras i drätselkammarens kassahalf, hafva gjort det omöjligt för oss att kontrollera huruvida det kapitalbelopp kontot angifver öfverensstämmer med dithörande donationers sammanslagna belopp. Ett af oss i denna riktning gjort försök att, med ledning af äldre reglementen och andra uppgifter utröna förhållandet, lemnade ett saldo stort 9,881 mark 73 penni. Möjligen ingår i detta saldo någon för oss okänd fond och sannolikt kunna de saknade handlingarne ännu framletas ur arkiven. Rörande ifrågavarande fonder hänvisa vi i öfrigt till den tabell öfver till staden donerade fonder vi vidfogat slutet af berättelsen.

Af tabellen synes att sannolikt minst tjugufyra fonder underlyda detta konto. Här finnas fonder, som tillhöra särskilda af hvarandra oberoende institutioner, såsom fattig- sjuk- och skolvården, alla sammanslagna i en enda post. Hvilka fonder och hvilka summor tillhöra enhvar egare synes icke och några konti för enhvar egare veta böckerna för donerade fonder icke af. Till och med finnas fall, der det kan vara tvifvelaktigt om fondens afkastning får disponeras, då betingelserna därför icke förefinnas. Huruvida under alla sådana förhållanden föreskrifterna i exempelvis § 19 i gällande reglemente för fattigvården, till alla delar kunna fullgöras, förefaller oss tvifvelaktigt.

Utän tvifvel har det icke varit stadens förvaltnings afsigt att på något sätt låta minnet af donationsgifvarene förblekna och efterhand försvinna, detta så mycket mindre, som en icke ringa del af fonderna är minnen af män och institutioner, hvilka i tiden varit af stor betydelse för staden och bära vittnesbörd om dessas sträfvande för utöfvandet af en dygd, i alla tider betraktad som människans ädlaste: välgörenheten. Alldenstund en mängd donationshandlingar saknas och fonderna icke i böckerna specificeras, måste de skilda donationerna med tiden glömmas, hvarföre skäl vore att samtliga fonder upptagas i de böcker, som särskildt föras öfver stadens donerade fonder. Öfver en del fonder har fattigvårdsstyrelsen visserligen en förteckning, men detta är blott öfver en del och skulle denna lösa förteckning blifva förlagd blefve äfven denna del efter hand okänd. Några flere konti skulle väl något öka arbetet vid bokföringen, men besväret härvid bör väl icke tagas i betraktande, så mycket mindre som åtminstone en donator härför anslagit medel.

Den välgörenhet Helsingfors kommun årligen utöfvar är ingalunda ringa. De nödställdes antal är likväl fortfarande så stort att hvarken den legala fattigvården, enskild barmhertighet eller de många här befintliga milda stiftelser med syfte att bistå den nödlidande nästan, kunna hindra nöden att intränga i de fattigas boningar. Den

legala fattigvården får icke öfverskrida området för det nödvändigaste och dess hjälp blifver under många förhållanden alltför ringa. För att i någon mån afhjelpa detta missförhållande hafva några donationsgivare föreskrifvit huru deras fonder i sådant syfte bära användas, exempelvis för s. k. „pour les pauvres honteux“ o. s. v. Bland de tjugufyra donationer, som ingå i kontot donerade fonder N:o 1, har en del donatorer i sådant syfte uttryckt sin önskan med sådana ord som: medlen skola „efter Fattigvårdsstyrelsens godtfinnande disponeras“, eller ock medlen „användas efter Fattigvårdsstyrelsens pröfning och godtfinnande“. Räntorna från alla dessa tjugufyra fonder hafva emellertid indragits till stadskassan.

Det är väl antagligt att åtminstone en del inkomster från dylika donationer indirekt komma de skattdragande tillgodo äfven om Fattigvårdsstyrelsen får utöfva en friare disposition af desamma, men det stötande deri att de direkte ingå i stadskassan undvikas åtminstone. Förhållandet blifver än mera stötande derigenom att staden godtgör de fonder, „hvars räntor årligen utbetalas“, med endast 4,3 % och låter de fonder, „hvaraf staden uppbär räntorna“, få alla öfverskott och godtgöras med 8,34 procent.

I sammanhang härmed vilja vi äfven påpeka att sådana i böckerna icke särskildt omnämnda fonder finnas, hvilka staden ännu icke användt, oaktadt den, enligt vår öfvertygelse, varit berättigad att använda till och med hela kapitalet.

På grund af alla dessa skäl hafva vi framkastat förestående förslag.

Hurudan all den staden tillhöriga lösegendom är, som af stadens särskilda verk och styrelser omhänderhafves, känna vi icke, emedan några förteckningar öfver denna egendom icke i år blifvit oss delgifna.

Protokoller, bref och räkenskaper bära vittne om att stadens angelägenheter förvaltats med sakkännedom och omsorg för stadens bästa.

Emedan en af revisorerne, herr lektor M. Gadd, redan vid revisionens början hos Magistraten anmält, att han, såsom beslågadt med ordföranden i fattigvårdsstyrelsen, ansåg sig jäfvig att granska denna styrelsens räkenskaper och förvaltning, böra vi öfrige revisorer här anteckna att herr Gadd icke deltagit hvarken i granskningen af fattigvårdens förvaltning eller bidragit till beslut som röra fattigvården.

Helsingfors den 2 Maj 1885.

Ab. Landén.

Gerh. Henrikson.
Wilhelm Kommonen.
Magnus Gadd.

J. W. Salvén.
Karl König.

Förteckning öfver

№	Donationsgifvarene och fondernas ursprungliga belopp.			
a) Af drätselverket förvaltade fonder:				
<i>Donerade fonder N:o 1, hvaraf staden uppbär räntan:</i>				
1	Sederholm, Johan, Kommerseråd	gaf år 1805 i Rdr B.		1,000:—
2	Heidenstrauch, Nathanael D:o	" " 1807 " "	Rub. B.	500:—
3	Ehrenström, J. A., Verkligt statsråd *)	" " 1812 " "	Rub. B.	1,000:—
4	Nordenstam, C. J., Öfverstelöjtnant *)	" " 1812 " "	" "	1,000:—
5	Weckström, J. D., Auditör *)	" " 1813 " "	Rdr B.	3,500:—
6	Primurarelögen i Helsingfors *)	" " 1815 " "	" "	4,700: 1)
7	Lutherska församlingen i Helsingfors	" " 1815 " "	" "	750:—
	medlemmar *)	" " " "	Rub. B. }	3,325:—
8	Kyrkorådets fattigkassa	" " 1816 " "	Rdr B.	1,150:—
	till stadens fattiga *)	" " " "	Rub. B.	500:—
9	Sveaborgs skole- och fattigvård *)	" " 1816 " "	Rdr B.	5,850:—
10	Sederholm, Lars Johan, Kommerseråd *)	" " 1816 " "	Rub. B.	500:—
11	af Forselles, Carl Otto, Major *)	" " 1816 " "	" "	1,000:—
12	Moberg, Johan, Sjöttullvaktmästare	" " 1819 " "	Rdr B.	866: 32
		" " " "	Rub. B.	450:—
13	Demidoff, P., Verkligt Statsråd	" " 1836 " "	" "	5,000: 2)
14	Palmblad, Ottilia, Barmorska	" " 1840 " "	S:r Rub.	362: 85
15	Ekholm, A., Tullförvaltare	" " 1842 " "	" "	857: 14
16	Broberg, J. F. & G. K., Grosshandlar makar	" " 1845 " "	" "	142: 86
17	Schulin, K. C., Borgareenka *)	" " 1851 " "	" "	500:—
18	Oikelin, Lovisa, Borgaredotter *)	" " 1852 " "	" "	113:—
19	Mattheiszen, M. K., Handlandeanka	" " 1858 " "	" "	1,000:—
20	Nicolai I 200 st. aktier i Societetshuset	" " 1830 " "	Rub. B.	20,000:—
21	Nicolai Alexandrovitsch *)	" " 1833 " "	" "	8,000: 3)
22	Elg, Wilhelm, Kapten	" " 1828 " "	Rdr B.	10,000: 4)
23	Lancasterskolefonden, 80 st. aktier i Societetshuset *)	" " ?	" "	
24	Soltikoff, Enkefru *)	" " ?	" "	
	Upplupna icke disponerade räntor den 31/XII 84.			
	Saldo			
<i>Donerade fonder N:o 2, hvars räntor årligen utbetalas:</i>				
25	Hanell, K. G., Kronobränneribokhållare	gaf år 1798 i Rdr B.		3,333: 16
26	Cronstedt, C. O. vice Amiral	" " 1816 " "	Rub. B.	1,000:—
27	Gutowski, J. H., Öfverste	" " 1816 " "	" "	1,000:—
28	Nyberg, C. B., Krigsråd	" " 1816 " "	" "	500:—
29	Sierik, A. F., Handlande *)	" " 1822 " "	" "	6,000:—
30	Elg, W., Assessor, „pour les pauvres honteux“	" " 1823 " "	Rdr B.	5,000:—
31	Chrogelius, J. P., Handlande 5)	" " 1829 " "	Rub. B.	2,000:—
32	Sierik, K., Handlande *)	" " 1832 " "	Rdr B.	2,000:—
33	Lampa, C. M., Mamsell	" " 1840 " "	Rub. S:r	1,700:—

*) Donationshandlingar saknas.

donerade fonder.

Nuvarande be- lopp i Mark. penni.	Bokförd m. ränta till 31/XII 84 till Mark. penni.	Under året gifna understöd Mark. penni.	Understöds-tagaren.
2,057 12			
1,028 56			
1,142 86			
1,142 86			
4,800 —			
8,160 —			
4,828 56			
2,148 58			
8,022 86			
571 43			
1,142 84			
1,708 58			
2,765 71			
1,451 41			
3,428 57			
571 44			
2,000 —			
452 —			
4,000 —			
22,857 14			
10,000 —			
34,046 —			
9,200 —			
2,400 —			
807 —			
9,181 73	139,915 25	11,562 —	Stadskassan.
5,134 —	—	231 03	Fattigvårdens skyddslingar
2,857 14	—	128 57	Fruentimmersföreningens d:o
6,857 12	—	308 57	Fattigvårdens d:o
10,285 72	—	461 85	D:o d:o
2,285 72	—	102 85	Fruentimmersföreningens d:o
2,800 —	—	126 —	Fattigvårdens d:o
9,653 85	—	420 —	D:o d:o

34	Gripenberg, H. C., Titulärrådinnna	gaf år 1846 i Rub. S:r	3,400: —
35	Gardberg, Lisette	" " ? " Mark	1,000: —
36	Weckström, Mathias: „Alexandras fond“ för pau- res honteux	" " 1873 " "	4,000: —
37	Arnell, Hedvig *)	" " ?	
	Upplypna icke disponerade räntor den 31/XII 84		
<i>Donerade fonder N:o 3, der räntan lägges till kapitalet:</i>			
38	Utskänningsbolaget i Helsingfors till uppfostrings- anstalt för vanartiga barn	gafs år 1879 i Mark	20,000: —
	och var den 31 December	" " 1883 " "	23,422: 75
39	Fonden för dygdigt tjenstefolks belöning	var " 1883 " "	9,247: 43
40	Törmälä, W. fond	" " 1883 " "	20,865: 74
41	Alexander II stipendiefond	" " 1883 " "	25,941: 09
42	Realskolans d:o	" " 1883 " "	2,940: —
43	Arosin, Anna Sara, Mamsell, testament af 1873 tillföll den staden	år 1884 " "	6) 65,146: 62
b) Af fattigvårdsstyrelsen förvaldade fonder:			
44	Bergman, Maria, Fröken, testamentet af 1880 af staden emottogs fonden	år 1884 i Mark	6) 10,000: —
c) Af direktionen för småbarnsskolorna förvaldade fonder:			
45	Sedmigradsky, Franz Fredric, Titulärråd	år 1855 i Rub. S:r	4,000: —
	och gården N:o 21 vid N. Esplanadgatan	" Mark 7)	193,000: —
	samt kapitaltillväxt till 31 December 1884	" "	10,528: 33
46	Marias asylfond, begynte bildas 1845 och har genom bidrag från många källor växt 1884 till		
d) Af folkskoledirektionen förvaldade fonder:			
47	Lindroos, H. J., Kommerseråd, var d. 31 December 1883	i Mark 8)	33,235: 26
48	Demidoff, A., Statsrådinnna, hemgiftsfond var	1883 " "	37,061: 03
49	Utskänningsbolagets stipendiefond	" " 1883 " "	20,876: 32
50	Demidoff, A., Statsrådinnna gaf	1836 " "	Rub. B. 50,000: —
			Summa

*) Donationshandlingar saknas.

1) Jemte årliga arrendet från en trädgård.

2) Häraf utdelades genast till fattige enligt donators önskan 2,508 Rubel silver.

3) Gåfvan motsvarade 9,142 mark 86 penni, men en del af räntan sattes årligen till kapitalet och hade fonden stigit med 857 mark 14 penni då drätselverket öfvertog dess förvaltning.

4) Är anslagen till fattigvårdens egen skola, företrädesvis till böcker och undervisningsmaterial. Som fattigvården ingen egen skola hade lades räntan till kapitalet och fonden blef 1846 mk 21,120 och fortfor att ytterligare stiga med 12,926 mk tills den öfvertogs af drätselverket, då vidare tillväxt upphörde och räntan togs till stadskassan för allmänna behof.

5) Bör kallas „Barnhus inrättnings fonden“.

6) Jemte räntor.

7) Enligt brandförsäkringsvärdet, hvilket betydligt understiger gårdens värde, beräknadt efter dess afkastningsförmåga.

8) Denna af Lindroos grundade fond har efterhand erhållit tillskott af flere andra personer.

13,600	—	—	—	612	—	Fattigvårdens & Fruntimmersföreningens skyddslingar	
1,000	—	—	—	60	—	Fattigvårdens	d:o
4,000	—	—	—	200	—	d:o	d:o
18,000	—	—	—	810	—	Fruntimmersföreningens	d:o
4,412	24	80,885	79				
24,700	67						
9,751	94						
22,675	32	57,127	93				
27,348	35	—	—	23	56	Realskolans elever	
3,030	87	30,379	22	67	50	D:o	d:o
65,146	62	65,146	62	3,100	—	31 st. qvinnor	
10,000	—	10,000	—	657	78	6 st. qvinnor	
219,528	33						
102,043	80	321,572	13				
33,390	29	—	—	2,007	—	Skolelever	
38,582	32	—	—	2,000	—	4 st. skolfickor	
17,198	67	—	—	6,520	—	176 st. skolelever	
57,143	—	146,314	28				
<i>Samt.</i>		851,341	22				

Bland fonder, donerade till fattigvården, finnas ett icke så ringa antal, som blifvit gifna under inflytande af den fruktansvärda, nästan oafbrutna hungersnöd, hvilken mångårigt rådde bland landets fattige. Under en period af tjugu år felslog sädesskörden, 1812 för frost, 1816 för väta, 1818 för torka, 1821 för frost, 1826 för torka, 1830 och 1831 för väta. De bättre åren närmast efter 1812 och 1816 voro likväl icke några feta år. Tillföljd af bristande eller dåligt utsäde, alltför våt mark m. m. förblefvo äfven de under en tid, då potatesodlingen och ladugårds-skötseln ännu var ringa i landet, jemväl armodets år. Gentemot denna nöd stod all legal fattigvård redlös. Enskild barmhertighet var nödvändig och utöfvades i stor skala utöfver legal fattigvård. Häraf förklaras förhållandet, att icke mindre än fjorton stycken fonder för fattige tillkommo under denna tid. Deras ändamål synes därför vara, äfven der detta icke uttryckligen säges, att lindra nöd, der legal fattigvård icke kan göra detta i tillräcklig mån. Då det vid en karg natur, som vår, kan sägas att bland de sämre lottrade innevånarene alltid förefinnes ett större eller mindre quantum nödår, så finnes det äfven alltid ett trängande behof för dessa medels användande i det syfte de gifvits. Ingenstädes finner man någon häntydan uppå att de voro gifna till stadskassan för att användas som skattelindrings-medel.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 12 Juni 1885.

№ 138.

~~~~~

Till Magistraten i Helsingfors stad.

Sedan Magistraten i remiss af den 4 sistlidne Maj anmodat Drätselkammaren att, efter tagen och öfriga vederbörande lemnad del af revisorernes utaf stadens räkenskaper för år 1884 om revisionen afgifna remissen bilagda berättelse, till sig infordra samt till Magistraten aflemna de förklaringar, hvartill berättelsen gäfve anledning, får Kammaren, återställande sagda berättelse och bifogande Styrelsens för fattigvården i saken afgifna förklaring, äran i äskadt afseende anföra följande:

Beträffande först frågan derom att afskrifningarna under år 1884 å uppdebiterade medel, ehuru i budgeten beräknade till endast 40,000 mark, i sjelfva verket uppgått betydligt högre eller till 63,965 mark 92 penni, har Kammaren ansett sig, med omnämmande af att berörda afkortningssumma understiger den motsvarande för år 1883 med i rundt tal 7,500 mark, men deremot öfverstiger afkortningarna åren 1882 och 1881 med ungefär 2,600 och 8,500 mark, endast böra framhålla, det Kammaren låtit afskrifning af uppdebiterade medel verkställas allenast i de fall, då antingen medlen icke kunnat indrifvas och ej heller kunnat väntas framdeles inflyta, eller ock då sjelfva debiteringen varit obehörig. I sistnämnda hänseende bör äfven märkas, att en mängd personer år efter år fått af taxeringsnämnden skattören sig åsatta, ehuru de tidigare under enahanda förhållanden i laga ordning förklarats på en eller annan grund fria från utskylders utgörande till denna kommun, samt att Kammaren i dylika fall nödgats utan vidare omgång förordna till afkortande af de debiterade utskylderna, till undvikande af stadens betungande med kostnadsersättningar till klagandene. — I sammanhang härmed tillåter sig Kammaren, med anledning af påpekandet i revisionsberättelsen af storleken utaf de restbelopp, som från det ena året utbalanserats till det andra, blott erinra om hvad Kammaren med anledning af dylika anmärkningar vid föregående revisioner framhållit, eller bland annat att dessa rester till betydlig del utgöras af poster, som icke kunnat eller hunnit uppbäras eller indrifvas inom årets utgång, men under det följande året meständels inflyta. Härmed bör dock ingalunda förnekas, att uti restlängderna äfven förekomma personer antecknade dels såsom „obefintlige“ dels ock såsom saknande tillgång, hvilka emellertid äro till vistelseorten kände eller, om ock utan tillgång, som lagligen kunnat i mät tagas, likväl ej kunna anses urståndsatta att afbörda sig sina utskylder. I dylika fall, såsom exempelvis vidkommande några personer, med hvilka antydda förhållande äger rum och som finnas jemte andra upptagna å den af revisorerne omnämnde och till Kammaren i sådant afseende ingifna förteckning, underlåter Kammaren ej att i ock för resternas möjliga infående vidtaga de åtgärder, som omsorgen om stadens rätt påkallar,

Hvad sedan angår de emot förvaltningen af stadens fattigvård framställda anmärkningarna derom, att utgiftsposten „ständiga understöd“ åt fattige skulle visat en anmärkningsvärd tillväxt, att behof af tillökning å en eller annan anslagspost fått tillgodoses genom användande af besparingar å andra anslagsposter för fattigvården, att den nya dårvårdsinrättningen å fattiggården icke, såsom det hade beräknats, framkallat någon nämnvärd minskning i kostnaderna för utackorderade svagsinta, att Fattigvårdsstyrelsen i strid, enligt revisorernes förmenande, mot gällande reglementen för fattigvården och Drätselkammaren under sin förvaltning tagit den af Fröken Maria Bergman donerade fonden, äfvensom att en af Fattigvårdsstyrelsens ledamöter fått öfvertaga leveransen af kött till fattiggården, så anser Kammaren sig endast böra hänvisa till Fattigvårdsstyrelsens förklaring i dessa delar. — Öfver det af revisorerne framställda önskningsmål och förslag rörande bokföringen och förvaltningen af de till fattigvården donerade fonderna samt om dispositionen af deras afkastning anser Kammaren sig kunna underlåta att i detta sammanhang vidare uttala sig, när Kammaren, enligt uppdrag af Stadsfullmäktige, har att till Fullmäktige afgifva yttrande i anledning af Fattigvårdsstyrelsens hos Fullmäktige gjorda framställning om anordnande af sådan förvaltning af några utaf dessa fonder, att de komme att afkasta sex procents årlig ränta.

Revisorerne hafva vidare anmärkt, att folkskolornas fonder hade sedan många år tillbaka ett oregleradt saldo till stadskassan till belopp af 57 mark. Enligt hvad Kammaren af kassören vid Folskoledirektionen inhemtat, äger äfven detta sin riktighet; och har Folskoledirektionen förklarat sig beredvillig att fordorsammast till stadskassan inleverera beloppet.

Med anledning af det utaf revisorerne slutligen anmärkta förhållandet, att några förteckningar öfver stadens lösa egendom icke blifvit dem delgifna, bör Kammaren upplysa, att inventeringen af sagde egendom beklagligtvis först den 29 sistlidne April hann slutföras, i följd af att inventariiförteckningarna från några af bestyrelserna hade sentida inkommit till Kammaren. Efter det inventeringsinstrumentet härå blifvit af inventeringsmännen underskrifvet, meddelade undertecknad Kammarens ordförande straxt derpå eller den 30 i samma månad revisorernes ordförande, att detsamma var för dem tillgängligt; men revisionsberättelsen var då redan affattad. Den förut upprättade inventariiboken öfver ifrågavarande egendom stod emellertid under revisionen till revisorernes förfogande.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén,

STYRELSEN
för
FATTIGVÅRDEN

i Helsingfors

den 5 Juni 1885.

№ 78.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Sedan Drätselkammaren uti remiss af den 29 sistlidne Maj delgifvit Fattigvårdsstyrelsen revisorernes af stadens räkenskaper för sistlidet år afgifna berättelse, får Fattigvårdsstyrelsen, beträffande hvad mot Styrelsens förvaltning anmärkts, äran afgifva följande förklaring:

För jemförelse af fattigvårdens utgifter hafva revisorerne uppställt beloppen för åren 1880—1884 och derigenom åskådliggjort en betydlig tillväxt af utgifterna, särdeles beträffande posten „ständiga understöd“, som ansetts anmärkningsvärd i förhållande till folkmängden. Men skulle revisorerne icke baserat sina beräkningar på utgifterna för år 1880, då de ständiga understöden voro relativt nedtryckta, utan gått något längre tillbaka, så hade de funnit att nämnda utgiftspost redan år 1873 uppgick till 44,136 mark 95 penni eller inemot det belopp som för år 1884, 11 år derefter, är upptaget och derigenom skulle beräkningarne om utgifternas tillväxt i procenttal utfallit helt annorlunda än dem revisorerne i berättelsen framställt. Då de årliga ansenliga inflyttningarne till staden utgöras till största delen af kroppsarbetare, af hvilken klass understödstagarene hufvudsakligast består, och inflyttningarne, till följd af Nådiga Förordningen af den 17 Mars 1879, angående allmänna fattigvården, icke, som förut, få vägras för bristande arbetsförmåga, så är det sjelfallet att utgifterna för fattigvården måste stiga i större förhållande till folkmängden än tillföre, hvarförutom en stor mängd personer genom denna förordning, ehuru icke kyrkoskrifna, likväl i grund af mantalsskrifningen och sin vistelse härstädes under förloppet af flere år vid fråga om underhåll och hjälp rättsligen tillhörde Helsingfors kommun och belastade fattigvården. Folkmängden har årligen på de fem sista åren i medeltal ökat med 1,480 personer endast i svensk-finska församlingen och utgjorde hela stadens befolkning år 1882 45,919 personer, de andra församlingarna inberäknade. Då summan af de ständiga understöden nu är obetydligt högre än den redan var för 11 år tillbaka synes anmärkningen mer än obefogad. Att de fattige tilldelats de för sina behof minsta möjliga understöd, framgår af bilagda tabell, utvisande att de som sjelfva uppbära sina understöd, i medeltal erhållit 6 mark 41 penni i månaden, enkor med minst tre barn endast 2 mark 36 penni för hvarje barn, för i staden utackorderade äldre personer 11 mark och för barn 7 mark 47 penni samt för utackorderade personer på landet, för äldre 11: 87 och för barn 7: 74. Och då revisorerne icke ens påstått att understöd utgifvits åt personer som deraf icke varit i nödigt behof, anser Fattigvårdsstyrelsen anmärkningen om utgifternas öfver höfvan stora tillväxt äfven i detta afseende sakna all grund. I motsatt fall hade följden blifvit ett nödtvunget tiggeri, hvilket, opartiskt

bedömdt, förekom i ganska hög grad före år 1880. Enligt hvad framgår af årsredogörelserne, så har äfven sjelfva fattiggården och dess utrymme varit till det yttersta upptagen, så att ej heller derigenom kunnat göras någon besparing i ständiga understöd. Intagna i inrättningen hafva varit: år 1880 258, år 1881 288, år 1882 318, år 1883 354 och år 1884 402, deraf 59 sinnessvaga.

Rörande det anmärkta förhållandet att Fattigvårdsstyrelsen sökt och erhållit rättighet att få tillgodose ett ökadtt behof i en anslagspost genom inbesparingar i andra, har detta icke kunnat medföra något menligt inflytande på stadens drätselverk, då fattigvårdens årsbudget i sin helhet derigenom icke blifvit öferskriden och enär fattigvårdens förfarande blifvit af Stadsfullmäktige godkändt, synes skäl till anmärkning icke förekommit.

Dårvårdsafdelningen vid fattiggården har väl bidragit till lindrande af nöden hos de olycklige som deri vårdas, men har, liksom revisorerne anfört, icke i nämnvärd mån minskat kostnaderna för utackorderade svagsinta personer, emedan en stor del af sådana personer förut äfven vårdades i fattiggården och sedan öfverflyttades till den nya dårvårdsbyggnaden, hvori äfven intagits åtskilliga å Lappviks sjukhus på fattigvårdens bekostnad förut vårdade personer, deraf 8 under sistlidet år.

Att fattigvårdsstyrelsen öfvertog förvaltningen af Fröken Maria Bergmans donation, härrörde af testamentets uttryckliga föreskrift, som i detta hänseende torde bryta fattigvårdens och Drätselkammarens reglementen, och har Fattigvårdsstyrelsens åtgärd jemväl blifvit af Stadsfullmäktige godkänd, enligt beslut af den 21 sistlidne April.

Vidkommande anmärkningen att en af fattigvårdsstyrelsens ledamöter fått öfvertaga leveransen af kött till fattiggården, får Fattigvårdsstyrelsen meddela att kontrollen af de levererade varornas beskaffenhet icke utöfvas af Fattigvårdsstyrelsen i sin helhet, utan främst af den aflönade kosthållerskan och af Inspektorn å inrättningen samt äfven af de fattige sjelfve, hvilka delvis lägga hand vid matlagningen och ingalunda underlåta att klaga, om mot varans godhet vore något att anmärka. Fattigvårdsstyrelsen, som äfven utan Herr Hacklin trodde sig kunna bedömma varan, i fall af klander, ansåg det därför vara det mest förmånliga och säkra att antaga slagtaremästaren Hacklins leveransanbud, emedan han föregående år på ett utmärkt sätt, stundom med uppoffring, fullgjort samma leverans och ej heller betingade sig högre pris än någon annan spekulant.

Ännu har Fattigvårdsstyrelsen trott sig ega skäl framhålla att, ehuru personalen varit vida högre de senaste åren än tillföre, Fattigvårdsstyrelsen likväl genom öfvertagandet af egen kosthållning åvägabragt en besparing från 41 penni till 33 $\frac{1}{2}$ penni per portion, görande en behållning för år 1884 af 4,441 mark 27 p:ni, hvilket allt emellertid synes undfallit Herrar Revisorer.

Revisorerne uttalande om de till fattigvården donerade fondernas bokföring, förvaltning och dispositionen af deras afkastning, anser Fattigvårdsstyrelsen deremot förtjena synnerlig uppmärksamhet och anhålles att föreslagen åtgärd måtte vidtagas i och för användandet af fondernas afkastning, hvaraf en större del än hittills bör genom

Fattigvårdsstyrelsen direkte utdelas till de fattige och ej tillfalla stadens allmänna kassa, som deraf tillgodoräknats vida högre ränta än de fattiga fått uppbära, hvilket allt också i väsendtlig grad skulle nedtrycka procenttalet å fattigvårdens utgifter. I sammanhang härmed får Fattigvårdsstyrelsen antyda att Styrelsen uti skrivelse af den 10 sistlidne April hos Stadsfullmäktige anhållit att i stället för $4\frac{1}{2}\%$ få uppbära 6% ränta å de fonder, hvilkas donationsbref utryckligen stadga att 6% skall utdelas.

Revisionsberättelsen har Fattigvårdsstyrelsen äran härhos återlemna.

På Fattigvårdsstyrelsens vägnar:

B. Sirén.

G. A. Wendell.

Tablå öfver de på grund af utfärdade understödsbref, vid 1884 års utgång, månatligen utgående s. k. ständiga understöd åt de fattige i Helsingfors.

	Antal under- stödstagare.	Understö- dens belopp pr månad.	Medeltalet af understödet för hvarje person.	Understödstagarenes beskaffenhet.
<i>1:o. Understödstagare som sjelfve eller genom ombud uppbära sina understöd:</i>				
Emellan 30—40 års ålder . . .	6	46	7 67	Dels bräckliga och dels i hög grad sjukliga.
” 40—50 ” ” . . .	7	55	7 86	Blinda, ofärdiga och sjukliga.
” 50—60 ” ” . . .	19	118	6 21	D:o d:o.
” 60—70 ” ” . . .	52	296	5 70	D:o d:o.
” 70—80 ” ” . . .	57	365	6 40	Ålderdomssvaga och dels med lyten behäftade.
” 80—90 ” ” . . .	21	153	7 29	D:o d:o.
” 90—100 ” ” . . .	2	18	9	Ålderdomssvaga.
	164	1,051	6 41	
Transport	164	1,051	6 41	

	Transport	164	1,051	—	6	41	
35 enkor som uppbära bidrag till underhållet af sina minderåriga barn		115	271	—	2	36	Mödrarna äro i sådan ställning, att de ej utan hjälp kunna lifnära sina barn.
	Summa	279	1,322	—			
<i>2:o. Utackorderade i staden:</i>							
Emellan 20—30 års ålder . . .		2	18	—	9	—	Den ena blind och den andra sjuklig.
„ 30—40 „ „ . . .		1	10	—	10	—	Sjuklig.
Emellan 50—60 års ålder . . .		2	24	—	12	—	Sjukliga.
„ 70—80 „ „ . . .		3	35	—	11	67	Ålderdomsbräckliga.
„ 80—90 „ „ . . .		1	12	—	12	—	Slagrörd.
		9	99	—	11	—	
Barn		68	508	—	7	47	Värnlösa.
	Summa	77	607	—			
<i>3:o. Utackorderade på landet:</i>							
Emellan 20—30 års ålder . . .		4	42	—	10	50	Sinnessvaga och ofärdiga.
„ 30—40 „ „ . . .		12	144	—	12	—	D:o, lama, blinda och sjukliga.
„ 40—50 „ „ . . .		13	146	—	11	23	Dels sinnessvaga samt dels ofärdiga och sjukliga.
„ 50—60 „ „ . . .		25	291	—	11	64	Sinnessvaga, blinda, lama, ofärdiga, slagrörda och sjukliga.
„ 60—70 „ „ . . .		31	384	—	12	39	Bräckliga, sinnesrubbade, slagrörda och sjukliga.
„ 70—80 „ „ . . .		25	298	—	11	92	Ålderdomssvaga samt en del dessutom sinnesrubbade och ofärdiga.
„ 80—90 „ „ . . .		6	72	—	12	—	Ålderdomsbräckliga.
„ 90—100 „ „ . . .		1	10	—	10	—	Lytt.
Okänd ålder		11	132	—	12	—	Sinnessvaga, afsigkomna och sjukliga.
		128	1,519	—	11	87	
Barn		120	929	—	7	74	
	Summa	248	2,248	—			

Sammandrag.

	Antal.	Understödens belopp per må- nad.	
Understöstagare som sjelfve eller genom ombud uppbära sina understöd	279	1,322	—
Utackorderade i staden	77	607	—
D:o på landet.	248	2,248	—
Summa	604	4,177	—

Helsingfors, den 2 Juni 1885.

G. A. Wendell.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1885.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 17 Juni 1885.

N:o 168.

Handlingar angående revision af Helsingfors
stads räkenskaper för år 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Berättelse öfver senast verkställd revision af stadens räkenskaper för år 1884 äfvensom Drätselkammarens och Styrelsens för fattigvården med anledning deraf afgifna förklaringar får Magistraten, i det afseende 69 § i Kejsrerliga förordningen, angående kommunalförvaltningen i stad af den 8 December 1873 föreskrifver, härmed äran till Herrar Stadsfullmäktige öfversända.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.

Frans Åhlström.

Enligt Magistratens beslut af denne dag sändes bilagda genomdragna och förseglade Revisionsberättelse, hvilken innehåller 26 skrifna folier, till Drätselkammaren i Helsingfors, som, efter tagen och öfriga vederbörande lemnad del af densamma, bör till sig infordra samt senast den 15 nästkommande Juni till Magistraten aflemna de förklaringar, hvartill berättelsen gifver anledning, hvarjemte dessa handlingar då skola återställas. Helsingfors Rådhus den 4 Maj 1885.

Ex officio:

K. G. Kollin.

Revisions-berättelse.

År 1884.

Sedan undertecknade, Helsingfors stads revisorer för 1884 års förvaltning, slutfört detta oss ombetrodda uppdrag, afgifva vi härjemte föreskrifven berättelse.

Drätselverkets böcker med tillhörande verifikationer, dess protokoller och bref jemte de af styrelserna för fattigvården, folkskolorna, folkbiblioteket, sundhets- och sjukvården samt af vederbörande redogörare för polis- och tolags-kamrarne, hamn- och byggnadskontoren afgifna redovisningar, hafva af oss granskats och hafva vi dervid jemväl iakttagit oss genom Magistraten delgitna Kejsrerliga Senatens föreskrifter. Stadsfullmäktiges uttalade önskingar, rörande hvad vid revisionen borde beaktas, hafva vi ansett vara af sådan beskaffenhet att de jemväl af oss i allo blifvit följda.

För att åskådliggöra förhållandet emellan stadens särskilda inkomster och utgifter under revisionsåret, intaga vi en af ordföranden sedvanligt sammanställd och af öfriga revisorerne med böckernas siffror jemförd öfversigtstablå. Denna är, för likformighet och underlättandet af jämförelse, uppställd i samma ordning, som vid årsbudgeten blifvit följd och angifver derjemte storleken af såväl öfverskridna anslagsposter, som gjorda besparingar. Tablå åtföljes af ett för öfversigten nödvändigt sammandrag ur bilansen för året, afsedt för åskådliggörandet af ställningen vid årets slut.

Tablå.

Inkomster.	Enligt budgeten.		Enligt böckerna.	
	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>
Beräknad och verklig behållning fr. 1883	—	—	26,148	41
I. Räntor.				
Å bankdepositioner och löpande räkning	4,000	—	30,683	99
” chaussée-obligationer	2,900	—	1,717	20
” outgifna obligationer af 1882 års lån	29,250	—	19,003	38
Dividend å aktier	6,000	—	6,720	—
Å arrendetomtlösen	5,000	—	3,744	66
Transport	47,150	—	88,017	64

	Transport	47,150	—	88,017	64
Diverse donerade fonders räntor (4 fonder)		4,819	15	4,842	—
Diverse räntor, ej upptagna i budgeten		—	—	1,469	41
II. Tomtlösen.					
För odisponerade tomter		12,000	—	27,164	45
III. Stadens fasta egendom.					
Räntor och arrenden för donerade hemman		12,000	—	13,800	22
Arrenden för byggnader, tomter m. m. inom stadens plan		25,000	—	30,598	06
D:o för jordlägenheter, villaområden m. m. utom stadens plan		70,000	—	57,496	26
Chausséearrenden		18,535	—	18,535	—
Hyra för lokaler i folkbiblioteket		3,500	—	4,368	32
„ för andra staden tillhörande fastigheter		1,700	—	1,255	74
„ för bodar och diskar		8,000	—	9,584	—
Simhusafgifter		400	—	453	—
Fiskevattens afgifter		650	—	731	—
Hötägt		1,000	—	1,055	—
Muhlbetesafgift		500	—	371	—
Tillfälliga arrenden och planhyror		1,000	—	1,675	20
IV. Tomtören.					
		2,000	—	1,924	55
V. Inkomstgifvande rättigheter.					
Tolag för till Helsingfors destinerade varor		65,000	—	69,374	02
D:o för till uppstad destinerade varor		6,000	—	3,545	16
Debetsedelsafgifter		400	—	506	—
Trafikafgifter		163,000	—	179,488	75
Mätningafgifter		4,000	—	2,688	27
Transito-magasinshyra		150	—	35	60
Hamnafgifter		65,000	—	87,100	41
Broafgifter		3,500	—	6,324	49
Ballastafgifter		400	—	601	40
Vågafgifter		1,500	—	2,505	48
Kokhusafgifter		200	—	255	55
Marknadsafgifter		900	—	914	40
Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast		600	—	981	—
Auktionsprovision		800	—	1,030	35
Stadskällarrättigheter		775	—	775	—
Afgifter för bord, stånd, eller disk å torg etc.		400	—	420	—
Mångleriafgifter		500	—	506	—
Biljardafgifter		416	—	384	—
<i>Boupprechningsprocenter:</i>					
Magistratens och Rådstufvurättens andel		20,000	—	28,967	09
Fattiges andel		3,500	—		
Transport		545,295	15	649,743	82

	Transport	545,295 15	649,743 82
Kollektmedel		200 —	254 97
Sakören: staden, kronan & fattige, tillfalla staden		3,500 —	2,288 46
Absentieböter för försummad betalning af kronoutsylder		1,200 —	1,649 86
Afgifter för i Ryssland vistande personer		2,000 —	1,950 36
Böter		— —	270 —
Tolagsmedel, öfverbetalningar		— —	96 89
VI. Diverse.			
Personel fattigafgift		12,000 —	17,267 50
För sjukvård å feberlasarettet (Legosängsavgifter)		500 —	680 70
Fattighjorns arbeten		900 —	1,434 19
Jordafkastning		1,050 —	377 50
Ersättning för underhåll af fattige		2,700 —	5,849 63
Elevers i folkskolan afgifter		3,000 —	3,610 05
Elevers i folkskolan handarbeten		700 —	302 80
Boklån (F. D. Inkomster)		1,000 —	805 65
Hundskatt		3,000 —	3,268 04
Bidrag till Brandverket af Ryska teatern och ryska Alexanders-gymnasium		490 —	490 —
Förhöjning af vattenkomsumtionsavgifter		— —	395 66
Afgifter för spillningsafstjelpning		— —	810 20
Byggnadsstyrelsen för folkbiblioteket		— —	328 72
Extra inkomster		— —	15,656 19
VII. Statsbidrag.			
Till folkskolorna		26,000 —	} 32,000 —
„ d:o d:o, tillskottsanslag af statsmedel årligen	*) 6,000 —		
„ Polisinrättningen	73,280: 00	81,000 —	81,000 —
„ d:o tillägg	7,720: 00		
Till gatubelysningen		12,000 —	12,000 —
„ brandverket		8,210 —	8,210 —
Stadens andel af bränvinsskatten		7,180 53	6,187 51
VIII. Vattenledningen			
För vattenförsäljning		100,000 —	120,576 80
„ kanalnätets utvidgning		40,000 —	— —
1882 års nybyggnads- och regleringslån		— —	1,550,000 —
Uttaxering:			
Utskylder		} 765,506 49	767,402 36
Debetsedelsavgifter			273 72
Summa <i>Imf.</i>		1,623,432 17	3,285,181 58

*) Se Drätselkammarens protokoll för d. 15 Februari 1883.

Utgifter.	Anslag enligt budgeten.		Utgift enligt böckerna.		Besparing å årsanslaget.		Årsanslaget öfverskridet.	
	<i>Fmk.</i>	<i>hi.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>hi.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>hi.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>hi.</i>
I. Stadens skulder.								
1:o. Å lånet för stadens reglering, i amortering 2 % å 264,400 med	5,288	—	5,288	—	—	—	—	—
2:o. Å lånet för rådhusbyggnaden, i amortering 2 % å 125,714 med								
2,516: —								
4 % ränta å 9,984 . . . . . 399: 36	2,915	36	2,915	36	—	—	—	—
3:o. Å lånet för chausséerna, i amortering 3,286: 69								
4 % ränta å 55,332: 85 2,213: 31	5,500	—	5,500	—	—	—	—	—
4:o. Å lånet för folkskolehuset vid Malmgatan i amortering 3,307: 50								
5 % ränta å 53,850: — 2,692: 50	6,000	—	6,000	—	—	—	—	—
5:o. a) Å chausséeobligationerna i amortering årligen . . . 2,610: —								
i ränta å 3 3/5 % . . . 5,040: —	7,650	—	7,650	—	—	—	—	—
b) till chausséeobligationernas amorteringsfond ränta å 3 % å								
23,209: — 696 27	696	27	696	27	—	—	—	—
6:o. Å vattenledningslånet ränta å 5 %	75,000	—	75,000	—	—	—	—	—
7:o. Å byggnads- och regleringslånet af 1882 <i>Fmk.</i> 1,550,000 å 4 1/2 % ränta	69,750	—	69,750	—	—	—	—	—
8:o. Å ett förutsatt kassakreditiv, ränta och provision, ej använt 6,000	6,000	—	—	—	6,000	—	—	—
— 178,799: 63 —								
II. Stadens embetsverk.								
<i>Magistraten:</i>								
Löner m. m. . . . . 1)	31,600	—	—	—	—	—	—	—
<i>Rådstufvurätten:</i>								
Löner, arvoden, ersättningar m. m.	56,900	—	—	—	—	—	—	—
<i>Magistratens och Rådstufvurättens</i>								
a) gemensamma biträden:			123,542	06	223	54	—	—
Löner m. m.	11,700	—	—	—	—	—	—	—
<i>b) betjening:</i>								
Löner m. m. . . . . 2)	23,565	60	—	—	—	—	—	—
Transport	302,565	23	296,341	69	6,223	54	—	—

1) Häre ingår *Fmk.* 3,000, taffelpenningar åt Politieborgmästaren, enl. Stadsfullmäktiges beslut den 23/84.

2) En vaktmästare och en dräng åtnjuta dessutom fri bostad och ved.

Transport	302,565	23	296,341	69	6,223	54	—	—
c) expenser:								
Diverse	6,000	—	7,719	23	—	—	1,719	23
Boupptecknings och arfskiftes pro-								
cents ersättningar	40,000	—	28,507	08	11,492	92	—	—
d) pensioner:								
Diverse personer	2,806	67	2,806	67	—	—	—	—
— 172,572: 27 —								
III. Kommunalförvaltningen.								
<i>Stadsfullmäktige:</i>								
Sekreteraren m. fl.	6,400	—	6,399	96	—	04	—	—
Expenser	3,600	—	3,577	36	—	22 64	—	—
<i>Drätselkammaren:</i>								
Löner, arvoden m. m.	15,800	—	15,200	—	600	—	—	—
Expenser	4,000	—	4,099	06	—	—	99	06
<i>Drätselkontoret:</i>								
Löner, arvoden m. m.	24,928	56	24,928	60	—	—	—	04
Expenser	2,400	—	2,701	21	—	—	301	21
<i>Tolagskontoret:</i>								
Löner, hyra, arvoden m. m.	21,307	12	20,979	96	327	16	—	—
Expenser	600	—	134	40	465	60	—	—
<i>Hamnkontoret:</i>								
Löner, procenter, arvoden m. m.	20,325	—	21,122	04	—	—	797	04
Expenser, ved och belysning	600	—	724	88	—	—	124	88
<i>Byggnadskontoret:</i>								
Löner, arvoden, hyra m. m.	23,340	—	22,269	96	1,070	04	—	—
Expenser	800	—	1,274	37	—	—	474	37
Material och handtlångare dagsver-								
ken vid mätningar	3,000	—	4,034	21	—	—	1,034	21
Ritarebiträde	2,000	—	927	—	1,073	—	—	—
Affattning af villaområden	1,000	—	42	20	957	80	—	—
— 130,100: 68 —								
IV. Gatubelysningen.								
a) Gasbelysningen	55,907	25	53,264	01	2,643	24	—	—
b) Terpentint belysningen	28,827	50	24,406	22	4,421	28	—	—
— 84,734: 75 —								
V. Brandverket.								
a) Hyror	6,900	—	6,900	—	—	—	—	—
b) Eldnings- & lysningsämnen	2,720	—	2,244	62	475	38	—	—
c) Redskapens underhåll	3,000	—	2,255	29	744	71	—	—
d) Aflöningar och andra förmåner	33,570	—	34,020	—	—	—	450	—
e) Brandstallet	6,072	80	5,629	08	443	72	—	—
Transport	618,470	13	592,509	10	30,961	07	5,000	04

	Transport	618,470	13	592,509	10	30,961	07	5,000	04
f)	Inköp af nya redskap	3,700	—	3,999	26	—	—	299	26
g)	Diverse utgifter	2,850	—	2,172	47	677	53	—	—
	— 58,812: 80 —								
VI. Polis- och Fångvården.									
	Polisinrättningen	3) 141,020	—	140,659	72	360	28	—	—
	Stadshäktet: aflöningar	5,520	—	5,970	—	—	—	450	—
	förnödenheter	1,000	—	938	50	61	50	—	—
	— 147,540: 00 —								
VII. Sundhets- och Sjukvård.									
	Aflöningar, hyror, expenser	4) 22,900	—	22,895	29	4	71	—	—
	Besigtningstation för lifsmedel och helsopolis	9,660	—	5,840	89	3,819	11	—	—
	Feberlasarettet	10,638	—	7,976	42	2,661	58	—	—
	— 43,198: 00 —								
VIII. Fattigvården.									
	Aflöningar, arvoden m. m.	12,660	—	12,199	86	460	14	—	—
	Hyra och städning	560	—	600	—	—	—	40	—
	Understöd åt de fattige: ständiga .	45,000	—	46,722	93	—	—	1,722	93
	tillfälliga	5,000	—	4,299	12	700	88	—	—
	Beklädnad åt de fattige i fattiggården	4,600	—	4,475	06	124	94	—	—
	Kost för de fattige å d:o	20,500	—	19,642	51	857	49	—	—
	Sjukvård (incl. Lappvik och Sjählö)	12,000	—	9,666	63	2,333	37	—	—
	Läkemedel	2,700	—	2,311	32	388	68	—	—
	Inventarier	1,000	—	921	42	78	58	—	—
	Ved	3,500	—	3,523	35	—	—	23	35
	Foder åt 2 hästar (hö delvis från fattiggården)	900	—	288	40	611	60	—	—
	Remontarbeten	3,200	—	3,298	87	—	—	98	87
	Diverse utgifter	5,380	—	4,786	19	593	81	—	—
	— 117,000: 00 —								
IX. Undervisningsväsendet.									
a)	Navigationsskolan	2,870	—	2,718	60	151	40	—	—
b)	Realskolan	12,350	—	13,535	18	—	—	1,185	18
c)	Slöjdskolan	5,000	—	5,000	—	—	—	—	—
d)	Handelsinstitutet	2,500	—	2,500	—	—	—	—	—
e)	Folkskolorna	5) 152,860	—	152,230	09	629	91	—	—
f)	Folkbiblioteket och Läsesalen .	13,880	—	11,361	48	2,518	52	—	—
	— 189,460: 00 —								
Transport		1,122,218	13	1,083,042	64	4,9795	10	8,819	63

³⁾ Häri ingår ett extra anslag 500 *Fr.* enl. Stadsfullmäktiges beslut af den ²⁸/₁₀ 84.

⁴⁾ " ekonomens vid feberlasarettet lön *Fr.* 1,200: —.

⁵⁾ Extra anslag enl. Stadsfullmäktiges beslut af den ²⁰/₁₂ 84 *Fr.* 1,000: —.

Transport	1,122,218	13	1,083,042	64	47,995	10	8,819	63
X. Allmänna onera.								
a) Skjutshållning med 12 hästar	5,760	—	5,790	—	—	—	30	—
b) Kronoutlagor	629	04	629	04	—	—	—	—
— 6,389: 04 —								
XI. Vattenledningen.								
Förvaltning och drift	15,400	—	14,146	25	1,253	75	—	—
Underhåll af byggnader	2,000	—	1,959	13	40	87	—	—
Remont af filtrer bassinen	600	—	650	35	—	—	50	35
Ändring af 10 brandposter	2,400	—	1,252	38	1,147	62	—	—
Skyddande af 10 d:o	1,100	—	267	55	832	45	—	—
Omläggning af röret under Sörnäs bibana	2,700	—	41	20	2,658	80	—	—
Öfrigt underhåll	3,200	—	2,387	79	812	21	—	—
<i>Utvidgningar:</i>								
13 st. afstängningskranar	1,900	—	2,091	77	—	—	191	77
Anslutningar till gårdar	400	—	—	—	400	—	—	—
Inköp och profning af vattenmätare	3,600	—	6,601	84	—	—	3,001	84
<i>Utsträckning af rörnätet under:</i>								
Smedgatan till Sjömansgatan	4,800	—	4,979	86	—	—	179	86
Sjömansgatan t. Timmermansgatan	6,200	—	6,432	32	—	—	232	32
Sjömansgatan „ N:o 15 och 16	4,600	—	4,772	37	—	—	172	37
d:o „ N:o 25	5,300	—	5,498	59	—	—	198	59
d:o „ N:o 32	4,300	—	4,461	11	—	—	161	11
Mauritsgatan „ Elisabetsgatan.	4,300	—	2,912	78	1,387	22	—	—
— 62,800: 00 —								
XII. Byggnader och Allmänna arbeten.								
<i>Underhåll af:</i>								
1:o. Stadens hus och byggnader	6) 12,000	—	21,363	71	—	—	3,863	71
	5,500	—						
2:o. Gator, kanaler, kajer	7) 25,000	—	29,681	56	2,718	44	—	—
	7,400	—						
Alexandersgatans påfyllning	26,460	—	24,853	44	1,606	56	—	—
Stenläggning af Mikaelsgatan	3,500	—	3,074	87	425	13	—	—
d:o fr. Fredriks- till Röd- bergsgatan	5,700	—	5,676	46	23	54	—	—
Stenläggning af tvärgatan mel- lan Rödbergsgatan och St. Robertsgatan	800	—	882	80	—	—	82	80
Transport	1,277,767	17	1,233,449	83	61,301	69	16,984	35

6) Härei ingår extra anslag *Fm*: 5,500 enl. Stadsfullmäktiges beslut den ²⁸/₁₀ 84.

7) " " " " " 7,400 " " " " ⁷/₁₀ 84.

	Transport	1,277,767 17	1,233,449 83	61,301 69	16,984 35
	Stenläggning af platsen vid Malmgatan	8) 1,300 —	1,574 94	— —	274 94
	N. Kajarmens makadamisering	5,000 —	4,177 74	822 26	— —
3:o.	Brunnar m. m.	2,000 —	2,470 36	— —	470 36
4:o.	Stadens allmänna vägar m. m.	9) 3,000 —	8,999 26	100 74	— —
	6,100 —				
5:o.	Stadens chausséer: Gångbanan längs vestra chausséen	7,800 —	7,106 74	693 26	— —
	Reparation af körbanan m. m.	11,000 —	13,135 66	— —	2,135 66
6:o.	Stadens planteringar: Planteringar, soffor, hägnader	17,460 —	18,805 16	— —	1,345 16
	Grusning af bollplanen i Kajsaniemi	2,000 —	2,016 30	— —	16 30
7:o.	Stadens hamnar: Utfyllning af sydliga delen af södra båthamnen för skjuls uppförande	30,000 —	— —	30,000 —	— —
	Ombyggnad af en lastningsbro i Sörnäs	18,500 —	19,546 79	— —	1,046 79
	Muddring i Södra hamnen	4,000 —	4,080 24	— —	80 24
8:o.	Latriner och pissoirer: Renhållning af desamma	2,400 —	2,273 60	126 40	— —
9:o.	Renhållning af allmänna platser	12,000 —	12,000 —	— —	— —
10:o.	Inköp af inventarier	4,000 —	2,593 33	1,406 67	— —
11:o.	Underhåll af d:o.	10,000 —	9,647 80	352 20	— —
	<i>Nybyggnader.</i>				
1:o.	Planering af gator och vägar: Väg mellan tomterna å villan Ås	2,100 —	2,099 90	— 10	— —
2:o.	Aflopskanaler under: Jernvägstorget	17,400 —	16,503 95	896 05	— —
	Berggatan	4,000 —	2,681 84	1,318 16	— —
	Katrinegatan	3,700 —	2,469 54	1,230 46	— —
	St. Robertsgatan	10,200 —	4,569 95	5,630 05	— —
	Alexanders-, Glo- och Mikaelsgatorna	20,540 —	15,272 09	5,267 91	— —
	Mauritsgatan	5,600 —	3,714 25	1,885 75	— —
	Smeds- och Sjömansgatorna	17,400 —	18,358 87	— —	958 87
3:o.	Husbyggnader: Slutet varuskjul öfver sydliga ändan af södra båthamnen (föret 14,000 <i>Fmç</i>)	4,600 —	— —	4,600 —	— —
	Ändring af gamla packhuset	12,000 —	12,601 72	— —	601 72
	Partiel ändring af rådhuset	10) 1,200 —	32,467 70	— —	3,267 70
	28,000 —				
	Transport	1,541,067 17	1,452,617 56	115,631 70	27,182 09

8) Ifrån 1883 års budget.

9) " 1883 " stat.

10) Extra anslag, enl. Stadsfullmäktiges beslut den 10/7 84. *Fmç* 1,200.

Transport	1,541,067	17	1,452,617	56	115,631	70	27,182	09
XIII. Diverse.								
Taxerings- och pröfningsnämnden .	2,500	—	2,900	21	—	—	400	21
Revision af stadens räkenskaper .	2,100	—	2,100	—	—	—	—	—
Eldnings- och lysningsämnen . . .	7,000	—	6,339	38	660	62	—	—
Anslag för signalering af middags- timmen och för stormvarnings- telegram	550	—	300	—	250	—	—	—
Brandstodsafgifter	3,000	—	1,686	04	1,313	96	—	—
Arvode till Mantalsskrifvaren . . .	100	—	100	—	—	—	—	—
Bidrag till ett Agrikultur och han- delskemiskt laboratorium (1883/ 1885)	1,600	—	1,600	—	—	—	—	—
Bidrag till finska trädgårdsförenin- gen i Helsingfors (1882/1892) . .	1,000	—	1,000	—	—	—	—	—
Register till vallängden	900	—	900	—	—	—	—	—
Arvode för afsynig af hyrkuskar- nes droschkor och slädor	175	—	—	—	175	—	—	—
Afkortning å uttaxerade medel och andra utgifter	40,000	—	63,965	92	—	—	23,965	92
<i>För oförutsedda behof:</i>								
1883 års oliqviderade räkningar . .			2,161	63	—	—	—	—
Hundskattens omkostnader			171	08	—	—	—	—
Restituerade kommunala utskylder .			52	—	—	—	—	—
Kostnader för Furuhjelmska tafvel- samlingen			84	65	—	—	—	—
Understöd enligt Stadsfullmäktiges beslut af den ²⁶ / ₂ 84 för Nygréns enka			2,500	—	—	—	—	—
Anslag för utskottet af den ²⁸ / ₁₂ 77 .			500	—	—	—	—	—
Anslaget för mätaretunnor af den ⁸ / ₄ 84			642	30	—	—	—	—
Vakansbesparing till Civil-statens Enke- och Pupillkassa af den ³ / ₆ 84			26,866	60	—	—	—	—
Ränta för gammelstads qvarnen . .			788	56	—	—	—	—
Debetsedelafgifter			236	80	—	—	—	—
Anslaget för reseunderstöd af den ³ / ₆ 84			600	—	—	—	—	—
d:o för pension af den ²⁹ / ₁₂ 83 . . .			800	—	—	—	—	—
d:o för en dörr till Tullkammar- ren af den ²⁶ / ₂ 84			500	—	—	—	—	—
d:o för frivilliga brandkåren af den ²⁷ / ₅ 84			3,000	—	—	—	—	—
Eldsläckning i stadens skog			41	50	—	—	—	—
Anslaget för stighus af den ³ / ₇ 84 .			2,187	75	—	—	—	—
Transport	1,599,992	17	1,574,641	98	118,031	28	51,548	22

Transport	1,599,992	17	1,574,641	98	118,031	28	51,548	22	
Anslaget för väg till villorna å Mejlans			1,177	47	—	—	—	—	
Restituerade Hamn- och Vågafigter			79	20	—	—	—	—	
Anslag för kolerafarsotens hämmande af den ¹⁶ / ₇ 84 . . .	40,000		788	20	—	—	6,410	21	
d:o för allarmringledning af den ³ / ₆ 84			500	—	—	—	—	—	
Kostnader för dekorerung vid väntadt Kejsarbesök			43	—	—	—	—	—	
Senatsstorgets stenläggning utanför Universitetet			553	—	—	—	—	—	
Anslag för stängsel vid höstmärknader			150	—	—	—	—	—	
d:o för pension af den ⁸ / ₄ 84			625	—	—	—	—	—	
Restituerade trafikafgifter			26	47	—	—	—	—	
Anslag för omtryckning af chausséobligationer af den ²⁷ / ₆ 84			135	—	—	—	—	—	
d:o för upprättande af fastighetsbok af den ²⁵ / ₉ 83			1,200	—	—	—	—	—	
Vattenkastare i mellersta esplanaden	11)	600	1,087	26	—	—	487	26	
Vattenledningens utsträckning till villorna vid östra chausséen	12)	21,000	17,496	68	3,503	32	—	—	
Stenläggning af Ulrikasgatan	13)	5,600	5,596	41	3	59	—	—	
Planering af Kristiansgatan	14)	20,630	19,905	83	724	17	—	—	
Öppna varuskjulet å Norra kajarmen i södra hamnen	15)	14,541	16,027	14	—	—	1,485	70	
Materialskjulet	16)	3,000	3,126	46	—	—	126	46	
Anslaget för prämar	17)	34,000	28,381	87	5,618	13	—	—	
Stenläggning af Badhusvägen	18)	5,900	6,874	50	—	—	974	50	
Därvårdsbyggnaden å Fattiggården	19)	4,497	5,985	42	—	—	1,488	11	
Diverse räntor		—	725	16	—	—	725	16	
Kostnader för 1882 års lån		—	34,864	78	—	—	34,864	78	
Behållning till år 1885		—	1,565,190	75	—	—	1,565,190	75	
Summa <i>Fruc.</i>		1,749,760	92	3,285,181	58	127,880	49	1,663,301	15

11) Enligt 1883 års budget.

12) " Stadsfullmäktiges beslut af den ²⁹/₆ 82.

13) " 1883 års budget.

14) " 1883 " d:o.

15) { " 1883 " d:o 11,000: —
" Stadsfullmäktiges beslut d. ²⁰/₂ 84 3,541: 44.
Fruc. 14,541: 44.

16) " 1883 års budget.

17) " Stadsfullmäktiges beslut af ³/₆ 84 och ¹⁵/₅ 83.

18) " 1883 års budget.

19) Återstod af tillskottsanslaget *Fruc.* 4,500: —

Sammandrag af balans

Aktiva.			Fm.	nl.
Kassa	—	—	5,791	50
Föreningsbanken, depositions räkning	380,000	—	—	—
D:o , löpande räkning	126,194	27	—	—
Wasa Aktiebank, depositions räkning	200,000	—	—	—
D:o , löpande räkning	9,996	18	716,190	45
Chausséeobligationer	67,750	—	—	—
Donationsobligationer	1,000	—	—	—
Hypoteksförenings obligationer	40,000	—	108,750	*)
<i>Förskotter emot redovisningsskyldighet:</i>				
Diverse nämnder och verk (9 olika poster)	—	—	3,195	44
<i>Olyftade bidrag:</i> för Inqvarteringen	149,267	72	—	—
” Folkskolorna	7,885	—	—	—
” Polisinrättningen	20,250	—	177,402	72
<i>Enskildes andel i gatulägningskostnader:</i>				
Stenläggning af 4 särskilda gatuandelar	—	—	3,418	13
<i>Diverse fordringar:</i> hos 33 olika personer	280,189	81	—	—
” Helsingfors söndagsskola	627	32	—	—
Arrendetomtlösen	56,571	71	—	—
hos gaslysnings aktiebolaget	842	—	—	—
” Civilstatens Enke- & pupill kassa	125	—	—	—
” Sandviks aktiebolag	975	57	—	—
byggnadsmaterial	44,802	94	384,134	35
<i>Utestående rester:</i>				
Enligt särskilda restlängder	—	—	165,103	16
<i>Ofulländade arbeten:</i>				
Under 12 olika konti	—	—	169,569	48
Propriebalanser (Skutnabb & Kuhlberg)	2,483	69	—	—
Förskotter från föregående år	821	80	3,305	49
Kapitalkonto, Netto gäld	—	—	3,363,414	66
Summa			5,100,275	38

*) Utöfver de i detta sammandrag under „Aktiva“ intagna värdepapper, finnas sådana, dels förvarade i Drätselkontorets, dels i Finlands banks kassahalf, tillhörande följande af Drätselkammaren förvaltade fonder:

Realskolans stipendiefond:

6 st. obligationer af 1882 års Nybyggnads och reglerings lån nom. . . . . Fm. 3,000: 00

Alexander II:s stipendiefond:

69 st. obligationer af Stats donations lån nom. . . . . „ 25,037: 00
1 st. 1863 års thaler låns obligation à Thlr 1,100

kontot för år 1884.

Passiva.		Fmg.	rt.
Chaussée-obligationernas amorteringsfond	—	—	26,515 27
Oinlösta kuponger: Chaussée-kuponger	257	40	—
Vattenlednings- d:o	3,852	50	—
1882 års regleringslåne- d:o	3,645	—	7,754 90
Fattigvårdens fonder för bestämda ändamål	177	24	—
Helsingfors Söndagsskolor	313	66	—
Arrendemedel	2,071	87	—
Hyra för fastigheter	300	—	—
Hundskatt	960	—	—
Statsbidraget för folkskolorna	618	57	—
Bränvinsskatten	6,663	33	—
Förskotterade landtdagskostnader	1,205	16	—
Skuld till diverse personer (4 st.)	3,712	14	—
Uttaxerade inqvarteringsafgifter	22,491	88	—
Afbetalningar å stenläggningen af Alexandersgatan	726	—	—
Arvode åt mantalsskrifvaren	100	—	—
Anslag för pension	125	—	39,464 85
1884 års oliqviderade räkningar	—	—	97,934 95
<i>Af Finska Staten erhållna lån:</i>			
Lånet för stadens reglering af 1812 . . . . . 63,008: —	—	—	—
D:o „ rådhusbyggnaden . . . . . 7,468: —	—	—	—
D:o „ chausséerna 52,046: 16	—	—	—
D:o „ folkskolehuset vid Malmgatan 50,542: 50	173,064	66	—
<i>Obligationslån:</i>			
Chaussée lånet . . . . . 140,350: —	—	—	—
Vattenledningslånet . . . . . 1,500,000: —	—	—	—
1883 års Nybyggnads- och regleringslån . . . . . 1,550,000: —	3,190,350	—	3,363,414 66
Differencer emellan Utgifters och Inkomsters konto (behållning)	—	—	1,565,190 75
Summa	—	—	5,100,275 38

Arosinska fonden:

11 st. obligationer af 1882 års Nybyggnads och reglerings lån nom.	Fmg.	23,300: 00
96 st. d:o af stats donations lån nom.	"	28,100: 00
5 st. Aktier i Föreningsbanken nom.	"	500: 00
4 st. Obligationer af rysk-engl. 5 % Consols pounds 250.		
15 st. d:o af Statsv. Thair lån Thlr 2,000.		

Donerade fonder N:o 1:

180 st. Aktier i Helsingfors Societetshus nom.	"	32,000: 00
2 st. Obligation af Statsv. donationslån nom.	"	1,000: 00
214 st. d:o „ d:o d:o nom.	"	107,600: 00

En granskning af förestående öfersigtstablå gifver vid handen att 1,719,990 mark 83 penni erfordrats för bestridandet af stadens samtliga utgifter år 1884, hvilket på en befolkning af 40,000 innevånare belöper sig till 43 mark per person. Stadens inkomster hafva i följande förhållande betäckt dess utgifter:

Ordinarie inkomster från stadens fasta egendom dess inkomstgifvande rättigheter och de i tablå upptagna smärre regelbundna inkomster circa . . .	34,5	procent.
Försåldt vattenledningsvatten circa	7,0	„
Statens bidrag till polisen, dess afgifter för gatubelysning, brandverket och stadens andel i bränvinsskatten circa	8,0	„
Tidigare årsanslag, använda 1884 jemte räntor af obligationer och depositioner circa	6,0	„
Uttaxerade medel	44,5	„
	<u>Summa</u>	100 procent.

Utgifterna stå i följande förhållande till hvarandra:

Stadens embetsverk, kommunala förvaltning, taxeringsnämnder och revision circa	17,58	procent.
Gatubelysning, brandverket, polisen och allmänna onera circa	16,79	34,37 %
Undervisningsväsendet, fattig- och sundhetsvården circa	19,59	
Diverse utgifter	2,82	22,41 %
Vattenledningens underhåll, utvidgning och ränta å lånet circa	8,84	%
Byggnader och allmänna arbeten jemte ränta och amortering circa	28,62	
Afskrifningar å uppdebiterade medel och kursskilnad å 1882 års byggnadslån circa	5,76	34,38 %
	<u>Summa</u>	100 %.

Bland annat framgår häraf att stadens ordinarie inkomster från fastigheter och inkomstgifvande rättigheter m. m. betäcka alla dess utgifter för embetsverken, förvaltningen, gatubelysningen, brandverket, polisen och allmänna onera, utan att för dessa ändamål någon uttaxering behöfves. Lika mycket som hela förvaltningen, rättsskipningen, ordningsmakten, brandverk och belysning eller mer än tredjedelen af alla stadens inkomster, hafva byggnader och allmänna arbeten samt kursafskrifning å byggnadslånet jemte öfriga afskrifningar uppslukat. Undervisningen, fattig- och sjukvården hafva kostat nära femtedelen af alla inkomster och tillsammans med diverse mer eller mindre oförutsedda utgifter circa hälften af den uttaxerade kommunalskatten. Vattenlednin-

Donerade fonder N:o 2:

94 st. obligationer af statsv. donationslån nom.	Frk.	71,600: 00
2 st. Hypoteksföreningens obligationer nom.	„	2,000: 00
4 st. Hypoteksföreningens obligationer nom. Thlr 900.		
1 st. Premieobligation nom. Thlr 10.		

Donerade fonder N:o 3:

1 st. Skuldsedel af A. F. Girsén	„	14,000: 00
62 st. Obligationer af statsv. donationslån	„	42,300: 00

gens afkastning har städse varit i stigande och förhåller sig årets inkomster från inrättningen till de utgifter staden för denna fått vidkännas, som circa 7,00 till 8,54. Antagligt är derföre att inkomsterna från vattenledningen vid den tid 1887, då amorteringen af vattenledningslånet begynner, komma att betäcka såväl dess underhåll som årliga räntor, nödiga utvidgningar och amortering.

Det kommunens medlemmar påförda skattebeloppet för 1884 utgjorde, såsom tablån visar, 767,676 mark 8 penni. Beräknadt var att 40,000 mark skulle afgå „för afkortning af uttaxerade medel och andra afgifter“. Häri låg en misskalkyl, ity att afskrifningarne å uppdebiterade medel stigit till 63,965 mark 92 penni. Influtna inkomstposten af uppdebiterade medel bör derför icke uppskattas till mer än 703,710 mark 16 penni. Häraf har till ränta och amortering å stadens skulder för byggnadsföretag åtgått 172,799 mark 63 penni eller 24,56 procent af hela det influtna taxeringsbeloppet. Sedan 1876 har staden ökat sina skulder med 3,110,000 mark. Å 3,050,000 mark af denna stora skuldtillökning har lyckligtvis ännu icke någon amortering behöft erläggas men med året 1886 vidtager betydande amorteringar. Tyngden af skulderna, redan stor nog, kommer derför framdeles att blifva vida större, äfven om ifvern för nya låns upptagande skulle svalna.

Rörande de lån staden upptagit mot förbindelser i form af obligationer, torde obligationsinnehafvarenes intresse fordra att vi konstatera kupongernas regelbundna inlösning och lånens kontraktensliga amortering.

Chaussée obligationslånet, stort 140,000 mark, hvilket 1865 upptogs, har under året amorterats med 2,610 mark och till dess obligationers amorteringsfond, 23,209 mark, har lagts ränta å 3 % med 696 mark 27 penni.

Den 1 Januari 1884 funnos kuponger till ett värde af finska mark, oinlösta 180: —

under året förföll	5,040:—	5,220:00
Inlösta blefvo 1884 för finska mark	4,962:60	
Oinlösta kvarstod „ „	257:40	5,220:00

Förutom sistnämnda outlösta kuponger hafva följande ehuru inlösta, icke kunnat afföras uti chaussée-kupongernas nummerregister, till följd deraf att deras nummer vid makuleringen blifvit utplånad:

8 st. kuponger af ser. D. 100 marks obligation	å 3,60 =	28:80
2 „ „ „ „ D. 50 „ d:o	å 1,80 =	3:60
1 „ „ „ „ C. 50 „ d:o	å 1,80 =	1:80
		<u>S:ma 34:20</u>

Amorteringen af vattenledningslånet 1,500,000 mark begynner först 1887. Af detta låns förfallna obligationskuponger voro:

den 1 Januari outlösta för	<i>Smf.</i>	6,535:00	
under året förföllo ”	<i>Smf.</i>	75,000:00	81,535:00
Inlösta blefvo under året för	”	77,682:50	
den 31 December 1884 utestod oinlösta för	”	3,852:50	81,535:00

En inlöst till detta lån hörande kupong à 12 mark 50 penni, har icke kunnat afföras i kupongernas nummerregister, emedan man icke lyckats utröna, hvilken dess oigenkänneliga nummer är.

Nybyggnads- och regleringslånet af 1882, nominelt 1,550,000 mark, har slutemitterats under 1884. Obligationernas emissionskurs har obetydligt öfverstigit 97,75 procent. Kursskilnaden är bokförd med omkostnadssumman 34,864 mark 78 penni. Måhända får resultatet anses fördelaktigt för staden i betraktande deraf att dylika lånetransaktioner med 4 $\frac{1}{2}$ % papper icke sällan betinga större kursdifferens.

Af lånets förfallna obligationskuponger utevar den 1 Januari 1884 oinlösta för	<i>Smf.</i>	3,993:75	
Under året förföllo för	”	69,750:00	73,743:75
Inlöstes under året ”	”	63,011:25	
Stadens egna „detacherade kuponger“ för	”	7,087:50	
Oinlösta vid årets slut voro	”	3,645:—	73,743:75

Samtliga under året inlösta eller „detacherade“ och makulerade kuponger, hörande till dessa trenne obligationslån, blefvo af oss uppräknade samt befunnos till antal och sammanlagdt värde-belopp öfverensstämma med uppgifterna i böckerna. Till särskilda lån hörande kuponger insattes i skilda paketer, hvilka af oss förseglades och förseddes med innehålls påskrift samt våra namnteckningar. I sådana paketer återlemnades de till Drätselkammaren, för att der förvaras.

Stadens revisorer hafva under en följd af år framhållit skatternas betydande restbelopp vid bokslutet och de stora summor, som årligen måste afskrifvas från restlängderna. Följderna af detta revisorerernas ihärdiga anmärkande om samma sak, hafva också alltid blifvit enahanda. Drätselverket svarar vanligen att restlängderna på bestämd tid efter uppboresstämman blifvit uppgjorda och öfverlemnade till exekutionsverket. Vidare skyldigheter och befogenheter har Drätselverket också icke i detta afseende. Magistraten, som årligen till indrifning får emottaga restlängder, upptagande tusende personer, har såvidt det varit möjligt med de utvägar och resurser den för ändamålet disponerar öfver, sökt indrifva resterna. En mängd extra stadsfogdar har anställts, utan att deras ökade antal i önskad grad minskat afskrifningarne eller enskildes för dem ansvarige, magistratspersoners förluster. Vi anse oss, allt detta oakadt, åtminstone böra omnämna att utaf uppdebiterade under året afskrifna medel 63,965 mark 92 penni utgöra 60,379 mark 98 penni icke influtna kommunala- och fattig-utskylder samt hundskatt, till icke ringa del af personer, som varit „obefintliga“. Ur såväl afkortnings- som restlängderna hafva vi exempelvis utplockat ett antal sådana „obefintliga“, hvilka vi trott kunna blifva befintliga och lemnat en förteckning öfver dessa till Drätselverket.

Afkortningarne å tolagsmedlen uppgå detta år endast till 257 mark 96 penni Åtskilliga smärre missdebiteringar, hvilka insmugit sig vid uppdebiteringen af tolagsafgifter för utrikes inkommande gods, blefvo under revisionstiden rättade och uppdebiteringen i tolagsräkenskaperna af oss kontrollerad.

Anmärkningsvärdt synes det förhållande vara, att tolagsafgifterna för sjöledes inkommande varor, destinerade till uppstad, äro i starkt nedgående.

De voro i jemna mark:

år 1882	år 1883	och år 1884
<u>Fmyc 8,816</u>	<u>Fmyc 4,453</u>	<u>Fmyc 3,545</u>

Den omständigheten att tolagsafgiften 1883 endast utgjorde 2 % af tullen och således var en tredjedel mindre än 1882, hade bort öka transitotrafiken öfver Helsingfors, om förhållandena i öfrigt varit gynsamma för en dylik trafik häröfver. Emellertid kunde denna trafik icke ens bibehålla sig vid hvad den varit, ty i så fall hade år 1883 bordt gifva en tolagsinkomst för transitogods, stor 5,877 mark. Detta tolags ytterligare nedgående under 1884 med 908 mark äfvensom dess ringa belopp tyckes tyda på, att de stora industriella inrättningarne in i landet icke anlita Helsingfors för sina transito varor och att landsortsstäderna, genom förbättrade kommunikationer med andra sjöstäder, numera icke hafva intresse vid att taga varor transito Helsingfors.

Om äfven trafiken med genomgående gods är ringa och aftynande synes deremot öfrig trafik vara i starkt stigande. Bland annat framgår detta deraf, att trafik- och hamnafgifterna, som år 1879 utgjorde i jemna mark 189,329, år 1883 voro 236,058. Under denna fem års period hade stadens handel således stigit med 24,68 procent. Medtages trafik- och hamnafgifterna för år 1884 då de voro 266,589 mark blifver procentförhöjningen för sex års perioden 1879/1884 circa 42,9 procent.

Inlösen af staden tillhörande tomter för bebyggande borde kunna gifva en ungefärlig föreställning om stadens tillväxt och huruvida behovet af boningslokaler är i till- eller aftagande. Utom arrendetomter, hvilka staden fyra års perioden 1879/1882 förytttrade till ett sammanlagdt värde af 255,321 mark, försåldes tomter i staden under denna period för ett medelvärde af 28,295 mark per år. Under åren 1883 och 1884 utgör tomtlösen per år i medeltal endast 12,282 mark, oaktadt några arrendetomter under dessa år icke blifvit sålda.

Stadens Auktionskammare är en inkomstgifvande inrättning, som blott inbringa en mindre del af den hyra dess lokal måste värderas till. Efter att år 1882 hafva gifvit 972 mark gaf den 1883 660 mark och 1884 1,030 mark. Revisorerna hafva icke blifvit anförtrodda granskningen af dess räkenskaper.

Personella fattigafgifterna, hvilka under tre föregående år i medeltal per år utgjort i jemna mark 16,615, hafva för året 1884 stigit till 17,267 mark 50 penni. Men afkortningarne å fattigafgifter för 1884 uppgå till 3,438 mark 25 penni. Den förmodan ligger nära till hands att taxeringsmännen påfört personer, som icke kunna och ej böra betala dylika afgifter, sådan och att de därför nödvändigtvis måste få försvinna genom de vanliga i restlängdernas anteckningskolumn för sådana fall begagnade uttrycken „fattig“ eller „obefintlig“.

Medan årliga kostnaderna för embetsverken och den kommunala förvaltningen kunna förblifva mer eller mindre bestående, är detta deremot icke fallet med kostnaderna för polis, gatubelysning, brandverk, fattig- och sjukvård samt allmänna byggnader. I städer som äro i framåtskridande ökas kostnaderna för de senare år för år och Helsingfors gör häri icke något undantag. Kostnaderna för stadens polis och fångvård, hvilka gemensamt bestridas af staden och statsverket, hafva från 125,242 mark för 1878, årligen blifvit ökade och utgjorde 147,568 mark år 1884. Under sistnämde år har statsverket härtill gifvit circa 54,9 och staden resten med 45,1 procent.

De vexande kostnaderna för gatubelysningen och brandverket framgå ur följande uppgifter, der dessa kostnader angifvas under tvenne treårs perioder i medeltal per år i jemna mark:

	<i>Gatubelysning.</i>	<i>Brandverket.</i>
1879/1881	66,044	51,948.
1882/1884	78,640	56,812.

Fördelas nuvarande kostnader på 40,000 innevånare, blifva utgifterna för gatubelysningen 1 mark 96 penni och för brandverket 1 mark 42 penni per hvarje innevånare.

De summor fattigvården årligen uppslukar äro jemförelsevis stora i förhållande till folkmängdens tillväxt.

I jemna mark voro utgifterna för fattigvården under fem års perioden 1880/1884:

År	1880	1881	1882	1883	1884
<i>Tmf.</i>	91,153.	104,207.	102,839.	109,194.	112,735.

Häraf framgår att utgifterna 1884 voro 21,582 mark eller 23,67 procent större än 1880.

Anmärkningsvärd är tillväxten å posten „ständiga understöd“ åt fattige. Under samma fem års period, hade sådana understöd utgifvits:

År	1880	1881	1882	1883	1884
<i>Tmf.</i>	37,090.	42,091.	40,316.	43,631.	46,723.

De hafva sålunda under perioden tillväxt med 9,633 mark eller 25,97 procent.

Alldenstund öfligt varit att i den tablå vi årligen afgifva, anteckna hvilka anslagsposter i budgeten blifvit öfverskridna och å hvilka besparingar kunnat göras, anse vi oss böra påpeka, att dylika uppgifter i fattigvårdens budget blifva af underordnad betydelse, om fattigvårdsstyrelsen, såsom under minst tvenne år fallet varit, ansöker och erhåller rättighet att, med ändring af årsbudgeten, få tillgodose ett ökad behof i en anslagspost genom användandet af inbesparingar å andra. Konseqvensen häraf blefve afskaffandet af hvarje detaljerad budget och anvisandet af en summa för att användas efter behag i fattigvårdens syfte.

Antagligt har fattigvårdens sjuk- och dårvårds inrättning i icke så liten mån bidragit till att minska lidandet och nöden ibland kommunens hjälpbehöfvande och i sådant afseende fyllt sitt ändamål. Men kostnaderna för utackorderade bräcklige och svagsinte, hafva deremot icke i nämnvärd mån nedgått, såsom jemväl beräknadt var, när denna vårdanstalt anlades å fattiggården.

Under år 1884 har staden fått emottaga tvenne fullkomligt likartade donationer till förmån för fattige. Drätselverket har öfvertagit förvaltningen af den ena, mam-sell Anna Sara Arosins fond, 65,146 mark 62 penni, hvars räntor disponeras af Magistraten och Kyrkoherden, och Fattigvårdsstyrelsen den andra, fröken Maria Bergmans å 10,000 mark, hvars räntor denna styrelse disponerar. Att Fattigvårdsstyrelsen öfvertagit förvaltningen af sistnämnde fond öfverensstämmer med gifvarens föreskrift, men strider emot § 19 i reglementet för fattigvården och § 1 i reglementet för Drätselkammaren.

I följd af uppmaningar i tidningsannonser hade Fattigvårdsstyrelsen af åtskil-liga spekulanter fått emottaga skriftliga anbud på leverans af bland annat kött och smör till fattiggården. Anbuden hade gjorts i den förmodan att här gälde erhållandet af en leverans och icke blott en anställd kapplöpning för utrönandet af ett pris, hvil- ket det faktiskt blef. Leveransen gafs åt en person, som icke ens besvärat sig med inlemnandet af något anbud och ej heller levererade varan för billigare pris. Såsom medlem i Fattigvårdsstyrelsen och otvifvelaktigt dess största kännare af köttvärde, hade denne leverantör kunnat vara till stort gagn vid leveransens bedömande och köttets granskning.

Året 1884 kostade stadens undervisningsväsende inalles 187,345 mark 35 penni d. ä. 26,6 procent af influtna, uttaxerade kommunala utskylder. Här af bortgafs som understöd åt en privat handelsskola och en dylik slöjdskola *Fmy.* 7,500: — och användes för bidrag till navigations- och realskolan samt

folkbibliotekets underhåll . . . . . „ 27,615: — 35,115: —

På 1,253 mark när motsvaras dessa utgifter af statsbidraget 32,000 mark till folkskolorna och hyror från folkbibliotekshuset 4,368 mark.

Utgifterna för folkskolorna belöpte sig till 152,230 mark. Kostnaden kan synas hög i förhållande till befolkningens storlek, om man jemför den med motsvarande för-

hållanden i Tyskland, men blifver det icke vid jämförelsen med Nord-Amerikas, Belgiens, Englands och de Skandinaviska ländernas enahanda kostnader. Hvarhelst man vill frihet, skys icke kostnaden för folkbildning.

Erfarenhet från länder, som hafva statistik i sådant afseende, visar hvilka stora ekonomiska fördelar tillskyndas stat och kommun genom ökad folkkupplysning. Genom minskade utgifter för fångelser och fattigvård återgåldas dessa utgifter t. ex. i England uti följande förhållanden:

	år 1850 och 1877.	
Skolbarn i förhållande till folkmängden	12 %	,, 17 % ökning 42 %.
Straffade per million innevånare	1,150	,, 488 minskning 56 %.
Fattiga per 1,000 innevånare.	53	,, 33 d:o 39 %.

Folkskolornas antal och storlek härstädes måste fortfarande komma att betydligt ökas, emedan ännu icke samtliga här befintliga barn i skolåldern frekventera skolan och arbetarene i allt vidare kretsar komma till insigt derom, att den som icke eger några kunskaper icke kommer att stå jemlik invid en yrkesbroder, som är i besittning deraf. Ju djupare ned i folkets leder sträfvandet för frihet och jemlikhet tränger, i desto högre grad plägar äfven folkskolan taga formen af allmän bottenkola för mångahanda specialskolor för vidare bildning och kräfver då, med den större betydelse folkskolan sålunda erhåller, icke sällan jemväl ökade kostnader. Helsingfors kommun måste därför vara beredd uppå årligt ökade uppoffringar för folkskolan och det kan därför vara skäl att se huru dessa utgifter härintills gestaltat sig.

I årligt stigande utgjorde de i medeltal per år under tre års perioderna i jemna mark:

1878/1880	1881/1883
<i>Tmf.</i> 89,461	<i>Tmf.</i> 124,028.

År 1884 uppgick kostnaderna, som redan nämnt är, till 152,230 mark. Från 1878, då de voro 83,119 mark, hafva de vuxit med 69,111 mark, d. ä. circa 83,1 procent.

Härförutom har folkskoledirektionen förfogat öfver afkastningen från åtskilliga donationer, gifna till förmån för folkskolan och af testatorerna ställda under direktions förvaltning. Fonderna bokföras af direktionen i särskilda böcker, der enhvar fond för sig konto-föres. Hvilka dessa fonder äro, synes af en efter berättelsen vidfogad tabell öfver donerade fonder. Fondernas valutor utgöras af säkra skuldsedlar och värdepapper, till ett sammanlagdt nominelt värde af 118,122 mark 71 penni, hvilka förvaras i Finlands banks kassahalf. Vid granskningen befunnos dessa valutor till beskaffenhet och värde i allo öfverensstämma med uppgifterna i bilansen för den 31 December 1884.

Afkastningen från fonderna har gifvits åt eleverna. För 2,007 mark har utdelats klädespersedlar åt skolbarn, som varit i behof deraf. Ett antal af etthundra-sextiofyra (164) skolelever har belönats med stipendier, hvilka blifvit insatta i kapital- och lifränteanstalt med 30 mark för enhvar, till sammanlagdt belopp af 4,920 mark, och för tolf elever har i sparbank insatts 1,600 mark, för att der växa med ränta på

ränta samt lyftas vid 25 års ålder, såframt gåfvans innehafvare derintills fört ett he-
drande lefnadssätt. Fyra skolflickor hafva belönats med 500 mark enhvar eller sam-
manlagdt 2,000 mark i form af hemgiftsbref, hvilka löpa med 4 % och af Direktionen
utbetalas mot hemgiftsbrevet vid äktenskaps ingående, i händelse lefnadssättet derin-
tills varit ärbart. Direktionen står därför som gäldenär till hemgiftsbrefvens innehaf-
vare. Summan af oinlösta hemgiftsbref utgjorde vid 1884 års slut 28,357 mark 25
penni. Öfriga fonder har Direktionen kunnat godtgöra 6,42 % ränta.

Sedan många år tillbaka har folkskolans donerade fonder en oreglerad post
å 57 mark med Drätselverket. Obetydlig i och för sig, blefve det en fördel för bok-
föringen, om detta minne från förgångna tider, finge försvinna genom liqvid eller afskrifning.

Från och med 1883 har en särskild bokföring blifvit uppställd för de till staden
donerade fonder, som förvaltas af Drätselkammaren. Det härvid inslagna bokförings-
sättet, visserligen bättre än det tidigare följda, synes oss likväl ännu otillfredsställande.

Dessa fonder till antalet minst 41 st., äro bokförda i endast sex särskilda konti.
Af dessa 41 st. fonder, hafva blott 3 st. enhvar sitt skilda konto. Alla öfriga ingå i
återstående 3 konti sålunda att i ett konto „Donerade fonder N:o 3, hvars räntor
lägges till kapitalet“ ingå 3 till namn och belopp angifna fonder, i ett annat konto
„Donerade fonder N:o 2, hvars räntor årligen utbetalas“, uppräknas till namn och
belopp 11 st. särskilda fonder och i det tredje kontot „donerade fonder N:o 1, hvaraf
staden uppbär räntan“, angifves deremot hvarken namn eller belopp å de skilda fon-
der, som bildat detta konto. Häri ligger en inkonsequens, som kunnat lemnas oan-
märkt, om den ej vore af sådan beskaffenhet att fortfarande andra inkonsequen-
ser, svårigheter vid de särskilda fondernas kontrollering och vid fullgörande af gäl-
lande föreskrifter samt obilligheter och missnöjen, häraf lätt föranledas. Oss synes
några svårigheter icke möta för frågans lösning på ett tillfredsställande sätt. Vi ville
därför föreslå:

*Att drätselkammaren jemte de stadens särskilda styrelser, som en-
ligt donatorernas bestämmanden kunna anses berättigade att disponera
en eller flera donerade fonders afkastning, gemensamt, med strängt iakt-
tagande af donationernas syften och detalj bestämningarne deri, engång
för alla, ville öfverenskomma om lämpligaste sättet för fondernas fram-
tida bokföring, förvaltning och dispositionen af deras afkastning.*

En närmare redogörelse för de motiver, som föranledt oss till ett dylikt för-
slag torde här vara af nöden.

Som exempel uppå inkonsekvenser må här framhållas det förhållande, som
framgår ur drätselkontorets årliga till Fattigvårdsstyrelsen ställda redovisningar öfver
till fattigvården donerade fonder. I denna redovisning, hvilken icke borde få vara an-
nat än ett kontokurant utdrag ur böckerna, utvisande förhållande till uppgifter och
siffror motsvarande dylika i böckerna, upptages emellertid fonder och deras afkastning.

gar, hvilka fonder, hvarken till namn, kapital eller afkastning finnas direkt angifna i böckerna. Så är fallet med Nikolai I fond å 22,857 mark, Elgs fond för fattigskola 34,046 mark m. fl. Likaså talar budgeten om fonder för feberlasaret, en å 10,000 och en annan (Soltikoffs) å 2,400 mark, utan att några sådana ens omnämnas i böckerna. Det följdstridiga häri talar utan vidare nog för sig sjelf.

I kontot „Donerade fonder N:o 1 hvaraf staden uppbär räntan“, antagna sätt att icke särskildt specificera dithörande fonder jemte det förhållande att donationsbref eller urkundshandlingar för icke mindre än tretton stycken af dessa fonder saknas bland de donationshandlingar, som förvaras i drätselkammarens kassahalf, hafva gjort det omöjligt för oss att kontrollera huruvida det kapitalbelopp kontot angifver öfverensstämmer med dithörande donationers sammanslagna belopp. Ett af oss i denna riktning gjort försök att, med ledning af äldre reglementen och andra uppgifter utröna förhållandet, lemnade ett saldo stort 9,881 mark 73 penni. Möjligen ingår i detta saldo någon för oss okänd fond och sannolikt kunna de saknade handlingarne ännu framletas ur arkiven. Rörande ifrågavarande fonder hänvisa vi i öfrigt till den tabell öfver till staden donerade fonder vi vidfogat slutet af berättelsen.

Af tabellen synes att sannolikt minst tjugufyra fonder underlyda detta konto. Här finnas fonder, som tillhöra särskilda af hvarandra oberoende institutioner, såsom fattig- sjuk- och skolvården, alla sammanslagna i en enda post. Hvilka fonder och hvilka summor tillhöra enhvar egare synes icke och några konti för enhvar egare veta böckerna för donerade fonder icke af. Till och med finnas fall, der det kan vara tvifvelaktigt om fondens afkastning får disponeras, då betingelserna derför icke förefinnas. Huruvida under alla sådana förhållanden föreskrifterna i exempelvis § 19 i gällande reglemente för fattigvården, till alla delar kunna fullgöras, förefaller oss tvifvelaktigt.

Utan tvifvel har det icke varit stadens förvaltnings afsigt att på något sätt låta minnet af donationsgifvarene förblekna och efterhand försvinna, detta så mycket mindre, som en icke ringa del af fonderna är minnen af män och institutioner, hvilka i tiden varit af stor betydelse för staden och bära vittnesbörd om dessas sträfvande för utöfvandet af en dygd, i alla tider betraktad som människans ädlaste: välgörenheten. Alldenstund en mängd donationshandlingar saknas och fonderna icke i böckerna specificeras, måste de skilda donationerna med tiden glömmas, hvarföre skäl vore att samtliga fonder upptagas i de böcker, som särskildt föras öfver stadens donerade fonder. Öfver en del fonder har fattigvårdsstyrelsen visserligen en förteckning, men detta är blott öfver en del och skulle denna lösa förteckning blifva förlagd blefve äfven denna del efter hand okänd. Några flere konti skulle väl något öka arbetet vid bokföringen, men besväret härvid bör väl icke tagas i betraktande, så mycket mindre som åtminstone en donator härför anslagit medel.

Den välgörenhet Helsingfors kommun årligen utöfvar är ingalunda ringa. De nödställdes antal är likväl fortfarande så stort att hvarken den legala fattigvården, enskild barmhertighet eller de många här befintliga milda stiftelser med syfte att bistå den nödlidande nästan, kunna hindra nöden att intränga i de fattigas boningar. Den

legala fattigvården får icke öfverskrida området för det nödvändigaste och dess hjälp blifver under många förhållanden alltför ringa. För att i någon mån afhjelpa detta missförhållande hafva några donationsgivare föreskrifvit huru deras fonder i sådant syfte bära användas, exempelvis för s. k. „pour les pauvres honteux“ o. s. v. Bland de tjugufyra donationer, som ingå i kontot donerade fonder N:o 1, har en del donatorer i sådant syfte uttryckt sin önskan med sådana ord som: medlen skola „efter Fattigvårdsstyrelsens godtfinnande disponeras“, eller ock medlen „användas efter Fattigvårdsstyrelsens pröfning och godtfinnande“. Räntorna från alla dessa tjugufyra fonder hafva emellertid indragits till stadskassan.

Det är väl antagligt att åtminstone en del inkomster från dylika donationer indirekt komma de skattdragande tillgodo äfven om Fattigvårdsstyrelsen får utöfva en friare disposition af desamma, men det stötande deri att de direkte ingå i stadskassan undvikes åtminstone. Förhållandet blifver än mera stötande derigenom att staden godtgör de fonder, „hvars räntor årligen utbetalas“, med endast 4,3 % och låter de fonder, „hvaraf staden uppbär räntorna“, få alla öfverskott och godtgöras med 8,34 procent.

I sammanhang härmed vilja vi äfven påpeka att sådana i böckerna icke särskildt omnämnda fonder finnas, hvilka staden ännu icke användt, oaktadt den, enligt vår öfvertygelse, varit berättigad att använda till och med hela kapitalet.

På grund af alla dessa skäl hafva vi framkastat förestående förslag.

Hurudan all den staden tillhöriga löseegendom är, som af stadens särskilda verk och styrelser omhänderhafves, känna vi icke, emedan några förteckningar öfver denna egendom icke i år blifvit oss delgifna.

Protokoller, bref och räkenskaper bära vittne om att stadens angelägenheter förvaltats med sakkännedom och omsorg för stadens bästa.

Emedan en af revisorerne, herr lektor M. Gadd, redan vid revisionens början hos Magistraten anmält, att han, såsom beslägtad med ordföranden i fattigvårdsstyrelsen, ansåg sig jäfvig att granska denna styrelses räkenskaper och förvaltning, böra vi öfrige revisorer här anteckna att herr Gadd icke deltagit hvarken i granskningen af fattigvårdens förvaltning eller bidragit till beslut som röra fattigvården.

Helsingfors den 2 Maj 1885.

Ab. Landén.

**Gerh. Henrikson.
Wilhelm Kommonen.
Magnus Gadd.**

**J. W. Salvén.
Karl König.**

Förteckning öfver

№	Donationsgifvarene och fondernas ursprungliga belopp.	
a) Af drätselverket förvaldade fonder:		
<i>Donerade fonder N:o 1, hvaraf staden uppbär räntan:</i>		
1	Sederholm, Johan, Kommerceråd . . . . . gaf år 1805 i Rdr B.	1,000: —
2	Heidenstrauch, Nathanael D:o . . . . . " " 1807 " " " "	500: —
3	Ehrenström, J. A., Verkligt statsråd *) . . . . . " " 1812 " Rub. B.	1,000: —
4	Nordenstam, C. J., Öfverstelöjtnant *) . . . . . " " 1812 " " "	1,000: —
5	Weckström, J. D., Auditor *) . . . . . " " 1813 " Rdr B.	3,500: —
6	Frimurarelogen i Helsingfors *) . . . . . " " 1815 " " "	4,700: ¹⁾
7	Lutherska församlingen i Helsingfors . . . . . " " 1815 " " " }	750: —
	medlemmar*) . . . . . " " " Rub. B. }	3,325: —
8	Kyrkorådets fattigkassa . . . . . " " 1816 " Rdr B.	1,150: —
	till stadens fattiga *) . . . . . " " " Rub. B.	500: —
9	Sveaborgs skole- och fattigvård *) . . . . . " " 1816 " Rdr B.	5,850: —
10	Sederholm, Lars Johan, Kommerceråd *) . . . . . " " 1816 " Rub. B.	500: —
11	af Forselles, Carl Otto, Major *) . . . . . " " 1816 " " "	1,000: —
12	Moberg, Johan, Sjötvaktmästare . . . . . " " 1819 " Rdr B.	866: 32
	" " " Rub. B.	450: —
13	Demidoff, P., Verkligt Statsråd . . . . . " " 1836 " " "	5,000: ²⁾
14	Palmblad, Ottilia, Barnmorska . . . . . " " 1840 " S:r Rub.	362: 85
15	Ekholm, A., Tullförvaltare . . . . . " " 1842 " " "	857: 14
16	Broberg, J. F. & G. K., Grosshandlar makar . . . . . " " 1845 " " "	142: 86
17	Schulin, K. C., Borgareenka *) . . . . . " " 1851 " " "	500: —
18	Oikelin, Lovisa, Borgaredotter *) . . . . . " " 1852 " " "	113: —
19	Mattheiszen, M. K., Handlande enka . . . . . " " 1858 " " "	1,000: —
20	Nicolai I 200 st. aktier i Societetshuset . . . . . " " 1830 " Rub. B.	20,000: —
21	Nicolai Alexandrovitsch *) . . . . . " " 1833 " " "	8,000: ³⁾
22	Elg, Wilhelm, Kapten . . . . . " " 1828 " Rdr B.	10,000: ⁴⁾
23	Lancasterskolefonden, 80 st. aktier i Societetshuset*) . . . . . " " ?	
24	Soltikoff, Enkefru *) . . . . . " " ?	
	Upplupna icke disponerade räntor den 31/XII 84.	
	• Saldo	
<i>Donerade fonder N:o 2, hvars räntor årligen utbetalas:</i>		
25	Hanell, K. G., Kronobränneribokhållare . . . . . gaf år 1798 i Rdr B.	3,333: 16
26	Cronstedt, C. O. vice Amiral . . . . . " " 1816 " Rub. B.	1,000: —
27	Gutofski, J. H., Öfverste . . . . . " " 1816 " " "	1,000: —
28	Nyberg, C. B., Krigsråd . . . . . " " 1816 " " "	500: —
29	Sierik, A. F., Handlande *) . . . . . " " 1822 " " "	6,000: —
30	Elg, W., Assessor, „pour les pauvres honteux“ . . . . . " " 1823 " Rdr B.	5,000: —
31	Chrogelius, J. P., Handlande ⁵⁾ . . . . . " " 1829 " Rub. B.	2,000: —
32	Sierik, K., Handlande *) . . . . . " " 1832 " Rdr B.	2,000: —
33	Lampa, C. M., Mamsell . . . . . " " 1840 " Rub. S:r	1,700: —

*) Donationshandlingar saknas.

donerade fonder.

Nuvarande be- lopp i Mark. penni.	Bokförd m. ränta till 31/XII 84 till Mark. penni.	Under året gifna understöd Mark. penni.	Understöds-tagaren.
2,057 12			
1,028 56			
1,142 86			
1,142 86			
4,800 —			
8,160 —			
4,828 56			
2,148 58			
8,022 86			
571 43			
1,142 84			
1,708 58			
2,765 71			
1,451 41			
3,428 57			
571 44			
2,000 —			
452 —			
4,000 —			
22,857 14			
10,000 —			
34,046 —			
9,200 —			
2,400 —			
807 —			
9,181 73	139,915 25	11,562 —	Stadskassan.
5,134 —	—	231 03	Fattigvårdens skyddslingar
2,857 14	—	128 57	Fruentimmersföreningens d:o
6,857 12	—	308 57	Fattigvårdens d:o
10,285 72	—	461 85	D:o d:o
2,285 72	—	102 85	Fruentimmersföreningens d:o
2,800 —	—	126 —	Fattigvårdens d:o
9,653 85	—	420 —	D:o d:o

34	Gripenberg, H. C., Titulärrådinna	gaf år 1846 i Rub. S:r	3,400: —
35	Gardberg, Lisette	" " ? " Mark	1,000: —
36	Weckström, Mathias: „Alexandras fond“ för pauv- res honteux	" " 1873 " "	4,000: —
37	Arnell, Hedvig *)	" " ?	
	Upplypna icke disponerade räntor den 31/XII 84		
	<i>Donerade fonder N:o 3, der räntan lägges till kapitalet:</i>		
38	Utskänkningsbolaget i Helsingfors till uppfostrings- anstalt för vanartiga barn	gafs år 1879 i Mark	20,000: —
	och var den 31 December	" " 1883 " "	23,422: 75
39	Fonden för dygdigt tjenstefolks belöning	var " 1883 " "	9,247: 43
40	Törmälä, W. fond	" " 1883 " "	20,865: 74
41	Alexander II stipendiefond	" " 1883 " "	25,941: 09
42	Realskolans d:o	" " 1883 " "	2,940: —
43	Arosin, Anna Sara, Mamsell, testament af 1873 tillföll den staden	år 1884 " "	6) 65,146: 62
	b) Af fattigvårdsstyrelsen förvaldade fonder:		
44	Bergman, Maria, Fröken, testamentet af 1880 af staden emottogs fonden	år 1884 i Mark	6) 10,000: —
	c) Af direktionen för småbarnsskolorna förvaldade fonder:		
45	Sedmigradsky, Franz Fredric, Titulärråd	år 1855 i Rub. S:r	4,000: —
	och gården N:o 21 vid N. Esplanadgatan	" Mark 7)	193,000: —
	samt kapitaltillväxt till 31 December 1884	" "	10,528: 33
46	Marias asylfond, begynte bildas 1845 och har genom bidrag från många källor växt 1884 till		
	d) Af folkskoledirektionen förvaldade fonder:		
47	Lindroos, H. J., Kommeriseråd, var d. 31 December 1883	i Mark 8)	33,235: 26
48	Demidoff, A., Statsrådinna, hemgiftsfond var	1883 " "	37,061: 03
49	Utskänkningsbolagets stipendiefond "	1883 " "	20,876: 32
50	Demidoff, A., Statsrådinna gaf	1836 " "	Rub. B. 50,000: —
			Summa

*) Donationshandlingar saknas.

1) Jemte årliga arrendet från en trädgård.

2) Här af utdelades genast till fattige enligt donators önskan 2,508 Rubel silfver.

3) Gåfvan motsvarade 9,142 mark 86 penni, men en del af räntan sattes årligen till kapitalet och hade fonden stigit med 857 mark 14 penni då drätselverket öfvertog dess förvaltning.

4) Är anslagen till fattigvårdens egen skola, företrädesvis till böcker och undervisningsmaterial. Som fattigvården ingen egen skola hade lades räntan till kapitalet och fonden blef 1846 mk 21,120 och fortfor att ytterligare stiga med 12,926 mk tills den öfvertogs af drätselverket, då vidare tillväxt upphörde och räntan togs till stads-kassan för allmänna behof.

5) Bör kallas „Barnhus inrättnings fonden“.

6) Jemte räntor.

7) Enligt brandförsäkringsvärdet, hvilket betydligt understiger gårdens värde, beräknadt efter dess afkastningsförmåga.

8) Denna af Lindroos grundade fond har efterhand erhållit tillskott af flere andra personer.

13,600	—	—	—	612	—	Fattigvårdens & Fruntimmersföreningens skyddslingar	
1,000	—	—	—	60	—	Fattigvårdens	d:o
4,000	—	—	—	200	—	d:o	d:o
18,000	—	—	—	810	—	Fruntimmersföreningens	d:o
4,412	24	80,885	79				
24,700	67						
9,751	94						
22,675	32	57,127	93				
27,348	35	—	—	23	56	Realskolans elever	
3,030	87	30,379	22	67	50	D:o	d:o
65,146	62	65,146	62	3,100	—	31 st. qvinnor	
10,000	—	10,000	—	657	78	6 st. qvinnor	
219,528	33						
102,043	80	321,572	13				
33,390	29	—	—	2,007	—	Skolelever	
38,582	32	—	—	2,000	—	4 st. skolflickor	
17,198	67	—	—	6,520	—	176 st. skolelever	
57,143	—	146,314	28				
<i>Samt</i>		851,341	22				

Bland fonder, donerade till fattigvården, finnas ett icke så ringa antal, som blifvit gifna under inflytande af den fruktansvärda, nästan oafbrutna hungersnöd, hvilken mångårigt rådde bland landets fattige. Under en period af tjugu år felslog sädesskörden, 1812 för frost, 1816 för väta, 1818 för torka, 1821 för frost, 1826 för torka, 1830 och 1831 för väta. De bättre åren närmast efter 1812 och 1816 voro likväl icke några feta år. Tillföljd af bristande eller dåligt utsäde, alltför våt mark m. m. förblefvo äfven de under en tid, då potatesodlingen och ladugårds-skötseln ännu var ringa i landet, jemväl armodets år. Gentemot denna nöd stod all legal fattigvård redlös. Enskild barmhertighet var nödvändig och utöfvades i stor skala utöfver legal fattigvård. Häraf förklaras förhållandet, att icke mindre än fjorton stycken fonder för fattige tillkommo under denna tid. Deras ändamål synes därför vara, äfven der detta icke uttryckligen säges, att lindra nöd, der legal fattigvård icke kan göra detta i tillräcklig mån. Då det vid en karg natur, som vår, kan sägas att bland de sämre lottrade innevånarene alltid förefinnes ett större eller mindre quantum nödår, så finnes det äfven alltid ett trängande behof för dessa medels användande i det syfte de gifvits. Ingenstädes finner man någon häntydan uppå att de voro gifna till stadskassan för att användas som skattelindrings-medel.

DRÄTSELKAMMAREN

1

Helsingfors

den 12 Juni 1885.

N° 138.

~~~~~

Till Magistraten i Helsingfors stad.

Sedan Magistraten i remiss af den 4 sistlidne Maj anmodat Drätselkammaren att, efter tagen och öfriga vederbörande lemnad del af revisorernes utaf stadens räkenskaper för år 1884 om revisionen afgifna remissen bilagda berättelse, till sig infordra samt till Magistraten aflemna de förklaringar, hvartill berättelsen gäfve anledning, får Kammaren, återställande sagda berättelse och bifogande Styrelsens för fattigvården i saken afgifna förklaring, äran i äskadt afseende anföra följande:

Beträffande först frågan derom att afskrifningarna under år 1884 å uppdebiterade medel, ehuru i budgeten beräknade till endast 40,000 mark, i sjelfva verket uppgått betydligt högre eller till 63,965 mark 92 penni, har Kammaren ansett sig, med omnämmande af att berörda afkortningssumma understiger den motsvarande för år 1883 med i rundt tal 7,500 mark, men deremot öfverstiger afkortningarna åren 1882 och 1881 med ungefär 2,600 och 8,500 mark, endast böra framhålla, det Kammaren låtit afskrifning af uppdebiterade medel verkställas allenast i de fall, då antingen medlen icke kunnat indrifvas och ej heller kunnat väntas framdeles inflyta, eller ock då sjelfva debiteringen varit obehörig. I sistnämnda hänseende bör äfven märkas, att en mängd personer år efter år fått af taxeringsnämnden skattören sig åsatta, ehuru de tidigare under enahanda förhållanden i laga ordning förklarats på en eller annan grund fria från utskylders utgörande till denna kommun, samt att Kammaren i dylika fall nödgats utan vidare omgång förordna till afkortande af de debiterade utskylderna, till undvikande af stadens betungande med kostnadsersättningar till klagandene. — I sammanhang härmed tillåter sig Kammaren, med anledning af påpekandet i revisionsberättelsen af storleken utaf de restbelopp, som från det ena året utbalanserats till det andra, blott erinra om hvad Kammaren med anledning af dylika anmärkingar vid föregående revisioner framhållit, eller bland annat att dessa rester till betydlig del utgöras af poster, som icke kunnat eller hunnit uppbäras eller indrifvas inom årets utgång, men under det följande året meständels inflyta. Härmed bör dock ingalunda förnekas, att uti restlängderna äfven förekomma personer antecknade dels såsom „obefintlige“ dels ock såsom saknande tillgång, hvilka emellertid äro till vistelseorten kände eller, om ock utan tillgång, som lagligen kunnat i mät tagas, likväl ej kunna anses urständssatta att afbörda sig sina utskylder. I dylika fall, såsom exempelvis vidkommande några personer, med hvilka antydda förhållande äger rum och som finnas jemte andra upptagna å den af revisorerne omnämnde och till Kammaren i sådant afseende ingifna förteckning, underlåter Kammaren ej att i ock för resternas möjliga infående vidtaga de åtgärder, som omsorgen om stadens rätt påkallar.

Hvad sedan angår de emot förvaltningen af stadens fattigvård framställda anmärkningarna derom, att utgiftsposten „ständiga understöd“ åt fattige skulle visat en anmärkningsvärd tillväxt, att behof af tillökning å en eller annan anslagspost fått tillgodoses genom användande af besparingar å andra anslagsposter för fattigvården, att den nya dårvårdsinrättningen å fattiggården icke, såsom det hade beräknats, framkallat någon nämnvärd minskning i kostnaderna för utackorderade svagsinta, att Fattigvårdsstyrelsen i strid, enligt revisorernes förmenande, mot gällande reglementen för fattigvården och Drätselkammaren under sin förvaltning tagit den af Fröken Maria Bergman donerade fonden, äfvensom att en af Fattigvårdsstyrelsens ledamöter fått öfvertaga leveransen af kött till fattiggården, så anser Kammaren sig endast böra hänvisa till Fattigvårdsstyrelsens förklaring i dessa delar. — Öfver det af revisorerne framställda önskningsmål och förslag rörande bokföringen och förvaltningen af de till fattigvården donerade fonderna samt om dispositionen af deras afkastning anser Kammaren sig kunna underlåta att i detta sammanhang vidare uttala sig, enär Kammaren, enligt uppdrag af Stadsfullmäktige, har att till Fullmäktige afgifva yttrande i anledning af Fattigvårdsstyrelsens hos Fullmäktige gjorda framställning om anordnande af sådan förvaltning af några utaf dessa fonder, att de komme att afkasta sex procents årlig ränta.

Revisorerne hafva vidare anmärkt, att folkskolornas fonder hade sedan många år tillbaka ett oregleradt saldo till stadskassan till belopp af 57 mark. Enligt hvad Kammaren af kassören vid Folskoledirektionen inhemtat, äger äfven detta sin riktighet; och har Folskoledirektionen förklarar sig beredvillig att forderrast till stadskassan inleverera beloppet.

Med anledning af det utaf revisorerne slutligen anmärkta förhållandet, att några förteckningar öfver stadens lösa egendom icke blifvit dem delgifna, bör Kammaren upplysa, att inventeringen af sagde egendom beklagligtvis först den 29 sistlidne April hann slutföras, i följd af att inventariiförteckningarna från några af bestyrelserna hade sentida inkommit till Kammaren. Efter det inventeringsinstrumentet härå blifvit af inventeringsmännen underskrifvet, meddelade undertecknad Kammarens ordförande straxt derpå eller den 30 i samma månad revisorernes ordförande, att detsamma var för dem tillgängligt; men revisionsberättelsen var då redan affattad. Den förut upprättade inventariiboken öfver ifrågavarande egendom stod emellertid under revisionen till revisorernes förfogande.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén,

STYRELSEN
för
FATTIGVÅRDEN

i Helsingfors

den 5 Juni 1885.

№ 78.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Sedan Drätselkammaren uti remiss af den 29 sistlidne Maj delgifvit Fattigvårdsstyrelsen revisorernes af stadens räkenskaper för sistlidet år afgifna berättelse, får Fattigvårdsstyrelsen, beträffande hvad mot Styrelsens förvaltning anmärkts, äran afgifva följande förklaring:

För jemförelse af fattigvårdens utgifter hafva revisorerne uppställt beloppen för åren 1880—1884 och derigenom åskådliggjort en betydlig tillväxt af utgifterna, särdeles beträffande posten „ständiga understöd“, som ansetts anmärkningsvärd i förhållande till folkmängden. Men skulle revisorerne icke baserat sina beräkningar på utgifterna för år 1880, då de ständiga understöden voro relativt nedtryckta, utan gått något längre tillbaka, så hade de funnit att nämnda utgiftspost redan år 1873 uppgick till 44,136 mark 95 penni eller inemot det belopp som för år 1884, 11 år derefter, är upptaget och derigenom skulle beräkningarne om utgifternas tillväxt i procenttal utfallit helt annorlunda än dem revisorerne i berättelsen framställt. Då de årliga anse- nliga inflyttningarne till staden utgöras till största delen af kroppsarbetare, af hvilken klass understödstagarene hufvudsakligast består, och inflyttningarne, till följd af Nådiga Förordningen af den 17 Mars 1879, angående allmänna fattigvården, icke, som förut, få vägras för bristande arbetsförmåga, så är det sjelffallet att utgifterna för fattigvården måste stiga i större förhållande till folkmängden än tillföre, hvarförutom en stor mängd personer genom denna förordning, ehuru icke kyrkoskrifna, likväl i grund af mantalsskrifningen och sin vistelse härstädes under förloppet af flere år vid fråga om underhåll och hjälp rättsligen tillhörde Helsingfors kommun och belastade fattigvården. Folkmängden har årligen på de fem sista åren i medeltal ökats med 1,480 personer endast i svensk-finska församlingen och utgjorde hela stadens befolkning år 1882 45,919 personer, de andra församlingarna inberäknade. Då summan af de ständiga understöden nu är obetydligt högre än den redan var för 11 år tillbaka synes anmärkningen mer än obefogad. Att de fattige tilldelats de för sina behof minsta möjliga understöd, framgår af bilagda tabell, utvisande att de som sjelfva uppbära sina understöd, i medeltal erhållit 6 mark 41 penni i månaden, enkor med minst tre barn endast 2 mark 36 penni för hvarje barn, för i staden utackorderade äldre personer 11 mark och för barn 7 mark 47 penni samt för utackorderade personer på landet, för äldre 11: 87 och för barn 7: 74. Och då revisorerne icke ens påstått att understöd utgifvits åt personer som deraf icke varit i nödigt behof, anser Fattigvårdsstyrelsen anmärkningen om utgifternas öfver höfvan stora tillväxt äfven i detta afseende sakna all grund. I motsatt fall hade följden blifvit ett nödtvunget tiggeri, hvilket, opartiskt

bedömdt, förekom i ganska hög grad före år 1880. Enligt hvad framgår af årsredogörelserne, så har äfven sjelfva fattiggården och dess utrymme varit till det yttersta upptagen, så att ej heller derigenom kunnat göras någon besparing i ständiga understöd. Intagna i inrättningen hafva varit: år 1880 258, år 1881 288, år 1882 318, år 1883 354 och år 1884 402, deraf 59 sinnessvaga.

Rörande det anmärkta förhållandet att Fattigvårdsstyrelsen sökt och erhållit rättighet att få tillgodose ett ökadtt behof i en anslagspost genom inbesparingar i andra, har detta icke kunnat medföra något menligt inflytande på stadens drätselverk, då fattigvårdens årsbudget i sin helhet derigenom icke blifvit öfverskriden och enär fattigvårdens förfarande blifvit af Stadsfullmäktige godkändt, synes skäl till anmärkning icke förekommit.

Dårvårdsafdelningen vid fattiggården har väl bidragit till lindrande af nöden hos de olycklige som deri vårdas, men har, liksom revisorerne anført, icke i nämnvärd mån minskat kostnaderna för utackorderade svagsinta personer, emedan en stor del af sådana personer förut äfven vårdades i fattiggården och sedan öfverflyttades till den nya dårvårdsbyggnaden, hvori äfven intagits åtskilliga å Lappviks sjukhus på fattigvårdens bekostnad förut vårdade personer, deraf 8 under sistlidet år.

Att fattigvårdsstyrelsen öfvertog förvaltningen af Fröken Maria Bergmans donation, härrörde af testamentets uttryckliga föreskrift, som i detta hänseende torde bryta fattigvårdens och Drätselkammarens reglementen, och har Fattigvårdsstyrelsens åtgärd jemväl blifvit af Stadsfullmäktige godkänd, enligt beslut af den 21 sistlidne April.

Vidkommande anmärkningen att en af fattigvårdsstyrelsens ledamöter fått öfvertaga leveransen af kött till fattiggården, får Fattigvårdsstyrelsen meddela att kontrollen af de levererade varornas beskaffenhet icke utöfvas af Fattigvårdsstyrelsen i sin helhet, utan främst af den aflönade kosthållerskan och af Inspektorn å inrättningen samt äfven af de fattige sjelfve, hvilka delvis lägga hand vid matlagningen och ingalunda underlåta att klaga, om mot varans godhet vore något att anmärka. Fattigvårdsstyrelsen, som äfven utan Herr Hacklin trodde sig kunna bedömma varan, i fall af klander, ansåg det därför vara det mest förmånliga och säkra att antaga slagtaremästaren Hacklins leveransanbud, emedan han föregående år på ett utmärkt sätt, stundom med uppoffring, fullgjort samma leverans och ej heller betingade sig högre pris än någon annan spekulant.

Ännu har Fattigvårdsstyrelsen trott sig ega skäl framhålla att, ehuru personalen varit vida högre de senaste åren än tillföre, Fattigvårdsstyrelsen likväl genom öfvertagandet af egen kosthållning åvägabragt en besparing från 41 penni till 33 $\frac{1}{2}$ penni per portion, görande en behållning för år 1884 af 4,441 mark 27 p:ni, hvilket allt emellertid synes undfallit Herrar Revisorer.

Revisorerne uttalande om de till fattigvården donerade fondernas bokföring, förvaltning och dispositionen af deras afkastning, anser Fattigvårdsstyrelsen deremot förtjena synnerlig uppmärksamhet och anhålles att föreslagen åtgärd måtte vidtagas i och för användandet af fondernas afkastning, hvaraf en större del än hittills bör genom

Fattigvårdsstyrelsen direkte utdelas till de fattige och ej tillfalla stadens allmänna kassa, som deraf tillgodoräknats vida högre ränta än de fattiga fått uppbära, hvilket allt också i väsentlig grad skulle nedtrycka procenttalet å fattigvårdens utgifter. I sammanhang härmed får Fattigvårdsstyrelsen antyda att Styrelsen uti skrivelse af den 10 sistlidne April hos Stadsfullmäktige anhållit att i stället för $4\frac{1}{2}\%$ få uppbära 6% ränta å de fonder, hvilkas donationsbref utryckligen stadga att 6% skall utdelas.

Revisionsberättelsen har Fattigvårdsstyrelsen äran härhos återlemna.

På Fattigvårdsstyrelsens vägnar:

B. Sirén.

G. A. Wendell.

Tablå öfver de på grund af utfärdade understödsbref, vid 1884 års utgång, månatligen utgående s. k. ständiga understöd åt de fattige i Helsingfors.

	Antal under- stödstagare.	Understö- dens belopp pr månad.	Understö- det för hvarje person.	Medeltalet af understödet för hvarje person.	Understödstagarenes beskaffenhet.
<i>1:o. Understödstagare som sjelfve eller genom ombud uppbära sina understöd:</i>					
Emellan 30—40 års ålder . . .	6	46	—	7 67	Dels bräckliga och dels i hög grad sjukliga.
” 40—50 ” ” . . .	7	55	—	7 86	Blinda, ofärdiga och sjukliga.
” 50—60 ” ” . . .	19	118	—	6 21	D:o d:o.
” 60—70 ” ” . . .	52	296	—	5 70	D:o d:o.
” 70—80 ” ” . . .	57	365	—	6 40	Ålderdomssvaga och dels med lyten behäftade.
” 80—90 ” ” . . .	21	153	—	7 29	D:o d:o.
” 90—100 ” ” . . .	2	18	—	9 —	Ålderdomssvaga.
	164	1,051	—	6 41	
Transport	164	1,051	—	6 41	

	Transport	164	1,051	—	6	41	
35	enkor som uppbära bidrag till underhållet af sina minderåriga barn	115	271	—	2	36	Mödrarna äro i sådan ställning, att de ej utan hjälp kunna lifnära sina barn.
	Summa	279	1,322	—			
<i>2:o. Utackorderade i staden:</i>							
	Emellan 20—30 års ålder . . .	2	18	—	9	—	Den ena blind och den andra sjuklig.
	” 30—40 ” ” . . .	1	10	—	10	—	Sjuklig.
	Emellan 50—60 års ålder . . .	2	24	—	12	—	Sjukliga.
	” 70—80 ” ” . . .	3	35	—	11	67	Ålderdomsbräckliga.
	” 80—90 ” ” . . .	1	12	—	12	—	Slagrörd.
		9	99	—	11	—	
	Barn	68	508	—	7	47	Värnlösa.
	Summa	77	607	—			
<i>3:o. Utackorderade på landet:</i>							
	Emellan 20—30 års ålder . . .	4	42	—	10	50	Sinnessvaga och ofärdiga.
	” 30—40 ” ” . . .	12	144	—	12	—	D:o, lama, blinda och sjukliga.
	” 40—50 ” ” . . .	13	146	—	11	23	Dels sinnessvaga samt dels ofärdiga och sjukliga.
	” 50—60 ” ” . . .	25	291	—	11	64	Sinnessvaga, blinda, lama, ofärdiga, slagrörda och sjukliga.
	” 60—70 ” ” . . .	31	384	—	12	39	Bräckliga, sinnesrubbade, slagrörda och sjukliga.
	” 70—80 ” ” . . .	25	298	—	11	92	Ålderdomssvaga samt en del dessutom sinnesrubbade och ofärdiga.
	” 80—90 ” ” . . .	6	72	—	12	—	Ålderdomsbräckliga.
	” 90—100 ” ” . . .	1	10	—	10	—	Lytt.
	Okänd ålder	11	132	—	12	—	Sinnessvaga, afsigkomna och sjukliga.
		128	1,519	—	11	87	
	Barn	120	929	—	7	74	
	Summa	248	2,248	—			

Sammandrag.

	Antal.	Understödens belopp per må- nad.	
Understödstagare som sjelfve eller genom ombud uppbära sina understöd	279	1,322	—
Utackorderade i staden	77	607	—
D:o på landet	248	2,248	—
Summa	604	4,177	—

Helsingfors, den 2 Juni 1885.

G. A. Wendell.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1885.

Handlingar angående ifrågasatt förändring af
sättet för debiteringen och uppbörden af tolags-, trafik-
och mätningsavgifter.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 28 April 1884.

N:o 91.

~~~~~

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Sedan Magistraten jemte skrivelse tillsändt Generaltulldirektionen Herrar Stadsfullmäktiges ansökning om åtgärd derhän att debiteringen, uppbörden och redovisningen af staden tillkommande tolags-, trafik- och mätningsavgifter öfvertoges af Tullkammaren, har Generaltulldirektionen uti skrivelse af den 1 innevarande April, på uppgifna skäl förklarar sig, i sakens närvarande skick, icke kunna deri något tillgöra, men föreslagit ett annat sätt för debiteringen och uppbörden af berörda avgifter.

Med afseende härå och då berörda förslag synes vara förtjent af att tagas under ompröfning, får Magistraten äran tillsända Herrar Stadsfullmäktige Generaltulldirektionens skrivelse med anhållan att densamma blefve i sinom tid till Magistraten återställd.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.*K. G. Kollin.*

GENERAL-
TULLDIREKTIONEN.

Helsingfors,
den 1 April 1884.

Till Magistraten i Helsingfors stad.

№ 436.

Jemte skrifvelse den 22 nyssvikne Mars har Magistraten hit insändt en af Stadsfullmäktige i denne stad till Generaltulldirektionen ställd ansökning om Generaltulldirektionens åtgärd derhän, att debitering, uppbörd och redovisning af staden tillkommande tolags-, trafik- och mätningsafgifter öfvertoges af tullkammaren härstädes.

Vid öfvervägandet häraf synes väl tolagsafgiften, sålänge densamma, enligt nådiga förordningen den 20 November 1882 utgår med viss procent af tullafgiften för tullpligtiga varor, kunna vid härvarande tullkammare debiteras, uppbäras och redovisas utan synnerlig olägenhet eller tillökning i tjenstepersonalen, hvilket deremot icke blefve förhållandet beträffande trafik- och mätningsafgifterna, de der erläggas enligt specifika taxor, oberoende af tullafgifterna. Enär personalen vid Helsingfors tullkammare under seglationstiden är strängt upptagen med de derstädes förefallande göromål, lär debiteringen af sistnämnda afgifter icke kunna der verkställas, med mindre än att för sagde ändamål å tullverkets stat anställs en särskild tjänsteman, hvilken, om ock hans aflöning blefve tullverket af staden ersatt, efter uppnådd pensionsålder och uttjenta tjensteår komme att stanna tullverkets pensionsstat till last; hvarutom beträffande möjliga anmärkningar emot debiteringen af och redovisningen för nästomförmälda afgifter förvecklingar rörande forum för dylika anmärkningsmåls upptagande och afdömande synes icke kunna undvikas, enär de tullverkets tjänstemän, som med uppbörden skulle tagit befattning, sannolikt ej vore benägne att underkasta sig de härom i afseende å stadens räkenskaper nu gällande bestämmingar samt det ej heller kan tillkomma Generaltulldirektionen, inför hvilken tullkamrarnas tjänstemän äro för sina åtgärder närmast ansvarige, att afdömma af dem begångna fel vid handhafvandet af ifrågasatta debitering och uppbörd.

Redan dessa anförda omständigheter synes Generaltulldirektionen ställa hinder i vägen för genomförandet af det framställda förslaget, hvars ändamål dock, utan tullverkets inblandning i stadens uppbördsväsende, torde kunna uppnås derigenom, att debiteringen och uppbörden af stadens utaf trafiken beroende afgifter verkställas af någon tjänsteman i särskildt rum invid den åt tullkammaren upplåtna lokal, samtidigt med det debiteringen af tullmedlen pågår, i hvilket fall tullkammaren utan svårighet kunde hålla hand deröfver, att afgifterne till staden erläggas, innan uppbörd af tullmedlen eger rum. Men då Generaltulldirektionen uti tullförfattningarne icke är tillerkänd befogenhet att vidtaga åtgärd eller meddela omedelbar föreskrift i det syfte, Helsingfors Stadsfullmäktiges ofvanåberopade ansökan innehåller, kan Generaltulldirek-

tionen, i sakens närvarande skick, deruti icke något tillgöra, men skall, såframt tullkammaren, efter af stadens myndigheter derom inledande underhandlingar, kan för dess del finnas benägen att *öfvertaga verkställandet af stadens ifrågakomna uppbörd* samt ofvanantydde i vägen liggande omständigheter dervid kunna undanrödjas, icke underlåta att i sinom tid lemna förslaget, uti sålunda modifierad form, det understöd, det samma tvifvelsutän kan förtjena; hvilket Generaltulldirektionen har äran Magistraten till svar och i afseende å Stadsfullmäktiges förständigande härigenom meddela.

H. Höckert.

F. Krogius.

O. F. Gylling.
adjd.

L. S.
A. F. Nymalm.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 21 Augusti 1884.

N° 195.

~~~~~

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

I remiss af den 13 Maj sistlidet år hafva Stadsfullmäktige, med bifogande af en utaf General-Tulldirektionen den 1 April samma år till Magistraten aflåten och derifrån till Fullmäktige öfversänd skrifvelse, anmodat Drätselkammaren att, på grund af hvad General-Tulldirektionen i densamma anfört, med stadens tullkammare inleda underhandlingar angående debiteringen och uppbörden af staden tillkommande tolags-, trafik- och mätningsavgifter samt att derefter med yttrande i saken till Stadsfullmäktige inkomma.

I anledning af det Kammaren sålunda lemnade uppdraget vände sig Drätselkammaren till Tullkammaren med en skrifvelse i ämnet af den 6 Juni och emottog den 13 påföljande September Tullkammarens svar derå, dateradt den 11 i samma månad.

I denna Tullkammarens skrifvelse, likasom i General-Tulldirektionens förberörda bref till Magistraten, afböjes det från Fullmäktiges sida tidigare, på Drätselkammarens framställning, gjorda förslaget, att såväl debitering som uppbörd af ifrågavarande avgifter skulle af Tullkammaren mot viss ersättning öfvertagas och i enlighet med den för dem nu gällande taxa handhafvas, I stället föreslås af hvardera myndigheten åt-

gården att låta trafikavgifterna utgå i viss procent af tullsatserna, för hvilket fall Tullkammaren förklarar sig villig att åtaga sig deras debitering och uppbörd. Olämpligheten af ett sådant tillvägagående har Drätselkammaren dock redan tidigare, i skrivelse till Fullmäktige af den 14 December 1883 N:o 361, uppvisat. Emot det då af Kammarerna framhållna skälet, att staden icke borde betaga sig möjligheten att oberoende af regeringens tullpolitik fastställa trafikavgifternas belopp, har Tullkammaren nu visserligen invändt, att trafiktaxan fastställdes endast för så lång tid staden funne den med sin fördel förenlig samt att det således, i fall trafikavgifterna enligt Tullkammarens förslag utfördes i procent af nu gällande tullsatser, fortfarande vore för staden öppet att när som helst och huru som helst åter ändra vare sig procenttalet eller sjelfva grunderna för avgifternas bestämmande och derå äska regeringens fastställelse. Men förutom det att besluten om dylika ändringar endast under förutsättning, att slik fastställelse kunde utverkas blefve gällande, skulle beslutens vidtagande försvåras, ja omöjliggöras derigenom att Tullkammaren, det första ändring i sjelfva systemet blefve besluten, upphörde att taga befattning med ifrågavarande avgifter. Om den af Tullkammaren förordade åtgärden komme till utförande, skulle staden derföre, så länge den önskade upprätthålla ifrågasatta anordning beträffande avgifternas debitering och uppbörd, faktiskt betaga sig möjligheten af att i trafiktaxan införa modifikationer. Men oberoende häraf vore det äfven med nu gällande tullsatser ogörligt att åvägbringa en efter stadens förhållanden lämpad trafiktaxa, der avgifterna vore utförda i viss procent af tullen; och framför allt skulle, på sätt Drätselkammaren redan i sin ofvanberörda skrivelse till Fullmäktige framhållit, med en procedur, sådan Tullkammaren föreslagit den, endast föga vinnas i det afseende, hvarom nu är fråga. Debiteringen och uppbörden af avgifterna för icke tullpliktiga varor förblefve nemligen fortfarande stadens sak; och med detsamma komme tolags tjänstemännen att bibehållas samt de med den nuvarande anordningen förenade omgångarna att fortbestå.

Ändamålsenligare är icke heller ett annat af General-Tulldirektionen och Tullkammaren föreslaget tillvägagående, nemligen det, att debiteringen och uppbörden af oftaberörda avgifter skulle, utan tullverkets inblandning, verkställas af stadens egna tjänstemän i särskild invid Tullkammaren belägen lokal och å samma tider, då äfven Tullkammaren hålles öppen för allmänheten. Utan att för trafikanterna i nämnvärde grad minska olägenheterna och omgångarne vid det nuvarande uppbördssättet, komme en sådan anordning att för staden medföra ökade kostnader för lokal m. m. samt framför allt att nödvändigöra anställandet af en särskild kassör för denna uppbörd med all den kontroll och det ansvar, som deraf måste föranledas.

Då emellertid förslaget att såväl debiteringen som uppbörden af ifrågavarande avgifter skulle af Tullkammaren verkställas hade strandat mot de svårigheter, som af nämnda myndighet sålunda uppstälts, väcktes inom Drätselkammaren fråga om en annan utväg för ernåendet af det mål, som med reformen åsyftats, eller den att debiteringen skull i Tullkammarens lokal ombesörjas af en stadens tolagsbokhållare med ett honom för kontrollens skull tillförordnad biträde, hvaremot uppbörden skulle mot öfverenskomme n

ersättning verkställas af Tullkammarens kassör, hvilken det ålåg att regelbundet å vissa tider till stadskassan inleverera det influtna beloppet. Fördelarna af en sådan anordning blefve väl icke lika stora, som af den tidigare föreslagna, men dock beaktansvärda nog. Sammanblandning mellan tullverkets och stadens räkenskaper m. m., som Tullkammaren befarat följa af det tidigare förslaget, skulle dessutom vid sistberörda anordning helt och hållet undvikas.

Då sålunda ett nytt uppslag i frågan förelåg samt Drätselkammaren i saknad af närmare kännedom om arbetsordningen å Tullkammaren hvarken kunde bedömma, huru kassörens derstädes ansvarsskyldighet för de medel, han för stadens räkning omhänderfinge, lämpligast borde fastställas, eller föreslå den ersättning, som från stadens sida för denna uppbörd skulle till vederbörande vid Tullkammaren erläggas, ansåg sig Drätselkammaren böra ånyo vända sig till Tullkammaren med anhållan om dess utlåtande, huruvida och mot hvilken ersättning samt under hvilka närmare bestämningar i öfrigt Tullkammaren kunde åtaga sig att verkställa uppbörden af staden tillkommande tolags-, trafik- och mätningsavgifter, under förutsättning att debiteringen af dessa avgifter i Tullkammarens lokal verkställdes af stadens egna tjänstemän.

Till svar å Drätselkammarens härom aflåtna bref af den 28 November sistlidet år har Drätselkammaren från Tullkammaren fått emottaga en den 13 nästvikne Mars daterad skrifvelse, deri Tullkammaren bland annat anför:

att för Tullkammarens uppbörd, som derintills skett på tullförvaltarens ansvar, komme att anställas en särskild kassör (hvilken befattning numera äfven blifvit inrättad), men att dennes arbete blefve af den beskaffenhet, att han icke medhonne uppbörd för stadens räkning, och att slik uppbörd ej heller kunde jemte tulluppbörden honom tillätas; samt

att å Tullkammaren för närvarande icke funnes utrymme för några stadens tjänstemän, och ännu mindre hädanefter, då Tullkammarens tjänstepersonal komme att ökas, hvarutom det af Drätselkammaren projekterade inrymmandet å Tullkammaren af stadsmyndighet underlydande tjänstemän vore högeligen olämpligt och komme att ytterst störande inverka på handhafvandet af tullkamargöromålen, hvarför redan på denna grund en dylik anordning icke kunde af Tullkammaren medgifvas.

Hvad nu beträffar sistberörda omständighet, så torde de af Tullkammaren framhållna svårigheterna närmast bero af den nuvarande lokalens beskaffenhet samt antagligen i en framtid kunna undvikas. Äfven i sagde lokal vore det möjligt att, såsom Tullkammaren i sin senaste skrifvelse jemväl framhåller, för ifrågavarande ändamål använde ett nu för gaskontrollen disponerad rum, oaktadt dess läge i förhållande till sjelfva tullkammarlokalen icke vore fullt lämpligt för ändamålet.

Tullkammarens obenägenhet för att öfvertaga uppbörden af stadsavgifterna utgör deremot ett svårare hinder för reformens genomförande. De skäl Tullkammaren i fråga härom anfört synas dock icke väga alltför tungt i vågskålen. Inkasserandet af två, till en och samma person utfärdade debetsedlar i stället för allenast af en medför ökad besvär endast för såvidt angår summering af beloppen, men deremot icke

vid liqviden. Hvarföre åter uppbörd af de staden tillkommande afgifterna icke kunde kassören vid Tullkammaren tillåtas, är så mycket svårare att fatta, som Tullkammaren tidigare förklarar sig villig att åtaga sig såväl uppbörden som debiteringen af dessa afgifter, under förutsättning att de blefve fastställda i procent af tullsatserna, samt en sådan anordning jemväl torde på grund endast af privat öfverenskommelse vara vid Tullkammaren i Åbo införd. Märkas bör dessutom, att det för närvarande åligger tullverket att särskildt uppbära och redovisa den s. k. tobaksbevillningen, ett åliggande som måste anses vara i hufvudsak af enahanda natur som det nu för stadens räkning ifrågasatta, samt att tullkamrarna i Tavastehus och Tammerfors hafva sig förelagdt att för transitovavar, som till nämnda orter ankomma, uppbära och till resp. sjöstad leverera föreskrifven tolag.

Då Drätselkammaren vid sådant förhållande måste förutsätta, att de från Tullkammarens sida uppställda svårigheterna föranledts af några för den nya kassörsbefattningen derstädes gällande bestämningar, men dessa förmodligen kunde på högvederbörlig ort modifieras, samt då den föreslagna och alltsedan Stadsfullmäktigs institutiöns första tider påtänkta reformen beträffande uppbörden af tolags-, trafik- och mätningssafgifterna måste anses vara såväl för stadens uppbördsväsende, som för allmänhetens bekvämlighet af den högsta betydelse, så torde med hänsyn dessutom särskildt till önskligheten af att enahanda kontroll och ansvarsskyldighet åvägabragtes i afseende å uppbörden för stadens räkning, som beträffande Tullkammarens uppbörd i öfrigt faststälts, giltig anledning förefinnas att söka hos regeringen utverka nödiga åtgärders vidtagande för reformens genomförande.

Hvad sedan vidkommer den ersättning, som för ifrågavarande sysslände borde af staden till vederbörande tjenstemän vid Tullkammaren erläggas, så har väl förslag eller uppgift härom derifrån icke aflemnats, men anser Drätselkammaren denna ersättning åtminstone icke böra i förhållande till uppbördens belopp utfalla högre, än den för uppbörden af tobaksbevillningen med en procent deraf nu fastställda, enär någon debiterig och Bokföring af de för stadens räkning uppburna medlen ej skulle Tullkammaren åhvälfvas, utan dess kassör blott åläggas att på vissa tider, t. ex. en gång i månaden, till stadskassan inleverera desamma. Nämnda maximibelopp för ersättningen komme efter nuvarande förhållanden att uppå till omkring 2,500 mark.

På grund af det anförda får Drätselkammaren vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige måtte till Hans Kejslerliga Majestät ingå med anhållan om åtgärd derhän, att uppbörden af de Helsingfors stad tillkommande tolags-, trafik- och mätningssafgifter, enligt af staden underlydande tjenstemän upprättade debetsedlar, finge mot ersättning af stadens medel, denna dock icke öfverstigande en procent af uppbördsbeloppet, verkställas af kassören vid härvarande Tullkammare, under enahanda ansvar och kontroll, som för öfriga af honom omhänderhafvande medel äro stadgade, samt med

skyldighet för honom att de influtna medlen regelbundet, t. ex. en gång i månaden, till stadskassan inleverera.

Remisshandlingarna äfvensom styrkta afskrifter af Tullkammarens ofvanberörda skrivelser till Drätselkammaren af den 11 September 1884 och 13 Mars 1885 bifogas.

På Drätselkammarens vägnar:

Emil Schybergson.

Lars Homén.

TULLKAMMAREN

i

Helsingfors

HELSINGFORS

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

den 11 September 1884.

№ 328.

Uti skrivelse af den 6 sistförvikna Juni har Drätselkammaren anhållit om tullkammarens yttrande i anledning af väckt fråga, att debiteringen och uppbörden af Helsingfors stad tillkommande tolags- trafik- och mätningsskatter måtte af Tullkammaren med redovisning- och ansvarsskyldighet öfvertagas.

Sedan Tullkammaren numera varit i tillfälle taga kännedom af de ärendet rörande handlingar, går Tullkammaren att denna Drätselkammarens anhållan härmed fullgöra, dervid Tullkammaren ansett sig främst böra fästa uppmärksamhet deruppå att uppbörd af städerna tillkommande inträder genom Tullkammare endast kan åvägabringas medelst träffad godvillig öfverenskommelse mellan Tullkammare och stadsmyndighet, samt måste betraktas såsom ett enskildt åtagande af tullkammareföreståndare, dertill jemväl erfordras Generaltulldirektionens medgifvande. På sådant sätt har också tillkommit tullkammarens i Åbo öfvertagande af uppbörd utaf de i Åbo stad utgående tolags- och trafikskatter, likväl endast för tullpliktigt gods, och för möjliggörande deraf har trafik taxan i Åbo blifvit fastställd å slikt gods till viss procent af tullsatserna.

I Helsingfors deremot utgå trafik- och mätningsskatterna efter specifika taxor, oberoende af tullskatterna, och som skatternas debitering efter dessa taxor är ett

mycket oneröst arbete, äro för värkställandet deraf af staden anställde en person för utgående varor och inrikestrafiken samt en skild person för varor inkommande från utrikes orter, hvarjemte af staden utbetalas 500 mark årligen till Kontorsskrifvaren vid Tullkammaren V. Hougberg uti ersättning för af honom lemnadt biträde åt bemälda dibitorer, hvarförutom desse sjelfva bekosta sina medhjelpare. Uppbörderna af afgifterna verkställas åter af Drätselkontoret.

Som tullkamrarnas verksamhet egentligen hänför sig till tullpliktigt gods kan redan af sådan anledning någon vidsträktare uppbörd af stadens intrader, än från slikt gods, ej heller uti någon händelse af Tullkammaren öfvertagas. För verkställande af debitering äfven till denna del efter nu gällande taxor skulle erfordras, att af Tullkammaren antagas icke blott en, såsom Generaltulldirektionen förutsätter, utan minst tvenne personer, men som desse icke kunna åhvälfvas redovisnings- och ansvarsskyldighet, hvilken således jemte uppbörden skulle tillkomma undertecknade, kunna vi under sådant förhållande äfven med förutsättning att den af staden Tullkammaren erbjudande ersättning blefve fullt tillräcklig, likväl icke åtaga oss uppbörden af orsak, att kontrollrandet af de af bemälda personer verkställde debiteringar, i anseende till deras vidlyfthet, skulle kräfvä vida mera tid än undertecknade, af Tullkammarens göromål strängt sysselsatta, äro i tillfälle att egna derät; och att vi skulle ikläda oss ansvarighet för andras tillgöranden utan möjlighet för oss att dem kontrollera, torde väl ej ens kunna ifrågasättas.

Huru gerna än Tullkammaren skulle vilja gå vederbörandes uttalade önskingar till mötes, så vidt sådant för Tullkammaren låte sig göra, låter sådant sig dock icke verkställa med mindre än att stadens trafiktaxa för tullpliktigt gods blifver omarbetad efter procent af tullsatserna, ty endast derigenom kan afgifternas debitering med lätthet verkställas och till riktigheten af oss kontrolleras.

Emot denna åtgärd, hvilken dock uti Åbo verkstälts till allmän belåtenhet, hafva ej mindre det i frågan tillsatta utskott än ock Drätselkammaren, ehuru af hvardera medgifvits att äfven efter sådan grund trafikafgifterna till staden komme att inflyta till enahanda belopp som nu, likväl motsatt sig, och såsom anledning härför har föreburits, att trafiktaxorna i denna del skulle göras beroende af regeringens tullpolitik, samt att det skulle vara oklokt betaga staden dess rättighet att oberoende af regeringens finanspolitik fastställa trafikafgifternas belopp.

Med all aktning för de här uttalade bevekelsegrunderna kan dock Tullkammaren icke lemna oanmärkt, att detta resonnemang saknar hållbar grund.

Trafiktaxa fastställs icke för evärdelig tid utan endast för så lång tid staden finner den med sin fördel förenlig. Om således afgiften för tullpliktigt gods i trafiktaxan utföres i procenttal efter nu gällande tullsatser och dessa af regeringen ändras, står det staden öppet att när som helst ändra procenttalet, ja trafiktaxan kan icke blott till afgifternas belopp utan ock med afseende å grunderna för deras bestämmande när som helst och hur som helst af staden ändras och fastställelse derå af regeringens äskas. Denna rättighet skulle alldeles icke genom ifrågasatta åtgärd kunna staden betagas.

Af hvad här ofvan framhållits synes att det åsyftade ändamålet till hela dess vidd icke kan åvägbringas, men då stadens från det tullpligtiga godset härflytande intrader utgör en ganska väsendtlig del af uppbörden och de såväl af utskottet såsom ock af Drätselkammaren framhållna olägenheter genom det nu rådande förfarandet skulle kunna undvikas till synnerlig lättnad för den stora allmänheten, torde väl frågan äfven uti här framhållna modifierade form vara förtjent af närmare beaktande från stadsmyndigheternas sida, hvarom ej, så torde annan utväg för lämpligt ordnande af stadens från trafiken utgående uppbörd icke finnas, än den af Generaltulldirektionen redan framhållna eller sålunda, att debiteringen och uppbörden, utan tullverkets inblandning, verkställas af stadens egna tjänstemän uti särskild invid tullkammaren belägen lokal, och å enahanda tider, som tullkammaren är öppen för den trafikerande allmänheten.

Aug. Oldenburg.

Alfred Blomstedt.

Afskriftens riktighet bestyrker: Helsingfors Drätselkammare, den 21 Augusti 1885.

Ex officio:
Lars Homén.

TULLKAMMAREN

Helsingfors.

HELSINGFORS,
den 13 Mars 1885.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

N:o 52.

Sedan frågan om tullverkets omreglering i vissa afseenden framskridit derhän, att ärendet under senaste dagarne till slutbehandling i Kejsrerliga Senaten förevarit, samt visshet numera något så när vunnits i hvad riktning sagde omreglering kommer att försiggå, får Tullkammaren till svar å Drätselkammarens skrifvelse den 28 November 1884 N:o 267, hvilken dock först den 20 December samma år kom Tullkammaren tillhanda, jemte återhemtande af Tullkammarens redan under den 11 förutgångne September i ämnet aflåtne skrifvelse härmed äran delgifva:

Att någon kassör hvarken härförinnan ej heller för närvarande finnes vid tullkammaren anställd.

Att den tulluppbörd tullinspektorn ombesörjt varit, enligt Kung. den 21 April

1875, honom anförtrodd endast på uppdrag af undertecknad Oldenburg och med ansvarsskyldighet för mig i första hand.

Att sannolikt är att en kassör framdeles blifver vid tullkammaren anställd, men kommer sagde kassörs åligganden blifva af den beskaffenhet, att han hvarken kan medhinna uppbörd för stadens räkning ej heller slik uppbörd kan jemte tulluppbörden honom tillåtas.

Att plats å tullkammaren för närvarande icke finnes för inrymmande af stadens tjänstemän, och ännu mindre hädanefter då tullkammarens tjänstepersonal kommer att ökas, hvarförutom det af Drätselkammaren projekterade inrymmandet å tullkammaren af stadsmyndighet underlydande tjänstemän vore högeligen olämpligt och skulle ytterst störande komma att inverka på handhafvandet af tullkammaregöromålen, hvarföre redan på denna grund en slik anordning icke kan af tullkammaren medgitvas.

Att landets sjöstäder framdeles såsom hitintills åligga för inkommande varors tullbehandling i packhuset hålla vågmästare och tillräckligt antal vågbetjente, hvilka jemväl böra ombesörja vägning af för export afsedda och med utförsel-afgift belagda vissa varor.

Att, enär Drätselkammaren trott sig äga fog förkasta förslaget om trafiktaxans omarbetning efter tullsatserna, tullkammaren icke på något vilkor kan taga befattning med uppbörd af stadens intrader af hvad slag de än vara må, samt slutligen

Att tullkammaren, i likhet med Generalltulldirektionens i ärende afgifna yttrande, synes lämpligast vara att debiteringen och uppbörden af staden tillkommande tolags-, trafik- och mätningssafgifter hädanefter såsom hitintills, utan inblandning från tullverkets sida, verkställas af stadens egna tjänstemän, hvilka, för tillmötesgående från stadens sida af trafikens billiga fordringar i detta afseende, borde inrymmas uti det invid tullkammaren befintliga af staden upphyrde och för närvarande åt gaskontrollören upplätne rum, samt desse åläggas att för denna debitering och uppbörd der närvara å samma tider tullkammaren hålles för trafiken tillgänglig.

Aug. Oldenburg.

Alfred Blomstedt.

Afskriftens riktighet bestyrker: Helsingfors Drätselkammare, den 21 Augusti 1885.

Ex officio:
Lars Homén.

Utskottsbetänkande angående ifrågasatt omorganisation af polisinställningen i landets städer.

Jemte skrifvelse för den 13 sistlidne Mars har Magistraten i Helsingfors till Stadsfullmäktige öfversänt nedanstående från Guvernören i länet ankomna skrifvelse i det afseende densamma innehåller:

GUVERNÖREN

i

Nylands län.

Landskansliet.

Hfors, d. 13 Mars 1885.

N° 736.

~~~~~

Till Magistraten i Helsingfors.

På befallning af Kejs. senaten för Finland får Guvernörsemetet härigenom anmoda Magistraten att affordra stadsfullmäktige und. yttrande i anledning af väckt fråga, huruvida icke polisen i landets städer vore i behof af en reorganisation i syfte att densamma skulle fullständigare motsvara sitt ändamål, samt att med sagde yttrande och eget und. utlåtande i saken före den 1 nästinstundande Augusti hit inkomma; börande dervid särskild uppmärksamhet egnas åt följande omständigheter:

1:o. Om och hvilka olägenheter föranledas deraf:

- a) att ordförande och ledamöter i Magistrat, å hvilken handhafvandet af stadens polisväsende ankommer, tillika innehafva domsrett i staden;
- b) att stadsfiskals åligganden med hänsigt till polisen icke äro närmare bestämda;
- c) att stadspolisens och polisens å landet befogenhet och skyldighet att understöda hvarandra vid ordningens upprätthållande samt förbrytelsers uppdragande och beifrande icke blifvit närmare reglerade;

2:o. Huruvida stadens nuvarande polisstyrka må anses vara tillräcklig och om i Poliskammarens i Helsingfors organisation någon förändring vore önskvärd;

3:o. Genom hvilka åtgärder de olägenheter, som i förenämnda hänseende förekomma, må kunna undanröjas.

4:o. Hvilka kostnader en sådan reform kunde föranleda utöfver de nuvarande kostnaderna för stadens polis, hvilka äfven böra specifikt uppgifvas.

5:o. Om och i hvad mon någon åtgärd till polisväsendets förbättrande blifvit i staden vidtagen efter det förordningen, den 8 December 1873, angående kommunalförvaltningen i stad, blef gällande.

På Guvernörsemetets vägnar:

T. L. Eek.

Herman Tranberg.

Då Stadsfullmäktige den 26 sistlidne Mars förehafvt detta ärende till behandling, hafva Stadsfullmäktige uppdragit åt ett särskildt utskott, till medlemmar hvarti undertecknade blifvit utsedde, att till Stadsfullmäktige inkomma med utlåtande i ärendet.

Vid det utskottet, till fullgörande häraf, tagit innehållet af Herr Guvernörens ofvanintagna skrifvelse under öfvervägande, har utskottet, ehuru skrifvelsens syfte derutinnan icke är fullt tydligt, ansett det Stadsfullmäktige affordrade yttrandet icke rimligtvis kunna omfatta andra af de uti skrifvelsen framhållna omständigheter, än sådana, om hvilka Stadsfullmäktige, på grund af förhållandena å denna ort, kunna förutsättas ega nödig kännedom och erfarenhet, men icke afse ett uttalande öfver frågorna i allmänhet.

Då utskottet trott sig böra på antydt sätt begränsa det å Stadsfullmäktige ankommande yttrande i ärendet, har utskottet, bland annat, kunnat helt och hållet förbigå den första frågan om de olägenheter, som tilläfventyrs kunna föranledas deraf att, såsom fallet är i en del städer, Magistratens ordförande och ledamöter, jemte handhafvandet af polisväsendet, tillika utöfva domsrätt i staden. Såsom bekant, eger nämligen detta förhållande icke rum i Helsingfors, der inseendet öfver polisinsrättningen är öfverlemnadt åt en särskild myndighet, Poliskammaren.

Med fasthållande af ofvanberörda förutsättning synas äfven de två följande frågorna kunna i korthet besvaras.

Hvad nämligen först angår de befarade olägenheterna deraf att stadsfiskalsåligganden med hänsigt till polisen icke äro närmare bestämda, hafva, så vidt utskottet kunnat inhemta, dylika olägenheter icke härstädes försports, hvilket torde hafva berott derpå att, om äfven de å stadsfiskalerna ankommande åligganden icke äro genom noggranna och uttömmande instruktioner angifna, sådant deremot är förhållandet beträffande polisen, hvars befogenhet finnes noggrant utstakad i Kejs. förordningen angående polisinsrättningen i Helsingfors stad af den 6 Maj 1861. Någon kompetenskonflikt emellan nämnde myndigheter har i följd häraf icke förekommit.

Vidkommande åter frågan om och hvilka olägenheter föranledas deraf att stadspolisens och polisens å landet befogenhet och skyldighet att understöda hvarandra vid ordningens upprätthållande samt förbrytelsers uppdragande och beifrande icke blifvit närmare reglerade, har saknaden af bestämda föreskrifter i nyssnämnda hänseenden ersatts genom den praxis, som på grundvalen af fullständig reciprocitet härutinnan utbildat sig. Stadens polis har sålunda städse med beredvillighet tillhandagått polisen å landet med spanandet efter och gripandet af förbrytare, som från landsbygden tagit sin tillflykt till staden, medan, å andra sidan, ej heller polismyndigheterna å landet undandragit sig att i förekommande fall lemna stadspolisen sitt bistånd vid förbrytelsers uppdragande och beifrande. Icke sällan har det äfven inträffat att stadens polis i förevarande afseende utsträckt sin verksamhet till stadens närmaste omgifningar utan att några förvecklingar eller olägenheter i följd häraf, åtminstone så vidt utskottet har sig bekant, skulle uppkommit. Härmed har utskottet dock icke velat förneka nyttan och behovet af att genom lagbestämningar reglera polismyndig-

heternas i stad och på landet ömsesidiga ställning, helst förhållandena icke torde å alla orter hafva utvecklats sig på enahanda sätt, som i denna stad.

Följer så i ordningen frågan huruvida stadens nuvarande polisstyrka må kunna anses vara tillräcklig och om i Poliskammarens i denna stad organisation någon förändring vore påkallad. Innan utskottet emellertid går att framhålla de synpunkter, som, enligt utskottets tanke, vid besvarandet af denna fråga borde komma under öfvervägande, utber sig utskottet att få till sakens belysande i korthet redogöra för hufvuddragen af polisnärvarandens i staden närvarande organisation.

Enligt nådiga kungörelsen af den 29 Juni 1876, angående reorganisation af Polisnärvaranden i Helsingfors stad, jemte dertill genom Stadsfullmäktiges beslut af den 21 November 1882 gjordt tillägg, finnas för öfvervakande af allmänna ordningen och säkerheten i denna stad anställda två kommissarier, tio öfverkonstaplar och sjuttiofyra konstaplar, hörande till ordningspolisen, samt en kommissarie, en öfverkonstapel och sex konstaplar, hörande till detektiva eller spaningspolisen.

Den till förstnämnda afdelning hörande styrkan användes för närvarande på följande sätt:

för patrullering inom staden	39 man.
„ d:o å chausséerna	12 „
„ dejourering å vaktkontoren	4 „
„ lemnande af handräckning „för (behof“).	8 „
„ öfvervakande af sedligheten	3 „
till torg- och hamndejourer	5 „
„ beskickningar	3 „

Summa 74 man.

I betraktande af alla de mångfaldiga viktiga och grannliga uppgifter, som ankomma å ordningspolisen, vore det fåfängt att söka dölja för sig det den för ändamålet disponibla personalen, som, inberäknadt de två kommissarierna, hvilka hafva sig ombetrodd uppsigten öfver hvar sitt vaktkontor, uppgår till inalles åttatiosju man, oakadt densamma endast för några år sedan, efter det en tillökning deraf med två öfverkonstaplar och tolf konstaplar på grund af Stadsfullmäktiges ofvannämnda beslut egt rum, ansågs vara tillräcklig, numera är för fåtalig för att på ett tillfredsställande sätt kunna fylla de genom stadens och befolkningens ständiga tillväxt med hvarje dag ökade anspråk, som ställas på polisen. Till ådagaläggandet häraf torde böra anföras, huruledes en del pass uti den år 1876 i öfverensstämmelse med det af Stadsfullmäktige uppgjorda förslag fastställda passindelningen, sedermera blifvit lemnade obevakade, emedan man varit tvungen att på annat håll använda det för dessa pass afsedda manskapet, hvarutom andra pass endast genom att personalen öfver höfvan ansträngts kunnat hållas besatta. Att sådant dock icke kunnat ske utan mehn för manskapets helsa, synes framgå af den öfverraskande höga dödlighetsprocenten inom poliskåren. Sålunda skall, enligt utskottet meddelad uppgift, ensamt antalet af i lungshot affidne årligen uppgå till inemot fem procent af manska-

pet, oaktadt noggran tillsyn hålles deröfver att personer, behäftade med anlag till berörde sjukdom, icke antagas till dessa befattningar.

För närvarande är patrulleringen inom staden fördelad å tretton pass, för hvilken tjänstgöring, då tre konstaplar äro indelade å hvarje pass, erfordras en styrka af minst trettionio konstaplar. Härtill kommer bevakningen af chausséerna, som, fördelad å tvenne dubbla pass, tager i anspråk tolf konstaplar. Enellertid har, såsom redan antydts, personalen icke varit tillräcklig för bestridandet af patrulleringen å såväl samtliga vid den tidigare passindelningen bestämda pass, som å de nya områden, till hvilka man i följd af stadens utvidgning eller andra omständigheter nödgats utsträcka polisbevakningen. Sålunda har det pass, som enligt berörde indelning utgöres af hela sjetta stadsdelen eller Skatudden lemnats obesatt, enär den härför afsedda bevakningen ansetts böra förflyttas till Bergmansgatan och Brunnsbusvägen, der flere inträffade oordningar och öfverfall påkallat dess närvaro. Likaså har inom andra distriktet Boulevardsgatan lemnats obevakad, emedan man nödgats förlägga den för detta pass bestämda bevakningen till granskapet af Handlanden Antipoffs stenhus vid Nylandsgatan, hvarjemte bevakningen från Högbergsgatan förflyttats till Henriksgatorna.

Då behovet af omförmälda tillökning i passens antal icke med fog torde kunna ifrågasättas, men, å andra sidan, ej heller något af de äldre passen utan fara kunde tills vidare lemnas obesatt, helst bevakningen redan genom den förra indelningen blef inskränkt till den minsta möjliga, samt då härtill kommer att den för beskickningar, vakttjänstgöring vid kontoren, dejourering å torg, vid hamnar och theatrar samt för tillfällig eller reservtjänstgöring återstående polisstyrkan icke heller utan olägenhet kan minskas, synes det vara en oafvislig nödvändighet att ordningspolisens personal under den närmaste framtiden förstärkes med minst tolf konstaplar, hälften äldre och hälften yngre, nämligen tre för hvar och ett af de nytillkomna passen, samt tre för reservtjänst eller „för behof“, genom hvilken sistnämnda tillökning någon lättnad torde kunna beredas den öfriga personalen i dess ansträngande tjänstgöring. En utväg skulle nämligen derigenom yppas att, då, såsom ofta händer, en konstapel nödgas lemna sina tjänstegöromål för att uppvakta såsom angifvare eller vittne vid Rådstufvurätten eller Poliskammaren, ersätta honom med en reservkarl i stället för att, såsom förhållandet nu är, man dertill måste använda en för tillfället från egen tjänstgöring ledig konstapel, som sålunda får afstå från sin välbehöfliga hvilotid emot att vid inträffande likartadt förfall för honom erhålla enahanda återtjänst.

Då utskottet härå öfvergår till frågan huruvida någon förändring vore påkallad i Poliskammarens i denna stad närvarande organisation, torde främst böra framhållas att under den tid, som förflutit sedan denna organisation fastställdes genom förut åberopade Kejslerliga kungörelse af den 29 Juni 1876 ärendenas antal vid Poliskammaren mer än fördubblats. Till följd häraf måste de löner, som genom 1876 års stat fastställdes för de vid Poliskammaren anställde funktionärerne, åtminstone beträffande en del af desse numera anses vara otillräckliga. I främsta rummet gäller denna

anmärkning polismästaren, hvars aflöning för närvarande utgör 9,000 mark, utgående under följande afdelningar:

lön	<i>₣</i> 6,000.
hyresmedel	” 1,500.
underhåll af hästar och åkdon	” 1,500.
	Summa <i>₣</i> 9,000.

Då i betraktande tages den lika ansvarsfulla som ansträngande beskaffenheten af polismästarens tjensteåligganden, hvilka sällan, om någonsin, medgifva denne någon ledighet, är det af vigt att de med tjensten förenade löneförmoner äro tillräckliga att färsäkra tjensteinnehafvaren om en sorgfri utkomst. Med afseende härå har utskottet trott sig ega skäl att föreslå en förhöjning af polismästarens lön med 2,000 mark, hvarigenom densamma komme att uppgå till inalles 11,000 mark. Genom denna tillökning komme polismästarens aflöning att med 1,000 mark understiga de löneförmoner, som i det till Stadsfullmäktiges granskning öfverlemnade förslaget till ny aflöningsstat för stadens samtliga löntagare, föreslagits att framdeles tilldelas stadens politieborgmästare, med hvilken polismästaren i anseende till arten af sin befattning närmast torde kunna jämföras.

På hufvudsakligen enahanda skäl, som anförts i fråga om polismästarens aflöning, har utskottet jemväl ansett sig böra för underpolismästaren tillstyrka ett lönetillskott af 1,000 mark, hvarigenom dennes löneförmoner komme att utgöra 7,000 mark, eller enahanda belopp, som enligt förberörda förslag till ny aflöningsstat är afsedt att i lön tilldelas en äldre justitierådman.

Vid Poliskammaren finnes för närvarande anställd en kanslibetjening af en sekreterare, två notarier och två kanslister, men då notariernas åligganden inskränka sig till förandet af protokoll vid Poliskammarens sammanträden, äro i synnerhet sekreteraren och de tvenne kanslisterna belastade med hela den stora mängden af löpande ärender. Oaktadt de sistnämnde äro i tjensteutöfning från tidigt om morgonen till sent på aftonen, har det dock icke varit möjligt för dem att medhinna alla å dem ankommande kansligöromål, hvarför man varit nödsakad att öfverflytta en del häråf, såsom förandet af vissa diarier, å kommissarien vid detektiva polisen, hvilket naturligtvis icke kunnat ske utan mehn för dennes egna göromål. I betraktande af dessa omständigheter har utskottet icke kunnat annat än erkänna såsom berättigadt det inom utskottet framhållna behovet af att ett anslag, motsvarande aflöningen för en kanslist, ställes till Poliskammarens förfogande för antagandet af ett extra biträde, som kunde ombetros ej mindre det viktiga åliggandet att föra diarierna öfver brottslingar, utan ock uppgörandet af en polisstatistik, hvilket arbete härtills blifvit försummadt. Den föreslagna anordningen synes äfven böra föredragas framför inrättandet af en ny fast kanslisttjänst, emedan derigenom större utsigt förefinnes att för fullgörandet af omordade, ett visst mått af omdöme och insigt kräfvande göromål, erhålla fullt kompetente personer, hvilka vore villige att åtaga sig arbetet såsom en bisysselsättning.

Då ett rättvist förhållande icke synes förefinnas emellan den ansträngande tjänstgöring, som dock fortfarande komme att åligga de tvenne kanslisterna, och den ringa aflöning, de härför uppbära, anser utskottet sig derjemte böra föreslå en förhöjning af desses aflöning från ettusen till ettusentvåhundra mark, med hvilket belopp således äfven arvodet för det af utskottet förordade extra biträdet borde utgå.

Vidkommande sekreteraren har utskottet icke funnit anledning förekomma att föreslå någon tillökning till dennes lönevilkor, emedan sekreteraren, utöfver sin lön, som utgör 2,000 mark, torde hafva att påräkna icke obetydliga sportler.

I sammanhang härmed har utskottet jemväl trott sig böra undersöka huruvida icke en förhöjning af den lägre betjeningens vid ordningspolisen aflöning kunde anses vara af omständigheterna påkallad. Enligt 1876 års stat utgör aflöningen för en äldre konstapel:

lön	<i>Sm.</i>	500
tjänstgöringsarvode	„	400
beklädnadshjelp	„	200
	<u>Summa <i>Sm.</i></u>	1,100

och för en yngre konstapel:

lön	<i>Sm.</i>	400
tjänstgöringsarvode	„	400
beklädnadshjelp	„	200
	<u>Summa <i>Sm.</i></u>	1,000

Dessa löneförmoner anser utskottet vara väl knappt tillmätta, då i betraktande tages att en poliskonstapel icke kan tillåtas att jemte sin tjänst utöfva annan befattning och icke ens hans hustru idka någon näring, att beskaffenheten af hans tjänstgöring förhindrar honom att välja sin boningsplats i stadens aflägsnare delar, der hyrorna äro billigare, samt att man på en polis ställer fordran det han städse skall uppträda snyggt och anständigt klädd samt iakttaga ett någorlunda belevadt sätt, hvilket åter förutsätter en viss bildningsgrad. Härtill kommer ännu att det är af största vikt för poliskårens anseende att densamma är någorlunda tillräckligt aflönad, emedan man endast under denna förutsättning kan förvänta att genom duglighet och redbarhet framstående personer skola söka anställning vid polisen och förmås att en längre tid derstädes kvarstå. Under sådana omständigheter har utskottet icke tvekat att förorda ett lönetillskott af etthundra mark för såväl äldre som yngre konstaplar vid ordningspolisen att utgå såsom en tillökning till beklädnadsbidraget, hvilket särskildt med hänsyn till den starka åtgången af skodon, visat sig vara alldeles otillräckligt.

De af utskottet ofvan framställda förslag skulle, i händelse desamma komma att godkännas, föranleda följande tillökning uti den för stadens polisnrättning gällande stat:

Poliskammaren:

löneförhöjning åt polismästaren	<i>Imf.</i> 2,000: —	
„ ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	1,000: —	
„ ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	400: —	
arvode för ett extra biträde	1,200: —	4,600: —

Ordningspolisen:

6 äldre konstaplar, lön å	} den nu föreslagna	} tillökta personalen.	<i>Imf.</i> 500: —	
tjenstgöringsarvode . . .			„ 400: —	
beklädnadshjelp			„ 300: —	7,200: —
6 yngre konstaplar, lön			<i>Imf.</i> 400: —	
tjenstgöringsarvode . . .	„ 400: —			
beklädnadshjelp	„ 300: —	6,600: —		
tillökning till beklädnadshjelpen för 36 äldre				
och 38 yngre konstaplar å 100	„ 7,400: —	21,200: —		
			Summa <i>Imf.</i> 25,800: —	

Då uti innevarande års budget för Helsingfors stad kostnaden för polisrättningen, af hvars stat en öfersigt härhos biläggas, upptages till 140,380 mark, hvar till kommer den summa af 5,000 mark, som är stald till Guvernörens öfver länet disposition för polisändamål och utbetalas af statsmedel, skulle med den af utskottet föreslagna tillökningen deri, den årliga utgiften för stadens polisväsende komma att stiga till 171,180 mark.

Hvad sedan beträffar sättet för bestridandet af den föreslagna tillökningen i kostnaden för polisrättningen, bör främst omnämnas att statsverket för närvarande deltager i sagde kostnad med 86,000 mark, deri inberäknadt ofvanberörda till Guvernörens förfogande ställda anslag af 5,000 mark, hvaremot återstoden tillskjutes af staden. Denna anordning grundar sig likväl icke på ett frivilligt åtagande af staden, utan har, så att säga, blifvit densamma påtvungen. Sedan nämligen i anledning af de militära vaktpatrullernas indragning Guvernören öfver länet väckt fråga om förstärkande af polisstyrkan i staden, och Stadsfullmäktige, till svar å en enligt Kejsersliga Senatens föreskrift till Fullmäktige framstald förfrågan huruvida och till hvilket belopp staden vore villig att erlægga de för polisens förstärkning nödiga kostnaderna, uti skrifvelse till Guvernören af den 21 November 1882, förklarar staden villig att i bestridandet af denna till 18,120 mark om året beräknade kostnad deltaga i samma proportion som egde rum emellan de från statsverket och staden enligt den för polisrättningen i Helsingfors den 27 Juni 1876 fastställda stat utgående bidragen till polisrättningen, resp. 78,280 och 45,260 mark, eller med i rundt tal 6,525 mark om året, hänskjöt Kejsersliga Senaten medels skrifvelse från dess Civil Expedition af den 24 Januari 1883 till Stadsfullmäktiges utlåtande ett förslag att staden skulle emot åtnjutande af ett årligt anslag af 86,000 mark, hvarom Kejsersliga Senaten hade för

afsigt att hos Hans Kejsrerliga Majestät hemställa, tillskjuta alla de öfriga kostnader, som kunde erfordras för polisnrättningens upprätthållande under tiden från den 1 Januari 1883 till samma dag 1893. Men ehuru Stadsfullmäktige uti sitt afgifna svar på det bestämdaste afböjde omförmälda förslag, anförande såsom skäl därför dels att, då polisnrättningen i Helsingfors vore och städse betraktats såsom en statsinstitution, hvilken tillkommit utan stadens hörande och utan beaktande af städernas grundlagsenliga privilegier att öfver politien hålla öfverinseende, följde deraf äfven att inrättningen borde i hufvudsak af statsverket bekostas emot åtnjutande af det bidrag från kommunen, som med hänsyn till dess gagnelighet kunde pröfvas skäligt, dels ock att staden icke på något sätt gifvit anledning till upptagandet af frågan om den tillärnade förstärkningen af polisväsendet, bestämdes dock, utan afseende härå, genom ett Kejsrerligt bref af den 14 Juli 1883 att statsverkets bidrag till polisnrättningens i staden underhåll under tiden från den 1 Januari 1883 till samma dag år 1893 skulle utgå med 86,000 mark om året emot skyldighet för staden att erlægga alla derutöfver för polisväsendets behöriga underhåll under nämnda tid erforderliga kostnader.

Ehuruval äfven utskottet i allo ansluter sig till den af Stadsfullmäktige tidigare uttalade uppfattning om polisnrättningens i denna stad egenskap af statsinstitution samt i öfverensstämmelse härmed och då föga utsigt förefinnes att kunna åtminstone innan utgången af ofvan berörda tioårsperiod af statsverket utverka något ytterligare anslag till den af utskottet föreslagna förstärkningen af polisen, anser Stadsfullmäktige vara i sin fulla rätt att undandraga sig att frivilligt ikläda sig kostnaderna därför, vore det dock enligt utskottets åsigt mindre väl betänkt att låta frågan på denna grund förfalla. Utskottet håller nämligen före att en förstärkning af ordningspolisens personal med de af utskottet föreslagna tolf konstaplarne är en sådan oafvislig nödvändighet, för så vidt polisen öfverhufvud skall vara i stånd att lemna det skydd till person och egendom, som af densamma begäres, att staden måste finna sig i att äfven utan bidrag från statsverkets sida bekosta ifrågavarande förstärkning af polisstyrkan, dock icke till större belopp, än som erfordras, i fall de nya konstaplarne tilldelas enahanda löneförmoner, som för närvarande åtnjutas af äldre och yngre konstaplar vid ordningspolisen. Den utgift, som till följd häraf komme att erläggas af stadskassan uppgår till 12,600 mark årligen.

Då, såsom utskottet ofvan framhållit den föreslagna förstärkningen af ordningspolisen är afsedd att fylla ett trängande behof, anser utskottet derjemte att denna fråga omedelbart borde af Stadsfullmäktige slutligen afgöras, utan afvaktande af den utgång ärendet i öfrigt kan erhålla.

Något annorlunda är deremot förhållandet med öfriga af utskottet framställda förslag.

Hvad först angår den föreslagna tillökningen i Poliskammarens stat, har Kejsrerliga Senaten tidigare erkänt det ankomma å statsverket att, utan bidrag af staden, bekosta utgifterna för poliskammaren. Ett uttalande i detta syfte ingår nämligen, i förut åberopade skrifvelse från Civil Expeditionen till Guvernören öfver Nylands län

af den 24 Januari 1883. Tryggande sig vid denna förklaring, synes man med tillförsigt kunna emotse att statsverket, i händelse de till stöd för utskottets uti nu ifrågavarande afseende framställda förslag anförda omständigheter finnas vara behjertansvärda, icke skall undandraga sig att bevilja medel till bestridandet af de förökade utgifterna för poliskammaren. I annat fall måste väl förslaget härom få förfalla.

Beträffande åter den föreslagna löneförhöjningen åt samtliga vid ordningspolisen anstälde äldre och yngre konstaplar, hvilken, då jemväl de tolf nya konstaplarne inbenäknas, komme att medföra en årlig utgift af tillsammans 8,600 mark, kan utskottet icke förorda att staden skulle förbinda sig att ensam tillskjuta de för ändamålet erforderliga medlen, om ock ifrågakomna utgift, såsom afseende förbättrande af den lägre polisbetjeningens ekonomiska ställning måste anses behöflig. Deremot synes det vara i allo lämpligt att staden utfäster såsom vilkor för deltagandet i kostnaden för omordade löneförhöjning att äfven statsverket bidrager dertill i samma proportion, som enligt 1876 års stat var rådande emellan de från staden och statsverket utgående bidragen till polisnrättningen. Enligt denna proportion, som kan uttryckas genom 1:1,7, skulle stadens andel i rundt tal komma att utgöra 3,185 mark samt statsverkets bidrag 5,415 mark. Utskottet föreslår således att staden på ofvan omförmälda vilkor förbinder sig att till nu ifrågavarande ändamål bidraga med 3,185 mark om året.

Vidkommande slutligen frågan om och i hvad mon någon åtgärd till polisväsendets förbättrande blifvit i staden vidtagen efter det förordningen af den 8 December 1873, angående kommunalförvaltningen i stad, träd i gällande kraft, är denna fråga till en del redan i det föregående besvarad. Tilläggas bör dock att äfven en ny polisordning blifvit den 29 mars 1875 utfärdad.

På grund af hvad ofvan anförts får utskottet vördsamt föreslå

att Stadsfullmäktige i det underdåniga yttrande, som det åligger Fullmäktige att i ärendet afgifva, måtte framhålla de synpunkter och omständigheter, som förestående framställning innehåller, samt

att Stadsfullmäktige, oberoende af den utgång ärendet i öfrigt kan erhålla, för anställandet vid ordningspolisen af tolf nya konstaplar, hälften äldre och hälften yngre, emot enahanda löneförmoner, som för närvarande tillkomma sådana konstaplar, eller 1,100 mark för en äldre och 1,000 mark

för en yngre konstapel, måtte bevilja ett anslag af tillsammans 12,600 mark om året, att utgå från den 1 nästinstundande November.

Uti behandlingen af förestående ärende, så vidt detsamma angår polismästarens aflöning, har undertecknad Åkerman icke deltagit.

Helsingfors, den 31 Juli 1885.

Wilh. Brummer.

Henrik Åkerman.

Isak Fellman.

G. U. Sandberg.

Arvid Nyberg.

Öfversigt

öfver

utgifterna för polisinrättningen i Helsingfors stad enligt stadens för år 1885 fastställda budget.

Poliskammaren:

1 Polismästare, lön	<i>Fmf.</i> 6,000:—	
hyresmedel	„ 1,500:—	
underhåll af två hästar och åkdon	„ 1,500:—	9,000:—
1 Underpolismästare, lön	<i>Fmf.</i> 4,000:—	
hyresmedel	„ 1,200:—	
underhåll af häst och åkdon	„ 800:—	6,000:—
2 Ledamöter i Poliskammaren lön à	<i>Fmf.</i> 600:—	1,200:—
1 Sekreterare, lön	„ 1,400:—	
hyresmedel	„ 600:—	2,000:—
2 Notarier, lön à	<i>Fmf.</i> 1,200:—	2,400:—
2 Kanslister, lön à	„ 1,000:—	2,000:—

Ordningspolisen:

2 Kommissarier, lön à	<i>Fmf.</i> 1,500:—	
hyresmedel	„ 600:—	
tjenstgöringsarvode	„ 300:—	4,800:—
10 Öfverkonstaplar, lön à	<i>Fmf.</i> 750:—	
tjenstgöringsarvode	„ 750:—	15,000:—
36 Äldre konstaplar, lön à	<i>Fmf.</i> 500:—	
tjenstgöringsarvode	„ 400:—	
beklädnadshjelp	„ 200:—	39,600:—
38 Yngre konstaplar, lön à	<i>Fmf.</i> 400:—	
tjenstgöringsarvode	„ 400:—	
beklädnadshjelp	„ 200:—	38,000:—
4 hästars underhåll, efter 1 L $\mathcal{E}$ hö och 4 $\mathcal{E}$ hafre om dagen, förslagsvis	<i>Fmf.</i> 550:—	
Skoning och läkemedel, förslagsvis	„ 40:—	
Remont, förslagsvis	„ 40:—	2,520:—

Detektiva polisen:

1 Kommissarie, lön	<i>Fmf.</i> 1,500:—	
hyresmedel	„ 800:—	
tjenstgöringsarvode	„ 500:—	2,800:—
	Transport	125,320:—

		Transport	125,320: —
1	Öfverkonstapel, lön	<i>Imf.</i>	1,000: —
	tjenstgöringsarvode	„	800: —
			1,800: —
6	Konstaplar, lön å	<i>Imf.</i>	500: —
	tjenstgöringsarvode	„	500: —
	beklädshjelp	„	200: —
			7,200: —
<i>Diverse:</i>			
	Expenser	<i>Imf.</i>	1,700: —
	Läkarearvode	„	600: —
	Till ersättning för oförskyld skada å kläder, ådragen i tjensten, samt till gratifikationer	„	1,000: —
	Hyra för 2:dra polisvaktkontorets lokal	„	2,400: —
	Hyresbidrag för vaktkontoren vid chausséerna	„	360: —
		Summa <i>Imf.</i>	140,380: —

*Betänkande N:o 2, afgifvet af det för frågan om
inrättandet af saluhallar tillsatta utskott.*

Då Stadsfullmäktige den 26 sistlidne Maj till behandling förehade utskottets betänkande, med förslag till uppförande af en saluhall å Kaserntorget för handeln med lifsförnödenheter, beslöto Stadsfullmäktige att återremittera ärendet till utskottet för afgifvande af yttrande i anledning af några emot berörde förslag inom Stadsfullmäktige framställda anmärkningar, hvilka sedermera delgifvits utskottet genom ett så lydande protokollsutdrag:

Utdrag ur protokollet fördt hos Helsingfors Stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 Maj 1885.

§ 7.

Ett utskottsbetänkande med förslag till uppförande af en saluhall å Kaserntorget föredrogs och var detsamma af följande lydelse:

Diskussionen inleddes utaf *herr af Lindfors*, som framhöll, hurusom plats äfven borde beredas för handel med småkram och alster af hemslöjd, och att härför väl lämpligast borde inrättas ett galleri utanför saluhallen, men då denna byggnad redan sträckte sig långt in uppå Kaserntorget, torde detta icke låta sig göra, och ansåg talaren därför att genom inrättande af en rad butiker, som vore öppna utåt torget, nämnda behof äfven kunde tillgodoses. Dessa butiker blefve derjemte mycket eftersökta och komme att bereda stadskassan god inkomst. Då staden snart komme i besittning af det gamla ryska mjölmagasinet vid södra hamnen ville talaren påpeka, huru nämnda magasin kanske utan större kostnader kunde omändras och inredas till en lämplig saluhall.

Herr Schildt anmärkte mot *herr af Lindfors* att det förstnämnda förslaget om öppna butiker för handel med småkram äfven varit under pröfning inom Utskottet, men att man

ansett prydligheten och snyggheten genom en sådan anordning blottställas. Dock vore antalet butiker uti sjelfva hallen nog stort, för att till en början en rad diskar kunde äfven för sagda handel upplåtas.

Herr Procopé hyste tvifvelsmål huruvida platsen å Kaserntorget för detta ändamål kunde erhållas, alldenstund nämnde torg vore fortfarande behöfligt för finska gardets militära öfningar.

Herr Schybergson påpekade att vid ärendets öfverlemnande till förstärkta Stadsfullmäktige, frågan borde formuleras nog vidsträckt för att Fullmäktige skulle ega full frihet att besluta om saluhallarnes uppförande äfven på annan plats i staden.

Sedan *Herr Sandberg* hemställt om remiss till Drätselkammaren för utredning huruvida någon annan lämplig plats funnes att tillgå samt detta förslag vunnit särskilda talares understöd, beslöto Stadsfullmäktige:

att hos Magistraten anhålla om vidtagande af åtgärd för utseende af förstärkt antal Stadsfullmäktige för afgörande af frågan om uppförande af saluhallar i denna stad;

att återremittera ärendet till Utskottet för inhemtande af dess yttrande i anledning af de utaf herr af Lindfors framkastade anmärkningar; samt

att af Drätselkammaren infordra utlåtande angående den af Utskottet föreslagna saluhallen äfvensom utredning huruvida annan mer ändamålsenlig plats, än den Utskottet förordat, i detta afseende funnes att tillgå.

Beträffande slutligen klämman å sid. 10 i betänkandet om upphörandet af den efter torghandelns slut å Strandtorget vid Vestra Kajen bedrifna handeln, beslöto Stadsfullmäktige efter en kortare diskussion att, i enlighet med Utskottets förslag, i antydt afseende ingå med skrifvelse till Magistraten. Som ofvan.

In fidem:

Karl Langenskiöld.

De omständigheter, som Stadsfullmäktige, innan ifrågavarande ärendes slutliga afgörande, önskat få genom utskottet utredda, äro således, huruvida icke genom en förändrad anordning af inredningen i den af utskottet föreslagna saluhallen eller genom densammes förseende med ett yttre galleri jemväl behovet af en lämplig plats för handeln med småkram och alster af handslöjd kunde tillgodoses, samt derjemte huruvida icke det af staden inlösta ryska proviantmagasinet vid Vestra Kajen utan större kostnader kunde förändras och inredas till en lämplig saluhall.

Vidkommande den förstnämnda frågan, åt hvilken utskottet icke härförinnan haft anledning att egna uppmärksamhet, då utskottet tidigare endast fått i uppdrag att närmare undersöka hvar och huru saluhallar för *lifsmedelshandeln* borde inrättas för

att bäst fylla sitt ändamål, synes grundade tvifvelsmål kunna hysas angående lämpligheten af att sammanföra sistsagde handel med handeln med småkram och hemslöjdsalster, enär derigenom det hufvudsakliga syftemålet med den af utskottet föreslagna saluhallen, nämligen bringandet af ordning och reda i den viktiga handeln med lifsförnödenheter, lätt kunde äfventyras. Men oafsedt dessa betänkligheter kan utskottet icke förorda förslaget åtminstone så vidt detsamma afser uppförandet af ett galleri framför saluhallen för inrymmandet af småkramhandeln, emedan en sådan utvidgning af byggnaden skulle yttermera inkräkta å det icke synnerligen rymliga torget samt derigenom minska utsigterna att få för ändamålet disponera denna plats, hvilken utskottet på de å sidan 3 af utskottets förut afgifna betänkande anförda samt här nedan närmare utlagda skäl, anser böra föredragas framför alla öfriga möjligen till buds stående platser.

Hvad sedan beträffar förslaget att till saluhall använda det för stadens räkning inlösta ryska proviantmagasinet vid Vestra Kajen, synes det föga troligt att staden skulle vara benägen att för ifrågakomma ändamål upplåta en byggnad, som kostat staden öfver 400,000 mark och dertill är belägen på en plats, som synes vara sjelfskrifven för uppförandet af någon större monumental byggnad, i synnerhet då i betraktande tages att proviantmagasinet för att kunna förvandlas till en ljus och luftig saluhall måste undergå så genomgripande förändringar att antagligen endast yttermurarne kunde fortfarande användas, att till följd häraf kostnaderna för saluhallen, som af utskottet beräknats till 175,000 mark, genom proviantmagasinets användande för ändamålet icke i väsendtlig grad skulle minskas, samt att resultatet af företaget i ekonomiskt hänseende således skulle blifva vida sämre än utskottet beräknat. Med afseende härå har utskottet trott sig hafva tillräckliga skäl att utan uppgörandet af kostnadsförslag för proviantmagasinets ombyggnad till saluhall, låta tanken på att för ändamålet använda sagde byggnad falla.

Enär utskottet af den diskussion, som inom Stadsfullmäktige förelupit vid behandlingen af utskottets förslag om uppförandet af en saluhall å Kaserntorget, funnit att man tänkt sig möjligheten af att äfven andra platser kunde egna sig för placandet af den föreslagna hallen, har utskottet trott sig ega anledning att i detta sammanhang något närmare utlägga de skäl, som bestämt utskottet att i detta afseende välja Kaserntorget. De platser, som förutom den sistberörda möjligen härvid kunde komma i fråga, äro Salu- och Jernvägstorgen. Emot Salutorget kan anmärkas att en saluhall därstädes skulle komma att intaga ett alltför framstående rum samt uti icke ringa mon förstöra anblicken af denna stadens vackraste öppna plats, hvars befriande från torghandeln man just af denna orsak ansett vara ett önskningsmål. Det lider därför icke heller något tvifvel att ett förslag till förändring af stadsplanen uti nu ifrågavarande syfte icke skulle komma att bifallas. Enahanda utgång, skulle antagligen äfven ett förslag att för ändamålet använda en del af Jernvägstorget komma att få, dels emedan detsamma i en framtid sannolikt kommer att åtminstone delvis blifva

behöfligt för jernvägen dels enär torget genom uppförandet af en saluhall derstädes skulle förlora i utseende. Tilläggas kan ännu att torget äfven i öfrigt mindre väl lämpar sig för ändamålet, såsom något aflägsset från stadens centrum och fiskarhamnen. Framför båda ofvan omförmälda platser besitter Kaserntorget fördelen af att vara på en gång centralt beläget och dock något undanskymdt, att detsamma befinner sig i omedelbar närhet till fiskarhamnen med dess handel samt att den föreslagna saluhallen skulle komma att ersätta en derstädes redan befintlig byggnad och tillika undanskymma den fula terrass, som efter byggnadens nedrivande, hvilket icke längre kan uppskjutas, på denna sida komme att begränsa torget, hvarutom såsom ett hufvudsakligt företräde bör framhållas att Saluhallens placering å Kaserntorget skulle för staden medföra de minsta kostnader och uppoffringar. På alla dessa skäl kan utskottet icke annat än vidblifva sin förra åsigt om att Kaserntorget under alla förhållanden är den för ifrågavarande ändamål lämpligaste platsen.

Helsingfors, den 1 Augusti 1885.

Otto Höijer.

J. E. Hacklin.

C. G. Hiort af Örnäs.

C. G. Sanmark.

Hj. Schildt.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 4 September 1885.

№ 215.

~~~~~

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Sedan det utskott, som Stadsfullmäktige nedsatt för frågan om inrättande här i staden af saluhallar, afsedda hufvudsakligen för matvaruhandel, under den 16 sistlidne April till Fullmäktige härom afgifvit betänkande, innefattande förslag till uppförande af en dylik hall å Kaserntorget, remitterade Fullmäktige den 26 påföljande Maj sagda betänkande till Drätselkammaren, med anmodan till Kammaren att till Fullmäktige inkomma med yttrande ej mindre angående den föreslagna saluhallen än ock derom

huruvida någon mera ändamålsenlig plats, än den nu därför ifrågasatta, funnes att ett i detta afseende tillgå. Och får Kammaren till följd häraf vördsamt meddela följande:

Hvad först angår platsen för saluhallen så är Kammaren fullkomligt ense med utskottet derom, att Kaserntorget, eller närmare angifvet dess vestligaste del, synnerligen väl egnar sig härtill både för sitt centrala och dock något undanskymda läge och för sin närhet till hamnen och den rörliga torghandeln, hvartill ännu kommer att, då de i högsta grad förfallna slagtarbodarna å nämnda torg i hvarje fall måste undanskaffas, staden genom att uppföra saluhallen å deras plats, skulle inbespara de eljes oundvikliga kostnaderna för platsens tillbörliga reglerande. Och tillika har Kammaren funnit sig icke kunna för ifrågavarande ändamål föreslå någon annan plats, som vore därför lämpligare än den å Kaserntorget. Ty att dertill aptera båthamnen i vinkeln emellan Salutorget och vestra kajen medelst densammas igenfyllande, hvarom förslag äfven varit framkastadt, kan Kammaren icke förorda. Båt- och fiskarhamnarne vid vestra kajen anser nemligen Kammaren redan vara, efter den utvidgning af den sydligare kajarmen, som egt rum i ock för anläggande af det slutna varuskjulet, reduceerade till sitt minsta möjliga, sålunda att, om en ytterligare afknappning af dem komme att ske, en ny båthamn i stället borde åstadkommas; och kostnaden härför i förening med den för igenfyllningen blefve — på sätt man kan förutse äfven utan närmare utredning af beloppet, hvarföre en dylik utredning af Kammaren ansetts öfverflödig — så öfverhöfvan stor, att ifrågavarande förslag redan på denna grund måste förfalla. Likaså har Kammaren öfvervägt, huruvida någon lämplig tomt kunde till plats för saluhallen anskaffas, men dervid kommit till det resultat, att någon dylik tomt ej står att erhållas för ett pris, som gjorde företaget möjligt. Slutligen talar emot saluhallens förläggande till jernvägstorget, hvilket tidigare äfven varit ifrågasatt, den omständighet, att om också numera, sedan jernvägstorget blifvit stenlagdt, torghandeln med sådana landtmanna alster, som icke höra till de för ett hushåll dageligen behöfliga torgförnödenheterna samt derjemte taga i anspråk ett större utrymme, eller handeln med skogsprodukter och öfriga byggnadsmaterialier samt kreatur och kreatursfoder blefve, i enlighet med hvad Kammaren förut under den 9 December 1881 hos Fullmäktige föreslagit, förflyttad till sagda torg, handeln med icke allenast fiskvaror utan äfven öfriga lifsmedel väl äfven framdeles komme att hålla sig vid södra hamnen.

Beträffande sedan den af utskottet föreslagna saluhallens beskaffenhet och anordning, så har Kammaren ej funnit skäl till annan anmärkning i denna del, än att salustånden i de två raderna närmast Kaserngatan ansetts komma att erhålla en alltför otillräcklig dager i följd deraf, att denna sida af byggnaden blefve i saknad af fönster och erhöile sitt ljus från ljuslyktan i taket uti sned riktning, hvilken sistnämnda omständighet i synnerhet skulle göra sig gällande i afseende å den af de begge raderna, som blefve mera aflägsen från Kaserngatan. En sådan förändring af byggnadens belysningsätt borde derföre vidtagas, att berörda olägenhet derigenom blefve förebygd. Vidkommande saluståndens storlek, så kunde väl de mindre bland dem förefalla något

små, men då de blefve så inrättade, att de med lätthet kunde förenas två och två, samt då deras utvidgande skulle komma att leda till en förändrad disposition af hela byggnaden, hvilket Kammaren icke ansett påkalladt, har Kammaren funnit sig ej böra tillstyrka någon modifikation i den härför föreslagna planen. Slutligen har Kammaren ock, i likhet med utskottet, ansett sig böra för saluhallen förorda en takkonstruktion af trä, i betraktande af den stora prisskilnaden emellan en sådan och en konstruktion af jern.

I sammanhang med ofvanstående har Kammaren äfven trott sig böra beröra frågan om sättet för anskaffande af de för det föreslagna byggnadsföretaget behöfliga medlen. Och då detsamma måste förutsättas blifva för staden vinstgifvande kan enligt Kammarens tanke, annat ej ifrågakomma, än att kostnaden för byggnadens uppförande bestrides med lånade medel. Utaf stadens medel finnes väl redan från år 1883 för ändamålet reserverad en summa af 50,000 mark, men anser Kammaren sig emellertid böra tillstyrka, att förstärkte Stadsfullmäktige, å hvilkas afgörande ärendet ankommer, måtte besluta, att hela den för den föreslagna saluhallen beräknade kostnadssumman af 175,000 mark upptoges genom lån, såsom skäl hvarföre Kammaren tillåter sig framhålla, att det nämnda reserverade beloppet vore behöfligt till bestridande af stadens ordinarie utgifter särskildt i följd deraf, att det till Fullmäktiges disposition ställda anslaget i årets budget kommer att af tidigare icke förutsedd anledning visa en betydlig brist. Angående det föreslagna lånets beskaffenhet anser Kammaren dock några närmare bestämningar icke böra på förhand fastställas.

På grund af det nu anförda och i nära anslutning till hvad ofvannämnda utskott redan föreslagit, får Kammaren vördsamt tillstyrka:

att å vestra sidan af Kaserntorget, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af utskottet förordade projekt, för stadens räkning uppföres en saluhall, inrymmande 222 salustånd, hvilka uthyras åt försäljare af lifsmedel; samt

att för uppförandet och inredandet af ifrågakomma saluhall anslås ett belopp af 175,000 mark, hvilket belopp genom lån för stadens räkning upptages.

Derest förstärkte Stadsfullmäktige, till hvilkas behandling ärendet blifvit öfverlemnadt, bifalla till företagets utförande för stadens räkning, torde Fullmäktige vidare besluta

att hos Kejsarliga Senaten utverka tillstånd till disponerande för ifrågavarande ändamål af erforderlig andel af Kaserntorget äfvensom åt Drättselkammaren uppdraga att låta med ledning af ofvan omförmälda projekt, dock med nödig modifikation deraf i och för åstadkommande af tillräcklig dager i den föreslagna saluhallen, utarbета fullständiga ritningar till nämnda saluhall, ansöka om fastställelse å ritningarna, i vanlig ordning upplåta

byggnadsarbetets utförande å entreprenad samt, efter detsammes afslutande, uthyra försäljningsplatserna i saluhallen i öfverensstämmelse med närmare föreskrifter, som Stadsfullmäktige i sinom tid komma att på framställning af Kammaren härom meddela.

Remissen i ärendet får Kammaren härhos återställa.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

H:fors, Tidnings- & Tryckeriaktie:s tryckeri (Heleneg. 5), 1885.

Utskottsbetänkande rörande särskilda till Helsingfors stad donerade, men i dess ego numera icke befintliga jordlägenheter.

I den öfversigt af Helsingfors stads inkomstgifvande fasta egendom, som i början af år 1876 afgafs till Stadsfullmäktige af ett för ändamålet tillsatt utskott, anmälde detsamma, att åtskilliga af de jordlägenheter i Helsinges socken, som Drottning Kristina den 8 November 1650 donerat till Helsingfors stad, numera icke med full eganderätt tillhörde staden, samt att någon laglig grund härtill icke kunnat af utskottet upptäckas, hvarför utskottet föreslog att åt ett särskildt utskott skulle uppdragas att närmare undersöka orsaken till omordade förhållande. Jemte det Stadsfullmäktige vid sammanträdet den 1 Februari 1876 biföllo till denna framställning, blefvo undertecknade utsedde till medlemmar i berörde utskott.

Innan utskottet går att framlägga hvad i saken tillgjorts, har utskottet ansett sig böra redogöra för de omständigheter, som vållat att utskottet icke tidigare kunnat slutföra sitt uppdrag.

Samtidigt med det utskottet tillsattes, vidtogo Stadsfullmäktige åtgärd jemväl derom att alla de handlingar, som röra stadens donerade jord, skulle samlas och i tryck utgifvas. Enär antagligt var att någon ledning för uppdragets fullgörande härigenom kunde vinnas, fann utskottet lämpligast vara att begynna sin verksamhet först efter det nämnde handlingar blifvit offentliggjorda. Då detta i början af år 1877 inträffade, fann man likväl att icke alla för utskottet behöfliga handlingar förekommo uti den till tryck befordrade samlingen, i det att deri, förutom andra urkunder, saknades Kongl. Resol. af den 12 Maj 1685, hvars införskaffande ansågs vara af synnerlig vikt, då densamma i jordeböckerna under tiden derefter utslutande åberopas såsom stöd för stadens rätt till de donerade lägenheterna. Utskottet riktade därför främst sin uppmärksamhet på anskaffandet af nyss omordade Resolution och lät eftersöka densamma såväl i stadens arkiv som i Statsarkivet utan att dock dessa efterforskningar, lika litet som en förfrågan i ämnet hos Kongl. Svenska Riksarkivet i Stockholm, hade önskad framgång. Den möjlighet förefanns dock ännu att förnyade grundliga efterforskningar särskildt uti Riksarkivets i Stockholm samlingar komme att leda till bättre resultat, i fall någon i dylika forskningar erfaren person bereddes

tillfälle att emot ersättning offra tid och möda för ändamålet. För den händelse åter att nämnda viktiga dokument icke kunde der påträffas, tillkom det utskottet, för att kunna fullgöra det erhållna uppdraget, att söka anskaffa fullt tillförlitliga autentiska afskrifter af de handlingar af äldre datum, som utvisade att ifrågavarande, staden numera frångångna jordlägenheter blifvit till staden donerade, helst som i fall någon talan om dessa lägenheter återvinnande till staden, hvilket måste betraktas såsom hufvudsyftemålet med den utskottet uppdragna undersökningen, skulle kunna å stadens vägnar utföras, så beskaffade autentiska handlingar borde läggas till grund för denna talan; i jemförelse med hvilka handlingar de i stadens s. k. privilegiebok samlade urkunderne äro endast obestyrkta eller icke behörigen vidimerade afskrifter och således, saknande laga vitsord, utan all rättslig betydelse. Omfattande arkivforskningar voro därför nödvändiga, om staden skulle kunna styrka sin rätt till lägenheterne, och efter det ett anslag af 1,000 mk den 28 December 1877, blifvit af Stadsfullmäktige ställt till utskottets förfogande samt sedan utskottet yttermera förvissat sig om att de nödiga ansedda handlingarne hvarken i original eller i bestyrkta afskrifter kunnat här i landet öfverkommas, hvaremot desamma, om någonstädes, borde vara att tillgå i Svenska Riksarkivet, anhöll utskottet i skrifvelse af den 21 Oktober 1878 hos Aktuarien vid Riksarkivet, Doktor V. Granlund att de handlingar, som för utskottet erfordrades och i skrifvelsen uppräknades, måtte uppsökas och afskrifvas samt afskrifterna, till riktigheten behörigen bestyrkta, utskottet tillsändas. Till svar härå meddelade Doktorn Granlund att han beredvilligt åtog sig omförmälda uppdrag.

Emellertid förflöto flere år innan alla de handlingar, som ligga till grund för nedanstående framställning, kommo utskottet från Svenska Riksarkivet till handa, oakadt utskottet icke underlåtit att särskilda gånger påminna Doktorn Granlund om hans åtagande och äfven till följd deraf i slutet af år 1879 fått emottaga urderrättelse om att de begärda afskrifterna voro dels redan färdiga dels under utskrifning. Och då ytterligare någon tid förflutit utan att de utlovade handlingarne afhöordes, fann utskottet sig slutligen föranlåtet att uti skrifvelse för den 12 Januari 1882 till Riksarkivarien D:r R. M. Bovallius upprepa sin förenämnde anhållan. Uti svarsskrifvelse för den 24 i sagde månad meddelade denne att han affordrat D:r Granlund förklaring angående orsaken till dröjsmålet med afsändandet af omordade afskrifter, samt att D:r Granlund i anledning häraf tillkännagifvit sig skola jemte afsändandet af handlingarna, hvilka redan vore färdiga att expedieras, afgifva den begärda förklaringen. Någon tid derefter anlände omsider afskrifter af de handlingar, hvilka återfunnits i Riksarkivet, jemte en skrifvelse af D:r Granlund, deri denne, beklagande dröjsmålet med handlingarnes afsändande, hvilket skulle berott på någon honom i enskild väg tillkandakommen missledande uppgift derom, att utskottet allaredan afslutat sitt arbete och därför icke vidare vore i behof af ifrågavarande handlingar, meddelade att han, oakadt tränga efterforskningar, icke lyckats finna de återstående fyra urkunderna, hvilka utskottet velat hafva afskrifna, deribland äfven ofvannämnda Kongl. Resol. af den 12 Maj 1685.

Vid granskningen af de utskottet sålunda tillhandakomna afskrifterna fann utskottet emellertid att desamma saknade erforderligt intyg om deras authenticitet. Ett lämpligt tillfälle att få den anmärkta bristen afhjelpat yppades påföljande år 1883 då statsarkivarien D:r R. Hausen vistades i Stockholm för verkställandet af arkiv forskningar. Genom hans välvilliga bemedling erhöles nu icke allenast intyg om afskrifternas authenticitet af vederbörande tjänsteman vid Riksarkivet, utan äfven Ryske Generalkonsulns i Stockholm påteckning deröfver att nämnde tjänsteman vid Riksarkivet författningsenligt tillkom att utfärda dylika expeditioner. Men utskottet står derutöfver i tacksamhetsskuld till D:r Hausen för dennes osparda bemödanden att genom nya på anmodan af utskottet anställda efterforskningar, bland annat äfven i Kammarkollegii arkiv, anskaffa de saknade handlingarna, hvilka forskningar kröntes med den framgång att en af dessa handlingar återfanns. Men ehuru sålunda flertalet af de handlingar, som ansetts erforderliga, tillhandakommit utskottet i det skick att de innehålla laga vitsord, ansåg utskottet sig dock icke böra underlåta att söka införskaffa äfven den utredning, som i kameralistiskt afseende kunde erbjuda sig till ådagaläggande af ifrågavarande lägenheters identitet med de till staden donerade, hvarföre utskottet slutligen från Statsarkivet anskaffat utdrag ur jordeböckerna rörande de donerade lägenheterna ända från år 1650 till början af innevarande århundrade, hvilket arbete med afseende å dess omfattning äfven tagit en ganska dryg tid i anspråk, men äfven lemnat värdefulla bidrag till upplysning i frågan.

De lägenheter, som utgjort föremål för utskottets undersökning, äro följande: *Heikas* och *Bertas* skattehemman N:ris 1 och 2 i Drumsjö by samt *Lassas* och *Martis* skattehemman N:ris 1 och 2 i Tali by, hvart och ett om ett fjerdedels gammalt och ett fjerdedels förmedladt mantal, *Korpas* skattehemman N:o 1 om ett halft gammalt och lika stort förmedladt mantal, samt *Backas* skattehemman N:o 2 och *Böhle* kronohemman N:o 4, hvartdera om ett fjerdedels gammalt och ett fjerdedels förmedladt mantal, i Lillhoplax by, äfvensom *Nybondas* kronohemman N:o 5 om ett helt gammalt och enahanda förmedladt mantal i Åggelby by, alla i Helsinge socken. Vid hvarje af dessa hemman finnes i jordboken anteckningen: „Donerad under Helsingfors stad, enligt Kongl. brefvet af den 12 Maj 1685;“ hvarjemte vid *Heikas* och *Bertas* hemman dessutom är antecknad: „Räntan anslagen till Magistratens aflöning, som i Nåder blifvit fastställt den 14 Mars 1819.“

Enligt de intyg rörande ifrågavarande hemman, som utskottet af vederbörande Häradsskrifvare införskaffat, och hvilka intyg äro utfärdade den 28 April 1877, innehades lägenheterna vid nästföregående års mantalsskrifning, *Heikas* och två tredjedelar af *Bertas* hemman utaf Handlanden I. Wavulin, den återstående tredjedelen af sistsagde hemman utaf Handlanden Brenner, *Lassas* och *Martis* hemman af friherre Axel Ramsay, *Korpas* hemman af Bonden August Falenius, *Backas* hemman af Bonden Gustaf Hellman, *Böhle* hemman af Bonden Matts Moring samt *Nybondas* hem-

man till ena hälften af nämndemannen Otto Nyström och till andra hälften af bonden Michael Nyström. Till belysande af den inkomst staden för närvarande åtnjuter från ifrågakomna lägenheter må vidare omnämnas att största delen af den från hemmanen utgående rubelräntan tillfaller staden, medan endast en mindre andel är förbehållen kronan. Fördelningen deraf är nämligen sådan att från hvardera af Heikas och Bertas hemman disponeras 15 rubel 70 kopek af staden, medan 1 rub. är kronan förbehållen, från Lassas hemman tillfalla 29 rub. 60 kop. staden, 1 rub. kronan, från Martis hemman 26 rub. 60 kop. staden, 1 rub. kronan, från Korpas hemman 80 rub. 10 kop. staden, 2 rub. kronan, från Backas hemman 37 rub. 40 kop. staden, 1 rub kronan, från Böhle hemman 23 rub. 50 kop. staden, 1 rub. kronan samt från Nybondas hemman 47 rub. 90 kop. staden och 3 rub. 90 kop. kronan. Det belopp, som från nämnde åtta lägenheter årligen inflyter till stadskassan, utgör således tillsammans i skatte rubel 276 rubel 50 kopek.

Förutom ofvanomförmälda hafva ännu särskilda andra jordlägenheter i stadens närhet, dels samtidigt med de nu ifrågavarande, dels tidigare blifvit af Sveriges regenter till staden donerade; men som staden numera disponerar öfver alla dessa med full eganderätt, dock hvad beträffar Meilans eller Hindersnäs hemman, som äfven upptages bland de sist anförda, icke på grund af donationen utan till följd af den 5 April 1871 afslutadt köp med dess dåvarande innehafvare, komma desamma i det följande att endast i förbigående beröras.

Angående tillkomsten af dessa donationer har utskottet ur de detsamma tillhandakomna handlingarna inhemtat, hurusom Konung Johan III uti de af honom den 3 Augusti 1569 för Helsingfors stad fastställda privilegier, bland annat, „undt och efterlåtit till stadens inbyggares mullbete, fiskeri och andra nödtorftter, två byar som näst staden ligga, nemligen Gumtäck, theruti sex Gårdar, och Forsby theruti fyra Gårdar, item Blåbärsholmen, Höga holmen, Sompeholmen, Helsingfors fiärden.“ Donationen bekräftades yttermera af samme regent uti en skrifvelse till stadens Borgmästare och Råd, daterad Stockholm den 31 Augusti, 1576, deri han i anledning af dessas klagan, bland annat deröfver att de föga eller ganska ringa fått tillgodonjuta ofvannämnda under stadens ägor, „till muhlebeeth och elliest“ efterlåtna byar, förklarar sin vilja vara att de skola njuta och behålla hvad han i anförd måtto till stadens bästa förlänat.

I enahanda ordalag omnämnas sedermera donationen äfven i Konung Sigismunds privilegier för Helsingfors stad, gifna den 30 Juni 1594 med tillägg dock till Forsby by af „dess ägor uti Ågelby“.

Sedan staden under Drottning Kristinas förmyndareregering flyttats från mynningen af Wanda å, der den ursprungligen anlagts, till dess nuvarande plats, utfärdades den 2 Oktober 1639 för den nya staden privilegier, hvarvid å densamma öfverflyttades alla de den gamla staden förunnade förmoner, bland annat, „till mullbete och utrymme“ förberörda Gumtäck och Forsby byar jemte de den sistnämnda byn tillydande egor uti Ågelby. Några år senare erhöi staden en ny donation,

hvilken, ehuru icke stående i direkt sammanhang med ämnet, dock må äfven här anföras. Genom Kongl. Resolutionen för Borgerskapet uti nya Helsingfors på deras inlagor och postulater, gifven den 20 November 1643, hvilken handling till nödiga delar finnes intagen uti förutnämnda tryckta samling af Helsingfors stad rörande urkunder, efterläts nämligen staden Tölö gods för att, såsom orden lyda, „uppsätta på dess ägor en tegellada till kyrkobyggningens fortsättande och stadens gagn och nytta“.

Icke lång tid derefter ihågkoms staden åter med en ny donation. Sedan nämligen kronan af Ryttmästaren Gert Skyttes enka fru Christina Fredag tillbytt sig särskilda lägenheter, hvilka Konung Gustaf II Adolf den 27 Mars 1629 under Norrköpings besluts vilkor förlänat bemålde Skytte, donerades en del af desamma till Helsingfors stad genom Kongl. Förklaringen på Borgmästare och Råds, samt menige Borgerskapets iuti Helsingfors underdånigst inlevererade petita, dat. Stockholm den 8 November 1650, hvilken uti ifrågakomna del är af följande lydelse: „3:o På dhed och staden någorlunda må hafwa sine Commoditeter till uthrymme och muulebeth, då hafr Kongl. Maj:te welat här medh unna och efterlåta honom effterskrefne hemman uthi Helsing sockn, som ähre lille Håplax, hemman fyra medh en Uthbys jordh, giörande tillsamman fyra och ett fjerdedehls mantahl, Hindernäus Bengt Jakobsson skatt en, mantahl ett halfft, Tali Tree hemman, skattar Två mantahl Trefjärdedehls, Drömsöö Tre hemman, skatt ett halfft, mantahl ett halfft, dem att niuta, bruuka och behålla, quitte och frije för alle där af gående wisse och owisse uthlagor, till ewärdeligh Egendomb, Dock Kyrkiotijonden och alle Extra ordinarie Contributioner undantagne och Chronan förbehåldne“.

Från denna tid finnes derefter i jordeböckerna vid ofvannämnda lägenheter antecknad „under Helsingfors stadh privilegirad“.

Nu ifrågavarande donation omtalas vidare uti särskilda bref från Riksdrotset Pehr Brahe dels till Landshöfdingen i Helsingfors dels till stadens magistrat, deri Pehr Brahe, i anledning af de svårigheter fru Christina Fredag gjorde att afträda till staden de donerade lägenheterna, anbefalde landshöfdingen att utan afseende härå inrymma staden i godsen och „dem sedan efter (donations) brefvets innehåll dervid blifva“ låta, (om hvilken åtgärd magistraten äfven underrättas).

Ett särskildt intresse anknyter sig vid Pehr Brahes bref till Landshöfdingen i Helsingfors om de hemman, som blifvit staden underlagda, dateradt Helsingfors den 5 April 1651, emedan häri det sammanlagda mantalsbeloppet för hemmanen i Lill Hoplax by, som i donationsbrefvet oriktigt uppgifvits till fyra och ett fjerdedels mantal, finnes rättadt till ett och ett fjerdedels mantal. För öfrigt öfverensstämma de i omordade bref ingående uppgifterna angående de donerade lägenheterna fullständigt med donations urkunden af den 8 November 1650.

Att de jordlägenheter, som på ofvärdigt sätt blifvit till staden donerade, äro desamma, som här äro i fråga, derom vinner man, såsom här nedan skall ådagaläggas, full öfvertygelse med ledning af de från Statsarkivet tagna afskrifter af jordeböckerne, omfattande tiden ända från 1650 till 1807.

Enligt 1650 års jordebok, således den som var gällande då Kongl. förklaringen af den 8 Nov. 1650 emanerade, voro, på sätt äfven den i stadens privilegiebok in- tagna Resol. af d. 30 Nov. 1650 innehåller, såsom åboer antecknade, i Tali by: „Class Markuson, Bertill Ollson, Mårten Simonson“; i Drumsjö: „Jöran Anderson, Pär Jakobson“; i Lill-Hoplax: „Hustru Walborgh, Heinrick Mickillson, Grels Thomason, Simon Erickson“. I 1651 års jordebok är namnet Class Markuson ändradt till „Lars Markuson“ och i stället för Grels Thomason står „Grels Thomasons Enka“, men redan i 1654 års jordebok heter det åter Grels Thomason och namnet Lars Markuson kvarstår sedermera allt framgent. Förhållandet är nemligen sådant, att under hela ifrå- gavarande tidrymd namnen å de personer som voro åboer å lägenheterne då donatio- nerna gjordes, endast med vexlingar i ortografin och en eller annan missskrifning, som dock snart derefter rättas, fortfarande i jordeböckerne bibehållas, hvarvid från och med 1684 iaktogs, att till det ursprungliga namnet var fogadt ett annat, antag- ligen den dåvarande verkliga åboens.

Ifrån år 1705 uppträda i jordeboken för första gången de ännu begagnade hem- mansnamnen å en del af lägenheterne i Tali och Lill-Hoplax, i det att efter Lars Markusson står „Lassas“, efter Mårten Simonsson „Martas“, *) efter hustru Walborg „Korpas“, **) efter Henrik Mickelsson „Backas“ och efter Grels Thomasson „Greis“. Dessa namn äro de derpå följande åren uteslutna, men förekomma åter oafbrutet ifrån och med 1709 års jordebok, som derjemte upplyser att Bertil Olofssons hemman då innehades af Rådmannen Reimers, hvaraf det sedermera bibehållna hemmansnamnet torde hafva uppstått.

Hvad hemmanet i Åggelby beträffar, så finnas för åren 1651—1697 något åbo- namn ej i jordeböckerne upptaget, men för åren 1697—1703 är såsom åbo införd Anders Mattsson, hvilket namn 1704 saknas, hvaremot åren 1705—1707 i stället för någon namngifven åbo står endast „Nybon“ samt det åren 1709 och 1710 heter „Anders Mattsson Nybon“, bildande sålunda öfvergången till det nuvarande hemmansnamnet Nybondas.

I 1710 års jordebok särskiljes för första gången mellan hemmanens olika jord- natur. Intet af ifrågavarande hemman är af frälse natur. Såsom skatte och med föl- jande mantalsbelopp äro observerade: Lassas $\frac{1}{4}$ mantal, Martas $\frac{1}{4}$ mantal, begge hem- manen i Drumsjö, hvardera $\frac{1}{4}$ mantal, Korpas $\frac{1}{2}$ mantal och Backas $\frac{1}{4}$ mantal samt såsom kronohemman Nybondas i Åggelby 1 mantal, Reimers, Greis och Simon Erik- sons hemman ett hvart $\frac{1}{4}$ mantal. Enahanda uppgifter förefinnas i 1711 års jorde- bok, men för de följande åren ända till 1721 äro några jordeböcker ej i Statsarkivet förvarade. De för åren 1722—1724 öfverensstämma i hufvudsak med 1710 års jorde- bok. 1725 års jordebok är eljest med 1710 års öfverensstämmande, utom att, eget nog, jemte ofvan uppräknade äfven Nybondas hemman (likasom ock Gumtäckt och Forsby,

*) Från och med 1766 benämnes hemmanet, såsom ännu, „Mårtens“.

**) Från 1751 till 1807 kallas hemmanet „Krogars“.

de der förut antecknats som krono) är upptaget som skattehemman, ett förhållande, som fortgår ända till 1730, då Nybondas hemman (och likaså Gumtäckt och Forsby) ånyo upptagas såsom krono-, hvilket jemväl derefter fortfarande egt rum. En annan olikhet mot föregående jordeböcker utmärker den för 1725 deri, att af hemmanen å Drumsjö Jöran Anderssons här benämnes „Höckars“ och Petter Jakobssons „Petas“, hvilket namn de följande åren tidtals är utbytt mot „Mårtens“.

Lika lydande med 1725 års jordebok äro de för 1726—1728; den för 1729 saknas och i 1730 års jordebok äro hemmanen för första gången upptagna under skild nummer, nemligen Lassas N:o 1, Martas N:o 2 och Reimers N:o 3 i Tali by, Jöran Anderssons N:o 1 och Petter Jakobssons N:o 2 i Drumsjö by, Korpas N:o 1, Baekas N:o 2, Greis N:o 3 och Simon Erikssons N:o 4 i Lill-Hoplax by samt Nybondas N:o 5 i Åggelby.

Jordeböckerna för åren efter 1730 till 1807 öfverensstämma dels med 1730 års, dels med den 1780 upprättade jordeboken och förete icke några sådana omständigheter, som kunde gifva anledning att här särskildt omnämnas. Under denna tid saknas dock i Statsarkivet jordeböcker för tillsammans 23 år.

Dessa undersökningar af hvad jordeböckerna till utredning af frågan innebålla, hade kunnat fortsättas ända till närvarande tid, men utskottet har ansett det vara öfverflödigt att utsträcka dem längre än till början af detta sekel, enär den redan erhållna bevisningen synts vara tillfyllestgörande och dess komplettering ur nyare jordeböcker, der så finnes af nöden, dessutom lätteligen kan ske. Utskottet går därför att här i korthet sammanfatta det bevisningsmaterial, som enligt utskottets åsigt jordeböckerne har att erbjuda, nemligen: att man alltifrån 1650 kan år efter år ända till nyare tid i jordeböckerne, så att säga, följa med de donerade lägenheterne, att flertalet af dem ända sedan 1705 hafva samma hemmansnamn, som de ännu bära; att dem redan år 1710 tilldelats deras nuvarande jordnatur, enligt hvad Häradsskrifvarens i Helsinge härad intyg af den 28 April 1877 utvisa; och att de, jemlikt samma bevis, fortfarande innehafva den nummer i jordeboken, de år 1730 erhöilo.

Såsom bevis för lägenheternas identitet kan vidare anföras att donationsurkundernas uppgift om de donerade lägenheternas mantalsstorlek, derest nämligen det i Kongl. förklaringen af den 8 November 1650 för lägenheterne i Lill-Hoplaks by upptagna sammanlagda mantalsbelopp, såsom i det föregående framhållits, rättas i enlighet med ofvanåberopade bref af den 5 April 1651, fullkomligt öfverensstämma med hvad jordeböckerna angående ifrågavarande hemman i detta afseende innehålla, hvilket synes af följande öfversigt:

<i>Donationsurkunderna upptaga:</i>	<i>Jordeboken upptager:</i>
Lill-Hoplax by, hemman fyra, mantal $1\frac{1}{4}$	Lill-Hoplax by:
	Korpas $\frac{1}{2}$
	Backas $\frac{1}{4}$
	Böhle $\frac{1}{4}$
	Grejus $\frac{1}{4}$ $1\frac{1}{4}$
Tali by, hemman tre, mantal . . . $\frac{3}{4}$	Tali by:
	Martis $\frac{1}{4}$
	Lassas $\frac{1}{4}$
	Reimars $\frac{1}{4}$ $\frac{3}{4}$
Drumsjö by, hemman två, mantal . $\frac{1}{2}$	Drumsjö by:
	Heikas $\frac{1}{4}$
	Bertas $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$

Af afgörande betydelse är slutligen den omständigheten att uti dessa byar icke ens finnes någon annan lägenhet än ofvan omförmälda samt dessutom Grejus hemman i Lill-Hoplax och Reimars hemman i Tali byar, hvilka hemman samtidigt med de öfriga och under enahanda vilkor som dessa donerades till staden och fortfarande finnas i dess ego.

Såsom i det föregående anförts, finnes icke under senare hälften af 1600-talet, på sätt fallet är med de öfriga hemmanen, något åbonamn i jordeböckerna antecknad för hemmanet i Åggelby, likasom ej heller för detta hemman något bestämdt namn antogs samtidigt som för flertalet af de andra hemmanen. Men deremot erhöll, i likhet med dem och på samma gång med dessa, hemmanet i Åggelby sin jordnatur fastställd 1710 samt jordeboksnummern 1730. Likasom för de öfriga hemmanen är det altifrån 1650 angående hemmanet i Åggelby i jordeboken antecknad „privilegierat under Helsingfors“ ända till 1669 då det derjemte tillägges „brukas under staden till hötägt“, hvilket tillägg bibehålles i alla följande jordeböcker ända till 1684, hvarefter anteckningen i jordeboken lyder: „Under Helsingfors privilegierat och effter Kongl. M:ttis Allernådigste Resol. af den 12 Maj 1685 ännu dertill lämnat“, hvilken anteckning alla följande åren återkommer. Och om än det kunde anses att bevisningen hvad hemmanet i Åggelby beträffar ej är i allo så tillfredsställande som angående öfriga hemman, så torde dock frågan om Nybondas hemmans donation till staden kunna betraktas såsom tillbörligen utredd, helst några andra egor i Åggelby ej blifvit till staden donerade. Särskildt framgår förhållandet härutinnan genom Kongl. brefvet af den 4 November 1757 till Kammar Collegium angående Magistratens i Helsingfors fria disposition af de staden donerade hemman, hvilken handling befinner sig bland de af utskottet anskaffade och omtalar hemmanet såsom varande i stadens disposition.

Om de vilkor, under hvilka lägenheterna donerats till staden, kan näppeligen något tvifvel råda. Uttrycken i donationsurkunderna „till mulbete, fiskeri och andra

nödtorfter“ (Privilegierna af den 3 Augusti 1569 och 30 Juli 1594) „till muhlbete och eljest“ (Privilegierna af den 2 Oktober 1639) „till muhlbete och utrymme“ (Kongl. förklaringen den 8 November 1650) „dem att njuta, bruka och behålla“, „till evärdelig egendom“ (sistnämnda Kongl. förkl. och brefvet af den 5 April 1651) kunna icke mistydas. Dessa uttryck utvisa tydligen att här icke varit fråga om en donation af den beskaffenhet, som visserligen sagde tider icke sällan förekom, dervid kronan öfverlät endast den från hemmanet utgående räntan eller någon del deraf, medan sjelfva lägenheten fortfarande förblef i kronans eller enskild pensons ego, utan om en donation, hvarigenom hemmanen tillfallit staden med full egande och dispositionsrätt.

Vidkommande särskildt Nybondas hemman är sådant uttryckligen uttaladt i förutåberopade Kongl. bref af den 4 November 1757. Då innehållet deraf äfven är fullt tillämpligt å alla öfriga donationer samt i mer än ett afseende belyser frågan om den rätt staden äger till ifrågavarande lägenheter, införes brefvet här i sin helhet. Dess lydelse är följande:

*Till Kammar Collegium angående Magistratens i Helsingfors
fria disposition af de Staden donerade hemman.*

Adolph Friedrich etc. etc.

Sedan vi inhämtat Eder underdånige utlåtelse af den 27 nästl. Aprill öfver framledne Landshöfdingen och Riddaren af vår Nordstjerne orden Grefwe Gyllenborgs gjorde underdånige förfrågan huruvida Landshöfdingen må hafva wård och tillsyn om sådane hemman som Städerna däri länet blifwit donerade, med hwad mera härwid anfördt blifwit, rörande i synnerhet Magistratens i Helsingfors rättighet, at fritt få disponera om åboers af, och till sättande, på någre denne Stad donerade hemman, hwilcket berörde Landshöfdinge wid et särskildt tillfälle, då åboerne på Nybondas och Reimers hemman, belägne $\frac{3}{4}$:dels mihl ifrån Helsingfors af Magistraten blifwit afsatte, Magistraten förhållit och sedan vidare söckt dem samma att bestrida, hafwa Wi i nåder detta mål till öfverwägande förhåfftt och emedan af Helsingfors Stads Donations bref af den 3 Augusti 1569, den 30 Augusti 1576, den 30 Januarii 1594, den 2 October 1639 och den 8 November 1650, det befinnes att Sveriges forna Konungar till bemülte Stads utrymme i mulbete, fiske och andre nödtorfter, förlänt wisse krono hemman, hwari-bland äfven ofwanbemülte uti Åggelby och Tali byar belägne hemman äro inbegrepne, hwilcka Staden hade at njuta, bruka och behålla, qwitte och frie för alla däraf gående wisse och ovisse utlagar, till ewärdelig egendom, undantagandes kronotijonden och alla Extra ordinarie Contributioner, som blifwit Kongl. Maj:t och Kronan förbehåldne; Hwarförutan konung Carl XI den 29 December 1693 jämwäl i nåder resolverat, at Magistraten i Helsingfors åläge de till Staden donerade hemman i bästa måtto cultivera, snarare förbättra än låta dem förwärras; fördenskull och i betræktande såwäl häraf som ock i grurd af Kongl. brefwet af den 18 Februarii 1747 till Wår och Rik-sens Svea hof-Rätt, hwilcket förmår det Consistorium Academicum i Upsala ägde frihet, i anledning af dess privilegier, såsom ett oeconomicum, at af- och tillsätta åboer

på de Academien donerade hemman med mera finna Wi i nåder at Städerna böra på enahanda sätt bonsidereras, och at de således med åboernes af- och tillsättande, å de dem donerade hemman måge hafwa sjelfwa effter lag och omständigheter at förfara, samt at I följacketligen med dispositionen öfwer slike hemman, eller de därå warande åboers antagande och skilljande, ej må hafwa något att skaffa, hälst Städerna, dymedelst uti deras inrättningar emot Privilegierne och de sedermera undfångne försäkringar och Resolutioner skulle blifwa förfördelade, dock at Landshöfdingen tillföllje af Kongl. Brefwet under den 9 Juni 1735 theröfwer äger hafwa tillsyn, at Magistraterna ej afhysa eller ödelämna de Städerna donerade hemman, samt at de årligen till Kronan utgiöra de utskylder, hvilcka enligt privilegierne för slike hemman böra årläggas; hvilcket allt Eder fördenskull härmed till swar i nåder tillkännagifves: låtandes Wi nu äfwen Wär nådiga skrifwelse härom till Landshöfdingen och Riddaren Nordenschiöld afgå. Och Wj etc.

Stockholm Rådskammaren d. 4 November 1757.

ADOLPH FRIEDRICH.

Carl Arnell.

Att åter Kronan sjelf innehaft ifrågavarande lägenheter under sådana vilkor att kronan, utan att förnärma annans rätt, kunnat, på sätt som skett, förläna staden full ägande rätt till desamma, kan man sluta icke blott deraf att kronan, såsom ofvan anförts, genom byte blifvit egare till samtliga i Kongl. förklaringen den 8 November 1650 omförmälde gods, hvilka derför, i likhet med alla öfriga till staden donerade hemman, uti ofvan intagne Kongl. bref sägas derförinnan varit kronohemman, utan äfven af den omständigheten att åtskilliga dels samtidigt med nu ifrågavarande dels tidigare men alla under enahanda vilkor till staden donerade hemman fortfarande disponeras af staden med enahanda rätt, utan att, om man undantager Mejlans hemman, någon annan rättsgrund härför veterligen förefinnes än donationsbrefven.

I särskilda Kongliga resolutioner, bref och förklaringar från såväl 1600 talet som senare tider stadgas att jordlägenheter, som blifvit städerna donerade, utgöra en städernas oförytterliga egendom, som icke får från desamma skiljas. Och särskildt Kongl. försäkran för borgerskapet och städerna af den 23 Februari 1789 innehåller i §§ 1 och 4 att städerna skola orubbade bibehållas vid de hemman, utmarker, skogar m. m., som i äldre eller senare tider blifvit dem donerade genom Kongl. resolutioner, gåfvobref eller andra med dem lika laglig kraft egande handlingar, samt att sådana egor icke må förändra sin natur af stadsjord i hvems hand de än må komma.

På hvad sätt ifrågavarande lägenheter likväl frångått staden har utskottet icke lyckats inhemta. Det torde dock kunna antagas, att någon regeringsåtgärd icke legat härför till grund samt icke heller någon rättegång, byte försäljning eller annan laga för-

yttring, ty häraf skulle helt visst spår bevarats antingen i arkiven eller i jordeböckerna. Någon ledning vid undersökningen af detta förhållande har utskottet trots sig finna ur ofvan intagna Kongl. bref af den 4 November 1757 samt på grund deraf antagit att då hemmanen, hvilka ursprungligen häfdats af åboer, i början ställts under landshöfdingarnes inseende, så hafva desse, med förbigående af magistraten, åt innehafvarene utfärdat immisionsbref, hvarefter ett likställande af lägenheterna med sådane kronohemman, från hvilka endast räntan bortgifvits, legat nära till hands. Magistraten har förmodligen så mycket mindre kommit att motsätta sig ett dylikt förfarande, som deraf till en början icke någon egentlig olägenhet för staden kunnat uppstå, då den till staden utgående räntan en lång tid bortåt sannolikt utgjorde den enda inkomst, som från dem var att förvänta. Hemmanens tillstånd under senaste århundrade synes åtminstone icke jäfva detta antagande, för så vidt härtill kan slutas ur Kongl. Resol. på stadens besvär, gifven den 29 December 1693 (intagen uti förutnämnda tryckta samling) deri säges: „7:o Yttermera såsom i underdånighet berättas, att de hemman, som denne stadsens Magistrat till aflöning üro af framfarne Konungar och sedermera af Kongl. Maj:tt nådigst anslagne och confirmerade, skola befinnas af så ringa och odugelige ägor, att åtskillige hemman för den orsaken legat i urminnes tider öde, och dels skall af dem, som med åboer har stått att förses icke halffparten af räntan kunna utfås, såsom enkanner. Gumtäckt och Ogelby, kvilkas ägor föregifves icke kunna komma i Consideration, emot tredjedelen af den ränta, som de uppföras före, och fördenskull underdånigst ansöka om skattläggning uppå alla sådana hemman, hvarefter ödes hemmanen med åboer kunde besättas och således stå att upphjelpas; alltså och emedan desse hemman üro Stads Magistraten till aflöning anslagne efter den skattläggning, som de i Jordeböckerna befunnes hafva varit beräknade; ty åligger Magistraten sådana hemman i bästa måtto att cultivera och snarare att förbättra och uppbruka än låta dem förvärras eller förfalla i ödesmål, kunnandes Kongl. Maj:tt ock fördenskull icke heller till någon sådan skattläggning eller förmedling på räntorne tillåta.“

Då i fråga varande lägenheter dock i långliga tider bebrukats af åboer, kan det förklaras hurusom desse i följd deraf ansett sig såsom hemmanens rätte innehafvare, och, efter hand som det rätta förhållandet med deras besittning råkat i glömska, kunnat utverka sig både immissions- och skattebref å desamma.

Den omständigheten att lägenheterna på okänt sätt afhändts staden bör likväl ej, enligt utskottets mening, utgöra hinder för staden att återvinna desamma i stöd af donations urkundernes tydliga lydelse. Då, på sätt ofvan är ådagalagdt, hemmanen icke kunna lagligen staden frånhändas, måste desamma, om sådant det oaktadt skett, alltid till staden återgå. Att så är fallet bekräftas af, utom annat, en rättgång, som i slutet af 1700 talet uppstod angående återvinnande till Helsingfors stad af donerad jord, som innehades af enskilde medlemmar utaf borgerskapet och gjorts till föremål för enskild handel och vandel. Sedan nämligen Landshöfdingen gemensamt med Magistraten förordnat att denna i enskilda händer varande jord skulle

återkallas under staden till Magistratens disposition dels emot dels utan ersättning från stadskassan, efter hvars och ens åtkomst, förklarade Kongl. Majestätet, hos hvilken besvär häröfver anförts, uti resolution den 31 Augusti 1784 att den jord, hvarom tvisten rörde sig, var en staden gifven förläning, hvilken icke kunde ikläda sig annan än krononatur, följaktligen icke heller söndras eller under eganderätts vilkor å någon annan enskild öfverlätas, och att der detta skett, sådant vore olagligt, som borde återgå, hvarvid slutne afhandlingar samt erhållne lagfarter och fastebref, såsom gifna å annan mans egendom, ej kunde i vägen ligga. Detta fann Kongl. Maj:t öfverensstämma med Kongl. brefvet den 25 September 1745 och 18 § af Instruktionen för Landshöfdingarne, hvari dem ålagts att tillse det sådan jord icke må dragas från borgerskapets allmänna bruk och nytta under några särskilda personer eller borgerskapet emellan olika fördelas, hvarför allt hvad besväranderne anført emot lagligheten af jordens återkallande vore utan all grund och emot författningarnes tydliga innehåll stridande.

Från senare tid har uti en rättegång, hvilken för några år tillbaka fördes af staden Fredrikshamn emot innehafvaren af en till nämnda stad förlänad lägenhet, samma åsigt vunnit erkännande genom Kejsrerliga Senatens den 30 Oktober 1874 utan meningsskiljaktighet gifna dom i målet.

Vid öfvervägandet af alla här anförda skäl och omständigheter kan utskottet icke komma till annan uppfattning än att en återvinningstalan emot innehafvaren af omordade lägenheter, borde utfalla gynsamt för staden. Utskottet tvekar därför icke heller att tillstyrka inledandet af sådan rättegång till en början dock endast emot innehafvarene af tvenne hemman, det ena af krono och det andra af skattenatur, enär i händelse af för staden gynsamt domslut sannolikt godvillig öfverenskommelse om afträddandet af de öfriga lägenheterna kan träffas.

Det återstår ännu att omnämna förut berörda Kongl. Resol. af den 12 Maj 1685, som, på sätt i det föregående är anfördt, i jordeböckerna åberopas till stöd för donationerna. Denna urkund har tyvärr, oaktadt utskottets osparda bemödanden, icke kunnat anskaffas. Det synes som det icke vore första gången denna handling blifvit fruktlöst efterforskad och att den redan för längre tid tillbaka förkommit. Enligt utskottet benäget meddelad uppgift skall nemligen uti „Archivi contoirets remissbok“ för åren 1765—99 (i Kammarkollegii arkiv) finnas (pag. 255) antecknadt att „Borgmästaren och Riksdagsmannen Joh. Kuhlberg begärdt dehl af en Kongl. Resolution af den 12 Maj 1685 angående de hemman, som Helsingfors stad donerade blifvit“. Denna ansökan inlemnades till Kammarkollegium den 21 Juli 1772 och åsattes nummer 585; men under det öfriga lika beskaffade akter ännu finnas i behåll och det derjemte finnes i nämnda remissbok i skild kolumn antecknadt, när desamma blifvit i kollegiet föredragna och resolverade, saknas icke blott ifrågavarande akt utan äfven all anteckning om hvad som blifvit tillgjordt med anledning af densamma. Man har antagit att arkivarien förklarar sig icke hafva kunnat igenfinna den äskade handlingen och att sjelfva ansökan till följd deraf icke blifvit i kollegiet föredragen, ty detta

ärendet återfinnes icke heller i kammarkollegii protokoll från dessa tider. Emellertid anser utskottet saknaden af denna urkund icke böra föranleda uppskof för staden att söka återbekomma ifrågavarande lägenheter. Skulle nämligen innehafvarene af desamma vilja på omordade Kongl. Resol. stöda någon rätt till hemmanen, tillhör det dem att genom företeendet af dokumentet, styrka befogenheten af sina anspråk. Men man synes med ganska stor visshet kunna antaga att resolutionen i sjelfva verket icke förändrat eller modifierat donationsvilkoren, sådana desamma blifvit fastställda uti alla tidigare donationsurkunder. Denna åsigt stöder utskottet förnämligast derpå, att uti ofvan intagna Kongl. bref af den 4 November 1757, ehuru detsamma uppräknar alla de urkunder, som ligga till grund för nu ifrågavarande donationer, under erkännande af stadens fria dispositionsrätt öfver de donerade lägenheterne, icke med ett ord omnämnas Kongl. Resol. af den 12 Maj 1685. Skall därför någon förmodan om innehållet af sagde urkund uttalas, torde det antagande ligga närmast att, när genom Konung Karl XI:s reduktion äfven en del af städernas jord till kronan indrogs, Helsingfors stad genom omordade Kongl. Resol. ytterligare tillförsäkrades orubbad besittning af de enligt donations urkunderna till staden förlänade hemmanen.

På grund af hvad ofvan anförts får Utskottet värdsamt föreslå

att Stadsfullmäktige ville besluta att, der icke godvillig öfverenskommelse tillvägbringas, medelst rättegång, som till en början skulle inledas emot innehafvarene af två utaf nedannämnda lägenheter, en af krono- och en af skattenatur, söka återvinna till staden Heikas och Bertas hemman i Drumsjö by, Lassas och Mart's hemman i Tali by, Korpas, Backas och Böhle hemman i Lill-Hoplaks by samt Nybondas hemman i Äggelby by, alla i Helsinges socken.

Jemte biläggande af samtliga utaf Utskottet anskaffade och här nedan särskildt förtecknade handlingar samt redovisning öfver det af Stadsfullmäktige för Utskottets behof beviljade anslag med dertill hörande qvittenser, får utskottet slutligen värdsamt anhålla

att det belopp af 54 mark 62 penni, hvarmed utskottets utgifter enligt redovisningen öfverskjuta det till utskottets förfogande ställda anslaget, måtte af medel, som Stadsfullmäktige torde för ändamålet anvisa, till utskottets ordförande, undertecknad Rudbäck, som förskjutit beloppet, utbetalas.

Helsingfors, den 24 September 1885.

J. Rudbäck.

S. Calamnius.

Th. Bergelund.

Förteckning öfver handlingar, som af utskottet anskaffats:

- 1:o Af vederbörande Häradskrifvare den 28 April 1877 utfärdadt jordeboks bevis ang. Heikas hemman.
 - 2:o D:o ang. Bertas hemman.
 - 3:o D:o ang. Lassas hemman.
 - 4:o D:o ang. Martis hemman.
 - 5:o D:o ang. Korpas hemman.
 - 6:o D:o ang. Backas hemman.
 - 7:o D:o ang. Böhle hemman.
 - 8:o D:o ang. Nybondas hemman.
 - 9:o Utdrag ur Borgå läns landsjordebok för år 1650.
 - 10:o D:o d:o för år 1684.
 - 11:o D:o d:o för år 1685.
 - 12:o Utdrag ur Borgå läns reduktionsjordebok för år 1685.
 - 13:o Utdrag ur den s. k. stora reduktionsjordeboken för Borgå län och Helsinge socken.
 - 14:o Utdrag ur Borgå härads jordebok för år 1751.
 - 15:o D:o d:o för 1805.
 - 16:o Sammanfattning af allt hvad jordeböckerna innehålla ang. de till staden done-
rade lägenheterna från 1650—1807.
 - 17:o Afskrift af Helsingfors stads privilegier af den 3 Augusti 1569.
 - 18:o Afskrift af Kongl. Brefvet till Borgmästare och Råd i Helsingfors, dat. d. 31
Augusti 1576.
 - 19:o Afskrift af Helsingfors stads privilegier af den 30 Juni 1594.
 - 20:o Afskrift af privilegium för den nya staden Helsingfors, dat. d. 2 Oktober 1639.
 - 21:o Kongl. Förkl. på Borgmästare och Råds samt menige Borgerskapets uti Helsing-
fors underdånigst inlewererade petita, gifven den 8 Nov. 1650.
 - 22:o Kongl. Br. till Kammar Collegium ang. Magistratens i Helsingfors fria disposi-
tion af de staden donerade hemman, dat. d. 4 Nov. 1757.
-

Redovisning för det af Stadsfullmäktige den 28 December 1877 för utskottets behof beviljade anslag af 1,000 mark, som utskottet uppburit i två poster:

	<i>Fmg. 7/4.</i>
Lösen för åtta häradsskrifvare bevis å 1: 40	11: 20.
Enligt qvitto af den 1 Febr. 1882 till Herr G. Theel i Stockholm för afskrifvande af handlingar Kr. 15 å kurs 139: 20	20: 90.
Enligt qvitto af den 15 Januari 1883 till Herr D:r Victor Granlund i Stockholm för arkivforskningar kr. 350 å kurs 139: 30	487: 55.
Enligt qvitto af den 2 Mars 1883 till fröken Th. Helander för afskrifter af handlingar	3: —
Enligt qvitto af den 11 Sept. 1883 till Herr D:r R. Hausen för verificering af handlingar Kr. 23 å kurs 1: 39	31: 97.
Enligt qvitto af den 10 April 1884 till densamme för arkivforskningar	300: —
Enligt qvitto af den 1 Febr 1884 till Herr K. J. Hartman för jordeboks utdrag	200: —
	<hr style="width: 100%; border: 0.5px solid black; margin-bottom: 5px;"/> Summa 1,054: 62

H:fors, Tidnings- & Tryckeriaktiebs tryckeri (Heleneg. 5), 1885.

Årsberättelse

för

läsåret 1884—1885 angående folkskoleväsendet i Helsingfors stad.

1. Folkskolornas antal och art samt förändringar däri.

Huru många folkskolor af hvarje slag har staden? Ha under läsåret nya skolor öppnats eller förut befintliga tillslutits? När och af hvad orsak? Ha andra förändringar i afseende å skolornas antal och art inträffat?

Staden hade under i fråga varande läsår:

5 högre folkskolor: 2 för gossar, 1 svensk och 1 finsk,

2 för flickor, 1 svensk och 1 finsk, samt

1 för gossar och flickor gemensam, svensk och finsk;

28 lägre folkskolor: 15 svenska och 12 finska samt 1, hvarti undervisades både på finska och svenska;

3 förberedande folkskolor: (försummade barns skolor): 2 svenska, 1 för gossar och 1 för flickor, och 1 finsk, gemensam för gossar och flickor.

Af de högre skolorna voro fyra fullständiga, enhvar med fyra årsafdelningar, till hvilka dessutom hörde 20 parallelafdelningar: 9 till första, 6 till andra, 2 till tredje och 3 till fjerde årets afdelningar. Fjorton af parallelafdelningarna voro svenska, sex finska. Den femte högre skolan å fästningen Sveaborg, bestod af första, andra och tredje årets afdelningar, af hvilka den tredje afdelningen tillkom detta år. Af de lägre skolorna inrättades tre, 2 finska och 1 svensk, under året. De öppnades i Oktober 1884. Tjugutre lägre skolor voro belägna inom den egentliga staden, fyra å villan Surutoin och en, den med finskt och svenskt undervisningsspråk, å Sveaborg.

2. Förändringar inom lärarepersonalen.

Ha under läsåret några lärare (lärarinnor) afgått eller tillkommit? Hvart eller hvarifrån? Ha lärare (lärarinnor) åtnjutit tjänstledighet, och hvem eller hvilka under tiden förestått tjänsten? Ha några andra förändringar inom lärarepersonalen inträffat?

Till extra ordinarie lärarinnor för de tre nya lägre folkskolorna antogos *Emilia Sofia Öhberg, Aina Maria Karolina Norring* och *Edla Sally Charlotta Lagerblad*,

hvilka alla genomgått seminarium, de två första i Jyväskylä, den tredje i Ekenäs. Fröken Öhberg hade före sin seminariikurs besökt fruntimmersskola i Viborg och därstädes äfven någon tid haft en egen privat skola. Fröken Norring var under föregående läsåar anställd som t. f. folkskollärarinna i Helsingfors, och fröken Lagerblad hade förut i 5 år varit folkskollärarinna, dels i Sibbo och dels i Borgå. Efter fröken *Anna Sigrid Alexandra Heurthén*, som erhöll anställning vid „Läroverket för gossar och flickor“ i denna stad och därför i början af läsåret afgick från sin lärarinnebefattning vid en lägre svensk folkskola härstädes, antogs till extra ordinarie lärarinna för sistberörda skola *Anna Maria Brofeldt*, hvilken genomgått härvarande fruntimmersskola och dess s. k. „pedagogieklass.“

Under hösten 1884 anställdes: såsom biträdande lärare vid högre svenska folkskolan *Oskar Rosenqvist*, som utgått från Nykarleby seminarium och därefter varit lärare vid privat fruntimmersskola i nämnda stad och folkskola i Pyttis; såsom biträdande lärare vid högre finska folkskolan studeranden *Hjalmar Johannes Mikander*, som förut undervisat i folkskola i Pargas och meddelat privatundervisning; och såsom biträdande lärarinna vid högre svenska folkskolan *Maria Augusta Långström*, som genomgått fruntimmersskolan i Helsingfors och seminarium i Ekenäs och därefter varit folkskollärarinna i Sjundeå.

Efter slutad hösttermin afgingo två lärarinnor från stadens folkskolor för att träda i gifte: ordinarie lärarinnan vid en lägre svensk folkskola *Johanna Sofia Kristina Appelroth* och biträdande lärarinnan vid högre finska folkskolan *Johanna Adelaide Roos*. Tjensten efter den förra sköttes under vårterminen af *Fanny Maria Hohenthal*, seminarist från Ekenäs, och undervisningen vid den senares befattning delades mellan några af folkskolornas öfriga lärarinnor. Den lediga ordinarie tjänsten besattes vid slutet af läsåret med *Berta von Nandelstadh*, som genomgått fruntimmersskolan i Helsingfors och dess „pedagogieklass“ och senast i ett år varit t. f. lärarinna vid folkskolorna å Sveaborg. Mot slutet af höstterminen afgick äfven biträdande lärarinnan vid förberedande svenska flickskolan *Agnes von Pfaler*, för fortsättande af studier, och antogs i hennes ställe frök. *Ellen Elisabet Rindell*, som genomgått fruntimmersskola i Kristinestad och „pedagogieklassen“ vid fruntimmersskolan i Helsingfors.

Tjänstlediga för sjuklighet voro detta år: extra ordinarie lärarinnan vid Sveaborgs folkskolor *Alexandra Tscherkoff*, under hela läsåret, biträdande lärarinnan vid finska folkskolan *Alexandra Lagus*, under vårterminen, ordinarie lärarinnorna *Elin Sofia Veckman* ($1\frac{1}{4}$ månad) och *Elisabet Emilia Homén* ($\frac{3}{4}$ månad) samt biträdande lärarinnan *Elin Sofia Åkesson* ($\frac{3}{4}$ månad). Tscherkoffs tjänst sköttes af *Berta von Nandelstadh*, Lagus' af *Karolina Adolfina Enroth*, seminarist från Jyväskylä, och Åkessons af frök. *Alma Genetz*. De andras befattningar handhade jämte egna tjänster åtskilliga af skolornas lärarinnor. För idkande af studier åtnjöto biträdande läraren *Jakob Esaias Stenberg* och ordinarie lärarinnan *Agata Antoinette Ingman* ledighet från sina befattningar under hela läsåret. För Stenberg tjänstgjorde från Nykarleby se-

minarium utgångne *Kristian Ivar Vihlman* och för Ingman lärarinnan *Aina Maria Karolina Norring*, hvars tjänst vid en lägre finsk folkskola åter sköttes under hösten af *Karolina Adolffina Enroth* och under våren af *Agata Antoinette Ingman*. Nyantagna lärarinnan *Maria Augusta Långström* beviljades strax efter autagningen tjänstledighet för läsåret, och handhades hennes befattning därunder af *Märta Karolina Ljung*, som genomgått fruntimmersskola och någon tid undervisat vid folkskola i Ny-stad. Tjänstlediga under våren voro ordinarie läraren filosofie kandidaten *Johan Fredrik Appelroth* och biträdande läraren *Johan Petter Solstrand*, den förre för att handhafva inspektorsbefattningen vid stadens folkskolor och den senare för att syssla med stenografarbete under landtdagen; och sköttes Appelroths befattning af studeranden *Artur August Forsell* och Solstrands af tre lärare vid stadens folkskolor.

3. Skolhållningen.

Är något väsendtligt att anmärka angående elevernas uppförande eller skolgången i allmänhet? Har något straff af strängare art (förvisning, kroppsstraff) användts, samt hvarför och med huru många elever?

Såsom ur Tab. III framgår, blefvo under året tre elever från högre och en elev från lägre skola på grund af förseelser skilda från skolorna. Alla hade ådragit sig detta straff genom tjufnad och snatteri. Tre af de förvisade voro gossar, en (från högre skola) flicka.

Kroppsaga har användts för gröfre okynne och trots.

4. Hälsotillståndet.

*Har under läsåret större och för skolgången hinderlig sjuklighet yppats? Anses någon af folkskolornas lokaler eller omgifningar genom otillräckligt utrymme, bristande ventilation, fuktighet, köld o. s. v. vara för hälsotillståndet i skolan menlig? Hvilket är det **högsta** och **lägsta** mått golfyta och luft, som i folkskolan under läsåret belöpt sig på en elev?*

Hälsotillståndet har icke varit tillfredsställande. Isynnerhet under hösten förorsakade skarlakansfeber, mässling, vattkoppor och halsåkommor skolförsummelser.

Såsom jag i tidigare årsberättelser haft äran framhålla, äro många af folkskolornas lokaler trånga och för mycket anlitade. Men bättre hafva hittills ej stått att fås.

En med A. Wolperts „luftprovare“ under sista våren uti folkskolorna i gårdarne N:o 21 vid Kaserngatan och N:o 7 vid Fabiansgatan af en läkare anställd undersökning gaf denne anledning till det uttalande, „att intet af skolrummen uppfyller hygienens billigaste fordringar, hvarför ock vistelsen i dem icke kan ske utan betänkelig risk för såväl elevers som lärarinnors och lärares hälsa.“

Största golfyta på elev	32	kvadratfot,
Minsta ” ” ”	11	”

Största rymd på elev	505	kubikfot,
Minsta " " "	123	"

5. Gåfvor under året.

Ha folkskolorna under läsåret ihågkommit med några gåfvor eller understöd? Af hvem? För hvad ändamål? Till hvad belopp? Huru använda?

Fru Kommercerådinnan *Anna Sinebrychoff* gaf äfven detta år till utdelning åt fattiga elever under julhölgen inemot trehundra klädespersedlar, och samma syförening, som ihågkommit folkskolornas behöfvande elever med gåfvor af samma slag, tillsände dem också i år jultiden femtiosex klädesplagg. Kommerserådet *G. V. Edlund* skänkte icke allenast under julferierna till premier åt skolorna öfver femhundra böcker och skrifter, utan lät äfven med anledning af *Runebergsstodens* aftäckande bland folkskoleleverna utdela 150 exx. illustrationer till *Fänrik Ståls Sagner*. Till minne af samma högtidlighet lät staden åt enhvar af folkskolornas elever gifva ett exemplar af nämnda skaldevärk.

Till insättning i stadens Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalt i poster af 30 *Tmyc* för 50 folkskolelever anslag *Helsingfors Utskänkningsaktiebolag* jämväl detta år ettusen femhundra mark.

6. Årsexamen m. m.

Hvad anmärkningsvärdt om examen? Ha några premier eller understöd därvid eller under läsåret utdelats? Åt hvilka och huru många elever?

Årsexamen hölls den 26—30 maj. Vid densamma utlofvades följande belöningar: ur fru *Karamsins* hemgiftsfond hemgiftsbelopp å 500 mark åt *Erika Amanda Bång*, *Ines Alina Ekholm*, *Olga Maria Söderman*, och *Matilda Lovisa Lattu*, hvilka utdimitterades från de högre flickskolorna; ur gosskolornas premiefond insättningar i stadens sparbank å 100 mark åt *Henrik Oskar Löfström*, *Vilhelm Valfrid Nyholm*, *Johan Hugo Nyholm*, *Frans Oskar Stenlund*, *Artur Heribert Vasenius*, *Axel August Lönnroos*, *Johannes Lager* och *Emil Johan Nordström*, hvilka erhållit afgangsbetyg från de högre gosskolorna; samt depositioner i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten härstädes å 30 mark för 69 de bästa af skolornas öfriga elever.

7. Folkskoledirektionen.

Hvilka medlemmar ha senast från direktionen afgått och dit invalts? Af hvilka medlemmar består direktionen för närvarande? Huru många gånger har direktionen under läsåret haft sammanträden? Har direktionen utöfver det föregående något att anföra?

Folkskoldirektionen, som under läsåret haft 16 sammanträden, utgöres, sedan utaf herrar senatstranslatoren *F. Ahlman* och öfverläraren *E. J. Mellberg*, hvilka voro

i tur att afgå, den senare blifvit återvald och i den förres ställe invalts medicindoktorn *K. E. Holm* samt lärarepersonalen till sin ledamot i direktionen återvalt läraren *F. O. Dannholm*, för det närvarande af de tre sistnämnda personerna jämte professorn *A. O. Freudenthal*, lyceikollegan, magistern *E. Lagerblad*, handlanden *E. Rudolf*, ordföranden i stadens fattigvårdsstyrelse häradshöfdingen *B. Sirén*, f. d. skomakaremästaren *G. Tullgren* och *undertecknad*, skolornas inspektor.

Den i undertecknads två senaste årsberättelser omnämnda, af lärarinnor vid folkskolorna inrättade fortsättningsskolan för flickor, hvilka dimitterats från stadens högre folkskolor, har äfven under här i fråga varande läsår vidmakthållits och fortsatt sin värksamhet på ungefär samma sätt som förut. Undervisning har meddelats i samma ämnen som tillföre ått 20 svenska och 14 finska elever. Till skolans upprätthållande äro af kommunen för innevarande kalenderår anslagna 600 mark.

Anmärkningar och förslag af folkskolinspektor.

Under sistlidne vårtermin, då undertecknad såsom representant för Helsingfors stad deltog i landtdagens göromål, sköttes inspektorsbefattningen vid stadens folkskolor af folkskolläraren filosofiekandidaten *Johan Fredrik Appelroth*.

Helsingfors, den 30 augusti 1885.

Victor Öhberg.

Obs. Härtill hörer en bilaga Statistiska uppgifter i 4 tabeller.

H:fors, Tidnings- & Tryckeriaktieb:s tryckeri (Heleneg. 5), 1885.

Bilaga B) Statistiska uppgifter.

Tabell I. Lärarepersonalen och dess aflöning.

Lärare och lärarinnor.	Antal lärare och lärarinnor, enligt förhållandet den 1 Maj 1885:													Förestående lärarepersonals årliga aflöning												
	stadfästade i fönsten.	på proför antagna.	fönstförrättande.	Summa.	från seminarium dmitterade.	personer med akademisk utbildning.	personer, som genomgått elementarläroverk eller fruntimmerskola.	andra.	Summa.	anställda vid				Ordinarie lön.	Arvode.	Löneförhöjning.		Hyresmedel.		Värdet af fria rum och värme.		Summa löneförmoner.		Medeltal för enhvar.		
										högre folkskolor	lägre folkskolor	försunnade barns skolor	aftonskolor			14	15	16	17	18	19	20	21			
																								10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24			
Föreståndare och ordinarie lärare	7	—	—	7	—	6	—	1	7	7	—	—	—	14,000	—	—	—	—	—	—	—	—	15,800	—	2,257	14
Biträdande lärare	—	—	13	13	4	8*)	—	1	13	13	—	—	—	—	24,250	—	800	—	—	—	—	—	25,050	—	1,926	92
Timlärare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Föreståndarinnor och ordinarie lärarinnor	22	—	—	22	8	—	7	7	22	7	14	1	—	28,596	—	—	3,990	—	—	900	—	—	32,586	—	1,481	18
Biträdande lärarinnor	—	—	29	29	12	—	13	4	29	14	14	1**)	—	—	35,900	—	560	—	—	400	—	—	36,460	—	1,302	14
Timlärarinnor	—	—	2	2	—	—	—	2	2	—	—	2	—	—	2,100	—	—	—	—	—	—	—	2,100	—	1,050	—
Summa	29	—	44	73	24	14	20	15	73	41	28	4	—	42,596	—	62,250	7,150	—	—	1,300	—	—	111,996	—	—	—

Anm. 1. Summorna i kolumnerna 4 och 9 böra blifva desamma.

Anm. 2. Alla under läsåret försiggångna förändringar inom lärarepersonalen böra angifvas i årsberättelsen (mom. 2).

*) En af desse har äfven genomgått seminarium.

***) En biträdande lärarinna aflönas icke af kommunen, utan af den ordinarie lärarinna, hon biträder.

Tabell II. Folkskolornas inkomster och utgifter under senaste kalenderår.

	I n k o m s t e r .														U t g i f t e r .														Behållning (brist) i skolkassan den 31 December 1884					
	Hyresvärdet af skolornas egna lokaler och tillfälliga kontanta inkomster af lokalerna.		Kontanta bidrag af kommunen.		Statsbidrag.		Räntor af donationer.		Tillfälliga bidrag och gåfvor.		Skolafgifter af eleverna.		Försålda elevarbeten och diverse.		Summa.		Utbetalda hyror samt hyresvärdet af skolornas egna lokaler.		Kontanta aflöningar.		Skolornas (: lokaler- nas m. m.) underhåll.		Skolmöbel.		Undervisningsmaterial.		Till kläder åt fattiga elever.			Diverse ljus, ved m. m.		Summa.		
																																		1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			
	10,000	—	120,627	93	26,000	—	1,532	07	—	—	3,000	—	700	—	161,860	—	22,370	—	116,534	—	4,500	—	3,000	—	5,200	—	2,700	—	7,556	—	161,860	—	—	—

Anm. 1. I kolumnen 10 införes *allt*, som kan komma under rubriken „Kontanta aflöningar,“ vare sig att de utgå till lärarepersonalen eller till andra funktionärer vid skolan.

Tabell III. Intagna och afgångna äfvensom inskrifna och närvarande elever under läsåret.

	Vid läsårets början eller under dess lopp intagna nya elever:			Antal nya elever, som vid intagningen innehade följande förkunskaper:				Under läsårets lopp eller vid dess slut afgångna elever:						Af de vid föregående läsårs slut eller under detta läsårs lopp afgångna elever har följande antal veterligen intagits i:			Hela antalet inskrifna elever (d. ä. hela det antal elever, som under läsåret vare sig längre eller kortare tid besökt folkskolan):			Antal elever, som under läsåret besökt skolan					Antal närvarande elever:							Procenttal skolförsum-melser:					
	till lägsta afdelningen.	till högre afdelningen.	Summa.	öfver lägre folkskolas kurs.	motsvarande lägre folkskolas kurs.	innanläsnings-färdighet.	inga förkunskaper.	Summa.	före fulländad folkskolekurs:			Summa.	efter fulländad folkskolekurs, d. ä. utdantörande.	Summa.	elementarläroverk eller fruntimmers-skola.	seminarium.	fack- eller annan skola.	gossar.	flickor.	Summa.	högst 90 dagar.	91—120 dagar.	121—150 dagar.	mer än 150 dagar.	Summa.	början.	slut.	början.	slut.	första måndagen i							Huru stor procent af hela antalet elevtimmar utgjorde de försummade elevtim-marna?
									skilda på grund af föräldrars eller maktens önskan.	utöfna utan någon anledning.	skilda på grund af förseselse.																			döda.	Oktober.	November.	Februari.	Mars.	April.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35			
Högre folkskolorna . . .	483	25	508	25	473	10	—	508	26	82	3.	3	161	275	26	—	7	718	761	1,479	43	37	36	1,363	1,479	1,435	1,411	1,417	1,352	1,430	1,417	1,408	1,395	1,374	3,5 %		
Lägre folkskolorna . . .	623	116	739	—	—	116	623	739	5	53	1	2	404	465	1	—	10	587	493	1,080	31	27	37	985	1,080	1,017	1,008	1,017	1,006	1,015	1,014	1,020	1,004	1,003	4,3 %		
Försummade barns skolor	40	—	67	—	—	27	40	67	2	13	—	1	61	77	1	—	—	55	74	129	7	4	12	106	129	110	111	116	108	113	112	118	117	110	6,6 %		
																		Summa	2,688																		

Anm. 1. Summorna i kolumnerna 3 och 8 böra blifva desamma.

Anm. 2. Summorna i kolumnerna 20 och 25 böra blifva desamma.

Anm. 3. Vid uppgifterna i kolumnerna 21—24 afses det antal dagar, som enhvar elev verkligt varit närvarande i skolan.

Anm. 4. Antalet „elevtimmar“ (kolumn 35) erhålles sålunda, att hela antalet verkliga undervisningstimmar under läsåret multipliceras med antalet elever, som under läsåret besökt folkskolan; antalet „försummade elevtimmar“ erhålles genom hopsummering af alla de timmar, som samma elever försummat. I denna beräkning upptagas ej de elever, som af oundvikliga och giltiga skäl, såsom dödsfall, bortflyttning, inträde i annan skola eller i tjänst o. s. v., afgått från skolan före läsårets slut, men deremot alla andra elever.

Tabell IV. Närmare uppgifter om eleverna, enligt förhållandet den 1 Maj 1885.

	Af de elever, som den 1 Maj 1885 funnos inskrifna i skolan, voro följande antal																				Förestående elevers ålder:																
	gossar.	flickor.	Summa.	barn till				undervisade i skolan på				fördelade, enligt framsteg,												Summa.	elever, som enlade skolafgift.	medelåldern i skolan.	högsta åldersåret.	högsta åldersåret.									
				embets- och tjänstemän, o. s. v.	fabrikanter, handlande, o. s. v.	gårdsegare, handverkare, befägnade o. s. v.	arbetary, sjömän, soldater o. s. v. samt uppgifna för-äldrar.	Summa.	finska.	svenska.	annat språk.	Summa.	sitt 1:sta	sitt 2:dra	sitt 3:dje	sitt 4:de	sitt 5:te	sitt 6:te	sitt 7:de o. s. v.	Summa.	å I klassens (lägre)		å II klassens (högre)						å III klassens		å IV klassens						
																					1:sta årsafdelning.	2:dra årsafdelning.	1:sta årsafdelning.						2:dra årsafdelning.	1:sta årsafdelning.	2:dra årsafdelning.	1:sta årsafdelning.	2:dra årsafdelning.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35			
Högre folkskolorna . . .	646	719	1,365	16	18	481	850	1,365	489	876	—	1,365	465	318	282	223	72	5	—	1,365	543	370	—	255	197	—	—	—	—	—	—	—	1,365	425	11,6	8	18
Lägre folkskolorna . . .	548	464	1,012	7	22	275	708	1,012	437	575	—	1,012	608	385	18	1	—	—	—	1,012	537	475	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,012	429	8,4	7	14	
Försummade barns skolor	47	68	115	—	—	19	96	115	51	64	—	115	65	45	3	2	—	—	—	115	65	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	115	115	11,0	8	16	

Anm. 1. I denna tabell upptagas alla elever, som den 1 Maj 1885 funnos kvarstående såsom inskrifna i skolan, utan afseende på, huru många elever nämde dag voro närvarande, eller om läsning ens försiggick i skolan på nämde dag.

Anm. 2. Summorna i kolumnerna 3, 8, 12, 20 och 31 böra blifva desamma.

Anm. 3. Angifvas bör om „afdelningarna“ (kolumnerna 21—30) äro års- eller parallel-afdelningar.

*Handlingar rörande föreslagna nya platser
för ett ständerhus.*

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 18 September 1885.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

№ 223.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 12 sistlidne Juni har den af landets Ständer för frågan om uppförande af ett ständerhus nedsatta Delegationen meddelat, att inom Delegationen förslag väckts derom att vid bestämmande af platsen för det blifvande ständerhuset äfven mynthustomten, ryska magasin stomten vid vestra kajen, bergsplatån å Skatudden, packhustomten samt ett område af omkring 20,000 kvadrattfots areal utaf den del af Jernvägstorget, som ligger närmast Wilhelmsbads värdshus, borde i fråga komma, hvarföre Delegationen anhållit, det Kammaren, efter att hafva förberedt ärendet, ville hos Fullmäktige göra förfrågan, huruvida och på hvilka vilkor nämnda platser kunde för antydda ändamål af staden afstås.

Till följd häraf får Kammaren, i närmaste öfverensstämmelse med det yttrande, som ett af Kammaren för ärendets beredning tillsatt utskott numera till Kammaren afgifvit, hos Fullmäktige värdsamt anföra följande:

Beträffande först *mynthustomten*, hvilken är belägen i kvarteret N:o 142 å Skatudden, så hafva både detta kvarter och de angränsande kvarteren N:ris 140 och 141, vid det nådig fastställelse meddelats å senaste stadsplan, reserverats för statsverkets behof, till följd hvaraf det icke ankommer å Fullmäktige att bestämma, huruvida och under hvilka vilkor plats här kunde beredas för ständerhuset. Men då Fullmäktige, senast i sammanhang med det Fullmäktige afgifvit utlåtande i frågan om stadens bidrag till länsfängelsets ombyggnad, gjort framställning om att kvarteren N:ris 140 och 141 samt så stor del af kvarteret N:o 142, som icke vore för myntverket behöflig, måtte af statsverket öfverlätas till stadens disposition, på det ifrågavarande trakt af Skatudden måtte kunna för handels och sjöfartens intressen tillgodogöras samt möjlighet beredas för den i sådant syfte tillämnade omregleringen af denna stadsdel, samt då berörda områden uti den af Öfveringenjören T. Tallqvist härför uppgjorda regleringsplanen tagits i anspråk för jernvägsspår, tull- och packhus m. m., äfvensom då ständerhuset under inga förhållanden borde uppföras inom den del af Skatudden, som

särskildt blifvit afsedd för tillgodoseende af kommersiela behof, så anser Kammaren, det Fullmäktige lämpligen skulle i sitt svar å Ständerhusdelegationens framställning uttala önskvärdheten af, att Delegationens förslag i denna del, eller såvidt angår mynsthustomten, finge förfalla.

Vidkommande sedan *ryska magasin stomten* vid vestra kajen, så är det, enär det nya proviantmagasinet vid Brobergskajen redan är fullbordadt samt detsamma nyligen blifvit afsynadt utan att anmärkning dervid försports från de ryska myndigheternas sida, väl antagligt, att sagda tomt kommer att ställas till stadens förfogande. Emellertid har densamma härförinnan ifrågasatts att af staden användas för särskilda ändamål, hvartill den i följd af sitt läge och sin utsträckning synnerligen väl skulle lämpa sig. Sålunda har tomten i främsta rummet varit påtänkt till plats för ett blifvande stadshus. Men behöfligheten af ett dylikt hus anser Kammaren ingalunda vara gifven, då stadshäktet i den närmaste framtiden torde komma att förflyttas från rådhuset, samt i följd af de derigenom ledigblifvande lokalerna tillräckligt utrymme borde kunna i rådhuset beredas för stadens samtliga embetsverk. I hvarje fall måste frågan om uppförande af ett stadshus anses vara uppskjuten för en så lång tid framåt, att förevarande dyrbara tomt icke fördenskull borde lemnas odisponerad eller i förhållande till dess framstående läge förblifva alltför anspråkslöst bebyggd. — Vidare har tomten varit afsedd för uppförande af tull- och packhus, för hvilken användning den utan tvifvel väl skulle egna sig. Men samma behof kunde, om också ej fullt lika väl, så ojemförligt billigare tillgodoses genom inköp för ändamålet af någon del utaf magasin stomterna vid Brunshusvägen. — Slutligen har äfven framhållits tomtens lämplighet till plats för saluhallar. Men på de skäl, med åberopande hvaraf såväl det af Fullmäktige för frågan om dylika hallars inrättande nedsatta utskott som ock Kammaren nyligen förordat Kaserntorget såsom den lämpligaste platsen för desamma, anser Kammaren den i sådant afseende alltför dyra magasin stomten icke kunna för ändamålet ifrågakomma. — Med afseende å det nu anförda har Kammaren, om också med tvekan i betraktande af magasin stomtens för kommersiel användning utmärkt väl egnade läge, ansett den omständighet, att tomten möjligtvis i en aflägsen framtid kunde blifva för staden behöflig, icke utgöra ett tillräckligt skäl för staden att, i fall man nu åstundade förvärfva tomten till plats för ständerhuset, afslå en framställning härom. Men i ingen händelse torde tomten kunna afstås till lägre pris, än motsvarande de omkostnader, staden för dess återförvärfvande fått vidkännas, hvilka kostnader komme att uppgå till omkring 425,000 mark.

Den af Ständerhusdelegationen derefter i förevarande afseende föreslagna *bergsplatån å Skatudden* hör icke till den trakt af nämnda stadsdel, som är ämnad att närmast tagas i anspråk för kommersiel användning, hvarföre samma skäl ej kunna i fråga härom åberopas, som ofvanföre anförts emot mynsthustomtens eller området närmast derintill upplåtande till plats för ständerhuset. För den händelse att Ständerhusdelegationen, oaktadt regleringsplanen för Skatudden afser att af denna stadsdel hufvudsakligen dana en plats för den större handeln, dock skulle anse den nämnda

bergsplatån lämplig till tomt för ett ständerhus, borde således från stadens sida svårighet häremot icke göras. Och med afseende å de synpunkter, som i fråga om den för en dylik byggnad tidigare tilltänkta platsen å observatoriiberget hos Fullmäktige gjort sig gällande, torde ej heller för nu förevarande tomts afstående för ändamålet, då den härintills varit odisponerad, något anspråk på ersättning af staden böra framställas.

Vidkommande sedan *packhustomten*, så torde, för den händelse att ryska proviantmagasinstomten vid vestra kajen icke afstås till plats för ständerhuset, stadens tull- och packhus åtminstone tills vidare komma att å sistnämnda tomt inrymmas, hvarjemte plats der äfven förefunnes för auktionskammaren. Vid sådant förhållande skulle hinder icke möta för staden att aflåta packhustomten, så snart magasin stomten af de ryska myndigheterna till staden öfverlemnats samt magasinbyggnaden hunnit apteras för omordade användning, hvilken tidpunkt dock är svår att nu på förhand bestämma. — Då packhustomten är bebyggd anser Kammaren ersättning för densamma, om den till Ständerhusdelegationen afträdes, böra af staden fordras antingen enligt värdering eller annan grund, hvarom framdeles kunde öfverenskommas.

Hvad slutligen angår den af Delegationen ifrågasatta delen, om 20,000 kvadratfots areal, af *jernvägstorget*, närmast Wilhelmsbad, så har Kammaren väl ej förbisett, att förslag blifvit, bland annat af Kammaren, väckt derom att en del af torghandeln, eller den med skogsprodukter, kreatur och kreatursfoder, framdeles skulle förläggas till nämnda torg. Men då Kammaren anser, att jernvägstorget, hvilket, då de det samma omgivande gatorna inberäknas, innefattar en areal af 385,000 kvadratfot, måste, också om det komme att för sådan användning upplåtas, erbjuda fullt tillräckligt utrymme såväl härför som för trafiken i öfrigt äfven om ofvanberörda område, som således innehåller blott obetydligt mer än en tjugundedel af nyssnämnda areal, derifrån afskildes, så tror Kammaren staden kunna, utan olägenhet, tillmötesgå Delegationens anhållan i denna del, hvarjemte Kammaren auser ifrågavarande område af jernvägstorget böra, af samma skäl som bergsplatån å Skatudden, utaf staden upplåtas utan lösen.

Jemte anmälan, att Drätselkammarens ordförande Herr Öhman, såsom medlem i Ständerhusdelegationen, icke deltagit i behandlingen af detta ärende, får Kammaren alltså vördsamt föreslå

att Stadsfullmäktige ville, i skrifvelse till Ständerhusdelegationen, med framhållande af ofvanberörda skäl och synpunkter meddela, det Fullmäktige, hvilka finna det önskvärdt att någon del af kvarteren Nr:is 140, 141 och 142 å Skatudden icke tages i anspråk till tomt för det blifvande ständerhuset, äro villige att för sådan användning upplåta någon af följande platser, nemligen ryska magasin stomten emot en ersättning, motsvarande den kostnad dess återförvärfvande åt staden kräft, eller omkring 425,000 mark, packhustomten jemväl emot en ersättning, bestämd antingen genom värdering eller ock efter annan grund,

hvarom framdeles kan öfverenskommas, bergsplatån å Skatudden utan lösen, äfvensom ett område, om 20,000 qvadratfot, af jernvägstorget, närmast Wilhelmsbad, likaledes utan lösen.

Ett transsumt ur Drätselkammarens i ärendet förda protokoll bifogas.

P å D r ä t s e l k a m m a r e n s v ä g n a r :

Emil Schybergson.

Lars Homén.

Utdrag ur Drätselkammarens i Helsingfors stad protokoll för den 18 September 1885.

§ 27.

Föredrogs till vidare åtgärd från § 13 af protokollet för den 19 sistlidne Juni Ständerhusdelegationens skrifvelse af den 12 i samma månad, innehållande förfrågan huruvida och på hvilka vilkor vissa uppgifna platser kunde af staden afstås för ständerhusets behof; och hade det af Kammaren för frågans beredning tillsatta utskott numera med yttrande deri till Kammaren inkommit.

Efter en stunds diskussion beslöt Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige öfverlemna ärendet jemte skrifvelse, uppsatt på sätt brefkonseptboken under N:o 223 af sig visar.

Härmed antecknades de skiljaktigheter, att Herr Årt ansåg den af Delegationen föreslagna, i skrifvelsen närmare omordade platsen å Jernvägstorget, i betraktande af de å detta torg nedlagda kostnaderna, böra allenast emot ersättning på grund af värdering för ifrågavarande ändamål afstås, samt att Herr Sandberg ansåg platsen icke kunna under något vilkor därför disponeras, enär torget i dess helhet vore för staden oundgängligen behöfligt.

Protokollsutdrag härom skulle ofvanberörda skrifvelse biläggas; och antecknades tillika att Ordföranden Herr Öhman, såsom ledamot i Ständerhusdelegationen, ej deltog i behandlingen af detta ärende.

Ort och tid som ofvan.

In fidem:

Edvard Loo.

Utskottsbetänkande angående ny aflöningsstat för stadens alla löntagare.

Sedan Drätselkammaren, i anledning af Stadsfullmäktiges den 23 September sistlidet år Kammaren meddelade uppdrag, uppgjort och jemte skrifvelse för den 12 December samma år N:o 270 till Stadsfullmäktiges granskning öfverlemnad förslag till en alla stadens löntagare omfattande definitiv stat, hvilka handlingar, blifvit till tryck befordrade och till Fullmäktige utdelade, (N:o 2 för d. å.) beslöto Stadsfullmäktige den 20 sistlidne Januari att hänskjuta ärendet för vidare beredning till det af undertecknade bestående utskott, som tidigare på uppdrag af Stadsfullmäktige afgifvit utlåtande rörande särskilda med förevarande ärende gemenskap egande aflöningsfrågor.

Derjemte hafva för att i sammanhang med ifrågakomna förslag till aflöningsstat behandlas till utskottet remitterats följande ärenden:

1:o) Magistratens uti skrifvelse för den 25 Februari 1882, hos Stadsfullmäktige gjorda framställning om stadsbetjenternes förscende med uniformsbeklädnad på stadens bekostnad; (Bil. I).

2:o) Magistratens skrifvelse för den 21 Juni 1884, med särskilde stadsbetjenters ansökan om löneförbättring; (Bil. II).

3:o) Drätselkammarens uti skrifvelse för den 7 November 1884 gjorda framställning om löneförhöjning för yngre stadsbokhållaren; (Bil. III).

4:o) Magistratens skrifvelse för den 17 Januari 1885, med Magistratssekreteraren Viktor Ekroos' ansökan om löneförhöjning; (Bil. IV).

5:o) Magistratens skrifvelse för den 20 Januari 1885, med Stadsfiskalen Otto Romillo Albrechts enahanda ansökan; (Bil. V). samt

6:o) Magistratens skrifvelse för den 24 Januari 1885, med särskilde exekutionsbetjenters ansökan om d:o (Bil. VI).

Frågan om uppgörandet af en alla stadens löntagare omfattande definitiv stat utgjorde en af de första angelägenheter, som efter kommunalförvaltningens införande påkallade Stadsfullmäktiges uppmärksamhet. Sedan nämligen Guvernören i länet och

Magistraten i samråd genom utslag af den 2 Mars 1874 antagit och godkänt ett af Guvernören uppgjort förslag till ny stat för de löner åt stadens tjänstemän och betjente, som utgingo ur stadskassans s. k. aflöningsfond jemte öfriga å samma fond anvisade anslag, samt hemställt förslaget till Nådige stadfästelse, ville Kejsrerliga Senaten, då ärendet den 10 November 1874 derstädes föredrogs, enär med år 1875 kommunalförvaltning komme att i Helsingfors stad införas och förändringar i stadens tjänstemannapersonal såsom en följd deraf kunde emotses, icke i slutlig pröfning af ärendet ingå, utan förordnade det egde Guvernören tillse att, så snart sagde förändrade förvaltning af stadens angelägenheter blifvit genomförd, förslag till ny aflöningsstat för stadens tjänstemän och öfriga funktionärer blefve uppgjort och till Kejsrerliga Senatens stadfästelse insändt. I anledning häraf och sedan Guvernören meddelat Magistraten befallning att, så snart sig göra lät, vidtaga erforderlig åtgärd till fullgörande af hvad genom Kejsrerliga Senatens omförmälda beslut blifvit förordnad, inkom Magistraten den 18 Januari 1875 till Stadsfullmäktige med en framställning i ämnet. Då ärendet den 6 påföljande April förekom till behandling hos Stadsfullmäktige, beslöto emellertid Fullmäktige att med uppgörandet af en definitiv aflöningsstat skulle få bero till dess reglementena för den blifvande drätselkammaren och öfriga verkställande bestyrelser blifvit uppgjorda och fastställda, hvarförinnan alla de tjänster, hvilka staden kunde komma att aflöna, sedan kommunalförvaltningen hunnit till alla delar genomföras, icke kunde till antalet och beskaffenheten blifva kända. Ett ytterligare skäl till uppskof med frågans definitiva afgörande ansågo Stadsfullmäktige den omständigheten utgöra att förslag blifvit väckt om ändring i Rådstufvurättens och Magistratens sammansättning i syfte att en välbehöflig reduktion af den vid dessa myndigheter anställda tjänstemannapersonalen skulle ernås.

I stället beviljade Stadsfullmäktige åt de flesta af stadens löntagare provisionela dyrtidsarfvoden att utgå intill dess en alla stadens löntagare omfattande definitiv stat komme att blifva gällande.

Frågan fick derefter hvila till dess den åter kom på dagordningen sedan genom Nådiga brefvet af den 7 Februari 1881, angående Magistratens och Rådstufvurättens i Helsingfors stad sammansättning och verksamhet, den åsyftade förenklingen i nämnde myndigheters organisation kommit till stånd samt jemväl en länge emotsedd reform i afseende å sättet för aflönandet af tjänstemännen vid sagde verk egt rum genom emanerandet af Kejsrerliga förordningen den 24 Juli 1883, hvarigenom bestämdes att de borgmästare och rådmän tillkommande afgifter för bouppteckningar och arfskiften, som af dem verkställas, från och med den 1 Januari 1884 skulle indragas till stadskassan emot vederlag från densamma åt bemälde tjänstemän. Enär uti åberopade förordning tillika stadgades att förslag till nya aflöningsstater för borgmästare och rådmän skulle i de städer, der desse åtnjutit dylika afgifter, uppgöras och till Kejsrerliga Senaten i afseende å pröfning och fastställelse insändas, anmodade Stadsfullmäktige uti skrifvelse för den 29 December 1883 Drätselkammaren att med de medlemmar af stadens Rådstufvurätt och Magistrat, hvilka vore berättigade till ve-

derlag från stadskassan för dem frångångna boupptecknings- och arfskiftesprocenter, öppna underhandlingar om reglering af deras löneförmoner samt att derpå inkomma till Fullmäktige med förslag till fullständig stat för Rådstufvurätten och Magistraten. Efter slutförandet af berörde underhandlingar öfverlemnade Drättselkammaren på grund häraf jemte skrifvelse för den 9 Maj 1884 till Stadsfullmäktiges granskning ett af Kammaren uppgjort förslag till aflöningsstat, som Kammaren dock ansett böra inskränkas till borgmästare och rådmän, enär ofvanomordade förändring endast å desses löneförmoner utöfvade någon inverkan. Vid behandlingen af ifrågakomna förslag beslöto emellertid Stadsfullmäktige, alldenstund några hinder icke vidare förefunnos för förverkligandet af den länge tillämnade planen att i en enda definitiv stat sammanställa alla stadens tjänstemän och betjente tillkommande aflöningar, att återremittera ärendet till Drättselkammaren med anmodan att uppgöra förslag till en dylik alla stadens löntagare omfattande stat, hvilket förslag nu föreligger till granskning.

I fråga om det principiela särskiljandet af de delar af ifrågavarande aflöningsstat, som böra underställas regeringens pröfning och stadfästelse, från sådana, hvilka det ankommer å Stadsfullmäktige att ensamma fastställa, anser utskottet sig kunna i hufvudsak biträda Drättselkammarens förslag. Väl kan det synas som skulle Kejserliga Senatens ofvanberörda föreskrift om att ny aflöningsstat *för stadens tjänstemän och öfrige funktionärer* borde, efter kommunalförvaltningens införande, af Stadsfullmäktige uppgöras och till Kejserliga Senatens stadfästelse insändas, kunna gifva anledning till den uppfattningen att staten i dess helhet borde blifva föremål för nådig pröfning och stadfästelse, men på de af Drättselkammaren redan framhållna skäl, är äfven utskottet af den mening att nämnda föreskrift har afseende endast å sådana tjänstemän och funktionärer, som bekläda ett offentligt embete eller utöfva ett offentligt sysslande. Med fasthållande af detta kriterium anser utskottet dock att äfven notarierna vid Rådstufvurätten och Magistraten bordt till nyssnämnde kategori af löntagare hänföras, enär desse utgöra viktiga och nödvändiga faktorer uti organisationen af ifrågavarande myndigheter, hvarför också deras befattningar hafva en öfvervägande offentlig karaktär. Till notariernes åligganden hör sålunda, bland annat, att, i händelse af jäf eller annat laga förfall för ledamot i Rådstufvurätt eller Magistrat, intaga säte och stämma derstädes.

På grund häraf får utskottet vördsamt föreslå

att notariatstjänsterna vid Rådstufvurätten och Magistraten upptagas i den aflöningsstat, som kommer att underställas Kejserliga Senatens pröfning och stadfästelse.

Vidkommande sedan detaljbestämningarne i förslaget, har utskottet vid granskningen deraf funnit anledning till särskilda ändringar, för hvilka utskottet ber att få redogöra i den ordning, hvari de aflöningar, i afseende å hvilka något varit att anmärka, äro upptagna i staten.

Uti utskottets den 20 Juni 1884 afgifna betänkande rörande det af Drätselkammaren uppgjorda förslag till ny aflöningsstat för Rådstufvurättens och Magistratens ordförande och ledamöter, hade utskottet, bland annat, framhållit att uti staten, till förebyggande af allt missförstånd, uttryckligen borde nämnas att de under rubriken „arfvode“ utgående lönebeloppen för desse tjänstemän äfven komme att innefatta vederlag för de dem frångångna boupptecknings- och arfskiftesprocenterna. Som emellertid Drätselkammaren vid uppgörandet af föreliggande förslag lemnat omförmälda anmärkning obeaktad, anser utskottet sig böra föreslå

att en anmärkning i nyss antydt syfte intages i den särskilda stat, som skall underställas regeringens stadfästelse.

Vid beräkandet af det anslag, som kunde erfordras för beredandet af semesterledighet under en månad för enhvar af Rådstufvurättens ledamöter och notarier, har Drätselkammaren utgått från den förutsättning att notarierna, för att få åtnjuta ifrågavarande ledighet, åtog sig att låta adjungera sig såsom ledamöter i Rätten under den tid och i den ordning, Drätselkammarens framställning närmare innehåller. Som denna förutsättning måste anses utgöra ett vilkor för beviljandet af det för nu ifrågavarande ändamål i staten upptagna anslag, synes det utskottet riktigast att ett omnämnande häraf ingår i den del af staten, som är afsedd att underställas Kejserliga Senatens fastställelse, hvilket lämpligast kan ske i en anmärkning till staten.

I öfverensstämmelse härmed får utskottet tillstyrka

att en anmärkning af ofvanberörda innehåll fogas till den särskilda aflöningsstat, som kommer att underställas Kejserliga Senatens stadfästelse.

Magistratssekreterarens lön har af Drätselkammaren föreslagits att utgå med samma belopp, som enligt nu gällande stat, eller med 1,600 mark om året. Uti bilagde till Stadsfullmäktige ställda önskan har emellertid nuvarande innehafvaren af ifrågavarande tjänst och den dermed förenade befattningen af notarius publicus anhållit icke allenast att den med tjensten förenade ordinarie lön måtte ökas till åtminstone 2,500 mark, hvartill densamma redan uti den år 1874 af Guvernören i samråd med Magistraten uppgjorda aflöningsstat var förslagen att förhöjas, utan och att, i likhet med notarierna vid Rådstufvurätten och Magistraten, varda tillerkänd rättighet till semesterledighet utan skyldighet att sjelf aflöna vikarie.

Enär utskottet i betraktande af den ytterst arbetsdryga och ansvarsfulla beskafheten af ifrågavarande befattning samt önskligheten att kunna vid densamma fästa och kvarhålla en skicklig och samvetsgran person, icke kunnat annat än i hufvudsak erkänna det befogade i ofvannämnda anhållan, får utskottet vördsamt föreslå

att lönen för Magistratssekreterare och den dermed förenade Notarius publicus befattningen ökas till 2,500 mark samt att för beredande af semesterledighet under en månad åt nämnde tjänsteman i staten upptages ett an-

slag af 200 mark, hvilket finge af Magistratssekreteraren uppbäras mot skyldighet att sjelf bekosta vikaries aflöning.

Äfven stadsfiskalerna hafva af Drättselkammaren föreslagits att bibehållas vid den aflöning, som för närvarande är dem tillagd, nämligen 2,000 mark i lön och 500 mark i arfvode. Om än stadsfiskalerna derutöfver kunna påräkna bötesandelar, hvilken inkomst under senare år i medeltal icke öfverstigit 1,200 mark om året, äro dock dessa löneförmoner otillräckliga att tillfredsställa ens de måttligaste anspråk, så mycket mindre att bereda stadsfiskalerna den betryggade ställning, som skulle tillåta dem att odeladt egna sig åt uppfyllandet af de viktiga och maktpåliggande uppgifter, hvilka den offentliga åklagaren har sig förelagda. Ett viktigt skäl för förbättrandet af stadsfiskalernes ekonomiska ställning utgör äfven den omständigheten att man endast derigenom kan hoppas att för dessa befattningar erhålla personer med juridisk bildning och erfarenhet, hvilket enligt utskottets åsigt är ett oefftergiftigt vilkor för att åklagarmakten skall kunna intaga den ställning inom allmänna rättsvården, som med rätta tillkommer densamma. I detta afseende tillåter sig utskottet att åberopa ett anmärkningsvärdt uttalande i frågan af landets prokurator uti den af honom till senast församlade ständer afgifna berättelse om lagskipningen och lagarnes handhavande i landet. I fråga om medel till rättegångsväsendets förbättrande yttrar nämligen prokuratorn följande: „I främsta rummet skulle jag härvid ställa att åt städer-
„nas offentliga åklagare, stadsfiskalerna, gäfves en mera betryggad och mera aktungs-
„bjudande ställning än de nu åtnjuta. De fasta aflöningsbelopp, som äfven i större
„städer åt fiskalerna bestås, äro så otillräckliga att en person jemte familj icke med
„de måttligaste anspråk kan deraf hafva sin bergning. I de mindre städerna äro de
„fasta aflöningarna till den grad obetydande att de icke ens kunna vara beräknade på
„att bereda tjänstens innehafvare utkomst. Öfverallt äro derföre desse tjenstemän
„hufvudsakligen hänvisade till de bötesandelar och andra biförtjenster, hvartill deras
„ställning lemnar tillfälle.

„Nu är det väl icke oändamålsenligt att vid dylika befattningar i viss mon göra
„inkomsten beroende af det nit och den verksamhet, som utvecklas, men, om alltför
„mycket derpå beräknas, löper man fara att förvärfvet blir hufvudmotiv och pligtkän-
„slan förslöas. Och dock gäller äfven i afseende å åklagaren hvad i 4:de domarere-
„geln inskräpes att „lag icke är gifven för saköres skull den menige man till nytta
„och gagn“.

„I andra länder fordras af den offentlige åklagaren samma eller i det närmaste
„samma mått af juridisk kunskap och praktisk förberedelse som af domareplatsernas
„innehafvare och hans sociala ställning är domarens alls icke underlägsen. Det är
„också uppenbart att om domaren skall kunna till processen intaga den ställning ho-
„nom tillkommer såsom ledande rättegången och opartiskt dömande öfver dess resul-
„tat, men icke såsom turvis målsman för åtal och försvar, åklagarens och sakförarens
„funktioner måste öfvertagas af personer med lagkunskap och juridisk erfarenhet. Ett

„icke oviktigt steg till höjande af lagskipningen i städerna vore derfor taget om stadsfiskalstjänsterna så försåges att till dem kunde påräknas sökande, som aflagt de för domare föreskrifna prof i lagkunskap samt på vanligt sätt för domarevärf praktiskt öfvat sig. En reglering af stadsfiskalernas aflöningsvilkor blir, ifall det utarbetade förslaget till allmän strafflag vinner godkännande, redan på den grund en nödvändighet att det med sagde förslag sammanhängande förslaget till förordning angående strafflagens införande såsom allmän grundsats fastställer att böter och viten oafkortade tillfalla kronan samt låter emotse en förändring i användningen af de härigenom samt för förbrutet gods uppkommande tillgångar, hvilken icke kan undgå att utföra inflytelse på aktorenes inkomster. Men äfven oafsedt denna omständighet nödvändiggöres i flera af våra städer en sådan reglering deraf att det under närvarande vilkor visat sig vara förenadt med svårighet att besätta ifrågavarande platser, ifall man af aspiranterne fordrat något mer än ett rent prestbetyg. Mätte de myndigheter, på hvilka det vid förestående regleringar ankommer att bevilja nödiga anslag erinra sig detta samt att den offentlige åklagaren, i fall lagskipningen skall blifva hvad den borde vara, har sig förelagd en uppgift, hvilken utan juridisk bildning icke kan behörigen fyllas!“

Men ehuru utskottet i allo delar ofvan anförda åsigt om nödvändigheten att förbättra stadsfiskalernes lönevilkor, anser utskottet tiden dock icke nu vara inne för en definitiv reglering af stadsfiskalernes i denna stad löneförmoner, enär, såsom jemväl af prokuratorn antydes, en ny reglering deraf förestår så snart den tillämnade nya strafflagen träder i gällande kraft, då jemväl den inkomst, stadsfiskalerna hafva af bötesandelar, kommer att upphöra. För att emellertid i någon mån tillnötsgå de billiga anspråk på förbättrade löneförmoner, som redan under närvarande förhållanden af nämnde tjänstemän kunna uppställas och jemväl gifvit upphof till bilagde ansökan af Stadsfiskalen O. R. F. Albrecht (Bil. V), anser utskottet sig hafva skäl att föreslå

det de båda stadsfiskalernes aflöning ökas med 1,100 mark, hvaraf 1,000 mark utgör lön och återstoden betraktas såsom arvode, under vilkor dock att vid den nya reglering af stadsfiskalernes löneförmoner, som framtiden kan komma att föranledas af de stadsfiskalerna tillfallande bötesandelarnes indragning till kronan, behörigt afseende skall fästas vid ofvannämnda löneförhöjning.

Uti bilagde genom Magistraten till Stadsfullmäktige öfverlemnade ansökan (Bil. VI) hafva exekutionsbetjenterna F. E. Dahlberg, G. Enbom och A. W. Wickström anhållit att deras aflöning, som uti ifrågavarande förslag till ny aflöningsstat upptagits till 800 mark för en hvar, måtte ökas till 1,400 mark. Såsom skäl härför anföres af sökandene, att de redan för närvarande åtnjuta en aflöning af 100 mark i månaden, att de till följd af uttrycklig föreskrift derom uti Kejsarliga förordningen den 15 Januari 1883, angående expeditionslösen m. m., betagits rättighet till det arvode,

de såsom utmätningsmans biträde vid utmätningsförrättningar förut åtnjöto, samt att de uppdrag, som vanligtvis kunna exekutionsbetjenterne föröfrigt ombetros, ej heller medföra någon särskild ersättning.

Beträffande den först anförda omständigheten förhåller det sig rätteligen sålunda att exekutionsbetjenterne icke heller för närvarande åtnjuta högre aflöning å stat, än som i den nya staten för dem föreslagits. Sedan genom ett Kejsrerliga Senatens utslag af den 28 Mars 1882, stadsfogdarne förklarats icke vara berättigade att vid indrifning af resterande kommunala och kyrkliga afgifter för sig och sina dervid använda biträden uppbära utmätningsarvoden, hvilka emellertid derförinnan ansetts tillkomma dem, beviljade Stadsfullmäktige visserligen den 5 September 1882 åt exekutionsbetjenterne i ersättning för den inkomst, hvarom desse sålunda gått miste, för tiden från den 1 i sagde månad in till utgången af år 1883 ett lönetillskott af 400 mark om året, men, såsom häraf synes, var denna löneförhöjning af helt och hållet temporär natur och upphörde äfven vid den utsatta tiden, sedan exekutionspersonalen genom den nya expeditionstaxan berättigats till arvode för utmätning af jemväl kommunala medel.

Lika oriktigt är äfven påståendet att exekutionsbetjenterne numera skulle vara betagna rättigheten till arvode för biträdandet vid utmätningsförrättningar. Visserligen tillåter icke den nu gällande expeditionstaxan att särskildt arvode åt biträde vid utmätningsförrättning uttages, men sådant utesluter icke att nämnde biträden äro berättigade till andel i det stadgade utmätningsarvodet. Fastmer är det uppenbart författningens mening, att berörde arvode skall fördelas emellan exekutor och hans vid utmätningen begagnade biträde. Om sådant icke härtills egt rum är det ett missförhållande, som tarfvar rättelse, men dertill torde icke Stadsfullmäktiges medverkan vara behöfzig. Hvad slutligen angår den omständigheten att exekutionsbetjenterne i allmänhet icke kunna påräkna någon särskild ersättning för öfriga uppdrag, som af dem utföras, har utskottet icke skäl att betvifla detta, men då å andra sidan de göromål, som i allmänhet ankomma å exekutionsbetjenterne, äro af enklaste slag, samt med afseende derå icke heller förutsätta några särskilda kvalifikationer för befattningens skötande, anser utskottet sig icke kunna förorda förhöjning af den lön, som exekutionsbetjenterne för närvarande åtnjuta och äfven uti förevarande förslag till aflöningsstat är desamma tillagd.

Vidkommande den ansökan om löneförbättring, som ingifvits till Stadsfullmäktige af stadsbetjenterne vid Rådstufvurättens andra och tredje eller brottmåls afdelningarne, (Bil. II) har redan Drätselkammaren vid uppgörandet af ifrågavarande förslag derå fäst behörigt afseende, hvarför och då utskottet anser en ytterligare förhöjning af desse stadsbetjenter löneförmoner icke vara af omständigheterna påkallad, utskottet endast får tillstyrka antagandet af Drätselkammarens förslag.

Deremot får utskottet i anledning af Magistratens framställning om att stadsbetjenterne vid antagandet måtte på stadens bekostnad förses med uniformsbeklädnad; (Bil. I) enär en sådan förmon af ålder tillkommit stadsbetjenterne och icke heller synes oskälzig, föreslå

*att i staten intages en bestämning derom att stadsbetjenterna vid Råd-
stufvurätten och Magistraten vid antagandet undfå ett belopp af 100 mark
för anskaffandet af uniformsbeklädnad, med skyldighet för dem att ständigt,
då de äro stadde i tjensteärenden, uppträda i slik beklädnad, samt*

*att de stadsbetjenter, som för närvarande äro anstälde vid ofvannämnda
verk, men vid antagandet icke erhållit uniformsbeklädnad, måtte tilldelas
enahanda förmon.*

Af Drättselkammarens medlemmar åtnjuta för närvarande, ordföranden ett årligt arvode af 4,000 mark samt enhvar af de öfriga fem ledamöterna 400 mark; och enahanda anordning är jemväl uti nu föreliggande förslag bibehållen, hvarvid dock Drättselkammaren antydt att ett rättvist förhållande icke synes ega rum emellan vidden af det arbete och det ansvar, som åligger ledamöterna i Drättselkammaren och den ringa ersättning de härför uppbära. Då äfven utskottet har sig väl bekant att ifrågavarande uppdrag till följd af göromålens i Drättselkammaren ständigt tilltagande mängd, hvartill orsaken dels är stadens utvidgning, dels och framför allt, det förfarande, som i det kommunala lifvet efter hand utbildat sig, att Drättselkammarens utlå- tande infordras i nästan alla kommunala angelägenheter, äfven af ledamöterna i Drät- selkammaren kräfva mera tid och arbete, än man rättvisligen kan fordra att kommu- nens medlemmar skola för det allmänna uppoffra, synes det icke obilligt att Drättsel- kammarens ledamöter i ersättning för sitt härvid nedlagda arbete erhålla en skälig ersättning. Och som Drättselkammarens förslag om att arvodet i sådan händelse borde utgå med visst belopp för sammanträde äfven synes utskottet lämpligt, tillåter sig utskottet föreslå.

*att åt enhvar af Drättselkammarens fem ledamöter tilldelas i arvode 20
mark för hvarje af dem bivistadt sammanträde, samt att för sådant ända-
mål ett belopp af förslagsvis 5,200 mark upptages i staten.*

Då den förhöjning af yngre stadsbokhållarens lön med 500 mark, hvarom Drät- selkammaren uti närslutne skrifvelse för den 7 November 1884 (Bil. III) gjort fram- ställning, redan blifvit i den nya staten observerad, samt utskottet icke heller haft något att anmärka emot Drättselkammarens förslag om en ytterligare successiv för- höjning med tio procent af den i staten upptagna lönen efter fem års och lika myc- ket efter ytterligare fem års tjenstgöring, har utskottet icke haft anledning till något vidare uttalande i saken.

I fråga om vågmästarens vid Tolagskontoret löneförmoner har i förslaget bibe- hållits den nu gällande anordningen att en del af lönen utgår såsom arvode „för rä- kenskapernas behöriga aflemnande“. Som det dock, enligt utskottets åsigt, är icke blott i högsta måtto olämpligt utan ock principiellt förkastligt att åt en tjensteman ut- fästa en belöning för det han behörigen fullgjort sitt tjensteåliggande, ty annorlunda torde ifrågavarande arvode icke kunna betraktas, föreslår utskottet

att omförmälda arvoden för räkenskapernas behöriga aflemnande måtte sammanslås med de vågmästarene i öfrigt tillagda löner.

Beträffande grunden för beräkandet af den tid, efter hvilken rättighet till successiv löneförhöjning för vissa tjänstemän inträder, har Drätselkammaren föreslagit att denna tjänstgöringstid borde räknas från den dag, då vederbörande tjänstemän blifvit till sina befattningar utnämnde. I motsats härtill anser utskottet det vara riktigare och sakenligare att dagen för tillträdet af tjänsten härvid är bestämmande, hvarför utskottet får förorda:

att en bestämning i omförmäldt syfte under form af en allmän anmärkning införes i staten.

Slutligen får utskottet föreslå

att ifrågavarande förslag till ny aflöningsstat med de af utskottet ofvan föreslagna ändringar och tillägg i allt öfrigt antages och godkännes samt att berörde stat, sedan densamma blifvit i nödiga delar af Kejsarliga Senaten stadfästad, från och med den 1 Januari nästkommande år eller, derest Nådig stadfästelse till nämnde tid icke hunnit utverkas, från den första dagen i derpå följande månad skall gälla till efterrättelse, hvarvid det åligger vederbörande att för Drätselkammaren gifva till kända huruvida de vilja åtnöjas med den nya förändrade aflöningen eller ock förblifva vid dittills gällande högvederbörligen bestämda lönevilkor, äfvensom att samtidigt alla tidigare beviljade dyrtids tillägg indragas.

Remisshandlingarne återgå härjemte.

Helsingfors, den 5 Oktober 1885.

Henr. Borenius.

Sigfr. Kullhem.

Uno Kurtén.

Bil. I.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Jemte det Magistraten tillsänder Herrar Stadsfullmäktige en af särskilda Stadsbetjente undertecknad, till Magistratens kansli ingifven ansökning att dem måtte beviljas på kommunens bekostnad en uniformsbeklädnad, får Magistraten äran till Herrar Stadsfullmäktiges afgörande tillika öfverlemnna, huruvida icke Stadsbetjenterne Ström,

Olin, Forselius och Nyberg, som sist antagits till deras sysslor och hvilka icke, i likhet med öfrige sökande, erhållit slik beklädnad, samt de Stadsbetjente, som framdeles anställas vid stadens embetsverk, finge tilldelas uniform, på sätt redan under en längre tid öfligt varit, för att genast från början vänja dem att hålla sig snyggt klädda och framför allt för att derigenom utmärka när de gå i rättens ärenden; och får Magistraten tillika upplysa, att det i afföningsstaten under namn af beklädnads-hjelp upptagna anslag tjuguåtta mark 56 penni i tiden tillagts stadsbetjente såsom bidrag till bestridande af kostnaden för fotplagg, samt att, då det i staten förekommande dyrtidstillägg af Stadsfullmäktige söktes och beviljades stadsbetjente, fråga icke torde varit om indragning af den stadsbetjente af ålder tillkommande förmån att vid antagandet erhålla den första uniformsbeklädnaden på stadskassans bekostnad. Helsingfors rådhus den 25 Februari 1882.

Oskar Palmgren.

K. G. Kollin.

Afskriftens riktighet bestyrker, Helsingfors rådhus den 23 Januari 1885.

Ex officio:

I. Öhrnberg.

Bil. II.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Härmed våga underteknade, stadsbetjente vid andra och tredje, eller brottmålsafdelningarna af härvarande Rådstufvurätt, hos Herrar Stadsfullmäktige ödmjukast anhålla om en sådan förbättring af våra nu så knappa lönevillkor, som för oss är ett trängande behof.

Våra årliga löneförmåner utgöras för det närvarande af: a) lön 600 mark; b) beklädnadshjelp 28 mark 56 penni; och c) dyrtidstillägg 200 mark, eller tillsammans 828 mark 56 penni. Härtill komma väl sportler i form af arvoden för stemningar och lösen för skriftliga stemningsbevis, då sådana äskas, men dessa sportler uppgå, på sätt vi här nedanføre skola söka visa, på långt när icke till ens så högt belopp om året, att våra nödiga utgifter i och för tjensten derigenom skulle betäckas.

Såsom skäl för den af oss begärda löneförbättringen tillåta vi oss i främsta rummet åberopa den delvis svåra och ansträngande beskaffenheten af vår tjenstgöring samt de efter våra förhållanden dryga omkostnader, som vi i följd af denna tjenst-

göring nödgas vidkännas utan att få dem ersatta. Till densamma hörer nemligen, — (förutom uppvaktandet vid den afdelnings af Rådstufvurätten sammanträden, vid hvilken vi äro anställda, samt ombesörjandet af parters och vittnens instemmande i der anhängiggjorda civila mål, —) äfven följande: kallelser, i de till stor mängd förekommande brottmålen, af alla dem, som målen angå eller hvilka i dem hafva del, af vittnen och andra, som skola i dem höras, af åtskilliga för målens behandling behöfliga funktionärer, såsom grekisk-ryske prester, translatorer m. fl., inställelser af tredskande sakägare och vittnen, anskaffande från de särskilda kyrkoförsamlingarna af fräjdebevis om tilltalade och vittnen, o. s. v. Vidare förefalla ganska ofta dödsundersökningar, till hvilka det äfven åligger oss att verkställa samtliga kallelser. Och alla dessa åligganden skola af oss ombesörjas med största skyndsamhet — helt annorlunda än i civila mål —, emedan brottmålen af Rådstufvurätten företagas omedelbart efter det de af Poliskammaren remitterats dit, samt uppskjutas blott på kort tid. Men i de allra flesta fall höra de personer, som i dessa mål skola stämmas eller inställas, till den fattigare befolkningen och bo således merändels i stadens aflägsnare trakter eller i dess omnejder. För att träffa dem måste vi fördenskull jemt och ständigt göra besök i stadens utkanter och omgifningar, bland annat i Sörnäs, Gammelstaden och på holmarne. Men sällan råkas personerna i fråga vid de första besöken, utan måste dessa vanligen upprepas flere gånger och vid inställelser måste vi, för att kunna fullgöra dem och för vår egen säkerhet, ofta låta oss åtföljas af flera biträden. Ärendena äro emellertid, såsom sades, brådskande, och till våra dagliga utgifter i tjensten höra derföre hyrkusklega samt, vid öppet vatten, båtlega och ångbåtsafgift, äfvensom dessutom ersättning till biträden. Att vi vidare vid tillfällena i fråga råka ut för misshandel och få kläderna sönderrifna är ingalunda något sällsynt. För oss gifves härvidlag ingen skilnad emellan helg- och söcknedagar. Domstolen tilldömer oss väl af den, som vederbör, stenningsarvoden enligt expeditionstaxan och arvoden för inställelser med 2 mark för hvarje i ett för allt, dock i hvardera fallet endast för den gång, den stämde eller instälde anträffats, samt ersättning för oss bevisligen åbragt skada, men dessa arvoden och ersättningar, hvilka för öfrigt sällan motsvara ens våra verkliga omkostnader, utfalla nästan aldrig, såsom ock torde finnas naturligt i betraktande af hvilka personer utbetalningen af dem skall drabba. Våra utgifter, som vi af nyss antydd orsak ej få ersatta, stiga för enhvar, efter låg beräkning, till i medeltal 20 mark i månaden eller till 240 mark om året.

Å andra sidan utfalla väl stenningsarvodena i de civila målen oftast. Men härvid bör märkas — och detta våga vi anse vara ett viktigt skäl för vår ansökan — att beloppet af dessa arvoden blifvit genom den nya expeditionstaxan betydligt nedsatt, hvartill kommer att domstolsbeslut numera ej kommuniceras förfallolöst utblifven part, hvarföre våra arvoden för dylika kommunikationer bortfallit. I följd af dessa omständigheter stiga våra samtliga sportler för ifrågavarande förrättningar, inberäknadt lösen för de ganska sällan äskade skriftliga stenningsbevisen, numera icke högre än till högst 150 mark om året för enhvar af oss. Våra utgifter i tjensten

öfverstiga således dessa sportler med i det närmaste hälften af den summa, som vi åtnjuta i dyrtidstillägg, 200 mark, och vår verkliga löneinkomst utgör altså endast ungefär 700 mark om året.

Till vidare stöd för vår ansökning åberopa vi det förhållande, att Helsingfors stad årligen tillväxer med, enligt hvad man sagt oss, minst 1,500 personer, samt att det är den lösa arbetarebefolkningen å orten — eller den närmast åt brott hemfallna — som proportionsvis sålunda mest rekryteras. Stadens utkanter befolkas härigenom mer och mer; och vårt arbete ökas sjelfallet i ännu större mån. Under en följd af år har det också visat sig att brottmålen antal vid Rådstufvurätten varit i stigande; och med afseende härpå hafva Herrar Stadsfullmäktige för två år tillbaka beviljat notarierna vid kriminalprotokollet derstädes ett tillägsarvode, motsvarande hälften af deras föregående lön, förutom det att dem tillagts ersättning för renskrifning af protokollen åt häktade och i hemställda brottmål. Äfven vi, Rättens tjenare, våga därför hoppas på rättvis hänsyn till vår begäran om löneförbättring för vårt af ofvan anförd orsak ökade arbete.

Att lefnadskostnaderna här i hufvudstaden med årens lopp stegrats torde vara något, hvaraf ej blott statens och stadens högre stälde tjenstemän utan äfven alla andra här boende fått erfarenhet. Vår ordinarie lön, 600 mark om året, lär vara bestämd redan för par decennier tillbaka; och det dyrtidstillägg af 200 mark, som för nio år sedan tillades oss, uppslukas, såsom ofvanföre framhållits, till hälften af våra nödiga utgifter i tjensten. Emellertid fäster man en viss vikt vid arten af vår tjenstebefattning; uppdrag af allvarsam art åläggas och ombetros oss både för det allmännas räkning och af de enskilde; och man fordrar af oss — väl med rätta — att vi skola vara ärlige, ordentlige, påpasslige, nyktre och något så när anständigt klädde.

Vår nuvarande inkomst är dock alldeles otillräcklig, tillochmed för vår nödtorf-tigaste bergning. Erinrande derom att åt stadsbetjenterna vid Magistraten, hvilkas tjenstgöring dock lär få erkännas vara betydligt mindre mödosam och ansvarsfull än vår, ett ytterligare dyrtidstillägg för par år sedan beviljats, hemställa vi förden-skull ödmjukast, om ej Herrar Stadsfullmäktige funne skäligt bevilja oss enhvar per år, räknadt från innevarande års början, såväl ett ytterligare dyrtidstillägg af 400 mark, hvarigenom våra samtliga löneförmåner komme att uppgå till 1,228 mark 56 penni, som ock ett omkostnadsanslag motsvarande den summa ungefär, hvarmed våra sportler understiga våra nuvarande årliga utgifter i och för tjensten, eller till belopp af 100 mark.

Helsingfors, den 10 Juni 1884.

J. A. Forselius.
A. W. Nyberg.

J. J. Hellström.
A. F. Fagerholm.

Bil. III.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 7 November 1884.

№ 249.

~~~~~

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Vid det Drätselkammaren nyligen handlagt ärendet angående afgifvande till Magistraten af de på Kammaren ankommande upplysningar för nästa års budget för staden har stadskamreraren Teodor Holmberg framfört till Kammaren en anhållan af yngre stadsbokhållaren, Filosofiekandidaten Arthur Schildt om förhöjning af den med hans nämnda befattning förenade lön. Och alldenstund de till yngre stadsbokhållare-tjensten hörande åligganden numera vore i väsentlig grad förändrade och utvidgade emot hvad förhållandet tidigare varit, jemte det eftermiddagstjenstgöring dervid äfven tillkommit, har stadskamreraren, med hänsyn jemväl till att Herr Schildt visat sig vara för befattningen lämplig samt att det låge i stadens intresse att dervid bibehålla en person, som vid förfall för någon af de öfrige tjänstemännen vid drätselkontoret kunde företräda denne, för sin del ansett ifrågavarande lön böra från dess nuvarande belopp 2,500 mark höjas till 3,000 mark samt ytterligare, efter det innehafvaren af tjensten under fem år framåt fortsatt med tjenstgöringen, med tjugu procent af sist-nämnda belopp.

På de skäl stadskamreraren framställt har äfven Drätselkammaren funnit sig böra förorda den af honom föreslagna löneförhöjning för yngre stadsbokhållaren; och får Kammaren således vördsamt tillstyrka, det Stadsfullmäktige ville besluta:

att yngre stadsbokhållarens lön skall från och med nästkommande år 1885 utgå med ett till 3,000 mark förhöjdt belopp och, efter det han i fem års tid tjenstgjort med denna lön, ytterligare ökas med tjugu procent deraf eller sexhundra mark.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

*Bil. IV.**Till Helsingfors Stadsfullmäktige.*

Sedan Herrar Stadsfullmäktige den 23 September 1884 till stadens Drätselkammare återremitterat ärendet angående ny aflöningsstat för Magistratens och Rådstufvurättens ordförande och ledamöter, med uppmaning till Kammaren att uppgöra förslag till en alla stadens löntagare omfattande definitiv stat, har Drätselkammaren numera, den 12 förvikne December aflemnat ett förslag i sistnämnda syfte. Som jag deraf finner ej mindre att den redan omkring år 1874, i då uppgjort förslag till ny aflöningsstat för stadens tjänstemän, för Magistratssekreteraretjensten upptagna förhöjning af lönen från 1,600 till 2,500 mark, af Drätselkammaren icke observerats, än att Magistratssekreteraren, ehuru Notarie vid Rådstufvurättens lagfarts-, intecknings-, förmynderskaps- och äktenskaps förords protokoll, ävensom vid Magistratens inteckningsprotokoll, uteslutits från den verkets öfriga Notarier tillerkända rätt till en månads tjänstledighet om året och vikariats ersättning ur stadskassan, får jag, för erhållande af ändring härutinnan, hos Herrar Stadsfullmäktige ödmjukast anföra följande.

Magistratssekreteraretjensten åtföljes sedan längre tid tillbaka — såvidt jag känner för mer än 40 år sedan — af 1,600 mark kontant lön samt rättighet till diverse sportlar. Det är möjligt att lönen vid tiden för sin tillkomst någorlunda motsvarade dåvarande förhållanden, såväl i afseende å det mindre arbetet som den låga lefnadskostnaden. Sedan dess hafva förhållandena ofantligt förändrats. Helsingfors har vuxit upp till en stad med närmare 50,000 innevånare. I hvilken proportion tjänstemännens arbete derunder ökats är ej svårt att inse; man jemföre endast stadens styrelseverk för t. ex. 40 år sedan med den nuvarande mångfalden af myndigheter, som betjena kommunen. Men under hela denna utveckling har Magistratssekreteraretjensten fått stå kvar oförändrad, både till arbetsfält och inkomster. Huru mycket Magistratssekreterarens arbete tillvuxit synes exempelvis redan deraf att under 1874, — då jag utnämndes till tjensten — bref diarienummern uppgick till 1357, år 1884 till 1792, samt brefnummern 1874 till 1294, år 1884 till 1575; och i allt större proportion utvecklar sig detta liksom det öfriga arbetet. Under nyssnämnda tio år hafva deremot åtskilliga sportlar bortfallit, nemligen för sjöfolks påmönstring, de s. k. bagare och slagtaretaxorna samt burabrefven, representerande tillsammans en årlig inkomstförlust af öfver 1,000 mk. Att många andra sportlar, såsom för passbevis, certifikat och en del vederhäftighetsbevis (särdeles för tjensteborgen) snart skola bortfalla, är att förutse. Det kan visst invändas att genom stadens tillväxt de inkomst gifvande funktionerna äfven ökats; detta är äfven till en del fallet hvad beträffar protokolls-ärendene med dertill hörande bevis, men dels erfordras mycket innan en sådan steg-

ring kan betäcka nyssnämnda årliga förlust, dels medför protokollsföringen ofantligt mycket mera arbete, hvartill tiden icke vidare vill förslå. Jag har derföre ock numera sett mig tvungen att med betydlig uppoffring låta ombesörja protokollsupsättningen af legda händer. Ett biträde för Magistratssekreteraren, i enlighet med hvad redan är fallet i Drätselkammaren, torde i en ej aflägsen framtid icke kunna undvikas.

Då en tillökning i Magistratssekreterarens löneförmåner, hvilka de senaste åren varierat emellan 8 å 9,000 mk, enligt hvad jag ofvan sökt utvisa, innebär ej blott ett laga vederlag för honom frångångne sportlar, med rättighet till hvilka han dock är utnämnd, än en billig ersättning för ett ofantligt ökadt arbete, hvars samvetsgranna uppfyllande numera öfverstiger *en* persons tid och arbetsförmåga, vågar jag med säkerhet emotse att Herrar Stadsfullmäktige skola öka Magistratssekreterarelönen åtminstone till de 2,500 mk som för densamma härförrinnan varit föreslagna.

Vidkommande sedan Drätselkammarens uraktlåtenhet att föreslå Magistratssekreteraren till erhållande af en månads tjänstledighet kan det ej bero på annat än ett förbiseende, då jag i sjelfva verket är åtminstone lika mycket notarie som de till rättigheten föreslagne. Med afseende å tjänstgöringsskyldighet, såsom dagligen upptagen vid verket från kl. 11 till 3, är jag deremot vida strängare sysselsatt och således mera i behof af hvila än de öfriga notarierna. Jag får derföre ödmjukast anhålla att jemväl blifva tillerkänd rättighet till tjänstledighet och ber att i sådant afseende få nämna att det ej lyckats mig att, vid tillfällen då jag för sjuklighet utverkat mig tjänstledighet, erhålla antaglig vikarie mot en ersättning understigande 400 mk i månaden. Helsingfors den 17 Januari 1885.

Viktor Ekroos.

Bil. V.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Uti det förslag till ny aflöningsstat för Helsingfors stads tjänstemän och betjente, som Drätselkammaren härstädes uppgjort och till Herrar Stadsfullmäktiges pröfning öfverlemnad, har aflöningen åt stadens två Stadsfiskaler blifvit bibehållen vid hvad desse förut tillgodonjutit eller tvåtusen mark i ordinarie lön jemte ett arvode å femhundra mark, medan de flesta af stadens öfrige tjänstemän och betjente i en eller annan form tillagts förbättring i sina löneförmåner. Det kunde häraf synas såsom vore Stadsfiskalernas inkomster så fördelaktiga att någon förökning icke vore påkallad, eller ock att den nuvarande aflöningen fullt motsvarade Stadsfiskalernes arbeten och göromål, hvarföre de ej förskyllt några bättre förmåner. Hvardera af dessa för-

utsättningar, i fall de legat till grund för Drätselkammarens förslag uti ifrågavarande del, äro dock oriktiga; och då det slutliga förslaget ankommer å Herrar Stadsfullmäktige för att underställas Kejsrerliga Senatens fastställelse, finner jag, såsom innehafvare af den ena Stadsfiskalstjensten här i staden, mig föranlåten att ödmjukast hos Herrar Stadsfullmäktige framställa om ett förändradt förslag beträffande Stadsfiskalernas löner.

Obestridligt torde det vara att en ej så ringa vikt ligger derå, att en allmän åklagare göres oberoende af extra inkomster, som ej stå i något sammanhang med hans tjänst. Det är i och genom tjensten han bör finna sin tillräckliga utkomst och det är för fullgörandet af sina tjenstepligter, han bör lefva, icke för enskilda arbeten.

Betraktar man en Stadsfiskals i Helsingfors åligganden, måste man medgifva att dessa, rätt och nitiskt skötta, heller icke lemna tid öfrig för andra sysselsättningar, utan uteslutande taga hans tid och uppmärksamhet i anspråk. Utom att Stadsfiskalen i Helsingfors, liksom enahanda tjänstemän i andra städer, åligger i och för tjenstens skull, att uppdaga och verkställa förberedande undersökningar om brott, att vaka öfver efterlefnaden af författningar om bränvins utminuteringen, utskänkning och upplag, om upplag af eldfarliga oljor, om näringarna, om försäljning och utskänkning af maldrycker, m. m. m. m.; samt att hålla tillsyn deröfver att byggnadsordningens föreskrifter icke åsidosättas eller öfverträdas — ett ganska mödosamt åliggande uti en stad af den omfattning som Helsingfors, der byggnadsarbeten årligen tilltaga — har Stadsfiskalen i Helsingfors vidare till åliggande att uppvakta vid Rådstufvurättens tre afdelningar dagligen samt vid Magistratens sammanträden tre dagar i veckan, för uppfyllandet af hvilket åliggande han ofta är upptagen från klockan tio förmidagen till klockan fyra, fem på eftermiddagen, då ej, såsom ofta nog händt, Rådstufvurättens cessioner fördröjts ända till klockan åtta och nio. — Sin tid hemma måste han använda till uppsättning af skriftliga anmälningar hos Rådstufvurätten om en del af de åtal, han der fullföljer, föra arbetsförteckningar, som två gånger årligen till Prokurators embetet aflemnas, uppsätta honom affordrade förklaringar i besvärsmål och äfven sjelf författa besvär, der hans åtal ogillats, korrespondera i tjenste ärenden, för beifran emottaga angifvelser om begångna förbrytelser och för bedömandet af angifvelsernas befogenhet och till förekommande af onödiga rättegångar verkställa förhör och undersökningar samt bereda sig för målens behandling vid domstolarne. Då nu härtill kommer att brottmålen antal i Helsingfors på de sednaste åren ökats med nära femtio procent, innefatta redan de uppräknade åliggandena en arbetsbörda, för hvilken den nuvarande aflöningen måste anses för ringa. Mångfaldiga andra uppdrag lemnas dock dessutom åt Stadsfiskalen för tjenstens skull, såsom att bevaka kronans rätt i mål vid domstol der kronan är part, att öfvervara syneförrättningar, att vaka öfver att Magistratens i byggnadsärender, till förekommande af fara för eldsvåda, allmänna helsovården, m. m. meddelade föreskrifter efterlefnas. Uppenbart är att i uppfyllandet af alla dessa olika göromål och uppdrag många brister kunna mot vederbörande Stadsfiskaler anmärkas, ty åliggandena öfverstiga menskelig förmåga;

men för hvad en Stadsfiskal här förmår uträtta, bör honom dock icke förvägras full ersättning. Det kan väl ock invändas att Stadsfiskalen, förutom den ofvannämnda aflöningen, tillgodonjuter bötes andelar, hvilka öka hans inkomster. Dessa bötesandelar hafva under åren 1881, 1882 och 1883 för mig uppgått till omkring ettusen-femhundra, niohundra åttatio och ettusen tvåhundra mark om året. Men dessa bötesandelar utgöra i allmänhet en högst osäker inkomst och, i fall det nya strafflagsförslaget vinner Ständernas bifall, komma alla böter att tillfalla uteslutande kronan, i följd hvaraf den antydda inkomsten i bötesandelar för Stadsfiskalerna kommer att helt och hållet bortfalla. Emellertid förstorar denna inkomst af bötesandelar ej heller i någon händelse Stadsfiskalens förmåner så, att han med hvad honom sålunda inalles i och för tjensten tillfaller kan anses vara skäligen aflönad. Jag torde knappast behöfva erinra huru höga lefnadskostnaderna äro i Helsingfors för en familj, om ock lifvet föres på det mest anspråkslösa sätt. En summa af fyratusen mark, om man antager denna summa motsvara det högsta Stadsfiskalen, inberäknadt bötesandelarne, i tjensten åtnjuter, fyller icke hyra för lokal och öfriga nödvändiga behof för en familj. Och då Stadsfiskalen, som i och för fullgörande af de många på honom ankommande göromålen får vidkännas ganska dryga utgifter, af sina med tjensten förenade åligganden, är fullt upptagen samt således icke medhinner enskilda uppdrag, återstår för honom, för att med familj lefva, ej annat än skuldsättning. Sådan är Stadsfiskalernes här i staden ställning för närvarande, och den är, med den tryckande arbetsbördan, bekymmersam nog, för att jag kan tro att Herrar Stadsfullmäktige skulle vela förbigå och förbise densamma, då frågan om ny aflöningsstat för Helsingfors stads tjenstemän och betjente nu är upptagen.

Jemte det jag fördenskull ödmjukast anhåller att äfven Stadsfiskalernas aflöning måtte blifva förhöjd till åtminstone femtusent mark om året, i så fall med tillägg af femhundra mark efter hvarje femte år de kvarstått i tjensten, såsom åt endel öfriga tjenstemän föreslagits, hemställer jag tillika till Herrar Stadsfullmäktiges pröfning, huruvida ej denna löneförbättring kunde få beräknas utgå från och med detta år samt får jag derhos bilägga ett intyg af Kamreraren vid Drätselkontoret rörande förhållandet med de af mig uppgifne bötesandelar. Helsingfors den 17 Januari 1885.

O. R. F. Albrecht.
Stadsfiskal.

DRÄTSELKONTORET

ⁱ
Helsingfors,
den 12 December 1884.

Att Stadsfiskalen O. R. F. Albrecht från Drätselkontoret i bötesandelar uppburit
under året 1881 1,596 mk 94 p:ni
" " 1882 989 " 34 "
" " 1883 1,202 " 81 "

varder härmed på begäran intygadt.

Teodor Holmberg.

*Bil. VI.**Till Helsingfors Stadsfullmäktige.*

Vid det Drätselkammaren härstädes uppgjort förslag till ny aflöningsstat för stadens samtliga tjänstemän och betjente, hvilket förslag för närvarande beror å Herrar Stadsfullmäktiges pröfning, har åt en hvar af de såsom Magistratens och Rådstufvurättens gemensamma betjening i aflöningsstaten upptagne tre exekutionsbetjente föreslagits en årlig aflöning, stor åttahundra mark, eller mindre än åt någon af Stadsbetjenterne, de der dock i och genom tjensten åtnjuta andra inkomster, hvaraf exekutionsbetjenterne helt och hållet äro i saknad. Vi utbedja oss därför förmonen att få, innan aflöningsfrågan hos Herrar Stadsfullmäktige till afgörande företages, inkomma med några anmärkningar mot förslaget samt upplysningar, hvilka vi våga hoppas skola leda till en rättvisare anordning af äfven våra löneförhållanden. Hitintills har åt exekutionsbetjenterne varit anslaget ett arvode stort etthundra mark i månaden för en hvar. Då exekutionsbetjenternes göromål icke komma att undergå någon förändring; då dem, i följd af uttrycklig föreskrift uti Kejsrerliga Förordningen den 15 Januari 1883 angående expeditionslösen m. m., betagits rättighet till det arvode, de såsom utmätningsmans biträde vid utmätningsförrättningar förut åtnjöto; och då de uppdrag, som vanligtvis eljest äro exekutionsbetjenterne ombetrodda, ej heller medföra någon särskild ersättning, är det svårt att inse af hvilka skäl och på hvilken grund Drätselkammaren nedsatt lönerna under de inkomster, som hitintills tillfallit exekutionsbetjenterna. Särskildt ofvan påpekade förhållande med arvode för biträde vid utmätningsförrättningar hade tvertom bordt föranleda till en förhöjning uti exekutionsbetjenternes löneförmoner, ty äfven för dem måste väl aflöningen vara afsedd att betäcka utgifterne för åtminstone en nödtorftig utkomst, och som det nödiga beloppet härför förut pröfvats högre än åttahundra mark har någon rimlig anledning till nedsättning icke förefunnits. Vi våga för den skull ödmjukast hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla att få komma i åtnjutande af en lön å ettusen fyrahundra mark, hvilket belopp ungefärligen motsvarar den inkomst exekutionsbetjenterne före år 1883 egde. Helsingfors, den 14 Januari 1885.

F. E. Dahlberg.

C. G. Enbom.

A. W. Wickström.

Utskottsbetänkande angående de af revisorerne för granskningen af stadens räkenskaper för år 1884 i revisionsberättelsen framställda anmärkningar.

Sedan Magistraten jemte skrifvelse för den 17 sistlidne Juni till Stadsfullmäktige insändt den vid revisionen af stadens räkenskaper för sistlidet år tillkomna berättelsen äfvensom Drätselkammarens och styrelsens för fattigvården i anledning deraf afgifna förklaringar, hvilka alla handlingar blifvit särskildt till tryck befordrade, öfverlemnade Stadsfullmäktige den 30 i samma månad åt ett utskott, till medlemmar hvarti undertecknade invaldes, att afgifva utlåtande angående de åtgärder, hvartill revisionsberättelsen kunde föranleda.

Till fullgörande af detta uppdrag får utskottet äran afgifva följande yttrande, hvarvid utskottet företagit till granskning de af revisorerne framställda anmärkningarne och förslagen i den ordning, desamma förekomma i berättelsen.

I likhet med hvad redan i flere föregående revisionsberättelser anmärkts, hafva revisorerne åter uti nu förevarande berättelse ansett sig böra omnämna de vid bokslutet utestående betydliga restbeloppen af uttaxerade kommunala utskylder samt de stora summor, som under året afskrifvits från restlängderna.

Enligt utskottets åsigt kan dock det anmärkta missförhållandet icke afhjelpas så länge det nuvarande uppbördssättet oförändradt bibehålles, emedan ett stort antal personer alltid skola finna det vara med sin fördel förenadt att uppskjuta med inbetalningen af sina utskylder till dess de hemsökas med utmätning, då de äro i tillfälle att afbördas sig desamma med tillägg blott af den lindriga afgiften för utmättingsbesöket. Helt annorlunda skulle deremot utan tvifvel förhållandet blifva, om försummad inbetalning af de kommunala utskylderna utsattes en påföljd, tillräckligt känbar att uppväga fördelarne af ett dröjsmål härutinnan. Utskottet finner sig med afseende härå föranlåtet att åter upptaga det gamla förslaget om införande af ett lämpligt vite för försummad inbetalning af de kommunala utskylderna. Emot den ifrågasatta anordningen kunna nämligen, enligt utskottets åsigt, icke några grundade anmärkningar framställas, men väl äro fördelarne deraf i ögonen fallande. I detta afseende tillåter sig utskottet endast att hänvisa till den utförliga och väl motiverade framställning i frågan, som ingår i Drätselkammarens den 14 December 1883 afgifna förslag till ordnandet af det kommunala uppbördsväsendet.*) Förslaget har väl

*) Tryckt under N:o 4 för 1884.

tidigare icke lyckats tillvinna sig Stadsfullmäktiges godkännande, men då hvarje gång allt flere röster höjt sig för detsamma samt enär något annat verksamt medel att åvägbringa de kommunala utskyldernas punktliga och ordentliga inflytande öfverhufvudtaget icke gifves, får utskottet med anslutning till hvad Drätselkammaren i dess nyssberörda framställning föreslagit, tillstyrka

att Stadsfullmäktige, såvidt å dem kan ankomma, ville vidtaga sådan åtgärd att andra momentet af 13 § i reglementet för Drätselkammaren i Helsingfors af den 13 Oktober 1876 komme att erhålla följande förändrade lydelse: „Vid uppbörd af årliga utskylder och afgälder iakttages att efter utdelning af årets debetsedlar, hvilken bör vara verkställd minst fjorton dagar före uppbördsstämma, inbetalning får ske hvarje helgfri dag i Drätselkammarens kontor å de tider, då detta för allmänheten hålles öppet, sålunda likväl, att det enligt debetsedeln vid utsatt uppbördsstämma förfallna belopp skall senast inom åtta dagar efter dess utgång vara erlagdt, vid äfventyr för den försumlige, att icke allenast debetsedelns hela oguldna belopp, såsom till inbetalning genast derefter förfallet, utan ock, ifall sagda belopp öfverstiger tjugu mark, en stadens kassa tillfallande förhöjning deraf med fem procent i restlängd uppföras och hos den betalningsskyldige uttagas; skolandet underrättelse härom i kungörelsen om uppbörden ingå och å debetsedlarna tryckas.“

Revisorerne hafva vidare anmärkt att stadens Auktionskammare, ehuru afsedd att utgöra en inkomstgifvande inrättning, inbringar blott en mindre del af den hyra, dess lokal måste värderas till, samt att revisorerne icke blifvit anförtrödda granskningen af dess räkenskaper. Befogenheten af ifrågakomna anmärkning kan icke bestridas. Då staden åligger att förse Auktionskammaren med en lämplig lokal samt å andra sidan har sig anslagen den inkomst, som auktionsverket inbringar utöfver aflöningen af dess tjänstemän och betjente, följer deraf, enligt utskottets åsigt, med nödvändighet att staden äfven skall tillkomma rätt att granska förvaltningen af ifrågavarande inrättning. Då frågan emellertid erfordrar en närmare utredning än det synes lämpligt att i detta sammanhang framställa, får utskottet endast föreslå

att åt Drätselkammaren uppdrages att taga under öfvervägande och föreslå lämpliga åtgärder till afhjelpandet af det anmärkta missförhållandet.

Vidkommande revisorerne anmärkning om att Fattigvårdsstyrelsen öfverlemnad leveransen af kött och smör till fattiggården åt en medlem i nämnde styrelse, anser utskottet att Fattigvårdsstyrelsen på ett nöjaktigt sätt förklarar förhållandet, hvarför och då revisorerne icke heller framställt förslag till någon åtgärd i saken, anmärkningen torde få förfalla.

Slutligen hafva revisorerne väckt förslag om förändradt sätt för bokföringen och förvaltningen af de till staden donerade fonder, som förvaltas af Drätselkammaren. Som emellertid Drätselkammaren uti sin afgifna förklaring förbehållit sig att i sammanhang med det Kammarens affordrade yttrande i anledning af Fattigvårdsstyrelsens hos Fullmäktige gjorda framställning om anordnande af sådan förvaltning af några utaf de till fattigvården donerade fonder att dessa komme att afkasta sex procents årlig ränta, få uttala sig öfver förberörda förslag, anser sig utskottet hafva anledning att hemställa

det revisorerne ifrågavarande förslag måtte lemnas beroende till dess Drätselkammarens nyssberörda framställning inkommer.

På grund af hvad ofvan anförts och enär revisorerne för öfrigt vitsordat att stadens angelägenheter förvaltats med sakkännedom och omsorg, får utskottet slutligen vördsamt tillstyrka:

att Stadsfullmäktige ville meddela Drätselkammaren samt stadens öfriga verk och tjenstemän full ansvarsfrihet för förvaltningen af stadens drätsel under sistförflutna redogörelseår.

Helsingfors, den 2 Oktober 1885.

Wilhelm Dittmar.

Uno Kurtén.

Hj. Schildt.

H.fors, Tidnings- & Tryckeriaktieb:s tryckeri (Heleneg. 5), 1885.

Utskottsbetänkande i frågan om anställande af fattigsakförare.

Vid sammanträdet den 11 November sistlidet år uppdrogo Stadsfullmäktige åt ett utskott, hvori undertecknade invalts till ledamöter, undertecknad Bergbom i stället för Herr R. Elving, som anträdt en utrikes resa, att, till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande i anledning af nedanstående af Magistraten jemte skrifvelse för den 3 i sagde månad till Fullmäktige öfversända skrift:

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Ett grunddrag i den svensk-finska lagstiftningen är, att alla äro lika inför lagen och att lagens skydd skall vara detsamma för alla, de rika såväl som de fattiga. Men denna likställighet är endast formel så länge de mindre bemedlade sakna tillfälle att erhålla sakkunnigt biträde och råd i sina rättsförhållanden. Väl stadgar Rättegångsbalken, i 15 kap. 9 §, att den, som „fått af Rätten lof att rättegångssaker drifva“ är skyldig att utan betalning hjälpa de fattiga för rätta, när domaren det pålägger, och detta stadgande bär vittnesbörd om lagstiftarens goda afsigt. Men det förutsätter antagandet af allmänna sakförare och angår icke biträde i de talrika fall, då sådant erfordras utom domstolen.

De till antalet få juridiskt bildade personer härstädes, hvilka egnat sig åt sakförarekallet såsom medel för sin utkomst, kunna, äfven under förutsättning af välvilja och tillmötesgående å dessa sakförares sida, endast i ringa omfång vara i tillfälle att biträda de mindre bemedlade i deras rättsförhållanden. Den ersättning, de för sitt arbete måste betinga sig, kunna mindre bemedlade icke vidkännas, och utsättas dessa sålunda lätteligen för faran att antingen sakna allt biträde eller falla i dåliga sakförares händer, hvilka försämra deras sak och ådraga dem kostnader, hvilka kunna vara rent af ödeläggande. Behovet af sakkunniga och redbara rättegångsbiträden gäller för de mindre bemedlade, i ännu högre grad, än för de bemedlade, då de förras förmåga att sjelfva föra sin talan måste anses vara i allmänhet mindre. Mången ärlig medborgares rätt kan af brist på dugligt rättegångsbiträde blifva på ett upprörande sätt förspild.

Undertecknade, medlemmar af denna Helsingfors kommun, våga derföre till Herrar Stadsfullmäktiges upplysta bepröfvande vördsamt hemställa, huruvida icke till en bör-

jan för ett år, ur stadens medel kunde anvisas ett extra anslag såsom arvode åt två eller åtminstone en fattigsakförare för denna stad, hvilkas verksamhet hufvudsakligen skulle åsyfta att för de mindre bemedlade, kostnadsfritt eller mot arvode lämpadt efter deras tillgångar, erhålla juridiskt biträde uti sina angelägenheter såväl utom som inför rätta, äfvensom, såvidt ske kunde, afböja och förlika onödiga rättegångar.

Undertecknade kunna icke inse att något lagligt hinder förefinnes mot beslut af Stadsfullmäktige om utgift för ifrågavarande ändamål, då utgiften uppenbarligen vore af beskaffenhet att åsyfta gemensamt gagn för samhället och alltså hänförlig till dem, hvilka i Kejsarliga Förordningen om kommunalförvaltning i stad omförmälas såsom liggande inom Stadsfullmäktiges befogenhet att bestämma.

I Göteborgs stad har sedan år 1873 varit anställd en fattigsakförare, och nyligen hafva Stadsfullmäktige i Stockholm, med hänsyn till i Göteborg vunnen erfarenhet om behovet och gagnet af juridiskt bildad rådgifvare för de mindre bemedlade samhällsklasserna, antagit motion om anslag för aflönande af två lagfarne fattigsakförare.

Vi bifoga tvänne Göteborgs Stadsfullmäktiges Handlingar, nemligen särskildt berednings betänkande öfver Herr Hedlunds förslag om anställande af fattigsakförare, ock skrifvelse från förlikningsnämnden med arbetsberättelse för 1883 af nämndens saksförare samt tillåta oss derjemte åberopa de närmare uttalanden härom, som under innevarande år funnits införda i tre af hufvudstadens tidningar, Helsingfors Dagblad (N:o 117), Nya Pressen och Uusi Suometar (N:ris 93 och 94) och hvori man vågat hoppas ett uppmärksammande från kommunalrepresentationens sida af denna för de obemedlade klasserna ganska viktiga fråga.

Helsingfors den 17 Oktober 1884.

Carl Krook.
Axel af Björksten.
G. Geitlin.
Viktor Heikel.
Wilh. Brummer.
Axel Lille.
Axel Tavaststjerna.
Wilh. Grefberg.
I. von Minkvitz.
Leon. v. Pfaler.
J. R. Danielson.
Jaakko Forsman.
Th. Rein.
J. R. Aspelin.

F. Walmqvist.
C. E. Anthoni.
Berndt Ahnger.
K. F. Fagerström.
C. B. Federley.
Herman Hellner.
I. Rudbäck.
F. Krogius.
Rich. Heimberger.
J. N. Lang.
A. Almberg.
R. Læthén.
Emma Gyldén.
E. Björbling.

Victor de la Chapelle.
A. G. Geitlin.
S. Aejmelæus.
Oskar Heikel.
Georg Hildén.
I. Lupander.
J. Cronstedt.
Emil Strömberg.
A. W. Chydenius.
Viktor Löfgren.
Augusta af Heurlin.
Jenny Blomstedt.
Otto Engström.
T. L. Eck.

Grundsatsen att den fattige vid behof bör kostnadsfritt erhålla kunnigt rättgångsbiträde är icke främmande för vår rättsordning. Såsom uti ofvanstående framställning äfven anmärkes, finnes berörde princip uttalad redan i 1734 års lag uti stadgandet i 9 § 15 kap. R. B. att den, som fått af Rätten lof att rättgångssaker drifva, är skyldig att utan betalning hjälpa de fattige för Rätta när domaren det pålägger. Men någon synnerlig praktisk nytta har oförmälda stadgande icke medfört, dels emedan några auctoriserade yrkessakförare, som deri uppenbarligen åsyftas, egentligen icke finnas vid landets domstolar anstälde, dels enär stadgandet endast afser biträde i en redan anhängig rättgång, men icke de talrika fall, då den fattige i öfrigt kan hafva behof af råd och hjälp i sina rättsliga angelägenheter. Till följd häraf och då den fattige blott undantagsvis befinner sig i sådana omständigheter att han kan bekosta sig ett sakkunnigt juridiskt bildadt biträde, är han under närvarande förhållanden nödsakad att, såvida han icke, såsom mången gång torde inträffa, helt och hållet måste afstå från att göra gällande sin rätt, antingen söka reda sig på egen hand, hvilket, med den ringa inblick de obemedlade i allmänhet ega i rättsärenden, aföper till föga båtнад för hans sak, eller ock att anförtro densamma åt personer, som sällan innehafva de för sakförarekallet erforderliga insigterna, men desto oftare utmärka sig för egennytta och oredlighet. För afhjelpandet af antydda missförhållanden har man under senaste tider i några af vårt vestra grannlands större städer på kommunens bekostnad anställt s. k. fattigsakförare, hvilkas uppgift är att kostnadsfritt eller emot arvode, lämpadt efter de fattiges tillgångar, tillhandagå mindre bemedlade personer med juridiskt biträde såväl utom som inför rätta. Och det är införandet af en liknande institution äfven i denna stad, hvartill de aktade medborgare, som undertecknat ofvanstående framställning, tagit initiativ.

Då det, enligt utskottets tanke, icke låter förneka sig att äfven härstädes ett kännbart behof af lämplige sakförare till biträde för mindre bemedlade förefinnes, så mycket kännbarare, som öfverhufvud hos oss endast ett fåtal personer med juridisk bildning egnat sig åt sakförarekallet såsom medel för sin utkomst, har utskottet för att kunna bilda sig en åsigt om i hvad mon omordade behof kunde genom tillsättandet af en eller flere s. k. fattigsakförare fyllas, sökt inhemta kännedom om den erfarenhet, som angående dylike sakförares verksamhet annorstädes vunnits. I detta afseende har utskottet erhållit värderika upplysningar ur de arbetsberättelser, som af den i staden Göteborg allt sedan år 1873 verkande fattigsakföraren årligen afgifvits, och hvaraf utskottet genom förekommande tillmötesgående af den framstående svenske publicisten Herr S. A. Hedlund, på hvars initiativ ifrågavarande institution kom till stånd i nämnde stad, satts i tillfälle att taga kännedom. Såsom redan nämndes har en fattigsakförare derstädes funnits anställd redan i tretton års tid. Sedan nämligen Herr Hedlund i slutet af år 1872 hos Stadsfullmäktige väckt förslag om beviljande af ett anslag såsom arvode för följande året åt ett juridiskt biträde för obemedlade rättsökande samt senare tillkännagifvit det han af en enskild person fått emottaga 2,500 dr. att användas för det ifrågavarande ändamålet, beslöto stadsfullmäktige vid ären-

dets afgörande den 2 Januari 1873 „att med afseende derå att på enskild väg det af förslagsställaren omförmälda belopp 2,500 rdr. anskaffats, stadsfullmäktige skulle tillsätta en nämnd af fem ledamöter med uppdrag att antaga en eller flera juridiskt bildade personer, för att, kostnadsfritt eller emot billigt arvode, tillhandagå mindre bemedlade medlemmar af Göteborgs kommun med lämpligt juridiskt biträde såväl utom som inför domstol, dervid, så vidt ske kunde, onödiga rättegångar borde afböjas eller förlikas, samt att det skulle tillkomma nämnden dels att använda förenämnda medel till afföning åt de personer, som antoges, och till bestridande af deras utgifter, dels att för deras verksamhet fastställa närmare föreskrifter och dels att följa deras verksamhet med sin uppmärksamhet, hvarjemte de antagna personerna skulle kunna vända sig till nämnden för vinnande af dess råd och medverkan vare sig i fråga om biläggande af tvister eller i annat, som till deras verksamhet hörde“.

Då den erfarenhet angående fattigsakförarens verksamhet, som redan under det första året vanns, till fullo vitsordade institutionens lämplighet och behöflighet, har anslag af stadens medel för dess fortfarande upprätthållande sedermera årligen beviljats.

Någon särskild instruktion för fattigsakföraren och den vid hans sida ställda förlikningsnämnden har man icke ansett erforderlig, utan innefattar ofvan omförmälda beslut af stadsfullmäktige allt som finnes stadgadt angående sakförarens och nämndens verksamhet. För de grundsatser den antagne sakföraren sjelf uppställt för sig vid utöfningen af sin befattning har han redogjort i de berättelser, som af honom årligen afgifvits till förlikningsnämnden. Enär dessa grundsatser öfverhufvud syns utskottet riktiga och lämpliga att tjena såsom rättesnöre för en fattigsakförarens verksamhet i allmänhet, tillåter sig utskottet att såsom synnerligen upplysande i förevarande afseende göra nedanstående utslag ur den arbetsberättelse fattigsakföraren i Göteborg för år 1873 afgifvit. Han yttrar deri, bland annat, följande:

„På grund af det mig lemnade uppdrag har jag ansett mig pligtig att, då sådant påfordrades, uti alla juridiska angelägenheter lemna obemedlade personer, som tillhöra Göteborgs samhälle, råd och upplysningar samt biträde i öfrigt ej mindre utom än äfven inför vederbörande domstolar och andra myndigheter. Vid tillämpningen häraf har jag, när fråga om rättegång uppstått, städse sökt att genom förlikning bilägga saken, men då dessa mina försök strandat, handlat olika, allt eftersom målet varit af civil eller kriminell beskaffenhet. I förra fallet har den part, hvars sak syns mig rättvis, alltid erhållit den äskade hjälpen. I det senare återigen har jag skiljt emellan de mål, som det enligt lag åligger allmän åklagare att, vare sig med eller utan angivelse, utföra, och dem, som endast målsegaren är berättigad att anhängiggöra. Då det icke torde hafva varit meningen att jag jemväl skulle fullgöra en del af de skyldigheter, som tillkomma allmän åklagare, hafva de, som påkallat mitt biträde i mål af förstnämnda slag, blifvit hänvisade att hos vederbörlig myndighet till åtal angifva brottet. Uti andra kriminella mål, som afsett gröfre brott, har jag deremot lemnat den förorättade nödig hjälp; men om återigen brottet varit af mindre betydighet, såsom t. ex. lindrigare misshandel, oqvädins ord m. m., har jag trott mig böra vägra det

fordrade biträdet, helst ett annat förfarande lätteligen skulle kunnat uppväcka en mängd onödiga rättegångar och dymedels motverka den uppgift, som är med befattningen i fråga förenad. I händelse den, som anlitade mig, stått för brott tilltalad och dessutom kunnat göra antagligt, det han blifvit oskyldig anklagad, har jag ansett honom böra erhålla den hjälp, hvartill omständigheterna föranledt. Slutligen må i afseende å samtliga förekommande målen erinras, det jag, när vederbörande saknat all bevisning till stöd för sin talan, och utsigt således icke förefunnits att vinna den ifrågasatta rättegången, då jemväl vägrat anhängiggöra densamma. I öfrigt och då förlikningsnämndens uppgift är dels att bilägga uppkommande tvister, dels ock att vara en myndighet, hos hvilken den, som trodde sig kunna visa, det saksföraren icke fullgjorde sina skyldigheter, kunde i sådant afseende vinna nödig rättelse, har jag, när tvister uppstått, som ej kunnat af mig biläggas, sökt att få saken till förlikningsnämndens bemedling hänskjuten samt dessutom hänvisat dem, som med mina åtgöranden icke åtnöjdes, att hos förlikningsnämnden göra sin talan vidare gällande."

De yttre konturerna af saksförarens verksamhet belysas af nedanstående sammanställning, som förekommer uti den af saksföraren för år 1880 afgifna arbetsberättelsen:

„Antalet rättssökande utgjorde:

År 1873	549.
„ 1874	485.
„ 1875	405.
„ 1876	532.
„ 1877	459.
„ 1878	448.
„ 1879	598.
„ 1880	883.

Antalet ärenden utgjorde:

År 1873	333.
„ 1874	256.
„ 1875	231.
„ 1876	344.
„ 1877	318.
„ 1878	293.
„ 1879	395.
„ 1880	646.

De mål, i hvilka biträde för rättegång begärdes, utgjorde:

År 1873	216.
„ 1874	229.
„ 1875	174.

År 1876	188.
„ 1877	141.
„ 1878	155.
„ 1879	203.
„ 1880	237.

Deraf hafva genom förlikning eller annorledes undanröjts:

År 1873	147.
„ 1874	178.
„ 1875	131.
„ 1876	144.
„ 1877	108.
„ 1878	122.
„ 1879	126.
„ 1880	144.

Äfven i Stockholm infördes en dylik institution år 1884 på förslag af den bekante riksdagsmannen och litteratören Herr Adolf Hedin, som äfven med beredvillighet lemnat utskottet alla nödiga upplysningar angående den nya institutionens organisation och verksamhet. Densamma öfverensstämmer i allt väsentligt med den i Göteborg bestående förutom att i Stockholm finnas anstälde tvenne sakkörare. Af de berättelser, som desse öfver sin verksamhet afgifvit, framgår att inrättningen äfven i sistnämnde stad lyckats tillvinna sig stort förtroende hos de personer, för hvilken densamma är afsedd, och medfört betydligt gagn för desse.

Med ledning af den erfarenhet, som i afseende å fattigsakförarenes verksamhet sålunda vunnits, synes man vara berättigad att om institutionen uttala det omdöme att densamma, förestädd af insigtsfulle och samvetsgranne personer, visat sig i allo motsvara sitt ändamål. Från gagnets synpunkt finnes därför intet att anmärka emot bifall till den hos Stadsfullmäktige nu gjorda framställningen.

Alldeles obestriddt torde det deremot icke vara att ändamålet med den föreslagna befattningen är att hänföras till sådana kommunala behof, för hvilka beskattning kan kommunens medlemmar lagligen åläggas, ty det kan icke nekas att den ifrågasatta utgiften, såsom närmast afsedd att gagna endast en viss samhällsklass, i sjelfva verket mycket närmar sig gränsen för utsträckningen af de kommunala behofven. Några konstanta, allmäntgiltiga normer för desamma låta emellertid icke uppstålla sig, enär kommunen i detta afseende, lika väl som individen och staten, är underkastad utvecklingens lag, enligt hvilken behofven förökas i mon af upplysningens och det materiela välståndets framåtskridande. Förändrade tidsförhållanden föda nya, förut oanade behof. Hvad ännu för kort tid sedan ansågs öfverflödigt, framstår i dag såsom ett trängande behof. Vid öfvervägandet häraf tvekar utskottet icke att uttala såsom sin

öfvertygelse att beredandet af tillfälle äfven för de obemedlade att erhålla kunnigt biträde i sina juridiska angelägenheter, måste betraktas såsom ett viktigt kommunalt intresse, för hvars tillgodoseende kommunen är berättigad att kräva bidrag af sina medlemmar. Ett godt stöd för denna uppfattning lemna den omständigheten att man äfven i Göteborg och Stockholm ansett den i ämnet gällande lagstiftningen, som i denna del fullständigt öfverensstämmer med den finska, icke lägga hinder i vägen för beviljandet af anslag ur stadskassan för nu ifrågavarande ändamål.

Hvad beträffar beskaffenheten af fattigsakförarens verksamhet torde det icke vara lämpligt att på förhand bestämma densamma närmare än genom en hänvisning till de grundsatser, som den i Göteborg anstälde fattigsakföraren följt vid utöfningen af sin befattning och för hvilka han redogjort uti förut omförmälda berättelse. Sjelfallet kommer framgången af sakkförarens verksamhet och det förtroende han lyckas tillvinna sig att i vida högre grad vara beroende af den skicklighet, opartiskhet och goda vilja, han i sin verksamhet ådagalägger, än af en detaljerad instruktion.

Ehuru det för ett fullständigt uppnående af det med institutionen åsyftade ändamålet vore nödigt att anställa minst tvenne fattigsakförare på det att icke någondera af tvenne tvistande parter, hvilka hvardera kunna hafva ett befogadt anspråk på biträde af fattigsakföraren, måtte framför den andra gynnas, är utskottet dock af den åsigt att behofvet af sakkunnigt juridiskt biträde för de obemedlade till en början kan på ett tillfredsställande sätt tillgodoses genom anställandet af endast en dylik sakkförare, helst det endast undantagsvis torde inträffa att båda vederdelomännen befinna sig i små omständigheter samt domstolen i sådan händelse kan, med tillämpning af 9 § 15 kap. R. B., förordna sakkunnigt biträde åt den part, som fattigsakföraren varit föranlåten att afvisa på den grund att han förut blifvit anlitad af motparten.

Med afseende å omfånget af sakkförarens verksamhet och möjligheten för honom att jemväl mot betalning tillhandagå rättssökande, föreslår utskottet att sakkförarens aflöning fastställas till 2,000 mark för helt år, hvarutom till bestridande af de med hans verksamhet förenade nödiga utgifterna, såsom för post porto, anskaffande af handlingar m. m. borde anslås ett belopp af 500 mark per år, hvilket sakkföraren egde uppbära utan redovisningsskyldighet.

En lycklig tanke anser utskottet det vara att, såsom både i Göteborg och Stockholm egt rum, med sakkförare institutionen förbinda tillsättandet af en nämnd med uppgift att icke allenast öfvervaka sakkförarens verksamhet, utan ock att, då olika uppfattning emellan den rättssökande och fattigsakföraren yppas angående den förres rätt till biträde af sakkföraren, slita tvisten, samt att pröfva förlikningsförslag, som till nämnden hänskjutas. Jemte det utskottet förty får tillstyrka tillsättandet af en dylik nämnd, bestående af tre medlemmar och två suppleanter, anser utskottet att åt sagde myndighet lämpligen äfven kunde uppdragas att antaga fattigsakföraren.

På grund af hvad ofvan anförts får utskottet vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige måtte besluta att tillsätta en nämnd, bestående af tre ledamöter och två suppleanter, med uppdrag att antaga en juridiskt

bildad sakförare för att kostnadsfritt eller emot billigt arvode tillhandaga mindre bemedlade personer från denna kommun med lämpligt juridiskt biträde såväl utom som inför domstol, dervid, så vidt ske kan, onödiga rättgångar böra afböjas eller de tvistande förlikas, hvarjemte det vidare skulle tillkomma nämnden att icke allenast för sakföraren fastställa de närmare föreskrifter, som kunna anses erforderliga, utan ock öfvervaka sakförarens verksamhet samt lemna honom råd och medverkan vare sig i fråga om biläggandet af tvister eller i annat, som sakförarens verksamhet rör; äfvensom att Stadsfullmäktige för aflönande af bemälda sakförare och betäckande af de med hans verksamhet förenade utgifter i budgeten för nästkommande år upptaga ett anslag af 2,500 mark, hvaraf 2,000 mark utgår såsom aflöning för sakföraren, samt återstoden får af honom utan redovisningsskyldighet uppbäras till bestridande af nyssnämnda utgifter.

Helsingfors, den 13 November 1885.

Henr. Borenius.

J. A. Nordman.

Karl Bergbom.

Utskottsbetänkande i frågan om anställande af fattigsakförare.

Vid sammanträdet den 11 November sistlidet år uppdrogo Stadsfullmäktige åt ett utskott, hvori undertecknade invalts till ledamöter, undertecknad Bergbom i stället för Herr R. Elving, som anträdt en utrikes resa, att, till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande i anledning af nedanstående af Magistraten jemte skrivelse för den 3 i sagde månad till Fullmäktige öfversända skrift:

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Ett grunddrag i den svensk-finska lagstiftningen är, att alla äro lika inför lagen och att lagens skydd skall vara detsamma för alla, de rika såväl som de fattiga. Men denna likställighet är endast formel så länge de mindre bemedlade sakna tillfälle att erhålla sakkunnigt biträde och råd i sina rättsförhållanden. Väl stadgar Rättegångsbalken, i 15 kap. 9 §, att den, som „fått af Rätten lof att rättegångssaker drifva“ är skyldig att utan betalning hjälpa de fattiga för rätta, när domaren det pålägger, och detta stadgande bär vittnesbörd om lagstiftarens goda afsigt. Men det förutsätter antagandet af allmänna sakförare och angår icke biträde i de talrika fall, då sådant erfordras utom domstolen.

De till antalet få juridiskt bildade personer härstädes, hvilka egnat sig åt sakförarekallet såsom medel för sin utkomst, kunna, äfven under förutsättning af välvilja och tillmötesgående å dessa sakförares sida, endast i ringa omfång vara i tillfälle att biträda de mindre bemedlade i deras rättsförhållanden. Den ersättning, de för sitt arbete måste betinga sig, kunna mindre bemedlade icke vidkännas, och utsättas dessa sålunda lätteligen för faran att antingen sakna allt biträde eller falla i dåliga sakförares händer, hvilka försämra deras sak och ådraga dem kostnader, hvilka kunna vara rent af ödeläggande. Behovvet af sakkunniga och redbara rättegångsbiträden gäller för de mindre bemedlade, i ännu högre grad, än för de bemedlade, då de förnas förmåga att sjelfva föra sin talan måste anses vara i allmänhet mindre. Mången ärlig medborgares rätt kan af brist på dugligt rättegångsbiträde blifva på ett upprörande sätt förspild.

Undertecknade, medlemmar af denna Helsingfors kommun, våga derföre till Herrar Stadsfullmäktiges upplysta bepröfvande vördsamt hemställa, huruvida icke till en bör-

jan för ett år, ur stadens medel kunde anvisas ett extra anslag såsom arvode åt två eller åtminstone en fattigsakförare för denna stad, hvilkas verksamhet hufvudsakligen skulle åsyfta att för de mindre bemedlade, kostnadsfritt eller mot arvode lämpadt efter deras tillgångar, erhålla juridiskt biträde uti sina angelägenheter såväl utom som inför rätta, äfvensom, såvidt ske kunde, afböja och förlika onödiga rättegångar.

Undertecknade kunna icke inse att något lagligt hinder förefinnes mot beslut af Stadsfullmäktige om utgift för ifrågavarande ändamål, då utgiften uppenbarligen vore af beskaffenhet att åsyfta gemensamt gagn för samhället och alltså hänförlig till dem, hvilka i Kejsrerliga Förordningen om kommunalförvaltning i stad omförmälas såsom liggande inom Stadsfullmäktiges befogenhet att bestämma.

I Göteborgs stad har sedan år 1873 varit anställd en fattigsakförare, och nyligen hafva Stadsfullmäktige i Stockholm, med hänsyn till i Göteborg vunnen erfarenhet om behofvet och gagnet af juridiskt bildad rådgifvare för de mindre bemedlade samhällsklasserna, antagit motion om anslag för aflönande af två lagfarne fattigsakförare.

Vi bifoga tvänne Göteborgs Stadsfullmäktiges Handlingar, nemligen särskildt berednings betänkande öfver Herr Hedlunds förslag om anställande af fattigsakförare, ock skrifvelse från förlikningsnämnden med arbetsberättelse för 1883 af nämndens saksförare samt tillåta oss derjemte åberopa de närmare uttalanden härom, som under innevarande år funnits införda i tre af hufvudstadens tidningar, Helsingfors Dagblad (N:o 117), Nya Pressen och Uusi Suometar (N:ris 93 och 94) och hvare man vågat hoppas ett uppmärksammande från kommunalrepresentationens sida af denna för de obemedlade klasserna ganska viktiga fråga.

Helsingfors den 17 Oktober 1884.

Carl Krook.
Axel af Björksten.
G. Geitlin.
Viktor Heikel.
Wilh. Brummer.
Axel Lille.
Axel Tavaststjerna.
Wilh. Grefberg.
I. von Minkvitz.
Leon. v. Pfaler.
J. R. Danielson.
Jaakko Forsman.
Th. Rein.
J. R. Aspelin.

F. Walmqvist.
C. E. Anthoni.
Berndt Ahnger.
K. F. Fagerström.
C. B. Federley.
Herman Hellner.
I. Rudbäck.
F. Krogius.
Rich. Heimberger.
J. N. Lang.
A. Almberg.
R. Laethén.
Emma Gyldén.
E. Björling.

Victor de la Chapelle.
A. G. Geitlin.
S. Aejmélæus.
Oskar Heikel.
Georg Hildén.
I. Lupander.
J. Cronstedt.
Emil Strömberg.
A. W. Chydenius.
Viktor Löfgren.
Augusta af Heurlin.
Jenny Blomstedt.
Otto Engström.
T. L. Eck.

Grundsatsen att den fattige vid behof bör kostnadsfritt erhålla kunnigt rättegångsbiträde är icke främmande för vår rättsordning. Såsom uti ofvanstående framställning äfven anmärkes, finnes berörde princip uttalad redan i 1734 års lag uti stadgandet i 9 § 15 kap. R. B. att den, som fått af Rätten lof att rättegångssaker drifva, är skyldig att utan betalning hjälpa de fattige för Rätta när domaren det pålägger. Men någon synnerlig praktisk nytta har omförmälda stadgande icke medfört, dels emedan några auctoriserade yrkessakförare, som deri uppenbarligen äsyftas, egentligen icke finnas vid landets domstolar anstälde, dels enär stadgandet endast afser biträde i en redan anhängig rättegång, men icke de talrika fall, då den fattige i öfrigt kan hafva behof af råd och hjälp i sina rättsliga angelägenheter. Till följd häraf och då den fattige blott undantagsvis befinner sig i sådana omständigheter att han kan bekosta sig ett sakkunnigt juridiskt bildadt biträde, är han under närvarande förhållanden nödsakad att, såvida han icke, såsom mången gång torde inträffa, helt och hållet måste afstå från att göra gällande sin rätt, antingen söka reda sig på egen hand, hvilket, med den ringa inblick de obemedlade i allmänhet ega i rättsärenden, aflöper till föga båtнад för hans sak, eller ock att anförtro densamma åt personer, som sällan innehafva de för sakförarekallet erforderliga insigterna, men desto oftare utmärka sig för egennyttan och oredlighet. För afhjelpandet af antydde missförhållanden har man under senaste tider i några af vårt vestra grannlands större städer på kommunens bekostnad anställt s. k. fattigsakförare, hvilkas uppgift är att kostnadsfritt eller emot arvode, lämpadt efter de fattiges tillgångar, tillhandagå mindre bemedlade personer med juridiskt biträde såväl utom som inför rätta. Och det är införandet af en liknande institution äfven i denna stad, hvartill de aktade medborgare, som undertecknat ofvanstående framställning, tagit initiativ.

Då det, enligt utskottets tanke, icke låter förneka sig att äfven härstädes ett kännbart behof af lämplige sakförare till biträde för mindre bemedlade förefinnes, så mycket kännbarare, som öfverhufvud hos oss endast ett fåtal personer med juridisk bildning egnat sig åt sakförarekallet såsom medel för sin utkomst, har utskottet för att kunna bilda sig en åsigt om i hvad mon omordade behof kunde genom tillsättandet af en eller flere s. k. fattigsakförare fyllas, sökt inhemta kännedom om den erfarenhet, som angående dylike sakförares verksamhet annorstädes vunnits. I detta afseende har utskottet erhållit värderika upplysningar ur de arbetsberättelser, som af den i staden Göteborg allt sedan år 1873 verkande fattigsakföraren årligen afgifvits, och hvaraf utskottet genom förekommande tillmötesgående af den framstående svenske publicisten Herr S. A. Hedlund, på hvars initiativ ifrågavarande institution kom till stånd i nämnde stad, satts i tillfälle att taga kännedom. Såsom redan nämndes har en fattigsakförare derstädes funnits anställd redan i tretton års tid. Sedan nämligen Herr Hedlund i slutet af år 1872 hos Stadsfullmäktige väckt förslag om beviljande af ett anslag såsom arvode för följande året åt ett juridiskt biträde för obemedlade rättsökande samt senare tillkännagifvit det han af en enskild person fått emottaga 2,500 dr. att användas för det ifrågavarande ändamålet, beslöto stadsfullmäktige vid ären-

dets afgörande den 2 Januari 1873 „att med afseende derå att på enskild väg det af förslagsställaren omförmälda belopp 2,500 rdr. anskaffats, stadsfullmäktige skulle tillsätta en nämnd af fem ledamöter med uppdrag att antaga en eller flera juridiskt bildade personer, för att, kostnadsfritt eller emot billigt arvode, tillhandagå mindre bemedlade medlemmar af Göteborgs kommun med lämpligt juridiskt biträde såväl utom som inför domstol, dervid, så vidt ske kunde, onödiga rättegångar borde afböjas eller förlikas, samt att det skulle tillkomma nämnden dels att använda förenämnda medel till afföning åt de personer, som antoges, och till bestridande af deras utgifter, dels att för deras verksamhet fastställa närmare föreskrifter och dels att följa deras verksamhet med sin uppmärksamhet, hvarjemte de antagna personerna skulle kunna vända sig till nämnden för vinnande af dess råd och medverkan vare sig i fråga om biläggande af tvister eller i annat, som till deras verksamhet hörde“.

Då den erfarenhet angående fattigsakförarens verksamhet, som redan under det första året vanns, till fulla vitsordade institutionens lämplighet och behöflighet, har anslag af stadens medel för dess fortfarande upprätthållande sedermera årligen beviljats.

Någon särskild instruktion för fattigsakföraren och den vid hans sida ställda förlikningsnämnden har man icke ansett erforderlig, utan innefattar ofvan omförmälda beslut af stadsfullmäktige allt som finnes stadgadt angående sakförarens och nämndens verksamhet. För de grundsatser den antagne sakföraren sjelf uppställt för sig vid utöfningen af sin befattning har han redogjort i de berättelser, som af honom årligen afgifvits till förlikningsnämnden. Enär dessa grundsatser öfverhuvud synts utskottet riktiga och lämpliga att tjena såsom rättesnöre för en fattigsakförarens verksamhet i allmänhet, tillåter sig utskottet att såsom synnerligen upplysande i förevarande afseende göra nedanstående utslag ur den arbetsberättelse fattigsakföraren i Göteborg för år 1873 afgifvit. Han yttrar deri, bland annat, följande:

„På grund af det mig lemnade uppdrag har jag ansett mig pligtig att, då sådant påfordrades, uti alla juridiska angelägenheter lemna obemedlade personer, som tillhöra Göteborgs samhälle, råd och upplysningar samt biträde i öfrigt ej mindre utom än äfven inför vederbörande domstolar och andra myndigheter. Vid tillämpningen häraf har jag, när fråga om rättegång uppstått, städse sökt att genom förlikning bilägga saken, men då dessa mina försök strandat, handlat olika, allt eftersom målet varit af civil eller kriminell beskaffenhet. I förra fallet har den part, hvars sak synts mig rättvis, alltid erhållit den äskade hjälpen. I det senare återigen har jag skiljt emellan de mål, som det enligt lag åligger allmän åklagare att, vare sig med eller utan anklagelse, utföra, och dem, som endast målsegaren är berättigad att anhängiggöra. Då det icke torde hafva varit meningen att jag jemväl skulle fullgöra en del af de skyldigheter, som tillkomma allmän åklagare, hafva de, som påkallat mitt biträde i mål af förstnämnda slag, blifvit hänvisade att hos vederbörlig myndighet till åtal angifva brottet. Uti andra kriminella mål, som afsett gröfre brott, har jag deremot lemnat den förorättade nödig hjälp; men om återigen brottet varit af mindre betydelse, såsom t. ex. lindrigare misshandel, oqvädins ord m. m., har jag trott mig böra vägra det

fordrade biträdet, helst ett annat förfarande lätteligen skulle kunnat uppväcka en mängd onödiga rättegångar och dymedels motverka den uppgift, som är med befattningen i fråga förenad. I händelse den, som anlitade mig, stått för brott tilltalad och dessutom kunnat göra antagligt, det han blifvit oskyldig anklagad, har jag ansett honom böra erhålla den hjälp, hvartill omständigheterna föranledt. Slutligen må i afseende å samtliga förekommande målen erinras, det jag, när vederbörande saknat all bevisning till stöd för sin talan, och utsigt således icke förefunnits att vinna den ifrågasatta rättegången, då jemväl vägrat anhängiggöra densamma. I öfrigt och då förlikningsnämndens uppgift är dels att bilägga uppkommande tvister, dels ock att vara en myndighet, hos hvilken den, som trodde sig kunna visa, det saksföraren icke fullgjorde sina skyldigheter, kunde i sådant afseende vinna nödig rättelse, har jag, när tvister uppstått, som ej kunnat af mig biläggas, sökt att få saken till förlikningsnämndens bemedling hänskjuten samt dessutom hänvisat dem, som med mina åtgöranden icke åtnöjdes, att hos förlikningsnämnden göra sin talan vidare gällande."

De yttre konturerna af saksförarens verksamhet belysas af nedanstående sammanställning, som förekommer uti den af saksföraren för år 1880 afgifna arbetsberättelsen:

„Antalet rättssökande utgjorde:

År 1873	549.
„ 1874	485.
„ 1875	405.
„ 1876	532.
„ 1877	459.
„ 1878	448.
„ 1879	598.
„ 1880	883.

Antalet ärenden utgjorde:

År 1873	333.
„ 1874	256.
„ 1875	231.
„ 1876	344.
„ 1877	318.
„ 1878	293.
„ 1879	395.
„ 1880	646.

De mål, i hvilka biträde för rättegång begärdes, utgjorde:

År 1873	216.
„ 1874	229.
„ 1875	174.

År 1876	188.
„ 1877	141.
„ 1878	155.
„ 1879	203.
„ 1880	237.

Deraf hafva genom förlikning eller annorledes undanröjts:

År 1873	147.
„ 1874	178.
„ 1875	131.
„ 1876	144.
„ 1877	108.
„ 1878	122.
„ 1879	126.
„ 1880	144.

Äfven i Stockholm infördes en dylik institution år 1884 på förslag af den bekante riksdagsmannen och litteratören Herr Adolf Hedin, som äfven med beredvillighet lemnat utskottet alla nödiga upplysningar angående den nya institutionens organisation och verksamhet. Densamma öfverensstämmer i allt väsendtligt med den i Göteborg bestående förutom att i Stockholm finnas anstälde tvenne sakkörare. Af de berättelser, som desse öfver sin verksamhet afgifvit, framgår att inrättningen äfven i sistnämnde stad lyckats tillvinna sig stort förtroende hos de personer, för hvilken densamma är afsedd, och medfört betydligt gagn för desse.

Med ledning af den erfarenhet, som i afseende å fattigsakförarenes verksamhet sålunda vunnits, synes man vara berättigad att om institutionen uttala det omdöme att densamma, förestädd af insigtsfulle och samvetsgranne personer, visat sig i allo motsvara sitt ändamål. Från gagnets synpunkt finnes därför intet att anmärka emot bifall till den hos Stadsfullmäktige nu gjorda framställningen.

Alldeles obestriddigt torde det deremot icke vara att ändamålet med den föreslagna befattningen är att hänföras till sådana kommunala behof, för hvilka beskattning kan kommunens medlemmar lagligen åläggas, ty det kan icke nekas att den ifrågasatta utgiften, såsom närmast afsedd att gagna endast en viss samhällsklass, i sjelfva verket mycket närmar sig gränsen för utsträckningen af de kommunala behofven. Några konstanta, allmäntgiltiga normer för desamma låta emellertid icke uppstålla sig, enär kommunen i detta afseende, lika väl som individen och staten, är underkastad utvecklingens lag, enligt hvilken behofven förökas i mon af upplysningens och det materiela välståndets framåtskridande. Förändrade tidsförhållanden föda nya, förut oanade behof. Hvad ännu för kort tid sedan ansågs öfverflödigt, framstår i dag såsom ett trängande behof. Vid öfvervägandet häraf tvekar utskottet icke att uttala såsom sin

öfvertygelse att beredandet af tillfälle äfven för de obemedlade att erhålla kunnigt biträde i sina juridiska angelägenheter, måste betraktas såsom ett viktigt kommunalt intresse, för hvars tillgodoseende kommunen är berättigad att kräfva bidrag af sina medlemmar. Ett godt stöd för denna uppfattning lemna den omständigheten att man äfven i Göteborg och Stockholm ansett den i ämnet gällande lagstiftningen, som i denna del fullständigt öfverensstämmer med den finska, icke lägga hinder i vägen för beviljandet af anslag ur stadskassan för nu ifrågavarande ändamål.

Hvad beträffar beskaffenheten af fattigsakförarens verksamhet torde det icke vara lämpligt att på förhand bestämma densamma närmare än genom en hänvisning till de grundsatser, som den i Göteborg anställde fattigsakföraren följt vid utöfningen af sin befattning och för hvilka han redogjort uti förut omförmälda berättelse. Sjelfallet kommer framgången af sakkörarens verksamhet och det förtroende han lyckas tillvinna sig att i vida högre grad vara beroende af den skicklighet, opartiskhet och goda vilja, han i sin verksamhet ådagalägger, än af en detaljerad instruktion.

Ehuru det för ett fullständigt uppnående af det med institutionen åsyftade ändamålet vore nödigt att anställa minst tvenne fattigsakförare på det att icke någondera af tvenne tvistande parter, hvilka hvardera kunna hafva ett befogadt anspråk på biträde af fattigsakföraren, måtte framför den andra gynnas, är utskottet dock af den åsigt att behovet af sakkunnigt juridiskt biträde för de obemedlade till en början kan på ett tillfredsställande sätt tillgodoses genom anställandet af endast en dylik sakkörare, helst det endast undantagsvis torde inträffa att båda vederdelomännen befinna sig i små omständigheter samt domstolen i sådan händelse kan, med tillämpning af 9 § 15 kap. R. B., förordna sakkunnigt biträde åt den part, som fattigsakföraren varit föranlåten att afvisa på den grund att han förut blifvit anlitad af motparten.

Med afseende å omfånget af sakkörarens verksamhet och möjligheten för honom att jemväl mot betalning tillhandagå rättssökande, föreslår utskottet att sakkörarens aflöning fastställas till 2,000 mark för helt år, hvarutom till bestridande af de med hans verksamhet förenade nödiga utgifterna, såsom för post porto, anskaffande af handlingar m. m. borde anslås ett belopp af 500 mark per år, hvilket sakköraren egde uppbära utan redovisningsskyldighet.

En lycklig tanke anser utskottet det vara att, såsom både i Göteborg och Stockholm egt rum, med sakkörare institutionen förbinda tillsättandet af en nämnd med uppgift att icke allenast öfvervaka sakkörarens verksamhet, utan ock att, då olika uppfattning emellan den rättssökande och fattigsakföraren yppas angående den förres rätt till biträde af sakköraren, slita tvisten, samt att pröfva förlikningsförslag, som till nämnden hänskjutas. Jemte det utskottet förty får tillstyrka tillsättandet af en dylik nämnd, bestående af tre medlemmar och två suppleanter, anser utskottet att åt sagde myndighet lämpligen äfven kunde uppdragas att antaga fattigsakföraren.

På grund af hvad ofvan anförts får utskottet vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige måtte besluta att tillsätta en nämnd, bestående af tre ledamöter och två suppleanter, med uppdrag att antaga en juridiskt

bildad sakförare för att kostnadsfritt eller emot billigt arvode tillhandaga mindre bemedlade personer från denna kommun med lämpligt juridiskt biträde såväl utom som inför domstol, dervid, så vidt ske kan, onödiga rättgångar böra afböjas eller de tvistande förlikas, hvarjemte det vidare skulle tillkomma nämnden att icke allenast för sakföraren fastställa de närmare föreskrifter, som kunna anses erforderliga, utan ock öfvervaka sakförarens verksamhet samt lemna honom råd och medverkan vare sig i fråga om biläggandet af tvister eller i annat, som sakförarens verksamhet rör; äfvensom att Stadsfullmäktige för aflönande af bemälda sakförare och betäckande af de med hans verksamhet förenade utgifter i budgeten för nästkommande år upptaga ett anslag af 2,500 mark, hvaraf 2,000 mark utgår såsom aflöning för sakföraren, samt återstoden får af honom utan redovisningsskyldighet uppbäras till bestridande af nyssnämnda utgifter.

Helsingfors, den 13 November 1885.

Henr. Borenius.

J. A. Nordman.

Karl Bergbom.

Utskottsbetänkande med förslag till kontrakt om anläggning af spårvägar i Helsingfors stad.

Sedan Kejsrerliga Senaten genom resolution den 20 Maj innevarande år beviljat Ingeniören Daniel Fraser koncession att, med andras uteslutande, inom Helsingfors stad och dess område anlägga spårvägar för personbefordran och bedrifva deras trafikering, beslöto Stadsfullmäktige den 16 sistlidne Juni att uppdraga åt Drätselkammaren att, i öfverensstämmelse med det af Stadsfullmäktige tidigare godkända förslag till koncessionskontrakt, med Ingeniören Fraser afsluta kontrakt om företagets utförande. Uti skrifvelse för den 5 påföljande Augusti anmälte emellertid Magistraten hos Stadsfullmäktige, det Magistraten funnit sig pligtig att vägra handräckning till verkställande af Fullmäktiges nyssberörda beslut, emedan de vilkor, som af Kejsrerliga Senaten fastställts till iakttagande för koncessionens åtnjutande, i särskilda delar afveko från ofvannämnde det af Stadsfullmäktige antagna förslag samt det, enligt Magistratens åsigt, icke tillkom Drätselkammaren, utan Stadsfullmäktige att fastställa den slutliga lydelsen af ifrågavarande kontrakt.

Till följd häraf uppdrogo Stadsfullmäktige vid sammanträdet den 29 sistviken September åt det af undertecknade bestående utskott, som under frågans tidigare skeden beredt densamma, att till Fullmäktige inkomma med förslag till de ändringar uti det af Fullmäktige godkända koncessionskontrakt, hvartill Kejsrerliga Senatens förberörda resolution kunde gifva anledning.

För fullgörandet af detta uppdrag har utskottet ansett det vara nödigt att först klargöra i hvilka delar de af Styrelsen fastställda koncessionsvilkoren afvika från de, hvilka Stadsfullmäktige för sin del antagit. I detta afseende är främst att märka det Styrelsen ansett det vara en sig tillkommande rättighet att bevilja koncession å ifrågakomma anläggning samt att fastställa hufvudvilkoren för koncessionens åtnjutande. Denna omständighet har dock väsentligen endast en principiell betydelse, enär det uti 5:te punkten af Kejsrerliga Senatens omförmälda resolution erkänts falla inom stadens magtbefogenhet att besluta angående såväl spårvägarnes sträckning, utförande och trafikering, som koncessionärens åligganden med hänsigt till ändring, remont och renhållning af gator, chausséer, vägar, afloppskanaler och andra rörledningar, äfvensom att i allmänhet fastställa nödiga vilkor för tillgodoseende af stadens utaf företaget beroende rätt och fördel, med undantag endast af sådant, som å offentlig embetsmyndighet och dess öfvervakning enligt lag ankommer. Till sistantydda afdelning har Kejsrerliga Se-

naten, i motsats till hvad det af Stadsfullmäktige godkända koncessionskontrakt innehåller, äfven ansett höra fastställandet af trafiktaxa för spårvägarne, i afseende hvarå likasom ock beträffande uppgörande af spårvägsreglemente, innefattande föreskrifter, angående ej mindre trafikpersonalen, bästar och materiel, än hvad allmänheten å sin sida eger iakttaga, föreskrifvits sådan ordning, att Magistraten på koncessionärens anmälan, efter Stadsfullmäktiges hörande, eger uppgöra förslag till dylik taxa och reglemente, hvarefter det tillkommer Guvernören i Nylands län att berörda förslag pröfva och fastställa.

I full öfverensstämmelse med uppfattningen om Styrelsens befogethet att bevilja koncession å ifrågavarande anläggning står bestämningen om att det tillkommer Kejslerliga Senaten, icke Stadsfullmäktige, att på anmälan af Guvernören i länet förklara koncessionen förverkad. Såsom föranledande dylik påföljd upptagas i koncessionsresolutionen:

a) om koncessionären uraktlåter att inom ett år efter koncessionens beviljande med staden afsluta kontrakt om företagens utförande;

b) om koncessionären icke inom två år efter kontraktets afslutande till regelbunden trafik upplåtit en spårvägslinie af minst tre och en fjerdedels versts längd; samt

c) derest afbrott i trafiken å spårvägarne eger rum antingen trettio dagar i en fortsättning eller fyratio dagar under loppet af ett halft år, utan att sådant visas hafva härrört af naturhinder eller annat ofall, som icke kan läggas koncessionären till last.

Momenten b. och c. öfverensstämma i hufvudsak med hithörande bestämningar i det af Stadsfullmäktige antagna koncessionskontraktet.

Slutligen bör från mom. d i 6 § af kontraktet uteslutas bestämningen om stadens rätt att inlösa spårvägsanläggningen jemväl då anhållan till Stadsfullmäktige inkommit om dess öfverlåtande på annan person eller bolag, enär sagde bestämning icke öfverensstämma med 7:de punkten i koncessions resolutionen, som medgifver staden dylik lösningsrätt endast vid koncessionstidens utgång eller när koncessionen förklarats förverkad.

Förutom i nu framhållna delar, äro de af Kejslerliga Senaten fastställda koncessionsvilkoren icke stridande emot innehållet af det utaf Stadsfullmäktige antagna kontrakt, men väl har Kejslerliga Senaten funnit nödigt att till de i kontraktet ingående bestämningarne rörande spårvägarnes konstruktion foga det tillägg att vid spårens utläggande jemväl skall iakttagas att afståndet emellan gångbanan och närmaste raka spår icke må öfverstiga två och en half fot utom å öppna platser och torg samt å gata, der trädplantering påkallar afvikelse härutinnan. Då emellertid gatorna i allmänhet hafva en åt hvardera sidan sluttande form samt spåren, enligt koncessionsvilkoren, skola läggas i gatans plan, kommer sagde bestämning, hvars nytta är svår att inse, att blifva ganska hinderlig för anläggningen. Och särskildt kommer olägenheten deraf att blifva känbar vintertiden, då den från gångbanorna undanskottade snön hoppar sig i höga drifvor vid gatornas kanter, der spårvägen sålunda är bestämd att framlöpa. Under förhoppning att det dock skall lyckas koncessionären att utverka förändring af omordade bestämning och för att minska omgångarne dervid, har utskottet, som i allmänhet ansett det lämpligt att i kontraktet emellan staden och Ingeniören Fra-

ser intagas äfven de af Kejslerliga Senaten fastställda vilkor, hvilka i väsendtlig mon beröra stadens rätt och fördel, icke låtit nu ifrågavarande bestämning inflyta i försiaget.

För åskådliggörande af de ändringar hvilka till följd häraf vidtagits i koncessionskontraktet, meddelas här nedan såväl kontraktets tidigare lydelse, som den af utskottet föreslagna:

Utskottets förslag:

Kontrakt om anläggning af spårvägar i Helsingfors stad.

Sedan Ingeniören Daniel Fraser, från denna stad, af Kejslerliga Senaten för Finland genom resolution af den 20 Maj 1885 erhållit koncession att, med andras uteslutande, inom Helsingfors stad och dess område anlägga spårvägar för personbefordran och bedriva deras trafikering, är i det afseende 5:te punkten i berörda resolution innehåller, samt med iakttagande jemväl af de för koncessionens åtnjutande af Kejslerliga senaten fastställda föreskrifter, följande öfverenskommelse emellan Helsingfors stad, å ena, och Ingeniören Daniel Fraser, å andra sidan, afslutad:

§ 1.

Koncessionären berättigas att utföra följande linier:

Lika.

Lika.

Lika.

Kontraktets lydelse enligt Stadsfullmäktiges beslut:

Koncessionskontrakt om anläggning af spårvägar i Helsingfors stad.

Åt ingeniören Daniel Fraser, från denna stad, meddelas härigenom koncession att, med uteslutande af alla andra, anlägga och drifva spårvägar för personbefordran inom stadens område på de i det följande upptagna vilkor:

§ 1.

Koncessionen afser följande linier:

a) *Linien N:o 1*, begynnande, der vägen till fattiggården afviker från vestra chausseén, samt sträckande sig utmed denna chaussee och vidare, efter koncessionärens val, antingen med anlöpande af jernvägstorget eller och längs Östra Henriksgatan och Alexandersgatan eller Norra Esplanadgatan till en centralstation å Salutorget.

b) *Linien N:o 2*, begynnande nedan om backen, hvarå katolska kyrkan är uppförd, och sträckande sig utmed början af Badhusgatan och, efter koncessionärens val, antingen vidare längs denna gata eller ock längs magasinskajen till centralstationen å Salutorget.

c) *Linien N:o 3*, begynnande utanför lutherska begravningsplatsen och sträckande sig, med anlöpande af Sandvikstorget och Boulevardsgatan, utmed gator, dem koncessionären för öfrigt väljer, till centralstationen å Salutorget.

Lika.

e) Önskar koncessionären etc. etc. Önska deremot Stadsfullmäktige en dylik utvidgning, ega de, *efter utverkadt vederbörligt tillstånd*, full rätt att etc. etc.

d) *Linien N:o 4*, begynnande på östra chausséen nedanför backen utanför villan Necken och sträckande sig utmed denna chaussée, Långa bron och Unionsgatan samt vidare, med anlöpande af Senatstorget, till centralstationen å Salutorget.

e) Önskar koncessionären för spårvägsnätets vidare utvidgning anlägga och drifva äfven andra spårvägslinier, än de ofvan upp räknade, på så beskaffade gator och vägar inom stadens område, å hvilka terrängförhållandena det medgifva, är han dertill berättigad, för den händelse Stadsfullmäktiges tillstånd härtill kunnat utverkas. Önska deremot Stadsfullmäktige en dylik utvidgning, ega de full rätt att antingen direkt genom stadens Drätselkammare eller genom enskild person låta anlägga och drifva ifrågavarande spårvägar, sedan dessa först hembjudits koncessionären, men hans bifall å Stadsfullmäktiges anbud och vilkor inom tre månaders tid icke erhöles.

§ 2.

Koncessionen meddelas för en tid af trettio år, räknadt från dagen, då detta kontrakt afslutats, och kan ytterligare förlängas för en tid af tio år, derest alla ofvannämnda fyra linier blifvit utförda inom tjugufem år från berörde dag.

§ 2.

(1:sta alternativet.)

a) „Koncessionen meddelas för en tid af tjugu år, räknadt från den dag detta kontrakt afslutats, med koncessionären medgifven rätt till förlängning på tio år, ifall han inom de första tjugu åren utfört endera af linierna N:ris 3 och 4, samt på ytterligare tio år, derest alla fyra linierna blifvit inom tjugufem år från koncessionens vidtagande utförda.“

b) Senast inom ett och ett halft år från den dag koncessionen träder i gällande kraft skall arbetet å linierna N:ris 1 och 2 vidtaga; och inom ytterligare ett år framåt skola dessa linier vara färdiga och till allmänt begagnande upplåtna.

(2:dra alternativet.)

a) Koncessionen meddelas för en tid af 30 år, räknadt från den dag detta kontrakt vederbörligen faststälts, och kan ytterligare förlängas för en tid af 10 år, för den händelse spårvägsrörelsen blifvit så bedrifven, att den fullkomligt motsvarat behofvet, hvilket Stadsfullmäktige ega pröfva.

b) Lika som i första alternativet.

e) „Linierna N:ris 3 och 4, utföras och upplåtas till allmänt begagnande inom de tider, som af koncessionären anses för affären lämpliga. Skulle dessa linier emellertid icke vara slutförda och till allmänt begagnande upplåtna senast inom tjugu år från den dag koncessionen trädte i gällande kraft, är staden berättigad att inlösa hela spårvägsanläggningen om och när den så önskar.“

§ 3.

Beträffande spårvägarnes ändamål, konstruktion och utförande gälla följande villkor:
Lika i öfrigt.

§ 3.

Koncessionsvilkoren beträffande spårvägarnes ändamål, konstruktion och utförande äro:

a) Koncessionen, såvidt den gäller utslutande af alla andras rätt, afser endast personbefordran; koncessionären likväl icke förbjudet att på de af honom anlagda spårvägar äfven befordra gods, såvidt det för personbefordran icke medför någon olägenhet, hvaröfver polisen eger hålla noggrann uppsigt. Spårvägarne få derföre icke utgöra hinder för anläggning och begagnande af spårbanor, afsedda utslutande för godsbefordran, af hvilken art och beskaffenhet de vara må, och hvarstädes inom stadens område de än må befinnas nödiga. Dylika spår äfvensom de spår för personbefordran, som utföras af annan än koncessionären, skola således ock få korsa dennes spår i samma plan.

b) Koncessionären skall vid konstruktion af spårvägarne med dertill hörande vagnar iakttaga:

1:o att spårvägarne byggas efter den princip, att spårvägsvagnarne vid möte med andra gatuåkdon behålla spåret. I öfrigt få spårvägarne ej utgöra något hinder för andra vanliga gatuåkdon att färdas öfver och längs spåren. Spårvägsskenornas öfre kant skall derför äfven ligga i gatans plan;

2:o att spårvägarne byggas „smal- och enkel-spåriga“ med nödigt antal omfartsspår;

3:o att till drifkraft för vagnarne tillvidare användas hästar.

c) Koncessionären är förbunden att till Stadsfullmäktiges granskning framlägga

icke allenast fullständig planritning, upptagande spårens läge å respektive gator, deras förhållande till befintliga kloak-, vatten- och gasledningsrör jemte lithörande inrättningar samt omfartsspårens antal, längd och inbördes afstånd, utan äfven fullständiga ritningar och noggrann beskrifning öfver alla till sjelfva spåret hörande konstruktiva delar och inrättningar; och eger koncessionären först efter Stadsfullmäktiges godkännande häraf skrida till utförande af spårvägarne. För ofvan beskrifna granskning ega Stadsfullmäktige använda en tid af ända till två månader.

d) Arbetet skall utföras under inseende och kontroll af person eller myndighet, som af Stadsfullmäktige härtill utses, och är koncessionären i anledning deraf skyldig att minst en månad före arbetets påbörjande derom göra anmälan å stadens Drätselkammare.

e) Arbetet skall utföras på det sätt, som är minst störande för den allmänna trafiken, och med största möjliga skyndsamhet, för hvilket ändamål de materialier, som erfordras såväl för den första anläggningen som spårvägarnes framtida underhåll, skola, såvidt ske kan, vara så tillredda, att de kunna i mån af arbetets fortskridande framföras och användas, så att gator och platser, hvarest spårvägarne framgå, må i minsta måtto med upplag af materialier belamras;

f) De i denna § mom. c och d upptagna vilkor gälla äfven vid framdeles möjligen behöfliga väsendtligare förändringar i spårvägsanläggningen.

§ 4.

I afseende å spårvägarnes trafikering gälla följande vilkor:

Momn. a, b och c oförändrade.

§ 4.

Koncessionsvilkoren beträffande spårvägarnes trafikering äro:

a) Spårvägarne må icke för allmän trafik öppnas, förrän de blifvit vederbörligen afsynade och godkända.

b) Trafiken underhålles af koncessionären derefter oafbrutet i enlighet med af koncessionären föreslagna och af stadens Drätselkammare halftårsvis fastställda turlistor, första halfåret omfattande April till

och med September månader, det andra halfåret årets öfriga månader. Vid turlistornas fastställande bör hänsyn tagas å ena sidan till den trafikerande publikens behof, och å den andra sidan till affärens rentabilitet, samt får koncessionären icke åläggas att begynna rörelsen tidigare om morgnarna än kl. 7 eller att fortfara dermed på aftnarne senare än till kl. 10, ej heller till tätare turer i liniernas hvardera riktningar än hvarje quart timme. Bestämmandet af tider för extra turers företagande beror utslutande på öfverenskommelse emellan koncessionären och de trafikerande.

c) Koncessionären är skyldig att hålla spårvägarne med all deras materiel i godt och tidsenligt skick. Häröfver äfvensom öfver hästarnas och körsvennernes anständiga skick utöfvar polisen tillsyn. För öfright är koncessionären underkastad alla på hans affär tillämpliga bestämmelser i nu gällande eller framdeles utfärdande polisordning.

d) På koncessionärens anmälan eger Magistraten, efter Stadsfullmäktiges hörande, uppgöra förslag till såväl trafiktaxa för spårvägarne som särskildt spårvägsreglemente, innefattande föreskrifter, angående ej mindre trafikpersonalen, hästar och material, än hvad allmänheten å sin sida eger iakttaga; tillkommande det Guvernören i länet att berörda förslag pröfva och fastställa.

d) Afgiften för begagnande af ordinarie tur å de skilda spårvägslinierna fastställes af Stadsfullmäktige för vissa bestämda tidslängder på förslag af koncessionären. Härvid medgifves koncessionären att uppbära för tur å alla kortare linier af till och med en och en half versts längd äfvensom för tur å likartade sektioner af längre linier en likformig farafgift af högst femton p:ni per person, men gäller för tur å längre distanser såsom allmän beräkningsgrund ett pris af högst tio penni för en spårväglängd af en verst. Afgiften afrundas till närmast lägre eller högre tal, slutande på noll eller fem. Taxa för extra turer äfvensom för transport af gods uppgöres af koncessionären ensam. Denna taxa äfvensom förändringar deri böra offentliggöras minst fjorton dagar innan de träda i gällande kraft.

e) Vid spårvägstrafikens omöjliggörande af snöhinder skyldigkännes koncessionären att utbyta vagnarne mot andra lämpliga åkdon på medar, hvilka så regelbundet, som förhållandena det medgifva, hållas i gång på samma linier, som för spårvagnarne äro bestämda.

e) Vid spårvägstrafikens omöjliggörande af snöhinder skyldigkännes koncessionären att utbyta vagnarne mot andra lämpliga åkdon på medar, hvilka så regelbundet, som förhållandena medgifva, hållas i gång på samma linier, som för spårvägarne äro bestämda. Afgift för ordinarie tur i detta

fall får likväl uppbäras med ända till femtio procents förhöjning.

Oförändrad. § 5.

§ 5.

Beträffande ändring, remont och renhållning af gator, chausséer, vägar, afloppskanaler och andra rörledningar gälla för koncessionären följande föreskrifter:

a) Koncessionären vidkännes alla de kostnader, hvilka erfordras vid eller till följd af nedläggandet af spår och underlag, ehvad utgifterna förorsakats genom nödiga anordningar af terrängen, ändring eller flyttning af afloppskanaler, vatten- och gasledningar eller andra arbeten.

b) Koncessionären bekostar och underhåller gatuläggningen, chausseringen och grusningen inom spåren och till två fots bredd på hvardera sidan utanför desamma med enahanda materialier, hvarmed gatan, chausséen eller vägen i öfrigt är lagd eller kommer att läggas; åliggande det honom derjemte att på sin bekostnad bättra den skada, som till följd af spårvägen kan uppkomma på gatan, chaussée eller väg. Renhållningen af den del af gata, chaussée, väg eller allmän plats, som ligger emellan skenorna, skall likaledes af koncessionären bekostas. Från denna renhållningsskyldighet frikallas koncessionären dock under den tid af vintern, då andra åkdon i stället för spårvägsagnar af en eller annan orsak begagnas. Chausséafgift behöfver deremot ej af koncessionären erläggas.

c) Spårvägarne få ej utgöra hinder för ändring, omläggning eller reparation af gata, chaussée, väg eller allmän plats, och må af sådana anledningar härrörande afbrott eller hinder i rörelsen å spårvägarne icke föranleda till några ersättningsanspråk.

d) Vid undanskaffande af snö från spårvägarne bör detta å gata, chaussée eller väg utsträckas så bredt och så utföras, att hvarken någon våda eller hinder för öfrig samfärdsel uppstår eller slädföret förstöres. Skulle likväl spårvägarne genom hopad snömassa blifva till hinder för öfrig samfärdsel, bör trafiken med vagnar på polisens tillsägelse afbrytas, till dess hindret upphört att ega rum.

§ 6.

Angående koncessionens öfverlåtande samt påföljden för koncessionären, i händelse han bryter detta kontrakt, gälla följande bestämmingar:

a) Koncessionsrätten får af koncessionären öfverlätas till lagligen bildadt inhemskt aktiebolag eller enskild person, som af Stadsfullmäktige i sådant afseende godkännes.

b) Koncessionen förverkas om koncessionären icke inom två år efter detta kontrakts afslutande till regelbunden trafik upplåtit en spårvägslinie af minst tre och en fjerdedels versts längd.

c) För hvarje dygn rörelsen å hela spårvägsnätet eller någon del deraf afbrytes och koncessionären ej kan visa att sådant härrört af naturhinder eller annat olycksfall, som ej kan läggas koncessionären till last, pliktas koncessionären till stadskassan från 100 till 1,000 finska mark, beroende på pröfning och afgörande af kompromissrätt, sammansatt sålunda, som i följande mom. säges. Eger dylikt afbrott rum antingen trettio dagar i en fortsättning eller fyratio dagar under loppet af ett halft år, är koncessionen förverkad.

d) När koncessionstiden utgår eller koncessionen förverkats, äro Stadsfullmäktige berättigade etc. etc.

§ 6.

Angående koncessionens öfverlåtande samt påföljden för koncessionären, i händelse han bryter detta kontrakt, gälla följande bestämmingar:

a) Koncessionen må icke å annan öfverlätas utan att Stadsfullmäktige sådant medgifva.

b) Koncessionen är i sin helhet förverkad i de händelser, att koncessionären uraktlåtit antingen att påbörja arbetena å spårvägslinierna N:ris 1 eller 2 inom den i § 2 mom. b föreskrifna tid eller att hafva dessa linier färdiga och till allmänt begagnande upplåtna inom den i samma mom. derför utsatta tid.

c) För hvarje dygn rörelsen å hela spårvägsnätet eller någon del deraf afbrytes och koncessionären ej kan visa, att sådant härrört af naturhinder eller annat olycksfall, som ej kan läggas koncessionären till last, pliktas koncessionären till stadskassan från 100 till 1,000 finska mark, beroende på pröfning och afgörande af kompromissrätt, sammansatt sålunda, som i följande mom. säges. Fortfar afbrottet till och med 30 dagar, äga Stadsfullmäktige rätt förklara koncessionen förverkad.

d) När koncessionstiden utgår eller koncessionen förverkats eller anhållan till Stadsfullmäktige inkommit om dess öfverlåtande på annan person eller annat bolag, äro Stadsfullmäktige berättigade att för stadens räkning inlösa spårvägsanläggningen med dertill hörande redskap och dragare samt annan för spårvägsrörelsen nödig egendom efter det värde, som utan någon hänsyn till spårvägens afkastning bestämmes af fem gode män. Af desse gode män utser koncessionären tvänne och Stadsfullmäktige tvänne; desse fyra välja den femte, skolande, derest någondera parten underlåter att utse gode män eller de fyra utsedda icke blifva om valet af den femte ense, till Helsingfors stads rådstufvurätt öfverlemnas att fylla antalet. Vill staden vid koncessionstidens utgång begagna sig af nämnda lösningsrätt,

bör den derom tillsäga koncessionären senast ett år före koncessionstidens utgång. Vill icke staden efter denna tids utgång inlösa spårvägsanläggningen eller kan nytt aftal om koncessionens förlängning icke träffas, är koncessionären skyldig att inom lämplig, af Guvernören i länet bestämd tid borttaga spårvägsanläggningen och sätta de gator och platser, hvaröfver den framgått, uti godt stånd, i öfverensstämmelse med hvad ofvan är stadgadt, vid äfventyr att sådant eljest af staden på koncessionärens bekostnad verkställes.

Mom. f oförändradt.

f) Till säkerhet för möjligen till stadskassan förfallna plikter och för de kostnader, som antingen kunna uppkomma i följd deraf, att koncessionären icke ställer sig de i förevarande kontrakt ingående föreskrifter till efterrättelse, eller ock, i händelse koncessionen förverkas eller företaget nedlägges och icke af annan med stadens begifvande öfvertages, kunna blifva erforderliga för iståndsättande af gator och andra platser, skall koncessionären, innan arbetet får vidtaga, hos Drätselkammaren deponera i räntebärande papper, hvilka af Drätselkammaren godkännas, en summa, motsvarande tiotusen mark i finskt mynt. Denna deposition bör vid oförminskadt värdebelopp bibehållas och skall derföre, i fall staden nödgats använda något deraf för pliktens betäckande eller arbetens verkställande, eller ock depositionen fallit i värde, bristen genast af koncessionären fyllas; och eger staden, der detta ej af koncessionären fullgöres, hålla sig till hans öfriga tillhörigheter för beloppets fyllande. Först när staden icke vidare kan hafva något ersättningsanspråk emot koncessionären, må han återbekomma den deponerade säkerheten. Koncessionären äger deremot tillgodonjuta de å säkerhetshandlingarne upplupna räntor.

(I händelse 2:dra alternativet till § 2 antoges af koncessionären, erhöle mom. d i 6 § följande lydelse:

„När koncessionstiden utgår eller koncessionen förverkats eller anhållan till Stadsfullmäktige inkommit om dess öfverlåtande på annan person eller annat bolag eller

Stadsfullmäktige vilja begagna sig af den staden i § 2 mom. c förbehållna lösningsrätt etc. etc.)

§ 7.

För ändring af bestämningarna i 2 § rörande koncessionstiden, i 3 § mom. b angående spårvagnarnes konstruktion, i 4 § mom. d beträffande fastställande af trafik-taxa och spårvägsreglemente, samt i 6 § rörande koncessionens öfverlåtande och förverkande äfvensom stadens rätt att tillösa sig spårvägsanläggningen, erfordras utom Stadsfullmäktiges godkännande äfven Kejserliga Senatens bifall.

(7 § i det tidigare kontraktet utgår såsom fullständigt öfverflödig.)

§ 7.

Allt hvad här ofvan blifvit sagdt om koncessionären gäller, vare sig att koncessionen kommer att innehafvas af sökanden Ingeniören Fraser eller af annan koncessionär.

På grund af hvad ofvan anförts får utskottet värdsamt föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta:

att godkänna det af utskottet nu uppgjorda förslag till kontrakt om anläggning af spårvägar i denna stad, samt

att bemyndiga Drätselkammaren att å stadens vägnar underteckna sagde kontrakt.

Remisshandlingarne biläggas.
Helsingfors, den 1 December 1885.

Th. Tallqvist.

J. A. Nordman.
(Frånvarande vid justeringen.)

J. W. Runeberg.

Bilaga.

I Hans Kejslerliga Majestäts Höga Namn, Dess Senats för Finland resolution i anledning af en utaf Civilingenjören Daniel Fraser till Kejslerliga Senaten ingifven underdånig skrift, innefattande anhållan om tillstånd för sökanden eller af honom bildadt aktiebolag att inom Helsingfors stad och dess område anlägga och trafikera en hästjernväg; öfver hvilken ansökning Stadsfullmäktige och Magistraten i Helsingfors blifvit hörde och underdåniga yttranden aflemnat samt Guvernören i Nylands län med affordradt underdånigt utlåtande inkommit. Gifven uti Kejslerliga Senaten för Finland och Dess Ekonomie Departement i Helsingfors den 20 Maj 1885.

Kejslerliga Senaten har låtit denna underdåniga ansökning samt öfriga handlingar i ärendet Sig föredragas och finner godt densamma bifalla på nedannämnda vilkor:

1:o Koncession att, med andras uteslutande, inom Helsingfors stad och dess område anlägga spårvägar för personbefordran och bedriva deras trafikering tillkommer sökanden under en tid af trettio år, räknad från den dag han med staden härom afslutat kontrakt; kommande denna koncessionstid att förlängas med tio år, derest spårvägsnätet bevisligen vunnit sådan utbredning, som uti berörda kontrakt i afseende å förlängningens tillgodonjutande kan finnas bestämd;

2:o Denna koncessionsrätt må af sökanden öfverlätas till lagligen bildadt inhemskt aktiebolag eller enskild person, som af Stadsfullmäktige i Helsingfors i sådant afseende godkännes;

3:o Spårvägarne, vid hvilkas trafikering tillsvidare komma att användas hästar, böra byggas smal- och enkelspåriga med nödigt antal omfartsspår samt efter det system att spårvagnarne ständigt behålla spåret, hvilket för att icke hindra samfärdseln med öfriga åkdon skall läggas i gatans plan; och bör vid spårens utläggande jemväl iakttagas att afståndet emellan gångbanan och närmaste raka spår icke må öfverstiga två och en half fot utom å öppna platser och torg samt å gata, der trädplantering påkallar afvikelse härutinnan;

4:o På koncessionärens anmälan eger Magistraten, efter Stadsfullmäktiges hörande, uppgöra förslag till såväl trafiktaxa för spårvägarne som särskildt spårvägsreglemente, innefattande föreskrifter, angående ej mindre trafikpersonalen, hästar och materiel, än hvad allmänheten å sin sida eger iakttaga; tillkommande det Guvernören i Nylands län att berörda förslag pröfva och fastställa.

5:o De närmare bestämningarne, angående såväl spårvägsliniernas sträckning, utförande och trafikering som koncessionärens åligganden med hänsigt till ändring, remont och renhållning af gator, chausséer, vägar, afloppskanaler samt andra rörledningar fastställas genom kontraktet emellan staden och koncessionären, hvaruti jemväl böra intagas nödiga vilkor för tillgodoseende af stadens utaf företaget beroende rätt

och fördel, med undantag likväl af sådant som å offentlig embetsmyndighet och dess öfvervakning enligt lag ankommer;

6:o Koncessionen förverkas: a) om koncessionären uraktlåter att inom ett år härefter med staden afsluta ofvannämnda kontrakt; b) om koncessionären icke inom två efter kontraktets afslutande till regelbunden trafik upplåtit en spårvägslinie af minst tre och en fjerdedels vertsts längd; samt c) derest afbrott i trafiken å spårvägarne eger rum antigen trettio dagar i en fortsättning eller fyratio dagar under loppet af ett halft år, utan att sådant visas hafva härrört af naturhinder eller annat ofall, som icke kan läggas koncessionären till last; och eger Guvernören i länet, om sådan anmärkning blifvit gjord, som till koncessionens förverkande kan gifva anledning, jemte insändande af i saken tillgänglig utredning, härom hos Kejserliga Senaten anmäla;

7:o Vid koncessionstidens utgång eller om koncessionen förklarats förverkad, eger staden rätt att tillösa sig spårvägsanläggningen med allt, som för företagets fortsatta bedrivande finnes nödigt, emot fullgörande af de vilkor och bestämmelser, hvilka uti det emellan staden och koncessionären ingångna kontraktet kunna finnas fastställda.

Det alle, som vederbör, till underdånig efterrättelse länder.

**I Hans Kejserliga Majestäts Höga Namn,
Dess Senat för Finland.**

E. af Forselles.
H. Molander.
Carl von Kraemer.
Fr. Lerche.
Z. Yrjö-Koskinen.

Chr. Oker-Blom.
Oscar Norrmén.
W. Zilliacus.
L. Mechelin.

A. L. von Knorring.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1885.

HELSINGFORS STADS

Utgifts- och Inkomst-Förslag

för år 1886,

upprättadt, med ledning af dertill utaf Drätselkammaren aflemnade upplysningar, i enlighet med 58 § uti Kejsarliga förordningen den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, af **Magistraten**.

		Utgifter.					
		I. Stadens skulder.		Fmf.	72.	Fmf.	72.
Beviljad 1812. Revers d. ²⁵ / ₁ 1845. " d. ²³ / ₁ 1846. " d. ²⁷ / ₁ 1847.	a	1:o.	Å lånet för stadens reglering, utgörande den ³¹ / ₁₂ 1885 Fmf. 57,720, erlägges till Finlands Statskontor den ¹⁵ / ₁ 1886 i amortering 2 % å det ursprungliga skuldbeloppet Fmf. 264,400 med.	—	—	5,288	—
Revers d. ¹ / ₁₀ 1837.	a	2:o.	Å lånet för rådhusbyggnaden, uppgående den ³¹ / ₁₂ 1885 till Fmf. 4,952 i återstående kapital, inbetalas till Statskontoret den ¹ / ₁₀ 1886 ränta å 4 % å förestående oguldna belopp med . . . . . samt i amortering 2 % å det ursprungliga beloppet Fmf. 125,714 med	198	08		
Revers d. ¹ / ₆ 1863.	a	3:o.	Å lånet för chausséerna, utgörande den ³¹ / ₁₂ 1885 i återstående kapital Fmf. 48,628: 01, erlägges till Finlands Statskontor den ¹ / ₅ 1886 en annuitet af 5 ¹ / ₂ % å det ursprungliga beloppet Fmf. 100,000, eller ränta å 4 % å det oguldna beloppet med . . .	2,516	—	1)	2,714 08
Transport				1,945	12		8,002 08

¹⁾ Nu 2,814 Fmf. 72 pi.

		Transport	1,945	12	8,002	08
		samt återstoden af annuiteten i amortering	3,554	88	5,500	—
K. S:ns bref d. $\frac{5}{6}$ 1880.	a	4:o. Å lånet för folkskolehuset vid Malmgatan, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1885 i återstående kapital <i>Fmk.</i> 47,069: 63 erlägges den $\frac{9}{4}$ 1886 till Finlands Statskontor en annuitet af 10 % å det ursprungliga skuldbeloppet <i>Fmk.</i> 60,000 eller ränta å 5 % med . . . . . samt återstoden af annuiteten i amortering	2,353	48	6,000	—
Chausséreglementet d. $\frac{26}{1}$ 1865 § 6.	a	5:o. Å chausséobligationerna, uppgående sedan den $\frac{1}{2}$ 1885 till <i>Fmk.</i> 110,000, erlägges årligen i amortering och 3,6 % ränta . . .	—	—	7,650	— ¹⁾
K. S:ns resolution d. $\frac{6}{6}$ 1876.	a	6:o. Å Vattenledningslånet <i>Fmk.</i> 1,500,000, hvarå amorteringen vidtager år 1887, erlägges den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ 1886 ränta å 5 % med tillsammans	—	—	75,000	—
K. S:ns resolution d. $\frac{10}{6}$ 1881.	a	7:o. Å Nybyggnads- och regleringslånet af 1882 <i>Fmk.</i> 1,550,000 erlägges den $\frac{1}{5}$ 1886 i amortering samt den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ samma år ränta med	25,500	— ²⁾	94,580	63 ³⁾
	c	8:o. Å ett kassakreditiv å <i>Fmk.</i> 200,000, som under år 1886 till äfventyrs måste upptagas, erlägges i provision 1 % och ränta förslagsvis <i>Fmk.</i> 4,000 . . . . . — <i>Fmk.</i> 202,732: 71. — (Nu 178,798: 18.)	—	—	6,000	—
II. Stadens embetsverk.						
Magistraten.						
K. S:ns resolution d. $\frac{7}{3}$ 1876.	b	1 Politieborgmästare, lön <i>Fmk.</i> 7,000: taffelpenningar . . . . . " 3,000: hyresmedel . . . . . " 2,000:	12,000	—		
Transport			12,000	—	202,732	71

¹⁾ Nu 8,445 *Fmk.* 46 *ni*. Röntan till chausséobligationernas i år använda amorteringsfond har följaktligen upphört.

²⁾ Ingår första gången i budgeten.

³⁾ Nu 69,750 *Fmk.* Nedgår i följd af amorteringen.

1869 års stat.	b	1	Justitierådman, lön	Transport	12,000	202,732	71	
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b		dyrtidstillägg	<i>Fmf.</i> 3,800:				
1869 års stat.	b		Viceordförandearvode „	1,000:	5,800			
1869 års stat.	b	1	Politierådman, lön		3,500			
S. F. besl. $\frac{22}{12}$ 1876.	b	1	d:o lön	<i>Fmf.</i> 3,200:				
	b		dyrtidstillägg	„ 1,000:	4,200			
1869 års stat.	b	2	Notarier, lön å	<i>Fmf.</i> 1,600:	3,200	28,700		
Rådstufvurätten.								
K. Br. $\frac{7}{2}$ 1881.	b	1	Justitieborgmästare, lön <i>Fmf.</i> 7,000:					
1869 års stat.	b		dyrtidstillägg	„ 2,000:	9,000			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	2	äldre Justitierådmän,					
1869 års stat.	b		lön å	„ 3,800:				
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b		dyrtidstillägg	„ 1,000:	9,600			
1869 års stat.	b	2	äldre Justitierådmän,					
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b		lön å	„ 3,500:				
1869 års stat.	b		dyrtidstillägg	„ 1,000:	9,000			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	1	äldre Justitierådman,					
	b		lön	„ 3,200:				
	b		dyrtidstillägg	„ 1,000:	4,200			
	c		Vikariatsarvode för en yngre Justi-					
	c		tierådman å 1:sta afdelningen å					
			200 mark i månaden		2,400			
	c		Vikariatsarvode för en yngre Justi-					
			tierådman å 2:dra och d:o å 3:dje					
			afdelningen å <i>Fmf.</i> 250 åt dem					
			hvardera i månaden		6,000			
			<i>Anm.</i> Vikarierna för dessa					
			yngre Justitierådmanstjenster till-					
			komma ej andel i de staden till-					
			fallande boupptecknings- och arf-					
			skiftesprocenter.					
1869 års stat.	b		Arvodet för tvenne afdelnings ord-					
1869 års stat.	b		förande å <i>Fmf.</i> 1,000		2,000			
K. Br. $\frac{7}{2}$ 1881.	b	1	Notarie för Civilprotokollet, lön		1,600			
K. S:ns skrif. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	4	Notarier för kriminal-					
	b		protokollet, lön	<i>Fmf.</i> 2,000:				
	b		tilläggsarvode	„ 1,000:	12,000			
S. F. besl. $\frac{5}{9}$ 1882.	b		Ersättning åt Brottmålsnotarierna					
	b		för renskrifning af protokoll, för-					
			slagsvis		500	56,300		
Transport					—	—	287,732	71

			Transport	—	287,732	71
			Magistraten och Rådstufvurätten.			
			<i>a) gemensamma biträden.</i>			
1869 års stat.	b	1	Magistratssekreterare och Notarius publicus, lön	1,600		
D:o d:o	b	1	Aktuarie, lön . . . . . <i>Fmk</i> 2,000:			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b		dyrtidstillägg . . . . . " 500:	2,500		
1869 års stat.	b	1	Kanslist, lön	1,200		
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	1	Translator för ryska språket . .	1,000		
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	1	d:o för finska språket . .	400		
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	2	Stadsfiskaler, lön å . . . . . <i>Fmk</i> 2,000:			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b		dyrtidstillägg . . . . . " 500:	5,000		
					11,700	
			<i>b) betjening.</i>			
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	3	Stadsfogdar, lön å . . . . . <i>Fmk</i> 1,200:			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b		dyrtidstillägg . . . . . " 400:	4,800		
D:o d:o	b	4	biträdande Stadsfogdar, arvoden å . . . . . " 1,600:	6,400		
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	3	Exekutionsbetjenter, lön å " 600:			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b		dyrtidstillägg . . . . . " 200:	2,400		
K. S:ns skrivf. $\frac{18}{6}$ 1873.	b	8	Stadsbetjenter, lön å <i>Fmk</i> 600:—			
Mag. besl. $\frac{1}{9}$ 1845.	b		beklädnadshjelp . . . . . " 28: 56			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b		dyrtidstillägg . . . . . " 200:—	6,628	48	
K. S:ns skrivf. $\frac{18}{6}$ 1873.	b	2	Stadsbetjenter anställda vid Magistratens kansli, lön å . . . . . " 600:—			
Mag. besl. $\frac{1}{9}$ 1845.	b		beklädnadshjelp . . . . . " 28: 56			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b		dyrtidstillägg . . . . . " 200:—			
D:o $\frac{28}{12}$ 1882.	b		ytterligare d:o . . . . . " 200:—	2,057	12	
1869 års stat.	b	1	Rådhusvaktmästare, lön . . . . . " 400:—			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b		dyrtidstillägg . . . . . " 400:—	800		
D:o $\frac{4}{12}$ 1875.	b	1	Rådhusdreng, lön . . . . . " 360:—			
	b		dyrtidstillägg . . . . . " 120:—	480		
			<i>Anm.</i> De begge sistnämnde åtnjuta dessutom fri bostad och ved.			
			<i>c) Diverse.</i>			
1869 års stat.	b		Expenser	4,000		
	c		Tilläggsexpenser	2,000		
			Transport	6,000	322,998	31

K. Förord. $\frac{24}{7}$ 1883.	b	Transport Ersättning åt Rådstufvurättens och Magistratens ledamöter för de dem jemlikt K. F. af den 24 Juli 1883 främtagna boupptecknings- o. arfskiftesprocenter, förslagsvis	6,000	322,998 31
			35,000	41,000
		d) Pensioner.		
Mag. besl. $\frac{13}{5}$ 1857.	}	b Rådmansenkan J. S. T. Decker	400	
D:o $\frac{17}{9}$ 1870.		b Magistratssekreteraredottern M. K. Wirzenius	266 67	
D:o $\frac{18}{2}$ 1863.	b	Stadsfiskalsenkan I. C. Winter och hennes barn	300	
D:o $\frac{30}{10}$ 1867.	b	Rådmansdöttrarna F. C. och H. S. Bergholm	340	
D:o d:o	b	Rådmanen H. I. Crohns, tre barn	600	
D:o $\frac{9}{2}$ 1875.	b	Hofrättsassessorn C. A. Öhrnbergs dotter . . . . . ¹⁾	300	
S. F. besl. $\frac{12}{2}$ 1878.	b	Aktuarien A. Grönholm	1,500	3,706 67
D:o $\frac{8}{4}$ 1884.	b	— <i>Fråk.</i> 164,972: 27 — (Nu 165,272: 27.)		
III. Kommunalförvaltningen.				
Stadsfullmäktige.				
	c	1 Sekreterare, arvode, förslagsvis	2,800	
	c	1 Notarie, d:o d:o	2,800	
S. F. besl. $\frac{27}{12}$ 1878.	b	1 Vaktmästare, arvode	800	
	c	Expenser, förslagsvis	3,600	10,000
Drätselkammaren.				
	c	1 Ordförande, arvode	4,000	
	c	5 Ledamöter, ersättningar och ar- voden	2,000	
S. F. besl. $\frac{28}{12}$ 1880.	}	b 1 Sekreterare, lön	5,000	
D:o $\frac{24}{4}$ 1883.		b 1 Notarie, arvode	2,400	
D:o $\frac{29}{12}$ 1884.		c Kanslibiträde och vaktbetjening, förslagsvis	2,400	
	c	Expenser, förslagsvis	4,000	19,800
Drätselkontoret.				
S. F. besl. $\frac{11}{3}$ 1879.	}	b 1 Stadskamrerare, lön <i>Fråk.</i> 6,000:		
		b arvode för räkenska- pernas behöriga aflem- nande . . . . . n 400:	6,400	
		Transport	6,400	397,504 98

¹⁾ Nu 600 *Fråk.* Minskas enligt Drätselkammarens upplysning.

			Transport	6,400	397,504	98	
S. F. besl. $\frac{11}{3}$ 1879.	b	1 Stadskassör, lön	<i>Små</i> : 5,000: —				
		Missräkningspenningar	" 800: —	5,800			
	b	1 äldre Stadsbokhållare, lön	" 4,000: —				
		förhöjning efter 5 års tjänst vid Drätselkontoret	" 800: —	4,800			
S. F. besl. $\frac{11}{3}$ 1879.	b & c	1 yngre Stadsbokhållare, lön		3,000			
D:o d:o	b	1 Kontorsskrifvare, arvode		1,600			
	c	Extra biträde, förslagsvis		2,400			
D:o $\frac{6}{4}$ 1875.	b	1 Vaktmästare, lön	<i>Små</i> : 600: —				
		beklädnadshjelp	" 28: 56				
		dyrtidstillägg	" 200: —	828	56		
	c	Arvode för debetsedlars kringbärning, förslagsvis		800			
	c	Expencer, förslagsvis		1,800	27,428	56	
Tolagskontoret.							
S. F. besl. $\frac{7}{11}$ 1878.	b	1 Vågmästare för utrikes inkommande expeditionen (Vakant), lön	<i>Små</i> : 3,600: —				
D:o d:o	b	arvode för räkningskapernas behöriga aflemnande	" 400: —	4,000			
Mag. besl. $\frac{20}{4}$ 1864.	b	1 Vågmästare för utgående samt inrikes inkommande expeditionen, lön	" 2,200: —				
		arvode för räkningskapernas behöriga aflemnande	" 200: —	2,400			
D:o $\frac{20}{3}$ 1862.	c	1 Vågmästare biträde, förslagsvis för 7 månader		1,400			
D:o d:o	b	Ersättning åt Vågmästarene för debetsedlar, förslagsvis		400			
S. F. besl. $\frac{2}{5}$ 1876.	b	2 Vaktmästare, lön å <i>Små</i> : 600: —					
D:o $\frac{24}{4}$ 1883.		beklädnadshjelp	" 28: 56				
D:o $\frac{31}{3}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	" 200: —	1,657	12		
	b	Arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren		500			
Transport				10,357	12	424,933	54

¹⁾ Arvodet enligt Drätselkammarens förslag förhöjdt från 600 till 800 *Små*.

Mag. besl. $18\frac{1}{2}$ 1873.	b & c	Transport	10,357	12	424,933	54
		Arvode för kringbärande af debetsedlar, utfärdade af utgående och inrikes inkommande expeditionen, förslagsvis	75	—		
	c	Mätarearvode, förslagsvis	2,000	—		
Enligt kontrakter	b	Hyra för tull- och packhusmagasiner	4,200	—		
	c	Inköp af 2:ne nya vågar . . . . . ¹⁾	750	—		
	c	Expenser, förslagsvis	500	—		
S. F. besl. $23\frac{10}{10}$ 1883.	b	Hyra för tullkammarens lokal . . .	4,500	—		
D:o $7\frac{1}{6}$ 1882.	b & c	Ved för tullkammarens lokal, förslagsvis	300	—	22,682	12
Hamnkontoret.						
D:o $28\frac{1}{5}$ 1878.	b	1 Hamnkapten, lön . <i>Tmf.</i> 3,000: — 4 % af uppörden, förslagsvis . . . . . ¹⁾	3,546	—	6,546	—
D:o d:o	b	1 Hamnmästare i Sörnäs, lön	2,000	—		
D:o $20\frac{1}{3}$ 1883.	b	hyresmedel	400	—	2,400	—
D:o $28\frac{1}{6}$ 1878.	b	1 Hamnkontorsbokhållare, lön	2,500	—		
		2 % af uppörden, förslagsvis	1,773	—	4,273	—
D:o d:o	b	1 äldre vaktmästare, lön	900	—		
D:o d:o	b	beklädnadshjelp.	100	—		
D:o $20\frac{1}{12}$ 1883.	b	Personelt lönetillskott.	400	—	1,400	—
D:o $28\frac{1}{5}$ 1878.	b	1 yngre vaktmästare, lön	800	—		
D:o d:o	b	beklädnadshjelp.	100	—		
	c	Personelt lönetillskott. . . . . ²⁾	100	—	1,000	—
D:o d:o	b	2 Hamnkonstaplar, lön å	650	—		
D:o d:o	b	beklädnadshjelp.	100	—		
D:o $20\frac{1}{12}$ 1883.	b	Personelt lönetillskott.	100	—	1,700	—
D:o $28\frac{1}{5}$ 1878.	b	2 Hamnkonstaplar, lön å	650	—		
D:o d:o	b	beklädnadshjelp.	100	—	1,500	—
<i>Ann.</i> 2 Hamnkonstapelssystem i Sörnäs äro vakanta, men besättas ej under år 1886.						
Transport			18,819	—	447,615	66

¹⁾ T. f. Vägmästarens och Drätselkammarens förslag, enligt hvilket 2:ne utöfver redan befintliga fem vågar, erfordras.

²⁾ Drätselkammarens förslag.

			Transport	18,819	447,615	66
S. F. besl. $\frac{31}{12}$ 1877.	b	2 Packare och Vräkare, lön å . . . . . <i>Tmf.</i> 480: —		960		
D:o $\frac{25}{1}$ 1881.	b	1 Parmmätareälderman, lön		200		
	c	Arvode för uppbörd af kokhusaf- gifter		100		
	c	Rengörning af hamnar och kajer, förslagsvis		1,400		
	c	Ved och belysning samt expenser och diverse, förslagsvis		600	22,079	
		Byggnadskontoret.				
S. F. besl. $\frac{15}{6}$ 1877.	b	1 Stadsingeniör, lön . <i>Tmf.</i> 7,000: —				
	b	förhöjning efter				
	b	5 års tjänst . . . . . „ 1,000: —				
	b	resemedel . . . . . „ 600: —		8,600		
D:o $\frac{5}{12}$ 1882.	b	1 äldre biträdande Ingeniör, arvode <i>Tmf.</i> 4,800, hvaraf hälften påföres Vattenledningen (se XI Vatten- ledningen)		2,400		
D:o d:o	b	1 yngre d:o, arvode		3,600		
D:o $\frac{27}{12}$ 1878.	b	1 Bokhållare, lön . . . <i>Tmf.</i> 2,000: —				
D:o $\frac{28}{12}$ 1882.	b	20 % löneförhöj- ning efter 5 års tjänst . . . . . „ 400: —		2,400		
D:o $\frac{27}{12}$ 1878.	b	1 Trädgårdsmästare, arvode		3,000		
Mag. besl. $\frac{9}{5}$ 1871.	b	1 Parkvakt, jemte fri bostad och ved, lön		720		
S. F. besl. $\frac{15}{3}$ 1881.	b	1 Skogsvakt, jemte fri bostad och ved, lön		900		
	c	1 D:o, jemte fri bostad, lön		720		
	c	Material- och handtlångaredagsver- ken vid mätningar i och för sta- dens arbeten, förslagsvis		3,000		
	c	Renritning och kopiering af förslag till förändrad stadsplan . . . . . ¹⁾		2,000		
	c	Mätningar och uppgörande af karta jemte ny indelning af villorna vid Östra Chausséen . . . . . ²⁾		4,800		
	c	Expenser, förslagsvis		1,100	33,240	
		— <i>Tmf.</i> 135,229: 68 — (Nu 128,061: 68.)				
		Transport		—	502,934	66

¹⁾ Stadsingenjörens och Drätselkammarens förslag.

²⁾ D:o

d:o.

			Transport	—	—	502,934	66
			IV. Gatubelysningen.				
			a) <i>Gasbelysningen.</i>				
Kontrakt om gas- lysningens införande i Helsingfors d. $\frac{30}{5}$ 1860.	}	b	85 ¹⁾ lyktor af I och II klassen à 2,974 $\frac{10}{60}$ bränntimmar . . .	252,804,10			
		b	243 ²⁾ lyktor af III klassen, à 2,564 $\frac{50}{60}$ bränntimmar . . .	623,254,30			
		b	262 ³⁾ lyktor af IV klassen, à 1,424 $\frac{30}{60}$ bränntimmar . . .	370,599,00			
			S:ma bränntimmar	1,246,657,40			
			à 4 penni		4)	49,866	30
		c	10 lyktor af III klassen att efter behof uppställas, förslagsvis . . .		5)	300	—
S. F. besl. $\frac{7}{6}$ 1882.		b	1 Siemens lampa un- der 2,564 $\frac{50}{60}$ bränn- timmar kons. à 700 liter	1,795,383			
D:o	d:o	b	1 Siemens lampa un- der 1,414 $\frac{30}{60}$ bränn- timmar kons. à 1,600 liter	2,263,200			
D:o	d:o	b	2 Siemens lampor un- der 1,414 $\frac{30}{60}$ bränn- timmar kons. à 700 liter	1,980,300			
			S:a liter 6,038,883				
			= 213,275 kubikfot à 8 penni			1,706	20
D:o	$\frac{30}{1}$ 1883.	b	1 Gaskontrollör, arvode	1,200			
D:o	$\frac{3}{10}$ 1882.	b	1 Besigtningssman, arvode	200			
D:o	$\frac{29}{6}$ 1882.	b	Belysning af Nikolaikyrkans tornur Hyra, städning m. m. af Gaskon- trollörens arbetsrum	600			
		c			6)	600	—
						54,472	50
			Transport	—	—	557,407	16

1) Nu 80. Gaslysningsaktiebolagets och Drätselkammarens förslag.

2) Nu 229.

3) Nu 247.

4) Nu 46,986 *Sm.* 46 *pk*

5) Drätselkammarens förslag.

6) D:o d:o. Från 500 till 600 *Sm.*

		Transport	—	557,407	16
		b) <i>Terpentin- och Petroleumbelysningen.</i>			
Enligt kontrakter.	{	b 195 ¹⁾ st. Terpentinlyktor å <i>Fmk</i> 70	13,650		
		b 51 ²⁾ st. Petroleumlyktor å <i>Fmk</i> 70	3,570		
		c 20 ³⁾ st. nya att uppställas å platser, som af Drätselkammaren komma att anvisas, förslagsvis .	1,400		
Mag. besl. 27/7 1874.	b & c	Belysning i Sörnäs, förslagsvis . — <i>Fmk</i> 74,092: 50. — (Nu 69,331: 16.)	1,000	19,620	
		V. Brandverket.			
		a) <i>Hyror.</i>			
S. F. besl. 21/12 1876.	b	Hyra för brandmanskapet vid norra tornet	2,500		
Enligt kontr. 20/1 1876.	b	Hyra för brandmanskapet vid södra tornet	4.400	6,900	
		b) <i>Eldning och belysning.</i>			
	c	20 famnar björkved, entreprenad, å <i>Fmk</i> 16 . . . . . ⁴⁾	320		
	c	35 famnar tallved, entreprenad, å <i>Fmk</i> 12: 20 . . . . . ⁵⁾	427		
	c	30 famnar granved, entreprenad, å <i>Fmk</i> 10: 50 . . . . . ⁶⁾	315		
	c	Ljus och olja, förslagsvis	1,000	2,062	
	c	c) <i>Redskapens underhåll</i> , förslagsvis	—	3,000	
		d) <i>Aflöningar och andra förmåner.</i>			
Brandordn. 1869.	b	1 Brandmästare, lön. <i>Fmk</i> 3,200: —			
D:o	d:o	hyresmedel . . . . . ⁷⁾	1,300: —	4,500	
S. F. besl. 29/12 1883.	b	1 Underbrandmästare, lön	1,400		
Brandordn. 1869.	b	1 Sekreterare vid Brandkommissionen, arvode	600		
Br.-kom:s besl. 2/5 1875.	b	2 Sprutmästare, lön å <i>Fmk</i> 660: —			
Godk. af S. F. 29/12 1876.	b	dyrtidstillägg.	240: —		
S. F. besl. 27/12 1881.	b	D:o	60: —		
D:o 29/12 1884.	b	skrifvarhjälp	40: —	2,000	
Brandordn. 1869.	b				
Br.-kom:s besl. 24/4 1873	b				
		Transport	8,500	588,989	16

1) Nu 170 å 69 *Fmk* 25 *ph* = 11,772 *Fmk* 50 *ph* } Drätselkammarens förslag.
 2) Nu 46 å 71 " = 3,266 " }
 3) Nu 30 st. = 2,100 "

4) Br.-Kommissionens och Drätselkammarens förslag, Nu 293 *Fmk*.

5) D:o d:o. Nu 458 " för 40 f.

6) D:o d:o. Nu 426 " för 40 f.

7) Enligt Br.-Kommissionens och Drätselkammarens förslag förhöjdt från 600 till 1,300 *Fmk*.

			Transport	8,500	—	588,989	16
Br.-Kom:s besl. $\frac{8}{4}$ 1862.	c	1 Maskinist, lön		300	—		
	b	2 Kosthållerskor, lön à <i>Fmf.</i> 240: —		480	—		
Brandordn. 1869.	b	60 Brandkonstaplar, lön à		"	240: —		
S. F. besl. $\frac{11}{5}$ 1875.	b	beklädnadshjelp		"	40: —		
D:o $\frac{28}{12}$ 1882.	b	dyrtidstillägg		"	100: —	22,800	—
	c	Tillskottsarvode att i mon af behof utgif- vas åt 4 ordnings- män vid tornen, à 60 <i>Fmf.</i>		"	240: —		
	c	D:o åt 20 äldre kon- staplar à 40 <i>Fmf.</i>		"	800: —	1,040	—
Br.-Kom:s besl. $\frac{26}{2}$ 1876.	b	D:o för eldning och putsning af ångsprutan			240	—	
D:o d:o	b	Arvode för vården af brunnarne			500	—	
D:o $\frac{28}{3}$ 1872.	b	D:o för d:o af brandverkets telegraf			150	—	
Enligt kontrakt.	b	D:o för d:o af nya brandtelegrafan			500	—	
	c & d	För oförutsedda utgifter för d:o			200	—	34,710
		c) <i>Brandstallet</i> , 12 hästar.					
	c	4,380 L $\bar{t}$ hö, entreprenad, à 85 p. a)		3,723	—		
	c	73 tunnor hafre, d:o à <i>Fmf.</i> 12: 70		b)	927	10	
	c	Skoning och medicin, förslagsvis			500	—	
	c	Underhåll af seldon m. m. förslagsv.			200	—	5,350
		f) <i>Inköp af nya redskap m. m.,</i> <i>förslagsvis.</i>					
	c	1 ny redskapsvagn till norra tornet		1)	1,050	—	
	c	800 fot gummerad hampslang, à 2 <i>Fmf.</i>		c)	1,600	—	
	c	1 häst till norra tornet		2)	500	—	3,150
		g) <i>Diverse.</i>					
	c	Arvoden för brandsyner, förslagsvis		3)	750	—	
	c	Gratifikationer, vatten vid eldsvådor m. m., förslagsvis			2,000	—	
	c	För inköp af böcker och tidningar — <i>Fmf.</i> 57,972: 10. — (Nu 55,898: 40.)			50	—	2,800
			Transport	—	—	634,999	26

¹ & ²) Enligt Br.-Kommissionens och Drätselkammarens förslag.

a)	D:o	d:o.	Nu 2,934 <i>Fmf.</i> 60 <i>nl.</i>
b)	D:o	d:o.	Nu 846 " 80 "
c)	D:o	d:o.	Nu 880 " för 400 fot slang.
³)	D:o	d:o	förslag förhöjdt från 700 till 750 <i>Fmf.</i>

			Transport	—	634,999	26
			VI. Polis- och Fångvården.			
			Polisinrättningen.			
			1 Polismästare, lön . <i>Fny</i> 6,000:—			
			hyresmedel . . . . . " 1,500:—			
			underhåll af 2 hästar och åkdon . . . . . " 1,500:—	9,000		
			1 Underpolismästare, lön . . . . . " 4,000:—			
			hyresmedel . . . . . " 1,200:—			
			underhåll af häst och åkdon . . . . . " 800:—	6,000		
			2 Ledamöter i Poliskammaren å . . . . . " 600:—	1,200		
			1 Sekreterare, lön . . . . . " 1,400:—			
			hyresmedel . . . . . " 600:—	2,000		
K. Förordn. ²⁰ / ₈ 1876.	b		2 Notarier, lön å . . . . . " 1,200:—	2,400		
			2 Kanslister, lön å . . . . . " 1,000:—	2,000	22,600	
			Ordningspolisen.			
			2 Kommissarier, lön å . . . . . " 1,500:—			
			hyresmedel . . . . . " 600:—			
			tjenstgöringsarvode . . . . . " 300:—	4,800		
			8 Öfverkonstaplar, lön å . . . . . " 750:—			
			tjenstgöringsarvode . . . . . " 750:—	12,000		
			30 äldre konstaplar, lön å . . . . . " 500:—			
			tjenstgöringsarvode . . . . . " 400:—			
			beklädnadshjelp . . . . . " 200:—	33,000		
			32 yngre konstaplar, lön å . . . . . " 400:—			
			tjenstgöringsarvode . . . . . " 400:—			
			beklädnadshjelp . . . . . " 200:—	32,000		
			<i>Tillägg.</i>			
			2 Öfverkonstaplar, lön å . . . . . " 750:—			
			tjenstgöringsarvode . . . . . " 750:—	3,000		
S. F. besl. ²¹ / ₁₁ 1882.	b		12 (nu 6) äldre konstaplar, lön å . . . . . " 500:—			
D:o ³ / ₈ 1885.			tjenstgöringsarvode . . . . . " 400:—			
			beklädnadshjelp . . . . . " 200:—	13,200		
			Transport	98,000	657,599	26

		Transport	98,000	657,599	26
		12 (nu 6) yngre konstaplar, lön à . . . <i>Fmf.</i> 400:—			
		tjenstgöringsarvode „ 400:—			
		beklädnadshjelp . „ 200:—	12,000		
S. F. besl. $\frac{3}{9}$ 1885.	b & c	Underhåll af stallet, 6 hästar 2,200 L $\mathcal{B}$ hö, à 88 p:ni . . . . „ 1,936:—			
		440 L $\mathcal{B}$ hafre, à 1 <i>Fmf.</i> 35 <i>7/16</i> . . . . . „ 594:—			
		Skoning och läkemedel, förslagsvis . . „ 240:—			
		Remont, förslagsvis : „ 240:—	3,010	113,010	
		Detektiva polisen.			
		1 Kommissarie, lön . <i>Fmf.</i> 1,500:—			
		hyresmedel . . . . . „ 800:—			
		tjenstgöringsarvode „ 500:—	2,800		
K. Förordn. $\frac{29}{6}$ 1876.	b	1 Öfverkonstapel, lön „ 1,000:—			
		tjenstgöringsarvode „ 800:—	1,800		
		6 konstaplar, lön à . . . . . „ 500:—			
		tjenstgöringsarvode „ 500:—			
		beklädnadshjelp . „ 200:—	7,200	11,800	
S. F. besl. $\frac{12}{10}$ 1880.	b & c	Expenser	1,700		
		Läkarearvode	600		
K. Förordn. $\frac{29}{6}$ 1876.	b	Till ersättning för oförskyld skada å kläder, ådragen i tjensten samt till gratifikation	1,000		
Enligt kontrakt.	b	Hyra för 2:dra polisvaktkontorets lokal	2,450		
S. F. besl. $\frac{29}{12}$ 1884.	b	Hyresbidrag för Vaktkontoren vid chausséerna	360	6,110	
		Stadshäktet.			
Mag. besl. $\frac{5}{2}$ 1873.	b	1 Fängelsevaktmästare, lön	300		
D:o $\frac{28}{2}$ 1873.					
S. F. besl. $\frac{15}{11}$ 1875.	b	8 (nu 6) Fångknektar, lön à . . . . . <i>Fmf.</i> 500:—			
D:o $\frac{16}{6}$ 1885.		dyrtidstillägg . . . . . „ 100:—	4,800		
D:o $\frac{13}{4}$ 1875.	b	1 Vaktqvinna jemte fri bostad . . .	300		
K. S:ns skriv. $\frac{2}{9}$ 1875.	b	2 Politiekarlar à <i>Fmf.</i> 360	720		
Mag. besl. $\frac{2}{12}$ 1867.	b	Religiös vård	600		
S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1876.	c	Förnödenheter, förslagsvis	1,000	7,720	
		— <i>Fmf.</i> 161,240: 00 —			
		(Nu <i>Fmf.</i> 146,900.)			
		Transport	—	796,239	26

¹⁾ Enligt Drätselkammarens förslag förhöjdt för erforderligt stall med 50 *Fmf.*

		Transport	—	796,239	26
		VII. Sundhets- och Sjukvården.			
S. F. besl. ²⁰ / ₉ 1877.	b	1 Stadsläkare, lön . . . . . <i>Fmf.</i> 5,400: —			
	b	hyresmedel . . . . . " 1,600: —	7,000	—	
	b	2 Distriktsläkare, å . . . . . " 3,000: —	6,000	—	
D:o ⁷ / ₆ 1882.	b	1 Qvinlig läkare till ¹ / ₆ 1886	833	35	
D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.	b	1 Sekreterare, lön	600	—	
Mag. besl. ²⁷ / ₁₁ 1869.	b	1 Barnmorska, lön	300	—	
S. F. besl. ²⁸ / ₆ 1878.	b	1 Ekonom (qvinlig, utom fria rum och ved), lön	1,200	—	
D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.	c	2 Sjuksköterskor å 45 <i>Fmf.</i> pr månad ¹)	1,080	—	
	c	1 Dreng, lön . . . . . <i>Fmf.</i> 240: —			
		kostpenningar . . . . . " 288: —	528	—	
	c	Expenser och betjening, förslagsvis	800	—	
S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1875.	b	Hyra för besigtningsslokal	800	—	
D:o ²¹ / ₁₀ 1878.	b	Hyra för ordinarie sjukhuset till ¹ / ₆ 1886	2,100	—	
	c	Kost för 25 sjuke, å 60 penni per dag, förslagsvis	5,475	—	
	c	Läkemedel, förslagsvis	1,000	—	
	c	Tvätt, d:o . . . . . ²⁾	600	—	
	c	Ved, belysning och vatten, förslagsv.	1,200	—	
	c	Remont af lasarettspersedlar & diverse, förslagsvis . . . . . ³⁾	500	—	
S. F. besl. ⁵ / ₆ 1883.	b	Underhåll af en besigtningssstation för lifsmedel:			
		1 Föreståndare, arvode <i>Fmf.</i> 3,000: —			
		1 Dreng, lön . . . . . " 480: —			
		Hyra, ved & ljus, förslagsvis . . . . . " 1,500: —			
		Underhåll, förslagsvis " 500: —	5,480	—	
S. F. besl. ²⁹ / ₁ 1884.	b	1 Tillsyningsman vid helsopolisen, arvode	2,500	—	
D:o d:o	b	1 Tillsyningsman vid helsopolisen, arvode	2,000	—	
	c	Inventarier till nya sjukhuset, förslagsvis . . . . . ⁴⁾	2,000	—	
		— <i>Fmf.</i> 41,996: 35 —			
		(Nu <i>Fmf.</i> 43,503)			
		Transport	—	838,235	61

¹⁾ Enligt Helsovårdsnämndens och Drätselkammarens förslag upptages begges aflöning med 45 *Fmf.* i månaden. Nu är den enas 45 och den andras 40 *Fmf.*

²⁾ Enligt d:o d:o förhöjes anslaget från 400 till 600 *Fmf.*

³⁾ Enligt d:o d:o nedsättes anslaget från 1,000 till 500 *Fmf.*, emedan ny post för inventarier till nya sjukhuset upptagits i det följande.

⁴⁾ Helsovårdsnämndens och Drätselkammarens förslag. Ny post.

		Transport	—	838,235 61
VIII. Fattigvården.				
Fattigv.-regl. 1863.	b	1 Ordförande i Styrelsen, lön	<i>Fmf.</i> 1,600: —	
S. F. besl. ⁶ / ₄ 1875.	b	dyrtidstillägg	" 1,400: —	3,000 —
D:o d:o	b	1 Sekreterare, lön	" 1,200: —	
D:o ²⁹ / ₅ 1877.	b	arvode	" 400: —	1,600 —
D:o ²³ / ₁₂ 1880.	b	1 Vaktmästare, lön		600 —
Kyrkost. ⁵ / ₆ 1872.	}	1 Inspektör för arbets- och fattiggården, jemte fri bostad och ved, lön	<i>Fmf.</i> 2,500: —	
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883.				
D:o ³¹ / ₁₀ 1876.	b	extra arvode	" 500: —	3,000 —
Kyrkost. ¹⁷ / ₉ 1874.	b	1 Predikant, arvode		1,000 —
	c	1 Sjuksköterska för fattiggården, lön		420 —
	c	1 Sjuksköterska för de på sjukhuset intagne, lön		420 —
	c	1 manlig vårdare för dårvårdsafdelningen, lön		600 —
	c	1 Sköterska för dårvårdsafdelningen, lön		420 —
S. F. besl. ¹⁸ / ₉ 1877.	} b & c	Hyra för Styrelsens lokal		1) 900 —
D:o ²³ / ₁ 1885.				
	c	Städning af densamma		60 —
	c	Arvode för tillsyningsmän, förslagsvis		1,200 —
	c	Inspektionsrese- kostnadsersättning för d:o, förslagsvis		400 —
	c	Understöd åt de fattige: ständiga, förslagsvis	<i>Fmf.</i> 46,000: —	
	c	tillfälliga, förslagsvis	" 2) 8,000: —	54,000 —
	c	Beklädnad för de fattiga i fattiggården, förslagsvis		4,600 —
	c	Kost för de fattiga å arbets- och fattiggården samt inrättningens sjukhem, förslagsvis		3) 21,000 —
	c	Sjukvård utom Inrättningen, förslagsvis		4) 4,000 —
		Transport	97,220	838,235 61

¹⁾ Af Drätselkammaren upptagen till ett med 200 *Fmf.* förhöjdt belopp.

²⁾ Af d:o d:o d:o 2,000 " d:o d:o.

³⁾ Enligt Fattigvårdsstyrelsens och Drätselk:s förslag förhöjes anslaget nu med 500 *Fmf.*

⁴⁾ Enligt d:o d:o d:o d:o 1,000 "

			Transport	97,220	—	838,235	61
	c		Kostnad för sinnesrubbad personer, intagna å Lappviks sjukhus och Sjählö hospital, förslagsvis ¹⁾	7,500	—		
	c		Läkemedel, förslagsvis	2,700	—		
	c		Inventarier, förslagsvis	1,000	—		
	c		Ved, förslagsvis . . . . . ²⁾	3,500	—		
	c		Hafre för tvenne hästar, förslagsvis	300	—		
	c		Hö för tvenne hästar (påräknas från fattiggårdens jordområde). förslagsvis	600	—		
	c		Remontarbeten å arbets- och fattiggården, förslagsvis . . . . . ³⁾	2,150	—		
	c & d		För oförutsedda behof och diverse, förslagsvis	5,000	—		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883.	b		Telefonledning till arbets- och fattiggården	380	—		
D:o ¹⁹ / ₂ 1885.	b		Understöd till Värnepligtige Formannen J. F. Rönnqvists hustru Anna Brita	180	—	120,530	—
			— <i>Fmf.</i> 120,530: 00 — (Nu <i>Fmf.</i> 116,700.)				
IX. Undervisningsväsendet.							
a) <i>Navigationsskolan.</i>							
S. F. besl. ¹⁰ / ₂ 1876.	b		Hyra	2,400	—		
	c		Ved, incl. huggning, förslagsvis	470	—	2,870	—
b) <i>Realskolan.</i>							
D:o ¹⁹ / ₉ 1876. Enligt kontrakter	b		Hyra för skollokalen	6,000	—		
	c		Ved och belysning, förslagsvis	850	—		
	c		Inventarier och diverse, förslagsvis	1,000	—		
D:o ¹⁹ / ₉ 1876.	b		Hysesmedel åt rektor	1,200	—		
	b		D:o åt 3 lärare å <i>Fmf.</i> 900	2,700	—		
D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.	b		Aföning åt 1 vaktmästare	600	—	12,350	—
c) <i>Slöjdskolan.</i>							
	c		Anslag	—	—	5,000	—
d) <i>Handelsinstitutet.</i>							
	c		Anslag	—	—	2,500	—
			Transport	—	—	981,485	61

¹⁾ Enligt Fattigvårdsstyrelsens och Drätselk:s förslag minskas anslaget nu med 500 *Fmf.*

²⁾ Enligt d:o d:o d:o d:o 300 "

³⁾ Enligt d:o d:o d:o d:o upptages denna utgifts förslagspost, som

nu utgör 1,400 *Fmf.*

		Transport	—	981,485 61
		e) <i>Folkskolorna.</i> ¹⁾		
		Löner:		
		1 lärare, lön . . . <i>Små:</i> 2,000:—		
		10 års förhöjning " 400:—		
		ytterligare 5 års förhöjning från ¹ / ₆ 1886 . . . . . " 116: 67	2,516 67	
		2 lärare, lön å . . . . . " 2,000:—		
		10 års förhöjning å " 400:—	4,800 —	
		3 lärare, lön å . . . . . " 2,000:—		
		5 års förhöjning å " 200:—	6,600 —	
		1 lärarinna, lön . . . . . " 1,500:—		
		15 års förhöjning " 450:—	1,950 —	
		4 lärarinnor, lön å . . . . . " 1,500:—		
		10 års förhöjning å " 300:—	7,200 —	
Folkskolereg. ²⁵ / ₅ 1870.	b	1 lärarinna, lön . . . . . " 1,500:—		
Kyrkost. ¹⁷ / ₉ 1873.		5 års förhöjning " 150:—	1,650 —	
S. F. besl. ¹² / ₃ 1878.		1 lärarinna, lön . . . . . " 1,500:—	1,500 —	
D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.		4 lärarinnor, lön å . <i>Små:</i> 1,200:—		
		15 års förhöjning å " 360:—	6,240 —	
		1 lärarinna, lön . . . . . " 1,200:—		
		10 års förhöjning " 240:—		
		ytterligare 5 års förhöjning från ⁶ / ₁₀ 1886 . . . . . " 28: 33	1,468 33	
		2 lärarinnor, lön å . . . . . " 1,200:—		
		5 års förhöjning å " 120:—		
		ytterligare 5 års förhöjning från ¹ / ₉ 1886 . . . . . " 40:—	2,720 —	
		5 lärarinnor, lön å . . . . . " 1,200:—		
		5 års förhöjning å " 120:—	6,600 —	
		1 lärarinna, lön . . . . . " 1,200:—		
		5 års förhöjning från ¹ / ₉ 1886 . . . . . " 40:—	1,240 —	
	1 lärarinna, lön . . . . . " 1,296:—	1,296 —		
		Transport	45,781 —	981,485 61

¹⁾ Samtliga härunder förekommande poster föreslås af Folkskoledirektionen och Drätselkammaren. De upptagna „lönernas“ och „ärvodenas“ åt lärare och lärarinnor ökade belopp bero af den utaf Direktionen tid efter annan nödig befunda förstärkning af lärare krafter samt af lärares och lärarinnors tjänstetid, enligt vidstående rättesnören.

		Transport	45,781	—	981,485	61
		Arvoden:				
		4 lärare, arvode å	<i>Fmk.</i> 2,000:—			
		5 års förhöjning å	" 200:—	8,800	—	
		1 lärare, arvode	" 2,000:—			
		5 års förhöjning från 1/9 1886	" 66: 67	2,066	67	
		1 lärare, arvode	" 1,250:—			
		5 års förhöjning	" 125:—	1,375	—	
		8 lärare, arvode å	" 2,000:—	16,000	—	
		1 lärare, arvode	"	1,125	—	
		1 lärarinna, arvode	<i>Fmk.</i> 1,500:—			
		5 års förhöjning	" 150:—	1,650	—	
Folkskoleregl. 25/5 1870.		1 lärarinna, arvode	" 1,500:—			
		5 års förhöjning från 1/9 1886	" 50:—	1,550	—	
Kyrkost. 17/9 1873. S. F. besl. 12/3 1878.	b	1 lärarinna, arvode	" 1,500:—			
		5 års förhöjning från 17/10 1886	" 30: 83	1,530	83	
D:o 29/12 1883.		5 lärarinnor, arvode å	" 1,500:—			
		5 års förhöjning å	" 150:—	8,250	—	
		5 lärarinnor, arvode å	" 1,500:—	7,500	—	
		1 lärarinna, arvode	" 1,200:—			
		5 års förhöjning	" 120:—	1,320	—	
		17 lärarinnor, arvode å	" 1,200:—	20,400	—	
		1 lärarinna, arvode	" 1,300:—			
		10 års förhöjning	" 260:—	1,560	—	
		2 lärarinnor, arvode å	" 1,000:—	2,000	—	
S. F. besl. 20/12 1884.	b	1 lärarinna, arvode	"	700	—	
	c	Timlärarinnor för de förberedande skolorna, förslagsvis	"	2,300	—	
	c	Vikarier och sannolikt ökad lärare- personal under höstterminen, för- slagsvis	"	6,500	—	
Folkskoleregl. 25/5 1870. Kyrkost. 17/9 1873. S. F. besl. 12/3 1878.		1 Inspektör, lön	"	6,000	—	
D:o 29/12 1883.	b	1 Sekreterare i direktionen, lön	"	600	—	
D:o 29/12 1884.		1 Ekonom, lön	"	1,500	—	
D:o 29/12 1883.	b	1 Vaktmästare, lön	"	1,000	—	
D:o d:o	b	1 Vaktmästarebiträde, lön	"	200	—	
	c	Arvode för matrikelföringen vid de högre skolorna (såsom förut)	"	500	—	
		Transport	140,208	50	981,485	61

		Transport	140,208	50	981,485	61
	c	Bidrag till upprätthållande af en fortsättningsskola för flickor (såsom förut)	600	—		
	c	Bidrag till en dylik skola för gossar ¹⁾	600	—		
		<i>Öfriga kostnader.</i>				
Enligt kontrakter.	b & c	Hyrer för lokaler	²⁾ 12,903	33		
	c	Undervisningsmaterial, förslagsvis	³⁾ 6,000	—		
	c	Material för handarbeten, d:o	⁴⁾ 1,500	—		
	c	Ny skolmöbel och reparation af gammal, förslagsvis	⁵⁾ 7,000	—		
	c	Ved och vedhuggning, förslagsvis	⁶⁾ 6,000	—		
	c	Belysning, förslagsvis	⁷⁾ 4,000	—		
	c	Till beklädnad åt medellösa elever, förslagsvis	⁸⁾ 4,000	—		
	c	Renhållning (städning, skurning m. m.), förslagsvis	⁹⁾ 4,500	—		
	c	Underhålls- och reparationskostnader för skolornas egna gårdar, förslagsvis	¹⁰⁾ 5,000	—		
	c	Reparation af mellantaket i norra flygeln af folkskolegården N:o 21 Kaserngatan, enligt undersökning och kostnadsförslag	¹¹⁾ 5,000	—		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₁ 1883.	b	Pension åt förra lärarinnan E. Heintze	800	—	198,111	83
		<i>f) Folkbiblioteket och Läsesalen.</i>				
S. F. besl. ⁶ / ₄ 1882.	b	1 Bibliotekarie, arvode <i>Smk.</i> 2,000:—				
D:o ⁵ / ₁ 1883.	b	hyresmedel . . . „ 500:—	2,500	—		
	c	Biträden vid utlåningen, arvoden, förslagsvis	1,620	—		
	c	Biträdet vid läsesalen, arvode, förslagsvis	540	—		
		Transport	4,660	—	1,179,597	44

- ¹⁾ Ny utgiftspost.
²⁾ Nu 14,453 *Smk.* 32 *7/4*.
³⁾ Nu 4,200 "
⁴⁾ Nu 1,200 "
⁵⁾ Nu 3,500 "
⁶⁾ Nu 4,000 "
⁷⁾ Nu 3,300 "
⁸⁾ Nu 3,000 "
⁹⁾ Nu 2,000 "
¹⁰⁾ Nu 4,500 "
¹¹⁾ Ny förslagspost.

S. F. besl. ³ / ₁₀ 1882.	b	Transport	4,660	1,179,597	44
D:o d:o	b & c	1 Vaktmästare, jemte fria rum och ved, lön	800		
	c	1 Vaktmästarebiträde och gårdskarll, jemte fria rum och ved, lön . . . . . ¹⁾	300		
	c	Böcker, tidskrifter och tidningar samt inbindning	5,000		
	c	Ved och belysning, förslagsvis . . .	3,000		
	c	Brandstodsafgifter, d:o	600		
	c & d	Diverse, samt oförutsedda utgifter, förslagsvis	1,000	15,360	
		— <i>Fmf.</i> 236,191: 83. — (Nu <i>Fmf.</i> 207,580.)			
X. Staden åliggande allmänna onera.					
a) <i>Skjutshållning</i> , förslagsvis.					
Drätselkam:s besl. ¹² / ₄ 1884.	b	Entreprenad, 12 hästar, å 485 <i>Fmf.</i>	—	5,820	
b) <i>Kronoutlagor</i> .					
K. Manif. ¹ / ₈ 1811 § 3.	b	Båtsmansvakansafgift	576		
Res. på städ. besv. ¹⁹ / ₂ 1757 § 58.	b	Boskapspenningar och utsädesafgift	53 04	629 04	
c) <i>Inqvartering</i> .					
Inqv. regl. ¹⁹ / ₁ 1876. S. F. besl. ¹¹ / ₃ 1879.	c	Inqvarteringskostnader, förslagsvis	—	334,862	
d) <i>Inqvarteringsnämnden</i> .					
D:o ²⁵ / ₁ 1878.	b	1 Ordförande, arvode	2,000		
D:o ²⁸ / ₁₂ 1878.	b	1 Sekreterare	1,600		
D:o ¹⁴ / ₈ 1877.	b	1 Qvartermästare	2,000		
D:o ²⁰ / ₁₂ 1883.	b	1 Translater	800		
D:o ⁴ / ₁₀ 1876.	b	1 Vaktmästare	800		
D:o ²³ / ₁ 1885.	b & c	Hyra för nämndens lokal . . . . . ²⁾	900	8,100	
		— <i>Fmf.</i> 349,411: 04. — (Nu <i>Fmf.</i> 353,970: 24.)			
XI. Vattenledningen.					
<i>Förvaltning, drift och underhåll.</i>					
S. F. besl. ⁵ / ₁₂ 1882.	b	Äldre biträdande Ingeniören, andra hälften af arvodet (se Byggnadskontoret)	2,400		
Transport			2,400	1,544,368	48

¹⁾ Enligt Bestyrelsens för Folkbiblioteket och Drätselkammarens förslag upptages anslaget till ett med 100 *Fmf.* förhöjdt belopp i anseende till gårdskarllens föreslagna ökade göromål såsom vaktmästarebiträde.

²⁾ Enligt Drätselkammarens upplysning upptages anslaget till ett med 200 *Fmf.* förhöjdt belopp.

S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1882.	} b	Transport	2,400	1,544,368	48
D:o $\frac{20}{12}$ 1884.		1 Rörmästare, arvode	2,700		
	} b	Rörläggare- och handtlangare-arvode, förslagsvis	2,000		
		1 Maskinist vid pumpverket, jemte fri bostad och ved, arvode	2,100		
D:o $\frac{5}{12}$ 1882.	} b	1 Maskinistbiträde, jemte fri bostad och ved, arvode	720		
		1 Filterförman, jemte fri bostad och ved, arvode	1,080		
	} b	Biträden och handtlangare åt filterförmannen, arvoden sammanlagdt, förslagsvis	1,500		
		Extra arbetare vid rörnätet, förslagsvis	1,000		
S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1882.	c	1) Ved, olja och trassel, förslagsvis	800		
	b	Resemedel för Byggnadskontorets ingenjörer	300		
D:o d:o	b	Arvode för debitering af vattenkonsumtionsafgifter	600		
	c	Underhåll af vattenledningens byggnader, hägnader, maskiner och dammar i Gammelstaden jemte brandförsäkringspremier, förslagsvis	2,400 ²⁾		
	c	Remont af filterbassinen, förslagsvis	600		
	c	Ändring af 5 st. brandposter i hufvudledningen mellan vattenborgen och staden å <i>Smc</i> 300	1,500 ³⁾		
	c	Elektrisk vattenståndsmätare, underh.	200		
	c	Telefonafgift	250		
	c	Reparation och justering af vattenmätare, förslagsvis	600		
	c	Öfrigt underhåll, förslagsvis	3,600 ⁴⁾	24,350	
		<i>Utsträckning af rörnätet under:</i>			
	c	Konstantinsgatan från adr. N:o 32 till Vinkelgatan	2,100		
	c	Kristiansgatan från Mauritsgatan till adr. N:o 16, Vinkelgatan från			
		Transport	2,100	1,568,718	48

¹⁾ De med littera c in margine betecknade dels beständiga dels nya förslagsanslag äro föreslagna af Stadsingenjören och Drätselkammaren.

²⁾ Utgör nu 1,500 *Smc*, men upptages med högre belopp, emedan äfven „hägnader“ böra ombyggas.

³⁾ Ny utgiftspost.

⁴⁾ Utgör nu 3,200 *Smc*.

		Transport adr. N:o 10 till Kristiansgatan samt under Mellan- och Brobergs- gatorna från Kristiansgatan till adr. N:o 14 vid Brobergsgatan .	2,100	1,568,718	48
			16,560	18,660	
		<i>Diverse mindre arbeten.</i>			
c		Förändring af tilloppsluckan i sug- röret för påsläppning af ofiltrerad vatten	600		
c		1 st. ejector för länsning af tur- binerna	500		
c		1 st 6 tums afstängningskran å rörnätet	175		
c		3 st. 4 tums d:o d:o å d:o	405		
c		Inköp af vattenmätare, förslagsvis	6,000		
c		Ombyggnad af hästbon vid kok- huset	600	8,280	
		— <i>Sum.</i> 51,290: 00. — (Nu <i>Sum.</i> 71,375.)			
		XII. Allmänna arbeten, ¹⁾			
		som i det föregående icke äro nämnde:			
		1:o. <i>Staden tillhöriga hus och bygg- naders samt lägenheters under- håll.</i>			
c		Restaurering af vestibulen och trapp- uppgången i Rådhuset, förslagsvis	2,200		
c		Ombyggnad af Kaisaniemi värds- hus veranda, förslagsvis	5,000		
c		Öfrigt underhåll, förslagsvis . . .	13,000	20,200	
		2:o. <i>Gator, kanaler, afloppsdi- ken och kajer.</i>			
		Omläggning af stadens andelar uti:			
c		Boulevardsgatan emellan N:o 4 vid Skilnaden och N:o 2 Boulevars- gatan	1,100		
c		Södra Esplanadgatan från Mikael- s till V. Henriksgatan	8,800		
		Transport	9,900	1,615,858	48

¹⁾ Samtliga härunder upptagna anslag äro, der sådant ej annorlunda angifves, föreslagna af Stadsingenjören och Drätselkammaren samt bero på pröfning.

		Transport	9,900	—	1,615,858	48
	c	Östra Henriksgatan mellan Norra och Södra Esplanadgatorna . . .	1,800	—		
	c	Regeringsgatan utanför Nikolaikyrkan jemte kilformiga området intill gångbanan i sydost och den omlagda körbanan emellan Sofie- och Unionsgatorna i sydväst . . .	4,400	—		
	c	Södra Magasinsgatan längs Kasern- torget	1,100	—		
		Nyläggning af:				
	c	Smedsgatan från Sjömans- till Röd- bergsgatan	3,200	—		
	c	Sydliga kajarmen i Södra hamnen	7,000	—		
	c	Öfrigt underhåll, incl. snöplogning, förslagsvis	25,000	—	52,400	—
		3:o. <i>Brunnar och vattenuppfor- dringsverk för brandväsendet.</i>				
	c	Diverse reparationer.	—	—	2,000	—
		4:o. <i>Stadens allmänna vägar.</i>				
	c	Remont af vägen till Mejlans villor	1,000	—		
	c	Underhåll, förslagsvis	4,500	—	5,500	—
		5:o. <i>Renhållningsväsendet.</i>				
	c	Underhåll af afstjelpningsplatserna, bryggor och pråmar, förslagsvis .	2,000	—		
	c	Vakter och pråmkarlar, förslagsvis	5,000	—		
	c	Latriners och pissoirers underhåll och renhållning, förslagsvis . .	3,000	—		
Drätselkamm. besl ^{18/6} 1885.	b	Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar.	13,500	—	23,500	—
		6:o. <i>Stadens chausséer.</i>				
	c	Gångbana längs Östra chausséen från Hagnäs till Fogelvik	8,000	—		
	c	Reparation af körbanor, vaktstugor, broar, trummor och handräcken, förslagsvis	12,000	—	20,000	—
		7:o. <i>Stadens planteringar och träd- skola.</i>				
	c	Underhåll, förslagsvis	18,000	—		
		Transport	18,000	—	1,719,258	48

		Transport	18,000	—	1,719,258	48
c		Bröstvärn af huggen granit längs Unionsgatan mot Kaisaniemi park	¹⁾ 8,500	—		
c		Underhåll af hägnader, förslagsvis	1,500	—		
c		Festplanens i Kaisaniemi påfyllning och planering	2,000	—	30,000	—
		8:o. <i>Stadens hamnar.</i>				
c		Inrättande af en pråmslip i Sörnäs	5,000	—		
c		1 Mornings boj i Norra hamnen . .	2,800	—		
c		Uppmuddring af de inre bassinerna i Sandviks hamnen, förslagsvis	²⁾ 2,000	—	9,800	—
c		9:o. <i>Inköp af inventarier, förslagsvis</i>	—	—	4,000	—
c & d		10:o. <i>Underhåll af inventarier, ar- betsredskap, tvättbryggor, bojar, vedmått, lyktstolpar, material- vaktens aflöning och diverse oförutsedda utgifter, förslagsv.</i>	—	—	10,000	—
		11:o. <i>Planering af gator.</i>				
c		Arbetaregatan mellan Lappviks- och Barnhemsgatorna, provisorisk kör- bana	—	—	800	—
		12:o. <i>Anläggning af afloppskanaler under:</i>				
c		Mikaelsgatan från Regeringsgatan till kloaken under jernvägstorget	3,800	—		
c		Salutorget från kapellesplanaden till hamnen	8,200	—		
c		Vestra Henriksgatan från adr. N:o 8 till Andraegatan	840	—		
c		Konstantins-, Freds- och Mariega- torna från norra brandtornstom- ten till Kyrkogatan	7,350	—		
c		Konstantinsgatan från adr. N:o 32 till Vinkelgatan	1,500	—		
c		Kristians-, Mellan- och Brobergs- gatorna från adr. N:o 16 vid Kristians- och N:o 14 vid Bro- bergsgatan till sjön ³⁾	13,340	—		
		Transport	35,030	—	1,773,858	48

¹⁾ Stadsingenjörens, Minoritetens i Drättselkammaren och Magistratens förslag.

²⁾ Magistratens förslag.

³⁾ Förslaget föranledt af Magistratens beslut den 4 Maj 1885.

Först Stadsfullmäkt. beslut 1884.	c	Transport	35,030	1,773,858	48
		Berg-, Regerings- och Glogatorna från adr. N:o 3 vid Berggatan till adr. N:o 6 Glogatan	3,600		
		Fabiansgatan från adr. N:o 26 till N:o 33 samt från Alexanders- till Norra Esplanadgatan	5,300		
		Under Riddaregatan från adr. N:o 3 till Kyrkogatan	480		
13:o. Nybyggnadsföretag.	b	Folkskolehuset vid Malmgatan, återstående kostnaden (<i>Fmf.</i> 281,000 i 1884 års budget)	25,000	44,410	
		Kommunala sjukhuset, vatten- och aflöpsledningar, hägnader och planering af vägar	21,650		
		— <i>Fmf.</i> 269,260: 00. — (Nu <i>Fmf.</i> 695,650.)			
XIII. Diverse. ¹⁾					
S. F. besl. ⁹ / ₁₀ 1875.	c	Taxerings- och pröfningsnämndens sekreterare	1,600	1,864,918	48
		Expenser, förslagsvis	900		
		För revision af stadens räkenskaper för år 1885	2,100		
		Eldnings- och lysningsämnen, förslagsvis	7,000		
S. F. besl. ²⁰ / ₁₀₀ 1875.	b	Anslag för signalering af middags- timmen	300		
		För stormvarnings-telegram, förslagsvis	250		
		Brandstodsafgifter, förslagsvis . . .	2,500		
S. F. besl. ²⁰ / ₁₀₀ 1875.	c	Arvode åt mantalsskrifvaren för ett tillägg till mantalslängden för uppboriden af den personela fattigafgiften	100		
		Bidrag till Finska Trädgårdsföreningen i Helsingfors för åren 1882—1892	1,000		
	c	För register till vallängden, förslagsvis	500		
		Transport	16,250		

¹⁾ Härunder förekommande förslagsanslag äro desamma som i årets budget, utom att anslaget för tryckning af taxeringslängderna uteslutits.

		Transport	16,250	—	1,864,918	48
c		Arvode för afsyning af hyrkuskar- nes droshkor och slädar samt stängsel vid marknader . . . . ¹⁾	250	—		
c		Inventarier till Rådhuset, förslags- vis	3,000	—		
c		Afkortning å uttaxerade medel och andra utgifter, förslagsvis	35,000	—		
c & d		För oförutsedda behof enligt Stads- fullmäktiges bestämmande, för- slagsvis	30,000	—	84,500	—
		— <i>Små</i> : 84,500: 00. —				
		Summa <i>Små</i>	—	—	1,949,418	48

¹⁾ Af Drätselkammaren föreslagen att upptagas till detta belopp i stället för 175 *Små*.

		<i>Fmf.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>nl.</i>
		Inkomster.			
		Beräknad behållning från år 1885 (deri inberäknade <i>Fmf.</i> 48,775 af det år 1883 beviljade anslaget för uppförandet af nya saluhallar å Kaserntorget)			
		—	—	75,000	—
		I. Räntor.			
Drättselk. reglem. ^{13/10} 1876 § 15. } c	Å bankdepositioner och löpande räkning, förslagsvis	1) 15,000	—		
Chausséoblig. reglem. ^{20/1} 1865 § 4. } c	Å chausséobligationer, förslagsvis	2,500	—		
	b Å arrendetomtlösen, d:o	3,000	—		
Enligt donat. urkunder. } b	Å donationsfonder, hvilkas ränta tillfaller staden.	11,562	—	32,062	—
		II. Tomtlösen.			
Byggnadsordning ^{9/6} 1875 § 7. } c	För odisponerade tomter, förslagsvis	—	—	12,000	—
		III. Stadens fasta egendom.			
K. S:ns resolution d. ^{21/1} 1879. } b	Räntor och arrenden för donerade hemman, förslagsvis	2) 14,400	—		
Kongl. försäkr. ^{23/2} 1789 §§ 1 & 4. } b	Arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre plat- ser inom stadens plan, förslagsvis	3) 37,000	—		
K. förordningen ^{8/12} 1873 § 6. } b	Arrenden för jordlägenheter, villa- områden och smärre platser utom stadens plan, förslagsvis	4) 65,000	—		
	b Chausséearrende	17,500	—		
Kontrakt ^{27/10} 1882. D:o ^{1/6} 1883. } b	Hyra för lokaler i Folkbiblioteks- huset	4,000	—		
	b Hyra för bodar och diskar, för- slagsvis	8,000	—		
		Transport	145,900	—	119,062

1) Drättselkamarens förslag, nu 20,000 *Fmf.*

2) D:o d:o , nu 13,800 "

3) D:o d:o , nu 35,000 "

4) D:o d:o , nu 64,000 "

		Transport	145,900	119,062
	c	Simhusafgifter, förslagsvis	450	
	c	Fiskevattensafgifter, förslagsvis	650	
	c	Hötägt	1,000	
	c	Muhlbetes-afgift . . . . . ¹⁾	300	
	c	Tillfälliga arrenden och planhyror, förslagsvis	2,000	150,300
		IV. Tomtören.		
	c	Förslagsvis	—	1,900
		V. Inkomstgifvande rättigheter.		
		Tolag för till Helsingfors destinerade varor, förslagsvis	70,000	
		Tolag för till Helsingfors sjöledes inkommande varor, destinerade till uppstad, förslagsvis . . . . . ²⁾	2,500	
		Debetsedelafgifter, förslagsvis	400	
		Trafikafgifter d:o . . . . . ³⁾	175,000	
		Mätningafgifter d:o . . . . . ⁴⁾	4,000	
		Transito magasinshyra d:o	150	
		Hamnafgifter d:o . . . . . ⁵⁾	80,000	
		Broafgifter d:o	4,000	
		Ballastafgifter d:o	400	
		Vågafgifter d:o	1,600	
		Kokhusafgifter d:o	200	
		Marknadsafgifter d:o	900	
		Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast, förslagsvis . . . . . ⁶⁾	900	
		Auktionsprovision, förslagsvis	700	
		Stadskällarrättigheter	775	
		Biljardafgifter, förslagsvis	384	
		Boupptecknings procenter, Magistratens och Rådstufvurättens andel, förslagsvis	20,000	
		Boupptecknings procenter, fattiges andel, förslagsvis	3,500	
		Transport	365,409	271,262

¹⁾ Drätselkammarens förslag, nu 500 *Fmg.*

²⁾ Tolagskontorets och Drätselkammarens förslag, nu 4,000 *Fmg.*

³⁾ D:o d:o d:o , nu 160,000 "

⁴⁾ D:o d:o d:o , nu 5,000 "

⁵⁾ Drätselkammarens förslag, nu 75,000 *Fmg.*

⁶⁾ D:o d:o , nu 600 "

K. Förordn. $\frac{17}{3}$ 1879. 1 § 32 kap: R. B. och särsk. författningar. Kongl. förkl. $\frac{8}{11}$ 1650. K. res. $\frac{1}{8}$ 1664. D:o $\frac{13}{12}$ 1697. K. Förordn. $\frac{17}{3}$ 1879. K. Brefvet $\frac{15}{1}$ 1806. K. kung. $\frac{17}{2}$ 1838. K. kung. $\frac{6}{2}$ 1877. Drätselkamm. besl. $\frac{20}{11}$ 1885.	b	Transport	365,409	271,262		
		Kollektmedel, förslagsvis	200			
		Sakören, stadens andel, förslagsvis . . . . . <i>Fmyc</i> 800:—				
		Sakören, kronans andel, donerad till staden, förslagsvis . . . . . „ 2,000:—				
		Sakören, stadens fattiges andel, förslagsvis . . . . . „ 200:—	1) 3,000			
		Böter för försummad betalning af kronoutsylder, förslagsvis	2) 1,600			
		Fattigafgifter af i Ryssland vistan- de personer, förslagsvis	2,000			
		Arrende för Gammelstadsqvarnen, förslagsvis	a) 2,500			
		VI. Diverse.				
		K. Förordn. $\frac{17}{3}$ 1879. Regl. för komm. sjuk- vård. i H:fors $\frac{12}{11}$ 1879. K. Förordn. $\frac{17}{3}$ 1879. Regl. för folkskolorna i H:fors $\frac{25}{5}$ 1878. K. Förordn. $\frac{20}{5}$ 1878.	c		Personel fattigafgift, förslagsvis	3) 14,000
För sjukvård å feberlasarettet, för- slagsvis	500					
Fattighjons arbeten, förslagsvis	1,000					
Jordafkastning från fattiggården, incl. hö för tvenne hästar, för- slagsvis	1,050					
Ersättning för underhåll af fattige, förslagsvis	3,000					
Elevens i folkskolan afgifter, för- slagsvis	4) 4,500					
Elevens i folkskolan handarbeten, förslagsvis	5) 550					
Boklån, förslagsvis	1,000					
Hundskatt, d:o	6) 2,500					
Bidrag till Brandverket af ryska teatern och ryska Alexanders Gymnasium	490					
Inqvarteringen ersättes enligt K. Förordn. af den 18 Januari 1882 af ryska Riksskattkammaren 7)	334,862					
Transport			363,452	645,971		

- 1) Drätselkammarens förslag, nu 2,200 *Fmyc*
2) D:o d:o , nu 1,200 "
a) Beror på Stadsfullmäktiges pröfning.
3) Drätselkammarens förslag, nu 15,000 *Fmyc*
4) D:o d:o , nu 3,800 "
5) D:o d:o , nu 300 "
6) D:o d:o , nu 3,000 "
7) Såsom på utgiftssidan.

		Transport	363,452	—	645,971	—
		Den del af Inqvarteringskostnaden, som icke ersättes af ryska statsverket, bestrides med tillgodohafvande å uttaxerade inqvarteringsafgifter och inqvarterings- tolag	1) 8,100	—	371,552	—
	<i>b</i>	VII. Statsbidrag.				
K. Sns resol. 15/2 1884.	}	Till Folkskolorna	32,000	—		
D:o 2/5 1874.		Polisinrättningen	81,000	—		
D:o 9/5 1878.	}	Gatubelysningen	12,000	—		
K. Förordn. 24/6 1876.		Till brandverket	8,210	—		
K. Sns bref 9/10 1877.	}	Stadens andel af bränvinsskatten .	7,764	17	140,974	17
K. Förordn. 9/6 1873.						
K. kung. 22/1 1879.						
	<i>c</i>	VIII. Vattenledningen.				
		För vattenförsäljning, förslagsvis .	—	—	2) 150,000	—
		Uttaxering.				
		Det belopp, som ytterligare erfordras och skall hos kommunens på grund af skattören skattskyldige medlemmar uttaxeras . . .	—	—	*) 640,921	31
		Summa <i>Smf</i> :	—	—	1,949,418	48
		<i>Anm.</i> Af 1882 års Nybyggnads- och regleringslån (nominelt <i>Smf</i> : 1,550,000) finnes reserveradt för beslutna, men ännu ej påbörjade arbeten: för Realskolehuset <i>Smf</i> : 180,000: — " inredning af gamla proviantmagasinet . . . " 33,000: — <i>Smf</i> : 213,000: —				

1) Drätselkammarens förslag, nu 7,900 *Smf*.

2) D:o , nu 120,000 "

*) Senaste uttaxeringssumman utgjorde 649,236 *Smf* 55 *gd*.

Motiv till Magistratens proposition till Stadsfullmäktige om fastställandet af Utgifts- och Inkomststat för Helsingfors kommun för nästkommande år 1886.

Stadens skulder äro såväl till sina nuvarande kapitalbelopp som till räntor och amortering under nästkommande år upptagna i öfverensstämmelse med de af Drätselkammaren derom meddelade upplysningar. De i form af noter under denna första utgifts hufvudtitel förekommande antydningar torde härvid vara tillfyllest.

Beträffande de utgifter, som enligt redan fattade beslut böra under samma år bestridas, göres ej heller behof af vidare vägledning än den särskilda noter lemna om dessa fasta anslag.

Hufvudvigten ligger deremot på de utgifter, som utöfver de förra anses kunna för kommunens gemensamma behof påkallas under det kommande året och hvilka nu till beviljande föreslås. Det är dessa utgifter och de behof, af hvilka desamma påkallas, som erfordra öfverläggning och afgörande af Stadsfullmäktige.

Då kommunen tages i anspråk för så många olika och vexlande behof, att desamma icke kunna på engång, utan efter hand tillgodoses, äfven om det för stunden fördelaktigaste sättet därför genom skuldsättning begagnades, måste de särskilda behofvens företräden framför hvarandra prövas, och till beviljande föreslås endast de utgifter, som synas böra framför andra komma i fråga. Delas denna uppfattning icke af det beslutande organet, utan anslag för andra utgifter voteras, så påtager det sig allena ansvarigheten för att de beslutade åtgärderna varda för kommunen nyttiga och ganneliga.

Af de upptagna förslagsanslagen äro de flesta årligen återkommande och så att säga beständiga. De äro blott till beloppen något omvexlande. Eljest komme de under rubriken „Utgifter, som enligt redan fattade beslut böra bestridas“. I särskilda noter lemnas för jemförelsens skull uppgifter å de nuvarande beloppen, der anslagen nu föreslås att höjas eller minskas. De kommunala nämnder, styrelser och personer, ur hvilkas ingifna specialförslag förevarande allmänna förslag hemtat sitt innehåll, hafva merendels äfven lemnat upplysningar rörande orsaken till förändringarne. Stadsfullmäktige, som få sig tillsända samtliga handlingar i ärendet, komma i tillfälle att inhemta dessa upplysningar. För den allmänhet, för hvilken förslaget hålles tillgängligt, äro desamma öfverhufvud af mindre vikt. Stundom kan dock en betydligare förhöjning ådraga sig uppmärksamhet. Sådant är denna gång fallet med de i folkskolornas budget under titeln: „Öfriga kostnader“ förekommande anslagen för „undervisningsmaterial“, „ny skolmöbel“, „ved“, „belysning“, „renhållning“ och „fattiga skolbarns beklädnad“. Utom att det vexande antalet skolbarn betingar en stegring i dessa utgifter, är det särskildt det nya folkskolehusets vid Malmgatan iordningställande och begagnande under nästkommande år, som nödvändiggör en betydligare förhöjning af anslagen.

Hvad de nya förslagsanslagen åter beträffar, så lemnas i särskilda noter en kort antydning om motiven för diverse mindre betydande sådana.

De af Byggnadskontoret äskade anslag för „renritning och kopiering“ samt „mätningar o. s. v.“, betingas af erhållna uppdrag, som skola slutföras.

För den för samfärdseln och säkerheten nödigblifvande tätare och delvis äfven mera utsträckta gatubelysnings tillgodoseende föreslås beviljande af anslag för tio gas- och tjugu petroleumlyktor att efter behof uppställas.

Brandmästarens under namn af „hyresmedel“ utgående aflöning är föreslagen till ett belopp, som, om med denna del af hans lön verkligen afses ersättning för fri bostad, möjliggör erhållandet af anständig sådan. — En ny redskapsvagn och en häst till norra brandtornet äskas, emedan dess äldre vagnar redan äro dåliga och en häst är vorden orkeslös.

Reparationen af mellantaket i norra flygeln af folkskolehuset vid Kaserngatan afses förebyggandet af detsammas instörtande.

Ändringen af fem stycken brandposter å hufvudledningen emellan vattenborgen och staden åsyftar desammas anbringande med afstängningskranar på förgreningar från hufvudröret, för att möjliggöra dessa brandposters tillfälliga reparationer utan afstängning af hufvudledningen, hvarigenom staden komme att sakna vatten. — Genom den föreslagna utsträckningen af rörnätet komme en bergig och i följd deraf brunnar saknande trakt af staden att sättas i beröring med vattenledningen samt sålunda åter helsovårdsstadgans föreskrift om att i hvarje stad skall, såvidt möjligt är, beredas ymnig och lätt tillgång på godt vatten, äfven fullgöras. — Tilloppsluckans i ett vattenledningens sugrör förändring afses en nödig konstruktionsförbättring och ejektorn är ett för angifvet ändamål synnerligen nyttigt redskap.

Trappstegen i uppgången till rådhuset äro i ett högeligen bristfälligt och för husets värdighet nedsättande skick. — Då Kajsaniemi värdshusveranda intygats behöfva en omfattande reparation, föreslås i sammanhang dermed en utvidgning af denna soliga och därför redan i den tidiga våren af publiken gerna anlitade, men alltför trånga och otillräckliga förlustelseplats. De skattdragande skola gerna vidkännas uttaxeringen härför.

Anslagen för omläggning och nyläggning af gator och öppna platser betingas af stadens i Byggnadsordningen stadgade gatuläggningsskyldighet. Smedsgatan, som hufvudsakligen är en öppen plats och en sammanbindningslänk för flere gator, men befinner sig höst och vår i ett tillstånd af en bottenlös gyttjepöl, har förty ansetts böra med det första stenläggas.

Sydliga kajarmens i södra hamnen stenläggning afses att förekomma det olidliga damm, som sommartid, samt det gyttjelager, som höstetid eljest besvärade den resande och trafikerande allmänheten.

Sedan staden upplåtit villor å Meilans hemman utan dem åhvälfd vägalagning, kan staden icke undandraga sig att bereda deras innehafvare svarsgod väg till lägenheterna. Ett anslag härför är följaktligen upptaget.

Emedan gångbanan längs vestra chausséen redan kommit ett längre stycke från staden, än den å östra chausséen, invid hvilken dock en större och folkrikare

förstad, än vid den förra, redan finnes, och raskt utbreder sig, har anslag för förlängning af den östra gångbanan föreslagits till beviljande.

För ett bröstvärn af huggen granit längs Unionsgatan mot Kajsaniemi park i stället för ett nytt staket, hvares anskaffande och underhåll blefve mycket kostsamare, än det förra, och hvilket platsens läge, som erfordrar endast skydd mot olycksfall, ingalunda kräver, är anslag upptaget till beviljande.

Festplanens i Kajsaniemi påfyllning och planering är ett fortsättnings- och fulländningsarbete, som kräver det därför föreslagna anslag.

Inrättandet af en pråmslip i Sörnäs afser att bereda staden tillfälle till reparation af för orenlighetens undanskaffande samt för mudderverket erforderliga pråmar till billigare pris än det, som arbetets utförande annorstädes betingade sig.

Genom en moringsboj i norra hamnen finge här förtöjda kalkjakter och andra farkoster lättare än förut att uthala under därför motiga vindar.

De å gällande stadsplan utmärkta tvenne inre bassiner i Sandviken, hvilka afse att lemna båtar skydd, och begagnas sommartid till att simma hästar, måste i anseende till den i dessa bassiner genom dit utmynnande kanaler och rännstenar tillförd orenlighet muddras. Utom att en utfyllning af sagde bassiner vore stridande mot stadsplanen, vore åtgärden numera mindre välbetänkt. Staden lät nämligen med dryg kostnad innevarande år ombygga den större lastbron, hvilken med sin vinkelformiga byggnad bildar den större af de begge ifrågavarande bassinerna. Och för icke så ringa kostnad lät staden bygga den såkallade ångbåtsbryggan, hvilken tillsammans med den förra omsluter den mindre bassinen. Dertill kommer ännu att det af firman P. Sinebrychoff innehafda strandområde söderom Boulevardsgatan numera upplåtits till allmänt begagnande. Följaktligen lemnar bassinen allmogens i vestra skärgården inkommande båtar tillfälle att lägga till vid stranden af berörda område. Anslaget för muddringen är förslagsvis upptaget till 2,000 mark. Vore det tilläfventyrs otillräckligt, kunde arbetet fortsättas ett annat år, sedan tillskottsanslag beviljats. Lemnade det föreslagna anslaget deremot öfverskott, borde det användas till iståndsättande af Sandvikskajens strandskoning mot den mindre bassinen, hvartill anslag eljest framdeles komme att äskas.

Arbetaregatans körbanas planering är en i 62 § i gällande Byggnadsordning påbjuden åtgärd, som numera icke kan uppskjutas, emedan tomterna på gatans norra sida redan bebygts samt det nya sjukhuset, som nästkommande år upplåtes till sitt ändamål, hufvudsakligast genom denna nya väg kommer att stå i förbindelse med den stad, detsamma skall betjena.

Anläggning efter hand af afloppskanaler är påbjuden i helsovärdsstadgan och byggnadsordningen. De upptagna kanalerna föreslås framför andra under nästkommande år af följande skäl: Kanalen under Michaelsgatan från Regeringsgatan till kloaken under jernvägstorget, utgör den ännu icke nybyggda delen af den stora Glokanalen, som nedlagts under Alexanders- och tillstötande del af Michaelsgatan under sommaren 1884 och hvilken numera måste fullbordas. Kanalen under Salutorget

från Kapellesplanaden till den yttre hamnen är ämnad att ersätta den genom Esplanaden ledda träkanalens i den inre båtbassinen till synnerlig olägenhet utnynnande, nu i olag komna slutdel. Den tillämnade lilla grenkanalen under Vestra Henriksgatan från gården N:o 8 vid samma gata till den allmänna kloaken under Andreagatan måste anbringas före den under nästkommande år skeende omläggningen af sagde gatudel, för att stenläggningen derefter icke må behöfva uppbrytas. Kanalen under Konstanstins-, Freds- och Mariegatorna från norra brandtornstomten till Kyrkogatan skulle befria särskilda vid dessa gatudelar belägna gårdar från den dem i följd af markens starka sluttning vidlådande svåra olägenhet af ymnigt vårflöde och vattensamlingar under byggnaderna, hvaröfver klagan förts. De under delar af Konstantins-, Kristians-, Mellan- och Brobergsgatorna tillämnade kanaler hafva samma skäl för sig som nyss anfördes. Genom dessa kanaler, hvilka delvis komme att inrättas på en gång med den tidigare omnämnda vattenledningen uti ifrågavarande trakt, skulle de derstädes befintliga, eljest sundt belägna tomterna, hvilkas nog oansenliga åbyggnader dertill ännu äro mer eller mindre förfallna, erhålla ett större värde och i följd deraf åter blifva föremål för spekulation och bebyggande med prydliga hus samt lemna rum för den förmögnare skattdragande befolkningen i staden.

Då kanalarbetena helst böra föregå omläggningen af gatorna, föreslås anläggande af kanal under de delar af Berg-, Regerings- och Glogatorna, hvilka komma att omläggas under år 1886. Den under en del af Fabiansgatan föreslagna kanalen betingas dels af enahanda skäl dels af behöflig ombyggnad af äldre otjenlig kanal. Den lilla grenkanalen under Riddaregatan afses att sätta en med ansenligt stenhus nyligen bebyggd tomt i förbindelse med kloaken under Kyrkogatan.

Lika nödvändigt som återstående anslaget för folkskolehuset vid Malmgatan är, lika oundviklig är utgiften för vatten- och afloppsledningar för det nya sjukhuset samt hägnad omkring detsamma och planering af vägarne till stället.

Med anslaget för inventarier till rådhuset skulle anskaffas möbel och gardiner till Stadsfullmäktiges sammanträdesrum, med mera.

För oförutsedda behof upptages ett särskildt anslag af 30,000 mark. Det är väl mindre än förut. Men som många förslagsanslag lemna öfverskott och särskilda inkomster öfverstiga de påräknade beloppen, uppstår under året en fond, som i verkligt trängande fall kan anlitas. Det i årets budget upptagna reservationsanslaget af 40,000 mark har, enligt Drätselkammarens meddelade upplysning, sålunda kunnat öfverskridas med icke mindre än sjuttiotusen mark. En följd deraf är dock att den behållning till nästkommande år, som med Drätselkontorets på antydt sätt vunna öfverskottsmedel eljest kunnat blifva betydlig och medgifva tillgodoseendet af många nödiga behof, denna gång endast med tillskott förslagsvis af det redan beviljade anslaget för saluhallar, hvilka möjligen icke komma till utförande under nästkommande år, kan uppbringas till 75,000 mark.

Beträffande för öfrigt budgetens inkomstsida, så hafva särskilda inkomstitlar enligt vederbörandes upplysningar och beräkningar upptagits till något förändrade

belopp. För jämförelsens skull lemnas i slika fall uti noter upplysningar om de nuvarande beloppen.

Det belopp, som utöfver de påräknade inkomsterna erfordras för att betäcka de af Magistraten upptagna utgifterna och hvilket skulle till utgörande fördelas på dem, som under innevarande år äro kommunens skattskyldige medlemmar, utgör 640,921 mark 31 penni.

Härmed kunde denna korta motivering sluta, om icke några ord ännu erfordrades till förklaring öfver skälen, hvarför i budgeten icke intagits särskilda af vederbörande begärda anslag. Sålunda hafva de å Folkskolornas specialbudget upptagna „ökade kostnader ifall elevantalet å de högre skolornas afdelningar från hösten år 1886 nedsattes till 40“ samt „nödigt tillskott om de högre skolorna för gossar från hösten samma år erhålla undervisning i handarbete“ uteslutits, enär ännu ovisst är, huruvida framställning derom göres och densamma bifalles. Men äfven om sådant inträffade, kunna dessa jämförelsevis mindre utgifter anvisas till bestridande ur reservationsanslaget.

Anslagen för utsträckning af vattenledningen under Östra Skilnaden från gården N:o 7 till gården N:o 11 derstädes samt anläggning af kanal under samma Östra Skilnad ifrån gården N:o 11 till Stora Robertsgatan och under denna gata ända till Annegatan hafva icke införts i budgetsförslaget, emedan nämnda gatudelar alldeles nyligen omlagts emot vederbörande gårdsegares samtycke, sedan det intygats att det af dem framhållna hinder — saknaden af erforderlig kanal — ej förefunnes, och emedan Magistraten ingalunda påtager sig det ersättningsanspråk, som af dessa vederbörande onekligen framställdes, när de, i följd af upprifningen af gatan, tidigare än eljest nödgades ånyo omlägga sina andelar deri. Af enahanda skäl ingår i förslaget ej heller anslag för afloppskanal under den i år omlagda delen af Norra Magasinsgatan och en del af den nyligen jemväl omlagda Fabiansgatan.

Inredningen af luftklosetter i det söder om inkörsporten till rådhusgården belägna rum med fönster åt Katrinegatan och åt gårdssidan, hvilket Drätselkammaren låtit inrätta, kan ej komma till utförande, innan utgången af det åtal erfarits, hvilket vederbörande Stadsfiskal utfört för det sagda rum skulle mot den af Kejsersliga Senaten fastställda ritning och utan Stadsfullmäktiges begifvande, inredts.

Plank å den reserverade brandtornstomten vid Malmgatan emot denna gata kan tillsvidare undvaras likaväl här som å brandtornstomten vid Högbergsgatan, der plank ännu saknas.

Det för få år sedan restaurerade golfvet i stora salen i rådhuset torde också tillsvidare kunna uppfylla sitt ändamål.

Omläggningen af Skilnadstorget emellan de detsamma omgifvande, till omläggning föreslagna körbanorna är icke af nöden. Delar af de mycket trafikerade Senats- och Salutorgen samt Vestra Kajen hafva varit och äro i sämre skick än midtelpartiet af Skilnaden, som af hvarken åkande eller gående mycket begagnas. Och ändå omläggas de förstnämnda öppna platserna endast styckevis under särskilda år

Omläggningen af magasinsskajen och öfra delen af Norra Magasinsgatan äfvensom utjemningen af backen vid folkskolehuset kunna vara nyttiga, men äro ännu icke nödiga. Den förra, som begagnas endast för varulossning och lastning samt forsling till och från magasinerna, sedan Badhusgatan numera är omlagd och försedd med goda trottoarer, är dock icke utan stenläggning, och blir ej under hösten gyttjigare än exempelvis Östra Henriksgatan. Norra Magasinsgatan på ifrågavarande ställe är åter icke någon behöflig kommunikationsled. — Påfyllningen af en del utaf Michaelsgatan är utesluten, af orsak att, då ett stycke af samma gatusträcka komme att fördes med kanal under nästkommande år, den deraf härrörande sättning borde försiggå tills följande sommar samt gatudelen ifråga då först, med nödiga mellantider, påfyllas och stenläggas. Eljest yppade sig äfven nu alla de olägenheter, som under sommaren år 1884 förekommo å Alexandersgatan, då densamma från början af Maj till början af Oktober befann sig i ett mer eller mindre ofrafikabelt skick i följd deraf, att kanaler byggdes, stödjemurar uppfördes samt gatan påfylldes och stenlades med särskilda mellanskof, allt under en enda sommar. Emedan denna del af Michaelsgatan är i anseende till bangårdens nära belägenhet synnerligen mycket trafikerad, blefve missnöje och klagan följden af denna gatudels afspärrande under flere månader i en fortsättning.

Brunnsöfverbyggnaden vid Annegatan torde icke föreslås därför, att densamma vore till sitt inre af röta i högre grad angripen eller till det yttre i olag, utan för att få densamma ersatt med en prydligare. Och i sådant fall är utgiften icke nödig i denna del af staden.

Då Kommunallagen för städerna i dess 56 och 63 §§ stadgar huru taxerings- och debiteringslängderna skola delgifvas de skattskyldige, anser Magistraten sig ej äga stöd af lag att föreslå någon utgift för tryckning af slika längder. Det kan icke påstås att utgiften „erfordras till stadens gemensamma gagn eller för särskilda dess behof“. Helsingfors den 16 November 1885.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.

Handlingar angående utgifts- och inkomst-förslaget för år 1886.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors

den 16 November 1885.

N° 360.

~~~~~

Till Helsingfors Stadsfullmäktige..

Det af Magistraten uppgjorda förslag öfver Helsingfors kommuns utgifter och inkomster för nästkommande år 1886, hvilket, jemlikt föreskriften uti 59 § i Kejsrerliga förordningen, angående kommunalförvaltning i stad, af den 8 December 1873, nu hålles för allmänheten tillgängligt, får Magistraten äran härigenom öfverlemna till Herrar Stadsfullmäktiges åtgärd, i hvilket afseende ej mindre Drätselkammarens till Magistraten den 7 November ankomna skrifvelse i ämnet af den 30 förutgångne Oktober, än och alla de densamma bifogade handlingar tillsändas Herrar Stadsfullmäktige; och jemte det Magistraten åberopar de förslaget vidfogade motiv samt hvad handlingarne i ärendet i öfrigt, till stöd för detsamma, innehålla, får Magistraten äran hänskjuta till Herrar Stadsfullmäktiges afgörande, huruvida icke föreskrift kunde meddelas Drätselkammaren att låta grundligt undersöka beskaffenheten af den i handlingarne omordade vestra kajmuren vid den mindre båtbassinen i södra hamnen samt, i fall dervid skulle befinnas att fara för murens instörtande vore för handen, ej allenast låta afstänga tillträdet till platsen, för att förekomma olycksfall, utan ock vidtaga tjenliga åtgärder mot murens instörtande, derest sådant låter sig göra, intill dess anslag på Drätselkammarens framställning hinner af Herrar Stadsfullmäktige beviljas och omläggandet af muren kan verkställas, enär anslag för detta arbete, i anseende dertill att tillförlitlig utredning och detaljeradt kostnadsförslag saknas, af Magistraten nu ej föreslagits till beviljande.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.

Frans Ahlström.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 30 Oktober 1885.

№ 252.

Till Magistraten i Helsingfors.

Till upplysning vid uppgörandet af Helsingfors stads utgifts- och inkomstförslag för nästkommande år 1886, har Drätselkammaren äran härmed aflemna ett af Kammaren utarbetadt dylikt budgetförslag jemte dertill hörande specialförslag och öfriga, här nedan åberopade handlingar.

Tillika får Drätselkammaren med anledning af de olikheter, som under de särskilda utgifts- och inkomsttitlarna förekomma emellan, å ena sidan, sagda budgetförslag och, å andra sidan, dels innevarande års budget dels ock de ofvan berörda specialförslagen, anföra följande:

I. Stadens skulder.

I enlighet med föreskriften uti det för stadens chausséeobligationsfond den 26 Januari 1865 fastställda reglementet, har inlösen utaf chausséeobligationerna, hörande till serien B. och uppgående till sammanlagdt belopp af 30,000 mark under året verkstälts, hvarföre någon ränta till den för ändamålet härförinnan bildade och nu använda amorteringsfonden icke behöft för nästa år utföras.

Å stadens nybyggnads- och regleringslån af år 1882 skall, jemlikt Kejsrerliga Senatens resolution i ämnet af den 16 Juni 1881, amortering vidtaga under år 1886, och har derföre en sådan post till belopp af 25,500 mark nu tillkommit.

II. Stadens embetsverk.

De hit hörande aflöningsposterna hafva bibehållits oförändrade, emedan den för stadens löntagare ifrågasatta nya staten ännu är på åtgärd beroende. I händelse förändringar i afseende å sagde poster under nästa år komme att genomföras, så blefve detta dock i hvarje fall utan märkbarare inverkan å slutresultatet under denna titel. — För politieborgmästaren hafva jemväl nu observerats taffelpenningar i stället för andel i boupptecknings- och arfskiftesprocenterna, emedan hans rätt till dylik andel ännu icke är slutligen afgjord.

Endast den förändring har under förevarande titel egt rum, att uppfostringsbidraget för framlidne Hofrättsassessorn C. A. Öhrnbergs dotter upptagits med hälften af detsamma förutvarande belopp, enär hon under året uppnår den ålder, vid hvilken bidragets utgående skall upphöra.

III. Kommunalförvaltningen.

Lönen för yngre stadsbokhållaren har upptagits till det förhöjda belopp, hvarmed densamma innevarande år utgått.

Arvodet för kringbärande af Drättselkontorets debets sedlar har, på stadskamrerarens framställning, höjts från 600 mark till 800 mark, emedan det förra beloppet numera visat sig vara för knappt.

Erforderligt anslag för inköp af tvenne nya vågar till stadens packhus har upptagits med 750 mark. Uti tolagskontorets specialförslag finnes väl blott en våg föreslagen att anskaffas, men har Kammaren dock ansett sig böra, såsom nämndt, observera anslag för tvenne, till följd af en från Tullkammaren ankommen skrifvelse i ämnet. Uti denna skrifvelse, daterad den 25 sistlidne September, har Tullkammaren nemligen framhållit, att utöfver de staden nu tillhöriga vågarne — 4 stycken i packhuset och en invid Tölö sockerbruk, — minst två nya sådana behöfde anskaffas med afseende såväl derå, att åtskilliga gröfre varor, då de i större partier inkomme, icke kunde i packhuset intagas, samt att varuegare vore berättigad att få råsocker och råtabak uppvägda utom packhus, som ock derå att petroleum och dylika eldfarliga oljor enligt gällande författningar ej finge i packhus intagas, utan måste vid lossningsplatserna uppvägas, hvartill komme att majsstaster, enligt Kejsrerliga Senatens förordnande af den 10 sistlidne Juni, ej behöfde mätas utan skulle i stället därför uppvägas, då varuegare sådant åstundade, hvilket förfaringssätt numera allmänt äskades. — Den uti utrikes inkommande expeditionens vid tolagskontoret specialförslag upptagna posten af 75 mark för kringbärande af debetssedlar beror på ett misstag, emedan detta kringbärande skall af vederbörande vaktmästare ombesörjas utan särskild ersättning. Beträffande åter den för enahanda ändamål i den andra expeditionens specialförslag med 86 mark observerade posten, har Kammaren ansett densamma kunna bibehållas vid dess nuvarande belopp 75 mark.

Vid hamnkontoret hafva hamnkaptensens och bokhållarens uppbördsprocenter utförts med högre belopp, än hvartill de i kontorets specialräkning beräknats, medan Drättselkammaren funnit sig böra anslå hamnuppbörden under nästa år högre, än den i specialförslaget uppskattats. — För yngre vaktmästaren vid hamnkontoret, J. E. Stenman, hvilken till Kammaren inkommit med härhos närslutna, af hamnkaptensens uti jemväl bilagda utlåtande förordade ansökning om löneförhöjning, har Kammaren, på de skäl, Kammaren i skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 26 Oktober 1883 anfört för den af Fullmäktige sedermera beviljade löneförhöjningen för åtskilliga andra hamnbetjente, och enär Stenman sedan den 1 Juni 1880 tienstgjort vid hamnkontoret och derunder, enligt hamnkaptensens intygan, väl fullgjort sina åligganden, nu föreslagit ett personelt lönetillskott af 100 mark.

Uti byggnadskontorets utgiftsstat har, med afseende derpå att, på sätt stadsingeniören i sitt till ämnet hörande utlåtande framhållit, frågan om förändrad stadsplan för 1:sta, 4:de, 5:te, 6:te och 7:de stadsdelarne snart kommer att blifva slutbehandlad, erfoderligt anslag af 2,000 mark upptagits för renritning af de definitiva kartor öfver ifrågavarande stadsdelar, som skola insändas till fastställelse, samt för ko-

piering af densamma för stadsmyndigheternas räkning, sedan fastställelsen erhållits. — Med afseende derå, att arrendetiden för villorna N:ris 37 Berghäll och 26 Echo samt de s. k. Janssonska odlingarna snart komme att utgå samt att det till Stadsfullmäktige öfverlemnade projektet till stadsplan för området nordvest om staden, hvarigenom det allt lifligare kända behovet af lämpliga byggnadstomter i stadens närhet skulle kunnat tillgodoses, ännu icke på länge kunde väntas blifva föremål för slutligt afgörande, framställde Drätselkammaren, på förslag af stadsingeniören, i skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 10 sistlidne April såväl att den affattning af nämnda villor, som vid utgången af deras arrendetid borde verkställas, skulle få omedelbart vidtaga och utföras sålunda, att tjenliga delar af desamma kunde indelas till bostadsvillor eller tomter, som ock att affattningen, hvilken borde åtföljas af höjdmätningar, i sådant syfte blefve utsträckt äfven till de disponibla delarne af villorna N:ris 25 Surotoin, 15 Wallgård och 16 Ås. Kammaren föreslog derföre, att utaf den för ändamålet erforderliga kostnadssumman, utaf stadsingeniören approximativt beräknad till omkring 8,000 à 9,000 mark, redan under innevarande år skulle få användas ett belopp af 4,200 mark; och under den 28 April blef äfven anslag med detta belopp af Stadsfullmäktige beviljadt. Häraf har emellertid i år åtgått allenast 3,000 mark; och då utförandet af det återstående arbetet, hvilket stadsingeniören ansett böra åtminstone till allra största delen medhinnas under nästa år, alltså enligt nyssnämnda beräkning skulle kräfa en kostnad af ända till 6,000 mark, men en besparing å innevarande års anslag för ändamålet, såsom sagdt, förefinnes till belopp af 1,200 mark, har den derutöfver ännu behöfliga summan af 4,800 mark nu i budgetsförslaget observerats. — Att deremot något anslag för „affattning i och för ny utarrendering af villor“ denna gång ej upptagits, beror, såsom stadsingeniören framhållit derpå, att dylik affattning, förutom ofvan omförmälda, nu förekommer till så ringa utsträckning, att byggnadskontoret ansetts ej hafva behof af att dertill anlita extra biträde.

IV. Gatubelysningen.

Gasbelysningen är upptagen i enlighet med gaslysningsaktiebolagets specialförslag, förutom att härutöfver 10 st. nya lyktor af tredje klassen ansetts böra få disponeras af Drätselkammaren under året, hvarföre kostnaden för belysningen med dem under halfva året observerats med 300 mark. — Anslaget för gaskontrollörens arbetsrum har höjts från 500 mark till 600 mark, då icke blott hyran för rummet, utan äfven städning deraf och hvarjehanda hit hörande mindre utgifter äro afsedda att med anslaget betäckas.

Angående belysningen med terpentinyktor, hvilken belysnings ombesörjande varit för senaste lysningsår på entreprenad öfverlemnadt åt Öfverdirektören A. af Forselles enligt kontrakt af den 11 Juli 1884, nämnes, ntt detta kontrakt af Drätselkammaren den 29 siltlidne Maj prolongerats för nu löpande lysningsår, blott med den förändring, att entreprenörens ersättning för belysningens upprätthållande under sagde tid bestämts i ett för allt till 60 mark för hvarje lykta, tillökt med 5 mark 36 penni

för enhvar af de lyktor, som hållas tända ända till kl. 1 på natten, i stället för att de motsvarande beloppen under senaste lysningsår utgjort 59 mark och 5 mark 27 penni. — Belysningen med petroleumlampor, hvilket slag af belysning varit inskränkt till 4:de stadsdelen och under det sista lysningsåret på grund af kontrakt af den 13 Augusti 1884 handhafts af sjukhussysslomannen E. J. Forsblom emot en ersättning af 65 mark för hvarje lampa, tillökt för de intill kl. 1 på natten tända lamporna med 5 mark 81 penni för enhvar, kommer äfven att under nästa lysningsår i enlighet med nyssberörda, den 29 sistlidne Maj prolongerade kontrakt ombesörjas af Herr Forsblom, dock med nedsättning af entreprenadersättningen till samma belopp, som i enahanda afseende, enligt hvad nyss sades, gälla för terpentimbelysningen. — Terpentin- och petroleumlampornas antal har ökats med tillsammans 30, enär de 30 nya lyktor, som i innevarande års budget varit ställda till Drättselkammarens förfogande, numera blifvit ordinarie. Likaledes har nu, med afseende å stadsområdets efterhand skeende utvidgning, ett antal nya lyktor föreslagits att af Drättselkammaren få disponeras, likväl denna gång blott 20 st., i betraktande af att jemväl 10 nya gaslyktor i enahanda afseende upptagits.

V. Brandverket.

Brandkommissionens förslag om förhöjning af brandmästarens hyresmedel med 700 mark har äfven Drättselkammaren på de af Kommissionen därför anförda skälen, funnit sig böra understödja.

Beträffande den för vården af stadens brandtelegraf nu, likasom förut, med 500 mark, upptagna anslagsposten bör märkas, att densamma ännu icke är definitiv. — Sedan nemligen, i följd af bestämmelserna i det emellan Drättselkammaren och Kollegiassessorn D. J. Wadén den 24 Juli 1882 afslutade kontraktet om inrättande af brandtelegrafen samt på grund af hvad vid i Mars månad 1883 försiggången afsyning af densamma erfarits, entreprenören hade blifvit förbunden att intill den 1 November 1884 utsträcka den garantitid, hvarunder det jemlikt entreprenad kontraktet ålåg honom såväl att på sin egen bekostnad afhjelpa alla de fel å brandtelegrafen, hvilka uppkommit i följd af bristfälligheter antingen i de till densamma begagnade materialerna eller i sjelfva utförandet af arbetet, som ock att handhafva driften och skötseln af inrättningen emot en godtgörelse af 500 mark, meddelade Brandkommissionen Drättselkammaren i skrifvelse af den 19 September 1884, det kommissionen vid derförut verkställd afprofning af brandtelegrafen hade funnit, att denna fortfarande funkionerade på ett otillfredsställande sätt, i det att ett antal brandklockor vid proffringning gifvit oriktig signal i mottagningsapparaten; och till följd häraf blef, jemte det entreprenören förpligtade sig att vidtaga särskilda anordningar i och för förebyggande af dylika falska signaler, omförmälda garantitid för honom än vidare utsträckt till den 1 November innevarande år. Men numera har Brandkommissionen i skrifvelse till Drättselkammaren af den 21 innevarande Oktober anmält, bland annat, det kommissionen, vid samma dag ånyo företagen afprofning af brandtelegrafen, funnit densamma nu fun-

gera någorlunda ordentligt, dock att tillfälliga störingar vid afprofnigen hade förekommit. Drätselkammaren har fördenskull ansett sig omsider kunna för stadens räkning definitivt emottaga inrättningen, hvarjemte Kammaren med Herr Wadén trädt i underhandling, som ännu icke är afslutad, angående beloppet af den ersättning, som han ville betinga sig för att fortfarande handhafva skötseln och vården af densamma.

Anslagsposterna för anskaffande af en ny redskapsvagn och en ny häst, hvardera till norra brandtornet, har Drätselkammaren ansett vara af brandkommissionen tillfylles motiverade. Likaså har Kammaren trott sig böra upptaga arvodet för brandsyner med det af kommissionen föreslagna, från 700 mark till 750 mark förhöjda beloppet.

VI. Polis- och Fångvården.

Då i följd af stadens utvidgning och särskilda andra omständigheter polisbevakningens utsträckande hade blifvit af nöden samt den nuvarande personalen vid polis-inrättningen visat sig härtill otillräcklig, hvarutom ordningspolisens förstärkande synts vara nödvändigt i och för beredande af någon lättnad för densamma i dess ansträngande tjenstgöring, beviljade Stadsfullmäktige den 3 sistlidne September för anställande vid ordningspolisen af ytterligare tolf konstaplar, hälften äldre och hälften yngre, med lika löneförmåner som de nuvarande äldre och yngre konstaplarnas, ett anslag af 12,600 mark om året, att utgå från den 1 nästinstundande November. Omförmälda tillökning i poliskammarens stat har förty nu blifvit i utgiftsförslaget observerad. Likaså har det anslag, som Stadsfullmäktige jemväl den 3 sistlidne September beviljat för underhåll af tvenne, för polisnrättningen ytterligare erforderliga hästar, upptagits. — Hyran för andra polisvaktkontorets lokal är utförd med ett från 2,400 mark till 2,450 mark förhöjdt belopp, i anseende dertill att ett stall behöft upphyras för tiden intill den 1 Juni 1886.

Vid stadshäktet har fångknektarnes antal ökats med tvenne, för hvilkas anställande Stadsfullmäktige den 16 sistlidne Juni beviljat anslag med 600 mark för hvardera.

VII. Sundhets- och Sjukvården.

Emedan den tid, för hvilken arvodet för en qvinlig läkare af Stadsfullmäktige faststälts att utgå, tilländalöper den 1 Juni 1886, har detsammans belopp i enlighet härmed utförts.

Anslagen för tvenne sjuksköterskor äro upptagna i enlighet med helsovårdsnämndens förslag, ehuru nämnden ej särskildt motiverat förhöjningen för den ena af dem från 40 till 45 mark i månaden.

Hyran för det ordinarie sjukhuset är, i följd af tillkomsten utaf det nya kommunala sjukhuset, beräknad allenast till den 1 Juni 1886, intill hvilken dag det förstnämnda sjukhusets lokal är upphyrd. Deremot har, för anskaffande af inventarier till det nya sjukhuset, erforderligt anslag upptagits med af helsovårdsnämnden äskadt belopp, 2,000 mark, i anseende hvartill åter anslaget för remont af lasarettspersedlar m, m, kunnat för nästa år nedsättas från 1,000 mark till 500 mark. Anslaget för

tvätt, hvilket upplysts härtills hafva varit för knapt, har derföre i enlighet med nämndens förslag höjts från 400 mark till 600 mark.

Det af Stadsfullmäktige den 5 Juni 1883 med 5,480 mark om året beviljade anslaget för underhåll af en besigtningstation för lifsmedel har nu uppförts med specifikation af de dertill hörande posterna.

VIII. Fattigvården.

Hyran för fattigvårdens lokal, hvilken post ej finnes upptagen i nämnda styrelses specialförslag, har uppförts med 900 mark, eller med 200 mark mera än uti innevarande års budget. Emedan nemligen fattigvårdsstyrelsen och inqvarteringsnämnden, hvilka hvardera hafva sin lokal i gården N:o 26 vid Alexandersgatan, voro hänvisade till att såsom tambur och väntningsrum för besökande begagna ett gemensamt förrum, men det stora tilloppet af fattigvårdssökande, hvilka dessutom för det mesta utgjordes af personer, synnerligen illa kvalificerade beträffande renlighet och i andra afseenden, vållade svårigheter och obehag för de många, som hade att meddela sig med inqvarteringsnämnden, och bland hvilka äfven officerare och civile tjänstemän ofta förekommo, hvarutom äfven nämndens vaktmästare af samma orsak och för det bristande utrymmets skull var urständssatt att derstädes ombesörja sina uppdrag och göromål, nödgades Drätselkammaren, på framställning af nämnden, i början af året till förrum för nämnden upphyra ett invid dess lokal beläget mindre rum för tiden intill den 1 Juni 1886 emot en hyra af 35 mark i månaden, hvarefter Stadsfullmäktige den 3 sistlidne Februari till ifrågavarande ändamål anslogo 420 mark för nu löpande hyresår. Med hänsyn till de anförda omständigheterna hafva nu hyresbeloppen för både fattigvårdsstyrelsens och inqvarteringsnämndens lokaler ökats på sätt, som skett.

Beträffande den under rubriken „understöd åt de fattige“ af Drätselkammaren vidtagna förhöjningen med 2,000 mark i anslaget för tillfälliga sådana understöd, nämner Kammaren, att fattigvårdsstyrelsen väl i sitt specialförslag förordat, att denna förhöjning skulle tillgodokomma anslaget för ständiga understöd, men att Kammaren ansett de skäl styrelsen härför anført, snarare tala för ökande af de tillfälliga, än af de ständiga understöden. Att någon egentlig, mera allmän ekonomisk kris med ty åtföljande arbetsinställelser och nöd bland kroppsarbetarene nu vore, på sätt fattigvårdsstyrelsen befarat, förestående, tror väl ej Drätselkammaren, men har Kammaren dock, till mötande af alla eventualiteter, upptagit den nämnda förhöjningen af ifrågavarande anslag.

Anslaget för de å fattiggården intagne fattiges kost har Kammaren ock af nyss anförda skäl och i enlighet med fattigvårdsstyrelsens tillstyrkan, föreslagit att ökas med 500 mark.

För sjukvård utom fattigvårdsinrättningen har anslagsposten nu äfven höjts från 3,000 mark till 4,000 mark, emedan de betalningsförbindelser, som af fattigvårdsstyrelsen utfärdas för patienter från Helsingfors, hvilka söka inträde i härvarande allmänna sjukhus på kommunens bekostnad, framdeles, jemlikt meddelande af sjukhus-

styrelsen, ej få affattas för endast 21 dygn, såsom förut skett, utan skola innefatta åtagande om betalningsskyldighet från kommunens sida ända intill dess ledig frisång kan yppas. Med anledning häraf delgäfvo jemväl Stadsfullmäktige, i skrifvelse af den 30 sistlidne Juni, Magistraten, att anslaget för ifrågavarande ändamål borde i nästa års budget upptagas med den förhöjning af beloppet, som vid anförda förhållande funnes påkallad.

Kostnaden för i Lappviks sjukhus och å Sjählö hospital intagna sinnessjuka har sänkts från 8,000 mark till 7,500 mark. Att större minskning deraf ej ansetts komma att ega rum, oaktadt tillkomsten af den särskilda dårvårdsinrättningen å fattiggården, beror derpå att, på sätt äfven Fattigvårdsstyrelsen framhållit uti sin förklaring i anledning af anmärkningen uti senaste revisionsberättelse rörande samma förhållande, nämnda inrättning till stor del upptages af sådana sinnessjuka, som förut plägat vårdas å sjelfva fattiggården.

Anslaget till ved har också befunnits kunna i någon mån nedsättas, nemligen från 3,800 mark till 3,500 mark.

Beträffande de å fattiggården nödig blifvande remontarbeten, hvarför upptagits en förslagspost af 2,150 mark, hänvisar Drätselkammaren till fattigvårdsstyrelsens yttrande i denna del jemte den bilagda, af inspektorn vid fattiggården afgifna förteckningen öfver dessa arbeten.

Slutligen har också ett af Stadsfullmäktige beviljadt understöd åt värnepligtiga formannen J. F. Rönnqvists hustru observerats.

IX. Undervisningsväsendet.

För det af Filosofiexaminiern O. Lindholm härstädes inrättade och ledda handelsinstitut har anslag ansetts fortsättningsvis böra upptagas med 2,500 mark. Herr Lindholms till Drätselkammaren ingifna, till Stadsfullmäktige ställda ansökning om dylikt bidrag jemte de till densamma hörande bilagor närslutas nu, för att till Fullmäktige frambefordras.

Löneanslagen för lärare- och lärarinnepersonalen vid stadens folkskolor äro upptagna i enlighet med Direktionens för folkskolorna specialförslag. Då åter, beträffande de öfriga anslagsposterna, Drätselkammaren fann det anmärkningsvärdt att åtskilliga utaf dem af Direktionen föreslagits att beviljas till betydligt förhöjda belopp, utan att dessa förhöjningar likväl blifvit af Direktionen på något sätt motiverade, gjorde Kammarken, i skrifvelse, Direktionen härpå uppmärksam samt anhöll att hon måtte, jemte afgifvande af upplysning huruvida förslagsposten „ny skolmöbel och reparation af gammal“ äfven inbegrepe erforderligt anslag för möbleringen af de blifvande skollokaler i det nya folkskolehuset vid Malmgatan, särskildt motivera, af hvad anledning det ordinarie hyresbeloppet för folkskolelokaler bibehållits vid ungefär samma storlek, som i årets budget, eller upptagits med 12,903 mark 33 penni, oaktadt 14 nya lokaler komme att i nämnda hus blifva disponibla från nästa läsårs början; hvarföre anslagen för beklädnad af medellösa elever och för renhållning ansetts böra i så be-

tyglig mån förhöjas; och hvilka utgifter vore afsedda att bestridas med posten „diverse“. Till svar härå aflät, för Direktionen, Folkskoleinspektorn V. Öhberg till Kammaren härhos bilagda skrivelse af den 23 innevarande Oktober, till hvars innehåll Kammaren derföre rörande de antyddade omständigheterna hänvisar. Till följd af de sålunda erhållna upplysningarna äfvensom med hänsyn dertill att Direktionen, enligt folkskoleinspektorns utsago, komme att till Stadsfullmäktige ingå med skild framställning om minskning af elevantalet å afdelningarna i de högre skolorna samt om införande af undervisning i handarbete å de högre skolornas gossafdelningar, har Drätselkammaren ansett sig böra lemna ifrågavarande poster i Direktionens specialförslag oförändrade, blott med följande undantag:

1:o) det af Direktionen föreslagna vaktmästarearvodet 1,200 mark har Kammaren ansett fortfarande böra förblifva fördeladt emellan två personer, vaktmästaren och hans biträde, på samma skäl, som Kammaren hade tillstyrkt dylik fördelning i innevarande års budget, eller det, att skolorna må varda försäkrade om tillräcklig betjening;

2:o) ofvanberörda diversepost af 1,500 mark har utelemnats, då det af folkskoleinspektorns förklaring rörande densamma framgår, att den har blott ett subsidiärt ändamål, eller är afsedd att användas till betäckande af möjligen uppstående brister å andra anslag; och

3:o) posterna 90,000 mark för „föreslagen ändring i skolgården N:o 21 vid Kaserngatan enligt kostnadsförslag” och 12,000 mark „för upphyrande af 14 lokaler, emedan ändringen ej hinner verkställas under nästa års ferier”, äro af Kammaren utslutna.

Beträffande omordade byggnadsförändring har väl Arkitekten G. Nyström, hvilken uppgjort det härhos bilagda, approximativa kostnadsförslaget för densamma, hos Kammaren upplyst, att huset genom ändringen komme, om också ej att fylla nutidens fordringar å ett skolhus, i det att t. ex. rummen fortfarande blefve mindre, än som borde motsvara ett elevantal af 40 på klassen, så likväl att erbjuda för ändamålet tjenligare lokaler, än de, som i privata hus kunde stå att upphyras. Men då hvarje närmare motivering från Direktionens sida af den ifrågasatta byggnadsändringen tills vidare saknas, samt frågan äfven eljest ännu ej är tillräckligt förberedd, samt då vidare, i fall det föreslagna arbetet kommer till utförande, sådant väl måste ske med lånade medel, eller således först efter det ärendet, behörigen förberedt, varit hänskjutet till förstärkte Stadsfullmäktiges afgörande, har Kammaren på alla dessa skäl funnit sig böra nu utsluta de hit hörande förslagsposterna. — Deremot och då Arkitekten Nyström tillika förklarar det i hvarje fall vara oundgängligen nödvändigt, att mellantaket öfver norra flygeln af folkskolehuset N:o 21 vid Kaserngatan under nästa sommar omläggas, har Kammaren i sitt budgetförslag uppfört den af honom härför beräknade kostnadssumman, 5,000 mark.

Äfven för upprätthållande af en fortsättningsskola för gossar har Drätselkammaren funnit skäl att, i enlighet med Direktionens specialförslag, nu upptaga ett bidrag

till lika belopp af 600 mark, som förut varit tillagdt fortsättningsskolan för flickor, ehuru sagde post ej blifvit af Direktionen särskildt motiverad.

Under folkbiblioteket och läsesalen är gårdskarlens lön föreslagen att höjas från 200 till 300 mark, på den grund Bestyrelsen för nämnda inrättning uti särskild, härjemte närsluten skrifvelse till Kammaren af den 14 innevarande Oktober derför åberopat, eller den att han framdeles komme att biträda inrättningens vaktmästare vid uppsigten öfver läsesalen och bibliotekets vestibyl, då behof deraf förekomme.

X. Staden åliggande allmänna onera.

Stadens inqvarteringskostnader äro upptagna till 334,862 mark, hvilket utgör summan af de i inqvarteringsnämndens specialförslag ingående posterna: hyresmedel, ersättningar för natura qvarter, utgifter för eldnings och lysningsämnen samt för öfriga förnödenheter äfvensom utgifter för oförutsedda behof och för extra inqvartering.

Bland kostnaderna för inqvarteringsnämnden är hyran för nämndens lokal, hvilken post ej finnes observerad i nämndens förslag, utförd med 900 mark, eller med 200 mark mera än i innevarande års budget, på de skäl, som redan ofvanföre anförts vid fråga om den enahanda hyresförhöjningen för fattigvårdsstyrelsens lokal.

XI. Vattenledningen.

Anslaget för underhåll af vattenledningens byggnader m. m. har höjts från 1,500 mark till 2,400 mark, emedan, på sätt stadsingeniören i sitt utlåtande upplyst, äfven en extra ordinär remont af hägnaderna kring vattenledningens område är afsedd att dermed betäckas.

För den anslagspost af 1,500 mark, hvarmed åsyftas utförande af sådan ändring af 5 st. å hufvudledningen emellan vattenborgen och staden befintliga brandposter, att de kunna afspärras från sagda ledning, anser Kammaren stadsingeniören hafva anført beaktansvärda skäl. — Tillökningen med 400 mark i förslagsposten „öfrigt underhåll”, torde jemväl vara tillfylles motiverad af den betydande utvidgning, vattenledningsnätet under de sednare tider erhållit.

Hvad sedan beträffar de föreslagna utvidgningarna af rörnätet, hvilka alla komme att utföras i sammanhang med afloppskanalers anläggande under de ifrågavarande gatorna, så anser Kammaren sig icke behöfva till de skäl, stadsingeniören anført för vattenledningens utsträckande under Konstantinsgatan från gården adress N:o 32 vid denna gata till Vinkelgatan samt under delar af Kristians-, Vinkel-, Mellan- och Brobergsgatorna, tillägga något vidare, än att Magistraten i protokollsutdrag af den 4 sistlidne Maj utaf förekommen anledning öfverlemnadt åt Kammaren att genom stadsingeniören undersöka huruvida afloppskanal under Kristiansgatan vore behöflig och i sådan händelse vid aflemnande af uppgifterna till budgetförslaget observera kostnaden för en dylik kanal, samt att jemväl åtskillige egare af gårdar vid nämnda gata uti en sedermera till Kammaren ingifven skrift anhållit såväl om gatans förseende med aflopps-

kanal som ock om vattenledningens utsträckande till sökandenes gårdar, — hvilka handlingar Kammaren härhos bilägger.

Angående vattenledningens utsträckande till östra Skilnaden från gården adressnr 7 till gården adressnr 11 vid samma gata åberopar Kammaren en utaf egaren af sistnämnda gård Bagareenkan M. C. Eriksson till Kammaren ingifven ansökning i ämnet jemte stadsingenjörens deröfver skriftligen aflemnade yttrande — hvilka handlingar biläggas, — med tillägg, att den af stadsingenjören omnämnda, från gården N:o 9 vid östra Skilnaden till hörnet af Stora Robertsgatan ledande träkanalen är anlagd af enskilda personer, samt att då den intygats vara bristfällig och otillräcklig, staden icke borde undandraga sig att utföra ifrågakomna afloppsledning och i sammanhang härmed hit utsträcka vattenledningen.

Deremot har Kammaren ansett sig böra utesluta den af stadsingenjören föreslagna ledningen under Bangatan från Anne- till Fredriksgatan jemte den under samma gatsträcka föreslagna kanalen, för hvilka begge arbeten kostnaderna af honom beräknats till sammanlagdt 15,100 mark, deraf 8,700 mark för vattenledningen. Ansökning om dessa arbetens utförande under nästa år har väl hos Kammaren gjorts af några egare af gårdar vid nämnda gata, men då, på sätt af ansökningsskriften, hvilken biläggas, framgår, sökandene icke kunnat garantera staden en större vattenförbrukning från den begärda ledningen än för allenast 284 mark årligen, samt något mera trängande behof af afloppskanalen ej heller yppats, har Kammaren ansett ansökningen för denna gång böra förfalla.

En utaf några egare af gårdar vid Kampgatan till Kammaren ingifven ansökning om vattenlednings- och afloppskanals inrättande under nämnda, i år planerade gata, hvilken ansökning jemte stadsingenjörens deröfver afgifna utlåtande Kammaren härhos bilägger, har Kammaren, på de i utlåtandet anförda skäl, äfven funnit sig böra afstyrka.

I sammanhang med frågan om utvidgningen af vattenledningsnätet bör Kammaren omnämna, det Kammaren nu jemväl förehaft till pröfning särskilda framställningar om vattenledningens utsträckande till Sörnäs cellfångelse, Sörnäs bryggeri, Lappviks sjukhus och Munkholmen, samt dervid funnit sig böra tillstyrka dessa arbetens utförande af staden under nästa år under vissa vilkor och garantier, men att Kammaren tillika, såväl med afseende derå att kostnaderna för dem blefve ganska betydande som ock i betraktande af att dessa företag komme att inbringa staden en säker årlig vinst, ansett ifrågavarande kostnader nödvändigtvis böra bestridas med lånade medel. Till följd häraf kommer Kammaren att till Stadsfullmäktige ingå med en särskild framställning i ämnet.

Beträffande slutligen de under rubriken diverse mindre arbeten upptagna posterna, hänvisar Kammaren blott till stadsingenjörens specialförslag och utlåtande. Den summa af 6,000 mark, som här observerats för inköp af vattenmätare, är lika med den, hvilken i innevarande års budget varit till samma ändamål anslagen.

XII. Allmänna arbeten.

Angående de under denna titel förekommande utgiftsposter, som från byggnadskontorets specialförslag här intagits oförändrade, kan Kammaren, då desamma öfverhufvud blifvit i stadsingenjörens till specialförslaget hörande utlåtande utförligt motiverade, inskränka sig till att i dessa delar åberopa sagda utlåtande. Rörande ej mindre några af dem än ock öfriga poster må endast följande nämnas:

Den ifrågasatta restaureringen uti rådhuset af Stadsfullmäktiges sessionssal samt af vestibylen och trappuppgången anser äfven Kammaren vara högeligen påkallad. Utaf den härför afsedda summan, 6,000 mark, har för parkettgolf till nämnda sal jemte samtliga öfriga der tillämnade arbeten beräknats sammanlagdt 3,800 mark. — Likaså borde, enligt Kammarens tanke, det tidigare väckta och af Stadsfullmäktige till Kammarens behandling öfverlemnade förslaget om åvägabringande af ett allmänt afträde nu omsider komma till utförande medelst luftklosetters inrättande å den af Kammaren därför lämpligast befunna platsen, nemligen uti uthusbyggnaden invid inkörporten, till rådhusgården, hvarföre Kammaren i sitt budgetförslag infört den härför beräknade kostnadssumman 2,800 mark. Ritning och kostnadsförslag till arbetet kommer Kammaren att jemte särskild skrifvelse insända till Stadsfullmäktige.

De odisponerade tomter i 162:dra kvarteret, för hvilkas hägnande med ett plank ett anslag af 600 mark föreslagits, hafva härförinnan blifvit för stadens räkning reserverade till plats för ett tillämnadt tredje brandtorn.

För den åter nu föreslagna ombyggnaden och utvidningen af verandan å Kajsaniemi värdshus, hvilket arbete jemväl skulle nödvändiggöra ny dekorering delvis af byggnadens fasad, aflemnas härmed ånyo den af Arkitekten G. Nyström uppgjorda ritningen jemte kostnadsförslaget, slutande sig å 5,000 mark. Detta arbete hade nemligen Kammaren redan upptagit i sitt budgetsförslag för innevarande år; och anser Kammaren att, då verandan, hvars vaslag äro förrutnade, i hvarje fall måste ombyggas, äfven den ifrågasatta utvidningen deraf jemte den häraf påkallade fasadförändringen borde tillika vidtagas, emedan byggnaden derigenom skulle, utan jembförelsevis alltför stort tillskott till ombyggnadskostnaden, betydligt vinna både hvad bekvämlighet och yttre prydlighet angår. Endast under förutsättning att förevarande anslagspost komme att beviljas har, på sätt stadsingenjören framhållit, anslaget för „öfrigt underhåll“ af hus och byggnader ansetts kunna nedsättas med 2,000 mark.

För omläggning af stadens andelar uti Skilnadstorget och de detsamma omgifvande gatorna jemte sänkning af torgets sydöstra del har Kammaren nu, i likhet med hvad Kammaren redan hade gjort i sina budgetsförslag för sistlidet och innevarande år, observerat erforderligt anslag. Kammaren är nemligen fullkomligt ense med stadsingenjören derom, att detta företag hufvudsakligen blefve af praktiskt gagn för samfärdseln och gatuunderhållet samt att planeringen af platsen, för såvidt endast ett prydligare utseende hos denna afsåges att dermed vinnas, komme att i jembförelsevis ringa mån öka kostnaden för det öfriga arbetet i anseende till mängden af det goda fyllningsmaterial, som dervid erhöles,

Biträdande hamnkaptensens åsigt om nödvändigheten deraf att den sydliga kajarmen i södra hamnen stenlägges, har Kammaren tillika funnit sig böra understödja stadsingenjörens förslag rörande sättet för verkställandet af denna nyläggning, enligt hvilket förslag arbetet komme att utföras för 4,000 mark billigare, än om, såsom hamnkaptens framställt, hela platsen belades med nubbssten.

Utaf öfriga i byggnadskontorets specialförslag upptagne hit hörande arbeten har Kammaren uteslutit såväl omläggningen af vestra Henriksgatan från Boulevardsgatan till chausséen jemte sänkning af backen framför Åbokasernen och Arkadia teatern som ock nyläggningen af Bangatan emellan Anne- och Rödbergsgatorna, det förstnämnda arbetet emedan kostnaden därför, 22,900 mark, ansetts alltför betydlig för att staden nu redan, ehuru detsamma synes kunna uppskjutas, skulle, vid det mindre gynn samma resultatet förevarande budgetförslag lemnar, skrida till dess utförande, och det senare arbetet, emedan vattenlednings- och afloppskanalsanläggande under Bangatan ofvanföre funnits ännu under nästa år ej böra ifrågakomma.

Med anledning af Stadsfullmäktiges den 30 sistlidne Juni fattade beslut derom, att den framför Nylands bataljons kasern belägna delen af Elisabetsgatan, till en utsträckning af 600 kvadrat famnar, skulle på stadens bekostnad omläggas, torde ock böra upplysas, att nämnda gatudel redan blifvit, med användande af det utaf Fullmäktige vid samma tillfälle dertill beviljade anslaget behörigen iståndsatt.

I sammanhang med förevarande ämne får Drätselkammaren äran omnämna, att med anledning af det bristfälliga skick, hvori kajmuren och trappan längs båthamnen i södra hamnen befinna sig, Kammaren till behandling förehåft frågan om afhjelpande af berörda bristfällighet. Men på de skäl, med åberopande hvaraf stadsingenjören uti sitt i saken afgifna, härhos bilagda utlåtande afstyrkt från att för det närvarande företaga den totala ombyggnad af nämnda kajmur, som för ändamålet vore af nöden — hvilket arbete kunde kräfva en kostnad af ända till 24,000 mark — har Drätselkammarens pluralitet ansett sig endast böra härigenom hos Stadsfullmäktige anmäla om förhållandet, sålunda öfverlemnande frågan till deras pröfning och afgörande.

Den uti byggnadskontorets specialförslag ingående anslagsposten af 4,100 mark för reparation af bron öfver Wanda å i Gammelstaden har Kammaren med afseende å bestämningarna uti gällande förordning angående, bland annat, broars byggande och underhåll, trott sig kunna utelemna.

Entreprenadersättningen för renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar skall numera, då lägre anbud af detta åtagande vid af Drätselkammaren utlyst täflan icke kunnat erhållas, utgöras med 13,500 mark. — Under förevarande rubrik „renhållningsväsendet“ kunde väl ock hafva upptagits ett anslag för bortkörande af affallsvatten från gårdar, som sakna vattenledning — för hvilket ändamål Stadsfullmäktige den 26 sistlidne Maj beviljat anslag för innevarande år — men då helsovårdsnämnden, å hvilken sådant hade ankommit, underlåtit att föreslå ett dylikt anslags beviljande, har Kammaren ansett sig böra låta dervid förblifva, helst tvivel-

aktigt torde vara, huruvida något utgiften motsvarande, med anslaget åsyftadt gagn deraf vore att förvänta.

Beträffande stadens planteringar och trädskola, så har anslaget för deras underhåll nu funnits böra höjas från 16,000 mark till 18,000 mark, enär, förutom det att det förra anslaget visat sig vara nog knappt, äfven kapellesplanadens underhåll från och med nästa år ankommer på staden. — Emedan hägnaden längs Kajsaniemi park mot Unionsgatan numera är så förfallen, att den ovilkorligen måste borttagas, har anslag för ett nytt, dylikt stakett på huggen granit sockel samt med gjutjernskolonner och trädspjelor, som det längs samma gata mot botaniska trädgården nyligen uppsatta, upptagits med 9,000 mark. Stadsingenjören har väl uti sitt till byggnadskontorets specialförslag hörande utlåtande förordat, att i stället för ett så beskaffadt stakett skulle anbringas ett $3\frac{1}{2}$ fot högt bröstvärn af huggen granit för en beräknad kostnad af 8,500 mark, men Kammarens pluralitet har dock gifvit det förra alternativet företräde, då stakettet syntes erbjuda större trygghet och hela stängseln längs Unionsgatan mot parken och trädgården derigenom blefve likformig. — För behörigt afslutande af arbetet å festplatsens i parken påfyllning och planering har, i enlighet med t. f. stadsträdgårdsmästaren Jernströms specialförslag, uppförts en summa af 2,000 mark. Deremot hafva öfriga i sagda förslag upptagna poster, nemligen uppförande af en gråstens mur längs stranden af den större dammen i parken, uppmuddring af samma damm samt planering af den återstående delen utaf stora vägen till värds- huset, för hvilka alla arbeten Herr Jernström beräknat kostnaden till sammanlagdt 10,200 mark, af Kammaren utelemnats, med hänsyn till storleken af nämnde kostnad äfvensom dertill att — förutom det ofvanberörda stakettet, — kapell- och Henriksplanaderna under nästa år komma att kräfva betydande utgifter.

För muddring i Sörnäs hamn och inloppet dertill — hvarför i innevarande års budget funnits upptaget ett anslag af 35,000 mark, hvilket dock, dels i följd af saknaden utaf därför erforderliga apparater dels ock emedan antagliga entreprenad- anbud å arbetet ej kunnat erhållas, icke kommit till användning — har äfven byggnadskontorets förevarande specialförslag anslag uppförts med lika belopp. Angående det oundgängliga behovet af att nämnda inlopp och hamnbassin fördjupas för att hamnen må kunna besökas af större fartyg, har Kammaren redan uttalat sig i sin skrifvelse till Magistraten med upplysningarna till innevarande års budget, hvilken skrifvelse var åtföljd af tvenne, utaf sakkunnige afgifna utlåtanden i ämnet, och tillägger Kammaren nu, att det numera visat sig vara en oafvislig nödvändighet att för sådant ändamål anskaffa åt staden ett tidsenligt mudderverk jemte dertill hörande prä- mar, då stadens gamla mudderverk är ytterst bristfälligt och derföre skulle erfordra en genomgripande, kostsam remont, men detsamma likväl ej skulle tillåta muddring på större än 12 eller högst 14 fots djup, medan deremot den ifrågavarande muddring- en i Sörnäs bör verkställas på åtminstone 20 fots djup jemte det behof af muddring på ett djup af 15—17 fot ganska ofta förekommer. För inköp af ett nytt, ändamålsenligt mudderverk med tvenne prämar vore nu en summa af 35,000 mark erfor-

derlig; men i betraktande af denna utgifts beskaffenhet och med hänsyn till det stora belopp af uttaxerade medel, som i innevarande års budget för ifrågavarande arbetes utförande redan anslagits, anser Kammaren nämnda summa böra anskaffas genom lån; och kommer Kammaren, som fördenskull utslutit det i byggnadskontorets specialförslag för muddring i Sörnäs uppförda beloppet, att härom till Stadsfullmäktige aflåta en särskild framställning.

De i hamnkaptens specialförslag omnämnda smärre reparationsarbeten å ett brolock m. m. i Sörnäs kunna utföras med det för sådana ändamål afsedda allmänna underhållsanslaget, hvarför något särskildt anslag ej behöft härför upptagas. Deremot har Kammaren, i enlighet med hamnkaptens framställning, för anbringande af en s. k. Moringsboj i norra hamnen observerat den af honom härför beräknade kostnaden, 2,800 mark.

Med anledning deraf att, i synnerhet sedan den nya ångbåtsbryggan i Sandviken kommit till begagnande och trafiken derstädes blifvit lifligare, en berättigad klagan försports öfver den intensiva elakartade lukt, som sprider sig från den långgrunda stranden invid och på båda sidorna om den dervarande kajarmen, har inom Kammaren fråga väckts om åtgärds vidtagande till aflägsnande af nämnda menliga olägenhet; och har stadsingeniören till Kammaren inkommit med ett honom affordradt, härhos bilagdt förslag i ämnet, uti hvilket förslag han förordat de innersta vikarnes å stället fyllande med sprängsten och annat rent material, som vid planeringsarbeten, hvilka i dessa trakter af staden och enskilde fastighetsegare utföras, antagligen kommer att inom kort tid gratis erhållas. I öfverensstämmelse med detta förslag, hvilket Kammaren för sin del i hufvudsak godkänt, har Kammaren nu upptagit den af stadsingeniören för berörda påfyllning approximativt beräknade kostnadssumma af 500 mark.

Utaf de af byggnadskontoret till planering föreslagna gatorna har Kammaren utelemnat Sandviksgatan, för hvars planering emellan Andréé- och Wladimirsgatorna kostnaden blifvit beräknad till 8,200 mark, emedan med detta arbete ansetts kunna tills vidare anstå. — En till Kammaren inkommen framställning om planering af Rådmansgatan, i anledning hvaraf Kammaren inhämtat härhos bilagda utlåtande och kostnadsförslag af stadsingeniören — detta slutande sig å 5,700 mark — har Kammaren jemväl, på de skäl stadsingeniören anført, ansett böra för denna gång förfalla.

Beträffande sedan de i byggnadskontorets specialförslag upptagna afloppskanalerna — redan ofvanföre delvis berörda vid fråga om utvidgning af vattenledningsnätet — så äro de äfven af Kammaren införda i enlighet med sagda förslag, blott med undantag af att kanalen under Bangatan på förut anförd grund bortlemnats. Men derutöfver hafva, i följd af särskilda, derom hos Kammaren gjorda ansökningar och stadsingeniörens öfver dem afgifna utlåtanden, till hvilka handlingar äfvensom till ett särskildt utlåtande af honom rörande kanalen under en del af Fabiansgatan — alla handlingarna härjämte bilagda — Kammaren tillåter sig allenast hänvisa, ännu följande afloppskanaler föreslagits att anläggas, nemligen under:

Vestra Henriksgatan från gården adress N:r 8 till Andreegatan för . . .	840	mark
Berg-, Regerings- och Glogatorna från adress N:r 3 vid Berggatan till adress N:r 6 vid Glogatan för	3,600	„
Stora Robertsgatan från Georgs- till Annegatan för	2,700	„
Riddaregatan från adress N:r 3 till Kyrkogatan	480	„

Under rubriken „nybyggnadsföretag” har, för bestridande af de återstående kostnaderna för folkskolehuset vid Malmgatan, nu i stöd af Stadsfullmäktiges beslut af den 29 December 1884 uppförts ett anslag af 25,000 mark. Vidare har för det kommunala sjukhusets förseende med erforderliga vatten- och afloppsledningar äfvensom för uppförande af hägnad omkring detsamma och planering af vägen derinvid anslag observerats, i enlighet med bilagda, af helsovårdsnämnden deröfver aflemnade kostnadsförslag, till sammanlagdt belopp af 21,650 mark.

XIII. Diverse.

För tryckning af taxeringslängderna och af pröfningsnämndens rättelser har upptagits enahanda anslag, som i innevarande års budget, eller 1,000 mark. Gagnet af berörda åtgärd har väl i år varit högst ringa, emedan ifrågavarande taxeringsuppgifter, då taxeringsnämnden ej hade något tillgjort i saken, i tryck utkommo alltför sentida, hvarutom arbetet härvid hade delvis verkstälts opraktiskt, men genom förbättrade anordningar torde utkommandet kunna ega rum i tillräckligt god tid, hvarför Kammaren funnit skäl att tillstyrka ifrågavarande anslags bibehållande.

Med arvodet för afsyning af hyrkuskarnes droskor och slädar har sammanförts ett nytillkommet, behöfligt anslag af 75 mark för uppställande af stängsel vid hästmarknader, till följd hvaraf ifrågavarande gemensamma post utförts med 250 mark.

Anslaget för inventarier till rådhuset har upptagits med oförändradt belopp, 3,000 mark, alldenstund, om ock dylika inventarier der för öfrigt förefinnas temligen fullständigt, detta likväl ej är fallet vidkommande Stadsfullmäktiges sessionssal, till hvilken en ny uppsättning möbel likasom ock gardiner borde anskaffas.

Att för oförutsedda behof, enligt Stadsfullmäktiges bestämmande, denna gång anslå högre belopp än 30,000 mark, anser Kammaren ställningen ej medgifva.

Enär den tid af tre år, för hvilken Stadsfullmäktige den 24 April 1883 beviljat ett bidrag af 1,600 mark årligen till upprätthållande af ett agrikultur- och handelskemiskt laboratorium härstädes, med innevarande år utgår samt någon ansöknings om ytterligare sådant bidrag icke inkommit, har något anslag för detta ändamål nu ej heller ansetts böra upptagas, så mycket mindre som staden numera bekostar underhållet af en särskild besigtningstation för lifsmedel.

Inkomster.

Vidkommande sedan inkomstsidan af Drätselkammarens förslag, så har Kam-maren vid anstald beräkning funnit, att inkomsterna under innevarande år måste för-utsättas komma att vid årets slut lemna ett öfverskott utöfver utgifterna med omkring 25,000 mark. Härtill har Kam-maren, under förutsättning af Stadsfullmäktiges bifall dertill, ansett ännu böra läggas de 50,000 mark (med afdrag af å detta konto redan förda omkostnader till belopp af 1,225 mark) som Stadsfullmäktige vid fastställandet af 1883 års budget anslagit för uppförande af saluhallar, hvarföre behållningen upp-tagits till 75,000 mark. Att sålunda en behållning uppstår — oaktadt Stadsfullmäk-tige, hvilka uti innevarande års budget hade förbehållit sig att för oförutsedda behof disponera 40,000 mark, i sjelfva verket under året i sådant afseende använt vidpass 110,000 mark, eller följaktligen med ej mindre än 70,000 mark öfverskridit berörda dispositionsanslag — bör hufvudsakligast tillskrifvas den omständighet, att tolags-, tra-fik- och hamnafgifterna, som i budgeten äro beräknade till sammanlagdt 322,000 mark, i verkligheten torde komma att inalles uppgå till omkring 372,000 mark.

Förslagssummorna under de skilda titlarna äro beräknade med ledning af så- väl hvad erfarenheten från innevarande och sistlidet år gifvit vid handen, som ock hvad vederbörande styrelser och nämnders specialförslag innehålla. I sistnämnda hänse- ende märkes dock, att Kam-maren funnit sig böra uppskatta hamnafgifterna till betyd- ligt högre belopp, än hvartill de af hamnkotoret uppgifvits.

Beträffande skiljaktigheterna emellan några konti i förevarande inkomstförslag och de motsvarande uti innevarande års budget torde ännu några upplysningar böra lemnas — „Räntor å bankdepositioner och löpande räkning“ hafva nedsatts från 20,000 mark till 15,000 mark, med afseende derpå, att lånemedel, som förut stått inne, nu- mera delvis blifvit disponerade. Deremot hafva de under titeln „III stadens fasta egendom“ främst upptagna trenne arrendeposterna befunnits böra höjas med samman- lagdt 3,600 mark i följd förnämligast af försiggången utlegning af nya villaplatser. — Chausséarrendet, hvilket upptagits med samma belopp, som i årets budget, är dock ännu ej för nästa år definitivt bestämdt, utan kommer auktion i afseende å utbudande af nämnda uppbörd att under instundande November månad anställas inför Drätsel- kammaren, och skall Kam-maren i sinom tid anmäla om resultatet af auktionen. — Mulbetes afgiften har nedsatts från 500 mark till 300 mark, med hänsyn till att en del af den förut till mulbete begagnade marken icke vidare upplåtes för sådan använd- ning. — Den i innevarande års budget förekommande posten „hyra för andra staden tillhörande fastigheter“, å hvilket konto under senaste år förts endast hyrorna från stadens gårdar å Skatudden, har nu bortlemnats, emedan dessa gårdar, som äro ytter- ligt förfallna, under nästa år måste undanskaffas, samt de intill den 1 Juni derifrån ingående hyrorna komme att observeras å kontot „arrenden för byggnader och tomter m. m. inom stadens plan“, hvarigenom det förstnämnda kontot blefve obehöfligt. — Li- kaså har posten „afgifter för begagnande af bord, stånd eller disk vid försäljning å torg etc.“ uteslutits, emedan dylika afgifter icke vidare debiteras. — Slutligen eger med

det förslagsvis till 3,000 mark upptagna arrendet för Gammelstadsqvaren enahanda förhållande rum, som beträffande chausséarrendet, eller det, att auktion i och för utbudande af kvarnen på arrende för nästa år är af Drätselkammaren utsatt till instundande November.

Såsom resultat af Drätselkammarens nu sammanställda förslag framgår slutligen, att till bestridande af stadens utgifter under år 1886 erfordras, utöfver de beräknade inkomsterna, en summa af 696,559 mark 65 penni, hvilken summa nu således föreslås att uttaxeras.

Tvenne utdrag ur Drätselkammarens protokoll, upptagande de vid behandlingen af detta ärende förefallna skiljaktigheter biläggas; och torde samtliga nu medföljande handlingar, sedan behovet af dem för Magistraten och Stadsfullmäktige upphört, till Drätselkammaren återställas.

På Drätselkammarens vägnar.

E. Öhman.

Lars Homén.

Utdrag ur Drätselkammarens i Helsingfors stad protokoll, fördt vid extra sammanträde den 21 Oktober 1885.

§ 1.

Företogs till vidare åtgärd det vid Drätselkammarens extra sammanträde den 20 i denna månad senast handlagda ärendet angående afgifvande af de på Kammarerna ankommande upplysningarna för nästkommande års budget för staden; och

Beträffande den härvid jemväl behandlade frågan om uppförande af en ny hägnad mot Kajaniemi park längs Unionsgatan antecknades den skiljaktighet, att ledamoten Frosterus och ordföranden Öhman förenade sig om att tillstyrka det jemväl af stadsingenjören förordade förslaget att i sådant afseende skulle anbringas ett $3\frac{1}{2}$ fot högt bröstvärn af huggen granit, enär ett sådant blefve i förhållande till ställetts beskaffenhet lämpligare och prydligare, än det af Drätselkammarens pluralitet föreslagna stakettet, samt i synnerhet komme, förutom att det erhöles för ett något lägre pris, att för framtiden kräfva vida mindre underhållskostnad än ett dylikt stakett.

Transsumt ur protokollet, upptagande denna skiljaktighet, skulle Drätselkammarens blifvande skrivelse till Magistraten i ärendet biläggas. Som ofvan.

In fidem:
Edvard Loo.

Utdrag ur Drätselkammarens i Helsingfors stad protokoll för den 23 Oktober 1885.

§ 31.

Föredrogs till vidare åtgärd det vid Drätselkammarens extra sammanträde den 21 innevarande Oktober under § 1 af protokollet senast handlagda ärendet angående afgifvande af de på Kammaren ankommande upplysningar för nästkommande års budget för staden; och genomgingos härvid de under titeln XII, allmänna arbeten, ifrågstående utgiftsposter; i sammanhang hvarmed föredrogs ett af Stadsingeniören Ehrström, i följd af Kammarens den 16 i denna månad honom gifna uppdrag, aflemnadt skriftligt utlåtande rörande iståndsättande af kajmuren och trappan längs båthamnen i södra hamnen; och beslöt Drätselkammaren i denna del att uti förevarande budgetförslag icke upptaga sistberörda arbete.

Ledamöterna Sandberg och Schybergson voro härvid skiljaktige i det de ansågo att, då ett ras, liknande det, som för två år tillbaka inträffade nedanför hamnkotoret, äfven vid kajen uti ofvannämnda båthamn möjligen vore att befara, samt en sådan tilldragelse kunde hafva de betänkligaste följder, den ifrågasatta reparationen af nyssagde kaj borde verkställas, äfven om kostnaden därför blefve så betydande, som stadsingeniören i sitt utlåtande förutsatte.

Transsumt ur protokollet, upptagande denna skiljaktighet, skulle Drätselkammarens blifvande skrifvelse i ärendet biläggas. Som ofvan.

In fidem:
Edvard Loo.

Till Magistraten i Helsingfors.

I anledning deraf, att i förslaget för nästa års budget icke upptages reparation af vestra sidan af gamla fiskarehamnen, ehuru det synligt ger tillkänna att den satt sig och trappstegen å densamma förskjutit sig, får jag fästa vederbörandes uppmärksamhet dervid att grundlig undersökning bör göras, samt felen afhjelpas, hvilket i detta års budget förslag äfven blifvit omtaladt. Helsingfors stads hamnkantor den 2 November 1885.

A. Leander.

Utlåtande angående Helsingfors stads Byggnadskontors förslag till utgiftsstat för nämnda kontor, vattenledningen och stadens allmänna arbeten.

Byggnadskontoret.

Utgifterna för Byggnadskontorets personal, material och handtlangar dagsverken vid mätningar för stadens arbeten och „expenser“ äro desamma som under föregående år. „Affattning för ny utarrendering af villor“ förekommer till så ringa omfång att Byggnadskontoret ej torde behöfva anlita något extra biträde härtill, hvarföre ej heller något anslag härför upptagits. Deremot upptages för „Mätningar och uppgörande af karta jemte ny indelning af villorna längs östra chausséen“, förslagsvis 6,000 mark. I skrifvelse af den 9 sistlidne April gjordes af Byggnadskontoret framställning angående dessa mätningars omedelbara vidtagande, hvilka approximativt beräknades komma att medtaga 8 à 9,000 mark, hvaraf 4,200 för innevarande år, och anslogo herrar Stadsfullmäktige nödiga medel för ändamålet. Då mättningsarbeten i brist på lämplig person, först i Juli kunde påbörjas, åtgår detta år endast inemot 3,000 mark, hvarföre ett större anslag erfordras nästkommande år, och komma dessa mätningar antagligen att då kunna slutföras, så att endast mindre ritningsarbeten återstå till påföljande vinter.

Förslaget till förändrad stadsplan för I, IV, V, VI och VII stadsdelarna, som af Byggnadskontoret blifvit insändt till ytterligare granskning, torde vara att snarligen återvänta för uppgörande af de definitiva kartor, hvilka skola insändas till vederbörlig fastställelse, hvarföre anslag för renritning och slutligt mångfaldigande af desamma upptagits med förslagsvis 2,000 mark.

Vattenledningen.

*Förvaltning
och drift.*

De ständigt återkommande eller så att säga ordinarie detaljposterna för vattenledningens förvaltning, drift och skötsel äro oförändrade med undantag af „Underhåll af vattenledningens byggnader, maskiner och dammar i Gammelstaden“, hvilken post blifvit ökad med 900 mark för verkställande af en omfattande remont af hägnaderna kring vattenledningens område samt „Öfrigt underhåll“, hvilket ökats med 400 mark och för hvilket utgifterna sjelffallet måste stiga med vattenledningens storartade utveckling.

Sedan under de senaste åren några tiotal brandposter blifvit, till förekommande af frysning, dels förändrade till sin konstruktion dels skyddade genom ändamålsenlig isolering, kan med dylika arbeten lämpligen anstå någon tid tills mera erfa-

renhet om dessa åtgärders gagn vinnes, men är deremot anslag upptaget för „ändring af 5 stycken brandposter å hufvudledningen mellan vattenborgen och staden“. Dessa brandposter äro nemligen anbringade omedelbart på sjelfva hufvudledningen och skulle derföre, ifall de komma i olag eller behöfva remonteras, medföra den stora olägenheten att hela staden under många timmar blefve utan vatten. Ändringen afser att anbringa posterna på förgreningar från hufvudröret försedda med afstängningskranar så att desamma kunna afspärras.

För utsträckning af rörnätet upptager åtföljande budgetsförslag anslag till ett belopp af endast 29,660 mark, men då vattenledningen antagligen kommer att utsträckas till Lappviks sjukhus, Sörnäs fängelse och Bryggeri samt till Munkholmens Benmjölsfabrik, i enlighet med särskilda af Byggnadskontoret uppgjorda förslag och hvilka ledningars utförande kontoret i särskilda utlåtanden kunnat förorda, blifva utgifterna å detta konto, stigande till inalles 90,500 mark, ganska känbara. De i budgetsförslaget upptagna utvidgningarna komma alla att utföras i sammanhang med afloppskanaler. Quarteren N:ris 23, 24, 26 samt delvis 22 och 25 äro längesedan tätt bebyggda men äro här belägna gårdar, med sitt ogynsamma läge på starka sluttningar med berggrund, såväl i anseende till snygghet som i sanitärt hänseende ytterligt försummade, då dessa icke beredts aflopp för örent och än mindre för det öfverströmmande dagvattnet. Jag har derföre icke tvekat att föreslå ett fullständigt nät af aflopps- och vattenledningar för dessa byggnadskomplexer ehuru samtliga dessa arbeten medtaga 33,500 mark. Hit höra vattenledningarne under Konstantins-, Kristians-, Mellan- och Brobergsgatorna.

Utvidgningar.

Utsträckningen under Bangatans vestra del är en sista komplettering af de arbeten som i denna trakt under senare år pågått å denna samt Rödbergs-, Smeds- och Sjömansgatorna.

Om anläggande af såväl vattenledning som afloppskanal under Östra Skilnaden till sådant omfång att adr. N:r 11 blefve i tillfälle att begagna dessa ledningar, har ansökan inlemnats af egaren till nämnda gård, hvarföre utsträckning af rörnätet från adr. N:r 7 till 11 här upptagits.

Tilloppsluckan å sugröret mellan filtern och pumparne, hvilken afser möjligheten att kunna direkte uppumpas ofiltrerad vatten är ytterst svår tillgänglig och oändamålsenlig, såsom redan vid syneförrättningen för vattenledningens öfvertagande af staden anmärktes, hvarföre anslag nu upptagits för dess ändring.

Diverse arbeten.

Tömning af turbinerna och deras tilloppsrörs nedra del sker, då någon rensning är nödig, på ett särdeles primitivt och besvärligt sätt med pytsar, hvarföre anslag upptagits för anskaffande af en för deras länsning afsedd ejektor. De föreslagna 1 st. 6" och 3 st. 4" afstängningsluckorna äro afsedda att anbringas på rörnätet i staden för att vid reparationer eller andra förekommande arbeten kunna afstänga mindre delar af detsamma.

Vattningshon invid kokhuset är såsom bristfällig föreslagen att ombyggas.

Allmänna arbeten.

*Hus och
byggnader
m. m.*

Då särskilda remontarbeten inom Rådhuset, hvilka varit afsedda att utföras med det allmänna anslaget för underhåll af stadens hus, icke blifvit verkställda till följd af medlens otillräcklighet, har jag upptagit särskildt anslag för de största arbetena nemligen restaurering af Stadsfullmäktiges sessionssal genom iståndsättande af den vackra, rika orneringen af tak och väggar, deras målning samt insättning af parkettgolf, äfvensom renovering af vestibul och trappuppgången genom målning och insättning af nya trappsteg.

Kaisaniemi värdshus skall nästa sommar målas utvändigt och erfordrar verandan reparation, enär vaslaget är förruttnadt. På denna grund har jag upptagit det af Drätselkammaren senaste år förordade förslag till ombyggnad och utvidgning af samma veranda jemte utförande af några dekoreringsarbeten å värdshusbyggnadens fasad, enär jag vid verkställda syner funnit att sjelfva byggnaden icke är synnerligt bofällig och den tilltänkta utvidgningen säkert vore för allmänheten särdeles välkommen. Med kännedom af huru rik staden är på utvärdshus och huru föga inkomsterna från dem motsvara omkostnaderna kan man taga för afgjordt att staden icke på årtionden kommer att slopa det gamla Kaisaniemi för att bygga en ny tidsenlig „restauration“, men borde väl staden anses skyldig att verkställa sådana mindre förbättringar, som den nu föreslagna, isynnerhet då denna kan ske i sammanhang med en för husets fortbestånd nödig remont och sålunda ej fordrar något stort tillskotts anslag. Skulle detta förslag likväl icke vinna herrar Stadsfullmäktiges bifall bör anslaget för „öfrigt underhåll“ (af stadens hus) ökas med 2,000 mark.

Så vidt en uträkning af kostnaden för de mångfaldiga arbeten, hvilka skola verkställas med anslaget för „öfrigt underhåll“, är möjlig, har sådan gjorts och torde den under senare år vanliga summan 15,000 kunna sänkas till 13,000 mark, detta likväl under förutsättning att packhuset redan i den närmaste framtiden kommer att förflyttas till annan lokal så att tegelgolven i dess nuvarande magasiner, hvilka äro alldeles utslitna, ej behöfva omläggas.

Gator, kanaler och kajer.

Skilnadstorgets omläggning och förslaget att härvid sänka dess vestra del upptages åter. Emellertid är anslaget denna gång deladt i flere poster, emedan vid behandlingen af innevarande års budget, det för dess granskning tillsatta utskott, men isynnerhet Magistraten tyckes hafva haft den uppfattning att med det begärda anslaget 16,800 mark skulle i främsta rummet utföras ett försköningsarbete genom sänkning af torget, oaktadt bemälda Magistrat redan den 30 Oktober 1882 vid vite ålagt såväl staden som respektive gårdsegare att inom utgången af Juli månad år 1883 hafva verkställt omläggning af sagde torg begränsande gator. Af dessa detaljposter framgår att sänkningen direkte kräfver endast 1,900, mark nemligen för ombyggnad af en kloak, men hit kan, om man så vill, hänföras de för omläggning af torgets midtparti erforderliga 1,300 mark, medan denna del af torget möjligen annars kunde lemnas orörd såsom mindre viktig för de egentliga trafiklederna eller de torget omgifvande gatorna. Vidare framgår att hufvudsakliga kostnaden drabbar omläggningen af den längs

torget tänkta fortsättningen af Södra Esplanadgatan från Michaels- till Vestra Henriksgatan. För Östra Henriksgatans, emellan Norra och Södra Esplanadgatorna, omläggning upptages särskildt anslag och ingår kostnaden för omläggning af den torgets ena sida begränsande Vestra Henriksgatan uti ett särskildt upptaget anslag för hela sistnämnda gatas omläggning, hvarföre den förra anslagssumman 16,800 icke heller återfinnes. Att de här nämnda gatuandelarna äro uti det bedräffligaste skick torde hvar och en tyvärr måsta erkänna och afser arbetet således hufvudsakligen praktisk nytta för samfärdseln och gatuunderhållet, ehuru i sammanhang härmed föreslagits ett mindre omplaneringsarbete för att göra platsen prydligare, icke tvärtom såsom Magistraten, utan att hafva tagit kännedom om Byggnadskontorets budgetshandlingarna åtföljande förslag och motivering, uttalar i sitt till tryck beförade bref till Stadsfullmäktige, af den 12 November 1884.

Vestra Henriksgatan är uti ett för stadens centralt belägna gator sällsamt dåligt skick och skulle dock förmedla nog liffig trafik om den vore farbar. För att till denna gata fördela så stor del som möjligt af den liffiga trafiken å Östra Henriksgatan har förslag uppgjorts för omplanering af dess norra ända längs Esplanaden mellan chaussén och Åbokasernen der en kort men brant backe nu är hinderlig isynnerhet för transport af tyngre lass. En trottoar af tio fots samt en körbara af 30 fots bredd skulle sänkas till samma nivå som Esplanaden nu innehar och den mellan Esplanaden och trottoaren nu befintliga stödjemuren anläggas längs körbanans yttre sida samt förses med barriere. Utanför kasernen återstår då ännu en på smalaste stället 40 fot bred gata. Sänknungen komme att medtaga 5,700 mark af det upptagna total anslaget 22,900 mark.

Norra sidan af Senatstorget, som upptages af den här tänkta Regeringsgatan, är för närvarande ej allenast i dåligt skick utan rentaf vådlig att trafikera, hvarföre dess omläggning föreslås samt att, i sammanhang härmed, den triangelformiga del af torget, som ligger mellan denna gata, nubbstensgången och den nylagda körbanan mellan Sofiegatan och torgets nordvestra hörn på samma gång omläggas.

Magasinskajens stenläggning synes vara af gammal datum och har numera en så flack och ogynsam profil att vattnet ej afrinner från densamma, hvarföre den under höst och vår är betäckt af ett för samfärdseln hinderligt och oangenämt smutslager. Sedan magasin stomternas bibehållande numera är fastställt borde derföre körbanan omläggas och tomterna af sina respektive egare förses med en tidsenlig trottoar hvarvid Guvernören, med stöd af § 18 i byggnadsordningen möjligen kunde åstadkomma den förbättring att portar och dörrar komme att vändas inåt.

Norra Magasinsgatan längs Kaserntorget har icke allenast dålig stenläggning utan en svår backe, som med ringa kostnad kan utjemnas, och så dåligt fall att stora vattensamlingar ständigt bildas på densamma, hvarföre dess omläggning och omplanering föreslagits.

Södra Magasinsgatan, som länge varit i dåligt skick, har genom åtgärd af Magistraten blifvit omlagd till de delar der staden ej har andel, hvarföre anslag nu

upptages för stadens andel i den återstående sträckan längs torget från Fabiansgatan till backen nedanom Kaserngatan.

Bangatans nyläggning är beroende af huruvida anslag till här föreslagna kloak- och vattenledning beviljas.

Smedsgatan utgör en länk mellan Sjömansgatan och den öfriga staden och borde stenläggas nästa år, emedan Magistraten redan torde hafva ålagt gårdsegarene att lägga nämnda Sjömansgata,

Sydliga kajarmen i Södra hamnen likasom platsen kring det till uppförande bestämda varuskjulet, hvilka nu äro grusade, böra för forslande af varor på små handkärror förses med möjligast hårda och jemna yta. Makadamisering förordas icke af Hamnkaptenen, emedan det fina dam, som hjuldon ständigt å densamma framkalla, vid minsta regn förvandlas till en tunn vällingartad massa, som klibbar fast vid de varukolly, hvilka här skola transporteras samt emedan vågsvallet vid högre vattenstånd ursköljer alla mindre makadamiseringsstenen sammanhållande partiklar, hvarigenom dessa stenar lossa och kringspidas. Skälen äro talande och föreslår Hamnkaptenen möljans beläggande med nubbssten. Då någon varaktig makadamisering icke här kan åstadkommas, emedan utrymmet ej medger att välta som sig borde, men å andra sidan Stadsfullmäktige ej funno skäl att bevilja anslag för Norra Kajarmens beläggning med nubbssten har jag gått en medelväg och föreslagit platsens stenläggning med vanlig om ock väl sorterad fin fältsten samt med en nubbstensbana af 8 fots bredd längs möljans midt och på alla sidor af varuskjulet. Belagd hel och hällen med nubbssten skulle den ifrågavarande kajarmen erfordra 11,600 mark emot de af mig upptagna 7,000 mark.

Michaelsgatan mellan Alexanders och Brunnsgatan är ytterst gropig och derföre uti årets gatusyninstrument föreslagen till omläggning, men som en dylik omläggning bör föregås af anläggandet af en aflopps kanal och den här af betingade höjningen af gatan, har anslag blifvit upptaget för dess påfyllning och är härvid äfven inberäknad kostnaden för anläggning af stödjemurar mot hus, som ej hafva nog höga stenfötter, för ändring af källarluckor, trappsteg och ingångar, nedfarter till och aflopp från gårdar, der dagvattnet genom påfyllningen hindras att taga sitt lopp till gastrännstenen o. s. v. såsom af kostnadsförslaget närmare framgår.

Brunnar.

Brunnen å öppna platsen utanför nya folkskolehuset vid Malmgatan är upptagen att ombyggas, då den antagligen ej får slopas; dock torde tvenne pumpar framdeles vara tillräckliga, hvarföre det stora vanprydande pumphuset kunde inskränkas och ersättas med en mindre, platsen pryddande öfverbyggnad.

Vägar.

Då vägen genom Mejlsans villor från Toivola framåt af enskild person ombyggdes, nedlades på densamma ganska dryga kostnader, men är denna väg dock icke i sådant skick att den ej erfordrar en grundlig förbättring, då här uppstått liffigare trafik genom att fyra nya villor tillkommit. Ett anslag af 1,000 mark är derföre upptaget för att dels höja den del, som går längs stranden, men stundom öfversköljes af vågorna, dels för att med lämpliga material göra vägen hårdare.

Bron öfver Vanda å i Gammelstaden erfordrar grundlig remont såväl till bärare som lock och är beräknad att kunna utföras för 4,100 mark. I kostnaden torde dock enligt uppgift Helsing kommun böra deltaga.

Utgiftsposterna för renhållningsväsendet äro oförändrade med undantag af „Underhåll af afstjelningsplatserna, bryggor och prämar,” som ökats med 1,000 mark af orsak att tvenne af prämarne behöfva upptagas och tätas. — Kostnaden härför är svår att beräkna, men torde komma att öfverstiga denna summa, om icke den prämslip, som är föreslagen under rubriken „Stadens hamnar“ kommer till utförande. *Renhållningsväsendet.*

Gångbanorna längs chausseerna hafva icke, för det beviljade anslaget 8,000 *Chausséerna.* mark, kunnat utföras till den utsträckning, som i fastställd utgiftsstat angifves, dels af orsak att sammanlagda sträckan af dessa banor är vida längre än med det angifna medelpriset *Sm.* 5:60 för 8,000 mark kan värkställas, dels emedan just de sträckor, som kommit till utförande, utgöras af uppfyllda bankar, hvarest gångbanan jemte den för densamma nödiga stödjemur icke kan utföras för medelpriset. Längs vestra chausseen sträcker sig gångbanan numera till Hesperia inkörspport, men kommer vid östra chausseen knappast fram till villan Hagnäs. Med lika stort anslag eller 8,000 mark är för nästkommande år föreslaget fortsättande af gångbanan längs östra chausseen till villan Fogelvik.

Hägnaden längs Unionsgatan mot Kajsaniemi är ytterst förfallen, hvarföre dess totala ombyggnad föreslås. För den angifna summan 9,000 mark kan ett staket, liknande det längs samma gata mot Botaniska trädgården nyligen uppsatta, på huggen granitsockel med gjutjernskolonner och trädspjelor åstadkommas, men skulle det ej anses nödigt att hafva parken inhägnad med sådant högt staket, då den dock genom minst fem ingångar ständigt är tillgänglig, kunde för en summa af 8,500 mark ett 3½ fot högt bröstvärn af huggen granit anbringas, hvilket från gatan erbjöde en friare överblick öfver parken på samma gång det ingåfve känsla af fullkomlig trygghet vid passerandet af den höga stödjemuren och tillika vore solidt samt billigt att underhålla. *Planteringsgarna*

För stadens allmänna promenader och planteringar m. m. dithörande har t. f. stadsträdgårdsmästaren icke till Byggnadskontoret inlemnadt sitt detaljförslag, och har jag ej ansett mig kunna påminna honom derom då han, antagligen på grund af den honom tilldelade undantagsställningen, anser sig berättigad att, med förbigående af Kontoret, inlämna sina förslag direkte till Drätselkammaren, men är för underhållet upptaget samma summa som dertill beviljades innevarande år nemligen 16,000 mark.

För muddring i Sörnäs hamn och dess inlopp beviljades för innevarande år *Hamnarna.* ett anslag af 35,000 mark, hvilka icke kommit till användning. Byggnadskontoret har visserligen underhandlat med tvenne svenska entreprenörer i denna branche om verkställande af ifrågavarande arbete med desses egna maskiner och apparater, men har det visat sig att de vilkor uppå hvilka de åtaga sig utförandet och hvilka de sjelfve uppgifvit vara dryga, emedan vägen hit är lång och arbetet alltför litet, icke kunna blifva för staden fördelaktiga. Fördenskull och enär med redan beviljade 35,000 mark, enligt införskaffade prisuppgifter, mudderverk och prämar kunna

inköpas, har ett anslag för sjelfva arbetets utförande blifvit upptaget med ytterligare 35,000 mark. Något säkert kostnadsförslag har härvid ej kunnat uppgöras, men då enligt några uppgifter från svenska hamnbyggnader, liknande arbete kunnat utföras för omkring 7 mark kubik famnen och qvantiten som här skall upphemtas är 5,000 kubikfamnar, hafva dessa siffror vid kalkylen blifvit använda.

Då staden numera har flere pråmar, nemligen tvenne hörande till det gamla mudderverket och fyra till renhållningsväsendet samt några för muddringsarbetena antagligen ännu komma att inköpas, torde det blifva fördelaktigt att anlägga en egen slip för upptagande af pråmarne till reparation. Redan under instundande vinter måste de två gamla pråmarna undergå grundlig ombyggnad och två af renhållningsväsendets tätas, hvarföre ej allenast den dryga kostnaden för upptagning å främmande slip härigenom kunde inbesparas, utan sjelfva arbetet med säkerhet utföras billigare än å här till buds stående varf.

Planering. Sandviksgatans planering, der den mellan Andreac- och Wladimirsgatorna utgöres af en snart sagdt ofarbar backe, föreslås till utförande enligt i tiden af dåvarande stadsingeniören Th. Tallqvist uppgjord profil, för en kostnad af 8,200 mark.

Till Arbetaregatans planering å sträckan mellan Lappviks- och Barnhemsgatorna jemte anläggning af kloak- och vattenledning upptogs i budgetsförslaget för år 1885 anslag till ett belopp af inalles 19,100 mark men strökos dessa summor såsom alltför höga i förhållande till den nytta som dermed kunde åstadkommas och ansåg Drätselkammaren gårdarne tillsvidare betjenade med en provisorisk körväg. Anslag för en sådan upptages derföre nu med 800 mark.

Kloaker. Anläggning af en afloppskanal under Michaelsgatan från Regeringsgatan till kloaken under Jernvägstorget upptages såsom redan blifvit nämndt, emedan påfyllning af samma gata föreslås.

Den gamla kloaken af trä under Salutorget, som leder nästan ända från Georgsgatan längs Boulevarden och Esplanaderna, upptagande tillopp från Ludvigs-, Högbergs-Richards-, Kasern- samt Fabiansgatorna och utmynnar i båthamnen, befanns vid skedd undersökning ställvis alldeles förfallen, hvarföre till dess ombyggnad upptages anslag och föreslås på samma gång kloakens förlängning sålunda att mynningen ej förblir inom båthamnen utan ytterom nordligaste kajarmen der äfven södra glokanalen utmynnar.

Den föreslagna kanalens under Fabiansgatans öfra del kommer att upptaga afloppsledning från N:ris 26, 28 samt 30 och möjliggör sålunda införande af vattenledning i desamma, hvarom egaren till N:o 28 hos Drätselkammaren gjort framställning. Den andra delen mellan Alexanders- och Norra Esplanadsgatorna skall ersätta en gammal ytterst bristfällig träränna.

Under Norra Magasinsgatan finnes en gammal af staden anlagd gråstenstrumma, som sträcker sig åtminstone upp till N:r 3 och är så igenfallen att gatläggningen flere gånger inrasat till följe af att vattnet nödgats söka sig egna vägar, och är denna rännas ersättande af en ny afloppskanal, hvilken skulle sträcka sig ända upp till N:o 9 och erhålla en sidogren från N:o 15 vid Fabiansgatan, föreslagen.

För gårdarne uti Qvarteren N:ris 10 och 14 har en delvis under Fredsgatan delvis genom Qv. N:o 10 anlagd träränna hittills tjenstgjort som aflopp men då denna blifvit stängd af en å adr. N:o 7 vid Kyrkogatan utförd nybyggnad, föreslås anläggning af en afloppskanal längs Konstantins-, Freds- och Mariegatorna för att upptaga affallsvatten från här belägna gårdar.

Öfriga föreslagna kloakbyggnader äro redan i sammanhang med utsträckning af vattenledningen omnämnda. Helsingfors stads Byggnadskontor den 1 Oktober 1885.

Otto Ehrström.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1885.

Utskottsbetänkande angående Magistratens utgifts- och inkomstförslag för år 1886 samt andra dermed sammanhängande frågor.

Det Utskott, som Stadsfullmäktige vid sammanträdet den 1 innevarande December tillsatte för granskningen af nästkommande års budgetförslag och till medlemmar hvori undertecknade blefvo invalde, har till beredning fått emottaga följande ärenden:

1:o. Magistratens jemte skrifvelse för den 16 sistlidne November Stadsfullmäktige tillsända utgifts- och inkomstförslag för nästkommande år med dertill hörande handlingar och bilagor;

2:o. Magistratens skrifvelse för den 28 i sagde månad med en af Helsingfors Arbetareförening ingifven ansökan om ett anslag af 1,500 mark för folkeliga föredrag;

3:o. Drätselkammarens skrifvelse för den 30 nästlidne Oktober angående inrättande af ett allmänt afträde;

4:o. Drätselkammarens skrifvelse för den 30 i samma månad om inköp af ett nytt mudderverk;

5:o. Drätselkammarens skrifvelse för den 6 nästlidne November angående utsträckning af vattenledningen till Sörnäs straffängelse, Sörnäs bryggeri, Lappviks sjukhus samt Munkholmens benmjölsfabrik;

6:o. Drätselkammarens skrifvelse för den 27 i nyssnämnde månad angående uppförandet af en bro öfver jernvägens genomsprängning i Djurgården; äfvensom

7:o. Herr J. W. Runebergs vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 15 innevarande December väckta motion om upptagande i nästkommande års budget af 2,000 mark för aflönande af en kvinlig läkare.

Slutligen har Utskottet fått från Drätselkammaren emottaga en den 4 i denna månad daterad skrifvelse med tillkännagifvande om att i det af Kammaren till Magistraten insända budgetförslaget, som Magistraten i dessa delar oförändradt förelagt Stadsfullmäktige, ej mindre anslaget för hafre åt poliskammarens hästar, i följd af att enahanda misstag förekommit redan uti innevarande års budget, beräknats endast efter fyra skålpund om dagen för hvarje häst, ehuru beloppet enligt poliskammarens fastställda stat rätteligen bör utgöra åtta skålpund, än ock de ännu utestående tvenne kvartalen af det utaf Stadsfullmäktige den 24 April 1883 för tre år, räknadt från den 1 Juni samma år, beviljade bidrag till ett agrikulturn- och handels-kemiskt laboratorium med 1,600 mark om året likaledes af förbiseende utelemnats.

Förutom nyssnämnda rättelser har Utskottet jemväl ansett sig böra å utgifts-
sidan af förslaget observera följande af Stadsfullmäktige redan beslutna, men i försla-
get icke upptagna anslag, hvilka under nästkommande år komma att belasta budge-
ten, nemligen:

för juridiskt biträde åt obemedlade personor	<i>Frå.</i> 2,500: —
för ökad lärarepersonal vid folkskolorna och anskaf- fande af nya lokaler i följd af elevantalets nedsätt- ning	„ 8,530: —
för införande af undervisning i slöjd i högre gosskolan	„ 3,563: 34
understöd åt värnepligtige arbetaren A. Pelanders hu- stru Ida Maria å 15 mk i månaden	„ 180: —

Likaledes har å inkomstsidan observerats arrendet för Gammelstads qvarnen
med det af Stadsfullmäktige den 15 innevarande December fastställda ökade beloppet
3,535 mark.

Vid granskningen af budgetförslaget, dervid Utskottet behandlat öfriga till Ut-
skottets utlåtande hänskjutna ärenden under den hufvudtitel i förslaget, till hvilken den
ifrågasatta utgiften på grund af sin beskaffenhet hänfört sig, har Utskottet funnit an-
ledning till följande anmärkningar och förslag:

Utgifter.

I. Stadens skulder.

Då staden, i händelse omständigheterna skulle nödvändiggöra anlitaandet af det
såsom reserv upptagna kassakreditivlånet af 200,000 mark, utan svårighet torde kunna
utverka sig ett dylikt lån emot enahanda provision, som bankerna betinga sig af en-
skilde, när beskaffenheten af den erbjudna säkerheten utesluter hvarje risk, eller endast
en half procent, synes det icke vara skäl att i budgeten för nu ifrågavarande ändamål
upptaga ett större belopp, än som kan förutses komma att erfordras, hvarför Ut-
skottet föreslår

*att den beräknade provisionen nedsättes till $\frac{1}{2}$ ‰ samt hela utgiftspo-
sten för provision och ränta i enlighet dermed minskas med 1,000 mark, men
att tillika, för antydande af att bestämmandet af postens definitiva belopp,
äfvén så vidt angår provisionen, finge bero af omständigheterna, ordet „för-
slagsvis“, som uti förslaget endast hänför sig till räntan, inskjutes framför
orden „i provision“.*

II. Stadens embetsverk.

I afseende å denna hufvudtitel har Utskottet icke funnit skäl till annan anmärkning än att, då det under rubriken d) *Pensioner* upptagna understöd åt Rådmanen H. I. Crohns tre barn grundar sig å ett af Stadsfullmäktige, icke Magistraten, den 9 Februari 1875 derom fattadt beslut,

beteckningen framför posten i första kolumnen bör i enlighet dermed rättas.

III. Kommunalförvaltningen.

Vid granskningen af Tolagskontorets stat har Utskottet fäst sin uppmärksamhet vid att den under nämnde stat till beviljande föreslagna utgiften för aflönandet af ett vågmästarebiträde under förslagsvis sju månader, ehuru ursprungligen afsedd endast att tillgodose ett tillfälligt behof, genom att anslag för ifrågavarande ändamål år efter år upptagits i budgeten, numera fått en beständig karaktär och såsom sådan äfven ingått i den nya aflöningsstaten. Men ehuru Utskottet för sin del icke kunnat bilda sig en säker öfvertygelse om omöjligheten för vederbörande vågmästare att komma till rätta utan nu ifrågavarande biträde, har Utskottet dock icke nu velat föreslå anslagets indragning, då, såsom bekant, förslag föreligger om en förändrad anordning af tolagsuppbörden, hvarigenom sannolikt äfven den för uppbörden anställda tjenstemannapersonalen kan i någon mån förminskas.

Det föreslagna personela lönetillskottet åt yngre vaktmästaren vid Hamnkontoret J. E. Stenman med 100 mark har Utskottet icke funnit tillräckligt motiveradt, i betraktande af att Stenman ännu endast fem år tjenstgjort vid Hamnkontoret samt genom nyligen skedd befordran från hamnkonstapel till sin nu innehafvande tjänst under samma tid redan kommit i åtnjutande af förbättrade löneförmåner. På grund häraf föreslår Utskottet

att det för yngre vaktmästaren vid Hamnkontoret upptagna personela lönetillskottet med 100 mark måtte få utgå.

IV. Gatubelysningen.

Antalet bränntimmar, som i medeltal beräknats för hvar och en af de 262 gaslyktorna af IV klassen har genom ett tryckfel uppgifvits till 1,424 $\frac{30}{60}$ bränntimmar, ehuru detsamma rätteligen bör utgöra 1,414 $\frac{30}{60}$ bränntimmar.

Enhetspriset för den kubikmängd gas, som är beräknad att konsumeras af fyra Siemens lampor är i förslaget oriktigt uppgifvet till 8 penni i stället för 0,8 penni per kub. fot, hvilken oriktighet Utskottet förty rättat,

Beträffande enhetsprisen för 195 st. terpentinlyktor och 51 st. petroleumlyktor, har Utskottet fäst sig vid att desamma i förslaget upptagas till 70 mark, medan deremot Drätselkammarens skrifvelse till Magistraten med upplysningar angående budgetförslaget innehåller att sagde pris enligt avslutade entreprenadkontrakt utgör såväl för terpentin- som petroleumbelysningen 60 mark för hvarje lykta, tillökt med 5 mark 36 penni för enhvar af de lyktor, som hållas tända ända till kl. 1 på natten. Den anmärkta differensen beror enligt meddelande af Drätselkammarens ordförande, som af Utskottet tillsports om förhållandet, derpå att entreprenörerna för sistnämnda ersättning äro skyldige att underhålla belysningen endast från den 1 September till den 15 April, men i fall omständigheterna skulle påkalla belysningens vidtagande redan från den 15 Augusti och utsträckande till den 1 Maj, tillkommer entreprenörerna därför en särskild ersättning af 26 penni per lykta för hvarje dag belysningen sålunda utsträckts utöfver den bestämda tiden; med afseende å hvilken tillskottsersättning enhetspriset ansetts kunna beräknas till i medeltal 70 mark per lykta.

V. Brandverket.

För brandmästaren har på tillstyrkan af Brandkommissionen föreslagits en löneförhöjning af 700 mark att utgå såsom en motsvarande tillökning af de med befatningen förenade hyresmedel. Såsom skäl för nämnde löneförhöjning har af Brandkommissionen framhållits att brandmästarens åligganden genom den nya brandordningen blifvit i betydlig mån ökade, under det att hans inkomster nedgått till följd deraf att den honom förut tillfallande hälft af de böter, hvartill stadens sotare och formän samt brandkonstaplarna blifvit för fel eller försummelser i tjensten fälda, icke mera tillkomma honom samt att brandmästaren numera icke heller eger rätt att vid inträffande eldsvåda begagna någon af brandverkets hästar för att framkomma till brandstället, utan får sjelf bekosta sig åkare dit.

Enär Stadsfullmäktige emellertid alldeles nyligen fastställt en definitiv alla stadens löntagare omfattande aflöningsstat, utan att Brandkommissionen dervid funnit anledning att hos Fullmäktige göra framställning om förhöjning af brandmästarens löneförmåner, hvilka till följd deraf i den nya staten upptagits till oförändradt belopp, kan Utskottet icke förorda att Stadsfullmäktige nu redan innan tillämpningen af nämnda stat ännu ens vidtagit, skulle fatta beslut om ändring deraf. Skulle dock Stadsfullmäktige med afseende å de förtjenster och det nit den nuvarande brandmästaren inlagt om brandverkets bringande i ett tidsenligt skick, finna honom vara förtjent af en löneförhöjning, torde densamma derför i hvarje fall böra komma honom till del blott såsom ett personelt lönetillskott, men icke under den nu föreslagna formen.

Utskottet får således föreslå

att de för brandmästaren upptagna hyresmedel nedsättas till det närvarande beloppet af 600 mark.

Enär såsom grund för det uti förslaget upptagna arvode för vården af nya brandtelegrafan åberopats ett härom gällande kontrakt samt utgiften äfven i öfrigt be-
tecknats såsom till beloppet faststald, ehuru Drätselkammaren uti sin skrivelse an-
gående budgetförslaget upplyst att de underhandlingar Kammaren inledt med Kollegii-
assessorn D. J. Wadén om sagde ersättning ännu icke fört till önskad resultat, gjorde
Utskottet hos Drätselkammarens ordförande en förfrågan i saken och erfor dervid att
något kontrakt ännu icke blifvit i antydt afseende afslutadt, hvarför beloppet af be-
rörda ersättning fortfarande vore på underhandlingar beroende.

På grund af omförmälda upplysningar finner Utskottet sig böra föreslå

*att ifrågavarande utgift i budgeten betecknas såsom en förslagspost så-
lunda, att jemte det vid densamma tillägges ordet „förslagsvis“, bokstafven b
i andra kolumnen ändras till c och beteckningen i första kolumnen utelämnas.*

VI. Polis- och Fångvården.

I afseende å rättande af den oriktighet beträffande anslaget för hafre åt Po-
liskammarens hästar, hvarpå Drätselkammaren uti ofvanåberopade skrivelse gjort Ut-
skottet uppmärksam, har Utskottet fördubblat den i förslaget upptagna hafreqvantite-
ten jemte det Utskottet, enär upplyst blifvit att leverans om den andra hälften deraf
ännu icke blifvit afslutad, vid hvilket förhållande varans pris icke kan på förhand med
säkerhet bestämmas, trott sig böra föreslå

*att ifrågavarande utgift upptages såsom en förslagspost med i rundt tal
1,200 mark.*

För öfrigt har Utskottet vid denna hufvudtitel icke funnit annat att erinra, än
att då den såsom grund för posten: „Till ersättning för oförskyld skada å kläder,
ådragen i tjensten m. m.“ åberopade författning, äfven hänför sig till nästföregående
utgiftspost „Läkarearvode“

båda de nämnda posterna böra med klammer förenas.

VII. Sundhets- och Sjukvården.

Under denna hufvudtitel har Utskottet främst att uttala sig om Herr Rune-
nebergs till Utskottets behandling hänskjutna förslag om upptagande i budgeten för
nästkommande år af ett 2,000 mark stort anslag för aflönande af en qvinlig läkare,
hvilket af förslagsställaren inom Utskottet närmare formulerats sålunda att Stadsfull-

måktige, jemte upptagande af ifrågakomna anslag i budgeten, skulle uppdraga åt Helsevårdsuämnden att inkomma till Fullmäktige med yttrande om för huru lång tid och på hvilka vilkor Fröken Rosina Heikel borde från den 1 Juni nästa år, då hennes nu innehafvande anställning i stadens tjenst upphör, fortfarande dervid bibehållas. Herr Runeberg har derjemte till belysande af Fröken Heikels läkareverksamhet härstädes under de tvenne senaste åren meddelat utskottet nedanstående öfversigt, hvaraf inhemtas att antalet patienter, som anlitat Fröken Heikel, under detta år uppgått till i det närmaste dubbelt emot föregående år.

Antal patienter.		Poliklin. besök.		Besök i pat. hem.		Gynäkol. fall.		Barn under 15 år.	
1884.	1885.	1884.	1885.	1884.	1885.	1884.	1885.	1884.	1885.
235.	453.	375.	700.	53.	252.	86.	136.	41.	124.

Angående lämpligheten af att staden genom beviljandet af ifrågavarande anslag fortsättningsvis borde söka fästa Fröken Heikel vid denna ort hafva inom Utskottet olika åsikter uttalats. Till stöd för beviljandet af ett dylikt anslag har anförts, att de skäl, som föranledde Fröken Heikels anställande i stadens tjenst, väsendtligen ännu äro oförändrade, enär dermed afsågs mindre att tillgodose ett behof af en särskild qvinlig läkare för gynäkologiska fall, än beredande af tillfälle för Fröken Heikel, landets första och enda qvinliga läkare, att egna sin verksamhet åt hufvudstaden, hvilken verksamhet, såsom af ofvanstående öfversigt framginge, äfven medfört obestriddlig nytta.

Å andra sidan har framhållits att kommunen icke vore berättigad att af sina medlemmar uttaxera bidrag för ett så speciellt ändamål, som det nu ifrågavarande; att den myndighet, som närmast kunde förutsättas ega den för frågans bedömande nödiga erfarenheten och insigterna, nämligen Helsevårdsnämnden, i hvarje fall borde lemnas tillfälle att innan beslut fattades om Fröken Heikels fortfarande anställande såsom läkare i stadens tjenst, gifva sitt utlåtande om nyttan af Fröken Heikels verksamhet kunde anses motsvara de uppoffringar kommunen därför iklädt sig äfvensom att någon nödvändighet att afgöra frågan, innan dylik utredning inhemtats, för ögonblicket icke föreläge, då Fröken Heikels anställning upphörde först den 1 Juni nästkommande år, hvarförinnan Stadsfullmäktige, derest de för öfrigt funne skäl dertill, sedan frågan blifvit tillbörligen utredd, hade tillräckligt rådrum att bevilja nytt anslag för ändamålet.

Vid omröstning har den förra åsikten segrat inom Utskottet, hvarför Utskottet, som äfven i öfrigt godkänt Herr Runebergs förslag, beslutit hos Stadsfullmäktige tillstyrka

att det i budgetförslaget upptagna anslag för aflönande af en qvinlig läkare måtte ökas till 2,000 mark samt att åt Helsevårdsnämnden uppdrages att till Fullmäktige inkomma med yttrande för huru lång tid och under hvilka vilkor Fröken Heikel kunde från den 1 Juni nästkommande år fortfarande anställas såsom läkare i stadens tjenst, samt

att beteckningen framför ifrågavarande utgiftspost i öfverensstämmelse dermed uti förslaget ändras till b & c.

Tillägget „qvinlig“ efter ordet „ekonom“ i posten för dennas aflöning, föreslår Utskottet

att måtte uteslutas, då befattningen icke ovilkorligen behöfver handhafvas af en qvinna, om än en sådan för tillfället bestrider densamma.

Aflöningen för två sjuksköterskor vid sjukhuset har i förslaget upptagits till 45 mark i månaden för dem hvardera. Då emellertid dessas månads aflöninghärtillys utgjort 45 mark för den ena och 40 mark för den andra, men Helsovårdsnämnden, på hvars förslag förhöjningen af den sistnämndas aflöning skett, icke angifvit några skäl därför, anser Utskottet sig böra förorda

att aflöningen för de tvenne sjuksköterskorna såsom härtillys upptages till 45 mark för den ena och 40 mark för den andra i månaden.

Såsom grund för anslaget till hyra för en besigtningsslokal (för prostituerade qvinnor) åberopas ett af Stadsfullmäktige den 21 December 1875 fattadt beslut. Vid efterseendet har Utskottet emellertid inhemtat att Stadsfullmäktige genom nämnda beslut vid fastställande af stadens budget för följande år, i densamma upptagit äfven ett anslag till hyra för en besigtningsslokal, men icke att staden derigenom för all framtid skulle förbundet sig att bekosta hyran för sagde lokal. Vid sådant förhållande och då Utskottet icke heller kunnat finna någon annan grund för en slik staden åliggande skyldighet samt man med skäl kan ifrågasätta tillbörligheten af att kommunen skall vidkännas uppföringar för nu ifrågavarande ändamål, har inom Utskottet fråga väckts om indragning af omordade anslag. Ehuru Utskottet icke kunnat annat än erkänna det befogade i detta yrkande, har Utskottet dock, i saknad af tillförlitlig utredning angående de omständigheter, som påkallat utgiftens tillkomst, för närvarande icke velat föreslå en dylik åtgärd, utan förenat sig om att tillstyrka

att Stadsfullmäktige måtte åt Drätselkammaren uppdraga att införskaffa utredning om huruvida staden lagligen har sig åhvälfd skyldigheten att bekosta hyran för oförmälda besigtningsslokal.

VIII. Fattigvården.

Då aflöningarne för samtliga tjänstemän, anstälde vid fattigvården, efter dennas öfvertagande af den borgerliga kommunen, blifvit af Stadsfullmäktige fastställda samt något undantag härifrån icke heller eger rum för inspektorn för arbets- och

fattiggården, har det synts Utskottet riktigast att det kyrkostämmobeslut, som jemte Stadsfullmäktiges beslut för den 29 December 1883 angifves ligga till grund för nämnda tjenstemans löneförmåner, bortlemnas, hvarför Utskottet föreslår

en ändring i sådant syfte.

Beträffande det för en predikant upptagna arvodet af 1,000 mark, såsom grund för hvilket åberopats ett kyrkostämme beslut af den 17 September 1874, kan Utskottet icke underlåta att anmärka det oegentliga deri att staden skall ikläda sig utgiften för religiös vård åt de fattige, ehuru det naturligen borde vara den kyrkliga kommunens sak att draga försorg derom. Men då det icke torde vara lämpligt att utan vidare omgångar indraga ifrågavarande anslag, hvilket möjligen kunde hafva till påföljd att de fattige i arbetsgården åtminstone under någon tid finge helt och hållet undvara religiös vård, får Utskottet endast föreslå

att Stadsfullmäktige måtte vidtaga åtgärd derhän att skyldigheten att underhålla predikant vid arbets- och fattiggården blefve öfverflyttad på det kyrkliga samhället samt i sådant afseende hänskjuta ärendet till Drätselkammaren.

I slutet af denna utgiftstitel har utskottet infört följande af Stadsfullmäktige vid sammanträdet den 15 innevarande December beslutna utgiftspost, med densammes grund och beskaffenhet angifvande beteckningar:

„S. F. besl. ¹⁵/₁₂ 1885 b. Understöd till värnepligtige Arbetaren A.

Pelanders hustru Ida Maria à 15 mk i månaden Små: 180. —“

IX. Undervisningsväsendet.

Efter afdelningen „Öfriga kostnader“ har Utskottet, jemte angifvande af utgifternas grund och beskaffenhet upptagit de af Stadsfullmäktige den 15 innevarande December, på framställning af Folkskoledirektionen, beviljade anslag för ej mindre ökad lärarepersonal och anskaffande af nya lokaler i följd af elevantalets å de högre skolornas afdelningar från hösten nästkommande år skeende nedsättning till fyratio, än och införande af undervisning i slöjd uti de högre goss-skolorna från samma tid, med hvilka anslag enligt Folkskoledirektionens förslag skola bestridas följande utgiftsposter:

*Ökade kostnader för elevantalets nedsättning till 40 å hvar och en af de högre
afdelningarne.*

aflöningar	<i>Frk.</i> 3,700: —	
hyror	” 2,000: —	
möbel och material	” 2,500: —	
ved och ljus	” 150: —	
renhållning	” 180: —	8,530: —

För införande af undervisning i handarbete i de högre goss-skolorna.

a) för undervisning i träslöjd:

inredning af värkstad samt anskaffande af verktyg.	<i>Frk.</i> 1,200: —
modeller	” 300: —
lärareaflöning å 2,000 mark per år	” 666: 67.
aflöning åt ett lärarebiträde å 800 mark per år	” 266: 67.
material	” 100: —

b) för undervisning i lappning af kläder:

aflöning åt en arbetsledare å 800 mark per år	<i>Frk.</i> 266: 67.
material	” 63: 33.
lokal för undervisningen	” 700: — 3,563: 34

Den föreslagna löne tillökningen med 100 mark för gårdskarlen vid folkbiblioteket i ersättning för det denne framdeles komme att jemväl biträda inrättningens vaktmästare vid dennes göromål har utskottet icke funnit vara af omständigheterna påkallad, då den åt vaktmästaren anslagna aflöningen synes vara tillräckligt stor för att vaktmästaren emot densamma äfven utan biträde skall kunna fullgöra sina åligganden, hvilka för öfrigt, med afseende derå att biblioteket och läsesalen endast några timmar dagligen hållas öppna, icke torde vara öfverhöfvan betungande. Utskottet föreslår därför

att ifrågavarande post nedsättes till 200 mark.

Under denna hufvudtitel tillkommer det äfven utskottet att yttra sig öfver Helsingfors Arbetareförenings ansökan om ett anslag af 1,500 mark för anordnande af folkliga föredrag under nästkommande år enligt samma plan, som under detta år. Rörande användningen af det anslag af 500 mark, som Stadsfullmäktige den 13 sistlidne Oktober för enahanda ändamål beviljat föreningen, har utskottet inhemtat att de till antalet 21 serie föredragen varit besökta af inalles 1,536 personer, utgörande i medeltal 73 åhörare per föredrag mot 31 under nästföregående termin, hvarutom vid en föreläsning utöfver programmet åhörarenes antal uppgått till 156. Inträdsafgift med 15 penni har erlagts af tillsammans 1,171 personer, till följd hvaraf inkomsten af föredragen sålunda uppgått till 175 mark 65 penni. Kostnaderna åter hafva sti-

git till i det närmaste 800 mark, hvilka bestridts dels med förenämnda anslag dels med de influtna inkomsterna samt af föreningen sjelf tillskjutna medel.

Då, såsom af ofvanstående siffror framgår, ifrågavarande föredrag af den arbetande befolkningen omfattats med stigande intresse, finner utskottet denna omständighet i förening med företagets nyttiga syfte utgöra tillräcklig anledning för utskottet att tillstyrka

det Arbetareföreningen för ändamålet måtte tilldelas det begärda anslaget af 1,500 mark med skyldighet att till Stadsfullmäktige afgifva redovisning öfver medlens användning; samt att utgiften införes såsom mom. g under nu ifrågavarande hufvudtitel.

Slutligen har utskottet trott sig böra vid behandlingen af denna hufvudtitel hemställa

att den staden tillfallande andelen af 1884 års bränvinsskatt, som å inkomstsidan observerats med 7,764 mark 17 penni, främst skall användas till bestridande af utgifterna för folkbiblioteket och läsesalen, beräknade i utgiftsförslaget, med den af utskottet ofvan tillstyrkta ändring, till 15,260 mark.

X. Staden åliggande allmänna onera.

Vid denna hufvudtitel har utskottet icke funnit skäl till annan anmärkning, än att, då ordet „förslagsvis„ efter utgiftstiteln „skjutshållning“ uppenbarligen blifvit tillagdt af förbiseende, såvida utgiftens belopp blifvit fastställt genom entreprenadkontrakt,

sagde ord bör utelemnas.

XI. Vattenledningen.

Den utsträckning af rörnätet, för hvilken anslag uti förslaget upptagits, synes öfverhufvud vara väl motiverad och egnad att tillförsäkra staden en god ränta å anläggningskostnaderna, hvarför utskottet icke funnit anledning till någon anmärkning härutinnan. På de af Magistraten anförda skäl förenar sig utskottet likaledes med nämnda myndighet om att afstyrka beviljandet af det utaf Drätselkammaren förordade anslag för vattenledningens utsträckning till gården N:o 11 vid Östra Skilnaden samt densammes förenande med afloppskanal, helst endast en enda gårdsegare i denna trakt gjort anhållan härom.

Beträffande den jemväl till utskottets yttrande hänskjutna frågan om vattenledningens utsträckning till Sörnäs straffängelse, Sörnäs bryggeri, Lappviks sjukhus och

Munkholmens benmjölsfabrik, äro de kostnader, som arbetet beräknats skola kräfvä, allt för betydliga, för att det enligt utskottets åsigt öfverhufvud kunde komma i fråga att med desamma belasta den ordinarie budgeten, utan anser utskottet alldeles sjelffallet att de erforderliga medlen anskaffas genom lån på längre återbetalningstid. Då frågan, i fall denna uppfattning godkännes, icke står i något direkt samband med fastställandet af nästkommande års utgifts stat, utan kan afgöras oberoende deraf, samt ärendet i öfrigt är af den omfattning, att tiden icke medgifvit utskottet att egna detsamma en grundligare pröfning, förbehåller utskottet sig endast att framdeles få inkomma till Stadsfullmäktige med särskildt utlåtande angående denna sak.

Då den år efter år återkommande ansenliga utgiftsposten för inköp af vattenmätare icke blifvit af Byggnadskontoret särskildt motiverad, har utskottet af stadsingenjören Ehrström begärt upplysningar om förhållandet. Dervid har af utskottet inhemtats att användandet af vattenmätare grundar sig på en bestämning derom i gällande vattenledningsreglemente, som berättigar staden att i de fall då antingen vattenförbrukningen icke kan annorlunda tillförlitligen beräknas, såsom i fråga om badanstalter, offentliga inrättningar, fabriker etc., eller då staden eljest finner skäl dertill förekomma, fordra begagnandet af dylik mätare, samt å andra sidan äfven inrymmer hvarje vattenkonsument enahanda rättighet att påyrka användandet af vattenmätare, när han finner sådant för sig fördelaktigt. I allmänhet har det visat sig mycket inbringande för staden att använda ifrågavarande mätare. För närvarande finnas deraf uppställda 284 stycken, motsvarande efter inköpspris 20,500 mark, för hvilka af konsumenterna betalas i årlig hyra 6,878 mark, som uppdebiteras i sammanhang med afgifterna för vattenförbrukningen och ingå i den beräknade inkomsten af vattenledningen. Desutom finnas särskilda kontrollmätare, för hvilka icke erlägges någon hyra, till ett värde af 2,000 mark samt i förråd af sagde apparater för ett värde af c:a 2,000 mark. Kostnaden för den årliga remonten af vattenmätarene har utgjort högst 600 mark. Med afseende å dessa upplysningar har utskottet ansett det vara riktigast att å inkomstsidan under inkomsterna från vattenledningen, såsom en särskild post, observera hyran för vattenmätare med förslagsvis 7,000 mark.

XII. Allmänna arbeten.

Med anslutning till de åsigter, som i detta afseende uttalades redan af senaste budgetutskott, hyser äfven utskottet den mening att staden icke borde påkosta Kaisaniemi värdshus en så betydande reparation, som den nu föreslagna, utan endast bevilja de för verandans nödtorftiga i stånd sättande erforderliga medlen. I öfverensstämmelse härmed föreslår utskottet

att den för ombyggnad af Kaisaniemi värdshus veranda upptagna posten af 5,000 mark uteslutes, jemte det anslaget för „öfrigt underhåll“ enligt

Byggnadskontorets eventuellt framställda förslag ökas från 13,000 till 15,000 mark.

Vidkommande det af Drätselkammaren uti skrifvelse för den 30 sistlidne Oktober väckta och af Stadsfullmäktige till utskottet hänskjutna förslag om inrättande af ett allmänt afträde uti uthusbyggnaden invid inkörsporten till Rådhusbyggnaden, anser utskottet icke allenast att åvägabringandet af nämnde inrättning är på det högsta af behovet påkalladt, utan äfven att den föreslagna platsen är för ändamålet synnerligen lämplig.

Emot förslaget detaljer har inom utskottet anmärkts att den för qvinnor afsedda afdelningen vore för liten och borde genom en förändrad disposition af utrymmet utvidgas. Enligt meddelande af stadsingeniören kan emellertid en ändring uti nyssnämndt syfte utan svårighet åstadkommas, i händelse erfarenheten skulle ådagalägga behovet deraf, hvarför inredningen tills vidare torde kunna godkännas. På grund häraf och då utskottet icke kan dela Magistratens uppfattning att företagens utförande vore beroende af utgången af det åtal, som vederbörande stadsfiskal utfört emot den entreprenör, som verkställt rådhusets ombyggnad, för öfverträdelse af gällande byggnadsordning och de för sagde byggnadsförändring fastställda ritningar, såvida utskottet icke kan förutsätta annat än att ritningarne till det tillämnade afträdet i vanlig ordning komma att underställas vederbörande myndigheters stadfästelse, får utskottet föreslå

att för inrättandet af ett allmänt afträde uti budgeten upptages ett anslag till det beräknade beloppet af 2,800 mark.

Den för omläggning af stadens andel i Boulevardsgatan emellan N:o 4 vid skilnaden och N:o 2 vid förstnämnda gata beräknade utgiftsposten af 1,100 mark, afser i sjelfva verket, såsom af Byggnadskontorets specialförslag framgår, omläggning af stadens andel uti gatan från apotekshörnet österut, icke gatusträckan åt motsatt håll, såsom Magistraten oriktigt antagit, hvarför utskottet föreslår

att beteckningen af ifrågavarande utgiftspost ändras till „Skilnaden från gården N:o 4 österut till Högbergsgatan“.

För öfrigt ansluter Utskottet sig i allo till de skäl, som af senaste budgetutskott anfördes med den föreslagna sänkningen af Michaelstorget.

Den föreslagna omläggningen af Regeringsgatan framför Nikolaikyrkan samt den närmast derintill belägna delen af Senatstorget, anser utskottet tills vidare kunna uppskjutas, då den trafik, som af sagde gatudel förmedlas är högst ringa samt en reglering af platsen är att förutse, i fall det tillämnade Alexandersmonumentet, såsom antagligt är, kommer att derstädes uppresas. Utskottet föreslår därför

att det för omordade arbete afsedda anslaget af 4,400 mark från förslaget uteslutes.

För påfyllning af Michaelsgatan emellan Alexanders- och Brunngatorna hade Drätselkammaren, på framställning af stadsingeniören, uti sitt utgiftsförslag upptagit ett anslag af 9,100 mark, hvilket dock Magistraten utstrukit, ehuru samme myndighet, enligt hvad utskottet erfarit, uti protokollsutdrag för den 14 sistlidne september anbefallt stadsingeniören att bland nästkommande års arbeten upptaga ifrågavarande påfyllningsarbete. Det skäl Magistraten nu anført för arbetets uppskjutande till ett följande år, nemligen att gatans påfyllning och stenläggning icke borde verkställas innan den afloppskanal, som under nästkommande år vore afsedd att under gatan anläggas, fått tillfälle att sätta sig, kan utskottet icke för sin del godkänna, emedan, om det äfven kunde befinnas nödigt att fördela sagde arbeten å tvänne år, hvar-till utskottet dock icke kan finna någon anledning, påfyllningen af gatan i hvarje fall måste föregå kloakeus inrättande, såvida det förra arbetet, enligt den fastställda planen, utgör en nödvändig förutsättning för åvägbringandet af en afloppsledning med lämpligt fall på ett sådant djup att ledningen icke utsättes för att frysa. Med afseende härå tillstyrker utskottet

att det för ifrågavarande fyllningsarbete erforderliga anslaget af 9,100 mark upptages i budgeten efter öfriga under rubriken „Gator, kanaler, afloppsdiken och kajer“ förekommande utgiftsposter.

Till arbeten, hvilka redan särskilda gånger funnits upptagna i budgetförslagen, men härtills fått gifva rum för andra viktigare ansedda utgifter, hör uppförandet af en bro öfver jernvägens genomsprängning i Djurgården. Frågan föreligger nu åter, sedan Stadsfullmäktige till utskottets behandling remitterat det af Herr J. af Lindfors väckta förslag om att i budgeten för nästkommande år måtte intagas erforderligt anslag för inrättandet af ifrågavarande bro samt slutförandet i sammanhang dermed af den redan beslutade vägen längs norra stranden af Tölöviken. Då utförandet af omförmälda bro utgör ett nödvändigt vilkor för att staden på ett förmonligt sätt skall kunna tillgodogöra sig de väl belägna villalotterna emellan jernvägen och östra stranden af Tölöviken samt den inkomst staden genom dessa villalotters utarrendering kunde påräkna, äfven lågt beräknad torde kunna anslås till minst 1,000 mark eller 200 mark för hvar och en af de fem lotter som omedelbart efter bronns uppförande kunde utarrenderas, hvilken inkomst skulle lemna en betydlig behållning utöfver räntan och amorteringen å anläggningskostnaderna för densamma, anser utskottet sig icke hafva skäl att påyrka arbetets vidare uppskjutande.

Beträffande sedan kostnaderna för anläggningen, uppgifver Drätselkammaren uti det utlåtande, som Kammaren på anmodan af Stadsfullmäktige i frågan afgifvit, att desamma af Stadsingeniören Ehrström beräknats komma att utgöras, för en bro af trä, utförd enligt den af framlidne Ingeniören G. Ahlgren uppgjorda ritning, som Herr af Lindfors för sin del förordat, 2,800 mark samt, för en bro af jern 8,500 mark. Sistaämnda kostnad torde dock, efter hvad utskottet vid granskningen af kostnadsförslaget fun-

nit, kunna minskas med c:a 1,000 mark, hvaremot kostnadsförslaget för en bro af trä bör betydligt ökas, i fall densamma skall erhålla en fullt betryggande och hållbar konstruktion. Vid valet emellan de båda byggnadssätten har utskottet icke tvekat att gifva företrädet åt en konstruktion af jern, såsom både varaktigare och på grund af den ringa remontkostnaden i längden äfven billigare, än en dylik af trä; och får utskottet förty föreslå

att i budgeten upptages ett anslag af förslagsvis 7,500 mark för en jernbro öfver jernvägens genomsprängning i Djurgården.

Det under utgifterna för renhållningsväsendet upptagna anslaget af 5,000 mark för vakter och pråmkarlar borde enligt utskottets förmenande kunna i någon mån nedsättas, sedan genom införandet af afstjelpningspråmar bevakningen vid afstjelpningsplatserna, för hvilken en betydlig del af anslaget är beräknad, bordt kunna minskas. Men när utgiften upptagits endast såsom förslagspost, har utskottet icke nu velat föreslå nedsättning deraf, under förhoppning att nödig sparsamhet vid anslagets användning iakttages.

Vid utgiften för renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar

torde böra tilläggas ordet „entreprenad“ för antydande af det sätt, hvarpå utgiftens belopp blifvit fastställt.

Vid behandlingen af utgifterna för stadens hamnar har utskottet äfven haft under öfvervägande den till utskottet hänskjutna frågan om inköp af ett nytt mudderverk för verkställandet af nödig uppuddring af inloppet till Sörnäs. Utskottet har dervid likväl icke kunnat blifva öfvertygad om att ifrågakomna arbetes utförande af staden med ett för ändamålet inköpt nytt mudderverk, komme att gestalta sig billigare än ifall arbetet öfverlemnades åt någon enskild person att å entreprenad utföras.

Enligt de upplysningar Utskottet erhållit af Stadsingeniören Ehrström, har under senaste sommar för arbetets utförande på sistnämnda sätt fordrats ett pris af 10 mark per kub. famn eller för 5,000 kub. famnar, hvartill muddringen i Sörnäs beräknats komma att uppgå, circa 50,000 mark, medan Stadsfullmäktige för ändamålet anslagit endast 35,000 mark, motsvarande 7 mark per kub. famn. Att staden, äfven om den anskaffade åt sig ett mudderverk af bästa och nyaste konstruktion, skulle kunna i nämnvärd grad nedbringa kostnaderna under den fordrade entreprenad summan, synes mer än osäkert, då det för ernåendet af ett gynsamt resultat icke är nog att vara fösedd med ett ändamålsenligt redskap, utan dertill ännu fordras erfarenhet och vana vid dess begagnande. Endast under den förutsättning att ständig sysselsättning för ett mudderverk funnes att härstädes tillgå, kunde inköpanDET af ett sådant verk hafva något skäl för sig, då utsigt derigenom kunde finnas att få de årliga underhållskostnaderna åtminstone delvis betäckta med det arbete, maskinen komme att verkställa. Den muddring, som härstädes förekommer, är dock af tillfällig art och behöfver under lång tid icke förnyas.

På alla dessa skäl har utskottet, som för öfrigt icke kan godkänna att till anskaffandet af en inrättning af en så förgänglig beskaffenhet, som ett mudderverk, använda upplånade medel, stannat vid att för sin del afstyrka förslaget, men i stället beslutit förorda

att det för uppmuddring af inloppet till Sörnäs redan anslagna beloppet af 35,000 mark ökas med 15,000 mark, jemte det åt Drätselkammaren uppdrages att genom entreprenad redan under nästa sommar låta utföra muddring såväl af berörde inlopp, som äfven på andra ställen i stadens hamnar, der sådant kan vara af behofvet påkalladt.

Då den föreslagna prämsslipen i Sörnäs utan synnerlig olägenhet torde kunna undvaras, i fall att mudderverk icke kommer att inköpas, föreslår utskottet

att det i utgiftsförslaget för sagde ändamål upptagna anslag af 5,000 mark måtte utelemnas.

XIII. Diverse.

Under denna utgiftsafdelning har utskottet infört ej mindre de ännu återstående tvenne kvartalen af det utaf Stadsfullmäktige den 24 April 1883 beviljade bidrag till ett agrikultur- och handelskemiskt laboratorium, med 1,600 mark om året, hvaraf således hälften återstår, än ock det af Stadsfullmäktige den 24 sistlidne November beviljade anslag af 2,500 mark till juridiskt biträde för obemedlade personer.

Med anskaffande af nya möbler till Stadsfullmäktiges sessionssal, hvartill det i förslaget upptagna anslaget af 3,000 mark till inventarier i Rådhuset enligt Drätselkammarens uppgift, hufvudsakligen är afsedt att användas, torde ännu kunna anstå till ett följande år, då de nuvarande möblerna, ehuru icke af bästa slag, dock äro behjelpiga.

Utskottet tillstyrker därför

att sagde anslag måtte utelemnas.

I posten: „Afkortning å uttaxerade medel och andra utgifter“

bör ordet „utgifter“, som uppenbarligen beror på ett misstag, utbytas emot „inkomster.“

Slutligen har utskottet dels på grund af den erfarenhet, som från föregående år vunnits, dels enär den nya aflöningsstatens införande kommer att förorsaka en tillökning i de beräknade utgifterna med omkring 15,000 mark, i fall densamma från årets början tillämpades, trott sig hafva skäl att föreslå

det anslaget för oförutsedda behof ökas till 40,000 mark.

Inkomster.

Beträffande denna afdelning af budgetförslaget har utskottet funnit anledning endast till följande mindre ändringar:

Framför posten „chausséarrende“ föreslår utskottet

att i första kolumnen tillägges orden „Drätselkammarens beslut ¹³/₁₁ 1885“,

enär beloppet af ifrågavarande inkomst grundar sig å en sagde dag derstädes försiggången entreprenad auktion.

Arrendet för Gammelstadsqvarn har observerats med det genom Stadsfullmäktiges den 15 innevarande December fattade beslut förhöjda beloppet af 3,535 mark jemte det i första kolumnen nämnde beslut åberopats.

Slutligen föreslås af utskottet på skäl, som redan i det föregående blifvit framhållna, att under inkomster från vattenledningen såsom en särskild inkomstpost upptages hyror för vattenmätare med förslagsvis 7,000 mark, jemte det inkomsten för vattenförsäljning minskas med motsvarande belopp.

I händelse samtliga här ofvan framställda förslag, som inverka å de beräknade utgifternas och inkomsternas belopp, vinna Stadsfullmäktiges bifall, blefve den summa, som under nästkommande år måste genom uttaxering anskaffas, 685,772 mark 30 penni.

Utskottet får därför föreslå

att Stadsfullmäktige, jemte godkännande af Magistratens utgifts- och inkomstförslag för år 1886 med de af utskottet förordade ändringar och tillägg, ville fastställa det belopp, som under år 1886 skall för år 1885 af kommunens på grund af skattören skattskyldige medlemmar uttaxeras, till $\text{Fr}y$: 685,772: 30.

Slutligen får utskottet hemställa

att det af Stadsfullmäktige fastställda budgetförslaget för år 1886 skall till tryck befordras med utlemnande af samtliga af Magistraten i förslaget inflikade upplysande noter och förklaringar.

Helsingfors, den 22 December 1885.

Th. Tallqvist.

F. W. Grönqvist.

J. W. Runeberg.

Hj. Schildt.

Georg Asp.

Uno Kurtén.

J. af Lindfors.

Sammandrag af Budgetudskottets förslag till ändringar i Magistratens utgifts- och inkomstförslag för år 1886.

Utgifts- eller inkomst titel.		Post enligt utskottets förslag.	Utgifter som bortlemnats och Inkomster som införts.	Utgifter som införts o. Inkomster som utelemnats.
	Utgifter:			
I.	Stadens skulder: Provisionen för ett kassakreditiv nedsättes till $\frac{1}{2} \text{ ‰}$, i enlighet hvarmed hela utgiftsposten för provision och ränta minskas till 5,000 mark, hvarjemte framför densamma inskjutes ordet „förslagsvis“ . . . — Fmk 201,732: 71. —	5,000 —	1,000 —	
II.	Magistraten och Rådstufvurätten: <i>d) Pensioner.</i> Beteckningen i första kolumnen framför posten för pension åt Rådsmannen H. J. Crohns tre barn ändras till „S. F. besl. $\frac{9}{2}$ 1875“.			
III.	Hamnkontoret: Personela löne tillskottet för en yngre vaktmästare utgår — Fmk 135,129: 68 —		100 —	
IV.	Gasbelysningen: Medeltalet bränntimmar för 262 gaslyktor af IV klassen rättas till 1,414 $\frac{30}{60}$ Enhetspriset för den af 4 siemenslampor konsumerade gas rättas till 0,8 penni.			
V.	Aflöningar och andra förmoner: Brandmästarens hyresmedel nedsätts till 600 Fmk Beteckningen i första kolumnen framför anslaget för vården af nya brandtelegrafen utelemnas, bokstafven i andra kolumnen ändras till c samt ordet „förslagsvis“ tillägges vid anslaget. — Fmk 57,272: 10 —	600 —	700 —	
	Transport	—	1,800 —	

VI.	Ordningspolisen: Transport Posten „440 L \ddot{a} hafre, à 1 Fmk 35 penni — Fmk 594“ ändras till 880 L \ddot{a} hafre förslagsvis 1,200 Fmk Posterna „läkarearvode“ och „till ersättning för oförskyld skada, ådragen i tjensten“ förenas med klammer. — Fmk 161,846: — —	—	1,800	606
VII.	Från anslaget för en qvinlig läkare utelem- nas orden „till $\frac{1}{6}$ 1886“, beloppet ökas till 2,000 mark, hvarjemte beteckningen i andra kolumnen ändras till b & c. . . . Tillägget „qvinlig“ efter ordet „ekonom“ i posten för dennes aflöning uteslutes. Aflöningen för tvenne sjuksköterskor ändras till 45 mark för den ena och 40 mark för den andra i månaden — Fmk 43,103: — —	2,000	60	1,166 65
VIII.	Kyrkostämmobeslutet $\frac{5}{6}$ 1872, som åbe- ropas i första kolumnen framför inspek- tor för arbets- och fattiggården aflöning, bortlemnas. I slutet af utgiftstiteln införes följande nya post: „S. F. besl. $\frac{15}{12}$ 1885 b. Understöd till värnepligtige Arbetaren A. Pelanders hustru Ida Maria à 15 mk i månaden — Fmk 180“ — Fmk 120,710: —			180
IX.	Efter de under afdelningen „ötriga kostna- der“ upptagne posterna införes följande nya: „S. F. besl. $\frac{15}{12}$ 1885 b. Ökade kost- nader för elevantalets nedsättning å de hö- gre afdelningarne: aflöningar Fmk 3,700 — hyror ” 2,000 — möbel och material ” 2,500 — ved och ljus ” 150 — renhållning ” 180 — D:o d:o b. För införande af undervisning i handarbete i de högre goss-skolorna. a) för undervisning i träslöjd. inredning af verkstad och anskaffande af verktyg . Fmk 1,200: —	8,530		8,530
	Transport	—	1,860	10,482 65

				1,860	10,482 65
	modeller	Transport 300: —			
	lärareafflöning à 2,000 mk	"			
	per år	" 666: 67			
	afflöning åt ett lärarebiträde	"			
	à 800 mk per år	" 266: 67			
	material	" 100: —			
	<i>b) för undervisning i lappning af kläder.</i>				
	Afflöning åt en arbetsledare				
	à 800 mark per år	Fmk 266: 67			
	material	" 63: 33			
	lokal för undervisningen	" 700: —	3,563 34		3,563 34
	<i>f) Folkbiblioteket och Läsesalen:</i>				
	Lönen för en gårdskarll nedsättes till 200				
	mark, hvarjemte beteckningen i andra kol-		200 —	100 —	
	umnen ändras till <i>b</i>				
	Såsom mom. <i>g</i> under denna hufvudtitel in-				
	föres posten „Åt Arbetareföreningen för		1,500 —		1,500 —
	folkliga föredrag — Fmk 1,500: — . . .				
	hvilken post i andra kolumnen betecknas				
	med <i>c</i> . — Fmk 249,685: 17 —				
X	a) Skjutshållning:				
	Tillägget "förslagsvis" vid denna utgiftspost bortlemnas.				
XII.	1:o Staden tillhöriga hus och byggnaders samt lägenheters underhåll.				
	Anslaget för ombyggnad af Kajsaniemi värds-			5,000 —	
	hus veranda uteslutes				
	Utgiften för öfrigt underhåll ökas till Fmk				2,000 —
	15,000: —				
	För inrättandet af ett allmänt afträde upp-		2,800 —		2,800 —
	tages ett anslag af Fmk 2,800				
	<i>2:o. Gator, kanaler, afloppsdikey och kajer.</i>				
	Poster: „Boulevardsgatan emellan n:o 4 vid				
	Skilnaden och n:o 2 Boulevardsgatan"				
	ändras till: „Skilnaden från gården n:o 4				
	österut till Högbergsgatan".				
	Anslaget för omläggning af Regeringsgatan			4,400 —	
	utanför Nikolaikyrkan utgår				
		Transport		11,360 —	20,345 99

	Transport	—	11,360	20,345 99
	För påfyllning af Michaelsgatan emellan Alexanders- och Brunnsgatorna upptages ett anslag af Fmk 9,100	9,100		9,100
	4:o. Stadens allmänna vägar.			
	För en jernbro öfver jernvägens genomspängning i Djurgården upptages förslagsvis Fmk 7,500	7,500		7,500
	5:o. Renhållningsväsendet.			
	Vid anslaget för renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar tillägges ordet „entreprenad“.			
	8:o. Stadens hamnar.			
	För uppmuddring af inloppet till Sörnäs upptages ett tillskottsanslag af Fmk 15,000 hvaremot anslaget för en prämslip i Sörnäs bortlemnas	15,000	5,000	15,000
	— Fmk 291,260: 00 —			
XIII	Under denna utgiftsafdelning tilläggas följande poster:			
	S. F. besl. ²⁴ / ₄ 1883 b. Bidrag till ett Agrikultur- och handelskemiskt laboratorium Fmk 800			800
	S. F. besl. ²⁴ / ₁₁ 1885 b., Anslag till juridiskt biträde åt obemedlade personer Fmk 2,500			2,500
	Anslaget för inventarier till Rådhuset bortfaller		3,000	
	I posten: „Afkortning å uttaxerade medel och andra utgifter“ utbytes ordet „utgifter“ emot „inkomster“.			
	Anslaget för oförutsedda behof ökas till Fmk 40,000	40,000		10,000
	— Fmk 94,800: 00 —			
	— Summa utgifter Fmk 1,995,304: 47 —			
	Inkomster.			
III	Framför posten „chausséarrende“ tillägges i första kolumnen „Drätselk. besl. ¹³ / ₁₁ 1885“.			
	Transport	—	19,360	65,245 99

V	Transport Arrendet för Gammelstadsqvarnen ökas till 3,535 mk jemte det beteckningen i första kolumnen ändras till: S. F. besl. ^{15/12} 1885. — Fmk 375,744: 00 —	—	—	19,360	—	65,245	99
				1,035	—		
VIII	Inkomsten för vattenförsäljning minskas med 7,000 mk. hvarjemte i stället införes en ny post „hyror för vattenmätare“, förslagsvis Fmk 7,000 — Summa inkomster Fmk 1,309,532: 17 —			7,000	—	7,000	—
	Det belopp, som ytterligare erfordras och skall hos kommunens på grund af skatt- ören skattskyldige medlemmar uttaxeras .	685,772	30	44,850	99		
	Summa	—	—	72,245	99	72,245	99

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1885.

HELSINGFORS STADS

Utgifts- och Inkomst-Förslag

för år 1886.

Fastställt af Stadsfullmäktige den 29 December 1885.

		Utgifter.				
		I. Stadens skulder.	Fmf.	rk.	Fmf.	rk.
Beviljad 1812. Revers d. ²⁵ / ₁ 1845. " d. ²⁴ / ₁ 1846. " d. ²⁷ / ₁ 1847. Revers d. ¹ / ₁₀ 1837. Revers d. ¹ / ₅ 1863.	a a a	1:o. Å lånet för stadens reglering, utgörande den ³¹ / ₁₂ 1885 Fmf. 57,720, erlägges till Finlands Statskontor den ¹⁵ / ₁ 1886 i amortering 2 % å det ursprungliga skuldbeloppet Fmf. 264,400 med . 2:o. Å lånet för rådhusbyggnaden, uppgående den ³¹ / ₁₂ 1885 till Fmf. 4,952 i återstående kapital, inbetalas till Statskontoret den ¹ / ₁₀ 1886 ränta å 4 % å förestående oguldna belopp med samt i amortering 2 % å det ursprungliga beloppet Fmf. 125,714 med 3:o. Å lånet för chausséerna, utgörande den ³¹ / ₁₂ 1885 i återstående kapital Fmf. 48,628: 01, erlägges till Finlands Statskontor den ¹ / ₅ 1886 en annuitet af 5 ¹ / ₂ % å det ursprungliga beloppet Fmf. 100,000, eller ränta å 4 % å det oguldna beloppet med . .	— 198 08 2,516 —	— — —	— 5,288 — 2,714 08	— — —
		Transport	1,945 12	12	8,002	08

Utgiftens beskaffenhet enligt 58 § i K. Förordningen den 8 Dec. 1873.

		Transport	1,945	12	8,002	08
		samt återstoden af annuiteten i amortering	3,554	88	5,500	—
K. S:ns bref d. $\frac{5}{8}$ 1880.	a	4:o. Å lånet för folkskolehuset vid Malmgatan, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1885 i återstående kapital <i>Fmk.</i> 47,069: 63 erlägges den $\frac{9}{4}$ 1886 till Finlands Statskontor en annuitet af 10 $\frac{0}{10}$ å det ursprungliga skuldbeloppet <i>Fmk.</i> 60,000 eller ränta å 5 $\frac{0}{10}$ med. samt återstoden af annuiteten i amortering	2,353	48	6,000	—
Chausséreglementet d. $\frac{26}{1}$ 1865 § 6.	a	5:o. Å chausséobligationerna, uppgående sedan den $\frac{1}{2}$ 1885 till <i>Fmk.</i> 110,000, erlägges årligen i amortering och 3,6 $\frac{0}{10}$ ränta	—	—	7,650	—
K. S:ns resolution d. $\frac{9}{8}$ 1876.	a	6:o. Å Vattenledningslånet <i>Fmk.</i> 1,500,000, hvarå amorteringen vidtager år 1887, erlägges den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ 1886 ränta å 5 $\frac{0}{10}$ med tillsammans	—	—	75,000	—
K. S:ns resolution d. $\frac{16}{6}$ 1881.	a	7:o. Å Nybyggnads- och regleringslånet af 1882 <i>Fmk.</i> 1,550,000 erlägges den $\frac{1}{5}$ 1886 i amortering samt den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ samma år ränta med	25,500	—	94,580	63
	c	8:o. Å ett kassakreditiv å <i>Fmk.</i> 200,000, som under 1886 till äfventyrs måste upptagas, erlägges förslagsvis i provision $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ och ränta <i>Fmk.</i> 4,000. — <i>Fmk.</i> 201,732: 71 —	69,080	63	5,000	—
		II. Stadens embetsverk.				
		Magistraten.				
K. S:ns resolution d. $\frac{7}{3}$ 1876.	b	1 Politieborgmästare, lön <i>Fmk.</i> 7,000: taffelpenningar 3,000: hyresmedel 2,000:	12,000	—		
1869 års stat.	b	1 Justitierådman, lön 3,800:				
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg 1,000:				
1869 års stat.	b	Viceordförandearvode 1,000:	5,800	—		
		Transport	17,800	—	201,732	71

1869 års stat.	}	b	1 Politierådman, lön	Transport	17,800	201,732	71
S. F. besl. ²² / ₁₂ 1876.		b	1 d:o lön	<i>Fm.</i> 3,200:	3,500		
1869 års stat.	}	b	dyrtidstillägg	" 1,000:	4,200	28,700	
		b	2 Notarier, lön à	" 1,600:	3,200		
Rådstufvurätten.							
K. Br. ⁷ / ₂ 1881.	}	b	1 Justitieborgmästare, lön	<i>Fm.</i> 7,000:	9,000		
1869 års stat.		b	dyrtidstillägg	" 2,000:			
S. F. besl. ⁶ / ₄ 1875.	}	b	2 äldre Justitierådman,	" 3,800:	9,600		
1869 års stat.		b	lön à				
S. F. besl. ⁶ / ₄ 1875.	}	b	dyrtidstillägg	" 1,000:	9,000		
1869 års stat.		b	2 äldre Justitierådman,	" 3,500:			
S. F. besl. ⁶ / ₄ 1875.	}	b	lön à		" 1,000:	9,000	
1869 års stat.		b	dyrtidstillägg	" 1,000:			
S. F. besl. ⁶ / ₄ 1875.	}	b	1 äldre Justitierådman,	" 3,200:	4,200		
		b	lön				
	}	c	Vikariatsarvode för en yngre Justi-	2,400	6,000		
		c	tierådman å 1:sta afdelningen å				
	}		200 mark i månaden	6,000			
			Vikariatsarvode för en yngre Justi-				
	}		tierådman å 2:dra och d:o å 3:dje	6,000			
			afdelningen å <i>Fm.</i> 250 åt dem				
	}		hvardera i månaden	6,000			
			<i>Anm.</i> Vikarierna för dessa				
	}		yngre Justitierådmanstjenster till-	2,000	1,600		
			komma ej andel i de staden till-				
	}		fallande boupptecknings- och arf-	1,600	12,000		
			skiftesprocenter.				
1869 års stat.	}	b	Arvoden för tvenne afdelnings ord-	12,000	500	56,300	
1869 års stat.		b	förande å <i>Fm.</i> 1,000.				
K. Br. ⁷ / ₂ 1881.	}	b	1 Notarie för Civilprotokollet, lön	12,000	500	56,300	
K. S. ns skrif. ¹¹ / ₁₁ 1873.		b	4 Notarier för kriminal-				
	}	b	protokollet, lön	12,000	500	56,300	
		b	tilläggsarvode				
S. F. besl. ⁵ / ₉ 1882.	}	b	Ersättning åt Brottmålsnotarierna	12,000	500	56,300	
		b	för renskrifning af protokoll, för-				
	}		slagsvis	12,000	500	56,300	
Magistraten och Rådstufvurätten.							
a) <i>gemensamma biträden.</i>							
1869 års stat.	}	b	1 Magistratssekreterare och Nota-	1,600			
		b	rius publicus, lön				
				Transport	1,600	286,732	71

1869 års stat.	b	1 Aktuarie, lön	Transport	1,600	286,732	71
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	<i>Fmyc</i> 2,000:— " 500:—	2,500		
1869 års stat.	b	1 Kanslist, lön		1,200		
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	1 Translater för ryska språket . .		1,000		
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	1 d:o för finska språket		400		
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	2 Stadsfiskaler, lön à <i>Fmyc</i> 2,000:—				
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	" 500:—	5,000	11,700	
b) <i>betjening.</i>						
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	3 Stadsfogdar, lön à <i>Fmyc</i> 1,200:—				
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	" 400:—	4,800		
D:o d:o	b	4 biträdande Stads- fogdar, arvoden à	" 1,600:—	6,400		
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	3 Exekutionsbetjenter, lön à	" 600:—			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	" 200:—	2,400		
K. S:ns skrivf. $\frac{18}{9}$ 1873.	b	8 Stadsbetjenter, lön à	" 600:—			
Mag. besl. $\frac{1}{9}$ 1845.	b	beklädnadshjelp	" 28: 56			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	" 200:—	6,628	48	
K. S:ns skrivf. $\frac{18}{9}$ 1873.	b	2 Stadsbetjenter an- stälde vid Magistra- tens kansli, lön à	" 600:—			
Mag. besl. $\frac{1}{9}$ 1845.	b	beklädnadshjelp	" 28: 56			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	" 200:—			
D:o $\frac{28}{12}$ 1882.	b	ytterligare d:o	" 200:—	2,057	12	
1869 års stat.	b	1 Rådhusvaktmästare, lön	" 400:—			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	" 400:—	800		
D:o $\frac{4}{12}$ 1875.	b	1 Rådhusdrenge, lön	" 360:—			
	b	dyrtidstillägg	" 120:—	480	23,565	60
<i>Anm.</i> De begge sistnämnde åtnjuta dessutom fri bostad och ved.						
c) <i>Diverse.</i>						
1869 års stat.	b	Expenser		4,000		
K. förordn. $\frac{24}{7}$ 1883.	c	Tilläggs- expenser		2,000		
	b	Ersättning åt Råd- stufvurättens och Magistratens ledamöter för de dem jemlikt K. F. af den 24 Juli 1883 främtagna boupptecknings- o. arfskiftesprocenter, förslagsvis		35,000	41,000	
Transport				—	362,998	31

			Transport	—	—	362,998 31
			d) Pensioner.			
Mag. besl. $\frac{13}{5}$ 1857.	}	b	Rådmansekan J. S. T. Decker . . .	400	—	
D:o $\frac{1}{9}$ 1870.		b	Magistratssekreteraredottern M. K. Wirzenius	266	67	
D:o $\frac{18}{2}$ 1863.						
D:o $\frac{30}{10}$ 1867.		b	Stadsfiskalsenkan I. C. Winter och hennes barn	300	—	
D:o d:o		b	Rådmandöttrarna F. C. och H. S. Bergholm	340	—	
S. F. besl. $\frac{9}{2}$ 1875.		b	Rådmanen H. I. Crohns tre barn	600	—	
D:o $\frac{12}{2}$ 1878.		b	Hofrättsassessorn C. A. Öhrnbergs dotter	300	—	
D:o $\frac{8}{4}$ 1884.		b	Aktuarien A. Grönholm	1,500	—	3,706 67
			— <i>Fm.</i> 164,972: 27 —			
			III. Kommunalförvaltningen.			
			Stadsfullmäktige.			
		c	1 Sekreterare, arvode, förslagsvis . . .	2,800	—	
		c	1 Notarie, d:o d:o	2,800	—	
S. F. besl. $\frac{27}{12}$ 1878.		b	1 Vaktmästare, arvode	800	—	
		c	Expenser, förslagsvis	3,600	—	10,000
			Drättselkammaren.			
		c	1 Ordförande, arvode	4,000	—	
		c	5 Ledamöter, ersättningar och arvoden	2,000	—	
S. F. besl. $\frac{28}{12}$ 1880.	}	b	1 Sekreterare, lön	5,000	—	
D:o $\frac{24}{4}$ 1883.		b	1 Notarie, arvode	2,400	—	
D:o $\frac{29}{12}$ 1884.		c	Kanslibiträde och vaktbetjening, förslagsvis	2,400	—	
		c	Expenser, förslagsvis	4,000	—	19,800
			Drättselkontoret.			
	}	b	1 Stadskamrerare, lön <i>Fm.</i> 6,000: —			
		b	arvode för räkenskaper- skapernas behöri- aflemnande " 400: —	6,400	—	
		b	1 Stadskassör, lön " 5,000: —			
			Missräkningspen- ningar " 800: —	5,800	—	
S. F. besl. $\frac{11}{3}$ 1879.	}	b	1 äldre Stadsbokhål- lare, lön " 4,000: —			
		b	förhöjning efter 5 års tjänst vid Drät- selkontoret " 800: —	4,800	—	
			Transport	17,000	—	396,504 98

S. F. besl. $\frac{11}{3}$ 1879.	b & c	Transport	17,000	—	396,504	98
D:o d:o	b	1 yngre Stadsbokhållare, lön . . .	3,000	—		
	b	1 Kontorsskrifvare, arvode . . .	1,600	—		
	c	Extra biträde, förslagsvis . . .	2,400	—		
D:o $\frac{6}{4}$ 1875.	b	1 Vaktmästare, lön . <i>Fm.</i> 600:—				
	b	beklädnadshjelp . " 28: 56				
	b	dyrtidstillägg . . " 200:—	828	56		
	c	Arvode för debetsedlars kringbärning, förslagsvis	800	—		
	c	Expenser, förslagsvis	1,800	—	27,428	56
Tolagskontoret.						
S. F. besl. $\frac{7}{11}$ 1878.	b	1 Vågmästare för utrikes inkommande expeditionen (Vakant), lön <i>Fm.</i> 3,600:—				
D:o d:o	b	arvode för räkenskapernas behöriga aflemnande " 400:—	4,000	—		
Mag. besl. $\frac{20}{4}$ 1864.	b	1 Vågmästare för utgående samt inrikes inkommande expeditionen, lön " 2,200:—				
	b	arvode för räkenskapernas behöriga aflemnande " 200:—	2,400	—		
	c	1 Vågmästare biträde, förslagsvis för 7 månader	1,400	—		
D:o $\frac{26}{3}$ 1862.	b	Ersättning åt Vågmästarene för debetsedlar, förslagsvis	400	—		
D:o d:o	b	2 Vaktmästare, lön å <i>Fm.</i> 600:—				
S. F. besl. $\frac{2}{8}$ 1876.	b	beklädnadshjelp . " 28: 56				
D:o $\frac{24}{4}$ 1883.	b	dyrtidstillägg . . " 200:—	1,657	12		
D:o $\frac{31}{3}$ 1875.	b	Arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren	500	—		
Mag. besl. $\frac{18}{2}$ 1873.	b & c	Arvode för kringbärande af debetsedlar, utfärdade af utgående och inrikes inkommande expeditionen, förslagsvis	75	—		
		Mätarearvode, förslagsvis	2,000	—		
Enligt kontrakter.	b	Hyra för tull- och packhusmagasiner	4,200	—		
	c	Inköp af 2:ne nya vågar	750	—		
	c	Expenser, förslagsvis	500	—		
S. F. besl. $\frac{23}{10}$ 1883.	b	Hyra för tullkammarens lokal	4,500	—		
D:o $\frac{7}{6}$ 1882.	b & c	Ved för tullkammarens lokal, förslagsvis	300	—	22,682	12
Transport			—	—	446,615	66

			Transport	—	446,615	66
Hamnkontoret.						
S. F. besl. ²⁸ / ₅ 1878.	b	1 Hamnkapten, lön . <i>Fmf.</i> 3,000: — 4 % af uppbörden, förslagsvis	3,546: —	6,546		
D:o d:o	b	1 Hamnmästare i Sörnäs, lön	2,000: —			
D:o ²⁰ / ₃ 1883.	b	hyresmedel	400: —	2,400		
D:o ²⁸ / ₅ 1878.	b	1 Hamnkontorsbokhållare, lön	2,500: —			
		2 % af uppbörden, förslagsvis	1,773: —	4,273		
D:o d:o	b	1 äldre vaktmästare, lön	900: —			
D:o d:o	b	beklädnadshjelp	100: —			
D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.	b	Personellt lönetillskott	400: —	1,400		
D:o ²⁸ / ₅ 1878.	b	1 yngre vaktmästare, lön	800: —			
D:o d:o	b	beklädnadshjelp	100: —	900		
D:o d:o	b	2 Hamnkonstaplar, lön å	650: —			
D:o d:o	b	beklädnadshjelp	100: —			
D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.	b	Personellt lönetillskott	100: —	1,700		
D:o ²⁸ / ₅ 1878.	b	2 Hamnkonstaplar, lön å	650: —			
D:o d:o	b	beklädnadshjelp	100: —	1,500		
<i>Anm. 2 Hamnkonstapelssysslor i Sörnäs äro vakanta, men besättas ej under år 1886.</i>						
S. F. besl. ³¹ / ₁₂ 1877.	b	2 Packare och Vräkare, lön å <i>Fmf.</i> 480	960			
D:o ²⁵ / ₁ 1881.	b	1 Parmmätareåldermand, lön	200			
	c	Arvode för uppbörd af kokhusafgifter	100			
	c	Rengörning af hamnar och kajer, förslagsvis	1,400			
	c	Ved och belysning samt expenser och diverse, förslagsvis	600		21,979	
Byggnadskontoret.						
S. F. besl. ¹⁵ / ₆ 1877.	b	1 Stadsingeniör, lön . <i>Fmf.</i> 7,000: —				
	b	förhöjning efter 5 års tjänst	1,000: —			
	b	resemedel	600: —	8,600		
		Transport	8,600		468,594	66

S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1882.	b	1 äldre biträdande Ingeniör, arvode <i>Fmf</i> 4,800, hvaraf hälften påföres Vattenledningen (se XI Vattenledningen)	8,600	468,594 66	
D:o d:o	b	1 yngre d:o, arvode	2,400		
D:o $\frac{27}{12}$ 1878.	b	1 Bokhållare, lön . . <i>Fmf</i> 2,000: —	3,600		
D:o $\frac{28}{12}$ 1882.	b	20 % löneförhöjning efter 5 års tjänst n 400: —	2,400		
D:o $\frac{27}{12}$ 1878.	b	1 Trädgårdsmästare, arvode	3,000		
Mag. besl. $\frac{9}{8}$ 1871.	b	1 Parkvakt, jemte fri bostad och ved, lön	720		
S. F. besl. $\frac{15}{3}$ 1881.	b	1 Skogsvakt, jemte fri bostad och ved, lön	900		
	c	1 D:o, jemte fri bostad, lön	720		
	c	Material- och handtlångaredagsverken vid mätningar i och för stadens arbeten, förslagsvis	3,000		
	c	Renritning och kopiering af förslag till förändrad stadsplan	2,000		
	c	Mätningar och uppgörande af karta jemte ny indelning af villorna vid Ostra Chausséen	4,800		
	c	Expenser, förslagsvis — <i>Fmf</i> 135,129: 68 —	1,100		33,240
IV. Gatubelysningen.					
a) <i>Gasbelysningen.</i>					
Kontrakt om gasbelysningens införande i Helsingfors d. $\frac{30}{5}$ 1860.	b	85 lyktor af I och II klassen å 2,974 $\frac{10}{60}$ bränntimmar	252,804,10	49,866 30	
	b	243 lyktor af III klassen, å 2,564 $\frac{50}{60}$ bränntimmar	623,254,30		
	b	262 lyktor af IV klassen, å 1,414 $\frac{30}{60}$ bränntimmar	370,599,00		
		S:a bränntimmar 1,246,657,40 å 4 penni			
	c	10 lyktor af III klassen att efter behof uppställas, förslagsvis	300		
Transport			50,166 30	501,834 66	

S. F. besl. $\frac{7}{6}$ 1882.	b	1 Siemens lampa under 2,564 $\frac{50}{60}$ bränntimmar kons. å 700 liter 1,795,383	50,166	30	501,834	66
D:o d:o	b	1 Siemens lampa under 1,414 $\frac{30}{60}$ bränntimmar kons. å 1,600 liter 2,263,200				
D:o d:o	b	2 Siemens lampor under 1,414 $\frac{30}{60}$ bränntimmar kons. å 700 liter 1,980,300				
		S:a liter 6,038,883				
D:o $\frac{30}{1}$ 1883.	b	= 213,275 kubikfot å 0,8 penni	1,706	20		
D:o $\frac{3}{10}$ 1882.	b	1 Gaskontrollör, arvode	1,200	—		
D:o $\frac{29}{6}$ 1882.	b	1 Besigtningssman, arvode	200	—		
	b	Belysning af Nikolaikyrkans tornur	600	—		
	c	Hyra, städning m. m. af Gaskontrollörens arbetsrum	600	—	54,472	50
		b) <i>Terpentin- och Petroleumbelysningen.</i>				
Enligt kontrakter.	b	195 st. Terpentinlyktor å <i>Fmf.</i> 70	13,650	—		
	b	51 st. Petroleumlyktor å <i>Fmf.</i> 70	3,570	—		
	c	20 st. nya att uppställas å platser, som af Drätselkammaren komma att anvisas, förslagsvis	1,400	—		
Mag. besl. $\frac{27}{7}$ 1874.	b & c	Belysning i Sörnäs, förslagsvis — <i>Fmf.</i> 74,092: 50. —	1,000	—	19,620	—
		V. Brandverket.				
		a) <i>Hyror.</i>				
S. F. besl. $\frac{21}{12}$ 1876.	b	Hyra för brandmanskapet vid norra tornet	2,500	—		
Enligt kontr. $\frac{20}{1}$ 1876.	b	Hyra för brandmanskapet vid södra tornet	4,400	—	6,900	—
		b) <i>Eldning och belysning.</i>				
	c	20 famnar björkved, entreprenad, å <i>Fmf.</i> 16	320	—		
	c	35 famnar tallved, entreprenad, å <i>Fmf.</i> 12: 20	427	—		
	c	30 famnar granved, entreprenad, å <i>Fmf.</i> 10: 50	315	—		
	c	Ljus och olja, förslagsvis	1,000	—	2,062	—
		Transport	—	—	584,889	16

		Transport	—	—	584,889	16
		c) <i>Redskapens underhåll</i> , förslagsvis	—	—	3,000	—
		d) <i>Aflöningar och andra förmåner.</i>				
Brandordn. 1869.	b	1 Brandmästare, lön <i>Smf.</i> 3,200:— hyresmedel 600:—	3,800	—		
D:o D:o S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883. Brandordn. 1869.	b	1 Underbrandmästare, lön	1,400	—		
	b	1 Sekreterare vid Brandkommis- sionen, arvode	600	—		
Br.-kom:s besl. ² / ₃ 1875. Godk. af S. F. ²² / ₁₂ 1876. S. F. besl. ²⁷ / ₁₂ 1881. D:o ²⁹ / ₁₂ 1884. Brandordn. 1869.	b	2 Sprutmästare, lön à <i>Smf.</i> 600:— dyrtidstillägg 240:—				
	b	beklädnadshjelp 60:—				
Br.-kom:s besl. ²⁴ / ₄ 1873	b	skrifvarhjelp 40:—	2,000	—		
	c	1 Maskinist, lön	300	—		
Br.-Kom:s besl. ⁸ / ₄ 1862.	b	2 Kosthållerskor, lön à <i>Smf.</i> 240:—	480	—		
	b	60 Brandkonstaplar, lön à 240:—				
Brandordn. 1869.	b	beklädnadshjelp 40:—				
S. F. besl. ¹¹ / ₃ 1875. D:o ²⁸ / ₁₂ 1882.	b	dyrtidstillägg 100:—	22,800	—		
	c	Tillskottsarvode att i mon af behof utgif- vas åt 4 ordnings- män vid tornen, å 60 <i>Smf.</i> 240:—				
	c	D:o åt 20 äldre kon- staplar å 40 <i>Smf.</i> 800:—	1,040	—		
Br.-Kom:s besl. ²⁶ / ₂ 1876.	b	D:o för eldning och putsning af ångsprutan 240:—	240	—		
D:o d:o	b	Arvode för värden af brunnarne	500	—		
D:o ²⁸ / ₃ 1872.	b	D:o för d:o af brandverkets telegraf D:o för d:o af nya brandtelegrafen, förslagsvis 500:—	150	—		
	c & d	För oförutsedda utgifter för d:o	200	—	34,010	—
		c) <i>Brandstallet</i> , 12 hästar.				
	c	4,380 L \mathcal{H} hö, entreprenad, å 85 p.	3,723	—		
	c	73 tunnor hafre, d:o à <i>Smf.</i> 12: 70	927	10		
	c	Skoning och medicin, förslagsvis	500	—		
	c	Underhåll af seldon m. m. förslagsv.	200	—	5,350	10
		f) <i>Inköp af nya redskap m. m., förslagsvis.</i>				
	c	1 ny redskapsvagn till norra tornet	1,050	—		
	c	800 fot gummerad hampslang, å 2 <i>Smf.</i> 1,600:—	1,600	—		
	c	1 häst till norra tornet	500	—	3,150	—
		Transport	—	—	630,399	26

		Transport	—	—	630,399	26
		g) <i>Diverse.</i>				
	c	Arvoden för brandsyner, förslagsvis	750	—		
	c	Gratifikationer, vatten vid eldsvådor m. m., förslagsvis	2,000	—		
	c	För inköp af böcker och tidningar — <i>Tmf</i> 57,272: 10. —	50	—	2,800	—
		VI. Polis- och Fångvården.				
		Polisinrättningen.				
		1 Polismästare, lön . <i>Tmf</i> 6,000: —				
		hyresmedel " 1,500: —				
		underhåll af 2 hästar och åkdon " 1,500: —	9,000	—		
		1 Underpolismästare, lön " 4,000: —				
		hyresmedel " 1,200: —				
		underhåll af häst och åkdon " 800: —	6,000	—		
		2 Ledamöter i Polis-kammaren å " 600: —	1,200	—		
		1 Sekreterare, lön " 1,400: —				
		hyresmedel " 600: —	2,000	—		
	b	2 Notarier, lön å " 1,200: —	2,400	—		
	b	2 Kanslister, lön å " 1,000: —	2,000	—	22,600	—
		Ordningspolisen.				
		2 Kommissarier, lön å <i>Tmf</i> 1,500: —				
		hyresmedel " 600: —				
		tjenstgöringsarvode " 300: —	4,800	—		
		8 Öfverkonstaplar, lön å " 750: —				
		tjenstgöringsarvode " 750: —	12,000	—		
		30 äldre konstaplar, lön å " 500: —				
		tjenstgöringsarvode " 400: —				
		beklädnadshjelp " 200: —	33,000	—		
		32 yngre konstaplar, lön å " 400: —				
		tjenstgöringsarvode " 400: —				
		beklädnadshjelp " 200: —	32,000	—		
		Transport	81,800	—	655,799	26

K. Förordn. ²⁹/₆ 1876.

			Transport	81,800	655,799	26
			<i>Tillägg.</i>			
S. F. besl. $\frac{21}{11}$ 1882.	b	2 Öfverkonstaplar, lön å	750:—			
D:o $\frac{3}{9}$ 1885.		tjenstgöringsarvode	750:—	3,000		
	b	12 äldre konstaplar,				
		lön å	500:—			
		tjenstgöringsarvode	400:—			
	b	beklädnadshjelp .	200:—	13,200		
		12 yngre konstaplar,				
		lön å	400:—			
	b	tjenstgöringsarvode	400:—			
		beklädnadshjelp .	200:—	12,000		
		Underhåll af stallen, 6				
	b & c	hästar 2,200 L \mathring{a} hö,				
S. F. besl. $\frac{3}{9}$ 1885.		å 88 pmi	1,936:—			
		880 L \mathring{a} hafre, för-				
	b & c	slagsvis	1,200:—			
		Skoning och läkeme-				
		del, förslagsvis . .	240:—			
	b & c	Remont, förslagsvis .	240:—	3,616	113,616	
			Detektiva polisen.			
	b	1 Kommissarie, lön .	1,500:—			
		hyresmedel	800:—			
		tjenstgöringsarvode	500:—	2,800		
K. Förordn. $\frac{29}{6}$ 1876.	b	1 Öfverkonstapel, lön	1,000:—			
		tjenstgöringsarvode	800:—	1,800		
	b	6 konstaplar, lön å .	500:—			
		tjenstgöringsarvode	500:—			
		beklädnadshjelp .	200:—	7,200	11,800	
	b & c	Expenser	1,700			
S. F. besl. $\frac{12}{10}$ 1880.		Läkarearvode	600			
	b	Till ersättning för oförskild skada				
K. Förordn. $\frac{29}{6}$ 1876.		å kläder, ådragen i tjensten samt				
	b	till gratifikation	1,000			
Enligt kontrakt.		Hyra för 2:dra polisvaktkontorets				
	b	lokal	2,450			
S. F. besl. $\frac{29}{12}$ 1884.		Hysesbidrag för Vaktkontoren vid				
	b	chausséerna	360		6,110	
			Stadshäktet.			
	b	1 Fängelsevaktmästare, lön . . .	300			
Mag. besl. $\frac{5}{2}$ 1873.		8 Fångknektar, lön å <i>Fmf.</i>	500:—			
D:o $\frac{28}{3}$ 1873.	b	dyrtidstillägg	100:—	4,800		
S. F. besl. $\frac{15}{11}$ 1875.						
D:o $\frac{16}{6}$ 1885.						
			Transport	5,100	787,325	26

S. F. besl. $\frac{13}{4}$ 1875.	} b	Transport	5,100	787,325	26
K. S:ns skrifv. $\frac{3}{9}$ 1875.		1 Vaktqvinna jemte fri bostad . . .	300		
Mag. besl. $\frac{2}{12}$ 1867.		b 2 Politiekarlar à <i>Fmf</i> 360	720		
S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1876.		b Religiös vård	600		
		c Förnödenheter, förslagsvis	1,000		
		— <i>Fmf</i> 161,846: 00 —		7,720	
VII. Sundhets- och Sjukvården.					
S. F. besl. $\frac{20}{9}$ 1877.	} b	1 Stadsläkare, lön . <i>Fmf</i> 5,400: —			
		b hyresmedel	1,600: —	7,000	
	} b	2 Distriktsläkare, å	3,000: —	6,000	
D:o $\frac{7}{6}$ 1882.		b 1 Qvinlig läkare till $\frac{1}{6}$ 1886		833	35
D:o $\frac{29}{12}$ 1883.	} b	1 Sekreterare, lön	600		
Mag. besl. $\frac{27}{11}$ 1869.		b 1 Barnmorska, lön	300		
S. F. besl. $\frac{28}{6}$ 1878.	} b	1 Ekonom (utom fria rum och ved),		1,200	
D:o $\frac{29}{12}$ 1883.		c lön		540	
	} c	1 Sjuksköterska å 45 <i>Fmf</i> pr månad		480	
		c 1 d:o å 40 <i>Fmf</i> pr månad		480	
	} c	1 Dreng, lön	<i>Fmf</i> 240: —		
		c kostpenningar	288: —	528	
	} c	Expenser och betjening, förslagsvis		800	
S. F. besl. $\frac{21}{12}$ 1875.		b Hyra för besigtningsslokal		800	
D:o $\frac{21}{10}$ 1878.	} b	Hyra för ordinarie sjukhuset till $\frac{1}{6}$		2,100	
		c 1886		5,475	
	} c	Kost för 25 sjuke, å 60 penni per		1,000	
		c dag, förslagsvis		600	
	} c	Läkemedel, förslagsvis		1,200	
		c Tvätt, d:o		500	
	} c	Ved, belysning och vatten, förslagsv.			
		c Remont af lasarettspersedlar & di-			
	} b	verse, förslagsvis			
S. F. besl. $\frac{5}{6}$ 1883.		c Underhåll af en besigtningssstation			
		för lifsmedel:			
		1 Föreståndare, arvode <i>Fmf</i> 3,000: —			
		1 Dreng, lön	" 480: —		
		Hyra, ved & ljus, för-			
		slagsvis	" 1,500: —		
		Underhåll, förslagsvis " 500: —		5,480	
S. F. besl. $\frac{29}{1}$ 1884.	} b	1 Tillsyningsman vid helsopolisen,		2,500	
		b arvode		2,000	
D:o d:o	} c	1 Tillsyningsman vid helsopolisen,		2,000	
		c Inventarier till nya sjukhuset, för-		2,000	
		slagsvis			41,936
		— <i>Fmf</i> 41,936: 35. —			35
		* Transport	—		837,101
					61

		Transport	—	837,101	61
VIII. Fattigvården.					
Fattigv.-regl. 1863.	b	1 Ordförande i Styrelsen, lön	<i>My.</i> 1,600:—		
S. F. besl. ⁶ / ₄ 1875.	b	dyrtidstillägg	" 1,400:—	3,000	—
D:o d:o	b	1 Sekreterare, lön	" 1,200:—		
D:o ²⁹ / ₅ 1877.	b	arvode	" 400:—	1,600	—
D:o ²³ / ₁₂ 1880.	b	1 Vaktmästare, lön		600	—
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883.	b	1 Inspektor för arbets- och fattiggården, jemte fri bostad och ved, lön	" 2,500:—		
		extra arvode	" 500:—	3,000	—
D:o ³¹ / ₁₀ 1876.	b	1 Predikant, arvode		1,000	—
Kyrkost. ¹⁷ / ₉ 1874.	c	1 Sjuksköterska för fattiggården, lön		420	—
	c	1 Sjuksköterska för de på sjukhuset intagne, lön		420	—
	c	1 manlig vårdare för dårvårdsafdelningen, lön		600	—
	c	1 Sköterska för dårvårdsafdelningen, lön		420	—
S. F. besl. ¹⁸ / ₉ 1877.	b & c	Hyra för Styrelsens lokal		900	—
D:o ²³ / ₁ 1885.		c	Städning af densamma		60
	c	Arvode för tillsyningsmän, förslagsvis		1,200	—
	c	Inspektionsrese-kostnadsersättning för d:o, förslagsvis		400	—
	c	Understöd åt de fattige: ständiga, förslagsvis	<i>My.</i> 46,000:—		
		tillfälliga, förslagsvis	" 8,000:—	54,000	—
	c	Beklädnad för de fattiga i fattiggården, förslagsvis		4,600	—
	c	Kost för de fattiga å arbets- och fattiggården samt inrättningens sjukhem, förslagsvis		21,000	—
	c	Sjukvård utom Inrättningen, förslagsvis		4,000	—
	c	Kostnad för sinnesrubbade personer, intagna å Lappviks sjukhus och Sjählö hospital, förslagsvis .		7,500	—
		Transport		104,720	—
				837,101	61

		Transport	104,720	—	837,101	—
	c	Läkemedel, förslagsvis	2,700	—		
	c	Inventarier, förslagsvis	1,000	—		
	c	Ved, förslagsvis	3,500	—		
	c	Hafre för tvenne hästar, förslagsvis	300	—		
	c	Hö för tvenne hästar (påräknas från fattiggårdens jordområde). förslagsvis	600	—		
	c	Remontarbeten å arbets- och fattiggården, förslagsvis	2,150	—		
	c & d	För oförutsedda behof och diverse, förslagsvis	5,000	—		
S. F. besl. 29/12 1883.	b	Telefonledning till arbets- och fattiggården	380	—		
D:o 19/2 1885.	b	Understöd till värnepligtige Formannen J. F. Rönnqvists hustru Anna Brita	180	—		
D:o 15/12 1885.	b	D:o till värnepligtige arbetaren A. Pelanders hustru Ida Maria	180	—	120,710	—
		— <i>Fmk.</i> 120,710: 00 —				
		IX. Undervisningsväsendet.				
		a) <i>Navigationsskolan.</i>				
S. F. besl. 10/2 1876.	b	Hyra	2,400	—		
	c	Ved, incl. huggning, förslagsvis	470	—	2,870	—
		b) <i>Realskolan.</i>				
D:o 19/9 1876. Enligt kontrakter.	b	Hyra för skollokalen	6,000	—		
	c	Ved och belysning, förslagsvis	850	—		
	c	Inventarier och diverse, förslagsvis	1,000	—		
	b	Hyresmedel åt rektor	1,200	—		
D:o 19/9 1876.	b	D:o åt 3 lärare å <i>Fmk.</i> 900	2,700	—		
D:o 29/12 1883.	b	Aflöning åt 1 vaktmästare	600	—	12,350	—
		c) <i>Slöjdskolan.</i>				
	c	Anslag	—	—	5,000	—
		d) <i>Handelsinstitutet.</i>				
	c	Anslag	—	—	2,500	—
		e) <i>Folkskolorna.</i>				
		Löner:				
		1 lärare, lön <i>Fmk.</i> 2,000: —				
		10 års förhöjning „ 400: —				
		Transport	—	—	980,531	61

		Transport	—	—	980,531 61
		ytterligare 5 års förhöjning från $\frac{1}{6}$ 1886	" 116: 67	2,516 67	
		2 lärare, lön à	" 2,000: —	4,800 —	
		10 års förhöjning à	" 400: —	—	
		3 lärare, lön à	" 2,000: —	6,600 —	
		5 års förhöjning à	" 200: —	—	
		1 lärarinna, lön	" 1,500: —	1,950 —	
		15 års förhöjning	" 450: —	—	
		4 lärarinnor, lön à	" 1,500: —	7,200 —	
		10 års förhöjning à	" 300: —	—	
Folkskoleregl. $\frac{25}{3}$ 1870.		1 lärarinna, lön	" 1,500: —	1,650 —	
Kyrkost. $\frac{17}{9}$ 1873.		5 års förhöjning	" 150: —	—	
S. F. besl. $\frac{12}{3}$ 1878.	b	1 lärarinna, lön	"	1,500 —	
D:o $\frac{29}{12}$ 1883.		4 lärarinnor, lön à	<i>Fm.</i> 1,200: —	6,240 —	
		15 års förhöjning à	" 360: —	—	
		1 lärarinna, lön	" 1,200: —	—	
		10 års förhöjning	" 240: —	—	
		ytterligare 5 års förhöjning från $\frac{6}{10}$ 1886	" 28: 33	1,468 33	
		2 lärarinnor, lön à	" 1,200: —	—	
		5 års förhöjning à	" 120: —	—	
		ytterligare 5 års förhöjning från $\frac{1}{9}$ 1886	" 40: —	2,720 —	
		5 lärarinnor, lön à	" 1,200: —	6,600 —	
		5 års förhöjning à	" 120: —	—	
		1 lärarinna, lön	" 1,200: —	—	
		5 års förhöjning från $\frac{1}{9}$ 1886	" 40: —	1,240 —	
		1 lärarinna, lön	"	1,296 —	
		Arvoden:			
		4 lärare, arvode à	<i>Fm.</i> 2,000: —	8,800 —	
		5 års förhöjning à	" 200: —	—	
		1 lärare, arvode	" 2,000: —	2,066 67	
		5 års förhöjning från $\frac{1}{9}$ 1886	" 66: 67	—	
		1 lärare, arvode	" 1,250: —	1,375 —	
		5 års förhöjning	" 125: —	—	
		8 lärare, arvode à	" 2,000: —	16,000 —	
		1 lärare, arvode	"	1,125 —	
		Transport	75,147 67	—	980,531 61

		Transport	75,147	67	980,411	61
		1 lärarinna, arvode . <i>Imc</i> 1,500: —				
		5 års förhöjning " 150: —	1,650	—		
Folkskoleregl. ²³ / ₅ 1870.		1 lärarinna, arvode . " 1,500: —				
		5 års förhöjning från ¹ / ₉ 1886 . . " 50: —	1,550	—		
Kyrkost. ¹⁷ / ₉ 1873.	b	1 lärarinna, arvode . " 1,500: —				
S. F. besl. ¹² / ₃ 1878.		5 års förhöjning från ¹⁷ / ₁₀ 1886 . . " 30: 83	1,530	83		
D:o ²⁰ / ₁₂ 1883.		5 lärarinnor, arvode å " 1,500: —				
		5 års förhöjning å " 150: —	8,250	—		
		5 lärarinnor, arvode å " 1,500: —	7,500	—		
		1 lärarinna, arvode . " 1,200: —				
		5 års förhöjning " 120: —	1,320	—		
		17 lärarinnor, arvode å " 1,200: —	20,400	—		
		1 lärarinna, arvode . " 1,300: —				
		10 års förhöjning " 260: —	1,560	—		
		2 lärarinnor, arvode å " 1,000: —	2,000	—		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1884.	b	1 lärarinna, arvode	700	—		
	c	Timlärarinnor för de förberedande skolorna, förslagsvis	2,300	—		
	c	Vikarier och sannolikt ökad lärarepersonal under höstterminen, förslagsvis	6,500	—		
Folkskoleregl. ²³ / ₅ 1870.	b	1 Inspektor, lön	6,000	—		
Kyrkost. ¹⁷ / ₉ 1873.		1 Sekreterare i direktionen, lön	600	—		
S. F. besl. ¹² / ₃ 1878.	b	1 Ekonom, lön	1,500	—		
D:o ²⁰ / ₁₂ 1883.		1 Vaktmästare, lön	1,000	—		
D:o ²⁹ / ₁₂ 1884.	b	1 Vaktmästarebiträde, lön	200	—		
D:o ²⁰ / ₁₂ 1883.	c	Arvode för matrikelföringen vid de högre skolorna	500	—		
D:o d:o	c	Bidrag till upprätthållande af en fortsättningsskola för flickor	600	—		
	c	Bidrag till en dylik skola för gossar	600	—		
S. F. besl. ¹⁵ / ₁₂ 1885.	b	Ökade kostnader för elevantalets nedsättning å de högre afdelningarne:				
		aflöningar . . . <i>Imc</i> 3,700: —				
		hyror " 2,000: —				
		möbel och material " 2,500: —				
		ved och ljus . . . " 150: —				
		renhållning . . . " 180: —	8,530	—		
		Transport	149,938	50	980,411	61

S. F. besl. ¹⁵ / ₁₂ 1885.	b	<p style="text-align: right;">Transport</p> <p>För införande af undervisning i handarbete i de högre gosskolorna:</p> <p>a) för undervisning i träslöjd: inredning af verkstad och anskaffande af verktyg <i>Tmf.</i> 1,200:— modeller " 300:— lärareaflöning å 2,000 <i>Tmf.</i> per år " 666: 67 aflöning åt ett lärarebiträde å 800 <i>Tmf.</i> per år " 266: 67 material " 100:—</p> <p>b) för undervisning i lappning af kläder: aflöning åt en arbetsledare å 800 <i>Tmf.</i> per år <i>Tmf.</i> 266: 67 material " 63: 33 lokal för undervisningen " 700:—</p> <p style="text-align: center;"><i>Öfriga kostnader.</i></p>	149,938 50	980,411 61
Enligt kontrakter.	b & c	<p>Hyror för lokaler</p> <p>c Undervisningsmaterial, förslagsvis</p> <p>c Material för handarbeten, d:o</p> <p>c Ny skolmöbel och reparation af gammal, förslagsvis</p> <p>c Ved och vedhuggning, förslagsvis</p> <p>c Belysning, förslagsvis</p> <p>c Till beklädnad åt medellösa elever, förslagsvis</p> <p>c Renhållning (städning, skurning m. m.), förslagsvis</p> <p>c Underhålls- och reparationskostnader för skolornas egna gårdar, förslagsvis</p> <p>c Reparation af mellantaket i norra flygeln af folkskolegården N:o 21 Kaserngatan, förslagsvis</p>	12,903 33	
S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1883.	b	<p>Pension åt förra lärarinnan E. Heintze</p>	800 —	210,205 17
Transport			—	1,190,616 78

			Transport	—	—	1,190,616 78
			f) <i>Folkbiblioteket och Läsesalen.</i>			
S. F. besl. $\frac{6}{4}$ 1882.	b	1 Bibliotekarie, arvode <i>Fmf.</i> 2,000: —				
D:o $\frac{5}{1}$ 1883.	b	hyresmedel 500: —	2,500	—		
	c	Biträden vid utlåningen, arvoden, förslagsvis	1,620	—		
	c	Biträdet vid läsesalen, arvode, förslagsvis	540	—		
S. F. besl. $\frac{5}{10}$ 1882.	b	1 Vaktmästare, jemte fria rum och ved, lön	800	—		
D:o d:o	b	1 Gårdskarl, jemte fria rum och ved, lön	200	—		
	c	Böcker, tidskrifter och tidningar samt inbindning	5,000	—		
	c	Ved och belysning, förslagsvis	3,000	—		
	c	Brandstodsafgifter, d:o	600	—		
	c & d	Diverse, samt oförutsedda utgifter, förslagsvis	1,000	—	15,260	—
	c	g) <i>Åt Arbetareföreningen för folkliga föredrag</i> — <i>Fmf.</i> 249,685: 17. —	—	—	1,500	—
		X. Staden åliggande allmänna onera.				
		a) <i>Skjutshållning.</i>				
Drätselkam:s besl. $\frac{12}{4}$ 1884.	b	Entreprenad, 12 hästar, å 485 <i>Fmf.</i>	—	—	5,820	—
		b) <i>Kronoutlagor.</i>				
K. Manif. $\frac{1}{8}$ 1811 § 3.	b	Båtsmansvakansafgift	576	—		
Res. på städ. besv. $\frac{19}{2}$ 1757 § 58.	b	Boskapspenningar och utsädesafgift	53 04		629 04	
		c) <i>Inqvartering.</i>				
Inqv. regl. $\frac{10}{1}$ 1876. S. F. besl. $\frac{11}{3}$ 1879.	c	Inqvarteringskostnader, förslagsvis	—	—	334,862	—
		d) <i>Inqvarteringsnämnden.</i>				
D:o $\frac{25}{1}$ 1878.	b	1 Ordförande, arvode	2,000	—		
D:o $\frac{28}{12}$ 1878.	b	1 Sekreterare	1,600	—		
D:o $\frac{14}{8}$ 1877.	b	1 Qvartermästare	2,000	—		
D:o $\frac{20}{12}$ 1883.	b	1 Translater	800	—		
D:o $\frac{4}{10}$ 1876.	b	1 Vaktmästare	800	—		
D:o $\frac{23}{1}$ 1885.	b & c	Hyra för nämndens lokal — <i>Fmf.</i> 349,411: 04. —	900	—	8,100	—
		Transport	—	—	1,556,780 82	

		Transport	—	1,556,780	82
		XI. Vattenledningen.			
		<i>Förvaltning, drift och underhåll.</i>			
S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1882.	b	Äldre biträdande Ingeniören, andra hälften af arvodet (se Byggnadskontoret)	2,400	—	
S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1882. D:o $\frac{29}{12}$ 1884.	b	1 Rörmästare, arvode	2,700	—	
		Rörläggare- och handtlångare-arvode, förslagsvis	2,000	—	
		1 Maskinist vid pumpverket, jemte fri bostad och ved, arvode	2,100	—	
D:o $\frac{5}{12}$ 1882.	b	1 Maskinistbiträde, jemte fri bostad och ved, arvode	720	—	
		1 Filterförman, jemte fri bostad och ved, arvode	1,080	—	
		Biträden och handtlångare åt filterförmannen, arvoden sammanlagdt, förslagsvis	1,500	—	
		Extra arbetare vid rörnätet, förslagsvis	1,000	—	
	c	Ved, olja och trassel, förslagsvis	800	—	
S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1882.	b	Resemedel för Byggnadskontorets ingenjörer	300	—	
D:o d:o	b	Arvode för debitering af vattenkonsumtionsavgifter	600	—	
	c	Underhåll af vattenledningens byggnader, <i>hågnader</i> , maskiner och dammar i Gammelstaden jemte brandförsäkringspremier, förslagsvis	2,400	—	
	c	Remont af filterbassinen, förslagsvis	600	—	
	c	Ändring af 5 st. brandposter i hufvudledningen mellan vattenborgen och staden å <i>Fm.</i> 300	1,500	—	
	c	Elektrisk vattenståndsmätare, underh.	200	—	
	c	Telefonavgift	250	—	
	c	Reparation och justering af vattenmätare, förslagsvis	600	—	
	c	Öfrigt underhåll, förslagsvis	3,600	—	24,350
		<i>Utsträckning af rörnätet under:</i>			
	c	Konstantinsgatan från adr. N:o 32 till Vinkelgatan	2,100	—	
	c	Kristiansgatan från Mauritsgatan till adr. N:o 16, Vinkelgatan från			
		Transport	2,100	—	1,581,137
					82

		Transport adr. N:o 10 till Kristiansgatan samt under Mellan- och Brobergs- gatorna från Kristiansgatan till adr. N:o 14 vid Brobergsgatan .	2,100	1,581,137	82
			16,560	18,660	—
		<i>Diverse mindre arbeten.</i>			
c		Förändring af tilloppsluckan i sug- röret för påsläppning af ofiltrerad vatten	600		
c		1 st. ejector för länsning af tur- binerna	500		
c		1 st. 6 tums afstängningskran å rörnätet	175		
c		3 st. 4 tums d:o d:o å d:o	405		
c		Inköp af vattenmätare, förslagsvis	6,000		
c		Ombyggnad af hästbon vid kok- huset	600	8,280	—
		— <i>Samt</i> 51,290: 00. —			
		XII. Allmänna arbeten, som i det föregående icke äro nämnde:			
		1:o. <i>Staden tillhöriga hus och bygg- naders samt lägenheters under- håll.</i>			
c		Restaurering af vestibulen och trapp- uppgången i Rådhuset, förslagsvis	2,200		
c		Ombyggnad af Kaisaniemi värds- hus veranda, förslagsvis	5,000		
c		Öfrigt underhåll, förslagsvis	13,000		
c		För inrättande af ett allmänt af- träde, förslagsvis	2,800	23,000	—
		2:o. <i>Gator, kanaler, afloppsdiken och kajer.</i>			
		Omläggning af stadens andelar uti:			
c		Skilnaden från gården N:o 4 österut till Högbergsgatan	1,100		
c		Södra Esplanadgatan från Mikael- s till V. Henriksgatan	8,800		
c		Östra Henriksgatan mellan Norra och Södra Esplanadgatorna	1,800		
		Transport	11,700	1,631,077	82

		Transport	11,700	—	1,631,077	82
	c	Södra Magasinsgatan längs Kasern- torget	1,100	—		
	c	För påfyllning af Michaelsgatan emellan Alexanders- och Brunns- gatorna	9,100	—		
		Nyläggning af:				
	c	Smedsgatan från Sjömans- till Röd- bergsgatan	3,200	—		
	c	Sydliga kajarmen i Södra hamnen	7,000	—		
	c	Öfrigt underhåll, incl. snöplogning, förslagsvis	25,000	—	57,100	—
		3:o. <i>Brunnar och vattenuppför- dringsverk för brandväsendet.</i>				
	c	Diverse reparationer.	—	—	2,000	—
		4:o. <i>Stadens allmänna vägar.</i>				
	c	För en jernbro öfver jernvägens genomsprängning i Djurgården, förslagsvis	7,500	—		
	c	Remont af vägen till Mejlans villor	1,000	—		
	c	Underhåll, förslagsvis	4,500	—	13,000	—
		5:o. <i>Renhållningsväsendet.</i>				
	c	Underhåll af afstjelningsplatserna, bryggor och prämar, förslagsvis .	2,000	—		
	c	Vakter och prämkarlar, förslagsvis	5,000	—		
	c	Latriners och pissoirers underhåll och renhållning, förslagsvis . .	3,000	—		
Drätselkamm. besl ¹⁸ / ₉ 1885.	b	Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar, entrepren.	13,500	—	23,500	—
		6:o. <i>Stadens chausséer.</i>				
	c	Gångbana längs Östra chausséen från Hagnäs till Fogelvik	8,000	—		
	c	Reparation af körbanor, vaktstugor, broar, trummor och handräcken, förslagsvis	12,000	—	20,000	—
		7:o. <i>Stadens planteringar och träd- skola.</i>				
	c	Underhåll, förslagsvis	18,000	—		
	c	Bröstvärn af huggen granit längs Unionsgatan mot Kaisaniemi park	8,500	—		
		Transport	26,500	—	1,746,677	82

		Transport	26,500	1,746,677	82
c		Underhåll af hägnader, förslagsvis	1,500		
c		Festplanens i Kaisaniemi påfyllning och planering	2,000	30,000	
		8:o. <i>Stadens hamnar.</i>			
c		För uppuddring af inloppet till Sörnäs	15,000		
c		1 Morings boj i Norra hamnen . .	2,800		
c		Uppuddring af de inre bassinerna i Sandviks hamnen, förslagsvis .	2,000	19,800	
c		9:o. <i>Inköp af inventarier, förslagsvis</i>	—	4,000	
c & d		10:o. <i>Underhåll af inventarier, ar- betsredskap, tvättbryggor, bojar, vedmått, lyktstolpar, material- vaktens aflöning och diverse oförutsedda utgifter, förslagsv.</i>	—	10,000	
		11:o. <i>Planering af gator.</i>			
c		Arbetaregatan mellan Lappviks- och Barnhemsgatorna, provisorisk kör- bana	—	800	
		12:o. <i>Anläggning af afloppskanaler under:</i>			
c		Mikaelsgatan från Regeringsgatan till kloaken under jernvägstorget	3,800		
c		Salutorget från kapellesplanaden till hamnen	8,200		
c		Vestra Henriksgatan från adr. N:o 8 till Andraegatan	840		
c		Konstantins-, Freds- och Mariega- torna från norra brandtornstom- ten till Kyrkogatan	7,350		
c		Konstantinsgatan från adr. N:o 32 till Vinkelgatan	1,500		
c		Kristians-, Mellan- och Brobergs- gatorna från adr. N:o 16 vid Kristians- och N:o 14 vid Bro- bergsgatan till sjön	13,340		
c		Berg-, Regerings- och Glogatorna från adr. N:o 3 vid Berggatan till adr. N:o 6 Glogatan	3,600		
		Fabiansgatan från adr. N:o 26 till N:o 33 samt från Alexanders- till Norra Esplanadgatan	5,300		
c		Under Riddaregatan från adr. N:o 3 till Kyrkogatan	480	44,410	
		Transport	—	1,855,687	82

		Transport	—	1,855,687 82	
Först. Stadsfullmäkt. beslut 1884.	}	13:o. <i>Nybyggnadsföretag.</i>			
		b	Folkskolehuset vid Malmgatan, återstående kostnaden (<i>Fmf.</i> 281,000 i 1884 års budget)	25,000	
		c	Kommunala sjukhuset, vatten- och aflöpsledningar, hägnader och planering af vägar	21,650	46,650
			— <i>Fmf.</i> 294,260: 00. —		
		XIII. Diverse.			
		c	Taxerings- och pröfningsnämndens sekreterare	1,600	
		c	Expenser, förslagsvis	900	
		c	För revision af stadens räkenskaper för år 1885	2,100	
		c	Eldnings- och lysningsämnen, förslagsvis	7,000	
S. F. besl. $\frac{2}{10}$ 1875.		b	Anslag för signalering af middags-timmen	300	
			För stormvarnings-telegram, förslagsvis	250	
		c	Brandstodsafgifter, förslagsvis	2,500	
		c	Arvode åt mantalsskrifvaren för ett tillägg till mantalslängden för uppbörden af den personela fattigafgiften	100	
S. F. besl. $\frac{22}{6}$ 1875.		b	Bidrag till Finska Trädgårdsföreningen i Helsingfors för åren 1882—1892	1,000	
		c	För register till vallängden, förslagsvis	500	
D:o $\frac{24}{4}$ 1883.		b	Bidrag till ett agrikultur och handelskemiskt laboratorium	800	
D:o $\frac{24}{11}$ 1885.		b	Anslag till juridiskt biträde åt obe-medlade	2,500	
		c	Arvode för afsyning af hyrkuskarnes droschkor och slädar samt stängsel vid marknader	250	
		c	Afkortning å uttaxerade medel och andra inkomster, förslagsvis	35,000	
	c & d		För oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande, förslagsvis	40,000	94,800
			— <i>Fmf.</i> 94,800: 00. —		
		Summa <i>Fmf.</i>		—	1,997,137 82

			<i>Fmk.</i>	<i>74</i>	<i>Fmk.</i>	<i>74</i>
		Inkomster.				
		<i>Beräknad behållning från år 1885</i> (deri inberäknade <i>Fmk.</i> 48,775 af det år 1883 beviljade anslaget för uppförandet af nya saluhallar å Kaserntorget)	—		75,000	
		I. Räntor.				
Drätselk. reglem. ^{13/10} 1876 § 15.	} c	Å bankdepositioner och löpande räkning, förslagsvis	15,000			
		Chausséoblig. reglem. • ^{26/1} 1865 § 4.	Å chausséobligationer, förslagsvis	2,500		
		b	Å arrendetomtlösen, d:o	3,000		
Enligt donat. urkunder.	b	Å donationsfonder, hvilkas ränta tillfaller staden.	11,562		32,062	
		II. Tomtlösen.				
Byggnadsordning ^{9/6} 1875 § 7.	} c	För odisponerade tomter, förslagsvis	—		12,000	
		III. Stadens fasta egendom.				
K. Sns resolution d. ^{21/1} 1879.	} b	Räntor och arrenden för donerade hemman, förslagsvis	14,400			
Kongl. försäkr. ^{23/2} 1789 §§ 1 & 4.	} b	Arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre plat- ser inom stadens plan, förslagsvis	37,000			
K. förordningen ^{8/12} 1873 § 6.	} b	Arrenden för jordlägenheter, villa- områden och smärre platser utom stadens plan, förslagsvis	65,000			
Drätselk. besl. ^{13/11} 1885	b	Chausséarrende	17,500			
Kontrakt ^{27/10} 1882. D:o ^{1/6} 1883.	} b	Hyra för lokaler i Folkbiblioteks- huset	4,000			
	b	Hyra för bodar och diskar, för- slagsvis	8,000			
	c	Simhusafgifter, förslagsvis	450			
	c	Fiskevattensafgifter, förslagsvis . .	650			
	c	Hötägt	1,000			
	c	Muhlbetes-afgift	300			
	c	Tillfälliga arrenden och planhyror, förslagsvis	2,000		150,300	
		Transport	—		269,362	

		Transport	—	269,362
		IV. Tomtören.		
	c	Förslagsvis	—	1,900
		V. Inkomstgivande rättigheter.		
		Tolag för till Helsingfors destinerade varor, förslagsvis	70,000	—
		Tolag för till Helsingfors sjöledes inkommande varor, destinerade till uppstad, förslagsvis	2,500	—
		Debetsedelavgifter, förslagsvis	400	—
		Trafikavgifter d:o	175,000	—
		Mätningavgifter d:o	4,000	—
		Transito magasinshyra d:o	150	—
		Hamnavgifter d:o	80,000	—
		Broavgifter d:o	4,000	—
		Ballastavgifter d:o	400	—
		Vägavgifter d:o	1,600	—
		Kokhusavgifter d:o	200	—
		Marknadsavgifter d:o	900	—
		Afgifter af utlänningar för försäljning af matvaror vid mast, förslagsvis	900	—
		Auktionsprovision, förslagsvis	700	—
		Stadskällarrättigheter	775	—
		Biljardavgifter, förslagsvis	384	—
		Boupptecknings procenter, Magistratens och Rådstufvurättens andel, förslagsvis	20,000	—
		Boupptecknings procenter, fattiges andel, förslagsvis	3,500	—
		Kollektmedel, förslagsvis	200	—
		Sakören, stadens andel, förslagsvis <i>Tryk</i> 800: —		—
		Sakören, kronans andel, donerad till staden, förslagsvis " 2,000: —		—
		Sakören, stadens fattiges andel, förslagsvis " 200: —	3,000	—
		Böter för försummad betalning af kronoutsylder, förslagsvis	1,600	—
		Transport	370,209	—
				271,262
K. Förordn. ³¹ / ₁₂ 1877. K. kung. af s. d. K. kung. ¹ / ₆ 1881. K. S:ns skrivf. ¹⁷ / ₄ 1883.	}	Tolag för till Helsingfors destinerade varor, förslagsvis	70,000	—
Trafiktaxan ⁶ / ₁₁ 1877. D:o d:o S. F. besl. ¹ / ₆ 1876.		Tolag för till Helsingfors sjöledes inkommande varor, destinerade till uppstad, förslagsvis	2,500	—
Trafiktaxan ⁶ / ₁₁ 1877.	}	Debetsedelavgifter, förslagsvis	400	—
K. resol. och förkl. på städ. besvär ¹⁶ / ₁₀ 1723. K. förordn. ³⁰ / ₃ 1879.		Trafikavgifter d:o	175,000	—
Kongl. instr. ¹ / ₃ 1759. Enligt kontrakt. Särsk. K. S:ns resol. K. förordn. ²⁴ / ₇ 1883.	}	Mätningavgifter d:o	4,000	—
Kongl. stadg. ²¹ / ₁₀ 1698.		Transito magasinshyra d:o	150	—
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	}	Hamnavgifter d:o	80,000	—
1 § 32 kap: R. B. och särsk. författningar. Kongl. förkl. ⁸ / ₁₁ 1650. K. res. ¹ / ₉ 1664. D:o ¹³ / ₁₂ 1697. K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.		Broavgifter d:o	4,000	—
K. Brefvet ¹⁵ / ₁ 1806. K. kung. ¹⁷ / ₂ 1838.	}	Ballastavgifter d:o	400	—
		Vägavgifter d:o	1,600	—
	}	Kokhusavgifter d:o	200	—
		Kokhusavgifter d:o	200	—
	}	Marknadsavgifter d:o	900	—
		Afgifter af utlänningar för försäljning af matvaror vid mast, förslagsvis	900	—
	}	Auktionsprovision, förslagsvis	700	—
		Stadskällarrättigheter	775	—
	}	Biljardavgifter, förslagsvis	384	—
		Boupptecknings procenter, Magistratens och Rådstufvurättens andel, förslagsvis	20,000	—
	}	Boupptecknings procenter, fattiges andel, förslagsvis	3,500	—
		Kollektmedel, förslagsvis	200	—
	}	Sakören, stadens andel, förslagsvis <i>Tryk</i> 800: —		—
		Sakören, kronans andel, donerad till staden, förslagsvis " 2,000: —		—
	}	Sakören, stadens fattiges andel, förslagsvis " 200: —	3,000	—
		Böter för försummad betalning af kronoutsylder, förslagsvis	1,600	—
		Transport	370,209	—
				271,262

K. kung. $\frac{9}{2}$ 1877.		Transport	370,209	—	271,262	—
S. F. besl. $\frac{15}{12}$ 1885.	b	Fattigafgifter af i Ryssland vistan- de personer, förslagsvis	2,000	—		
		Arrende för Gammelstadsqvarnen, förslagsvis	3,535	—	375,744	—
	c	VI. Diverse.				
K. Förordn. $\frac{17}{3}$ 1879. Regl. för komm. sjuk- vård. i H:fors $\frac{12}{11}$ 1879.	}	Personel fattigafgift, förslagsvis	14,000	—		
		För sjukvård å feberlasarettet, för- slagsvis	500	—		
	}	Fattighjons arbeten, förslagsvis	1,000	—		
		Jordafkastning från fattiggården, incl. hö för tvenne hästar, för- förslagsvis	1,050	—		
K. Förordn. $\frac{17}{3}$ 1879.	}	Ersättning för underhåll af fattige, förslagsvis	3,000	—		
		Elevers i folkskolan afgifter, för- slagsvis	4,500	—		
Regl. för folkskolorna i H:fors $\frac{25}{5}$ 1878.	}	Elevers i folkskolan handarbeten, förslagsvis	550	—		
		Boklån, förslagsvis	1,000	—		
K. Förordn. $\frac{20}{5}$ 1878.	}	Hundskatt, d:o	2,500	—		
		Bidrag till Brandverket af ryska teatern och ryska Alexanders Gymnasium	490	—		
	}	Inqvarteringen ersättes enligt K. Förordn. af den 18 Januari 1882 af ryska Riksskattkammaren	334,862	—		
		Den del af Inqvarteringskostnaden, som icke ersättes af ryska stats- verket, bestrides med tillgodo- hafvande å uttaxerade inqvarte- ringsafgifter och inqvarterings- tolag	8,100	—	371,552	—
	b	VII. Statsbidrag.				
K. Sns resol. $\frac{15}{5}$ 1884. D:o $\frac{1}{5}$ 1874. D:o $\frac{9}{5}$ 1878.	}	Till Folkskolorna	32,000	—		
K. Förordn. $\frac{24}{6}$ 1876.		Polisinrättningen	81,000	—		
K. Sns bref $\frac{9}{10}$ 1877.	}	Gatubelysningen	12,000	—		
		Till brandverket	8,210	—		
K. Förordn. $\frac{9}{6}$ 1873. K. kung. $\frac{22}{1}$ 1879.	}	Stadens andel af bränvinsskatten	7,764	17	140,974	17
		Transport	—	—	1,159,532	17

		Transport	—	—	1,159,532	17
	<i>c</i>	VIII. Vattenledningen.				
		För vattenförsäljning, förslagsvis .	143,000	—		
		Hyror för vattenmätare, förslagsvis	7,000	—	150,000	—
		Uttaxering.				
		Det belopp, som ytterligare erfor-				
		dras och skall hos kommunens				
		på grund af skattören skattskyl-				
		dige medlemmar uttaxeras. . .	—	—	687,605	65
		Summa <i>Fmy.</i>	—	—	1,997,137	82
		<i>Anm.</i> Af 1882 års Nybygg-				
		nads- och regleringslån (nominelt				
		<i>Fmy.</i> 1,550,000) finnes reserveradt				
		för beslutna, men ännu ej på-				
		började arbeten:				
		för Realskolehuset <i>Fmy.</i> 180,000: —				
		” inredning af				
		gamla proviant-				
		magasinet . . . ” 33,000: —				
		<i>Fmy.</i> 213,000: —				